

Pohjois-Suomussalmi kulttuuriperintöinventointi 2014

KUVAILEHTI

JULKAISJA	Metsähallitus	JULKAISUAIKA	2015
TOIMEKSIANTAJA	Metsähallitus	HYVÄKSYMISPÄIVÄMÄÄRÄ	
LUOTTAMUKSELLISUUS		ASIANUMERO	MH590/2014/04.01
SUOJELUALUEITYYPPI/ SUOJELUOHJELMA			
ALUEEN NIMI	Pohjois-Suomussalmi		
NATURA 2000 -ALUEEN NIMI JA KOODI			
ALUEYKSIKKÖ	Metsätalous, kestävä kehitys		
TEKIJÄ(T)	FM Hanna Kelola-Mäkeläinen		
JULKAISUN NIMI	Pohjois-Suomussalmi kulttuuriperintöinventointi 2014		
TIIVISTELMÄ	<p>Metsähallituksen metsätalous suoritti kesällä 2014 kulttuuriperintöinventoinnin Pohjois-Suomussalmella 19.5.–24.9.2014 välisenä aikana. Inventoinnista vastasi Pohjanmaa-Kainuu -alueen erikoissuunnittelija, arkeologi Hanna Kelola-Mäkeläinen. Maastotöissä apuna oli elokuun ajan metsäalan opiskelija Tuuli Taivalanti. Metsätalousmaata inventoitiin yhteensä noin 98 500 ha.</p> <p>Kesän 2014 inventoinnissa tarkastettiin ja dokumentoitiin Pohjois-Suomussalmen alueelta yhteensä 163 kulttuuriperintökohdetta, joista 70 on muinaismuistolain suojaamia muinaisjäännöksiä tai niitä ehdotetaan suojeltavaksi lain nojalla, 73 uuden ajan kulttuuriperintökohteita ja 20 sotahistoriallisia kohteita. Uuden ajan kulttuuriperintökohteet ja sotahistorialliset kohteet ovat Metsähallituksen omalla päätöksellä suojeltuja.</p> <p>Inventoinnissa dokumentoiduista kohteista 58 kohteen tiedot olivat peräisin Metsähallituksen SutiGis- tai Reiska-tietojärjestelmistä, 11 löytyi haastattelujen tai vihjeiden perusteella, 10 muiden arkistolähteiden avulla, 14 oli merkitty Museoviraston muinaisjäänösrekisteriin ja 34 kartoitettiin peruskartan tai vanhojen pitäjän- ja metsätalouskarttojen avulla. Uusia kohteita, joista ei ollut mitään aiempaa tietoa, löytyi inventoinnissa 28 kappaletta. Laserkeilausaineistoa oli käytettävissä vain Pesiökylän ja Pesiöjärven alueilta ja sen avulla löydettiin neljä kohdetta. Lisäksi tämän vuoden inventoinnissa tarkastettiin neljä metallinetsintää harrastavan henkilön ilmoittamaa kohdetta.</p> <p>Kulttuuriperintöinventointi on osa Kansallista metsäohjelmaa 2015, joka edellyttää kulttuuriperintökohteiden inventointia valtion omistamilla mailla. Inventoinnin avulla varmistetaan metsien monipuolinen hyödyntäminen kestävä kehityksen periaatteita noudattaen ja turvataan kulttuuriperintökohteiden säilyminen. Konsernihanke aloitettiin vuonna 2009 ja se päättyy vuoden 2015 lopussa.</p>		
AVAINSANAT	Metsähallitus, Suomussalmi, kulttuuriperintöinventointi, metsätalous		
MUUT TIEDOT	Kannen kuva: Hylätty vene Vienan reitin varrella Kevättijärven rannalla. Kuva: H. Kelola-Mäkeläinen/Metsähallitus		
SARJAN NIMI JA NUMERO			
ISSN		ISBN (NIDOTTU)	
		ISBN (PDF)	
SIVUMÄÄRÄ	597	KIELI	I
KUSTANTAJA	Metsähallitus, metsätalous	PAINOPAIKKA	
JAKAJA	Metsähallitus, metsätalous	HINTA	

Tiivistelmä

Taulukko 1. Inventoinnin perustiedot

Työn suorittaja	<i>Metsähallitus / FM Hanna Kelola-Mäkeläinen</i>
Selvityksen ja inventoinnin syy	<i>Kansallinen metsäohjelma, valtion metsät</i>
Työn rahoittaja	<i>Metsähallitus / KMO-kulttuuriperintöhanke</i>
Inventoinnin laji (arkistoinventointi/perusinventointi/teemainventointi/tarkkuusinventointi/ennestään tunnetun kohteen tarkastus)	<i>Kansallinen metsäohjelma, valtion metsät</i>
Kenttätyön ajankohta	<i>19.5.–24.9.2014</i>
Dokumentointi- ja löytöaineiston arkistointipaikka	<i>Dokumentointiaineisto: Metsähallituksen arkisto</i> <i>Löytöaineisto: Museovirasto, Kansallismuseon kokoelmat (KM 40363: 1-2 ja KM 40364)</i>
Inventointialueen laajuus, ha	98 500 ha
Inventointialueella olevat natura 2000 -alueet	-
Inventointialueella olevat suojelualueet	-

Sisällys

TIIVISTELMÄ	2
SISÄLLYS	3
LUETTELO KOHTEISTA	4
1. JOHDANTO	9
1.1. INVENTOINNIN TAUSTA	9
1.2. INVENTOINTIALUEEN SIJAINTI JA LAAJUUS	9
1.3. ESISELVITYS- JA LÄHDEAINEISTO	9
1.4. INVENTOINNIN TOTEUTUS JA MENETELMÄT	10
2. INVENTOINTIALUEEN MAISEMA, LUONTO SEKÄ MAA- JA KALLIOPERÄ	12
3. ALUEEN TUTKIMUSHISTORIA	13
3.1. ALUEEN AIEMMIN TUNNETUT MUINAISJÄÄNNÖKSET	15
3.2. ALUEEN ESIHISTORIALLISESTA MAANKÄYTÖSTÄ	17
3.3. ALUEEN HISTORIALLISESTA MAANKÄYTÖSTÄ	19
4. TULOSTEN TARKASTELU JA JOHTOPÄÄTÖKSET	24
4.1. ESIHISTORIALLISEN JA HISTORIALLISEN AJAN MUINAISJÄÄNNÖKSET	26
4.1.1. VIENAN REITTI	30
4.2. UUDEN AJAN KULTTUURIPERINTÖKOHTEET	32
4.3. SOTAHISTORIALLISET KOHTEET	34
4.4. INVENTOINNIN ARVIOINTI JA JOHTOPÄÄTÖKSET	36
ALLEKIRJOITUS	37
LÄHTEET	38
5. KOHDETIEDOT	39
5.1. ESIHISTORIALLISEN AJAN MUINAISJÄÄNNÖKSET	39
5.2. HISTORIALLISEN AJAN MUINAISJÄÄNNÖKSET	69
5.2.1. VIENAN REITTI	222
5.2.2. AJOITTAMATTOMAT MUINAISJÄÄNNÖKSET	245
5.2.3. SOTAHISTORIALLISET KOHTEET, EHDOTUS MJ-REKISTERI	249
5.3. UUDEN AJAN KULTTUURIPERINTÖKOHTEET	258
5.4. SOTAHISTORIALLISET KOHTEET	500
5.5. LUONTOPALVELUIDEN ILMOITTAMAT KOHTEET, EI TARKASTETTU	572
LIITTEET: LÖYTÖLUETTELO	596

Luettelo kohteista

Taulukko 2. Luettelo inventoinnissa tarkastetuista kohteista. Koordinaatit: KKJ-peruskoordinaatisto.

<u>Reiska</u>	<u>Nimi</u>	<u>Tyyppi</u>	<u>X</u>	<u>Y</u>	<u>Sivunumero</u>
<u>Esihistoriallisen ajan muinaisjännökset</u>					
175525	Kolmikannaniemi 1	Kivikautinen asuinpaikka	3585742	7208165	39
175874	Hietalahti pohjoinen	Kivikautinen asuinpaikka	3559532	7220060	42
176694	Saarijoen niska	Kivikautinen asuinpaikka	3611587	7243184	45
175790	Salonsaari 2	Kivikautinen asuinpaikka	3601155	7220511	48
177429	Salonsaari 3	Kivikautinen asuinpaikka	3601075	7219888	51
175803	Virtakorva	Kivikautinen asuinpaikka	3602718	7220009	54
175851	Nivanlampi	Kivikautinen työ- ja valmistuspaikka	3563709	7215931	57
175799	Salonsaari	Moniperiodinen asuinpaikka	3602633	7219888	60
171529	Hoiluansärkkä	Pyyntikuoppa	3580382	7253442	63
175810	Valkeainen N	Pyyntikuoppa	3565556	7209072	66
<u>Historiallisen ajan muinaisjännökset</u>					
172712	Parkkisensuo 2	Hiilimiilu	3564319	7217538	69
177150	Lavajärvi S	Historiallisen ajan asuinpaikka	3603175	7260076	72
171486	Honkasaari 9	Kaivanto	3578007	7206998	75
175731	Kolmikannaniemi 2	Löytöpaikka	3585737	7208169	78
174009	Kylmälahdenkallio	Löytöpaikka	3585309	7206706	82
172549	Kaaperinsuo 2	Myllynkivi	3559160	7236876	86
172552	Kaaperinsuo 3	Myllynkivi	3558742	7236698	89
172708	Parkkisensuo	Raudanvalmistuspaikka	3564290	7217675	92
175858	Pyöreäsuu N	Raudanvalmistuspaikka	3563730	7215866	95
176054	Ahvonselkä	Tervahauta	3557430	7227754	98
172702	Heposuo 1	Tervahauta	3610577	7235565	101
173774	Heposuo 2	Tervahauta	3610147	7235411	104
171482	Honkasaari 7	Tervahauta	3577995	7206986	107
172691	Housusuo 1	Tervahauta	3604941	7229394	110
172614	Huutolanrasi	Tervahauta	3603777	7226934	113
172609	Hövelönperä	Tervahauta	3613743	7239486	116
176383	Iso Riihivaara	Tervahauta	3593027	7239301	120
172694	Isonkivenaho	Tervahauta	3605623	7232936	123
173631	Kapustalahti	Tervahauta	3607327	7223735	126
176040	Kirvesvaara	Tervahauta	3557941	7225767	129
175805	Kivikangas 1	Tervahauta	3601066	7221309	132
175806	Kivikangas 2	Tervahauta	3601082	7221298	135
176699	Kokkosuo	Tervahauta	3613463	7237295	138
172695	Koreamännikkö	Tervahauta	3606885	7232694	141

176642	Kuohunsuo 1	Tervahauta	3611695	7242165	144
171389	Lehtosaari 4	Tervahauta	3579639	7206646	147
176638	Leirinranta	Tervahauta	3604363	7239486	150
176641	Luukkosenlammit	Tervahauta	3609920	7241674	153
175869	Mustikkavaara	Tervahauta	3564656	7215815	156
175271	Olkilammit	Tervahauta	3620558	7245283	159
176064	Pajulampi	Tervahauta	3558022	7229992	162
61673	Peranganharju	Tervahauta	3594505	7257075	165
171538	Pieni Syrjäjärvi 1	Tervahauta	3626371	7231392	168
171515	Piimälampi	Tervahauta	3631588	7226255	171
171513	Pärsämönjärvi 2	Tervahauta	3620794	7223585	174
176685	Raaninkoski	Tervahauta	3612493	7241681	177
176036	Rautasuo	Tervahauta	3555228	7222803	180
176379	Riikolanvaara	Tervahauta	3565619	7239214	183
172698	Rimpiaho	Tervahauta	3607861	7234077	186
177151	Saarenlahti	Tervahauta	3603260	7260073	189
175871	Salmenniemi	Tervahauta	3564924	7216986	192
176037	Sorsalahti 1	Tervahauta	3560023	7226071	195
176038	Sorsalahti 2	Tervahauta	3559656	7225976	198
176640	Takkusenkangas	Tervahauta	3607037	7239728	201
176071	Tikkakummunaho	Tervahauta	3558258	7234398	204
171530	Välikangas	Tervahauta	3579304	7254407	207
176070	Ypykkätori	Tervahauta	3558237	7231628	210
172692	Housusuo 2	Tervapirtti	3604938	7229396	213
171540	Pieni Syrjäjärvi 2	Tervapirtti	3626376	7231396	216
171511	Pärsämönjärvi 1	Tervapirtti	3620796	7223578	219

Vienan reitti

175517	Savilahti 3	Pilkkapuu	3636825	7187791	222
175518	Savilahti 4	Pilkkapuu	3636776	7187757	225
175508	Savilahti 1	Polku jäännös	3636569	7187740	228
175512	Savilahti 2	Polku jäännös	3636554	7187731	232
175454	Tornionkangas 1	Polku jäännös	3639976	7186581	236
175474	Tornionkangas 2	Polku jäännös	3639973	7186607	239
175463	Tornionkangas 3	Polku jäännös	3639885	7186200	242

Ajoittamattomat muinaisjäännökset

175519	Märännönlampi	Asuinpaikka	3585587	7207997	245
--------	---------------	-------------	---------	---------	-----

Sotahistorialliset kohteet, ehdotus muinaisjäännösrekisteri

173812	Karhuaro	Talvisodan aikainen tukikohta	3610228	7235390	249
175775	Peranka	Salpalinja	3594444	7256963	255

Uuden ajan kulttuuriperintökohteet

175239	Olkivaara 1	Aita jäännös	3621372	7244490	258
173567	Hallavaara	Asuintila jäännös	3630920	7230072	261
171524	Heteperä	Asuintila jäännös	3616217	7227592	265
176084	Honkala	Asuintila jäännös	3575087	7220473	268
173697	Kapustaniemi	Asuintila jäännös	3607456	7223589	272
174004	Kaulavaara	Asuintila jäännös	3583259	7206082	277
150662	Koivula	Asuintila jäännös	3577396	7227287	281
175850	Lampela	Asuintila jäännös	3561224	7212369	285
175891	Pihlajamaanaho	Asuintila jäännös	3554935	7222788	288
172749	Syrjäjärvi	Asuintila jäännös	3625660	7231139	292
177093	Sarvikangas 3	Hiilimiilu	3574524	7211397	295
176690	Saarijoki 2	Hylsypuu	3611578	7243142	298
172526	Honkasalmi 3	Kaivanto	3577606	7207011	301
172513	Honkasaari 11	Kaivanto	3578652	7207047	304
172515	Honkasaari 12	Kaivanto	3578545	7207121	307
171481	Honkasaari 6	Kaivanto	3578578	7207133	310
171369	Lehtosaari 2	Kaivanto	3579435	7206693	313
171388	Lehtosaari 3	Kaivanto	3579428	7206727	316
176724	Tervajärvi 1	Kaivanto	3570554	7214716	319
176726	Tervajärvi 2	Kaivanto	3570513	7214737	322
171526	Julmanaho	Kellari jäännös	3595272	7222657	325
171429	Honkasaari 2	Kellari jäännös	3578696	7207112	328
172518	Honkasalmi 1	Kivilatomus	3577691	7206962	331
172537	Honkasalmi 5	Kivilatomus	3577510	7207092	334
171532	Palovaara 1	Kivilatomus	3626781	7233537	337
175778	Kaaperinsuo 1	Kivipirtti	3559742	7236859	340
172734	Kärppälehto	Kiviröykkiö	3614755	7244562	344
176625	Halmelahti	Kruununmetsätorppa	3590150	7244837	347
172543	Lehtosaari 5	Kuoppa jäännös	3579339	7206717	353
171477	Honkasaari 5	Kuoppa jäännös	3578636	7207090	356
176537	Paitaharju	Kuoppa jäännös	3569226	7225494	359
176692	Saarijoki 3	Kuoppa jäännös	3611584	7243126	362
176731	Tervajärvi 3	Kuoppa jäännös	3570566	7214678	365
150663	Päävaara	Kamppä jäännös	3576533	7229271	368
150664	Rakkavaara	Kämpä jäännös	3579204	7219137	373
171527	Julmanjärvi	Leimapuu	3595714	7222650	377
172529	Honkasalmi 4	Löytöpaikka	3577493	7207065	381
171395	Kumpusaari	Löytöpaikka	3579302	7207218	384
172522	Honkasalmi 2	Merkipuu	3577698	7206981	389
172573	Karhusuo	Muistomerkki	3620985	7257456	393
171514	Särkkä	Muistomerkki	3625329	7222458	396
172714	Huutokaarre 1	Mylly jäännös	3588067	7255533	399
172717	Huutokaarre 2	Mylly jäännös	3588088	7255506	402

172570	Maaselänvaara	Mylly jäännös	3619425	7242552	406
176714	Myllysuo 1	Mylly jäännös	3570499	7214694	410
176718	Myllysuo 2	Mylly jäännös	3570477	7214713	413
172574	Sarvijärvi	Niittylato jäännös	3624998	7268754	417
176058	Iso Karjosuo	Niittysauna jäännös	3558175	7228510	420
176041	Iso Reikäsuo	Niittysauna jäännös	3556983	7227213	423
176067	Suolijärvenloma	Niittysauna jäännös	3557873	7230958	426
171430	Honkasaari 3	Peltoröykkiö	3578813	7207109	429
175261	Haukilampi 2	Pilkkapuu	3623919	7230471	432
171431	Honkasaari 4	Pilkkapuu	3578630	7207077	435
174018	Hyrnlehto	Pilkkapuu	3637300	7190776	438
176668	Härkövaara	Pilkkapuu	3637139	7191107	441
175480	Ulkuniemi	Pilkkapuu	3638868	7186273	444
176372	Lehdonaho 2	Pistotie	3576601	7229215	447
175258	Haukilampi 1	Polku jäännös	3623636	7230342	450
175263	Haukilampi 3	Polku jäännös	3623992	7230429	453
175265	Haukilampi 4	Polku jäännös	3624222	7230395	456
171428	Honkasaari 1	Rakennus jäännös	3578700	7207073	459
172506	Honkasaari 10	Rakennus jäännös	3578779	7207094	462
176371	Lehdonaho 1	Rakennus jäännös	3576577	7229217	465
171368	Lehtosaari 1	Rakennus jäännös	3579541	7206708	468
171509	Marjomännikönaho	Rakennus jäännös	3618210	7222171	471
176515	Rautasuo	Rakennus jäännös	3569274	7225396	474
171536	Palovaara 2	Savottakämppä jäännös	3625279	7233868	477
176380	Pieni Kumpusuo	Seuratalo jäännös	3566292	7233789	481
176687	Saarijoki 1	Silta jäännös	3611570	7243120	484
177096	Karsikkovaara	Torppa jäännös	3571395	7234345	487
173365	Tulivaara	Torppa jäännös	3623826	7248004	490
172600	Ala-Hukkanen	Uittopato jäännös	3574292	7237415	494
171484	Honkasaari 8	Veistetty kelohonka	3577994	7207009	497

Sotahistorialliset kohteet

172604	Saarivaara	Asema jäännös	3571177	7243451	500
173950	Jakolampi	Kanava	3574765	7211223	503
177061	Kukkarovaara	Kenttäradan työmaaleiri	3573869	7209786	506
177073	Sarvikangas 1	Kenttäradan työmaaleiri	3574520	7211444	511
177092	Sarvikangas 2	Kenttäradan työmaaleiri	3574486	7211569	515
172572	Housuaho	Korsu jäännös	3620955	7244155	519
172569	Jäkälävaara	Korsu jäännös	3611881	7241307	522
175170	Olkivaara 2	Korsu jäännös	3621393	7244518	525
175174	Olkivaara 3	Korsu jäännös	3621429	7244576	528
175765	Pihlajakorpi	Neuvostovankien tietömaaleiri	3597756	7238560	531
176645	Kuohunsuo 2	Potero	3611684	7242162	535
172875	Heteperänsärkkä 1	Puolustusasema	3612083	7243359	538
173280	Heteperänsärkkä 2	Puolustusasema	3612204	7243368	541

173881	Kaapinsalmi	Puolustusasema	3599540	7233088	545
172601	Saarinen	Rakennus jäännös	3572230	7241990	549
177148	Tervajärvensuo	Rakennus jäännös	3576784	7235904	552
176710	Pitkäaho	Sotahistoriallinen kohde	3610979	7233859	555
150742	Vääkiön	Suosilta jäännös	3577240	7224123	558
173979	Pesiökylä	Vankileiri jäännös	3574584	7203265	561
176682	Perkkiönpuro	Venäläisten sotavankien hautausmaa	3605170	7239571	568

Taulukko 3. Luettelo vuoden 2014 Luontopalveluiden inventoinnissa havaituista metsätalousmailla olevista kohteista, joita **ei ole tarkastettu** kulttuuriperintöinventoinnissa. Kohteiden tiedot on viety Reiskaan. Koordinaatit: KKJ-peruskoordinaatisto.

<u>Reiska</u>	<u>Nimi</u>	<u>Tyyppi</u>	<u>X</u>	<u>Y</u>	<u>Sivunumero</u>
175116	Rajalampi	Löytöpaikka/kivikautinen asuinpaikka?	3623436	7217727	572
175128	Joutensuo 2	Rakennus jäännös	3606945	7265748	575
175168	Joutensuo 3	Heinäsuova	3606735	7263705	578
175133	Laseikonkangas 1	Niittylato	3604066	7266167	581
175138	Laseikonkangas 2	Niittylato	3604014	7266061	584
175139	Laseikonkangas 3	Niittylato	3603703	7266367	587
175140	Porkkakoski	Niittylato	3603935	7263048	590
175169	Hullopuro	Niittylato	3599640	7189391	593

1 Johdanto

1.1. Inventoinnin tausta

Metsähallituksen metsätalous suoritti kesällä 2014 kulttuuriperintöinventoinnin Pohjois-Suomussalmella 19.5. - 24.9.2014 välisenä aikana. Kulttuuriperintöinventointi on osa Kansallista metsäohjelmaa 2015, joka edellyttää kulttuuriperintökohteiden inventointia valtion omistamilla mailla. Inventoinnin avulla varmistetaan metsien monipuolinen hyödyntäminen kestävän kehityksen periaatteita noudattaen ja turvataan kulttuuriperintökohteiden säilyminen. Konsernihanke aloitettiin vuonna 2009 ja se päättyi vuoden 2015 lopussa.

Suomussalmen alueella on hankkeen toimesta inventoitu vuosina 2010–2013. Vuonna 2010 inventoitiin Jumalissärkän-Hoikan alue, vuonna 2011 Syväjärvensärkän alue, vuonna 2012 Suomussalmen hautasaaria ja vuonna 2013 Etelä-Suomussalmen alue. Lisäksi inventointialueella on tehty Isoautio-nimisen asuinpaikan tarkastus vuonna 2011. Aiempien vuosien raportit löytyvät Metsähallituksen arkistosta ja Museoviraston rekisteriportaalista. Raportit tullaan myös tallentamaan Metsähallituksen julkaisut.metsa.fi – palveluun.

1.2. Inventointialueen sijainti ja laajuus

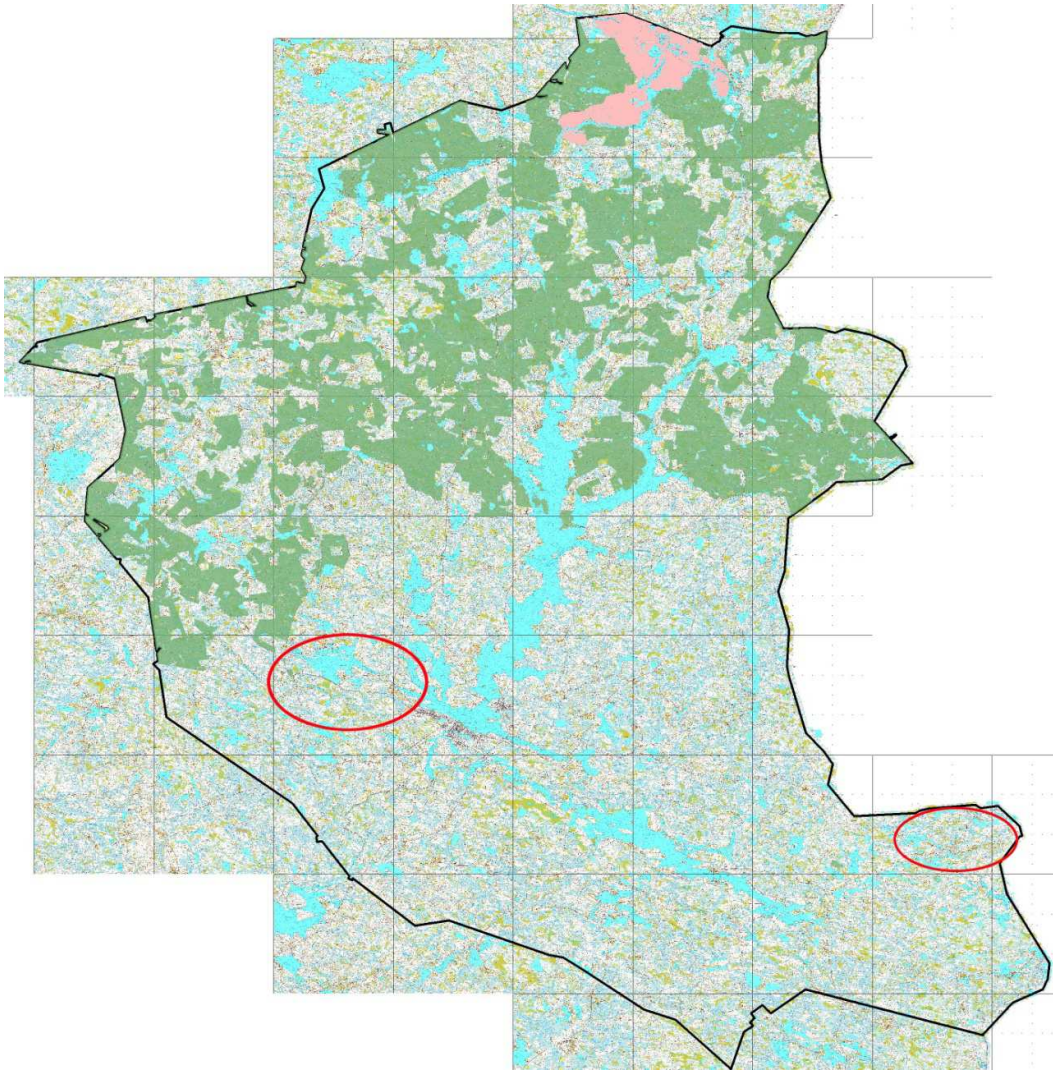
Vuoden 2014 inventointialue käsittää Pohjois-Suomussalmen metsätalousalueen lukuun ottamatta Hossan retkeilyaluetta, joka on inventoitu Luontopalveluiden toimesta vuonna 2007. Inventointialue rajoittuu lännessä Puolangan ja Hyrynsalmen kuntien rajalle ja idässä Venäjään. Etelässä se alkaa Pesiöjärven ja Horsma- ja Pärsämönselkien pohjoispuolelta jatkuen Taivalkosken ja Kuusamon rajalle saakka. Inventointia tehtiin lisäksi Etelä-Suomussalmen alueella sijaitsevien Pesiöjärven ja Pesiökylän ympäristössä sekä Vuokin alueella. (Kuva 1)

Pohjois-Suomussalmen alueella inventointiin yhteensä noin 98 500 hehtaaria, josta metsätalousmaata oli noin 94 300 hehtaaria ja kitu- ja joutomaita noin 4 200 hehtaaria. Kitu- ja joutomaille tarkoitetaan pääasiassa soita, rämeitä ja kalliomaita, joita ei voida hyödyntää metsätalousmaana.

1.3. Esiselvitys- ja lähdeaineisto

Pohjois-Suomussalmen inventoinnissa esiselvityksen lähdeaineistona käytettiin Metsähallituksen omia SutiGis- ja Reiska -tietojärjestelmiä, vanhoja metsätalous- ja peruskarttoja, 1860-luvulla tehtyjä pitäjänkarttoja sekä Museoviraston muinaisjäännösrekisteriä. Inventointialueelta ei ollut tänä vuonna saatavilla laserkeilausaineistoa lukuun ottamatta Pesiöjärven ympäristöä, jonka inventoinnissa hyödynnettiin viime vuoden laserkeilausaineistoa. Edellä mainittujen lähteiden lisäksi tietoja kohteista saatiin Suomussalmen Metsähallituksen toimiston väeltä ja paikallisilta asukkailta.

Lähdeaineiston kattavuus oli hyvä, sillä ennen maastokautta yksittäisiä kohdepisteitä oli pelkästään Metsähallituksen tietojärjestelmistä tiedossa yli 300 kappaletta. Tämän lisäksi vanhoista kartoista pystyttiin paikantamaan mahdollisia uusia kohteita useita kymmeniä.

Kuva 1. Suomussalmella inventoidut valtion metsätalousmaat on merkitty karttaan vihreällä ja Etelä-Suomussalmen puolelta inventoidut alueet on ympyröity punaisella. Hossan retkeilyalue on merkitty vaaleanpunaisella. © Metsähallitus ja Maanmittauslaitos.

1.4. Inventoinnin toteutus ja menetelmät

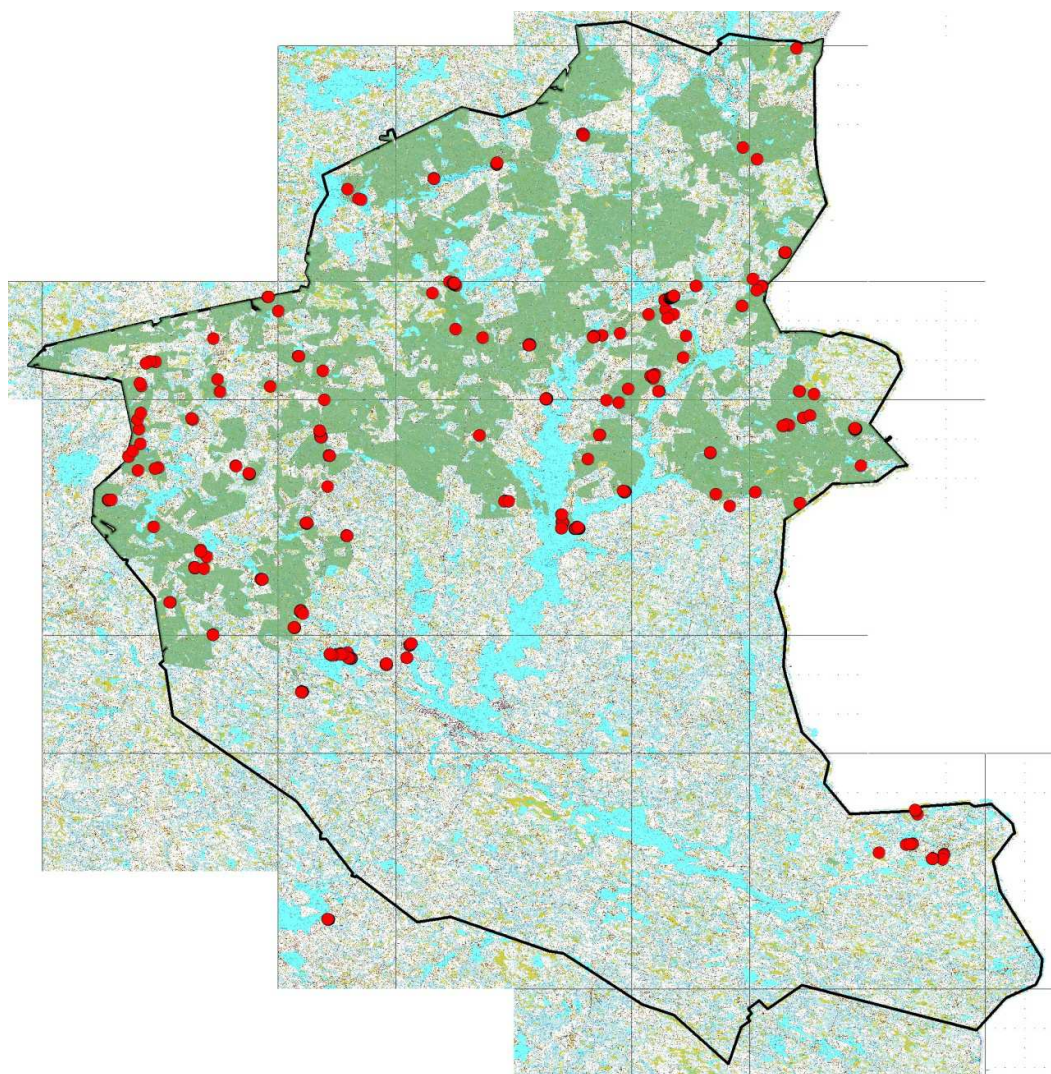
Inventoinnin kohteena olivat kaikki ihmisen toiminnasta jääneet jäljet kivikaudelta 1950–60 –luvulle saakka. Maastotöitä tehtiin kesän aikana yhteensä 11 viikkoa ja niistä vastasi allekirjoittanut. Apuna maastossa oli elokuun ajan metsäalan opiskelija Tuuli Taivalantti.

Inventoinnissa tarkastettiin sekä ennestään tunnettuja muinaisjäännös- ja kulttuuriperintökohteita että etsittiin aktiivisesti uusia. Uusia kohteita löydettiin eniten sekä vanhan kartta-aineiston avulla että tunnettujen kohteiden tarkastusten yhteydessä. Lisäksi sotahistoriallisista kohteista saatiin tietoa haastatteluin ja Suomussalmen kirjastossa olevasta Pertti Huttusen (2010) tekemästä sotakohteiden inventointiraportista.

Kohteiden suuren määrän vuoksi kaikkia etukäteen tiedossa olleita kohteita ei pystytty maastossa tarkastamaan, vaan niiden välillä jouduttiin tekemään valintaa. Muinaisjäännösten

osalta keskityttiin sellaisiin kohteisiin, joissa ei ollut aluerajausta ja kulttuuriperintökohteissa niihin kohteisiin, jotka piakkoin tulevat katomaan kokonaan. Tällaisia kohteita ovat erilaiset rakennusten jäännökset sekä sotahistorialliset kohteet. Lisäksi pyrittiin tarkastamaan ne kulttuuriperintökohteet, joista ei ollut tarkkaa pistetietoa.

Inventoinnissa käytettiin ArcPad-ohjelmalla ja GPS-laitteella varustettua maastolaitetta (Panasonic CP-U1), johon kohteiden tiedot tallennettiin. Lisäksi jokaisesta kohteesta otettiin kuvat digikameralla. Havainto-olosuhteet inventoinnin aikana olivat pääosin hyvät ja kesän kuumuuden ja kuivuuden takia säännösteltyjen järvien vedenpinta oli matalalla, mikä helpotti esihistoriallisten kohteiden tarkastusta ja etsintää.

Kuva 2. Kesän 2014 inventoinnissa dokumentoidut kohteet. Kuvassa näkyy myös Hyrynsalmen puolelta tarkastettu muinaisjäännöskohde, jonka tarkastusraportti on toimitettu Museovirastoon. © Metsähallitus ja Maanmittauslaitos.

Pohjois-Suomussalmen metsätalousalueelta inventoitiin yhteensä 163 kohdetta, joista dokumentoitiin yli 480 yksittäistä rakennetta (kuva 2). Jokaisesta yksittäisestä rakenteesta

otettiin ylös tarkat koordinaattitiedot ja ne valokuvattiin ja mitattiin. Kohteiden tiedot kuvineen on viety Metsähallituksen Reiska-tietojärjestelmään. Syksyllä kenttäkauden jälkeen saatiin lisäksi tietoa Luontopalveluiden metsätalousmailta löytämistä kulttuuriperintökohteista, joiden tiedot kuvineen tallennettiin Reiskaan (taulukko 3). Kohteita ei ole tarkastettu ja niiden joukossa on yksi mahdollinen kivikautinen asuinpaikka (Reiska: 175116 Rajalampi löytöpaikka), joka tulisi tarkastaa arkeologin toimesta.

2 Inventointialueen maisema, luonto sekä maa- ja kallioperä

Kainuu kuuluu Itä-Suomen arkeiseen kallioperäalueeseen, joka on geologisesti osa vanhinta Suomea. Alueen tyypillisin kivi on kiilleraitainen tai poimuttunut migmamiitti ja päämineraaleja ovat kvartsit, maasälvät ja kiilteet. (Torppa, A. 2010: 5-8) Suomussalmella kulkee myös kaksi vihreäkivivyöhykettä: Suomussalmen vyöhyke ja Kuhmon vyöhyke. Näistä ensimmäinen sijoittuu alueen pohjois- ja keskiosaan ja jälkimmäinen kulkee etelä-pohjoissuunnassa kunnan läpi Jumaliskylän kohdalta. (Luukkonen, E. J. & Sorjonen-Ward, P. 1998: 124–128)

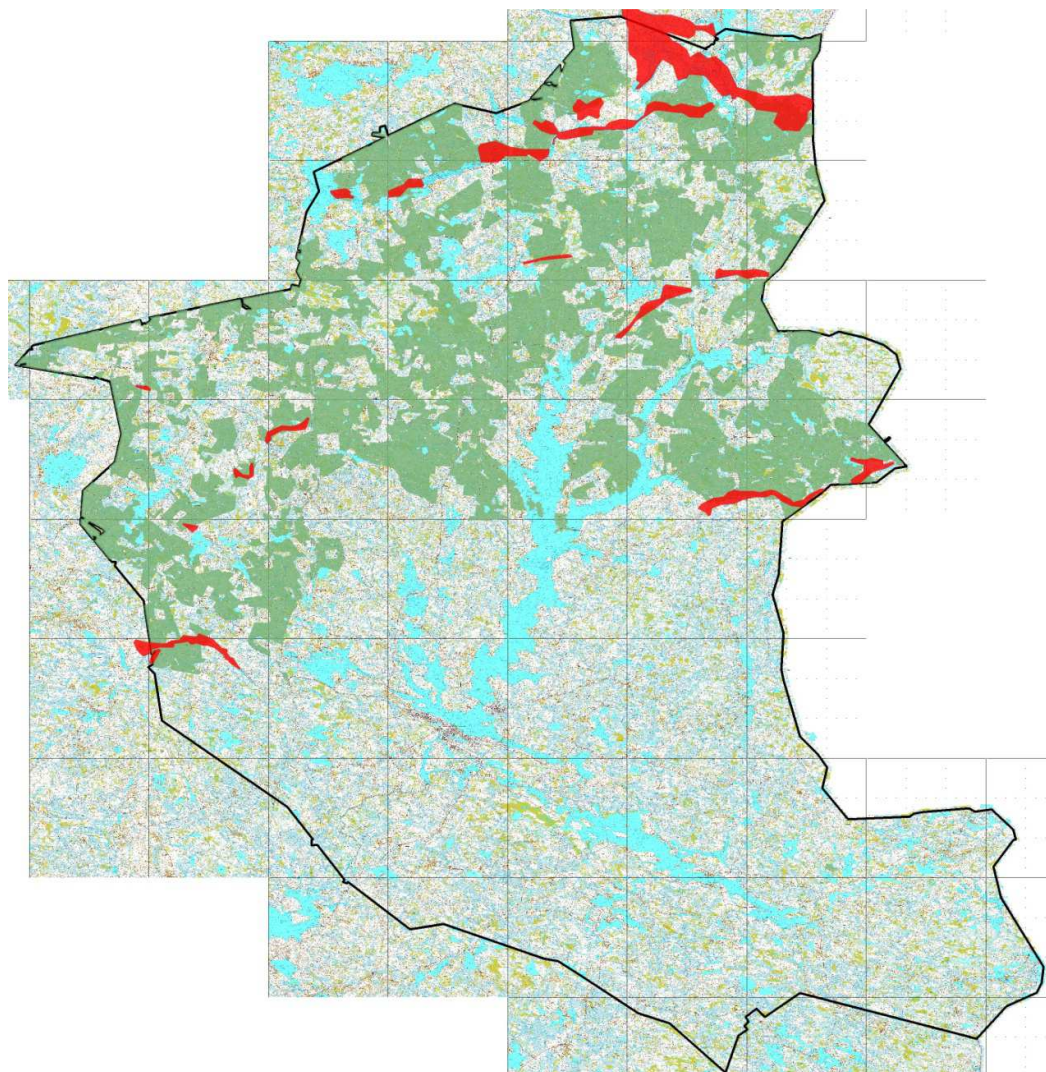
Maaperä inventointialueella on suurimmaksi osaksi moreenia hiekkapohjaisen maaston keskittyessä harjujaksojen alueelle. Pisin luode-kaakko -suuntainen harjujakso kulkee inventointialueen pohjoisimman osan halki. Lisäksi alueen itä- ja länsiosissa kulkee muutamia lyhyempiä harjujaksoja. (Kuva 3)

Pohjois-Suomussalmen inventointialuetta halkoo Itä-Kainuun huomattavimpiin reittimäisiin järvivesistöihin kuuluva Kiantajärvi. Muita suurempia järviä alueella ovat lännessä Näljänkä- ja Naamankajärvet, pohjoisessa Pyhäjärvi, Korvuanjärvi ja Pieni-Peranka ja alueen keskiosissa Piispajärvi. Suurin Kainuun vesistöjä muokkaava tapahtuma on ollut vesivoimaloiden rakentaminen 1950–60 -luvulla ja nykyään vesistöistä noin 60 % on säännösteltyjä. Tämä on vaikuttanut myös inventoitavan alueen arkeologiseen perintöön, sillä esihistoriallisia kohteita on säännöstelyn myötä jäänyt veden alle ja mahdollisesti tuhoutunut.

Suurin osa Kainuun metsistä on kangasmetsää. Inventointialueen maa-alasta noin 58 % on metsämaata ja 42 % soita, rämeitä ja kalliomaita. Luonnonmaisemaltaan Suomussalmi kuuluu Itä-Kainuun järviolueeseen.

Natura-alueita on Pohjois-Suomussalmella yksi, Hossan länsipuolella sijaitseva Moilasenvaara. Valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita on Suomussalmella myös yksi, Hieta- ja Kuivajärvien vienalaiskylien ympäristö. Alue on luonnonsuojelulain mukainen maakunnallinen maisemanhoitoalue ja sen sisällä olevat vienalaiskylät ovat suojeltuja valtakunnallisesti merkittävänä rakennettuina kulttuuriympäristöinä. Näiden lisäksi Suomussalmella sijaitsee neljä maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta: Pyykkölänvaara, Juntusranta ja Kalmosärkkä, Saarikylän rantaviljelymaisema ja Hossan eränkäyntimaisema. (Muhonen, M. & Savolainen, M. 2013: 52-56) Maisema-alueiden lisäksi Kainuusta on kartoitettu noin 200 arvokasta perinnebiotooppia, joista suurimmat ryhmät muodostavat

metsä- ja hakamaat sekä niityt (Vainio, M., Kekäläinen, H., Alanen, A. & Pykälä, J. 2001: 36).

Kuva 3. Inventointialueella sijaitsevat harjualueet. Inventointialue on merkitty karttaan vihreällä ja harjualueet punaisella. © Metsähallitus ja Maanmittauslaitos.

3 Alueen tutkimushistoria

Vuoden 2014 inventointialueella aiemmat arkeologiset tutkimukset ovat pääosin olleet Kainuun museon arkeologin Esa Suomisen tekemiä yksittäisten kohteiden tarkastuksia. Arkeologisia kaivauksia on tehty kaksi, joista toinen on tehty 1960- ja toinen 1990-luvulla. Alueen aiemmat arkeologiset inventoinnit ovat olleet pienimuotoisia ja ne ovat keskittyneet lähinnä vesistöjen rannoille. Muinaisjäännösten lisäksi Pohjois-Suomussalmella on inventoitu toisen maailmansodan aikaisia kohteita.

Inventoinnit:

- Huurre, Matti 1958: Suomussalmi inventointi (kohteet 37–47).
- Vuorenmaa, Anssi 1990: II maailmansodan puolustuslaitteet Kuhmon, Suomussalmen ja Kuusamon alueilla.
- Lagerstedt, John 2009: Salpalinjan inventointihanke. Ensimmäisen vaiheen väliraportti.
- Lagerstedt, John 2012: Salpalinja, sotahistoriallisten kohteiden inventointi 2009–2012.
- Räihälä, Oili 1998: Suomussalmi osainventointi.
- Huttunen, Pertti 2010: Sodan jälkiä Suomussalmella. Sotahistoriallisten kohteiden inventointiraportti.

Tarkastukset:

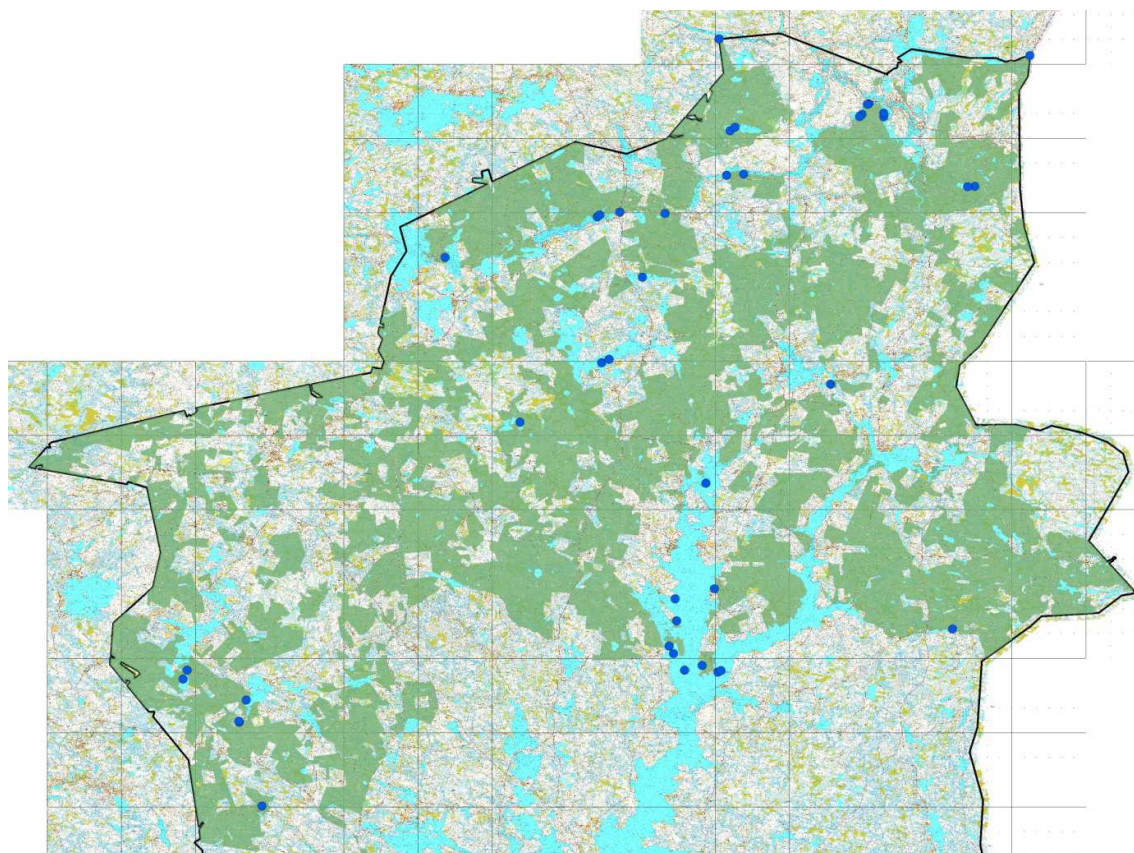
- Huurre, Matti 1969: Suomussalmi, Peranka Niska. Mahdollisen kivikautisen asuinpaikan tarkastus.
- Maaranen, Päivi 2010: Kertomus Vienan reittien tarkastusmatkasta Suomussalmelle 16.–16.6.2010.
- Suominen, Esa 1989: Suomussalmi, Alanäljänkä Luokkalanniemi, Hietalahti pohjoinen. Kivikautisen asuinpaikan tarkastus.
- Suominen, Esa 1999: Suomussalmi, Hoiluansärkkä W. Ajoittamattoman pyyntikuopan tarkastus.
- Suominen, Esa 1999: Suomussalmi Lapinniemi, historiallisen ajan lapinhaudan tarkastus.
- Suominen, Esa 1999: Suomussalmi, Lavajärvi S. Historiallisen ajan asuinpaikan tarkastus.
- Suominen, Esa 1999: Suomussalmi. Alanne. Ajoittamattomien pyyntikuoppien tarkastus.
- Suominen, Esa 1999: Suomussalmi, Valkeainen N. Ajoittamattoman pyyntikuopan tarkastus.
- Suominen, Esa 2001: Suomussalmi Parkkisensuo, historiallisen ajan raudanvalmistuspaikan tarkastus.
- Suominen, Esa 2001: Suomussalmi Pyöreäsuo N, historiallisen ajan raudanvalmistuspaikan tarkastus.

Kaivaukset:

- Huurre, Matti 1969: Suomussalmi (79) Kivisaari. Rautakautisen polttohaudan I kaivaus.
- Räihälä, Oili 1997: Suomussalmi 89 Salonsaari. Kivikautisen asuinpaikan koekaivaus.

3.1. Alueen aiemmin tunnetut muinaisjäännökset

Muinaisjäännösrekisteriin on koko Suomussalmen alueelle merkitty noin 500 muinaisjäännöskohdetta, joista 41 kohdetta sijaitsi kesän 2014 inventointialueella. Näistä kohteista 19 on kivekautisia asuinpaikkoja, 11 työ- ja valmistuspaikkoja, kolme hautapaikkaa, kaksi löytöpaikkaa, kaksi historiallisen ajan asuinpaikkoja ja kaksi rajamerkkejä. Lisäksi alueelta tunnetaan kivekautinen työ- ja valmistuspaikka ja moniperiodinen asuinpaikka. Inventoinnissa tarkastettiin myös yksi Etelä-Suomussalmen alueella sijainnut muinaisjäännösrekisterin kohde (1000014317 Märrännölahti). Muinaisjäännöskohteet sijoittuvat pääosin järvien rannoille ja saariin (kuva 4).

Kuva 4. Aiemmin tunnettujen muinaisjäännösten sijoittuminen vuoden 2014 inventointialueella. © Metsähallitus ja Maanmittauslaitos.

Inventointikohteiden suuren määrän vuoksi kaikkia muinaisjäännöskohteita ei pystytty tarkastamaan, vaan kohteiden välillä jouduttiin tekemään valintaa. Aiemmin tunnetuista muinaisjäännöksistä pyrittiin tarkastamaan mahdollisimman monta kohdetta, joilla ei ollut aluerajausta. Tarkastettavien kohteiden ulkopuolelle jätettiin puolestaan kaikki saarissa sijaitsevat kohteet. Aiemmin tunnetuista kohteista tarkastettiin kesän aikana yhteensä 13 kohdetta, jonka lisäksi viisi kohdetta on tarkastettu kulttuuriperintöinventoinneissa vuosina 2012 ja 2013. Tarkastetuista kohteista kuuden sijainti/aluerajaus pysyi ennallaan, neljälle kohteelle tehtiin aluerajaus, yhden kohteen rajausta suurennettiin ja kahden kohteen sijaintia korjattiin. (Taulukko 4)

Taulukko 4. Inventointialueen aiemmin tunnetut muinaisjäännökset. Taulukkoon on merkitty tarkastetut kohteet ja niiden rajaukset. Koordinaatisto: ETRS-TM35FIN.

MJTUNNUS	KOHDENIMI	AJOITUS	TYYPPI	I	P	TARKAS- TETTU	SIJAINTI/RAJAUS
1000008613	Hietalahti pohjoinen	kivikautinen	asuinpaikat	559334	7217039	Kyllä	Ennallaan
777010238	Honkisaari	kivikautinen	asuinpaikat	598284	7219000	-	
777010097	Jatkonjärvi 1	kivikautinen	asuinpaikat	613874	7261938	-	
777010098	Jatkonjärvi 2	kivikautinen	asuinpaikat	613682	7261769	-	
1000005420	Kenttjärvi 2	kivikautinen	asuinpaikat	614447	7262795	-	
777010096	Kenttjärvi S	kivikautinen	asuinpaikat	614316	7262759	-	
1000005412	Korppilahti N	kivikautinen	asuinpaikat	615631	7261731	-	
777010237	Kyyrösaari	kivikautinen	asuinpaikat	598654	7218377	-	
1000008610	Luokkalanniemi	kivikautinen	asuinpaikat	559005	7216310	-	
777010186	Matosalmi	kivikautinen	asuinpaikat	598900	7221027	-	
777010296	Nimettömänkoski	kivikautinen	asuinpaikat	604296	7257117	-	
777010074	Niskanromeikko	kivikautinen	asuinpaikat	592676	7253818	-	
1000005415	Nurmiselkä 2	kivikautinen	asuinpaikat	615627	7262041	-	
777010039	Saarijoen niska	kivikautinen	asuinpaikat	611350	7240138	Kyllä	Ennallaan
777010284	Salonsaari 2	kivikautinen	asuinpaikat	600961	7217425	Kyllä	Aluerajaus tehty
777010019	Someronhiekkä	kivikautinen	asuinpaikat	601947	7223617	-	
1000013965	Vieremänjärvi	kivikautinen	asuinpaikat	622430	7256097	Kyllä, 2013	
777010187	Vikionsaari	kivikautinen	asuinpaikat	598765	7222785	-	
777010270	Virtakorva	kivikautinen	asuinpaikat	602482	7216998	Kyllä	Ennallaan
777010288	Nivanlampi	kivikautinen	työ- ja valmistuspaikat	563513	7212911	Kyllä	Ennallaan
777000298	Lapinniemi	historiallinen	asuinpaikat	586216	7237060	-	
777000297	Lavajärvi S	historiallinen	asuinpaikat	602930	7257002	Kyllä	Kohteen sijainti korjattu
777010089	Salonsaari	moniperiodinen	asuinpaikat	602214	7216870	Kyllä	Rajausta suurennettu
777010073	Kivisaari	rautakautinen	hautapaikat	592464	7253648	-	
1000005524	Hoikkasaari	historiallinen	hautapaikat	593431	7242149	Kyllä, 2012	
1000005510	Yrjänäsaari	historiallinen	hautapaikat	592831	7241870	Kyllä, 2012	
1000021144	Kolmikanta	historiallinen	kivirakenteet	602325	7268039	-	
1000005529	Sarvikivi	historiallinen	kivirakenteet	627447	7266680	-	
1000014317	Märännönlahti	ajoittamaton	löytöpaikat	585383	7204965	Kyllä	Aluerajaus tehty
777010216	Karhisensaari	kivikautinen	löytöpaikat	601262	7232151	-	
777010194	Lokkisaari	kivikautinen	löytöpaikat	599527	7217037	-	
777010292	Alanteenvirta	esihistoriallinen	muinaisjäännös- ryhmät	603631	7260882	-	
777010307	Alanne	ajoittamaton	työ- ja valmistuspaikat	603207	7260627	-	

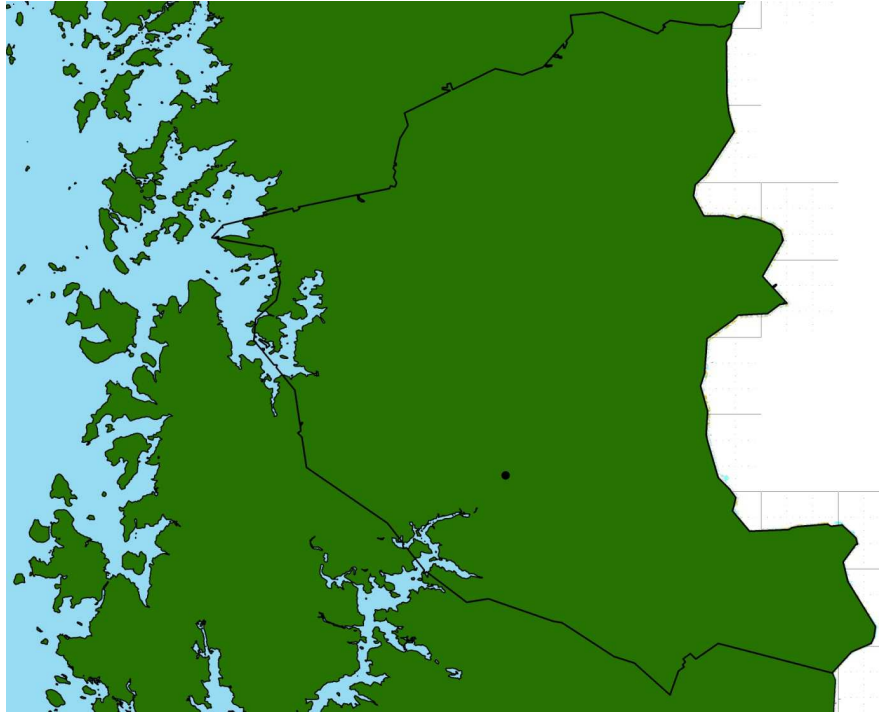
777010309	Hoiluansärkkä	ajoittamaton	työ- ja valmistuspaikat	580176	7250386	Kyllä	Kohteen sijainti korjattu
777010306	Särkänlauslammit SW	ajoittamaton	työ- ja valmistuspaikat	621210	7220349	Kyllä, 2013	
777010308	Valkeainen N	ajoittamaton	työ- ja valmistuspaikat	565362	7206054	Kyllä	Ennallaan
1000019080	Antinjärvensalmi	historiallinen	työ- ja valmistuspaikat	596120	7248771	-	
1000013964	Kortelamminkangas	historiallinen	työ- ja valmistuspaikat	622998	7256121	Kyllä, 2013	
1000014330	Parkkisensuo	historiallinen	työ- ja valmistuspaikat	564103	7214620	Kyllä	Aluerajaus tehty
1000014006	Peranganharju	historiallinen	työ- ja valmistuspaikat	594298	7254033	Kyllä	Ennallaan
1000005526	Pyöreäsuu N	historiallinen	työ- ja valmistuspaikat	563543	7212851	Kyllä	Aluerajaus tehty
1000014007	Saunalamminaho	historiallinen	työ- ja valmistuspaikat	597967	7253926	-	

3.2. Alueen esihistoriallisesta maankäytöstä

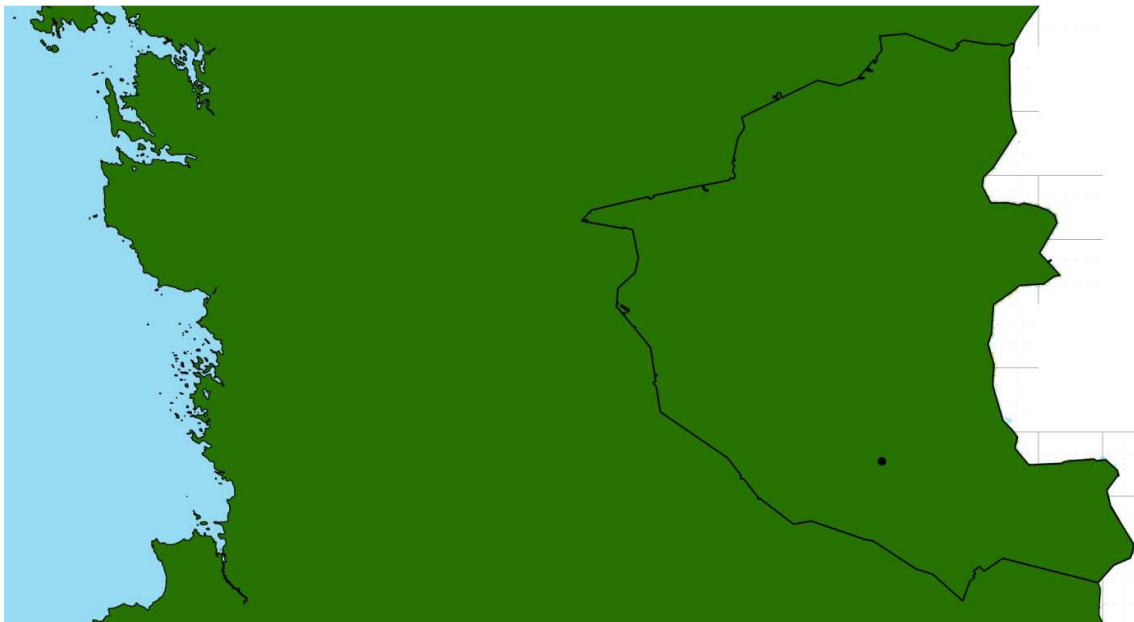
Kainuun alue vapautui jäädä noin 11 000 – 10 500 vuotta sitten. Tuolloin nykyisen Itämeren paikalla lainehti Ancylysjärvi ja meren ranta ulottui kahtena kapeana uomana Suomussalmen länsiosiin (kuva 5). Alueen suuret järvet, Kianta- ja Vuokkijärvi, olivat jo muotoutuneet itsenäisiksi järviksi. (Huurre, M. & Turpeinen, O. 1992: 21)

Suomussalmen alueelta tunnetaan tällä hetkellä vain yksi varhaisimmalle kivikaudelle Ancylysjärven aikaan ajoittuva asuinpaikka, joka sijaitsee Kiantajärven Vanhassa Kirkkosaarella (777010109) (Tallavaara, M., Manninen, M. A., Pesonen, P. & Hertell, E. 2014: 173). Metsähallituksen vuoden 2013 kulttuuriperintöinventoinnin avulla saatiin Suomussalmen kivikaudesta lisää uutta tietoa, kun Vuokkijärven Komminsärkältä löydettiin noin 8 000 vuotta vanha asuinpaikka. Tuolloin Ancylysjärvi oli jo muuttunut Litorinamereksi ja merenranta oli siirtynyt kauas Suomussalmelta. (Kuva 6)

Suomussalmen alueen asutus näyttää asuinpaikkojen ja löytöjen perusteella alkaneen heti, kun se jään vapautumisen jälkeen oli mahdollista ja jatkuneen katkeamattomana läpi koko esihistoriallisen ajan. Tunnetuimpia asuinpaikkoja Vanhan Kirkkosaaren lisäksi ovat Kukkosaari, Kalmosärkkä ja Kellolaisten Tuli. Asuinpaikkojen lisäksi Suomussalmen Hossan Värikalliolta tunnetaan kalliomaalauksia, jotka kuva-aiheiden perusteella ajoittunevat kivikauden loppuun ja pronssikauden alkuun. Useat alueen asuinpaikoista ovat löytöjen perusteella olleet käytössä mesoliittiselta ajalta varhaismetallikaudelle ja jopa rautakaudelle saakka, vaikka rautakautiset löydöt Suomussalmelta ovat usein irto- tai hautalöytöjä. (Huurre, M. & Turpeinen, O. 1992: 28–58)

Kuva 5. Ancyclusjärven ranta ulottui Suomussalmen länsiosiin saakka. Merenpinta oli tuolloin noin 190 metriä korkeammalla kuin nykyään. Karttaan on mustalla pisteellä merkitty Vanhan Kirkkosaaren asuinpaikka. Kartta: GTK Hakku-palvelu ja Metsähallitus.

Kuva 6. Litorinameren aikaan merenranta oli vetäytynyt jo kauas Suomussalmelta ja Pohjois-Pohjanmaan korkeudella rantaviiva sijaitsi noin 90–100 metriä nykyistä merenpintaa korkeammalla. Karttaan on mustalla pisteellä merkitty Komminsärkän asuinpaikka. Kartta: GTK Hakku-palvelu ja Metsähallitus.

Esihistoriallisen ja historiallisen ajan raja ei Suomussalmella ole tarkka. Virallisesti historiallisen ajan katsotaan Pohjois-Suomessa alkavan Pähkinäsaaren rauhasta 1323, mutta kirjallisia lähteitä ei Kainuun alueelta ole ennen 1500-lukua. Suomussalmelta aikaan n. 1300-1500 ajoittuu muutamia arkeologisia löytöjä, kuten kirveitä, varsijousen osa ja väkäsellisiä keihäänkärkiä. (Hurre, M. & Turpeinen, O. 1992: 58–59) Historiallinen aika toi alueelle mukanaan uudet asukkaat ja hallitsijat.

3.3. Alueen historiallisesta maankäytöstä

Kainuun alue oli vielä 1500-luvun alkupuolella Pohjois-Pohjanmaalla asuvien eränkävintialuetta, jossa pysyvää asutusta ei ollut. Savon alueen asutus- ja verohelpotukset ohjasivat asutusta 1530–50 -luvuilla Oulujärven ympäristöön, josta se Kajaanin kruununkartanon perustamisen myötä vuosisadan puolivälissä lähti leviämään myös idemmäs. Elämä ei kuitenkaan ollut helppoa rajariitojen repimällä itäisillä alueilla ja 1500-luvun lopussa sodat tuhosivat asutuksen lähes täysin. Vasta Täyssinän rauha vuonna 1595 lopetti vuosisatoja kestäneet rajariidat ja asutus pääsi uudestaan leviämään alueelle. (Toivanen, J. 2009: 4-5)

Suomussalmen vesireitit ovat aina olleet keskeisessä asemassa alueen historiassa. Kianta- ja Vuokkijärviä pitkin liikuttiin jo esihistoriallisella ajalla ja 1500-luvulta lähtien reittiä käyttivät vienankarjalaiset kauppiat. Kajaanin markkinoilta saattoi esimerkiksi 1600-luvulla ostaa eksoottisia hedelmiä ja mausteita sekä englantilaisia messinki- ja tinaesineitä (Toivanen 2009: 7).

Suomussalmella 1600-luku oli asutuksen laajenemisen ja kasvun kautta, joka katkesi vuosisadan lopun nälkävuosiin ja isovihaan 1700-luvun alussa (Hurre, M. & Turpeinen, O. 1992: 93,95). Oiva Turpeisen (1992: 89) mukaan asukkaita oli 1650-luvulla Suomussalmella noin 250 ja kantatiloja 34, jotka kaikki sijoittuivat vesireittien varteen.

Suomussalmella koettiin 1700-luvun lopulla uudisasutuksen huippukausi, jolloin alueen asutus lähti kaskeamisen myötä leviämään myös vaara-alueille (Hurre, M. & Turpeinen, O. 1992: 97–100). Vuonna 1786 Suomussalmelle perustettiin oma seurakunta ja papiksi saapui Carl Saxa (Calamnius 1912: 2, 24). Vuosisadan lopulla Suomussalmen asukasmäärä oli kasvanut reiluun kahteen tuhanteen. Elinkeinoina olivat kaskeamisen lisäksi metsästäys ja kalastus sekä uutena lisäelinkeinona tervanpoltto (kuva 7). (Hurre, M. & Turpeinen, O. 1992: 117, 139–146)

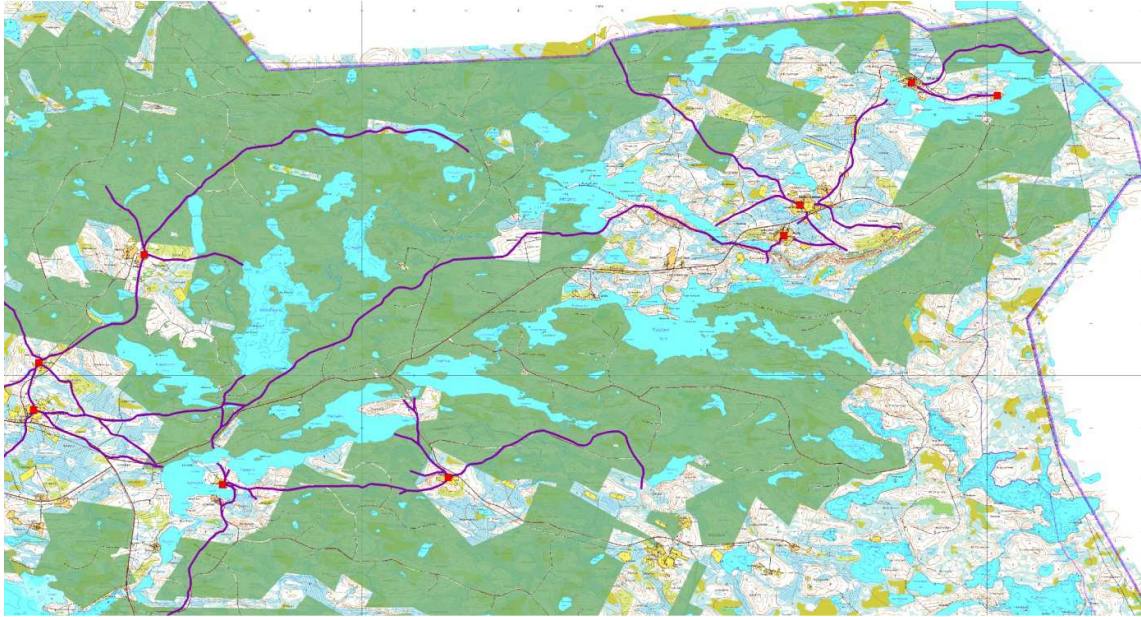
Suomen sodan päätteeksi vuonna 1809 Suomi liitettiin osaksi Venäjää. Tämä tapahtuma ei kuitenkaan merkinnyt Suomussalmen asukkaille suuria muutoksia, vaan suuremmaksi tapahtumaksi muotoutui 1860-luvulla tehty isojakko, jonka seurauksena Suomussalmen maasta neljä viidesosaa siirtyi valtiolle. Tällä oli suuri merkitys alueen pääelinkeinoksi nousseeseen tervanpolttoon, sillä valtion mailla puiden koloaminen ja tervan polttaminen kiellettiin. Tervanpoltto elinkeinona loppui 1900-luvun alkuvuosikymmeninä ja sitä edesauttoivat isojaon lisäksi katovuodet, metsän arvon nousu ja maatalouden kehittäminen. (Hurre, M. & Turpeinen, O. 1992: 263–265)

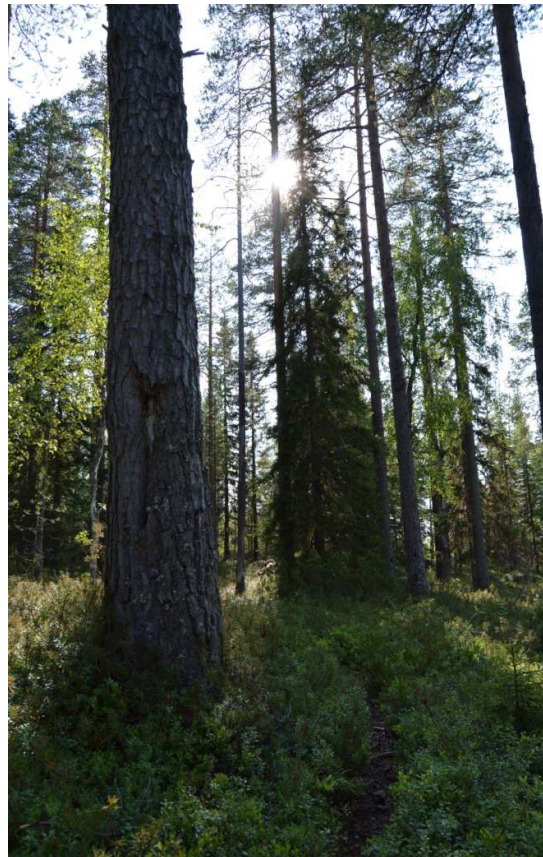
Kuva 7. Yksi kesällä inventoiduista tervahaidoista Mustikkavaarassa (Reiska: 175869).

Laukkukauppa nousi 1800-luvulla kukoistukseensa, kun idästä saapuvien kauppiaiden kauppa-alue laajeni Oulusta ja Kajaanista koko maahan. Kaupankäynnin pääreitit kulkivat Suomussalmen Vuokin alueella ja niitä pitkin kulki vuosittain arvioiden mukaan 3 000 – 4 000 kauppiasta (kuvat 8 ja 9). Maakauppa saavutti 1800-luvulla niin suuren mittakaavan, että valtiovallan piti ryhtyä sitä hillitsemään. Tämän vuoksi ensin maakauppa Suomen alueella vapautettiin vuonna 1859, jonka jälkeen laukkukauppa kiellettiin. Näiden toimien seurauksena kaupankäynti tyrehtyi ja myös tämä elinkeino päättyi vuosisadan loppuun mennessä. (Toivanen 2009: 10–12)

Tervanpolton ja kaupankäynnin lisäksi Suomussalmella aloitettiin 1800-luvulla rautateollisuutta, kun Emäjoen Ämmäkoskeen perustettiin vuonna 1841 Ämmän ruukki. Tähän toimintaan liittyvät kesän inventoinnissa Näljängästä Kaaperinsuolta löydetty kaksi metsään jäänyttä myllynkiveä (kuva 10). Vuosisadan lopulla kaskeamisen ja tervanpolton rinnalle nousi myös metsäteollisuus, joka tarjosi varmempaa toimeentuloa alueen asukkaille (Väisänen 1998: 167).

Kuva 8. Yksi laukkukauppiaiden käyttämistä reiteistä kulki Vuokin alueen halki. Karttaan on digitoitu 1860-luvun pitäjänkarttoihin merkityt polut/tiet violetilla ja talot punaisilla neliöillä. Vihreät alueet ovat Metsähallituksen talousmetsää.

Kuva 9. Pilkkapuu ja polku Kevättjärven rannalla. Polku on merkitty tälle paikalle jo 1860-luvun pitäjänkarttaan ja nykyään se on osa maakuntakaavaan merkittyä Vienan reittiä.

Kuva 10. Toinen Kaaperinsuon läheisyyteen jääneistä myllynkivistä, jotka on tehty 1860- tai 1870-luvulla Ämmän ruukin vesimyllyä varten, mutta jotka jäivät ruukin konkurssin takia metsään. (Reiska: 172549 ja 172552)

Kuva 11. Nälkä koetteli Kainuuta vielä 1900-luvun ensimmäisinä vuosina. Katovuosien seurauksista kirjoitti Päivälehdessä Kalle Kajander (1903), joka kertoi muun muassa Suomussalmen Pesijärven Honkasaarella sijainneen torpan kurjuudesta. Saaresta löydettiin muun muassa tämä pienen rakennuksen jäännös (Reiska 172506).

Tultaessa 1900-luvulle Suomussalmi oli jo syrjäseutua. Edellisellä vuosisadalla nälkä ja tartuntataudit olivat koetelleet aluetta useaan otteeseen (kuva 11). Elinkeinot Suomussalmella olivat 1900-luvun alussa vielä hyvin perinteisissä kantimissa ja esimerkiksi maatalouslaskennassa vuonna 1910 ei Suomussalmen alueelta löytynyt yhtään maanviljelyskonetta. Rahaa ryhdyttiin vuosisadan alussa saamaan puusta ja sen myynnistä, kun puutavaran kysyntä ja hinta alkoivat nousta. Samalla käynnistyi uitto- ja metsätyötoiminta suuremmissa mittakaavassa. (Turpeinen 1992: 273–276) Puunmyynti oli alueella huipussaan 1930-luvulla ja siitä saaduilla tuloilla alkoi myös maanviljelys- ja karjanhoito kehittyä ja esimerkiksi vuosien 1920–1969 välisenä aikana peltojen määrä Kainuussa nousi 280 %. (Turpeinen, O. 1985: 323, 340–341)

Toisen maailmansodan aika on keskeinen osa Suomussalmen historiaa. Alue kärsi raja-alueena talvi- ja jatkosodissa neuvostoliittolaisten hyökkäyksissä ja sodan päättyttyä saksalaisten vetäytymisessä. Talvisodan alussa neuvostojoukot miehittivät Ruhtinansalmen alueen Pohjois-Suomussalmella ja yli 1 600 suomalaista Juntusrannan, Murtovaaran, Pirttivaaran, Myllyvaaran, Kuusivaaran, Paukuttajan ja Kokkonien kylissä jäivät miehitysalueelle. Neuvostojoukot etenivät Juntusrannasta Suomussalmen kirkonkylään ja suuria taisteluja käytiin kirkonkylän lisäksi Hulkonniemen ja Raatteen alueilla.

Jatkosodassa suomalaisten rinnalla taistelivat saksalaiset ja sodan päättyttyä alkoi Lapin sota, jossa saksalaiset ajettiin Neuvostoliiton vaatimuksesta pois Suomesta. Vetäytyessään saksalaiset polttivat Suomussalmella taloja, navettoja ja julkisia rakennuksia sekä tuhosivat liikenneyhteyksiä, kuten Suomussalmen halki kulkeneen kenttäradan (kuva 12).

Kuva 12. Saksalaisten osin tuhoama kenttärata on muuttunut metsäautotieksi Ala-Tervajärven tuntumassa.

Sotien suuria seurauksia oli, että Suomussalmen kuntakeskus siirrettiin kirkonkylältä Ämmänsaareen. Asutushistoriallisesti taajaman ja syrjäkylien väestömäärä jatkoi kasvuaan 1960-luvulle saakka, jonka jälkeen alkoi taajamien väestönkasvu ja syrjäkylien asukasluvun lasku. (Turpeinen, O. 1992: 231–235) Tämä väestön siirtyminen syrjäkyliltä keskuksiin on nähtävissä myös inventointiaineistossa autioituneina asuintiloina (kuva 13).

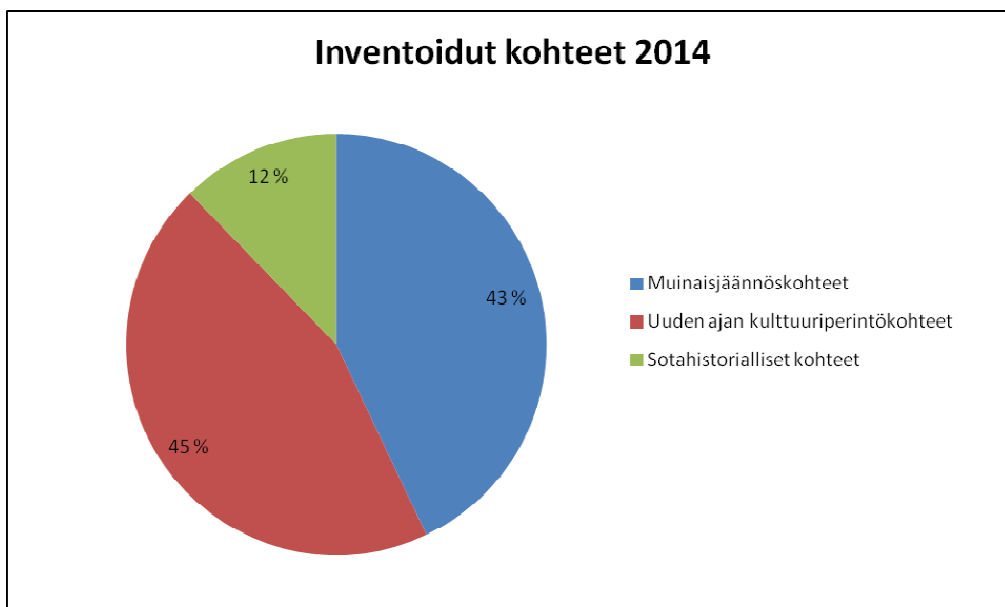

Kuva 13. Honkalan tilasta (Reiska: 176084) on jäljellä talon perustukset, uunin piippu ja auton raato. Jäänteistä päätellen tila on hylätty ja purettu 1950–60-lukujen aikaan.

4 Tulosten tarkastelu ja johtopäätökset

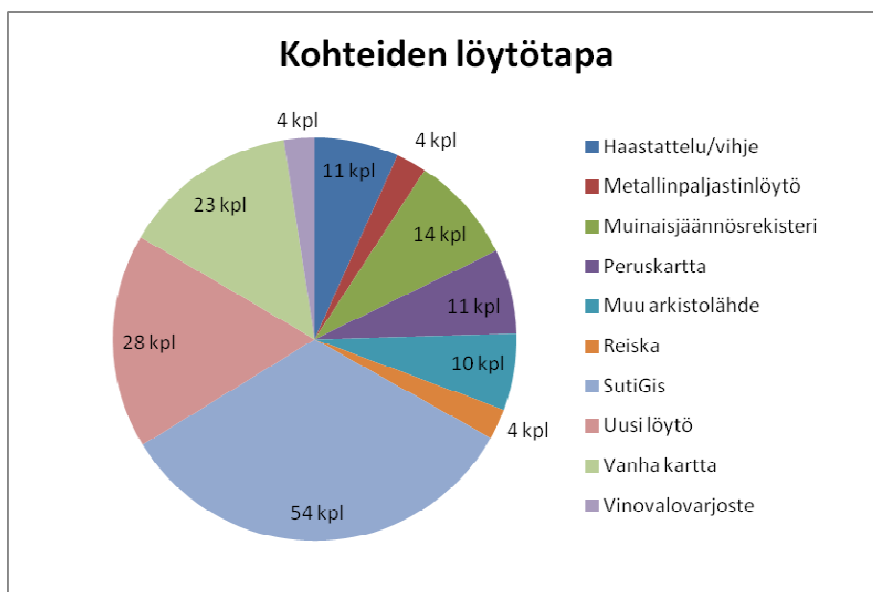
Pohjois-Suomussalmen metsätalousalueelta inventoitiin yhteensä 163 kohdetta, joista dokumentoitiin noin 480 yksittäistä rakennetta. Inventoiduista kohteista 70 on muinaismuistolailalla suojeltuja tai niitä ehdotetaan suojeltavaksi lain nojalla, 73 on uuden ajan kulttuuriperintökohteita ja 20 sotahistoriallisia kohteita. (Diagrammi 1) Uuden ajan kulttuuriperintökohteet ja sotahistorialliset kohteet ovat Metsähallituksen omalla päätöksellä suojeltuja.

Luontopalveluiden kartoittajalta saatiin lisäksi kenttäkauden jälkeen paikkatiedot ja kuvat kahdeksasta metsätalousmaalla sijaitsevasta kohteesta, joista yksi on mahdollinen kivikautinen asuinpaikka. Kohteiden tiedot on viety Reiska-tietojärjestelmään ja ne tulisi tarkastaa ennen mahdollisia toimenpiteitä.

Diagrammi 1. Inventointikohteiden prosentuaalinen jakauma.

Inventoinnissa dokumentoiduista kohteista seitsemänkymmenen kahden paikkatieto oli merkitty joko Metsähallituksen omiin tietojärjestelmiin (Reiska ja SutiGis) tai muinaisjäännösrekisteriin. Nykyisen peruskartan avulla paikannettiin 11 kohdetta ja vanhojen karttojen (vanhat peruskartat sekä metsätalous- ja pitäjänkartat) avulla 23 kohdetta. Haastattelujen ja vihjeiden perusteella löydettiin 11 kohdetta ja paikallinen metallinetsintää harrastava henkilö ilmoitti neljästä kohteesta. Laserkeilausaineistoa ei ollut Pohjois-Suomussalmen alueelta saatavilla, mutta Etelä-Suomussalmen alueelta löydettiin sen avulla neljä kohdetta. Muiden arkistolähteiden avulla paikannettiin 10 kohdetta. Uusia kohteita, joista ei ollut mitään aiempaa tietoa, löydettiin 28 kappaletta. (Diagrammi 2)

Diagrammi 2. Inventointikohteiden löytötapa.

Inventoiduille kohteille metsätöissä syntyneet vauriot kirjattiin ylös ja niitä havaittiin viidessätoista kohteessa (noin 9 % kohteista). Vaurioiden laatu vaihteli kohteen yli metsäkoneella ajosta maanpinnan rikkomiseen ja kohteen tuhoamiseen. Joissakin tapauksissa vain osassa kohteen rakenteista oli vaurioita suurimman osan kohteesta ollessa vaurioitumaton.

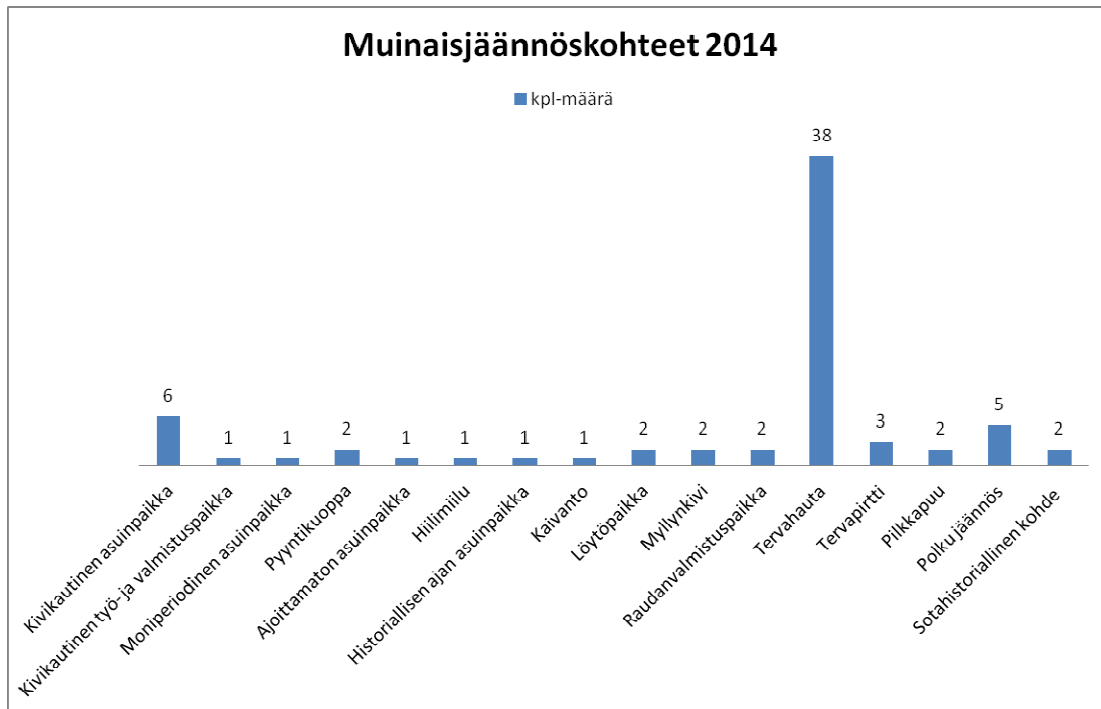
Taulukko 5. Metsätöissä vaurioita kärsineet kohteet. Vauriot on kuvailtu tarkemmin kohdekuvauksissa.

REISKA	NIMI	TYYPPI	X	Y		LÖYTÖTAPA
176694	Saarijoen niska	Kivikautinen asuinpaikka	3611587	7243184	Esihistoriallisen ajan mj	Mjrekisteri
176054	Ahvonselkä	Tervahauta	3557430	7227754	Historiallisen ajan mj	SutiGis
172614	Huutolanrasi	Tervahauta	3603777	7226934	Historiallisen ajan mj	SutiGis
172609	Hövelönperä	Tervahauta	3613743	7239486	Historiallisen ajan mj	SutiGis
172694	Isonkivenaho	Tervahauta	3605623	7232936	Historiallisen ajan mj	Peruskartta
176040	Kirvesvaara	Tervahauta	3557941	7225767	Historiallisen ajan mj	SutiGis
175806	Kivikangas 2	Tervahauta	3601082	7221298	Historiallisen ajan mj	SutiGis
176699	Kokkosuo	Tervahauta	3613463	7237295	Historiallisen ajan mj	SutiGis
175271	Olkilammit	Tervahauta	3620558	7245283	Historiallisen ajan mj	Peruskartta
171513	Pärsämönjärvi 2	Tervahauta	3620794	7223585	Historiallisen ajan mj	SutiGis
172698	Rimpiaho	Tervahauta	3607861	7234077	Historiallisen ajan mj	Peruskartta
176037	Sorsalahti 1	Tervahauta	3560023	7226071	Historiallisen ajan mj	SutiGis
175474	Tornionkangas 2	Polku jäännös	3639973	7186607	Ei suojeluarvoa	Vanha kartta
173365	Tulivaara	Torppa jäännös	3623826	7248004	Kulttuuriperintökohde	Vanha kartta
177092	Sarvikangas 2	Kenttäradan työmaaleiri	3574486	7211569	Sotahistoriallinen kohde	Arkistolähde

Vaurioituneiden kohteiden sijaintitieto on ollut tiedossa 12 kohteen kohdalla, kun taas kolme kohteista löydettiin vasta kesän inventoinnissa. Vauriot keskittyvät historiallisen ajan muinaisjäännöksiin ja niissä erityisesti tervahautoihin, joista lähes 30 % oli kärsinyt jonkinasteisia vaurioita. Tavallisimmin maata oli muokattu liian läheltä tervahaudan reunaa, mutta joukossa on myös yksi metsäautotien rakennuksen yhteydessä täysin tuhoutunut tervahauta.

4.1. Esihistoriallisen ja historiallisen ajan muinaisjäännökset

Inventoinnissa dokumentoiduista seitsemästäkymmenestä muinaismuistolailla suojellusta tai sen perusteella suojeltaviksi ehdotetuista kohteista kymmenen on esihistoriallisen ajan ja 57 historiallisen ajan muinaisjäännöksiä. Lisäksi dokumentoitiin yksi muinaisjäännös, jonka ajoitus on epäselvä. Sotahistoriallisista kohteista ehdotetaan kahta kohdetta merkittäväksi muinaisjäännösrekisteriin mahdollisiksi muinaisjäännöksiksi.

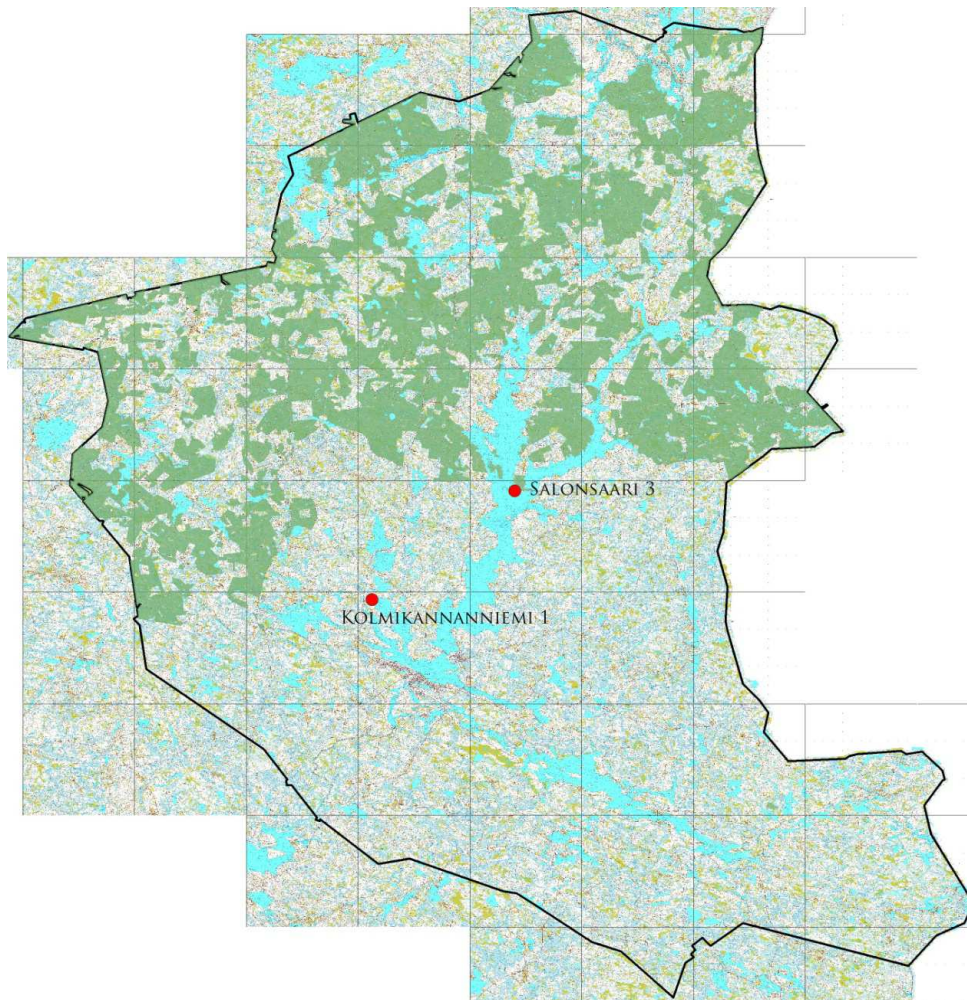

Diagrammi 3. Muinaisjäännöskohteiden tyyppi- ja määrät.

Esihistoriallisista kohteista suurimman ryhmän muodostavat kivikautiset asuinpaikat, joista kaksi (175525 Kolmikannaniemi 1 ja 177429 Salonsaari 3) löytyi kesän inventoinnissa Kiantajärven rannoilta (kuva 14). Kivikautisia asuinpaikkoja etsittiin Kiantajärven lisäksi tuloksetta muun muassa Taivalkosken rajalla sijaitsevilta Korvuanjärven ja Iso-Kontaisen rannoilta.

Historiallisen ajan muinaisjäännöksistä suurin ryhmä koostuu odotetusti tervahautoista, joita kohteista on 38 kappaletta. Kolmen tervahaudan yhteydestä löydettiin myös tervapirtin jäännökset. Mielenkiintoisia historiallisen ajan muinaisjäännöksiä ovat myös kaksi myllynkiveä (172549 Kaaperinsuo 2 ja 172552 Kaaperinsuo 3), jotka löytyivät Näljängän alueelta keskeltä metsää noin 450 metrin päässä toisistaan (kuva 10, sivu 22). Niiden kerrotaan olevan tehdyn Ämmän ruukin vesimyllyä varten 1860- tai 1870-luvuilla, mutta jääneen metsään, kun ruukki vuonna 1878 meni konkurssiin.

Inventoinnissa tarkastettiin myös kaksi muinaisjäännösrekisteriin pisteenä merkittyä historiallisen ajan raudanvalmistuspaikkaa, joille tehtiin tarkastuksen yhteydessä aluerajaus. Toisen kohteen (172708 Parkkisensuo) kuvailutiedoissa ollut hiilimiilu merkittiin lisäksi omaksi kohteekseen (172712 Parkkisensuo 2).

Kuva 14. Kulttuuriperintöinventoinnissa löydettyjen kivikautisten asuinpaikkojen sijainnit.

Sotahistoriallisia kohteita dokumentoitiin kesän aikana muutama kymmenen, joista kahta ehdotetaan merkittäväksi muinaisjäännösrekisteriin. Näistä ensimmäinen on Perangassa sijaitseva Salpalinjaan kuulunut korsun jäännös (175775 Peranka), joka on osa jo muinaisjäännösrekisterissä olevaa kohdetta 1000019894 Peranka (kuva 15). Toinen kohteista on talvisodan aikainen tukikohta (173812 Karhuaro) Akkojärven länsipuolella lähellä Juntusrantaa. Kohde on poikkeuksellinen historiansa, säilyneisyytensä ja rakennustapansa vuoksi. Tukikohtaa käytettiin 5.2.–13.3.1940 ja sieltä käsin johdettiin Suomen puolustusta Kokkojärven-Akkojärven vesistöjen länsipuolella. Karhuaron tukikohta onkin tietävästi Suomussalmen ainoa talvisodan aikainen autenttisenä säilynyt pataljoonan komentopaikkakokonaisuus. Poikkeuksellista tukikohdassa on myös se, että linnoitteita on tehty louhimalla ja räjäyttämällä (kuva 16). Tällaista tapaa ei tunneta muualta Suomussalmen alueelta, vaan näin pysyviä linnoitteita tehtiin lähinnä Karjalankannaksen suunnalla.

Kuva 15. Korsun jäännös Perangassa (175775 Peranka).

Kuva 16. Räjätämällä kallioon tehdyn korsun jäännös Karhuaron (173812) tukikohdassa.

4.1.1 Vienan reitti

Kulttuuriperintöinventoinnissa kartoitettiin kesän aikana Vuokin alueen halki kulkevaa Vienan reittiä. Reittiä ja sen kulkua oli ennen maastokautta tutkittu 1860-luvun pitäjänkarttojen ja 1900-luvulla tehtyjen metsätalouskarttojen avulla. Tutkimuksessa huomattiin eroja maakuntakaavaan merkityn Vienan reitin ja tutkimusaineiston vanhimman 1860-luvulle ajoittuvan reitin välillä. Lisäksi kartoissa näkyi useita pääreitiltä haarautuvia sivureittejä, joista osa tarkastettiin kesällä. Kesän tutkimukset keskittyivät Aittojärven etelärannalle, Härkövaaraan sekä Torniojärven etelärannalle Tornionkankaalle. (Kuvat 17 ja 19)

Kuva 17. Kesän inventoinnissa tarkastettuja 1860-luvun pitäjänkartassa näkyviä reitin osia: 1. Aittojärven eteläranta ja 2. Härkövaara. Punaiset neliöt ovat pitäjänkarttaan merkittyjä taloja.

Polku ja pilkkapuita löytyi Aittojärven etelärannalta paikasta, johon 1860-luvun pitäjänkarttaan kulkeva polku oli merkitty. Inventoinnissa törmättiin Vienan reitillä aiemminkin havaittuun ongelmaan eli polkuja risteilee alueella useampia. Aittojärven rannalla polkuja kulki rannan myötäisesti kaksi (175508 Savilahti 1 ja 175512 Savilahti 2), joista kumpaakin ehdotetaan muinaisjäännökseksi. Poluista inventoitiin vain niiden metsätalousmaalla kulkeva osuus. (Kuva 18)

Härkövaaran alueella ei havaittu karttaan merkittyä polkua, mutta alueelta löydettiin yksi mahdollinen pilkkapuu (176668 Härkövaara) ja yksi varma pilkkapuu (174018 Hyrynlehto) suolta vaaran eteläpuolelta. Kohteet merkittiin kulttuuriperintökohteiksi, sillä niiden ympäristössä ei ollut selkeää polkua. Pilkkapuut ovat suojeltuja Metsähallituksen omalla päätöksellä.

Tornionkankaalle on inventoinnin lähdeaineistona käytetyissä kartoissa merkitty polku ensi kerran 1910-luvulla ja se on ollut osa Marjokylään vievää reitistöä (kuva 19). Polku on merkitty Ulkuniemen kärkeen vievää osaa lukuun ottamatta vielä vuoden 1974 peruskarttaan ja tarkastuksessa havaittiin, että osa Ulkuniemeen haarautuvasta polusta on edelleen käytössä Itärajan retkeilyreitteinä. Tornionkankaan reitti sijaitsee alueella, jonka reitistöä voi

Museoviraston tarkastusraportin mukaan harkita suojeltavaksi sivureittejä edustavana kokonaisuutena (Maaranen, P. 2011: 24-25).

Kuva 18. Aittojärven etelärannalla kulkeva heikosti erottuva polku ja sen varrella oleva pilkkapu.

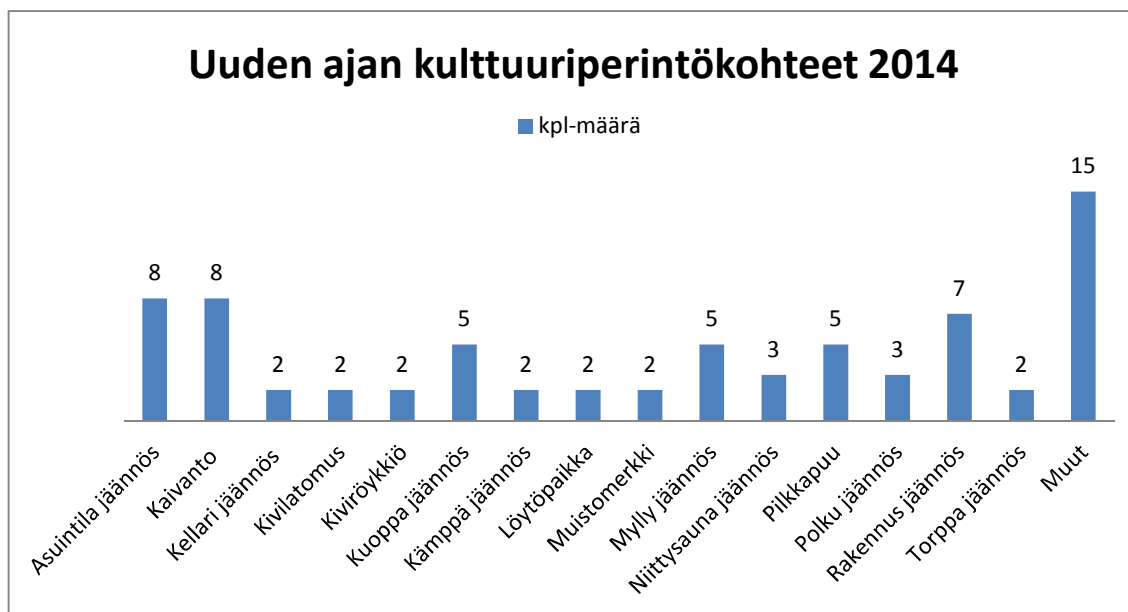

Kuva 19. Tornionkankaalla kesällä tarkastetut polun osat on ympyröity karttaan punaisella. Polut on merkitty ensi kerran 1910-luvun metsätaloustietokarttaan. Kartta: Kansallisarkisto.

Tornionkankaan halki pohjois-eteläsuunnassa kulkeva polku oli osin hyvässä kunnossa (175454 Tornionkangas 1), osin heikosti havaittavissa (175463 Tornionkangas 3) ja osin tuhoutunut (175474 Tornionkangas 2). Polun säilyneitä osia ehdotetaan muinaisjäännöskohteiksi. Ulkuniemen kärkeen johtavaa polkua ei Itärajan retkeilyreitillä olevan osan lisäksi havaittu. Niemen kärjen tuntumassa olevan suon laidalta dokumentoitiin kolme mahdollista pilkkapuuta (175480 Ulkuniemi), jotka merkittiin polun puuttumisen vuoksi kulttuuriperintökohteiksi. Kohde on suojeltu Metsähallituksen omalla päätöksellä.

4.2. Uuden ajan kulttuuriperintökohteet

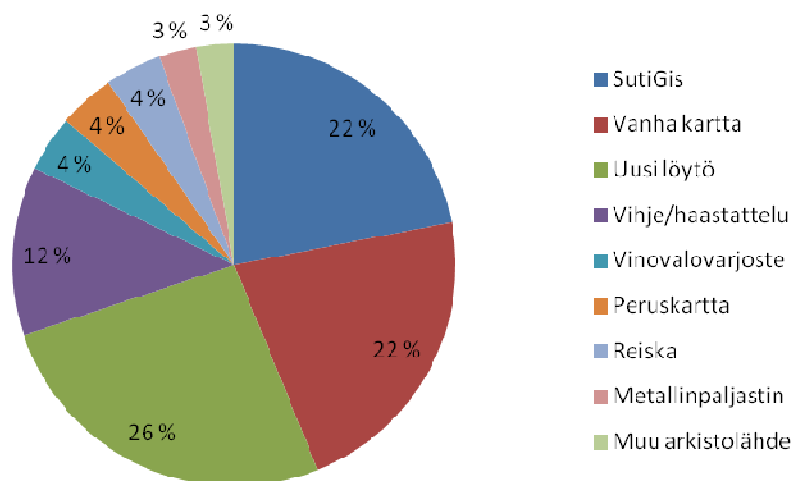
Uuden ajan kulttuuriperintökohteita dokumentoitiin inventoinnissa 73 kappaletta, joista 33 kappaletta eli noin 45 % on erilaisia rakennusten jäännöksiä: kämppiä, asuintiloja, torppia, niittysaunoja ja myllyjä. (Diagrammi 4) Kohteet ovat Metsähallituksen omalla päätöksellä suojeltuja ja niitä kohdellaan kuten muinaisjäännöksiä.

Diagrammi 4. Uuden ajan kulttuuriperintökohteiden jakauma.

Kahdenkymmenen kahden kohteen (30 %) paikkatieto oli merkitty joko Metsähallituksen omiin järjestelmiin tai peruskarttaan. Vanhojen karttojen (vanhat peruskartat, metsätalous- ja pitäjänkartat) avulla löytyi 16 kohdetta (22 %) ja haastattelujen tai vihjeiden perusteella yhdeksän kohdetta (12 %). Uusia kohteita, joista ei ollut aiempaa tietoa, löytyi 19 kappaletta (26 %). Lisäksi seitsemästä kohteesta (10 %) saatiin tieto joko arkistolähteestä, vinovalovarjosteesta tai paikalliselta metallinetsintää harrastavalta henkilöltä. (Diagrammi 5)

Uuden ajan kulttuuriperintökohteiden löytötapa

Diagrammi 5. Uuden ajan kulttuuriperintökohteiden löytötapa.

Uuden ajan kulttuuriperintökohteissa heijastuu inventointialueen asutus- ja elinkeinohistoria 1800-luvun puolivälistä 1950–60 -luville saakka. Mielenkiintoisimpia yksittäisiä asutushistoriallisia kohteita ovat Karsikkovaarasta dokumentoitu torpan paikka (177096) sekä Halmelahden kruununmetsätorppa (176252) (kuva 20). Elinkeinohistoriasta kertovat niittysaunat (esimerkiksi 176058 Iso Karjosuo), puromyllyt (esimerkiksi 172717 Huutokaarre 2), metsätyö- ja savottakämpät (esimerkiksi 171536 Palovaara 2) sekä uittopato (172600 Ala-Hukkanen), jonka kautta uitettiin 12 000 valtion metsästä talvella 1945–46 kaadettua tukkipuuta.

Kuva 20. Halmelahden kruununmetsätorpan pihapiiristä löytyi suuri kylmämuuraamalla tehty uunin jäännös. Torppaan liittyy tarina epäonnisesta karhunmetsästyksestä, jossa metsästäjät joutuvat juoksemaan karhua pakoon uuniin.

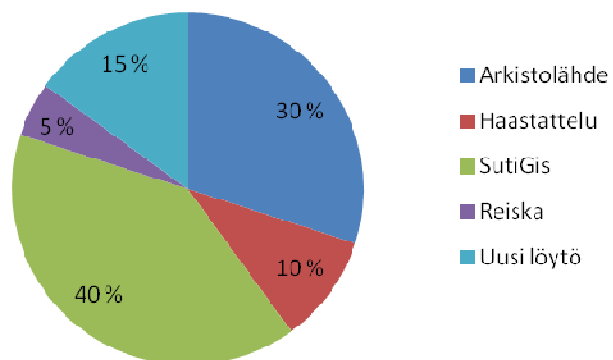
4.3. Sotahistorialliset kohteet

Sotahistoriallisia kohteita inventointiin 20 kappaletta. Suurimmat sota-aikaiset kokonaisuudet Pohjois-Suomussalmen inventointialueella liittyvät saksalaisten 1942–1944 rakentamaan kenttärataan sekä jatkosodan aikana vankityövoimalla Kuusamon tien ja Juntusrannan välille rakennettuun Hallasenahontiehen. Sotahistorialliset kohteet eivät ole kiinteitä muinaisjäännöksiä eivätkä siten muinaismuistolain suojaamia, mutta maankäyttö- ja rakennuslain perusteella ne tulee ottaa historiallisen merkityksensä takia huomioon maankäytön suunnittelussa. Lisäksi Metsähallitus on omalla päätöksellään suojellut kohteet ja niihin suhtaudutaan kuten muinaisjäännöksiin.

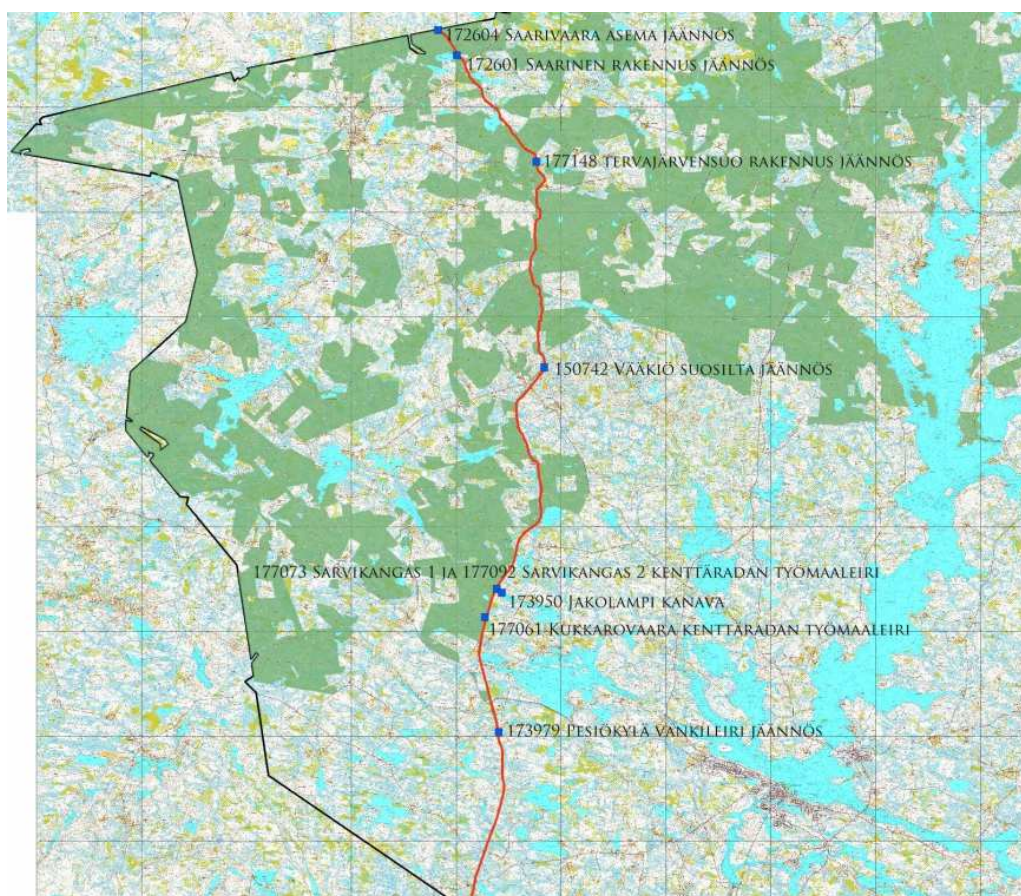
Inventoiduista kohteista yhdeksän kohteen (45 %) paikkatiedot oli merkitty joko SutiGisiin tai Reiskaan. Tämän lisäksi kohteita löydettiin haastattelujen (2 kpl/10 %) ja arkistolähteiden avulla (6 kpl/30 %). Uusia kohteita, joista ei ollut aiempaa tietoa, löydettiin kolme (15 %). (Diagrammi 6)

Saksalaisten toisen maailmansodan aikaan rakentaman kenttäradan varrelta inventointiin neljä venäläisten sotavankien vanki/työmaaleiriä, vankityövoimalla kaivettu kanava, sillan ja majoitusparakin jäänteet sekä aseman paikka (kuva 21). Hallasenahontien varrelta inventoitiin puolestaan työmaaleirin jäänteet, korsun jäännös sekä venäläisten sotavankien hautausmaa. Näiden kohteiden lisäksi inventointiin puolustusasemat Kaapinsalmesta ja Heteperänsärkältä (kuva 22).

Sotahistoriallisten kohteiden löytötapa

Diagrammi 6. Sotahistoriallisten kohteiden löytötapa.

Kuva 21. Saksalaisten kenttärata. Rata tuhottiin sodan lopussa ja radan linjaus on yhdistelmä nykyistä rataa ja metsäautoteitä. Radan varrelle on merkitty kesän inventoinnissa dokumentoidut kohteet.

Kuva 22. Katetun ampumapesäkkeen jäännös Heteperänsärkän päällä (172875) Alajoen varrella. Puolustusasema löydettiin kesän inventoinnissa.

4.4. Inventoinnin arviointi ja johtopäätökset

Inventoitavia kohteita oli tiedossa ennen maastokautta yli 300, joten inventoinnissa tehtiin valintaa tarkastettavien kohteiden osalta. Pääpaino aiemmin tunnettujen muinaisjäännöskohteiden tarkastamisessa oli kohteissa, joista oli olemassa vain pistemäinen tieto. Inventoinnin yhteydessä näille kohteille pyrittiin tekemään aluerajaus. Sadoista tervahaudoista tarkastettiin vain ne kohteet, jotka sijaitsivat sellaisilla alueilla, joilla oli muitakin kulttuuriperintökohteita. Uuden ajan kulttuuriperintökohteissa keskityttiin nopeimmin katoavien kohteiden eli rakennusten dokumentointiin. Sotahistoriallisia kohteita kartoitettiin erityisesti saksalaisten kenttäradan varrelta, sillä Suomussalmen halki kulkevasta kenttäradasta ei ole olemassa paljon tietoa. Kohteet pyrittiin kesän inventoinnissa lisäksi valitsemaan siten, että niiden levintä kattaa mahdollisimman hyvin koko inventointialueen.

Kuten jo aiemmissa Metsähallituksen kulttuuriperintöinventoinneissa on käynyt ilmi, inventoinnin tuloksiin vaikuttavat metsän rakenne ja ikä. Eniten kohteita löydetään uudistuskypsästä metsästä, kun taas huonoimmat havaintomahdollisuudet ovat 10–30 vuotta vanhassa kasvatusmetsässä.

Kohteiden säilyvyyteen vaikuttaa metsätöissä tehty maanmuokkaus, joka järeästi toteutettuna voi tuhota kohteita. Kesän inventoinnin tulosten perusteella suurimmassa vaurioitumisvaarassa Suomussalmella ovat tervahaudat, joissa lähes 30 % oli jonkinasteisia metsätöiden aiheuttamia vaurioita. Mielenkiintoinen havainto vuoden 2014 inventointituloksissa on myös se, että tuhoutumis- tai vaurioitumisvaarassa olevat kohdetyypit eivät ole kaikkialla Suomessa samoja, vaan ne vaihtelevat alueittain. Esimerkiksi Ilomantsissa

eniten vaurioita oli tapahtunut kiviakautisille asuinpaikoille, kun taas Lapissa suurimmassa vaurioitumisvaarassa olivat pyyntikuopat (Hertell, E. 2014: 25–27). Vaurioiden estäminen on kulttuuriperintökohteiden kohdalla erityisen tärkeää, sillä kulttuuriperintökohteet eivät uusiudu tai lisäänty ja niiden vaurioituminen/tuhoutuminen on siten aina lopullista.

Kulttuuriperintöinventoinnin tavoitteena oli sekä 8 % maastokattavuus että saada riittävä kuva alueen aiemmasta maankäytöstä. Oman arvioni mukaan Pohjois-Suomussalmen kulttuuriperintöinventoinnissa saavutettiin nämä sille asetetut tavoitteet.

Allekirjoitus

Helsingissä 17.2.2015

Hanna Kelola-Mäkeläinen

Hanna Kelola-Mäkeläinen, erikoissuunnittelija, FM

Lähteet

Arkistolähteet:

Hertell, Esa 2014: KMO Kulttuuriperintöinventointi Ilomantsi. *Metsähallituksen arkisto*.

Huttunen, Pertti 2010: Sodan jälkiä Suomussalmella. Sotahistoriallisten kohteiden inventointiraportti. *Suomussalmen kirjasto, kotiseutuarkisto*.

Maaranen, Päivi 2011: Kertomus Vienan reittien tarkastusmatkasta Suomussalmelle 14.-16.6.2010. *Museoviraston arkisto*.

Kirjalliset lähteet:

Calamnius, R 1912: *Suomussalmen seurakunnan historia*. Oulu.

Huurte, Matti & Turpeinen, Oiva 1992: *Leipä luonnosta. Suomussalmen historian kymmenen vuosituhatta*. Keuruu.

Luukkonen, Erkki J. & Sorjonen-Ward, Peter 1998: Arkeinen kallioperä – ikkuna 3 miljardin vuoden taakse. Lehtinen, M., Nurmi, P. & Rämö, T. (toim.) *Suomen kallioperä 300 vuosimiljoonaa*. Helsinki

Tallavaara, Miikka, Manninen, Mikael A., Pesonen, Petro & Hertell, Esa 2014: Radiocarbon dates and postglacial colonisation dynamics in Eastern Finland. Riede, Felix & Tallavaara, Miikka (ed.) *Lateglacial and Postglacial Pioneers in Northern Finland. BAR International Series 2599*: 161-175.

Turpeinen, Oiva 1985: Väestö ja talous 1721-1982. *Kainuun historia II*. Kajaani.

Vainio, Maarit, Kekäläinen, Hannele, Alanen, Aulikki & Pykälä, Juha 2001: Suomen perinnebiotoopit. Perinnemaisemaprojektin valtakunnallinen loppujulkaisu. *Suomen ympäristö 527*.

Väisänen, Heino 1998: *Kainuun kansan waiheita vv. 1500-1900*. Jyväskylä.

Internet-lähteet:

Muinaisrantojen havainnot. Geologian tutkimuskeskus Hakku-palvelu. 2.2.2015
<http://hakku.gtk.fi/fi/locations/search>

Muhonen, Matleena & Savolainen, Mervi 2013: Kainuun kulttuurimaisemat ja maisemanähtävyydet. Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitys- ja täydennysinventointi 2011-2013.

http://www.google.fi/url?sa=t&ret=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CCAQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.ymparisto.fi%2Fdownload%2Fnoname%2F%257B3F8E9C88-954B-4625-B4A2-E5E94529751D%257D%2F98585&ei=ZOHivJJeAEoX4UL6Sg4gD&usq=AFQjCNGmwVrvASLZ9IKr4SylKv4T4gJo7w&sig2=_b0ab3QBO7AQ3xI0w7MlvQ&bvm=bv.85970519.d.d24

Torppa, Akseli 2010: Kainuun maaperän ja kallioperän kiviainekset. Geologian tutkimuskeskus. 22.1.2015
<http://www.kainuunetu.fi/UserFiles/d763e312-4069-4815-82bd-f6886b1871ca/Web/Kivi%20ja%20kaivos/Kainuun%20maaper%C3%A4n%20ja%20kallioper%C3%A4n%20kiviainekset.%20Akseli%20Torppa%20GTK.pdf>

Toivanen, Jouni 2009: Vienan reittien jäljillä – Katsaus Vienan kauppareittien historiaan, merkitykseen Kainuun asutuksessa sekä kartografinen johdatus aiheeseen. <http://www.nba.fi/fi/File/808/vienan-reiteilla.pdf>

Haastattelut:

Petri Anttonen, Marja Heikkinen, Esko Heikkinen ja Keijo Turunen.

5. Kohdetiedot

5.1. Esihistoriallisen ajan muinaisjäännökset:

Kolmikannanniemi 1 kivikautinen asuinpaikka		MH-tunnus: 175525	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7208164, Y 3585746, Z 200	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde löytyi inventoinnissa.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Jokiselän hienohiekkainen länsiranta. Rantatörmä nousee paikalla noin 50 - 70 cm. Törmällä kasvaa mäntymetsää. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Hiekkaranta, josta löytyi useita kvartsi-iskoksia. Rannan takaa männiköstä on metallinpaljastimella löytynyt pronssinen veitsen tuppi ja pronssipellin palasia (175731 Kolmikannanniemi 2 löytöpaikka).			
Löytöalueen koko on noin 20 x 2-3 m. Järvi on säännöstelty, joten osa asuinpaikasta saattaa olla veden alla. Löytöhetkellä vesi oli alhaalla ja hiekkarantaa oli näkyvillä noin 2-3 metriä. Ranta on muualla kivikkoista.			
Läheisiltä Airikaisen ja Hahtisaaren rannoilta on myös löydetty kivikautiseen asutukseen viittaavia merkkejä.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Aluomainen. Rajaus perustuu löytöjen levintään.			
<i>Tulkinta</i>			
Kivikautinen asuinpaikka.			
<i>Lisätietoja</i>			

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 15.9.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:**

0 Ei määritelty

Selitys:

Yleiskuva Kolmikannanniemen kivikautisesta asuinpaikasta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7208164, Y 3585746, Z 200	Mittakaava:	1:5000

Hietalahti pohjoinen kivikautinen asuinpaikka

MH-tunnus: 175874

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7220067, Y 3559532, Z 180	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty muinaisjäännösrekisteriin.

Ympäristön kuvaus

Taimikko, maaperä aurattu. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Paikalta on vuonna 1989 löydetty tieuralta kvartssia ja palanutta luuta.

Kohde tarkastettiin silmämääräisesti niiltä osin kuin maanpinta paikalla oli rikkoontunut ja havaintomahdollisuudet olivat siten hyvät. Aluskasvillisuus oli jo osin peittänyt maaperää. Tarkastuksessa ei havaittu mitään esihistoriaan tai kivikautiseen asuinpaikkaan viittaavaa. Löydöt ovat luultavasti jääneet kasvillisuuden alle ja löytöalue on ilmeisesti ollut pienialainen.

Kohteen rajaus

Aluomainen. Rajaus on sama kuin muinaisjäännösrekisterissä.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 4.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

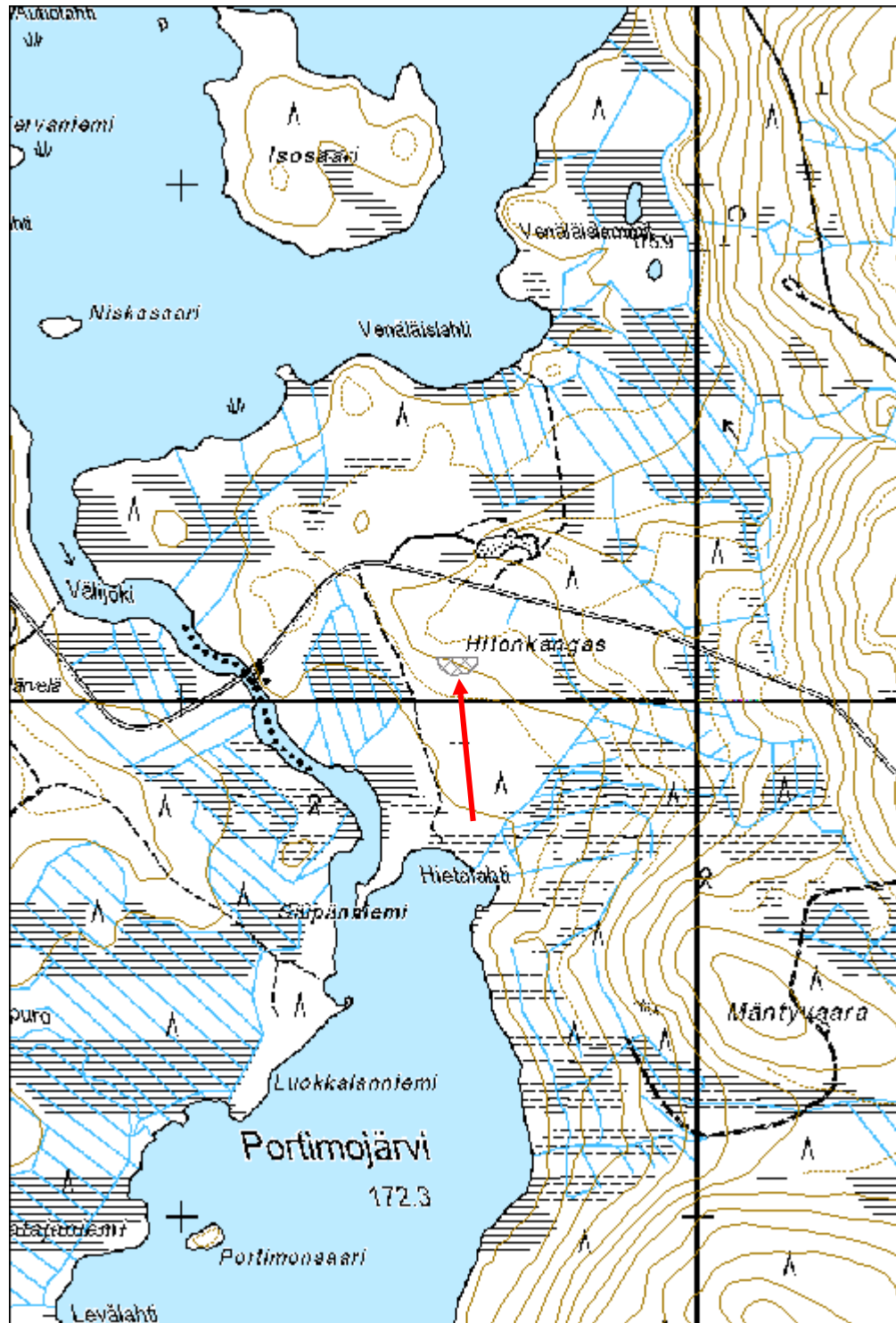
Viranomaisrekisterinro:	1000008613	Kunto:	1 Hyvä
--------------------------------	------------	---------------	--------

Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Yeiskuva Hietalahti pohjoinen kivikautinen asuinpaikka.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7220067, Y 3559532, Z 180	Mittakaava:	1:10000

Saarijoen niska kivikautinen asuinpaikka

MH-tunnus: 176694

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7243161, Y 3611581, Z 202	Löydöt:	KM 14509

Taustatiedot

Kohde on merkitty muinaisjäännösrekisteriin.

Ympäristön kuvaus

Saarijoen eteläpuolella oleva kosteahko ja tasainen alue, jossa kasvaa mäntyjä ja nuorta koivua. Ranta pusikkoista ja vesi tarkastushetkellä korkealla.

Kohteen kuvaus

Matti Huurre on vuonna 1958 löytänyt alueelta koekuopista kvartssia.

Asuinpaikka sijaitsee nykyään melko epätyypillisellä paikalla, sillä maaperä paikalla on melko vetistä ja suopursujen peittämää. Alueen itärajan reuna oli osin metsätöissä äestetty ja maanpinta oli rikkoutunut. Maanpinnalla ei ollut mitään merkkejä kivikautisesta asuinpaikasta.

Kohteen rajaus

Aluomainen. Rajausta ennallaan ja sama kuin muinaisjäännösrekisterissä.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja

Alueen itärajan reunan maanpinta oli rikottu metsätöissä.

Toimenpiteet***Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 17.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

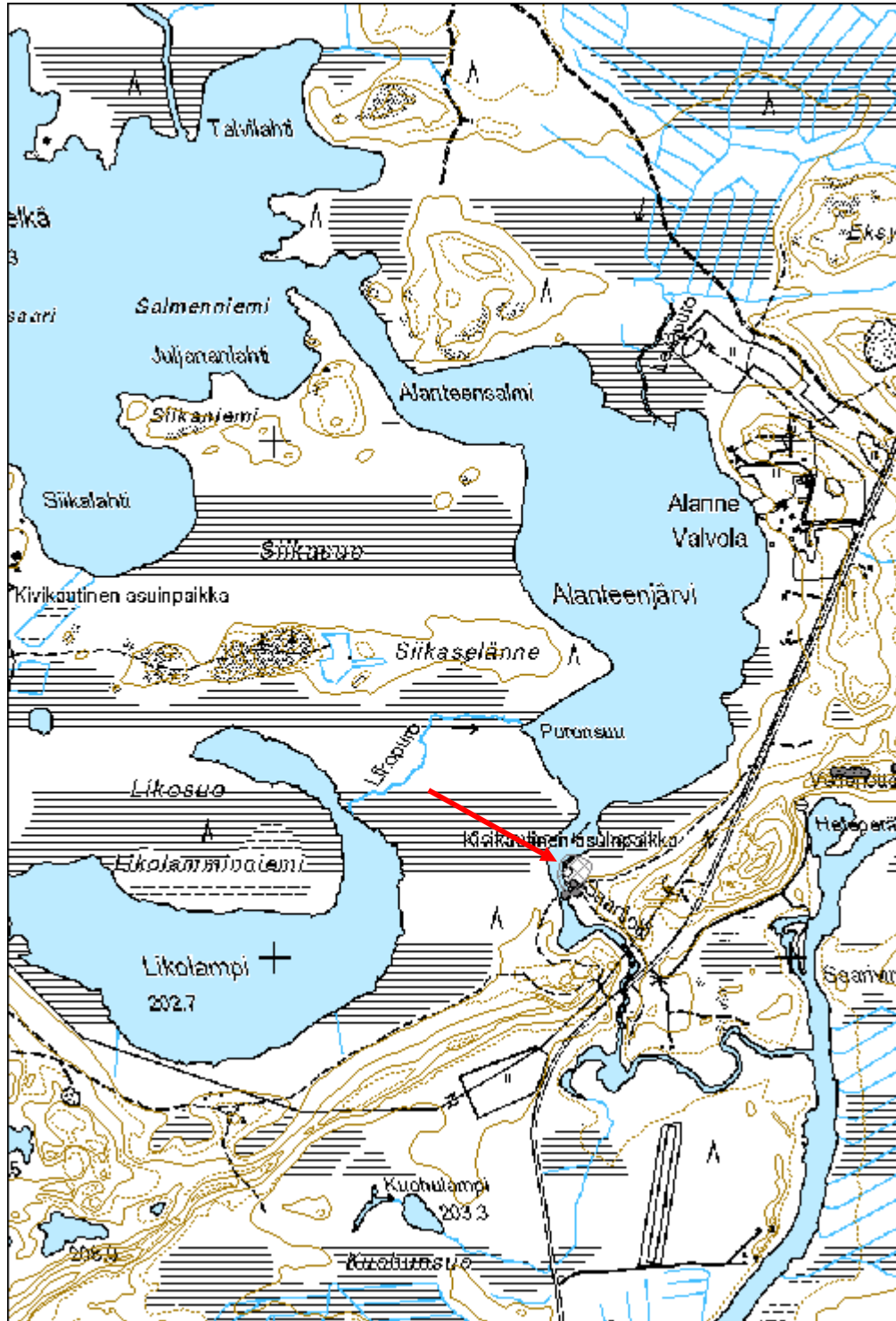
Viranomaisrekisterinro:	777010039	Kunto:	1 Hyvä
--------------------------------	-----------	---------------	--------

Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty	Selitys:	
Selitys:			

Yleiskuva Saarijoen niska kivikautinen asuinpaikka.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7243161, Y 3611581, Z 202	Mittakaava:	1:10000

Salonsaari 2 kivikautinen asuinpaikka

MH-tunnus: 175790

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7220511, Y 3601155, Z 200	Löydöt:	KM 30202

Taustatiedot

Kohde on merkitty muinaisjäännösrekisteriin pisteenä.

Ympäristön kuvaus

Hienohiekkainen lahti, johon keskelle laskee pieni puro. Hiekkarannan takana maasto tasaista mäntymetsää ja aluskasvillisuus varpua ja sammalta. Puron ympäristössä rehevämpää kasvillisuutta.

Kohteen kuvaus

Kiantajärvi, jonka rannalla asuinpaikka sijaitsee, on säännöstelty. Kohde tarkastettiin keväällä, jolloin vedenpinta oli hyvin matalalla ja rantaa ja rantakivikkoa oli näkyvissä noin 10 metriä tavallista enemmän. Kohde on merkitty muinaisjäännösrekisteriin pisteenä.

Tarkastuksessa löydettiin hiekkarannalta runsaasti kvartsi-iskoksia sekä joitakin -esineitä. Alueen eteläpäästä dokumentoitiin kaksi vierekkäin olevaa ja hieman hajonnutta liettä (Reiska 175788: X= 3601183 ja Y= 7220492). Liesikivien joukossa oli myös kvartsi-iskoksia.

Kohteen rajaus

Aluomainen. Asuinpaikka rajattiin maastokäynnin aikana löytöjen ja maaston muotojen perusteella.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

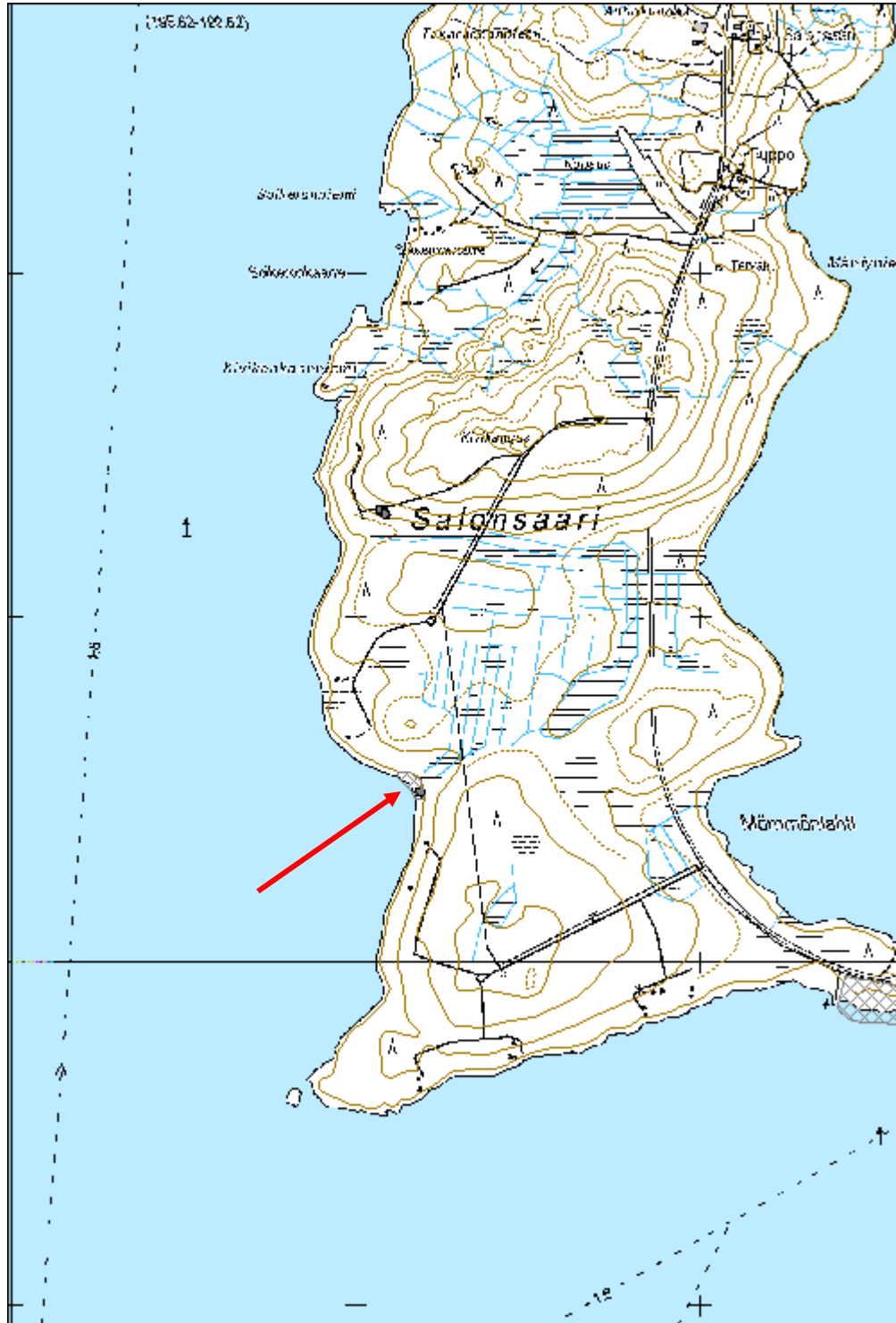
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 22.5.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:	777010284	Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue		
Selitys:	35159 Salonsaaren rantakaava		

Yleiskuva Salonsaari 2 kivikautinen asuinpaikka.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7220511, Y 3601155, Z 200	Mittakaava:	1:15000

Salonsaari 3 kivikautinen asuinpaikka

MH-tunnus: 177429

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7219888, Y 3601075, Z 200	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Salonsaaren länsiranta, jossa pieni hiekkainen lahdelmä. Ranta muuten kivikkoista. Rannalla kasvaa harvaa mäntymetsää ja aluskasvillisuus paikalla on varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Kohde sijaitsee säännöstellyn Vuokkijärven rannalla. Vesi oli löytöhetkellä hyvin alhaalla ja rantakivikkoa oli näkyvissä noin 10 metrin verran.

Paikalta löydettiin kvartsi-iskoksia ja -ydin, jotka jätettiin löytöpaikalle. Löytöpaikka on noin 3 x 4 metrin kokoinen hiekkainen alue muuten kivikkoisella rannalla.

Kohteen rajaus

Aluomainen. Rajausta perustuu löytöjen levintään.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja

Suomussalmelle hyvin tyypillinen pienialainen asuinpaikka. Löytöpaikasta noin 600 metriä pohjoiseen on Salonsaari 2 kivikautinen (777010284) asuinpaikka.

Toimenpiteet***Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 22.5.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

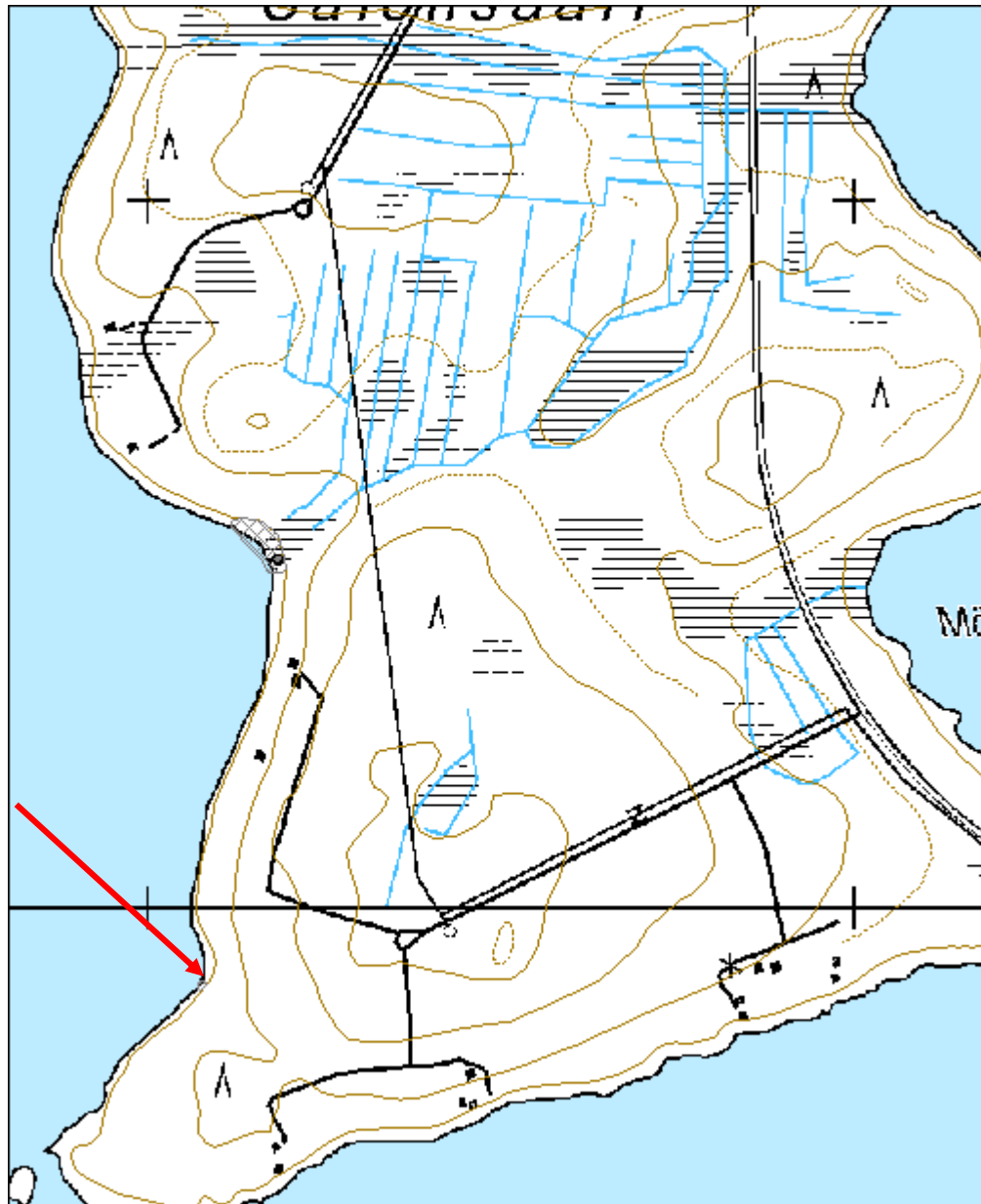
Viranomais- **Kunto:** 1 Hyvä

rekisterinro:		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojele:	9 Muu suojeleuarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojele:	99 Muu suojeleuarvoa sisältävä alue		
Selitys:	35159 Salonsaaren rantakaava		

Yleiskuva Salonsaari 3 kivikautinen asuinpaikka.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7219888, Y 3601075, Z 200	Mittakaava:	1:8000

Virtakorva kivikautinen asuinpaikka

MH-tunnus: 175803

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7220009, Y 3602718, Z 200	Löydöt:	KM 23838

Taustatiedot

Kohde on merkitty muinaisjäännösrekisteriin.

Ympäristön kuvaus

Pärsämönselän erittäin kivikkoinen ranta. Rannan takana mäntykangas.

Kohteen kuvaus

Alueelta on löydetty 1980-luvulla vesijättömaalta useita kivikautisia esineitä.

Kohde tarkastettiin keväällä matalan veden aikaan. Muinaisjäännösalue on kokonaisuudessaan erittäin kivikkoista vesijättömaata, josta ei tullut yhtään löytöä. Alueen länsipää oli tarkastushetkellä sammaleen ja varpujen peitossa olevaa kivikkoa, josta havaintojen teko oli mahdotonta. Rantametsiköstä tarkistettiin kolmen kaatuneen puun juuristo eikä maaperässä ollut nähtävissä viitteitä kivikaudesta, vaan se oli metsänkin puolella hyvin kivikkoista.

Kohteen rajaus

Aluomainen. Kohteen rajaus ennallaan.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 21.5.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

Viranomais-	777010270	Kunto:	1 Hyvä
--------------------	-----------	---------------	--------

rekisterinro:		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojelu:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue		
Selitys:	35159 Salonsaaren rantakaava		

Yleiskuva Virtakorva kivikautinen asuinpaikka.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7220009, Y 3602718, Z 200	Mittakaava:	1:15000

Nivanlampi kivikautinen työ- ja valmistuspaikka

MH-tunnus: 175851

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7215931, Y 3563714, Z 192	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty muinaisjäännösrekisteriin.

Ympäristön kuvaus

Hienohiekkainen mäntykangas, jota halkoo metsäautotie. Aluskasvillisuus kuivaa jäkälää, sammalta ja varpuja.

Kohteen kuvaus

Tieleikkauksesta on löydetty vuonna 1998 kvartsi-iskoksia noin 4 x 4 m kokoiselta alueelta.

Kohde tarkastettiin alkukesästä 2014. Metsäautotietä käveltiin harjun korkeimman kohdan kohdalta, mutta mitään kivikauteen liittyvää ei löydetty. Maaperä tieuran kohdalla oli auki, joten havaintomahdollisuudet olivat hyvät.

Kohteen rajaus

Aluemainen. Rajausta ennallaan.

Tulkinta

Kivikautinen työ/valmistuspaikka.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 3.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

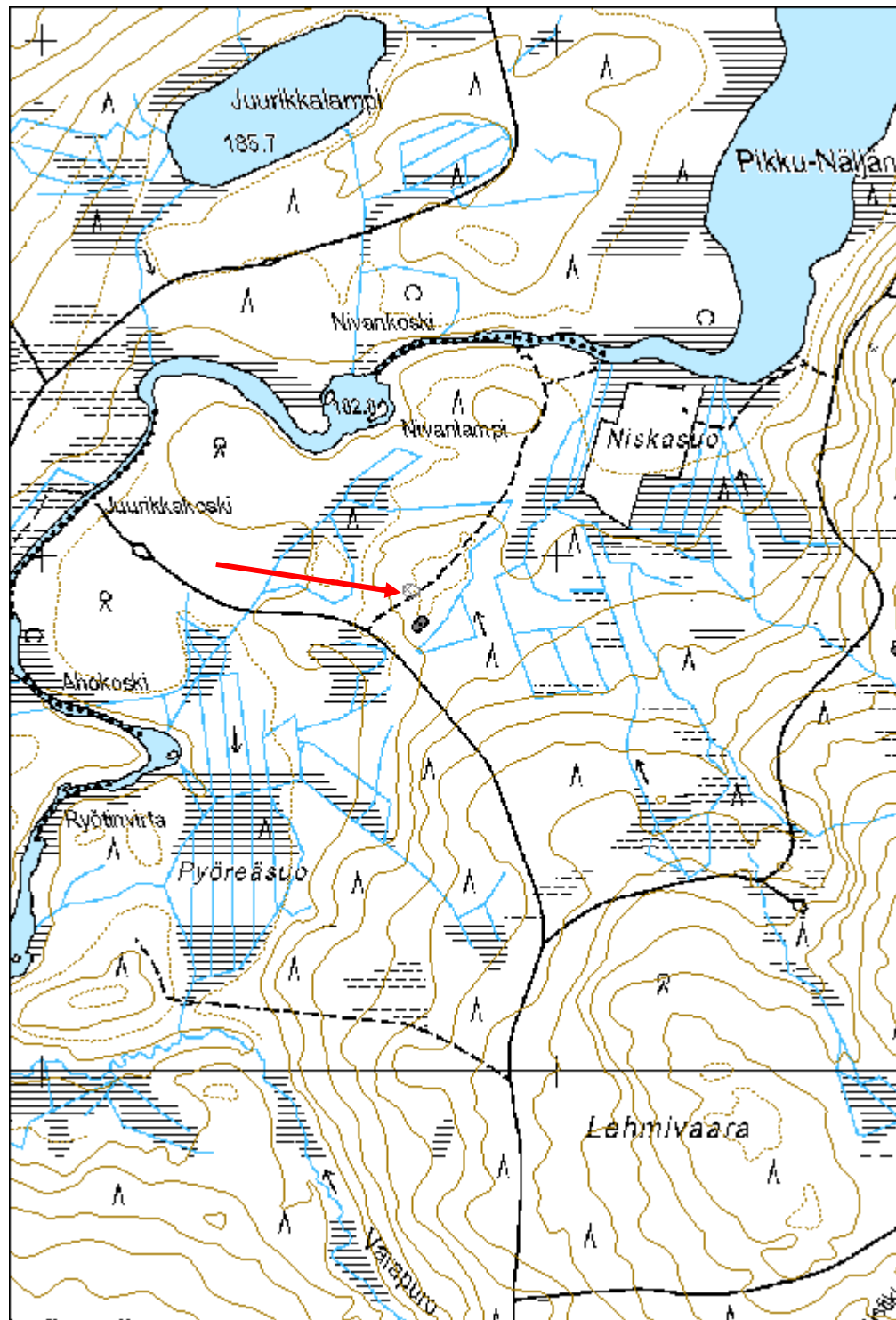
Viranomaisrekisterinro:	777010288	Kunto:	1 Hyvä
--------------------------------	-----------	---------------	--------

Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Yleiskuva Nivanlampi kivikautinen työ- ja valmistupaikka.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7215931, Y 3563714, Z 192	Mittakaava:	1:10000

Salonsaari moniperiodinen asuinpaikka

MH-tunnus: 175799

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7120 Moniperiodinen	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7219888, Y 3602633, Z 200	Löydöt:	KM 19899, KM 20376, KM 22053, KM 26402, KM 30201, KM 30320, KM 36998

Taustatiedot

Kohde on merkitty alueena muinaisjäännösrekisteriin.

Ympäristön kuvaus

Tarkastushetkellä veden alta oli paljastunut kivikkoinen ranta, jossa oli siellä täällä laajempia hiekkaisia alueita. Rannan takana on mäntyä ja nuorta koivua kasvava tasainen alue. Aluskasvillisuus rannan metsikössä suopursua, varpuja ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Kohdetta tarkastettaessa veden pinta oli hyvin matalalla. Kvartsi-iskoksia sekä joitakin -esineitä löytyi koko matkalta rajatun alueen sisältä kivikon seasta. Erityisesti iskoksia oli alueen länsipään hiekkaisella rannalla. Kvartsien lisäksi paikalta löydettiin kivien välistä puinen puikkari. Löytöpaikka on normaalisti veden alla.

Kohteen rajaus

Aluomainen. Rajausta suurennettu löytöjen levinnän perusteella.

Tulkinta

Moniperiodinen asuinpaikka, joka löytöjen levinnän perusteella ulottuu muinaisjäännösrekisterissä olevaa rajausta laajemmalle alueella.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 21.5.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:	777010089	Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue		
Selitys:	35159 Salonsaaren rantakaava		

Yleiskuva Salonsaari moniperiodinen asuinpaikka.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7219888, Y 3602633, Z 200	Mittakaava:	1:15000

Hoiluansärkkä pyyntikuoppa

MH-tunnus: 171529

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7199 Ajoitus epäselvä	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7253442, Y 3580382, Z 254	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty muinaisjäännösrekisteriin.

Ympäristön kuvaus

Korkeamman harjun alapuolinen hieman matalampi ja kapea tasanne Hoiluanlammen ja Mustalahden välissä. Paikalla kasvaa harvaa mäntymetsää. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta. Maaperä hiekkaa.

Kohteen kuvaus

Soikean muotoinen n. 2,5 x 1,2 m kokoinen ja n. 70 cm syvä pyyntikuoppa. Kuopassa ei valleja eikä kairatessa ilmennyt huuhtoutumiskerrosta. Kuopan länsireunan vierestä kulkee polku.

Kohteen rajaus

Pistemäinen. Kohteen sijainti korjattu.

Tulkinta

Pyyntikuoppa, ajoitus epäselvä

Lisätietoja

Kohde on merkitty muinaisjäännösrekisteriin väärälle kohdalle n. 22 m päähän etelään kuopan oikeasta paikasta.

Toimenpiteet***Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 6.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:	777010309	Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä

Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojelu:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue		
Selitys:	37811 Korvuanjärven, Iso- ja Pikku-Kontaisen royk; VR,VV,LV-alueet (Suomussalmi)		

Yleiskuva Hoiluansärkkä pyyntikuoppa.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7253442, Y 3580382, Z 254	Mittakaava:	1:10000

Valkeainen N pyyntikuoppa

MH-tunnus: 175810

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7199 Ajoitus epäselvä	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7209070, Y 3565560, Z 228	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty muinaisjäännösrekisteriin.

Ympäristön kuvaus

Hiekkapohjainen mäntyä kasvava harjualue. Kuoppa sijaitsee pienen lammen pohjoispuolisella matalalla kankaalla.

Kohteen kuvaus

Paikalla on vuonna 1999 löydetty pyyntikuoppa. Kuopan halkaisija on noin 2,5 m ja sen syvyys on noin 40–50 cm.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Pyyntikuoppa.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 3.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

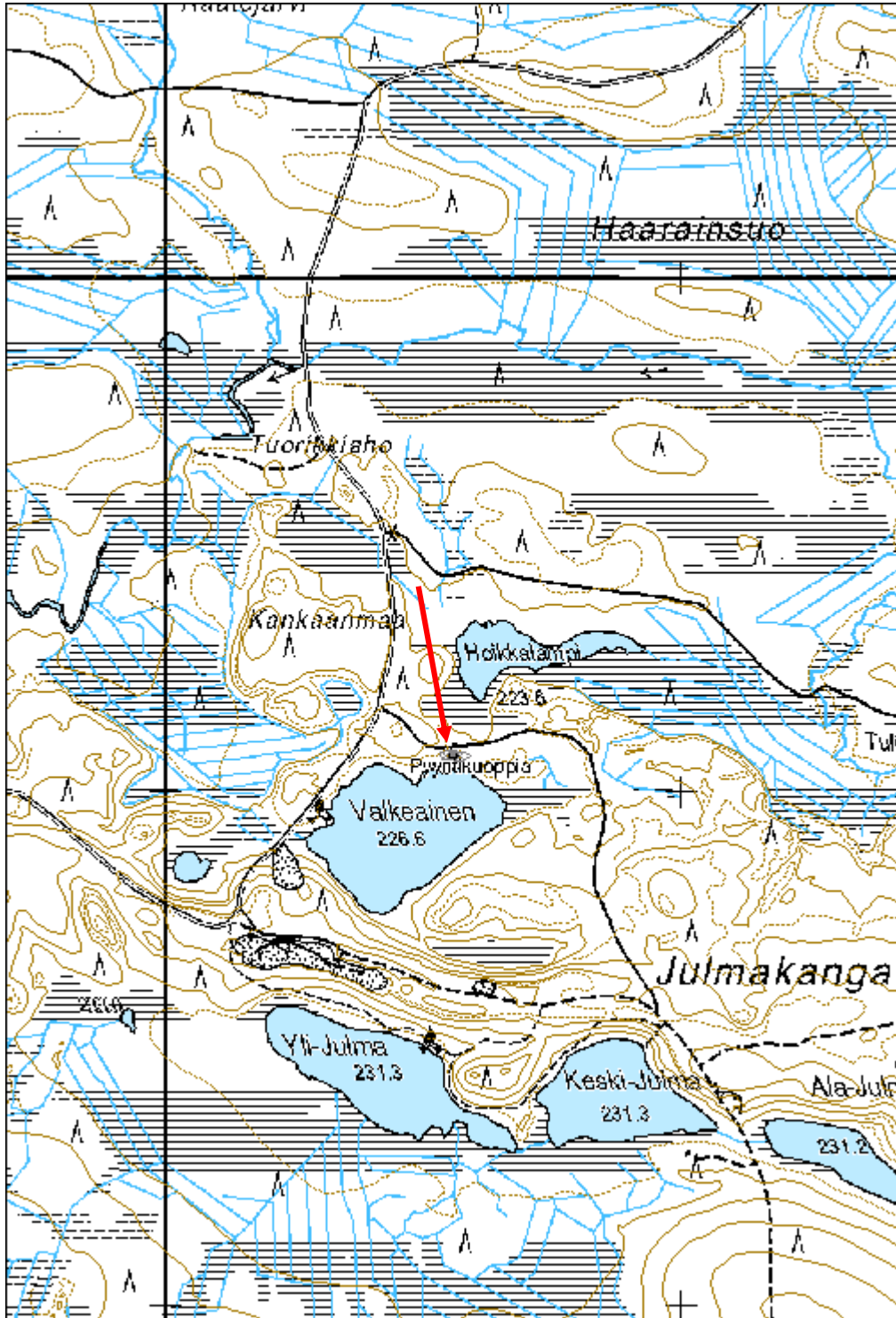
Viranomaisrekisterinro:	777010308	Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen	2 Muinaisjäännösrekisteri II

Selitys:	suojelu: Selitys:
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Yleiskuva Valkeainen N pyyntikuoppa.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7209070, Y 3565560, Z 228	Mittakaava:	1:10000

5.2. Historiallisen ajan muinaisjäännökset:

Parkkisensuo 2 hiilimiilu	MH-tunnus: 172712
----------------------------------	--------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7217538, Y 3564319, Z 187	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde oli mainittu 1000014330 Parkkisensuo raudanvalmistuspaikan yhteydessä, mutta sitä ei ole merkitty karttaan.

Ympäristön kuvaus

Rannan ja Parkkisensuon välissä oleva kumpare, jolla kasvaa harvaa mäntyä. Aluskasvillisuus puolukkaa ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Paikalla on soikean muotoinen vallien ympäröimä kaivanto, jossa tasainen pohja. Koko n. 6 x 8 m ja syvyys noin metri.

Kohteen rajaus

Pistemäinen. Kohde ei ollut aiemmin merkitty kartalle.

Tulkinta

Mahdollisesti hiilimiilu, joka liittyy lähellä sijaitsevaan raudanvalmistuspaikkaan.

Lisätietoja

Kohde on mainittu muinaisjäänköskohteen 1000014330 Parkkisensuo yhteydessä, mutta sitä ei ole merkitty karttaan. Kohdetta ehdotetaan omaksi kohteekseen, sillä se sijaitsee n. 140 metrin päässä Parkkisensuon muinaisjäänköskohteesta.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 20.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

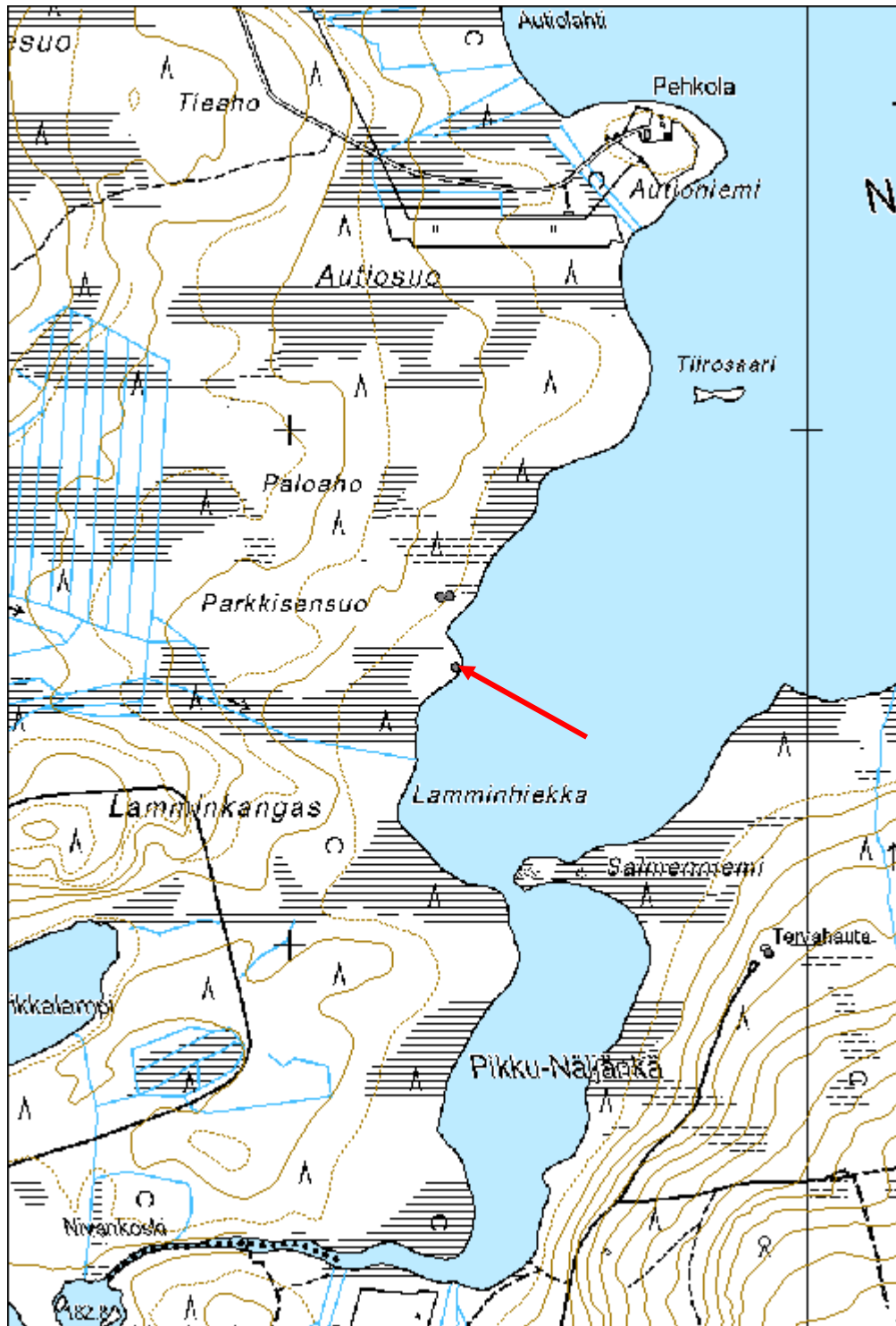
Viranomais- rekisterinro:	1000014330	Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Hiilimiilu Näljänkäjärven rannalla.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7217538, Y 3564319, Z 187	Mittakaava:	1:10000

Lavajärvi S historiallisen ajan asuinpaikka

MH-tunnus: 177150

Kohdetyyppi:	2 Asuinpaikat?	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7260076, Y 3603175, Z 230	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty muinaisjäännösrekisteriin ja peruskartalle (jossa merkki hieman eri kohdassa kuin kohde).

Ympäristön kuvaus

Harvaa mäntyä kasvava hiekkapohjainen kangas.

Kohteen kuvaus

Kohde on löydetty vuonna 1999 ja perimätiedon mukaan paikalla on ollut lappalaisten asumus.

Tarkastuksessa paikalta löydettiin neliönmuotoinen noin 3 x 3 m kokoinen ja 2 - 3 m syvä tasapohjainen kuoppa, jota ympäröi noin 2 m levyinen valli. Kuopan nurkissa oli havaittavissa urat pohjalta reunalle saakka. Rakenne ei vaikuttanut asumuksen jäänteeltä, vaan pikemminkin hiilimiilulta. Vastaavanlaisia rakenteita oli havaittavissa Pyöreäsuo N (1000005526) raudanvalmistuspaikan hiilimiilussa. Rakenteen päällä kasvaa noin 80 vuotta vanhaa puustoa.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Historiallisen ajan asuinpaikaksi tulkittu rakenne, joka voisi myös olla hiilimiilu.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

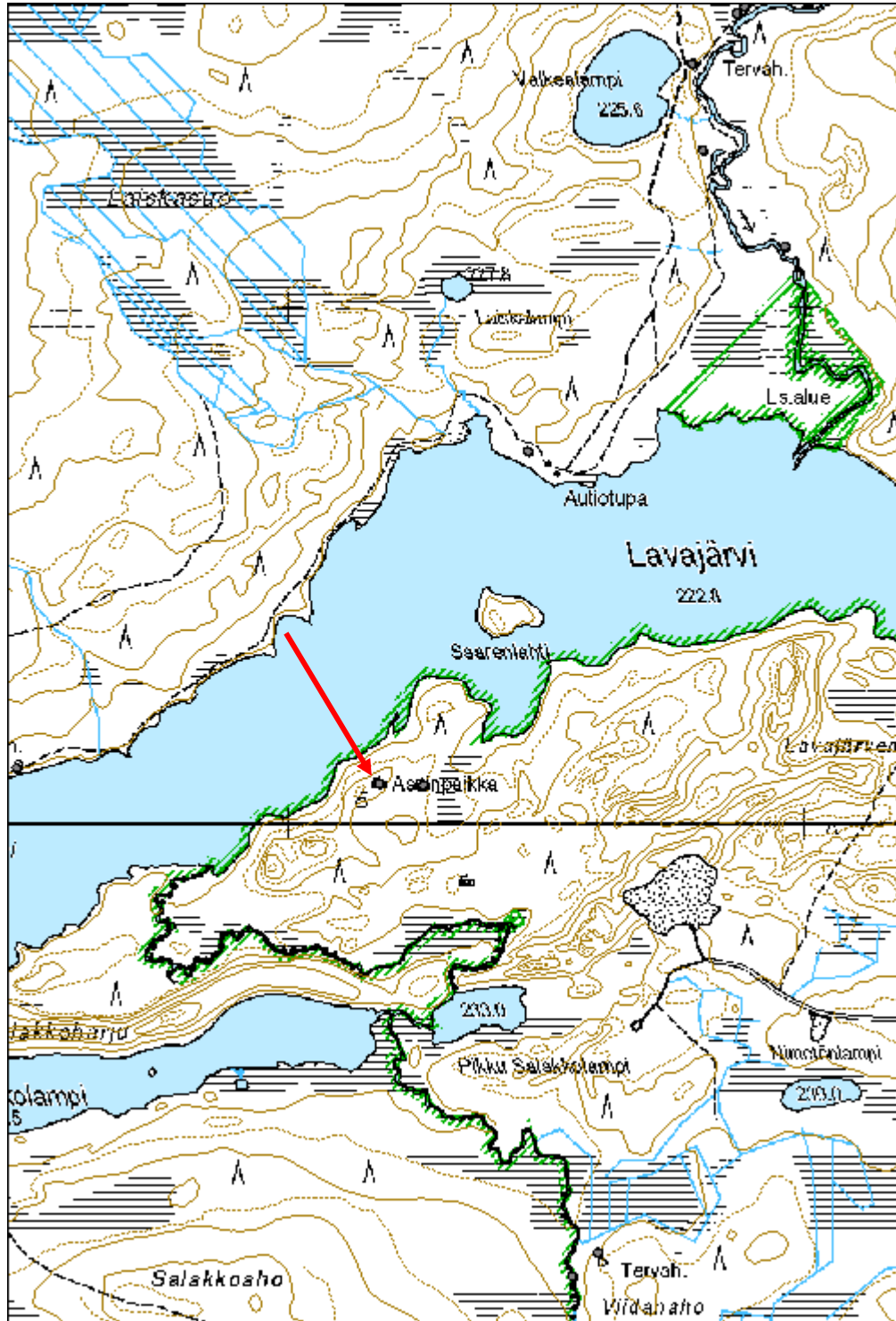
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 20.5.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:	777000297	Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojele:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojele:	99 Muu suojeleuarvoa sisältävä alue		
Selitys:	40489 Hossan osayleiskaava; MU-alueet		

Yleiskuva mäntykankaalle kaivetusta rakenteesta.

Kohdetyyppi:	2 Asuinpaikat?	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7260076, Y 3603175, Z 230	Mittakaava:	1:10000

Honkasaari 9 kaivanto

MH-tunnus: 171486

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7206998, Y 3578007, Z 220	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Honkasaaren etelärannasta noin 50 m päästä alkava hiekkapohjainen harju. Paikalla kasvaa mäntyä ja muutamia kuusia. Aluskasvillisuus varpua, sammalta ja suopursua.

Kohteen kuvaus

Noin kuuden metrin päässä tervahaudasta (171482) oleva epämääräisen neliön muotoinen ja noin 30–40 cm syvä tasapohjainen kaivanto, jonka keskellä kasvaa iso kuusi. Puu vaikeutti havaintojen tekoa. Ei havaittu merkkejä tulisijasta, kaivanto liittyyneen kuitenkin tervahautaan.

Kohteen rajausta

Pistemäinen.

Tulkinta

Tervahautaan liittyvä kaivanto. Muotonsa puolesta voisi olla tervapirtin pohjakin, mutta rakenteesta ei löydetty palaneita kiviä.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 20.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

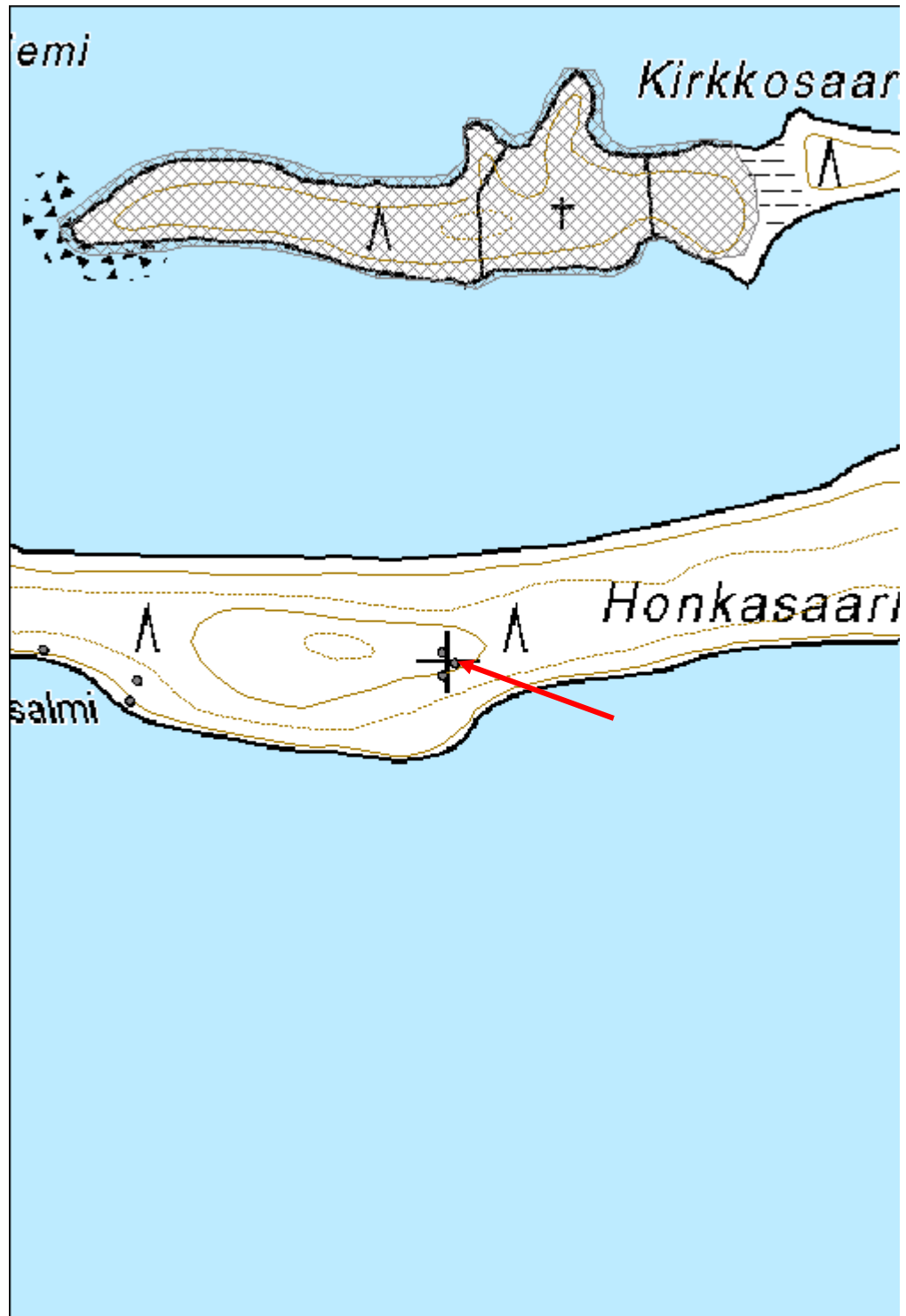
Viranomaisrekisterinro:	Kunto:	1 Hyvä
--------------------------------	---------------	--------

Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojele:	9 Muu suojeleuarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojele:	99 Muu suojeleuarvoa sisältävä alue		
Selitys:	2034 Pesiöjärven saaret		

Kaivanto Honkasaassa tervahaudan tuntumassa. Kaivannossa kasvaa kuusi.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7206998, Y 3578007, Z 220	Mittakaava:	1:5000

Kolmikannanniemi 2 löytöpaikka

MH-tunnus: 175731

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7208173, Y 3585737	Löydöt:	KM 40364

Taustatiedot

Löydöistä ilmoitti Petri Anttonen.

Ympäristön kuvaus

Mäntyä ja koivua kasvava rantaterassi. Maasto on muodoltaan hieman epätasainen ja maan pinnalla näkyy siellä täällä kiviä. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Paikallinen metallinpaljastinharrastaja löysi vanhan männyn tuntumasta pronssisen veitsentupen sekä pronssipellin palasia. Pellinpalasia on ilmeisesti noin aarin kokoisella alueella ja harrastaja ei kaivanut niistä kuin yhden esiin.

Pronssisen veitsentupen löytöpaikalle tehtiin koepisto, jossa maannos oli normaali. Löytö näytti kaivuujäljistä päätellen tulleen joko turpeesta tai heti sen alta. Maa löytöpaikalla oli hieman hiekkaisempaa kuin muualla.

Pronssipellin palan löytöpaikalle tehtiin myös koepisto, josta tuli huuhtoutumiskerroksen alta muutaman sentin paksuinen punertava kerros ja sen alta keltainen pohjahiekka. Metallinpaljastinharrastaja oli jättänyt turpeesta löytyneen pronssipellin palasen löytöpaikalle ja se otettiin talteen.

Pronssisen veitsentupen löytöpaikka/koepiston paikka: X= 3585739 ja Y= 7208177.

Pronssipellin palasen löytöpaikka/koepiston paikka: X= 3585737 ja Y= 7208169.

Kohteen rajaus

Aluomainen. Kohde on rajattu löytöjen levinnän mukaan.

Tulkinta

Pronssisen veitsen tupen ja pronssipellin palasen löytöpaikka.

Lisätietoja

Tarkastuksen yhteydessä löydettiin löytöpaikan edustan hiekkarannalta kvartsi-iskoksia (175525 Kolmikannanniemi 1 kivikautinen asuinpaikka).

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2010

Tarkastuspvm: 15.9.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen

Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:**

99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue

Selitys:

58464 Eteläisen Kiantajärven rantaosayk; RA, RM-alueet

Pronssinen veitsentuppi löytyi kuvassa keskellä olevan kepin kohdalta.

Löytöpaikan rantaa, josta löytyi kvartseja (175525 Kolmikannanniemi 1 kivikautinen asuinpaikka). Pronssiesineet tulivat rantaterassin päältä kuvan oikeasta reunasta.

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7208173, Y 3585737	Mittakaava:	1:5000

Kylmänlahdenkallio löytöpaikka

MH-tunnus: 174009

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7206705, Y 3585315, Z 210	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohteesta ilmoitti Petri Anttonen.

Ympäristön kuvaus

Kivikkoisen Kylmälahdenkallion tasainen kallioterassi järvelle päin. Paikalla kasvaa mäntyjä ja kuusia. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Petri Anttonen ilmoitti löytäneensä kalliotasanteelta metallinpaljastimella rautaisen ruodollisen nuolenkärjen. Kärki on paikalla olevista kaivuujäljistä päätellen tullut n. 1 - 2 cm syvyydestä kunnan alta, mutta ilmeisesti vielä huuhtoutumiskerroksesta.

Löytöpaikalle (X= 3585309 ja Y= 7206706) tehtiin pieni koekuoppa, josta ei tullut löytöjä. Kuopasta tuli huuhtoutumiskerroksen alta soran ja kivien sekainen noin 2 - 5 cm paksu punertavahiekkainen kerros, jonka alla oli vaalea pohjasavi. Huuhtoutumiskerros oli paikalla noin 4 - 10 cm paksu.

Kohteen rajaus

Aluomainen. Rajaus on tehty löytöpaikan ja maastonmuotojen perusteella siten, että rajaus käsittää koko kalliotasanteen, jolta nuolenkärki löytyi.

Tulkinta

Rautaisen ruodollisen nuolenkärjen/taltan löytöpaikka.

Lisätietoja

Esine jäi löytäjälle, joka sanoi toimittavansa sen Museovirastoon.

Museovirasto on arvioinut kuvan perusteella esineen olevan joko talttapäinen nuolenkärki tai ruodollinen taltta. Esine on selkeästi historialliselta ajalta (1700–1900 -luvun väliseltä ajalta), mutta tarkempaa ikää ei pystytty sanomaan.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 15.9.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:****Kunto:** 1 Hyvä**Arvotus:** 3 Esitys mj-luokka II**Olotila:** 2 Ei käytössä**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo**Selitys:****Selitys:****Ympäristön
suojelu:**

99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue

Selitys:

58462 Eteläisen Kiantajärven rantaosayk; MU-alueet

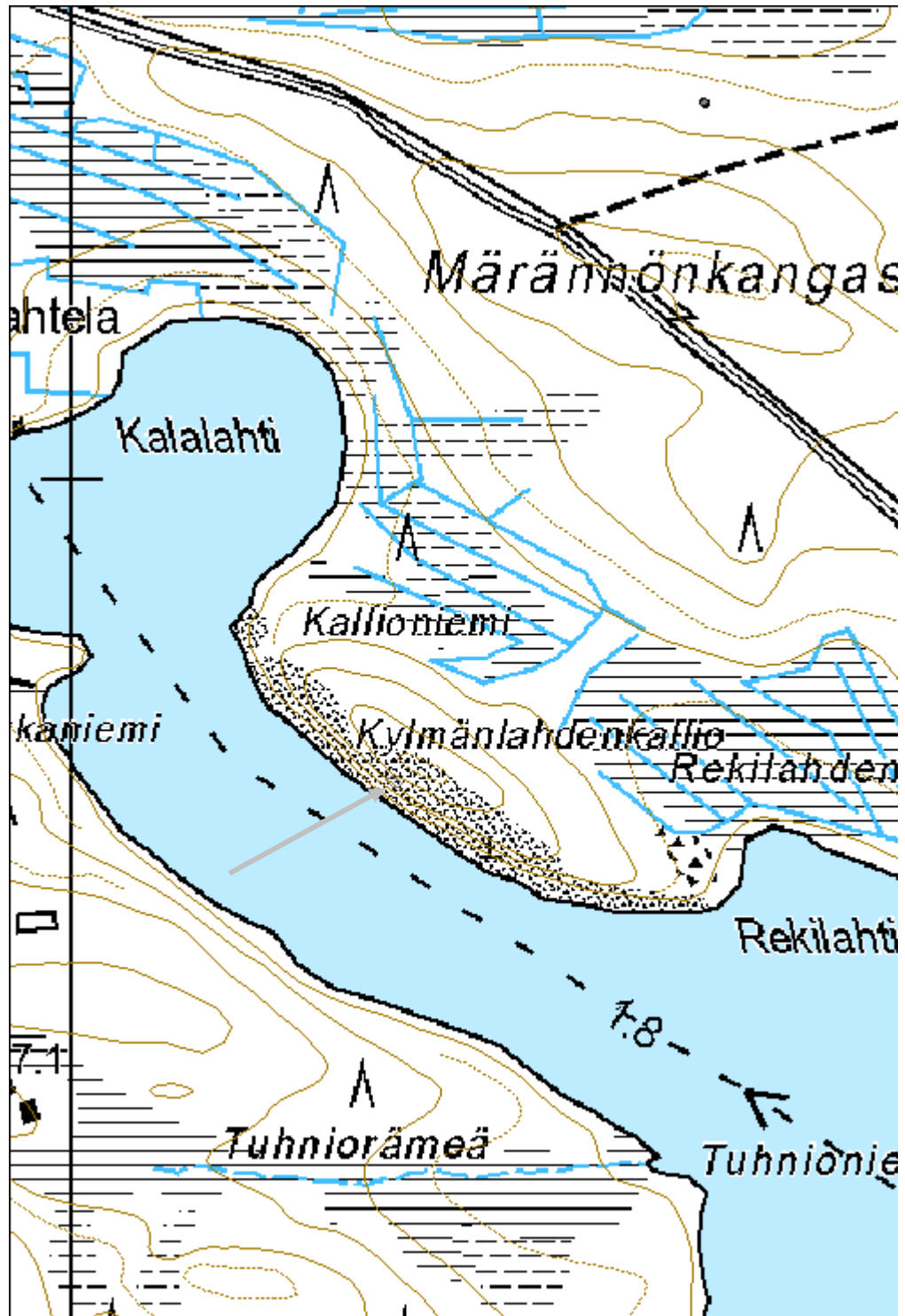

Koekuoppa ja esineen löytöpaikka Kylmälahdenkallion tasanteella.

Kylmälahden kalliolta löytynyt rautaesine.

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7206705, Y 3585315, Z 210	Mittakaava:	1:5000

Kaaperinsuo 2 myllynkivi

MH-tunnus: 172549

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7236876, Y 3559160, Z 240	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Erittäin kivikkoinen avohakkuuaukea Kaaperinsuon länsipuolella. Alue on äestetty ja laikutettu. Aluskasvillisuus varpua ja heinää.

Kohteen kuvaus

Halkaisijaltaan n. 1,35 m ja korkeudeltaan n. 45 cm kokoinen myllynkivi, jonka keskellä on halkaisijaltaan n. 22 cm kokoinen pyöreä reikä. Lisäksi kiven päällä on pieni keskeltä haljennut pyöreä kivi, jonka halkaisija on ollut noin 50 cm ja korkeus 10 cm.

Paikallisen tiedon mukaan myllynkivi on tehty Ämmän ruukin vesimyllyä varten 1860- tai 1870-luvulla, mutta se on jäänyt metsään ruukin mentyä konkurssiin. Toinen samanlainen kivi sijaitsee suon toisella puolella n. 450 m päässä luoteeseen (Reiska 172552).

Kohteen rajaus

Pistemäinen

Tulkinta

Myllynkivi

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

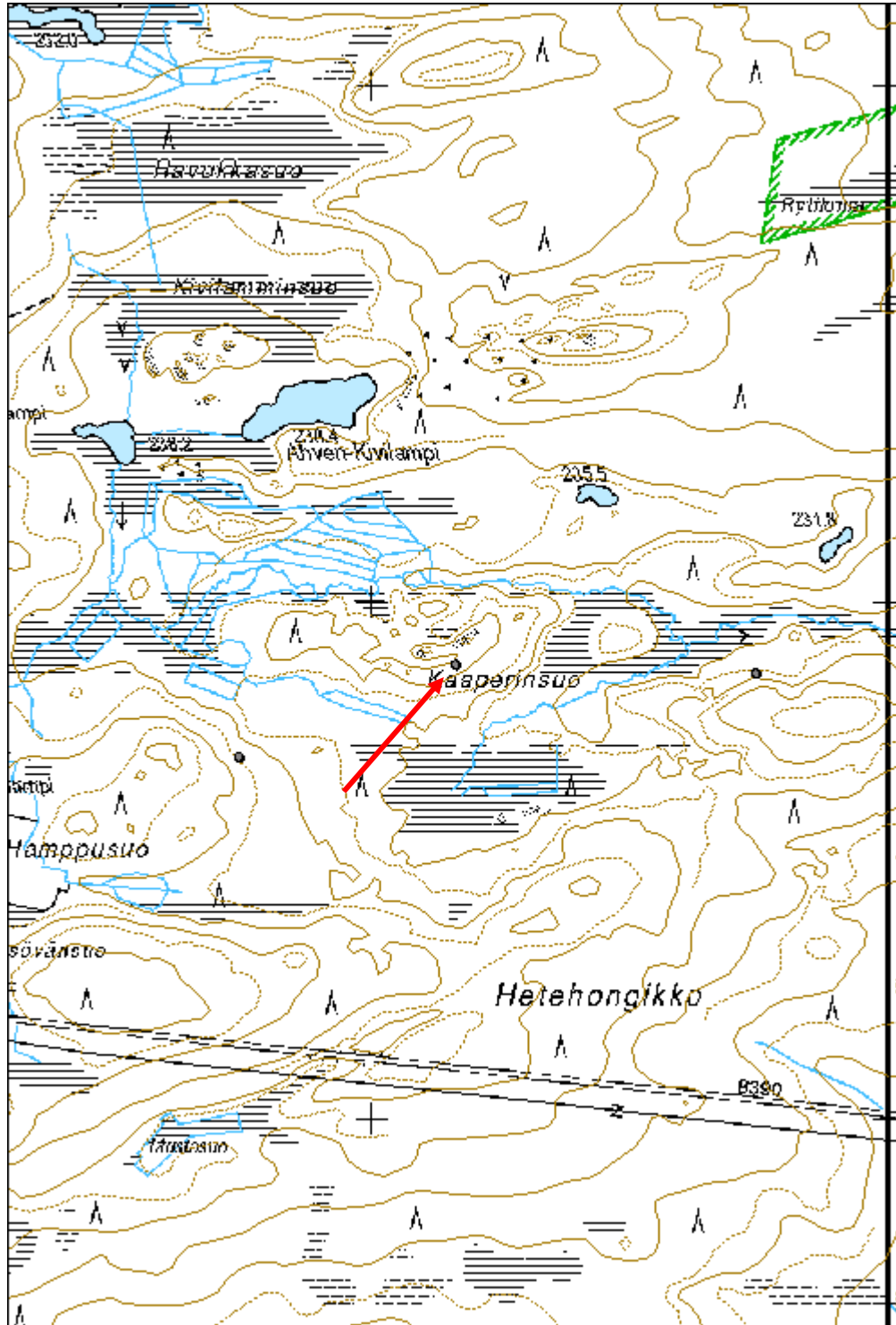
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 26.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojele:	9 Muu suojeleuarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Kaaperinsuolta löytynyt myllynkivi.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7236876, Y 3559160, Z 240	Mittakaava:	1:10000

Kaaperinsuo 3 myllynkivi

MH-tunnus: 172552

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7236698, Y 3558742, Z 242	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Kaaperinsuon lounaispuolella oleva koivuvaltainen tuore metsä. Paikalla isoja kivilohkareita ja kalliota, aluskasvillisuus varpua, sammalta ja suopursua.

Kohteen kuvaus

Halkaisijaltaan n. 1,35 m ja korkeudeltaan n. 45 cm kokoinen myllynkivi, jonka keskellä halkaisijaltaan n. 20 cm kokoinen pyöreä reikä.

Paikallisen tiedon mukaan myllynkivi on tehty Ämmän ruukin vesimyllyä varten 1860- tai 1870-luvulla, mutta se on jäänyt metsään ruukin mentyä konkurssiin. Toinen samanlainen kivi sijaitsee suon toisella puolella n. 450 m päässä koilliseen (Reiska 172549).

Kohteen rajaus

Pistemäinen

Tulkinta

Myllynkivi

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 26.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

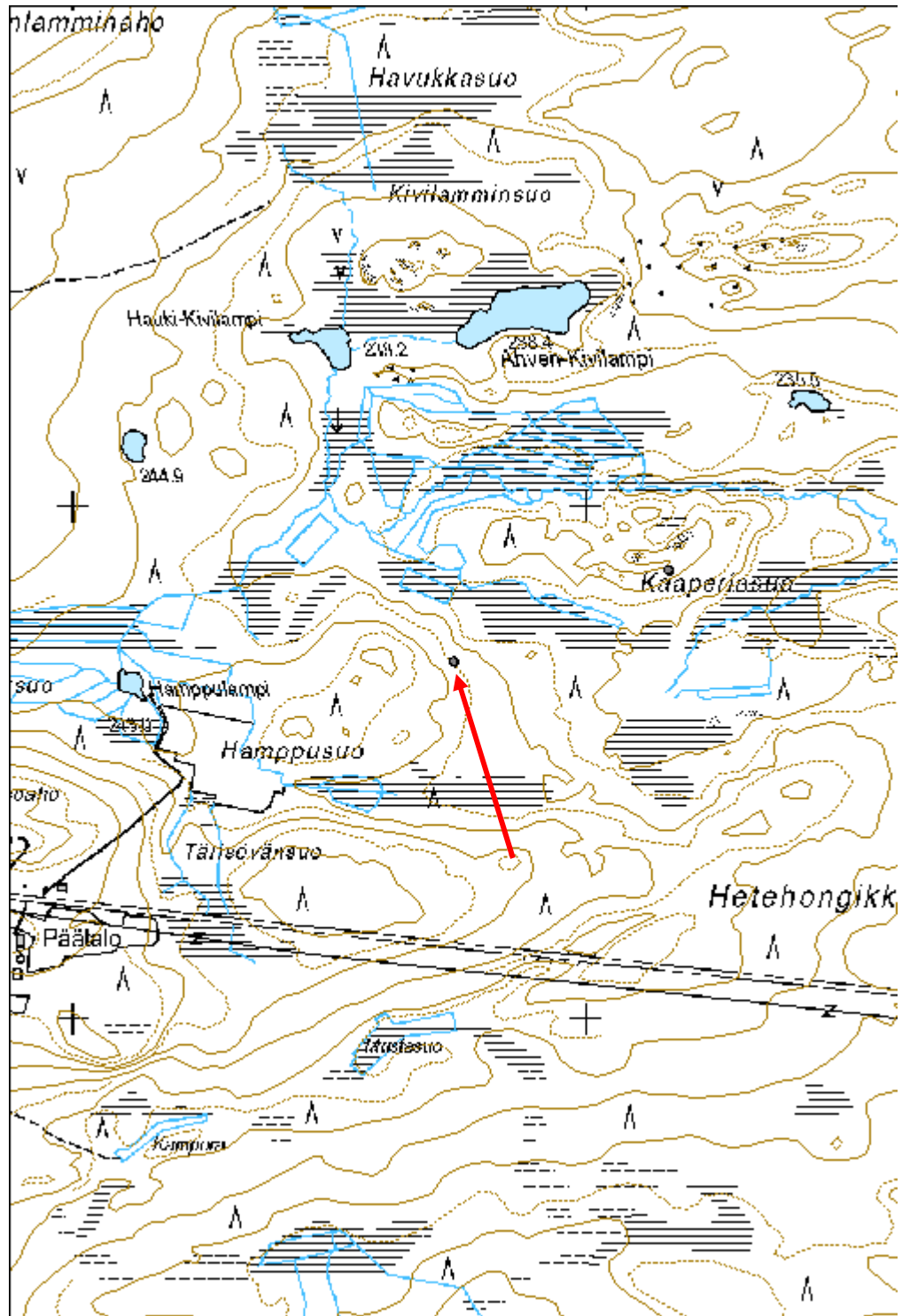
Viranomais-**Kunto:** 1 Hyvä

rekisterinro:		Olotila: 2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojelu: 9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty	
Selitys:		

Yleiskuva myllynkivi.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7236698, Y 3558742, Z 242	Mittakaava:	1:10000

Parkkisensuo raudanvalmistuspaikka

MH-tunnus: 172708

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7217676, Y 3564299, Z 187	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty pisteenä muinaisjäännösrekisteriin.

Ympäristön kuvaus

Loivasti Näljänkäjärvestä nouseva sekametsäkangas, jossa aluskasvillisuus varpua, sammalta ja kanervaa. Lähistöllä suo.

Kohteen kuvaus

Paikalla on historiallisen ajan raudanvalmistuspaikka, josta on jäljellä miilukuoppa ja rautahytti.

Miilukuoppa (Reiska 172704): Soikean muotoisten vallien ympäröimä n. 2 x 0,8 m kokoinen tasapohjainen ja suorareunainen kaivanto, jonka reunat ovat noin 30 cm korkeat. Koko kaivannon korkeus n. 1 - 1,20 m ja halkaisija n. 8 m. X= 3564290 ja Y= 7217675.

Rautahytti (Reiska 172706): Katajan, koivun ja männyn taimien peittämä kumpu, jossa päällä sammalta ja varpua. Kumpareen keskellä on pieni kuoppa, josta näkyy palaneita kiviä. Halkaisija n. 3 metriä ja korkeus n. 50 - 100cm. X= 3564307 ja Y= 7217677.

Kohteen rajaus

Aluemainen. Kohde rajattiin sen näkyvien jäänteiden mukaisesti.

Tulkinta

Historiallisen ajan raudanvalmistuspaikka.

Lisätietoja

Muinaisjäännöskohde on merkitty pisteenä muinaisjäännösrekisteriin n. 36 m kaakkoon sen oikeasta sijainnista.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014

Tarkastuspvm: 20.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

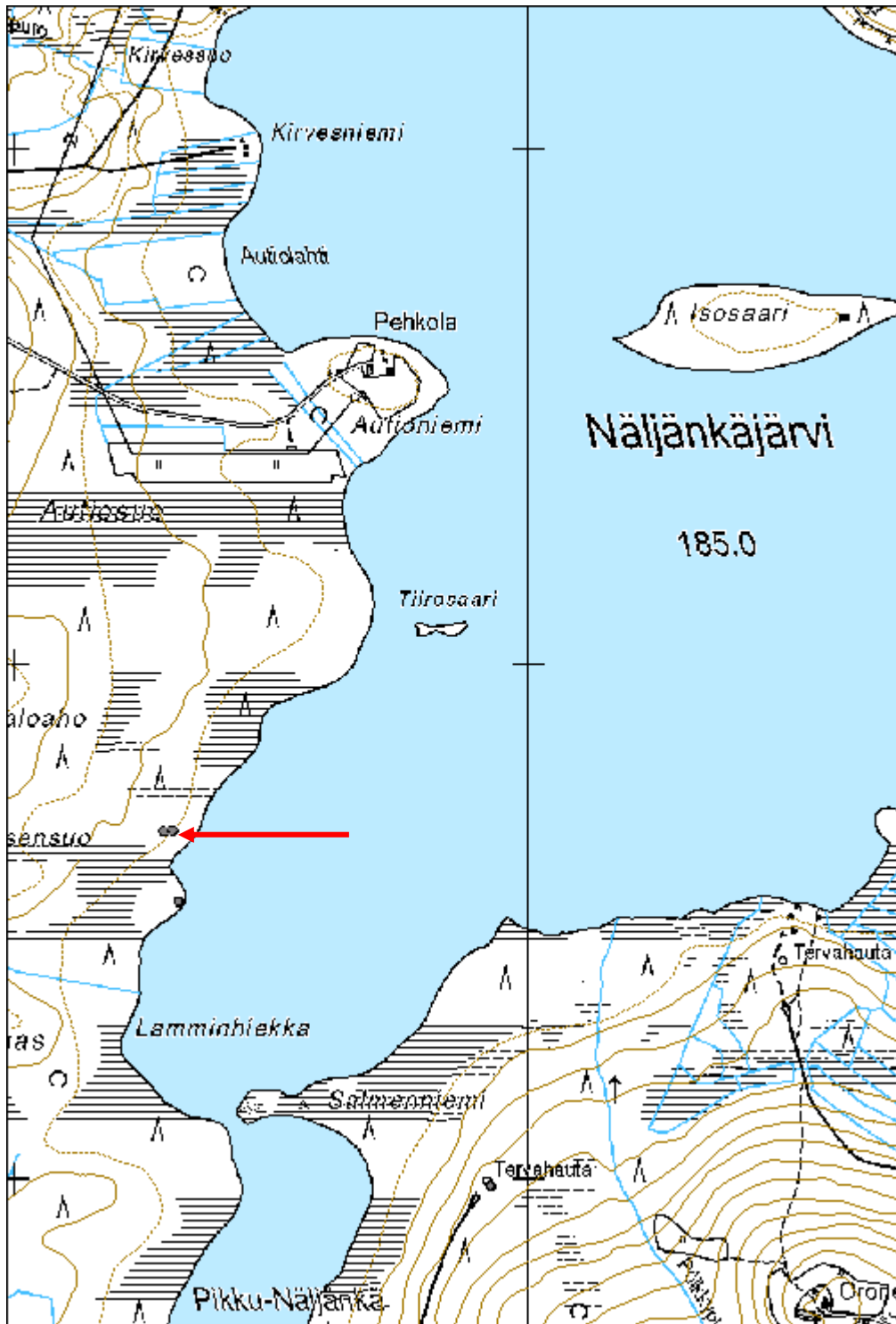
Viranomais- rekisterinro:	1000014330	Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Raudanvalmistuspaikan hiilimiilu.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7217676, Y 3564299, Z 187	Mittakaava:	1:10000

Pyöreäsuo N raudanvalmistuspaikka

MH-tunnus: 175858

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	4		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7215866, Y 3563732, Z 192	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty muinaisjäännösrekisteriin.

Ympäristön kuvaus

Kapea hiekkapohjainen harjanne mäntykankaalla. Aluskasvillisuus jäkälää, sammalta ja varpuja. Siellä täällä kasvaa katajaa.

Kohteen kuvaus

Paikalla on historialliselle ajalle ajoittuva raudanvalmistuspaikka. Tarkastuksessa dokumentoitiin neljä rakennetta: kaksi miilukuoppaa ja yksi rautahytti sekä yksi mahdollinen rautahytti.

Miilukuoppa 1 (175854): Pitkulainen noin 4 m pitkä ja 3 m leveä kuoppa, jonka syvyys on noin 1,2 m. Kuopassa on selvät vallit. X= 3563730 ja Y= 7215866.

Miilukuoppa 2 (175855): Selvästi miilukuoppaa 1 syvämpi ja pyöreämpi kuoppa. Kuoppaa ympäröi noin 2 m leveä valli, jossa on etelälaidalla noin 1 m leveä ja 3 m pitkä kaivanto. Kuopan halkaisija on 9,5 m ja sen syvyys on noin 2,5 - 3,5 m. Kuopan pohja on neliönmallinen. X= 3563726 ja Y= 7215861.

Rautahytti 1 (175856): Puiden ja sammaleen osittain peittämä palaneiden kivien kasa, jonka halkaisija on noin 3 m. Sulatusuunin paikka erottuu kasassa kuoppana. Kuopassa näkyi rautakuonan pala. X= 3563739 ja Y= 7215872.

Rautahytti 2 (175857): Mahdollinen toinen rautahytti, jota ei aiemmassa inventoinnissa mainita. Hytti erottuu maastosta palaneiden kivien kasana, jonka päällä kasvaa puita ja sammalta. Kasan halkaisija on noin 2 m. X= 3563737 ja Y= 7215873.

Kohteen rajaus

Aluemainen. Kohde rajattiin sen näkyvien rakenteiden mukaan.

Tulkinta

Historiallisen ajan raudanvalmistuspaikka.

Lisätietoja

Kohde on merkitty muinaisjäännösrekisteriin pisteenä. Aluerajaus on tehty kesän inventoinnin yhteydessä.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 3.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

Viranomais- rekisterinro:	1000005526	Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
		Selitys:	

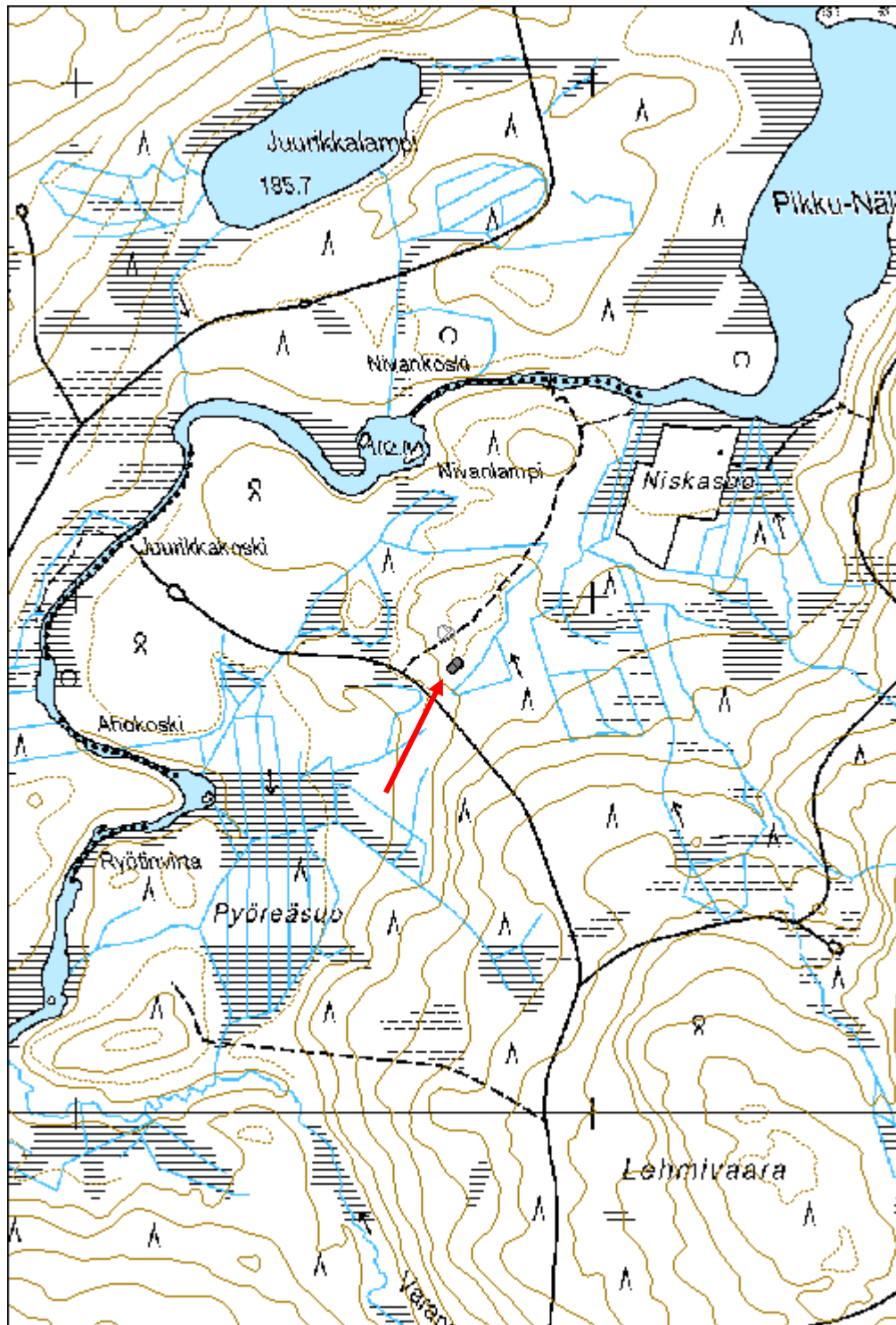
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
--------------------------------	-----------------

Selitys:	
-----------------	--

Rautahytti raudanvalmistuspaikalla.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7215866, Y 3563732, Z 192	Mittakaava:	1:10000

Ahvonselkä tervahauta

MH-tunnus: 176054

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7227754, Y 3557430, Z 205	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Avohakkuuaukea metsäautotien ja talousmetsän välissä. Paikalla kasvaa pieniä koivun taimia ja aluskasvillisuus on varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Tervahauta, jonka halssi pohjoislaidalla. Haudan halkaisija on noin 13 m. Hauta sijaitsee aivan tien vieressä ja sen luoteislaita on osin tuhoutunut tietä ja ojaa tehdessä.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Tervahauta.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 5.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

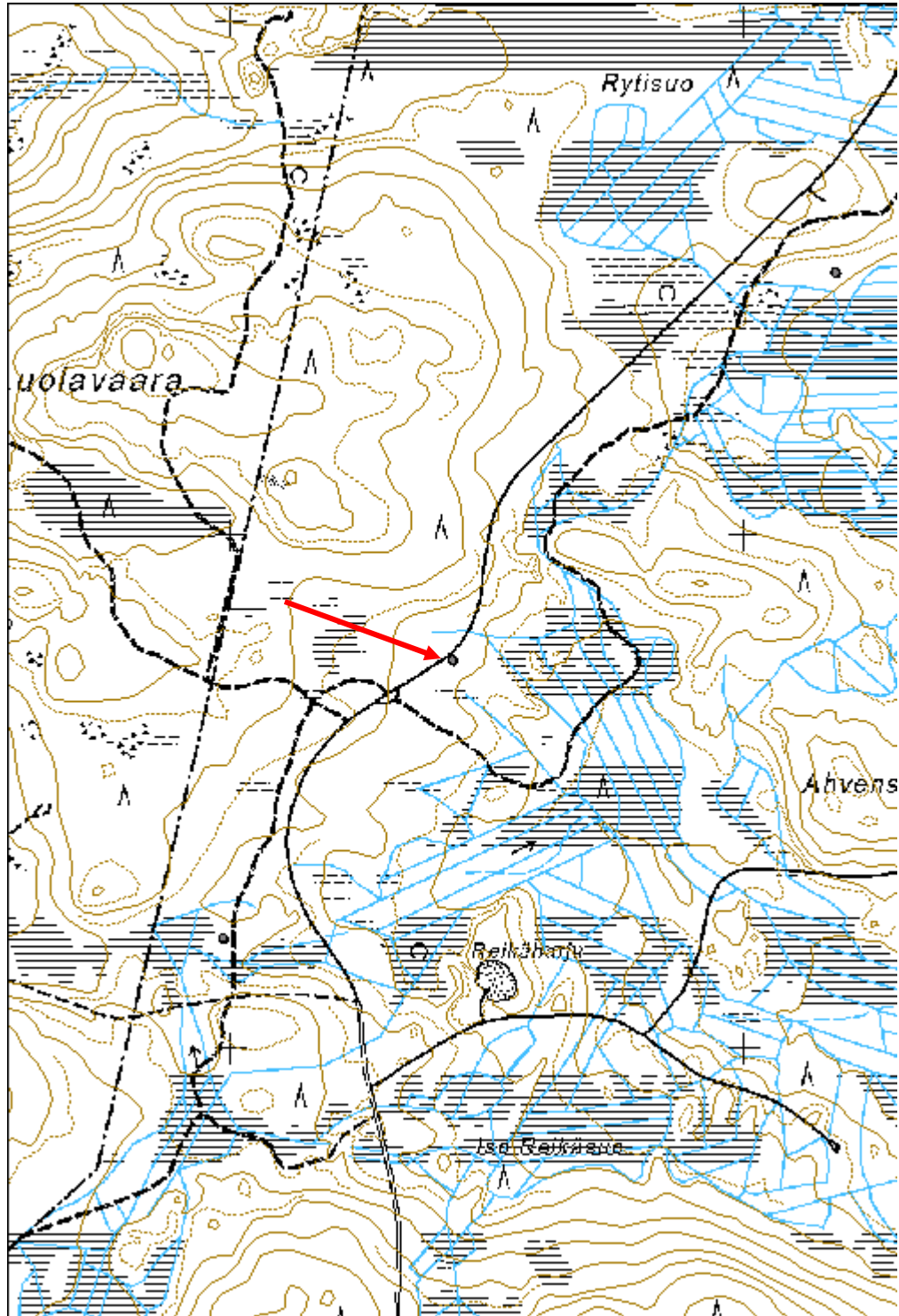
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	suojelu: Selitys:
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Yleiskuva tervahaudasta, joka katkaistujen puiden kohdalla.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7227754, Y 3557430, Z 205	Mittakaava:	1:10000

Heposuo 1 tervahauta

MH-tunnus: 172702

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7235565, Y 3610577, Z 217	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty peruskarttaan.

Ympäristön kuvaus

Harvaa mäntymetsää kasvava kangas suon ja hiekka-autotien välissä. Siellä täällä joitakin koivuja. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Halkaisijaltaan n. 10 metrin kokoinen maljamainen tervahauta, jota ympäröi oja ja kuoppia. Halssi lounaislaidalla. Haudan yli kulkee eläinten polku.

Kohteen rajausta

Pistemäinen

Tulkinta

Tervahauta

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 16.9.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

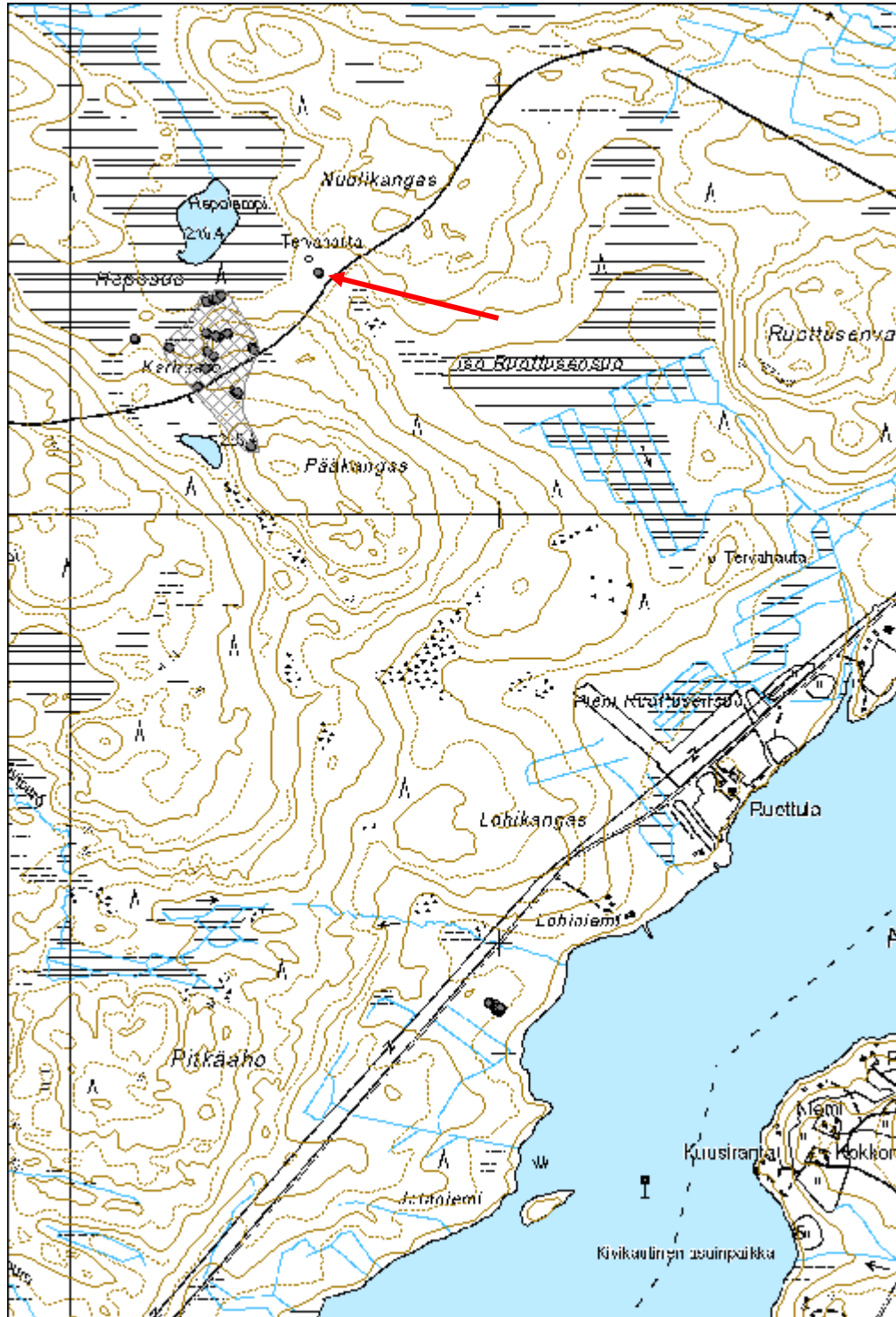
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	suojelu: Selitys:
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Yleiskuva tervahaudasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7235565, Y 3610577, Z 217	Mittakaava:	1:12000

Heposuo 2 tervahauta

MH-tunnus: 173774

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7235411, Y 3610147, Z 220	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Suon laita, jossa kasvaa havumetsää. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Halkaisijaltaan n.14 m kokoinen tervahauta, joka on matala ja melko tasapohjainen. Halssi kohti suota.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Tervahauta.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 22.9.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

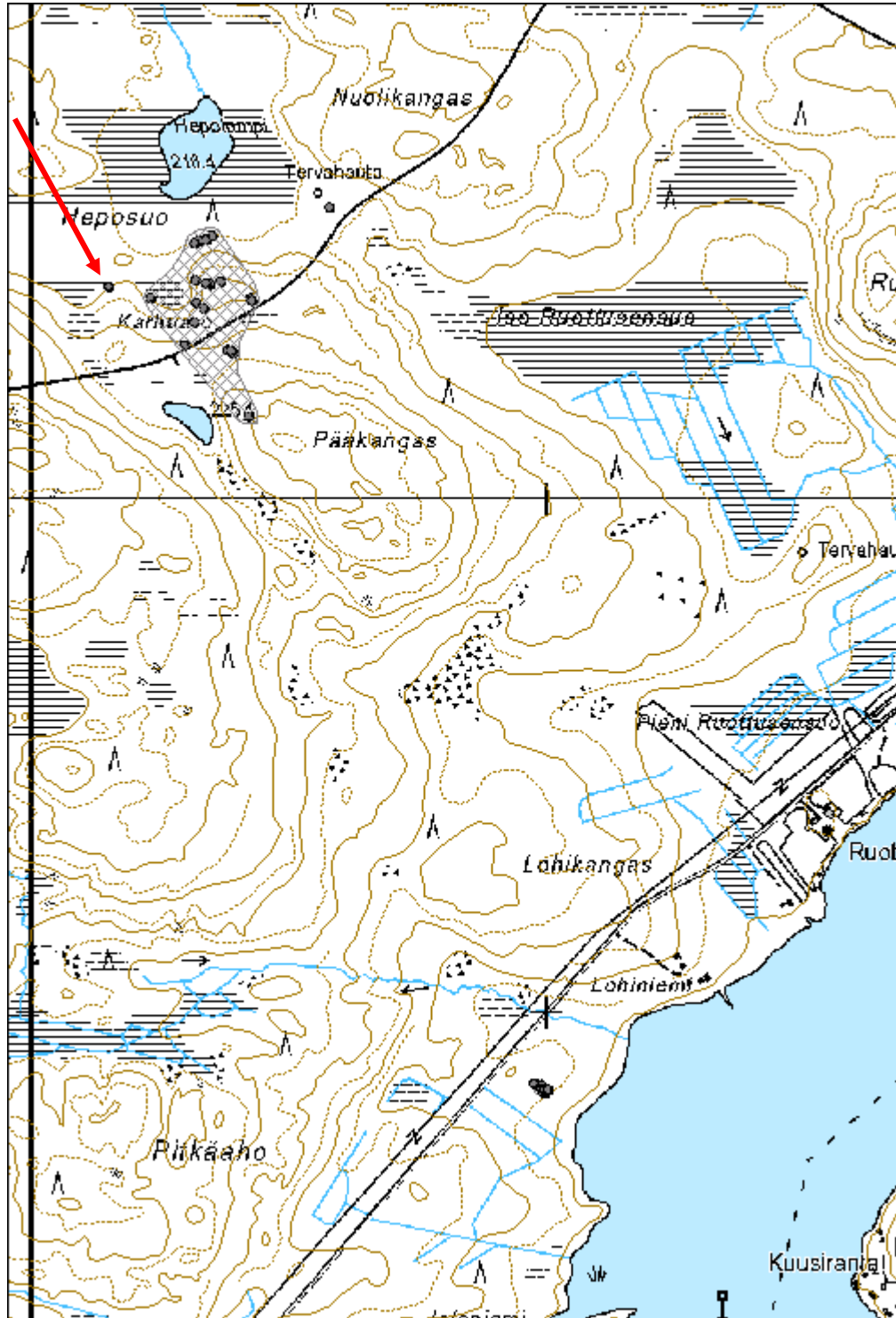
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	Selitys:
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Yleiskuva suon laidassa olevasta tervahaudasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7235411, Y 3610147, Z 220	Mittakaava:	1:10000

Honkasaari 7 tervahauta

MH-tunnus: 171482

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7206986, Y 3577995, Z 220	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi laserkeilausaineiston avulla.

Ympäristön kuvaus

Honkasaaren etelärannasta noin 50 m päästä alkava hiekkapohjainen harju. Paikalla kasvaa mäntyä ja muutamia kuusia. Aluskasvillisuus varpua, sammalta ja suopursua.

Kohteen kuvaus

Halkaisijaltaan noin 14 metrin kokoinen syvä tervahauta hiekkapohjaisen harjun etelärinteessä. Hautaa ympäröivät tuuletusaukot. Halssi lounaislaidalla. Syvyys 1-2 metriä rinteestä riippuen.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Tervahauta

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 20.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

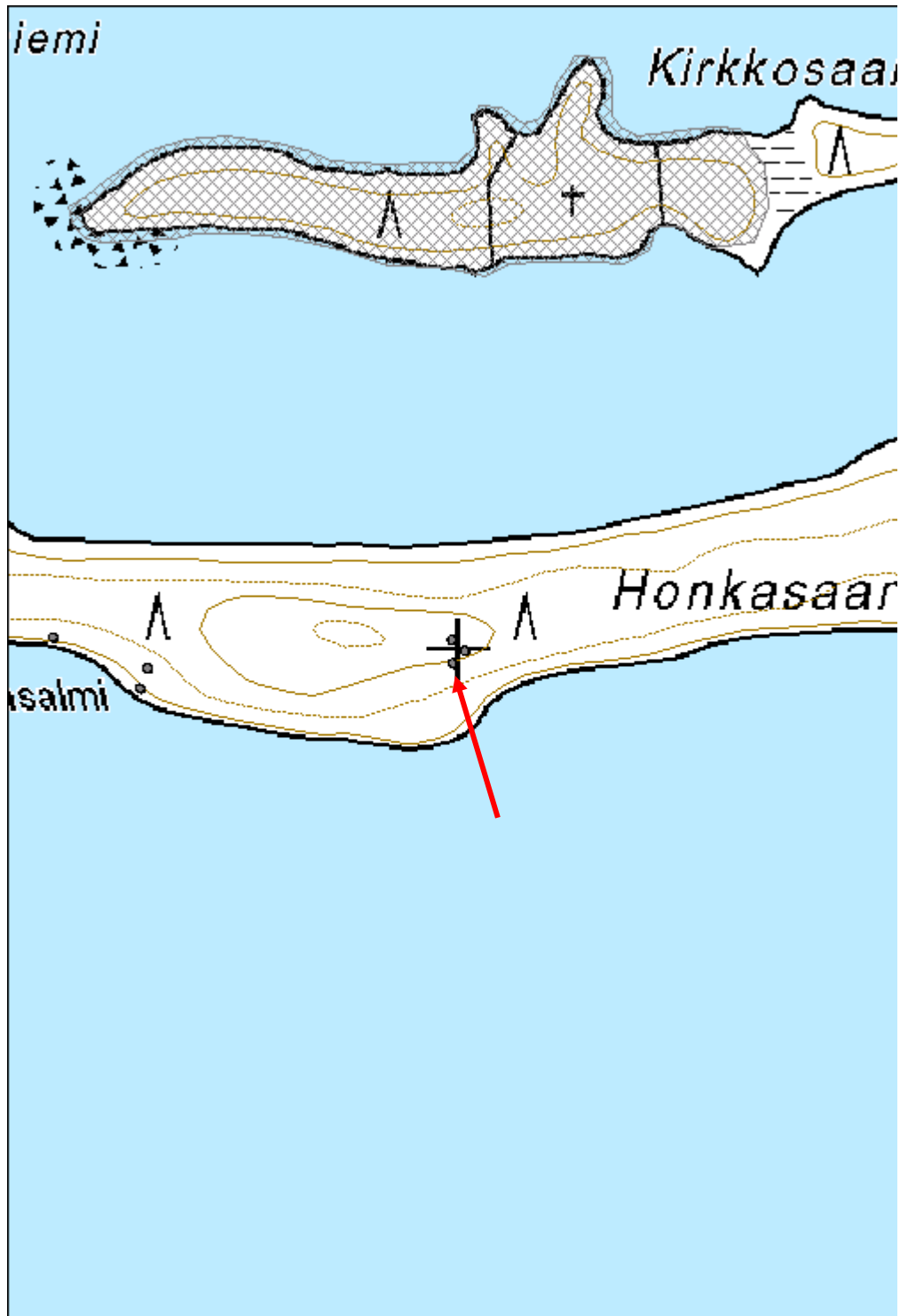
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	suojelu: Selitys:
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	2034 Pesiöjärven saaret

Yleiskuva tervahaudasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7206986, Y 3577995, Z 220	Mittakaava:	1:5000

Housusuo 1 tervahauta

MH-tunnus: 172691

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7229394, Y 3604941, Z 243	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Mätästetty avohakkuuaukea. Kohteiden kohdalla maanpinta jätetty muokkaamatta. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Hyvin pieni ja matala tervahauta, jonka halssi kaakkoislaidalla. Halkaisija n. 5 m.

Kohteen rajaus

Pistemäinen

Tulkinta

Tervahauta

Lisätietoja

Tervahaudan vieressä on tervapirtti.

Toimenpiteet***Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 16.9.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

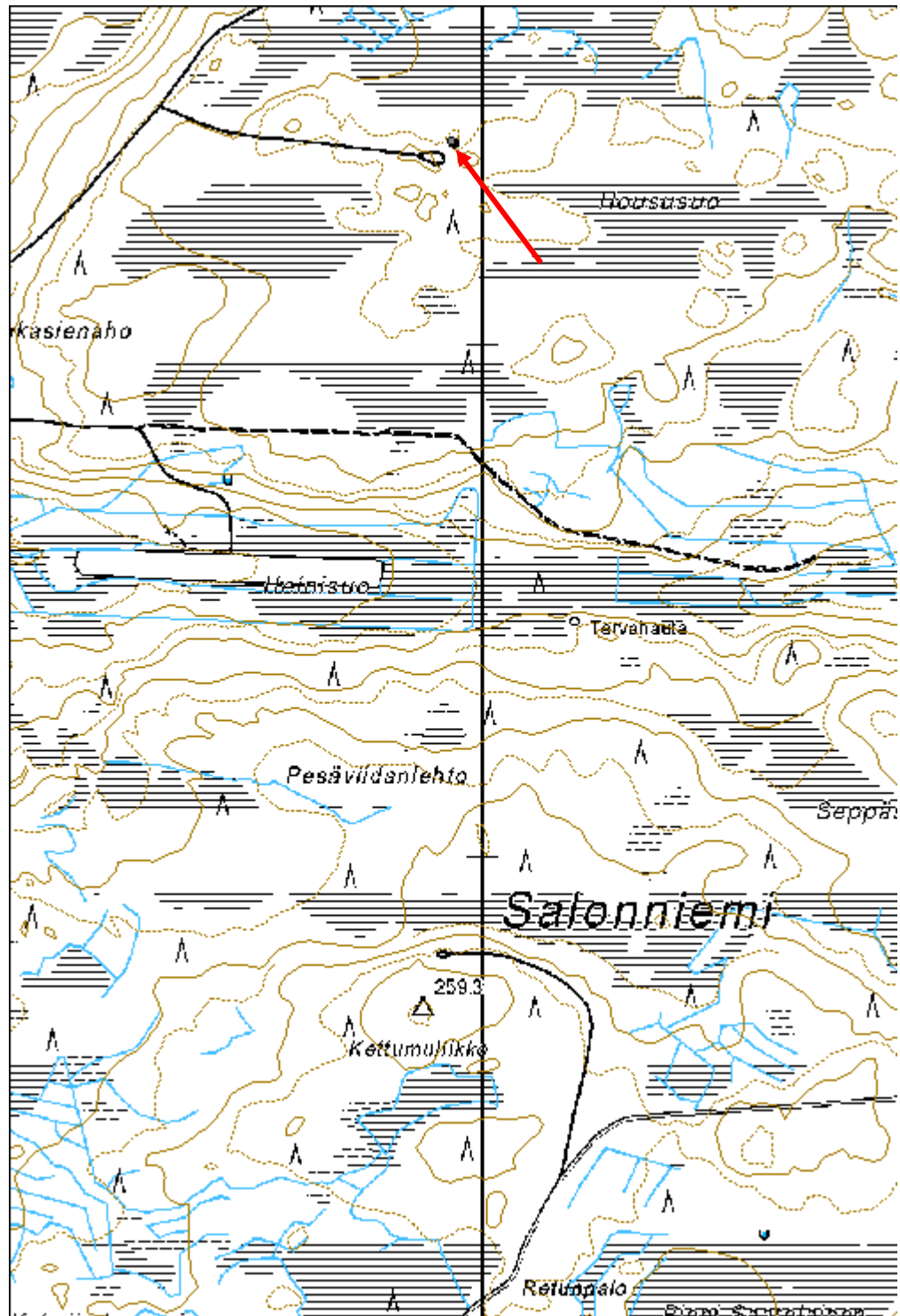
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	Selitys:
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Yeiskuva tervahaudasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7229394, Y 3604941, Z 243	Mittakaava:	1:10000

Huutolanrasi tervahauta

MH-tunnus: 172614

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7226934, Y 3603777, Z 237	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Avohakkuualueen ja vanhan metsän raja. Metsän puolella kasvaa kuusia ja mäntyjä. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Maljamainen halkaisijaltaan n. 9 m kokoinen matalavallinen tervahauta. Halssi pohjoiseen kohti vanhaa metsää. Yksi mätästyskuoppa haudan lounaislaidalla tehty liian lähelle, jolloin sammaleen alla olevaa hiiltä noussut näkyviin.

Kohteen rajaus

Pistemäinen

Tulkinta

Tervahauta

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 16.9.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

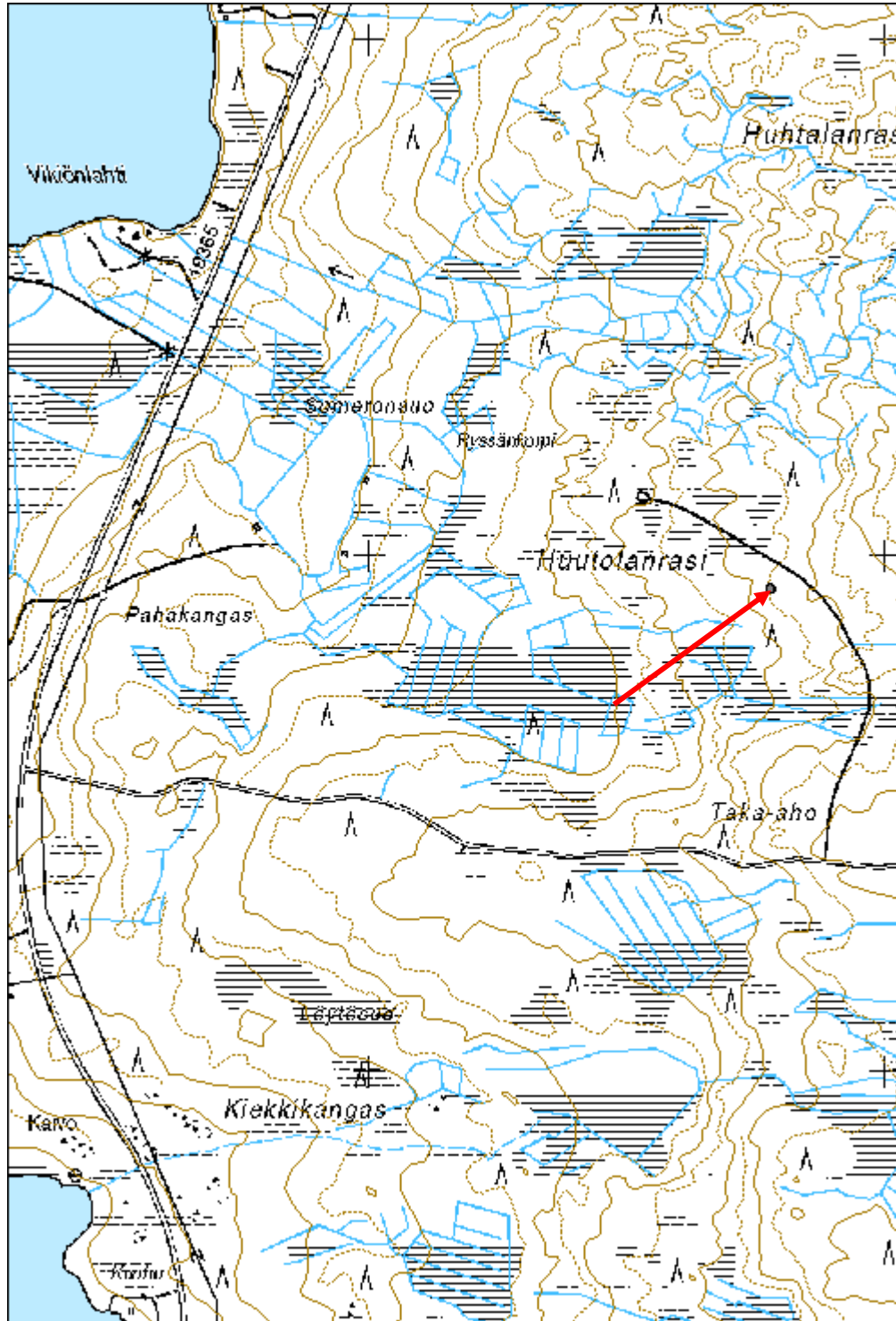
Viranomaisrekisterinro:	Kunto:	1 Hyvä
	Olotila:	2 Ei käytössä

Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Yleiskuva tervahaudasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7226934, Y 3603777, Z 237	Mittakaava:	1:10000

Hövelönperä tervahauta

MH-tunnus: 172609

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7239486, Y 3613743, Z 202	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Avohakkuuaukea, jossa kasvaa pientä 20–50 cm korkuista männyntainta ja koivuntaimia. Alue mätästetty.

Kohteen kuvaus

Laakea, halkaisijaltaan n. 10 m kokoinen tervahauta, jonka halssi itälaidalla. Tervahauta on osin tuhoutunut, sillä sen koillislaidan puolelta on metsätöissä aurattu liian läheltä. Lisäksi säästöpuuryhmä on jätetty kohteen päälle.

Kohteen rajaus

Pistemäinen

Tulkinta

Tervahauta

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 16.9.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	suojelu: Selitys:
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

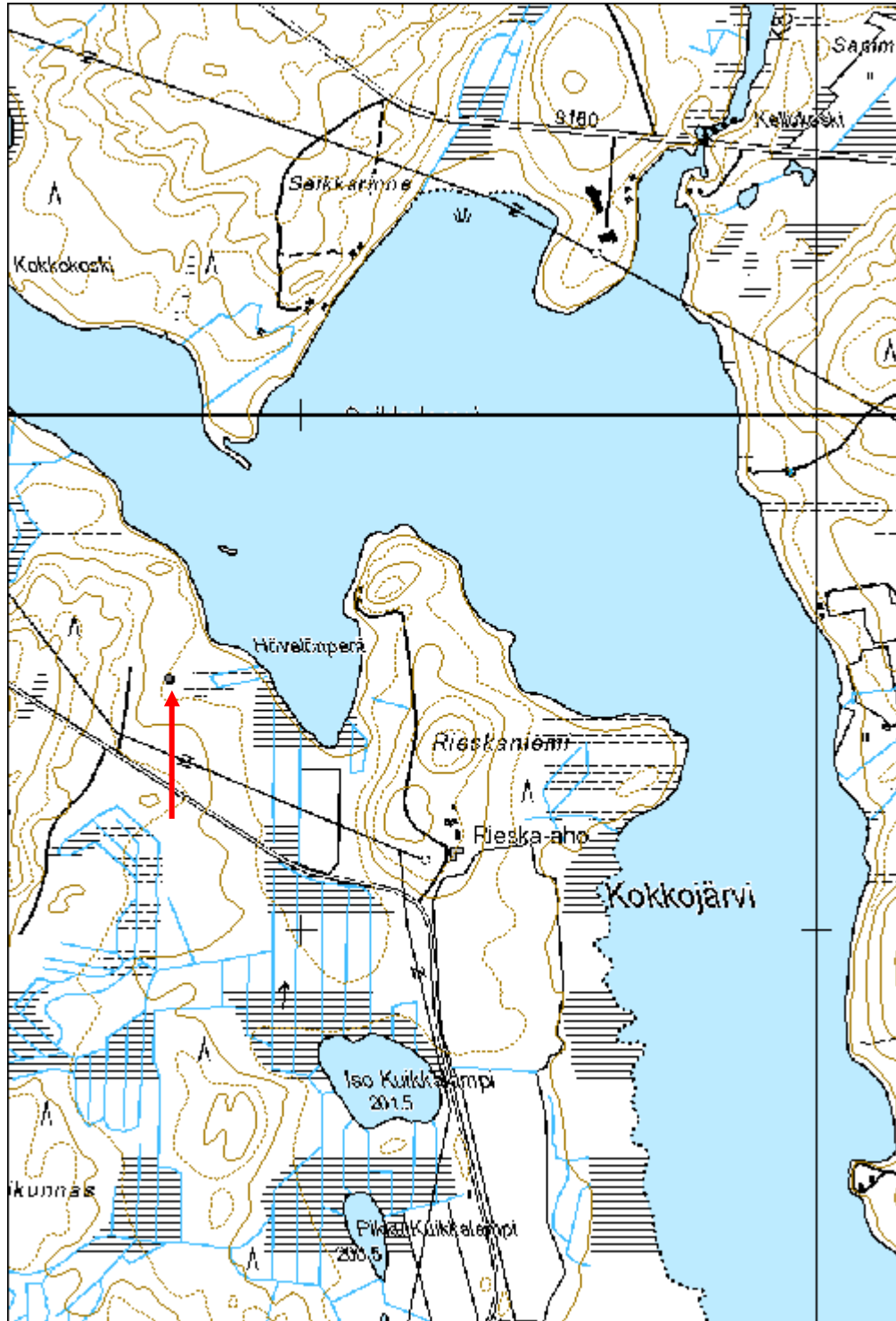

Yleiskuva tervahaudasta.

Tervahauta on kärsinyt vaurioita metsätöiden yhteydessä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7239486, Y 3613743, Z 202	Mittakaava:	1:10000

Iso Riihivaara tervahauta

MH-tunnus: 176383

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7239301, Y 3593027, Z 260	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Avohakkuuaukean laita, vanhan metsän puoli.

Kohteen kuvaus

Halkaisijaltaan noin 8 m kokoinen tervahauta, jonka halssi länsilaidalla.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Tervahauta.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 12.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

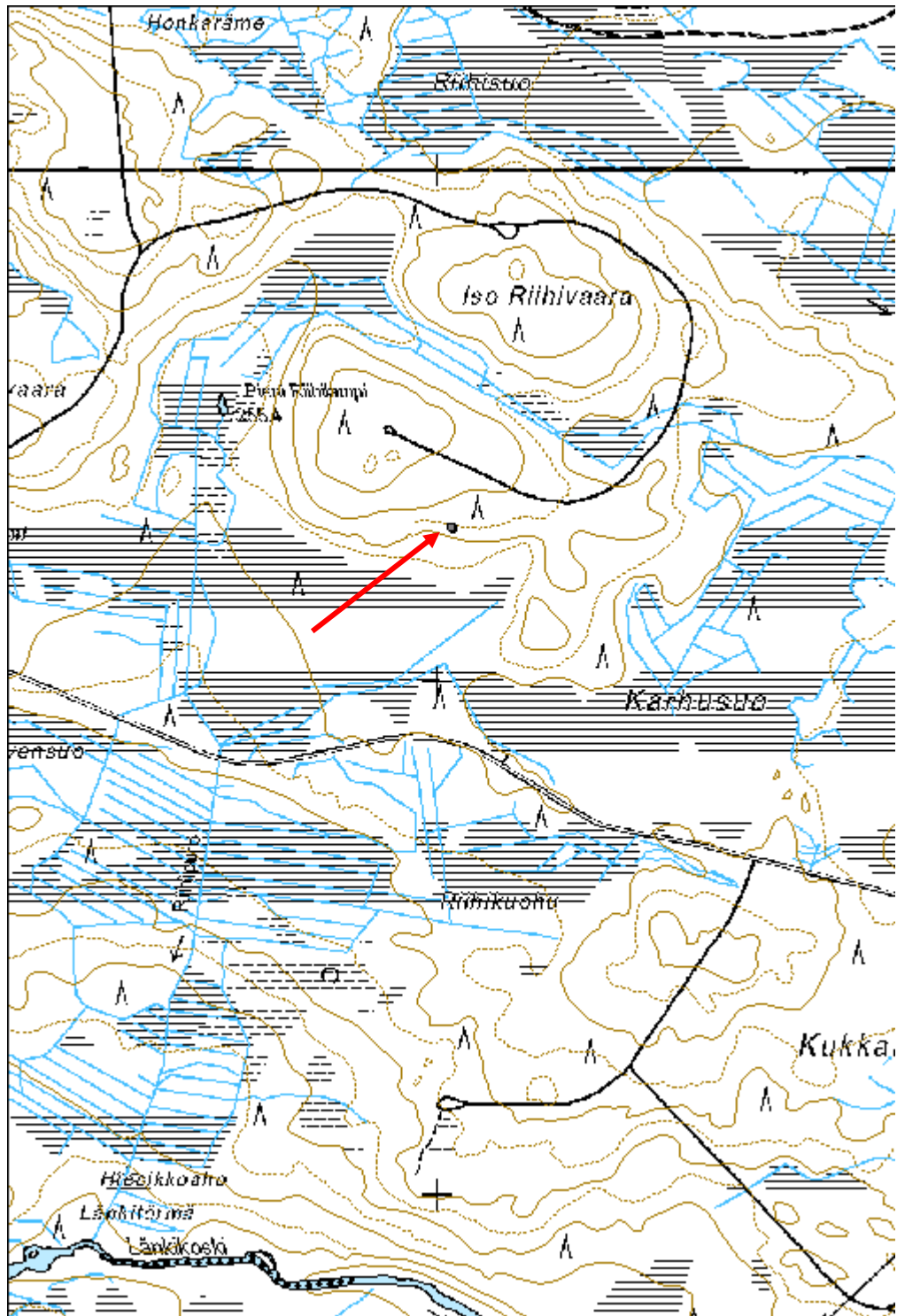
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	Selitys:
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Yleiskuva tervahaudasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7239301, Y 3593027, Z 260	Mittakaava:	1:10000

Isonkivenaho tervahauta

MH-tunnus: 172694

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7232936, Y 3605623, Z 232	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty peruskarttaan.

Ympäristön kuvaus

Aivan hiekkatien laita. Paikalla mäntytaimikko sekä kohteen päällä kasvaa katajia ja koivuntaimia. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Pieni tasapohjainen tervahauta, jossa melko korkeat ja kapeat vallit. Halssi länsilaidalla. Haudan itälaita peittynyt pusikkoon ja vallia vaikea erottaa.

Kohteen eteläsivun vallin päältä on ajettu koneella.

Kohteen rajaus

Pistemäinen

Tulkinta

Tervahauta

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 16.9.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

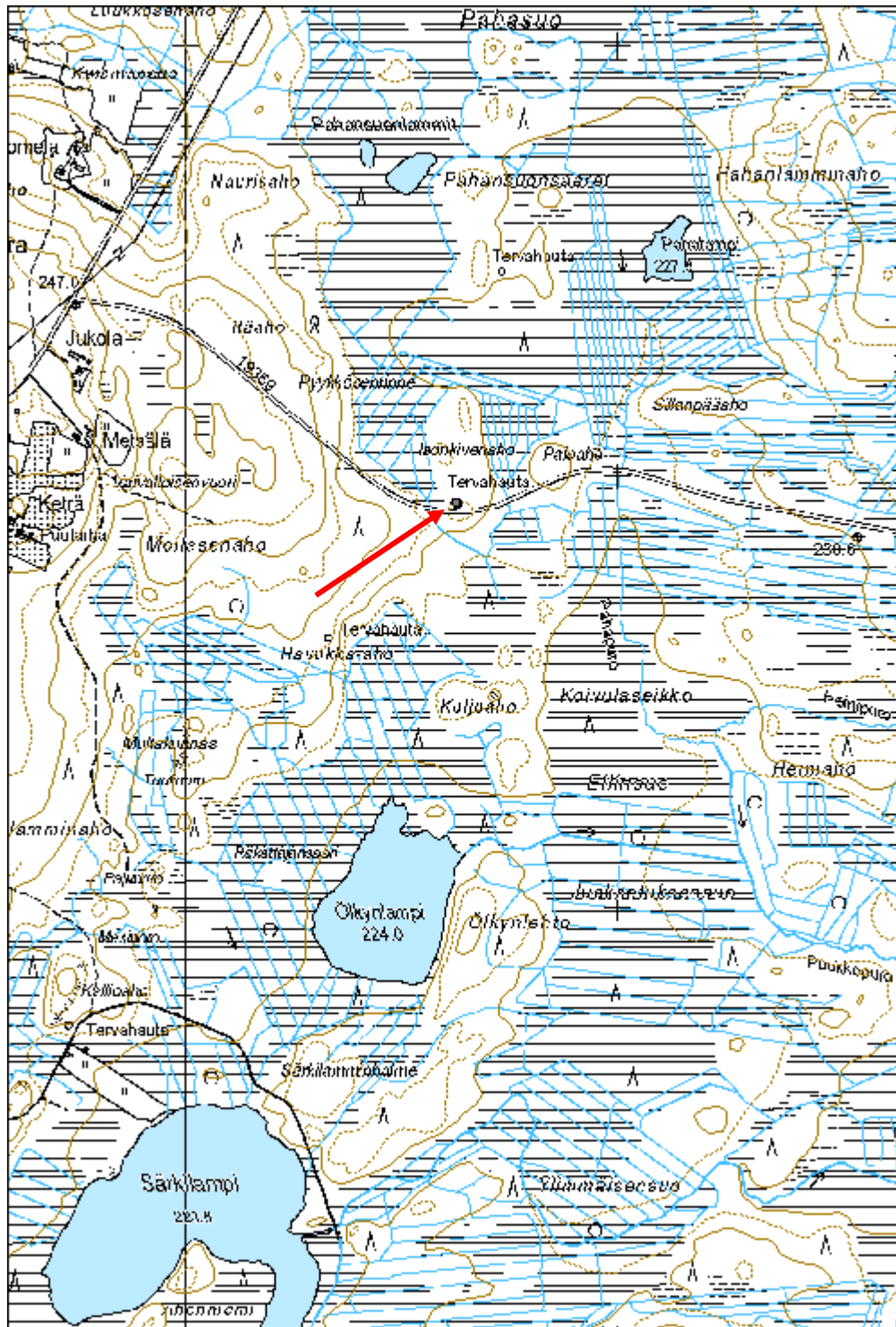
Viranomaisrekisterinro:	Kunto:	2 Keskinertainen
--------------------------------	---------------	------------------

Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Yleiskuva kuvassa heikosti erottuvasta tervahaudasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7232936, Y 3605623, Z 232	Mittakaava:	1:12000

Kapustalahti tervahauta

MH-tunnus: 173631

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7223735, Y 3607327, Z 200	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Kapustalahden itäranta, jossa kasvaa mäntyä ja kuusta. Aluskasvillisuus varpua, sammalta ja kanervaa. Maasto paikoin melko kivikkoista.

Kohteen kuvaus

Matalahko ja tasapohjainen tervahauta, jonka halkaisija on n. 5 m. Halssi lounaaseen kohti järveä. Tervahaudan yli kulkee kaakko-luode -suuntaisesti eläinten polku. Pohjoisreunan maasto on hieman muhkurainen kaatuneen puun takia.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Tervahauta.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 28.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

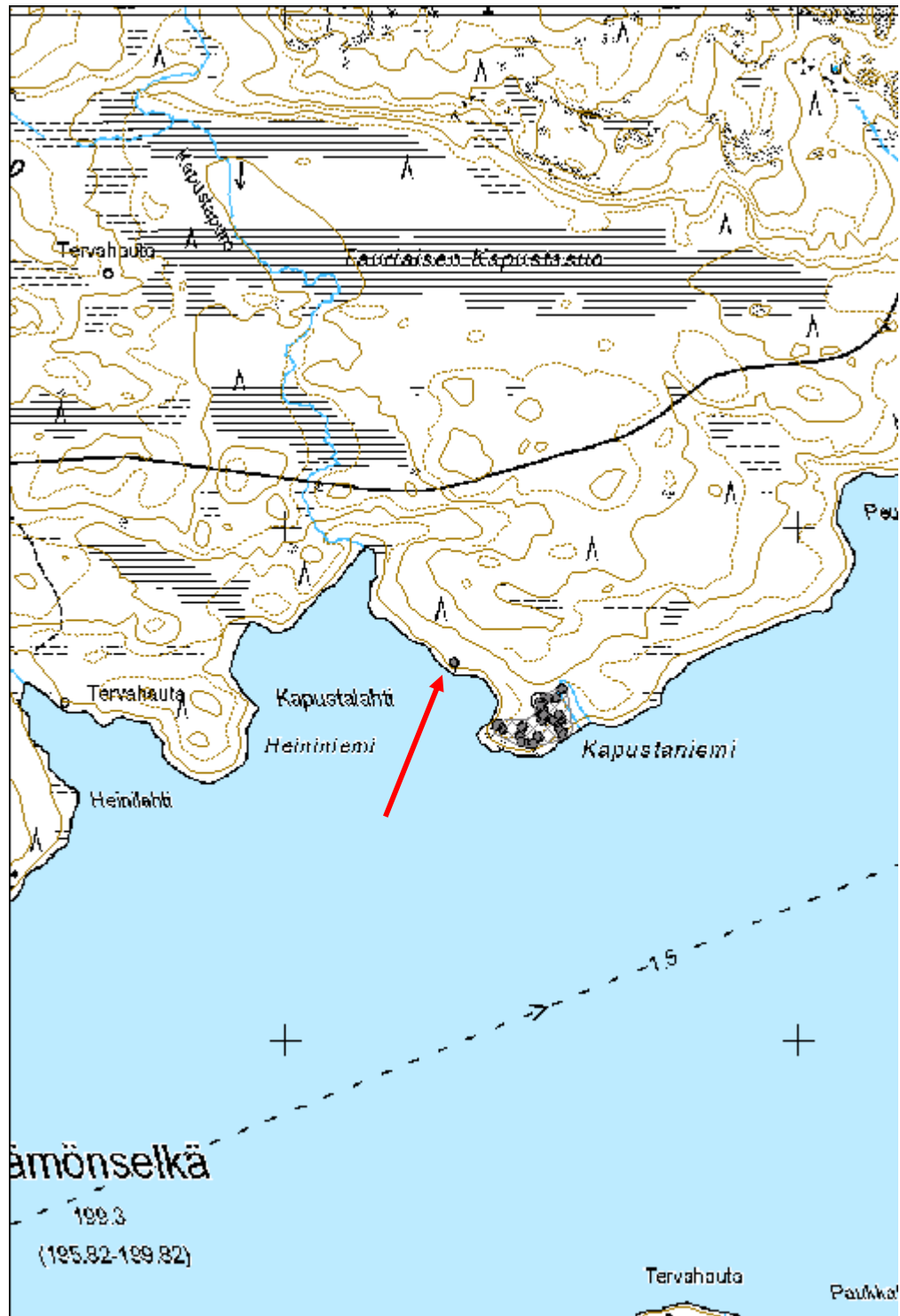
Viranomaisrekisterinro:	Kunto:	1 Hyvä
	Olotila:	2 Ei käytössä

Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Yleiskuva tervahaudasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7223735, Y 3607327, Z 200	Mittakaava:	1:10000

Kirvesvaara tervahauta

MH-tunnus: 176040

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7225767, Y 3557941, Z 220	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Avohakkuuaukea, jolla kasvaa pientä koivun taimia. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Isohko tervahauta, jonka halssi pohjoislaidalla. Halkaisija on noin 15 m. Kohteen länsilaitaa on aurattu ja tervahaudan hiilet ovat näkyvissä. Lisäksi kohteen yli on joskus ajettu metsäkoneella.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Tervahauta.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 5.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

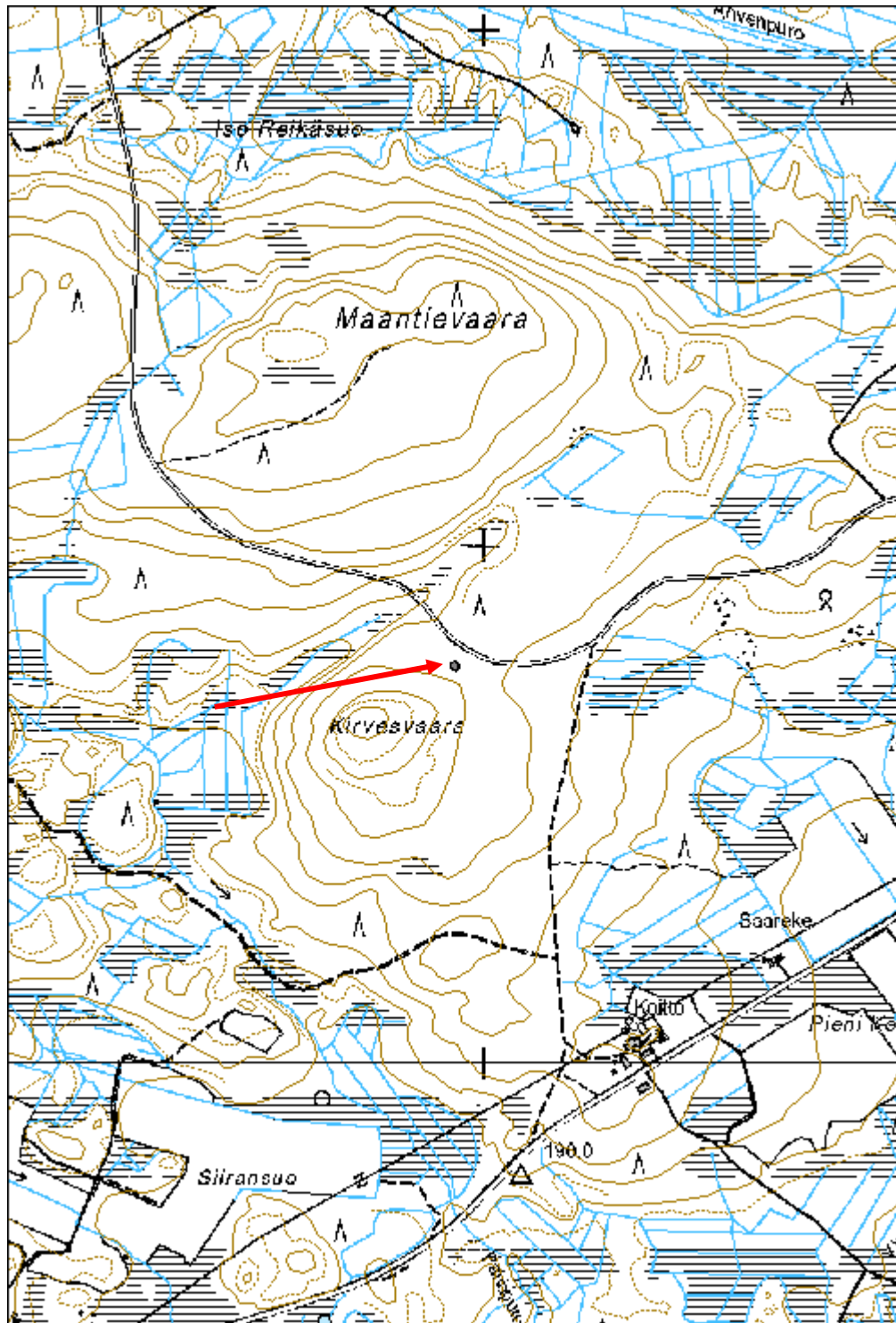
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	Selitys:
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Yleiskuva tervahaudasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7225767, Y 3557941, Z 220	Mittakaava:	1:10000

Kivikangas 1 tervahauta

MH-tunnus: 175805

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7221309, Y 3601066, Z 210	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Hiekkatien eteläpuolella oleva mäntykangas. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Pienukko halkaisijaltaan noin 8,5 m kokoinen tervahauta hiekkaharjun rinteessä. Halssi etelään alarinnettä kohti.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Tervahauta.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 22.5.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

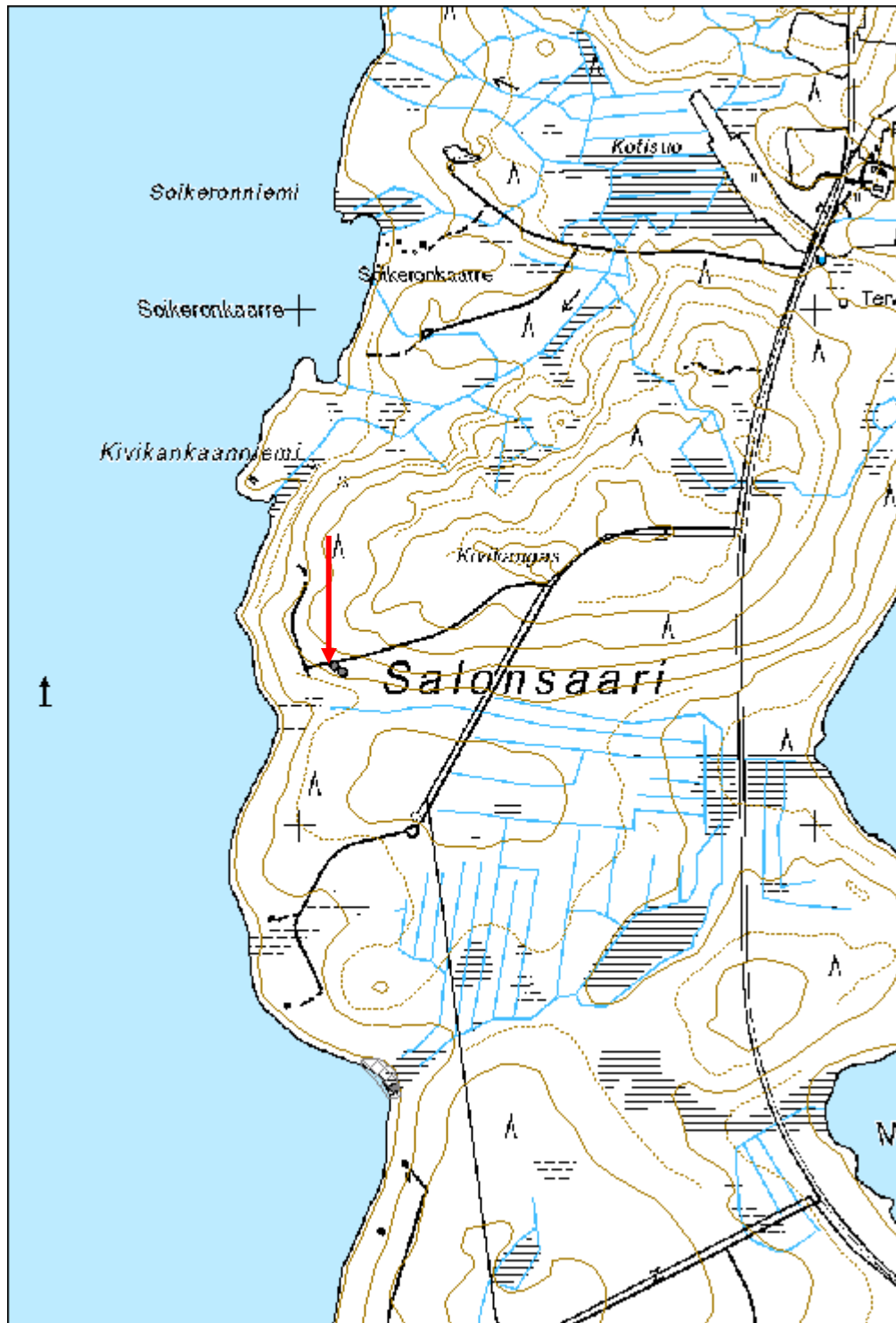
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	Selitys:
Ympäristön suojele:	99 Muu suojeleuarvoa sisältävä alue
Selitys:	35159 Salonsaaren rantakaava

Yleiskuva tervahaudasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7221309, Y 3601066, Z 210	Mittakaava:	1:10000

Kivikangas 2 tervahauta

MH-tunnus: 175806

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7221298, Y 3601082, Z 210	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Avohakkuuaukea, joka mätästetty. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Vähän rinteessä ylempänä olevaa tervahautaa (175805 Kivikangas 1 tervahauta) suurempi tervahauta, jonka halssi etelään kohti kosteikkoa. Tervahaudan halkaisija on noin 10 m.

Kohteen päältä on ajettu koneella ja maata on käännetty tervahaudan lounaislaidalta. Myös halssin yli on ajettu.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Tervahauta, tuhoutunut osin metsätöissä.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 22.5.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

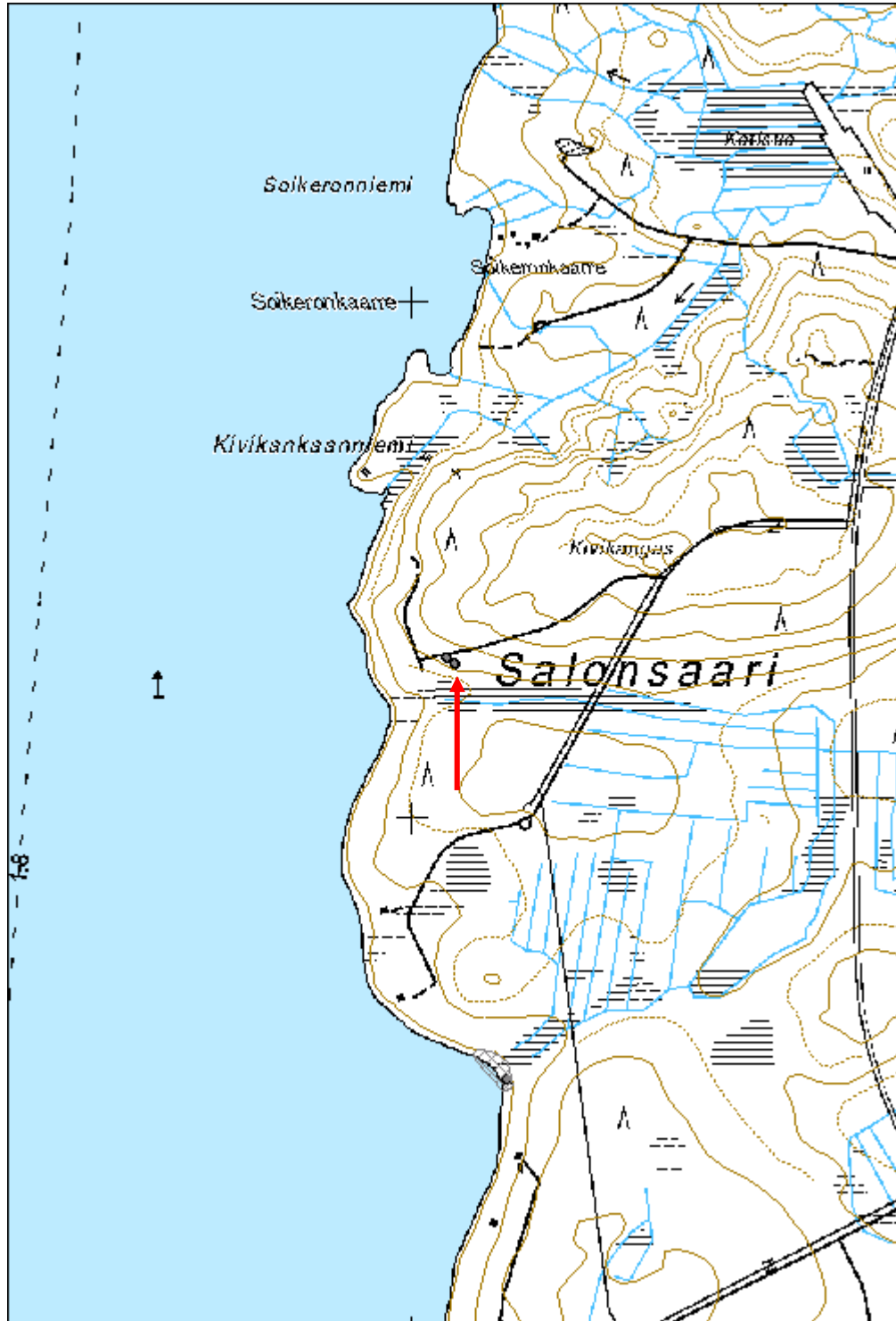
Viranomaisrekisterinro:	Kunto: 2 Keskipertainen
--------------------------------	--------------------------------

Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue		
Selitys:	35159 Salonsaaren rantakaava		

Yleiskuva tervahaudasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7221298, Y 3601082, Z 210	Mittakaava:	1:10000

Kokkosuo tervahauta

MH-tunnus: 176699

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7237295, Y 3613463, Z 212	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Hakkuuaukean laidalla sähkölinjan länsipuolella oleva melko tasainen maasto, jossa kasvaa sammalta ja varpua.

Kohteen kuvaus

Tervahauta, jonka halssi etelälaidalla kohti hakkuuaukeaa. Halkaisija noin 10 metriä.

Tervahauta osin tuhoutunut, sillä paikalla on mätästetty liian läheltä haudan pohjoislaitaa.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Tervahauta.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 17.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

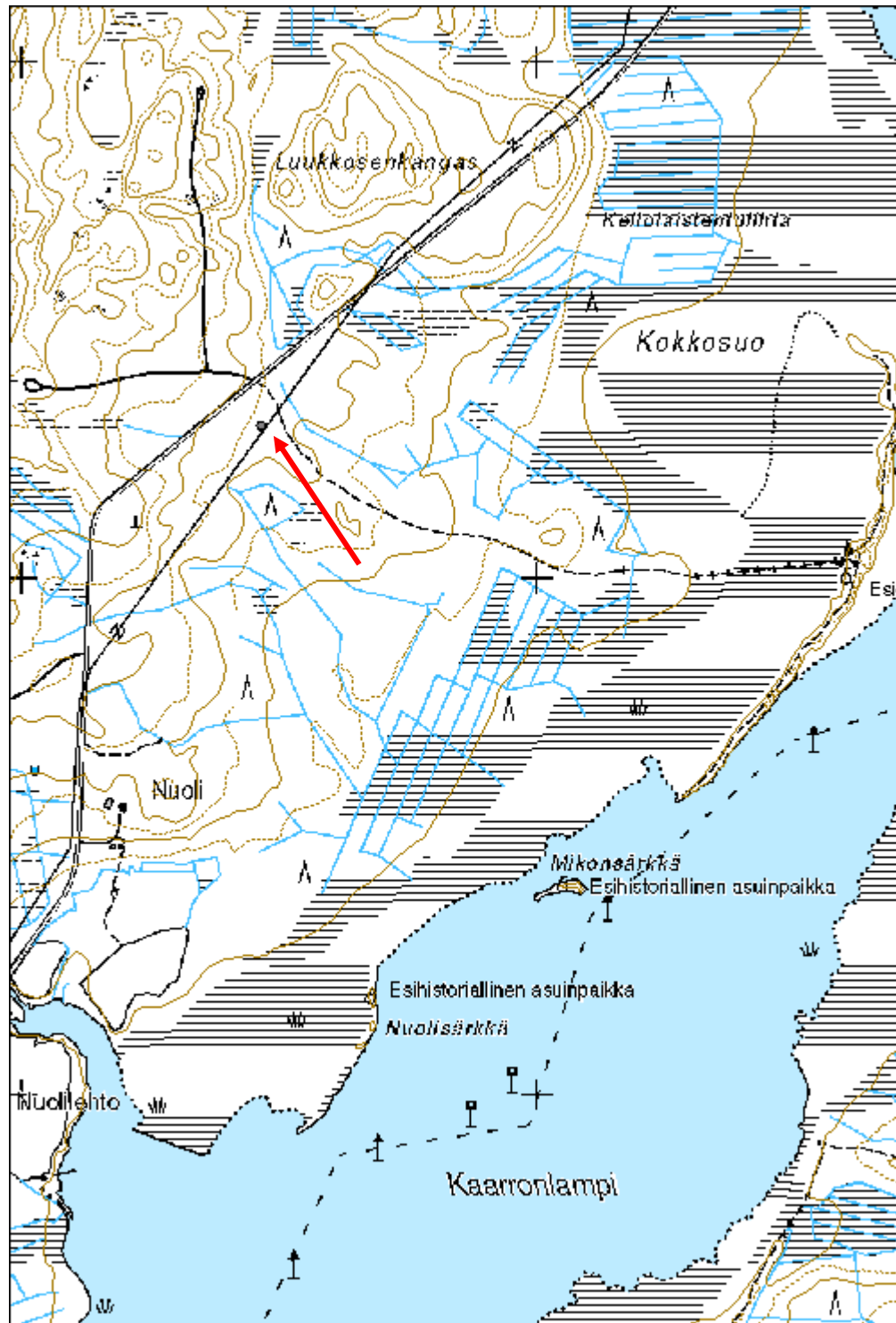
Viranomaisrekisterinro:	Kunto:	2 Keskinertainen
	Olotila:	2 Ei käytössä

Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Yleiskuva tervahaudasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7237295, Y 3613463, Z 212	Mittakaava:	1:10000

Koreamännikkö tervahauta

MH-tunnus: 172695

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7232694, Y 3606885, Z 235	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty peruskarttaan.

Ympäristön kuvaus

Tien laidassa vanhempia kuusia ja mäntyjä kasvava alue. Kohteesta luoteeseen alkaa taimikko. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Halkaisijaltaan n. 12 metrin kokoinen maljamainen tervahauta, jossa melko selvästi erottuvat vallit. Halssi etelälaidalla kohti alarinnettä.

Kohteen rajaus

Pistemäinen

Tulkinta

Tervahauta

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 16.9.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen	9 Muu suojeluarvo

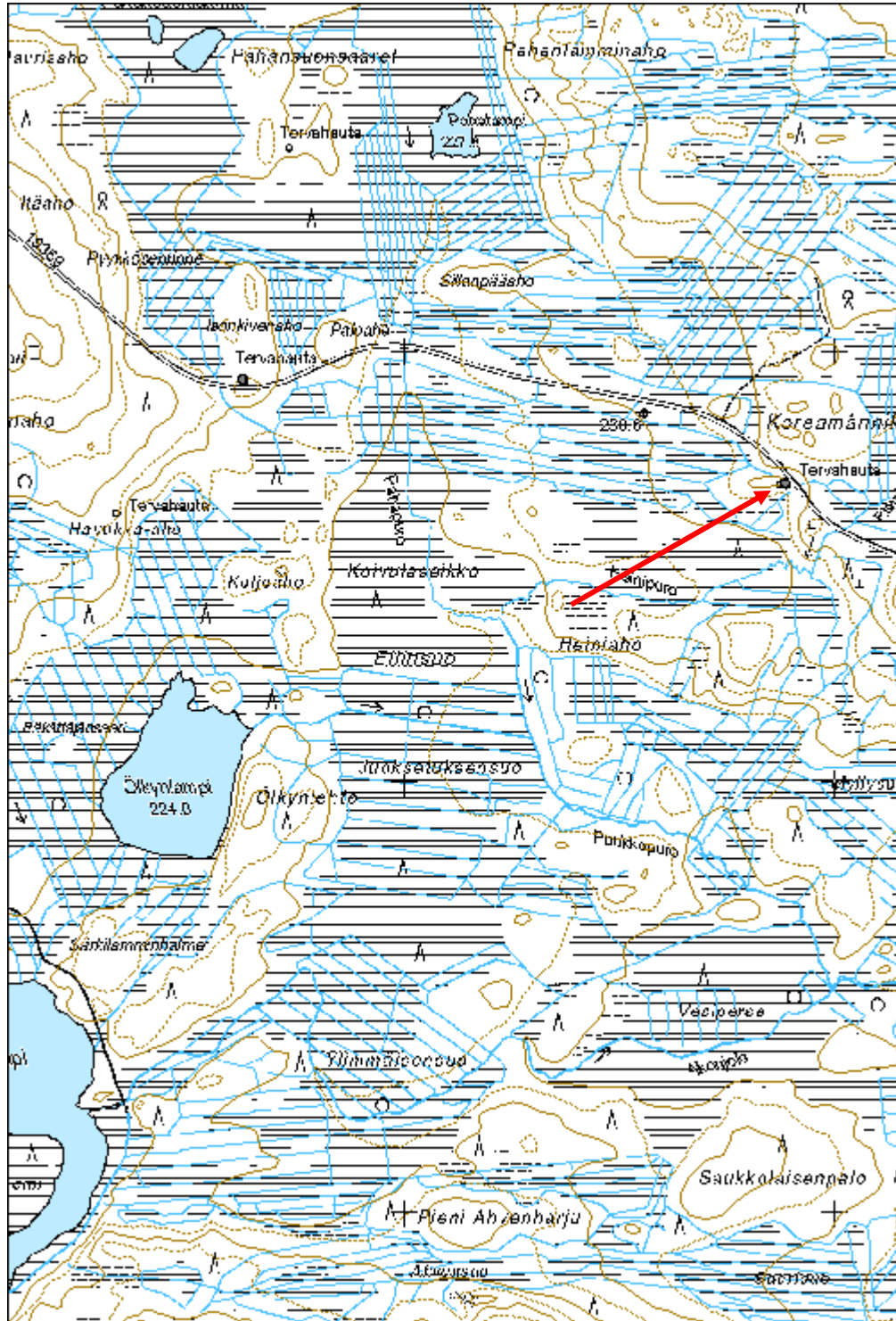
Selitys:	suojelu: Selitys:
-----------------	------------------------------------

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Yleiskuva tervahaudasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7232694, Y 3606885, Z 235	Mittakaava:	1:12000

Kuohunsuo 1 tervahauta

MH-tunnus: 176642

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7242165, Y 3611695, Z 202	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Aivan joen länsirannalla. Alue on matalahkoa ja kosteaa maata, jonka eteläpuolella kulkee kapea harju metsäautotieltä joen rantaan.

Kohteen kuvaus

Pieni ja syvä tervahauta, jonka halssi itälaidalla kohti jokea. Halkaisija noin 8 m. Itäreunan yli kulkee eläinten polku.

Tervahaudan keskellä on teräväreunainen ja neliönmuotoinen kooltaan noin 1,2 x 2 m kokoinen kaivanto, johon johtaa länsivallin läpi oviaukko. Tervahautaa on ilmeisesti uudelleen käytetty sodan aikana. Tervahaudan länsipuolelle on myös kaivettu potero.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Tervahauta, jota uusiokäytetty sodan aikaan.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 2 Suunniteltu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 17.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

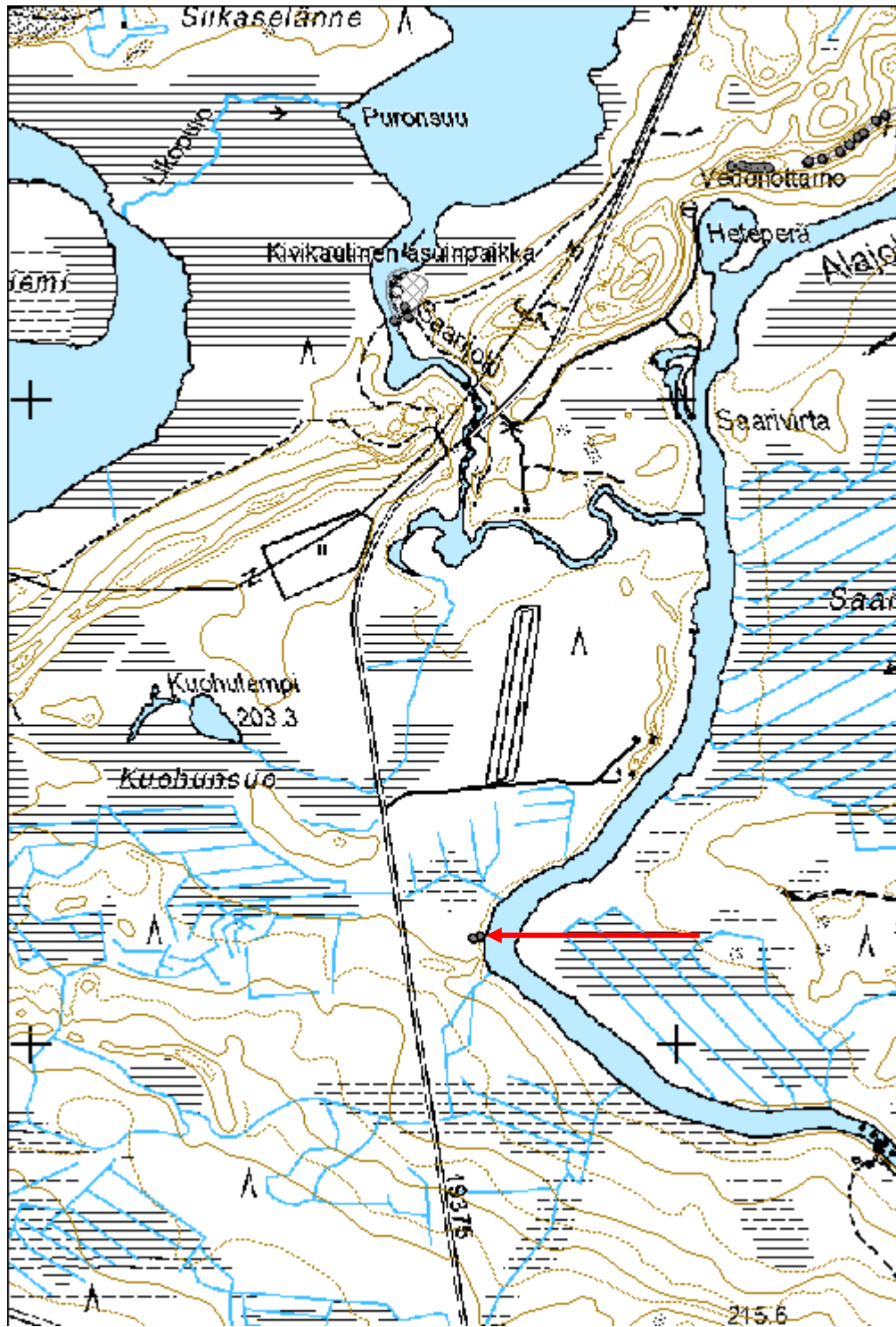
Viranomais-**Kunto:** 1 Hyvä

rekisterinro:		Olotila: 2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojele: 9 Muu suojeleuarvo
Selitys:		Selitys:
Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty	
Selitys:		

Yleiskuva tervahaudasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7242165, Y 3611695, Z 202	Mittakaava:	1:8000

Lehtosaari 4 tervahauta

MH-tunnus: 171389

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	7		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7206653, Y 3579653, Z 218	Löydöt:	

Taustatiedot

Toinen tervahautoista on merkitty SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Lehtosaaren eteläranta, jossa kostea ja rehevä maaperä. Puusto sekametsää.

Kohteen kuvaus

Paikalla on kaksi tervahautaa vierekkäin sekä niiden pohjoispuolella kahdessa rykelmässä yhteensä viisi kuoppaa ja kaivantoa, jotka liittyvät tervahautoihin. Kuoppien ja kaivantojen koko vaihtelee 2-3 m ja syvyys 30–100 cm välillä. Tervahaudat on merkitty pisteinä ja kuopat ja kaivannot sijaitsevat aluerajauksen sisällä.

Tervahauta 1: Halkaisijaltaan n. 14 m kokoinen tervahauta, jossa kaksoisvallit. Pienemmän tervahaudan halkaisija n. 5 m. Tervahauta on tasapohjainen ja sitä ympäröivät kuopat. Halssi on kohti etelää ja rantaa. Lisäksi n. 15 m päässä pohjoiseen on kaksi kaivantoa, jotka liittyvät tervahautaan. X = 3579639 ja Y = 7206646

Tervahauta 2: Halkaisijaltaan n. 12,5 m kokoinen, korkeahko ja syvä tervahauta, joka muodoltaan enemmän suppilomainen. Halssi etelään kohti rantaa. Tervahautaa ympäröivät kuopat ja haudan pohjoispuolella n. 18 m päässä pohjoiseen on kolme kaivantoa/kuoppaa, jotka liittyvät tervahautaan. X = 3579657 ja Y = 7206643

Kohteen rajaus

Aluemainen.

Tulkinta

Tervahautoja, joiden ympäristössä hautoihin liittyviä kuoppia ja kaivantoja.

Lisätietoja***Toimenpiteet***

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 20.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:****Kunto:** 1 Hyvä**Arvotus:**

3 Esitys mj-luokka II

Olotila: 2 Ei käytössä**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo**Selitys:****Selitys:****Ympäristön
suojelu:**

99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue

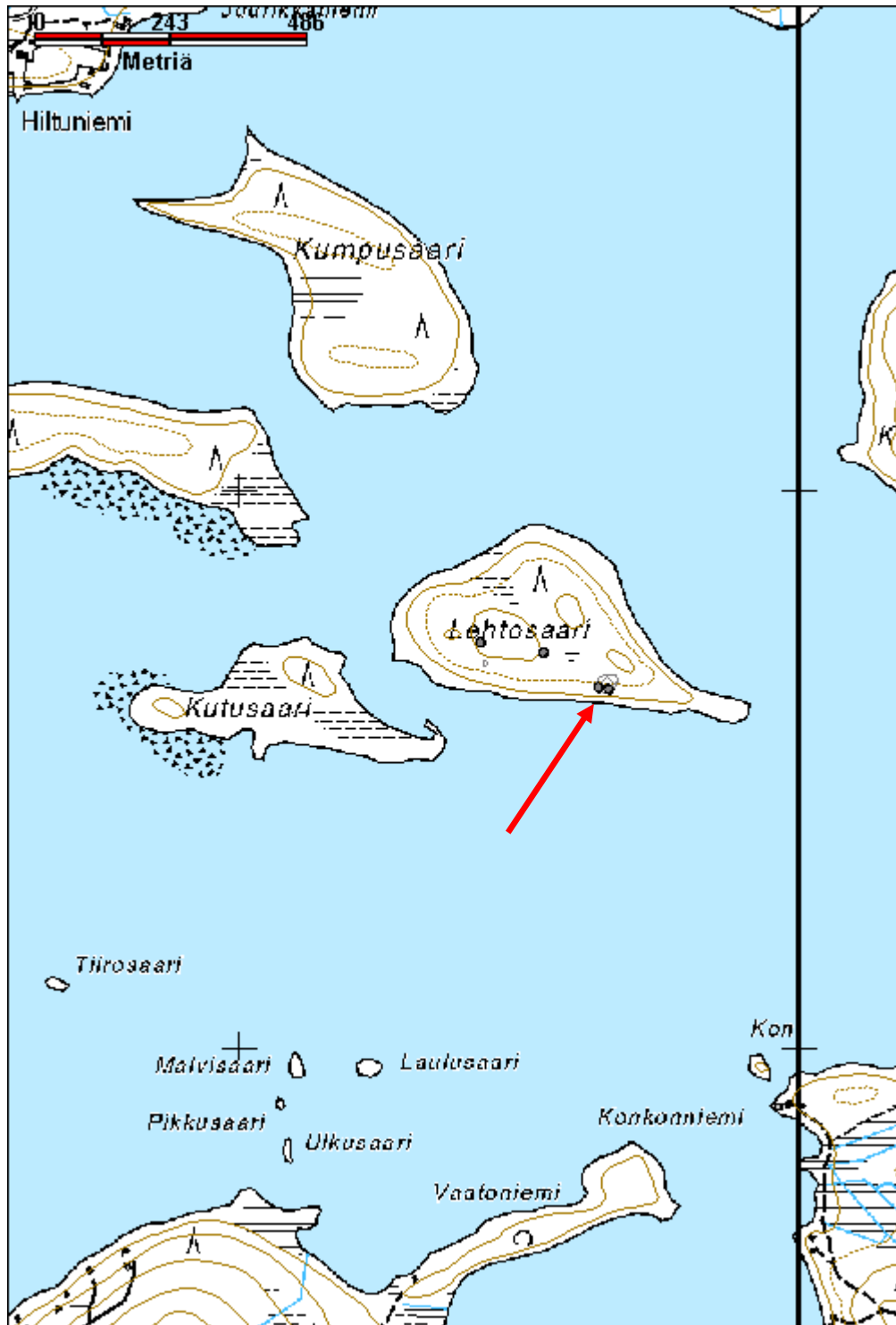
Selitys:

2034 Pesiöjärven saaret

Yleiskuva toisesta alueen tervahaudasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7206653, Y 3579653, Z 218	Mittakaava:	1:9252

Leirinranta tervahauta

MH-tunnus: 176638

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7239486, Y 3604363, Z 223	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin ja peruskarttaan.

Ympäristön kuvaus

Hakkuuaukea metsäautotien ja suon välissä.

Kohteen kuvaus

Pieni tervahauta suon laidalla. Halssi kohti suota. Haudan halkaisija on noin 8 m.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Tervahauta.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 5 Talousveden laadun tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 17.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

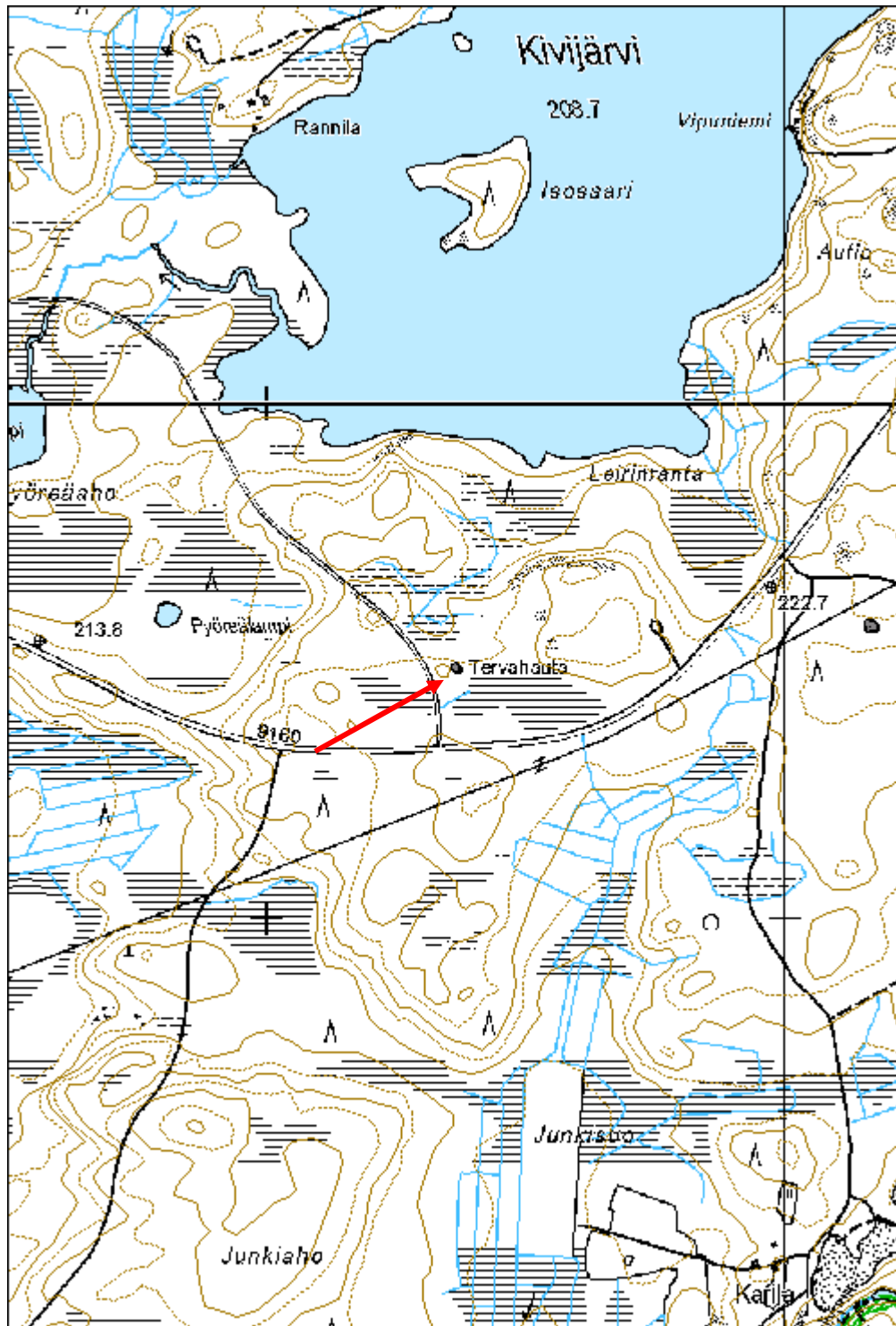
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojelu:	9 Muu suojelevarvo

Selitys:	Selitys:
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Yleiskuva tervahaudasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7239486, Y 3604363, Z 223	Mittakaava:	1:10000

Luukkosenlammit tervahauta

MH-tunnus: 176641

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7241674, Y 3609920, Z 235	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Kapeahko ja kivinen harju metsäautotien ja avohakkuuaukean välissä. Paikalla kasvaa mäntyjä ja koivuja.

Kohteen kuvaus

Tervahauta, jossa halssi kohti alarinnettä. Halkaisija noin 13 m.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Tervahauta.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 17.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

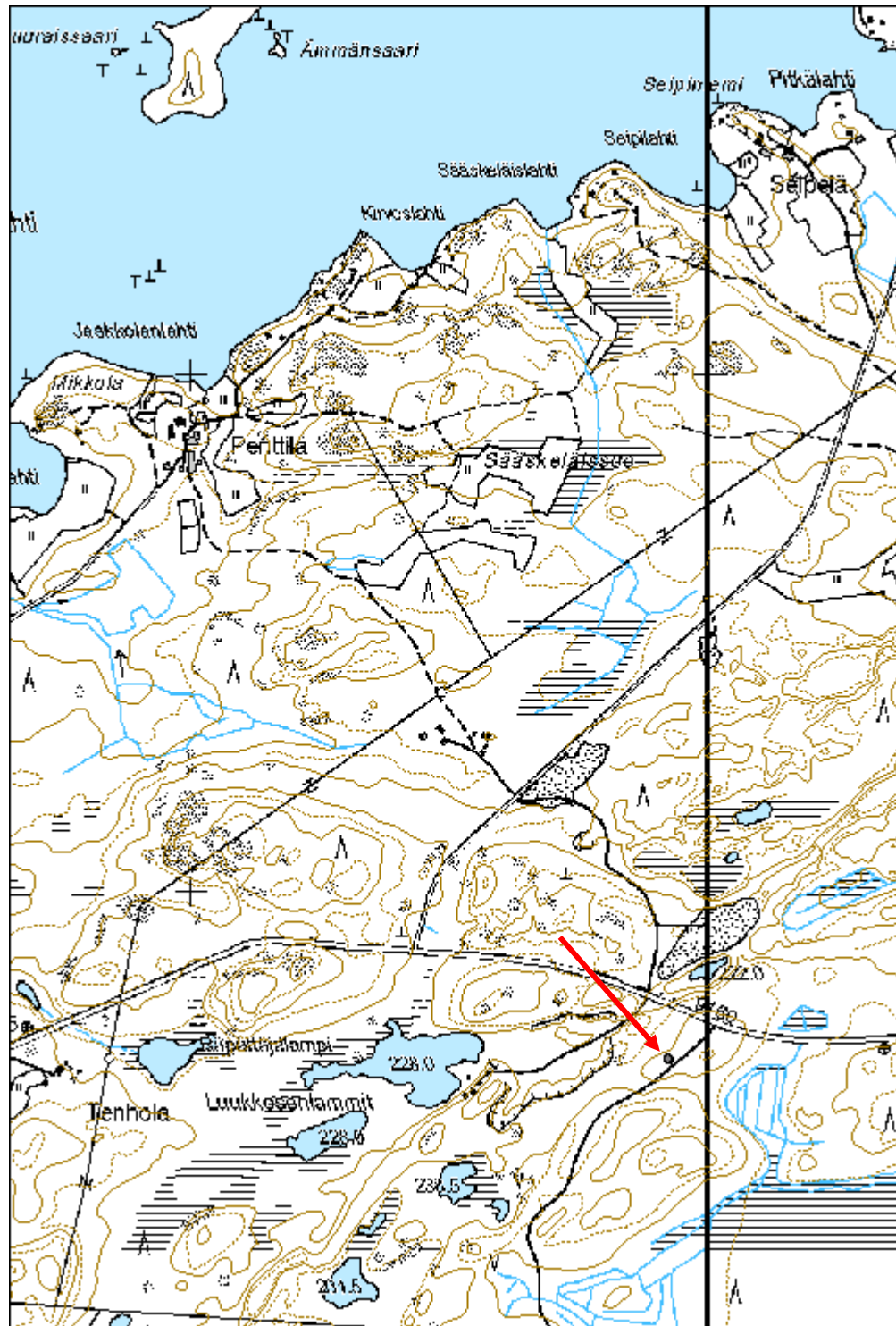
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	Selitys:
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Yleiskuva tervahaudasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7241674, Y 3609920, Z 235	Mittakaava:	1:10000

Mustikkavaara tervahauta

MH-tunnus: 175869

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7215815, Y 3564656, Z 220	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty peruskarttaan.

Ympäristön kuvaus

Avohakkuualueen laita, vanhan metsän puoli. Puusto mäntyä, aluskasvillisuus varpuja ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Todella hieno ja iso tervahauta, jonka vallit noin 2 m leveät ja hautaa ympäröi oja. Tervahaudan halkaisija on noin 13 m. Halssi lounaislaidalla kohti vanhaa metsää.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Tervahauta.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 4.12.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

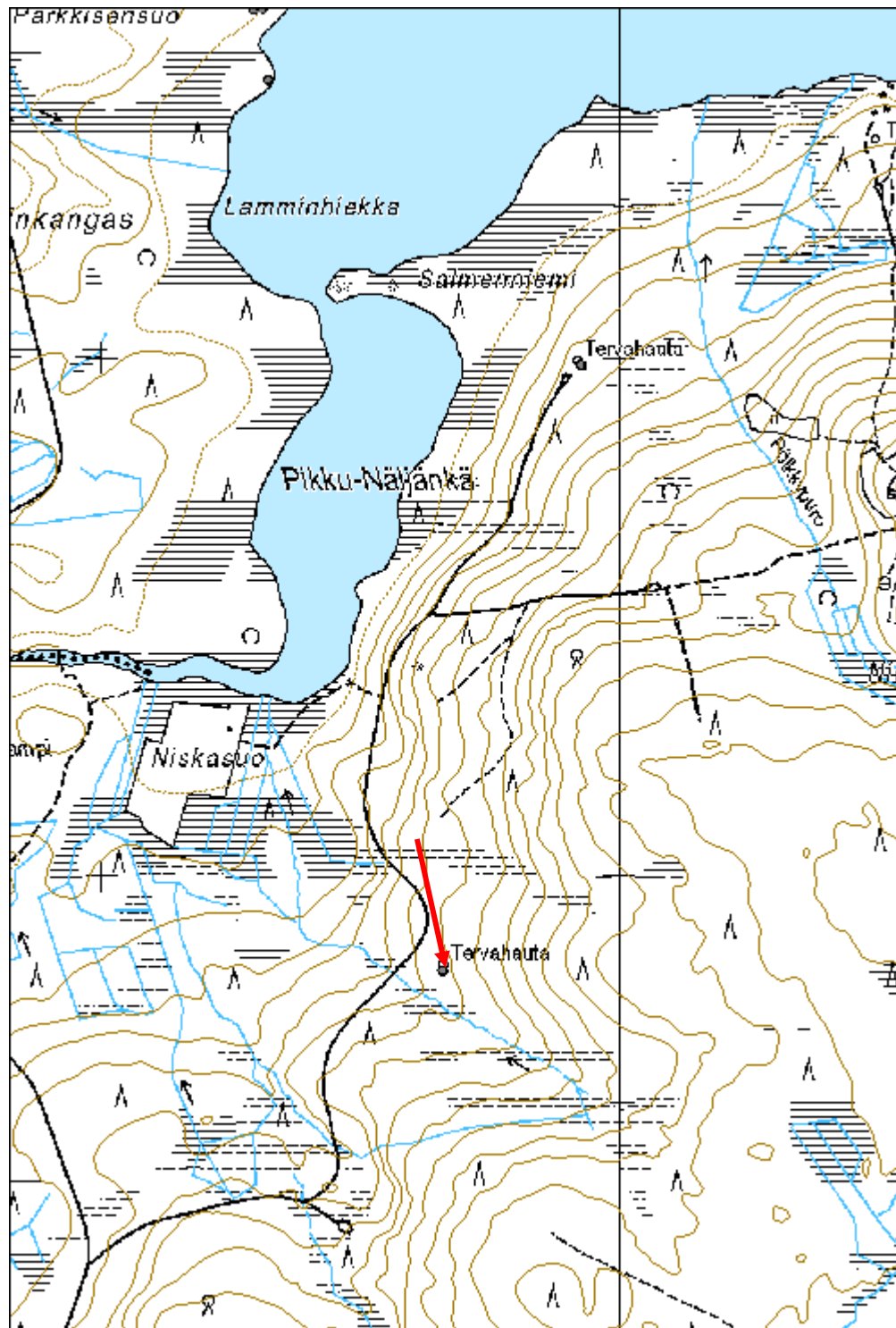
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	Selitys:
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Yleiskuva tervahaudasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7215815, Y 3564656, Z 220	Mittakaava:	1:10000

Olkilammit tervahauta

MH-tunnus: 175271

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7245283, Y 3620558, Z 215	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty peruskarttaan.

Ympäristön kuvaus

Metsäautotien itäpuolinen taimikko. Alue on aurattu. Aluskasvillisuus kanervaa, sammalta ja jäkälää.

Kohteen kuvaus

Täysin tuhoutunut tervahauta, josta on enää jäljellä nokisia hiilikasoja siellä täällä.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Tuhoutunut tervahauta.

Lisätietoja

Tervahauta on tuhoutunut tietä tehdessä.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 25.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

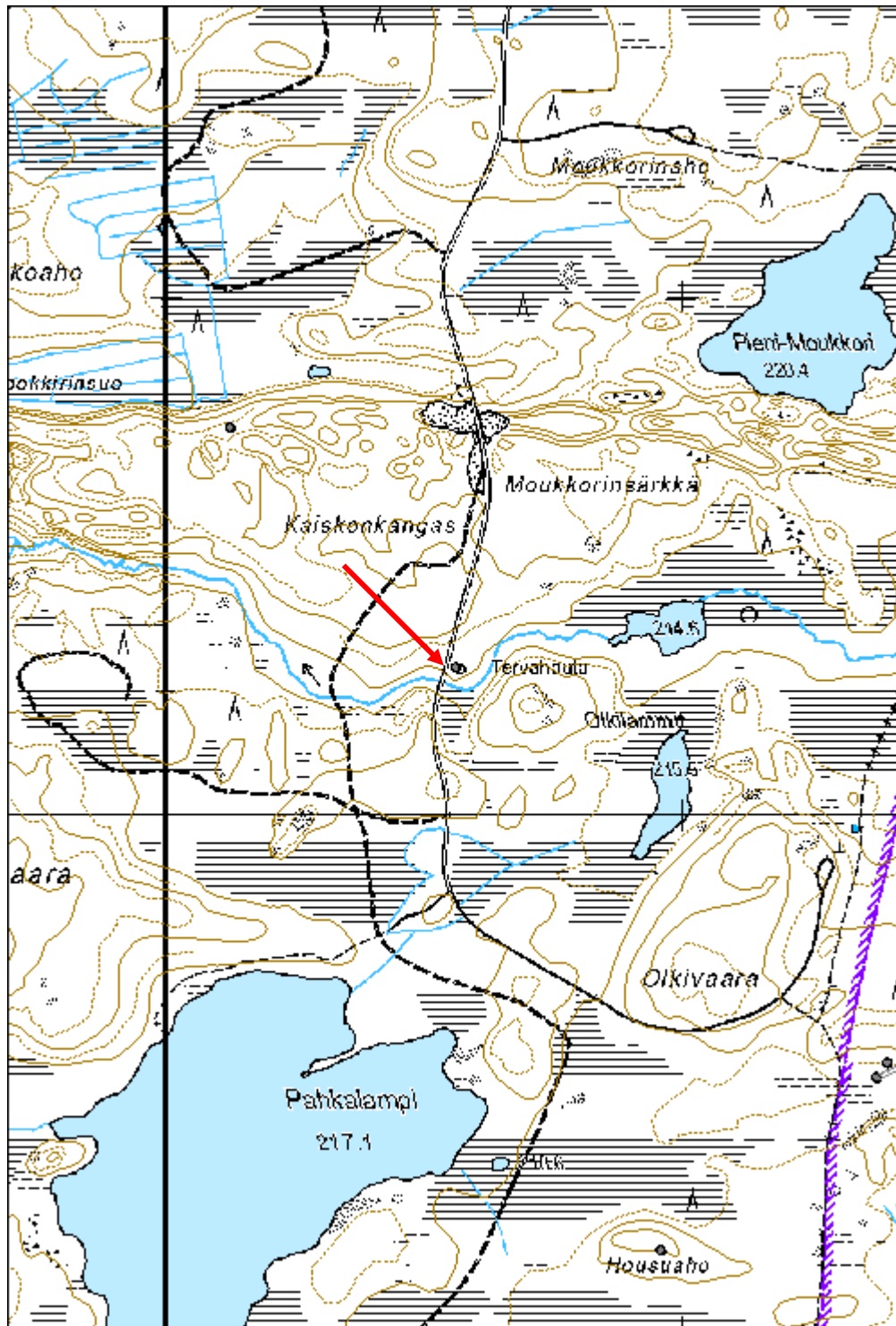
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	99 Ei suojeluarvoa	Kohteen suojelu:	99 Ei suojeluarvoa

Selitys:	Selitys:
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Tietöissä tuhoutuneen tervahaudan rippeet.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7245283, Y 3620558, Z 215	Mittakaava:	1:10000

Pajulampi tervahauta

MH-tunnus: 176064

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7229992, Y 3558022, Z 220	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Avohakkuualueen itäpuolella olevan aukon reuna, jossa kasvaa sekametsää.

Kohteen kuvaus

Halkaisijaltaan noin 20 m kokoinen tervahauta, jonka keskellä pienempi halkaisijaltaan noin 3 m kokoinen ympyrän muotoinen valli. Haudan päällä on vanhoja ekokantoja ja niiden ympärillä kasvaa pihlajia, leppää ja katajia. Halssi sijaitsee tervahaudan itälaidalla kohti metsää. Halkaisija n. 20 m.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Tervahauta.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 5.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen	9 Muu suojeluarvo

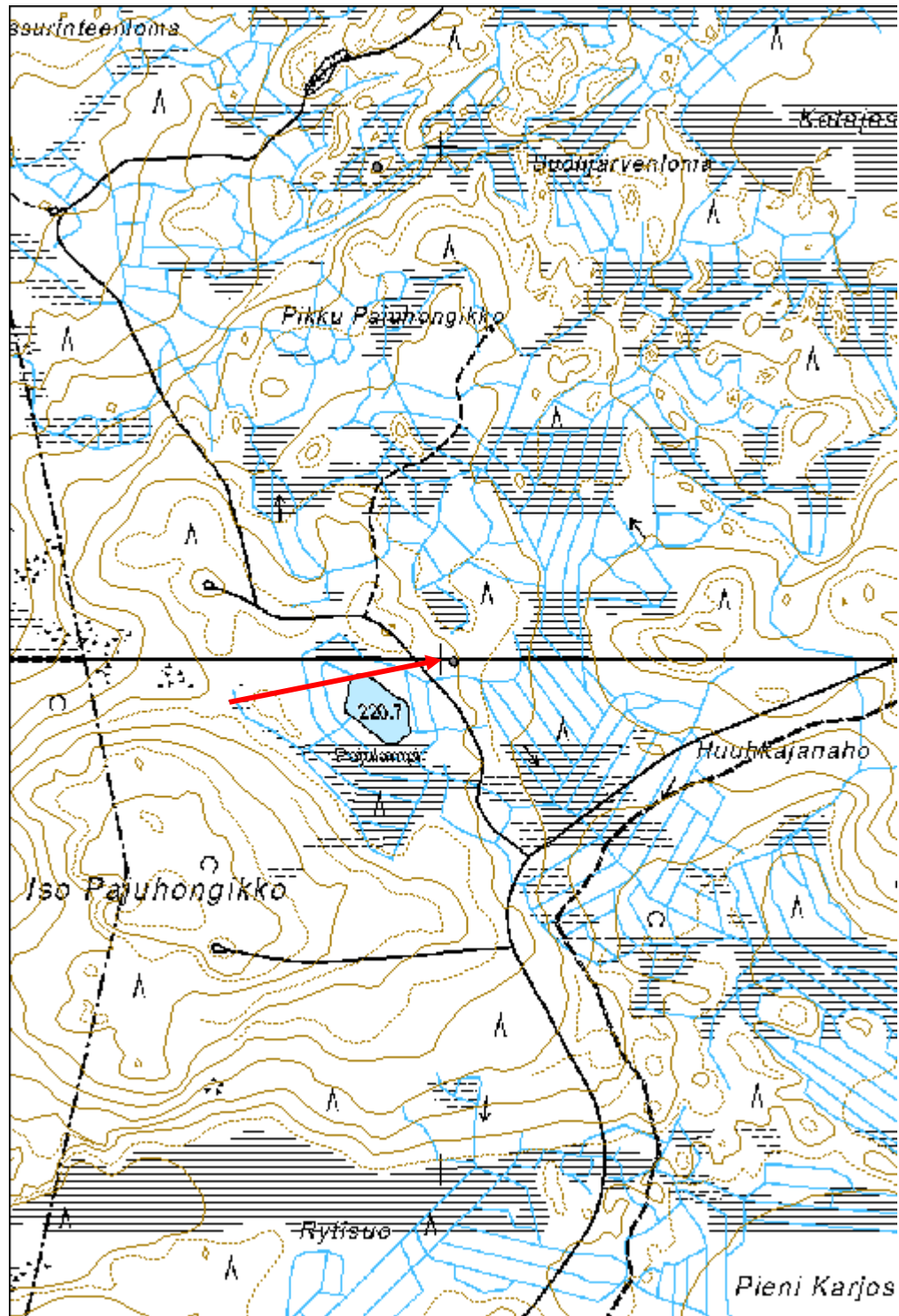
Selitys:	suojelu: Selitys:
-----------------	------------------------------------

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Yleiskuva tervahaudasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7229992, Y 3558022, Z 220	Mittakaava:	1:10000

Peranganharju tervahauta

MH-tunnus: 61673

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7257068, Y 3594508, Z 247	Löydöt:	

Taustatiedot

Tervahauta sijaitsee Suomussalmen kunnan pohjoisosassa, Perangan kylän pohjoispuolella, 180 metriä 5-tien länsipuolella. Matkaa Perangan risteyksestä tervahaudalle on linnuntietä kolmisensataa metriä luoteeseen. Kohde on merkitty peruskarttaan.

Ympäristön kuvaus

Alue on hiekkaista kangasta, jota halkoo hiekkatie tervahaudan ja maantien välissä.

Kohteen kuvaus

Tarkastus 2007 (Oili Räihälä): Tervahauta on rakennettu rinteeseen suon reunalle. Se on halkaisijaltaan noin 10 metriä ja siinä on leveät nelimetriset vallit. Tervahaudan keskellä on pieni kuoppa, vallien korkeus on 40 cm. Tervahaudan juoksutusura suuntautuu suolle, länsi-lounaaseen, ja sen pituus on kuusi metriä. Syvimmillään ura on pari metriä.

Kohde tarkastettu 21.8.2014 kulttuuriperintöinventoinnissa. Tervahauta on ennallaan. Tiedot omistajasta ja kohteen kunnosta korjattu/lisätty. Kuvat kohteesta lisätty.

Kohteen rajaus

Pistemäinen

Tulkinta

Tervahauta

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 21.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

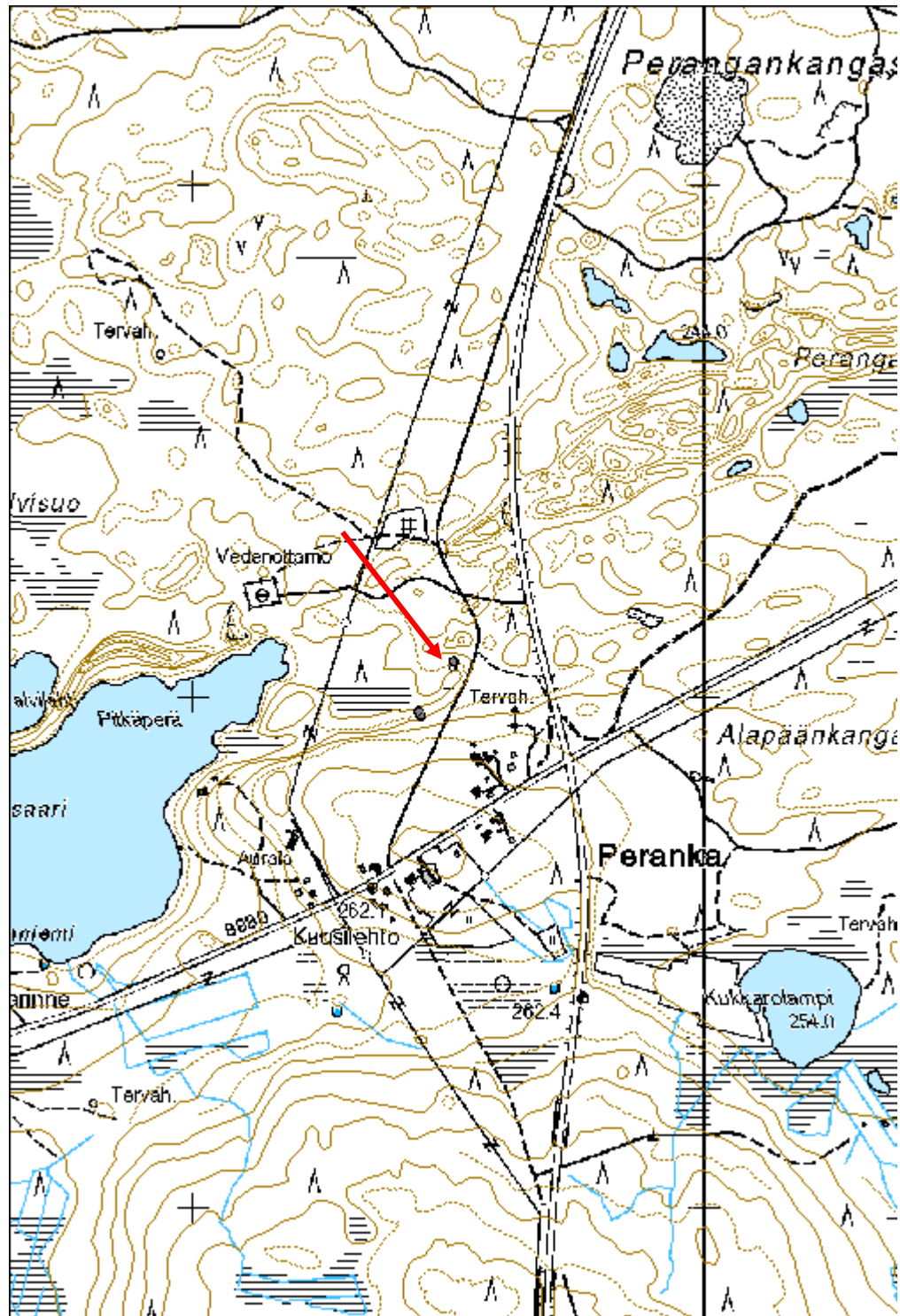
Viranomaisrekisterinro:	1000014006	Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojele:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
		Selitys:	

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Tervahaudan halssi.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7257068, Y 3594508, Z 247	Mittakaava:	1:10000

Pieni Syrjäjärvi 1 tervahauta

MH-tunnus: 171538

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7231392, Y 3626371, Z 232	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Hiekkatien eteläpuolinen metsä. Paikalla kasvaa kuusia, mäntyjä ja koivuja, Aluskasvillisuus sammalta ja varpua.

Kohteen kuvaus

Korkeavallinen halkaisijaltaan noin 9 m kokoinen tervahauta, jossa halssi etelälaidalla kohti suota.

Kohteen rajaus

Pistemäinen

Tulkinta

Tervahauta

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 13.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

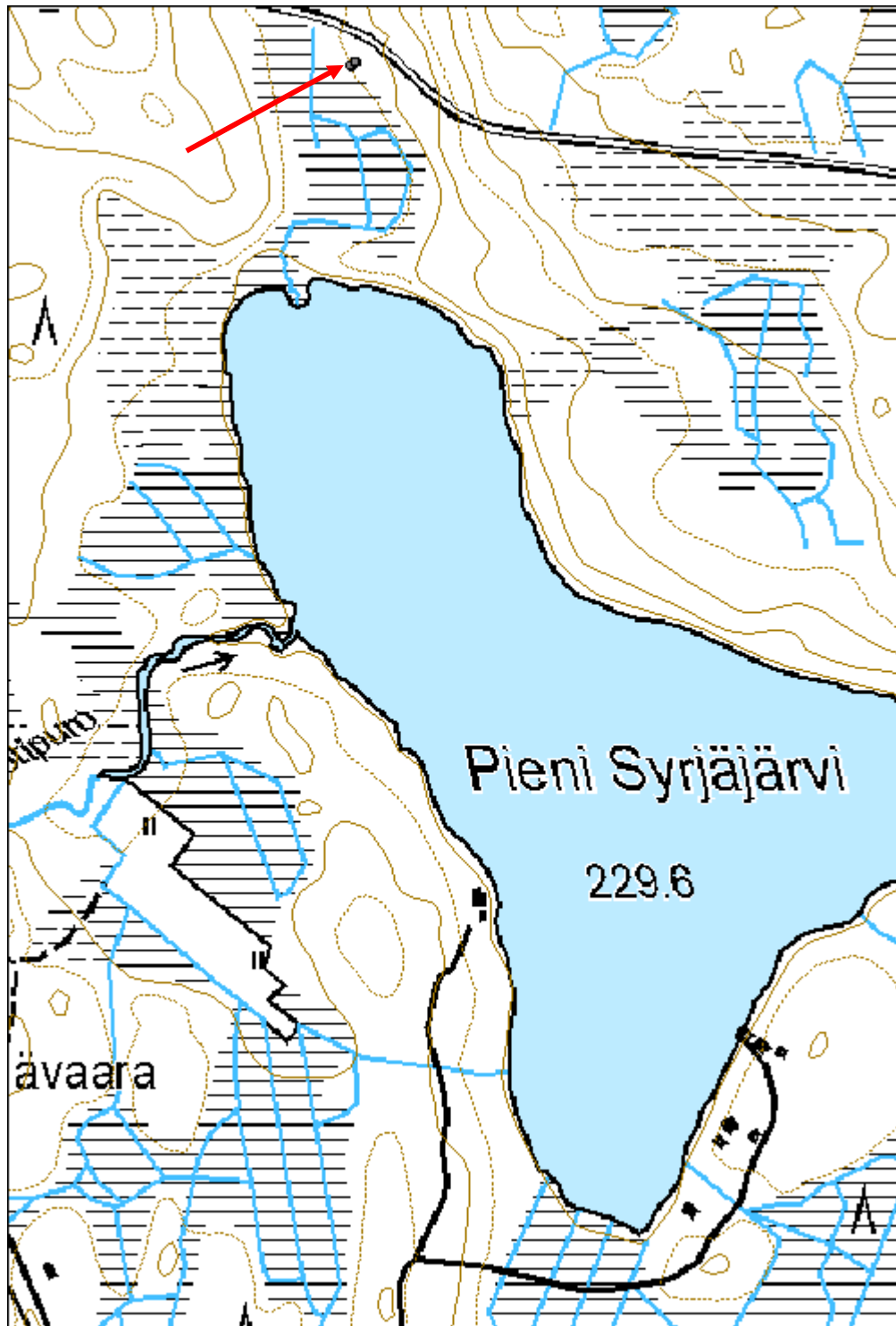
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	Selitys:
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Yleiskuva tervahaudasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7231392, Y 3626371, Z 232	Mittakaava:	1:5000

Piimälampi tervahauta

MH-tunnus: 171515

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7226255, Y 3631588, Z 230	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty peruskarttaan.

Ympäristön kuvaus

Nuorehkoa mäntyä kasvava pieni harju Piimälammen koillisrannalla. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta. Puusto harvaa mäntymetsää.

Kohteen kuvaus

Halkaisijaltaan noin 8 m kokoinen ja hyvin matala tervahauta, joka on tehty harjun päähän. Halssi luoteislaidalla.

Kohteen rajaus

Pistemäinen

Tulkinta

Tervahauta

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 13.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

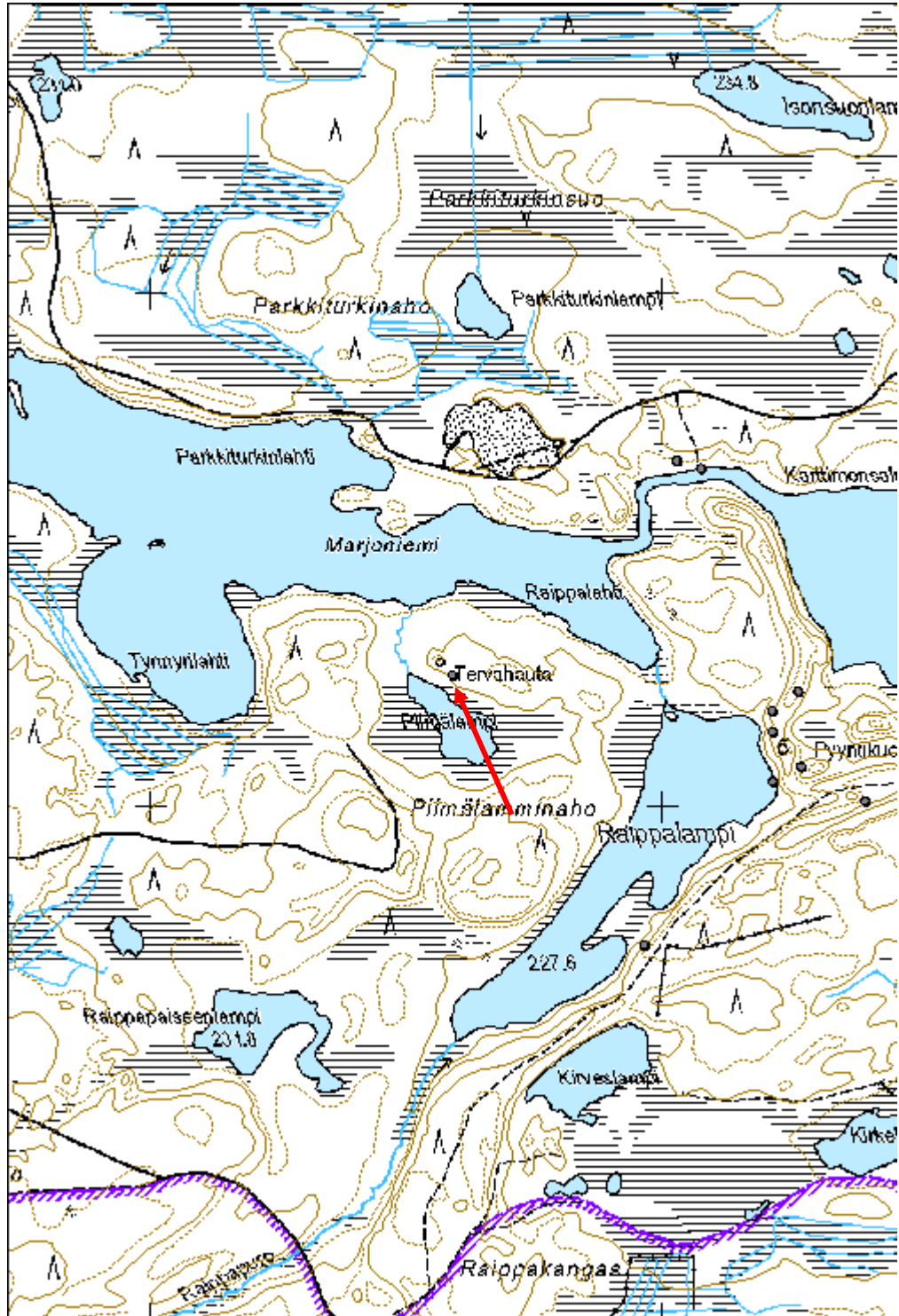
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	suojelu: Selitys:
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Harjoittelija Tuuli Taivalantti dokumentoi tervahautaa.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7226255, Y 3631588, Z 230	Mittakaava:	1:10000

Pärsämönjärvi 2 tervahauta

MH-tunnus: 171513

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7223585, Y 3620794, Z 230	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty peruskarttaan.

Ympäristön kuvaus

Matalahko itä-länsi-suuntainen hiekkaharju, jota ympäröi avohakkuualue. Kohteen kohdalla säästöpuita. Paikalla kasvaa mäntyjä ja aluskasvillisuus jäkälää, sammalta ja varpuja.

Kohteen kuvaus

Halkaisijaltaan noin 10 metrin kokoinen ja melko matala tervahauta. Halssi pohjoiseen.

Tervahauta on vaurioitunut metsätöissä, sillä sen etelälaidan yli on ajettu metsäkoneella. Lisäksi muutaman kannon juuret ovat nousseet maasta ja vaurioittaneet tervahautaa.

Kohteen rajaus

Pistemäinen

Tulkinta

Tervahauta

Lisätietoja

Tervahaudan vieressä on tervapirtti.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 7.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

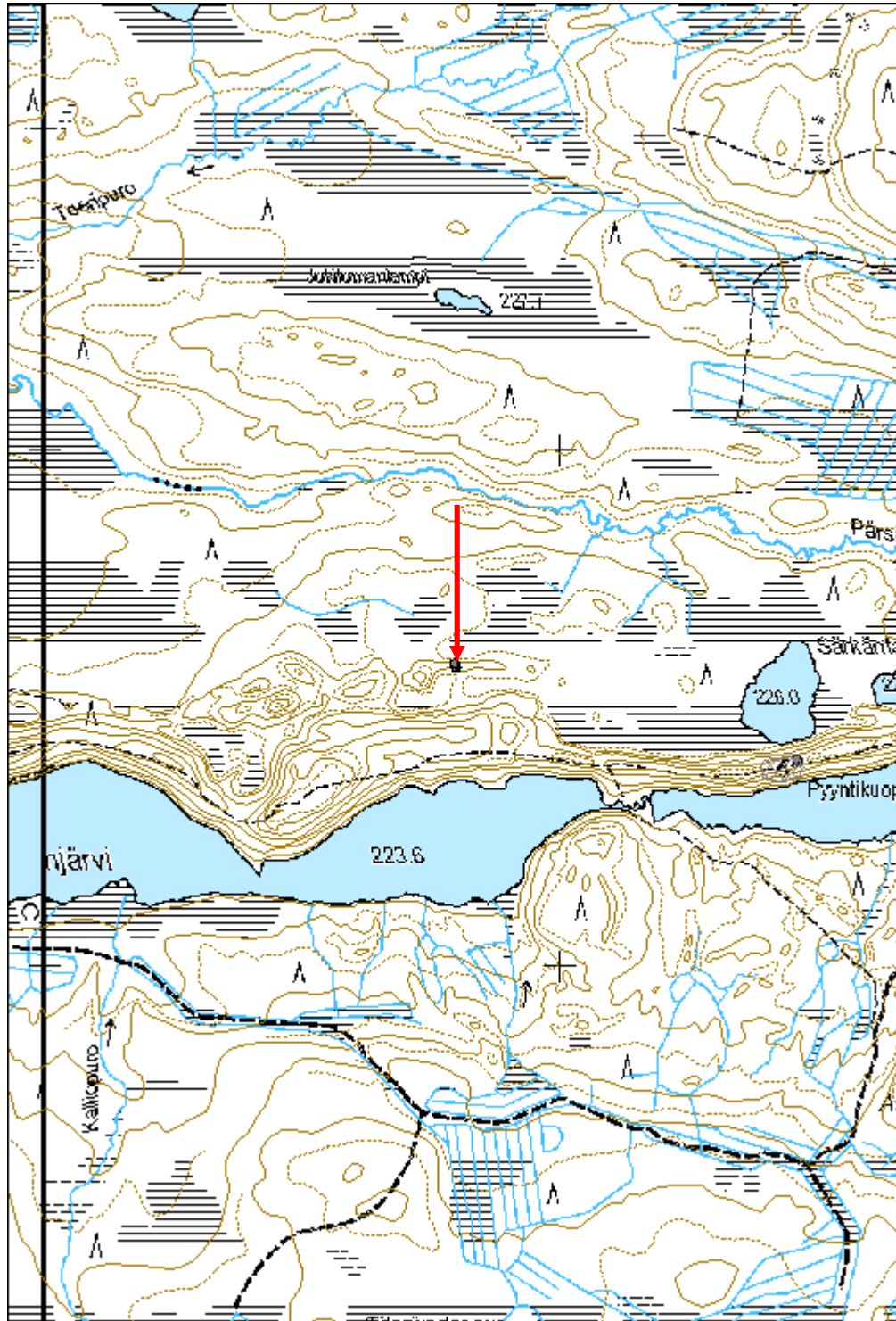
Viranomaisrekisterinro:	Kunto:	2 Keskinertainen
--------------------------------	---------------	------------------

Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Yleiskuva tervahaudasta, jonka päällä ekokantoja.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7223585, Y 3620794, Z 230	Mittakaava:	1:10000

Raaninkoski tervahauta

MH-tunnus: 176685

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7241681, Y 3612493, Z 205	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Mäntykangas, jossa kasvaa joitakin koivuja. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Kuusten peittämä tervahauta loivassa alarinteessä. Halssi pohjoislaidalla alarinnettä kohti. Halkaisija noin 10 m.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Tervahauta.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 2 Suunniteltu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 17.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

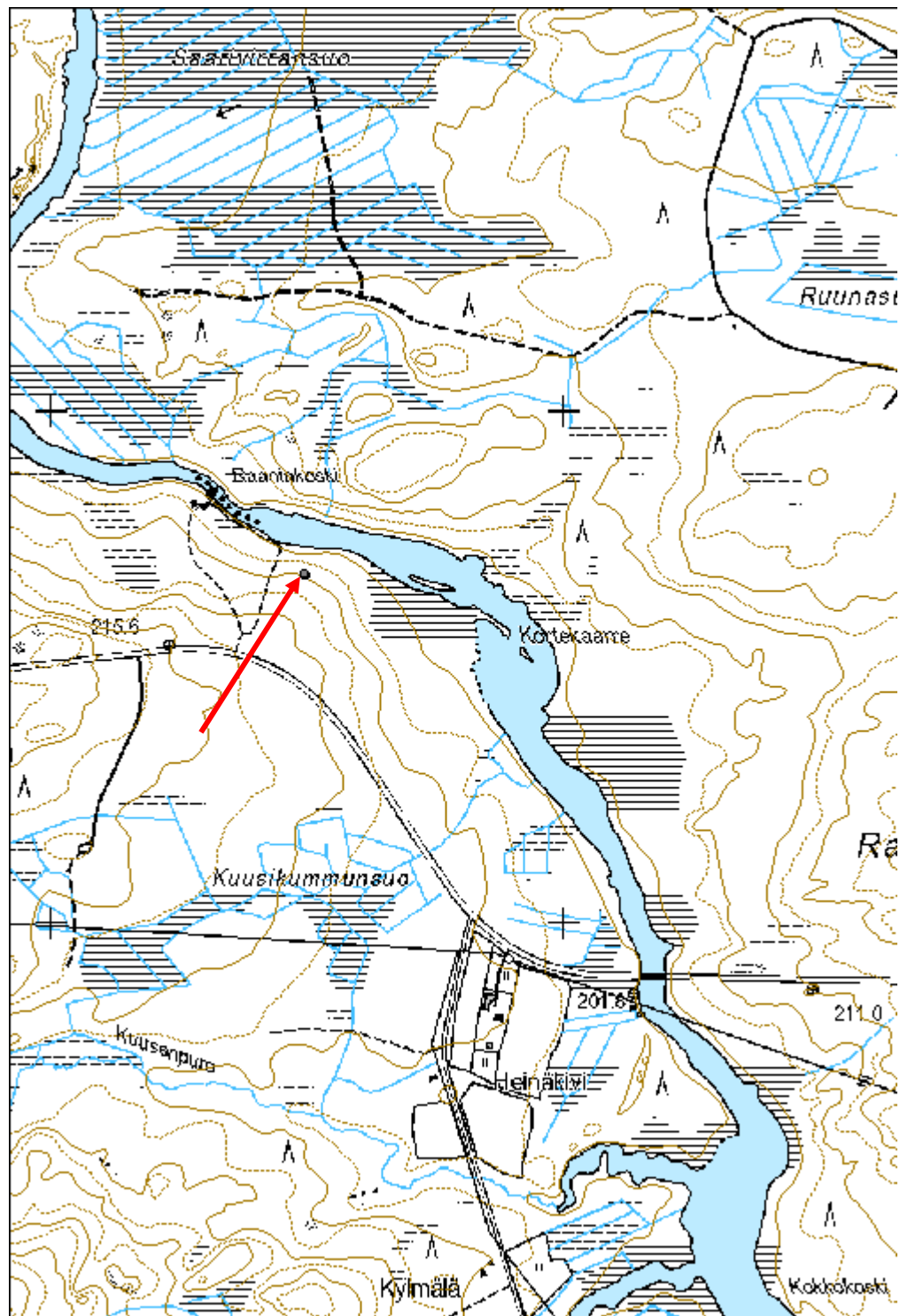
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	Selitys:
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Yleiskuva tervahaudasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7241681, Y 3612493, Z 205	Mittakaava:	1:10000

Rautasuo tervahauta

MH-tunnus: 176036

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7222803, Y 3555228, Z 220	Löydöt:	

<i>Taustatiedot</i>
Kohde on merkitty SutiGisiin.
<i>Ympäristön kuvaus</i>
Maaperä kosteaa. Paikalla kasvaa koivuja ja mäntyjä. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.
<i>Kohteen kuvaus</i>
Hyvin matala tervahauta, jonka halssi itälaidalla. Halssi jatkuu pitkänä kohti suota ja se on täyttynyt osin vedellä. Haudan halkaisija on noin 12 m.
<i>Kohteen rajaus</i>
Pistemäinen.
<i>Tulkinta</i>
Tervahauta.
<i>Lisätietoja</i>

<i>Toimenpiteet</i>

<i>Tarkastukset</i>
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014 Tarkastuspvm: 4.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

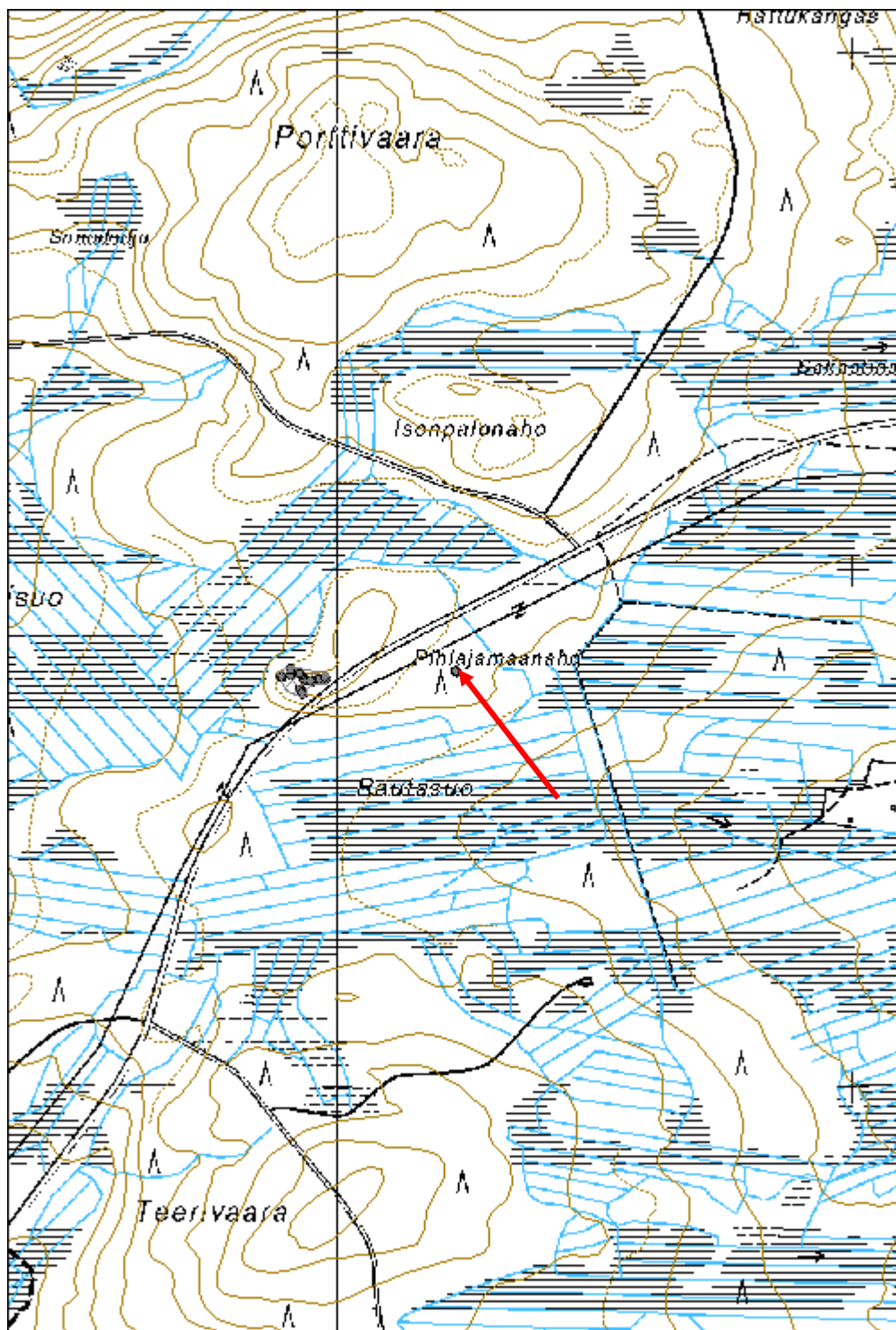
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	Selitys:
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Yleiskuva matalasta tervahaudasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7222803, Y 3555228, Z 220	Mittakaava:	1:10000

Riikolanvaara tervahauta

MH-tunnus: 176379

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7239214, Y 3565619, Z 230	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Avohakkuuaukea Taivalkoskelle menevän tien varressa. Haudan päällä kasvaa sammalta ja sen reunoilla on ekokantoja.

Kohteen kuvaus

Hyvin selkeä tervahauta, jonka halssi on tietä kohti. Halkaisija on noin 9 m.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Tervahauta.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 11.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

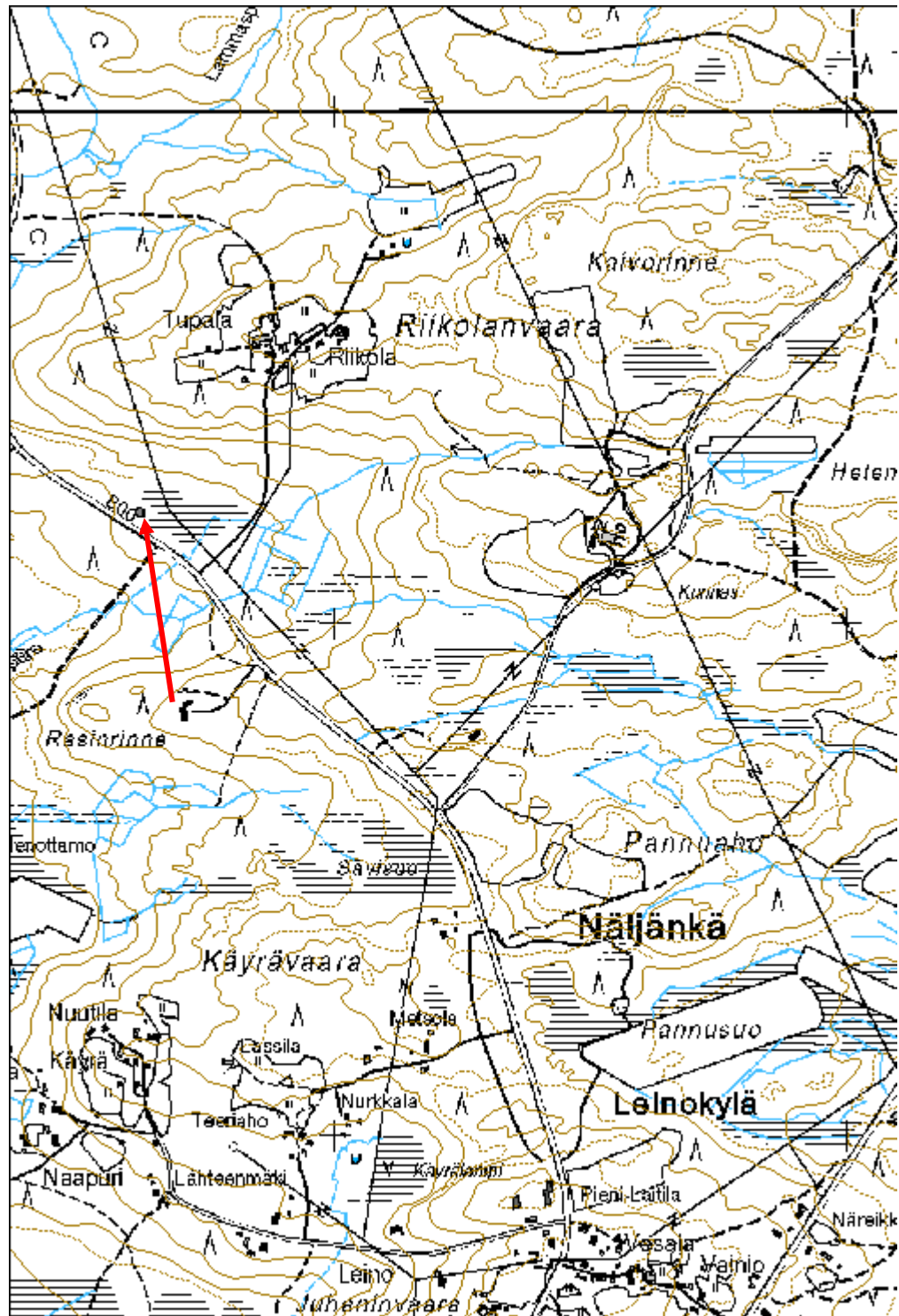
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	Selitys:
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Yleiskuva tervahaudasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7239214, Y 3565619, Z 230	Mittakaava:	1:10000

Rimpiaho tervahauta

MH-tunnus: 172698

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7234077, Y 3607861, Z 249	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty peruskarttaan.

Ympäristön kuvaus

Äskettäin harvennettu mäntymetsä. Siellä täällä koivuja ja kuusia. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Hyvin matala tervahauta, jonka halssi lounaislaidalla. Halkaisija n. 8 m. Kohde on vaurioitunut metsätöissä, sillä sen kaakkois- ja luoteisreunojen yli on aurattu/tehty oja. Halssi on lisäksi täytetty hakkujätteellä.

Kohteen rajaus

Pistemäinen

Tulkinta

Tervahauta

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 16.9.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

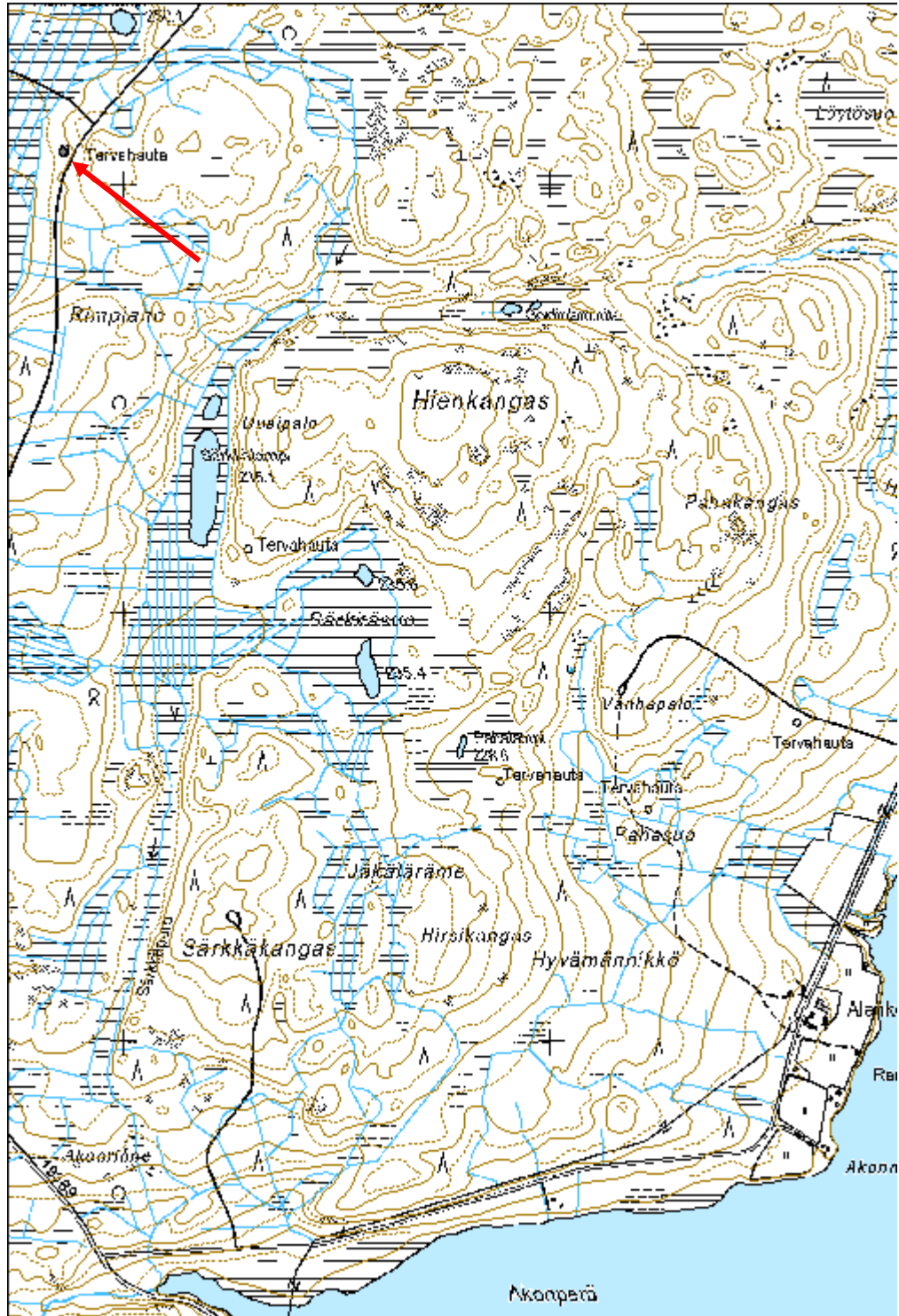
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	suojelu: Selitys:
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Yleiskuva tervahaudasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7234077, Y 3607861, Z 249	Mittakaava:	1:12000

Saarenlahti tervahauta

MH-tunnus: 177151

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7260073, Y 3603260, Z 228	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Hiekkapohjainen mäntykangas pienen suon länsipuolella.

Kohteen kuvaus

Tervahauta, jonka laidoille on kaatunut muutama kelottunut puu. Tervahaudan halkaisija on noin 12 m ja sen halssi on itälaidalla kohti suota.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Tervahauta.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 20.5.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

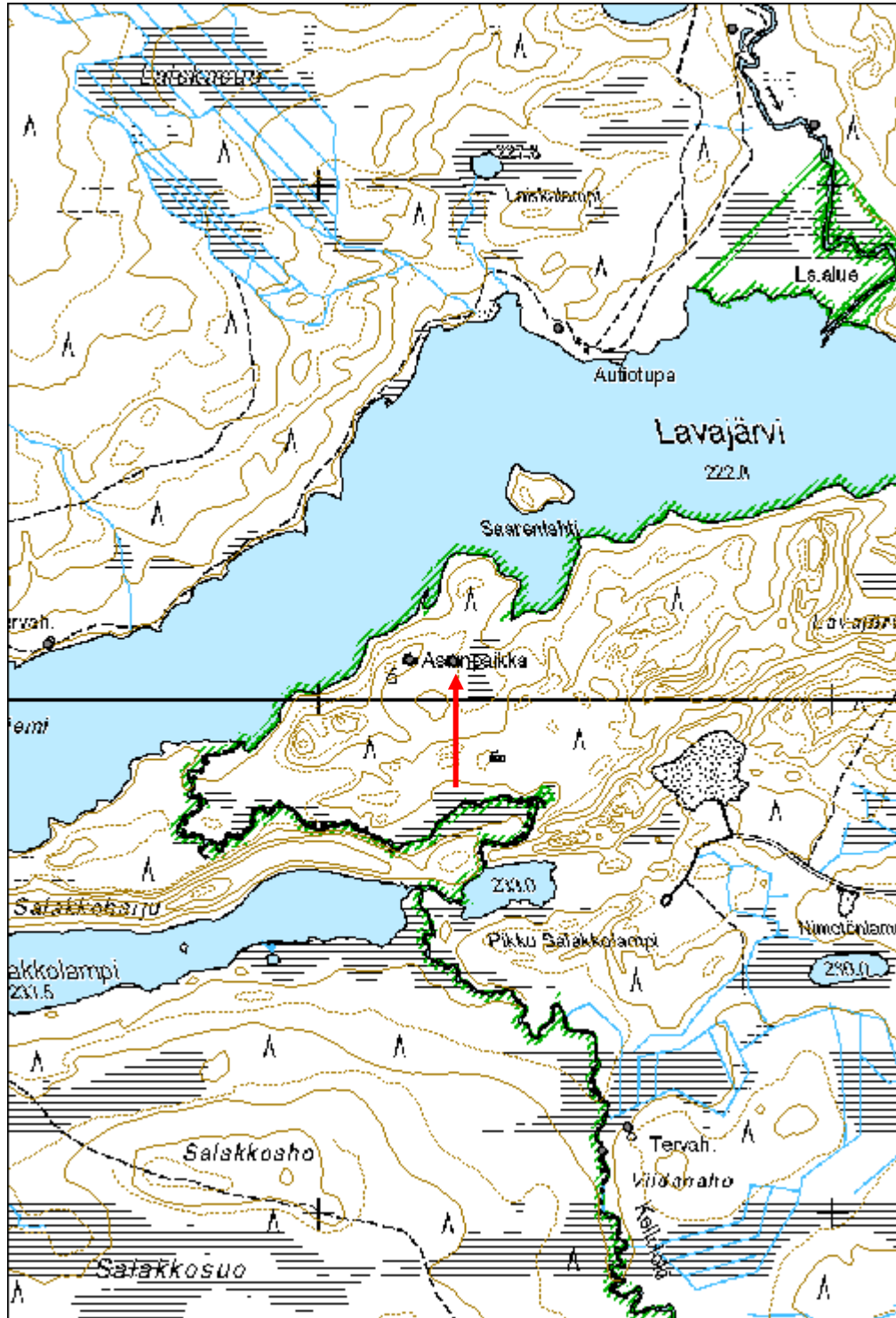
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	Selitys:
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	40489 Hossan osayleiskaava; MU-alueet

Yleiskuva tervahaudasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7260073, Y 3603260, Z 228	Mittakaava:	1:10000

Salmenniemi tervahauta

MH-tunnus: 175871

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7216986, Y 3564924, Z 205	Löydöt:	

<i>Taustatiedot</i>
Kohde on merkitty SutiGisiin ja peruskarttaan.
<i>Ympäristön kuvaus</i>
Taimikko vaaran laella. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta. Kohteen päällä kasvaa koivuja ja mäntyjä.
<i>Kohteen kuvaus</i>
Paksuvallinen tervahauta, jonka halssi länsilaidalla. Tervahaudan halkaisija on noin 12 m ja vallien paksuus noin 2,5 - 3m.
<i>Kohteen rajaus</i>
Pistemäinen.
<i>Tulkinta</i>
Tervahauta.
<i>Lisätietoja</i>

<i>Toimenpiteet</i>

<i>Tarkastukset</i>
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014 Tarkastuspvm: 3.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

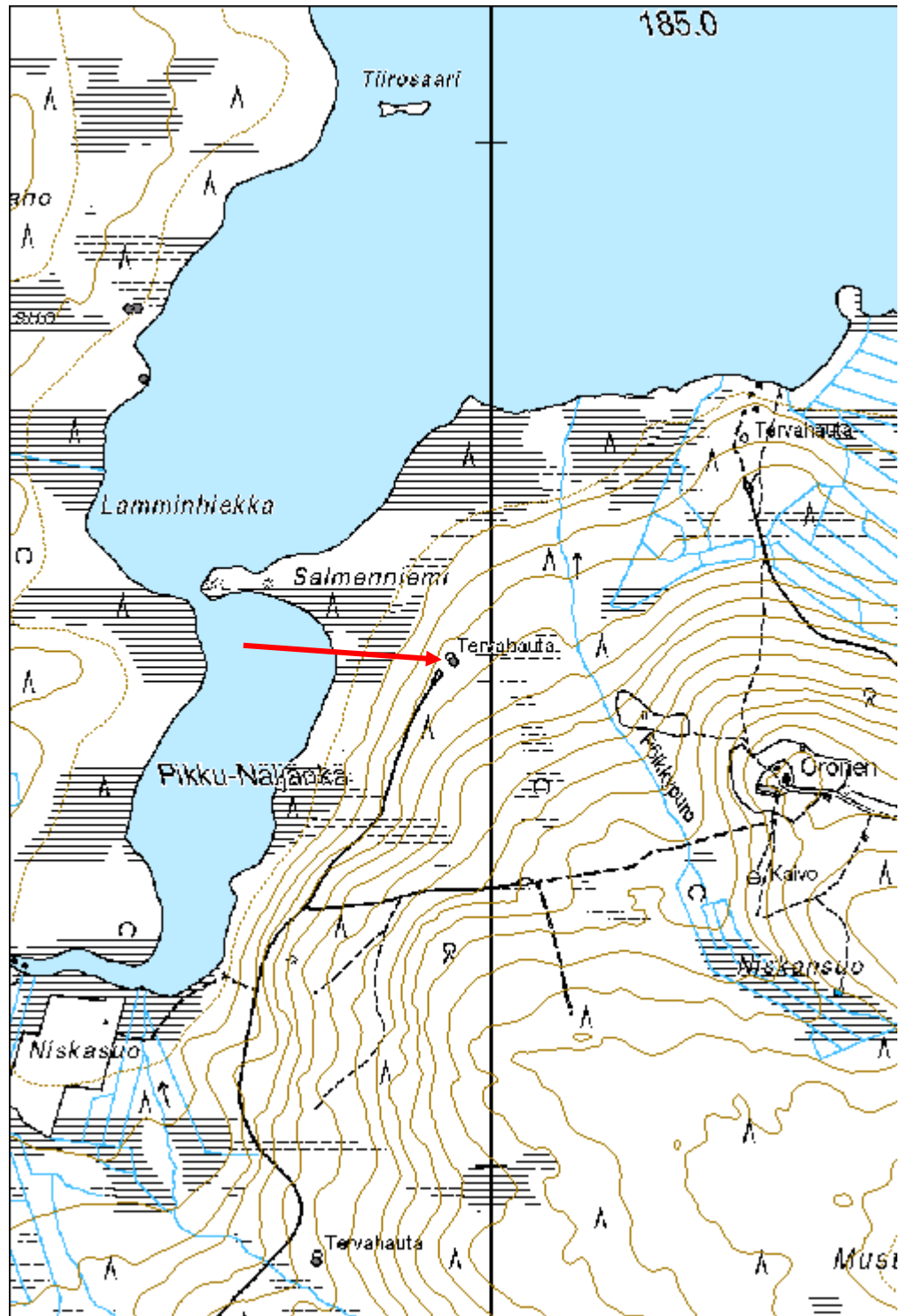
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	Selitys:
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Yleiskuva tervahaudasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7216986, Y 3564924, Z 205	Mittakaava:	1:10000

Sorsalahti 1 tervahauta

MH-tunnus: 176037

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7226071, Y 3560023, Z 190	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Avohakkuuaukea aivan tien laidassa. Paikalla kasvaa pientä koivuntaimea ja aluskasvillisuus on varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Tervahauta, jonka halssi luoteessa kohti avohakkuuaukeaa. Halkaisija on noin 16 m. Kohde sijaitsee avohakkuuaukealla. Maata on aurattu hieman liian läheltä haudan itälaitaa.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Tervahauta.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 5.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

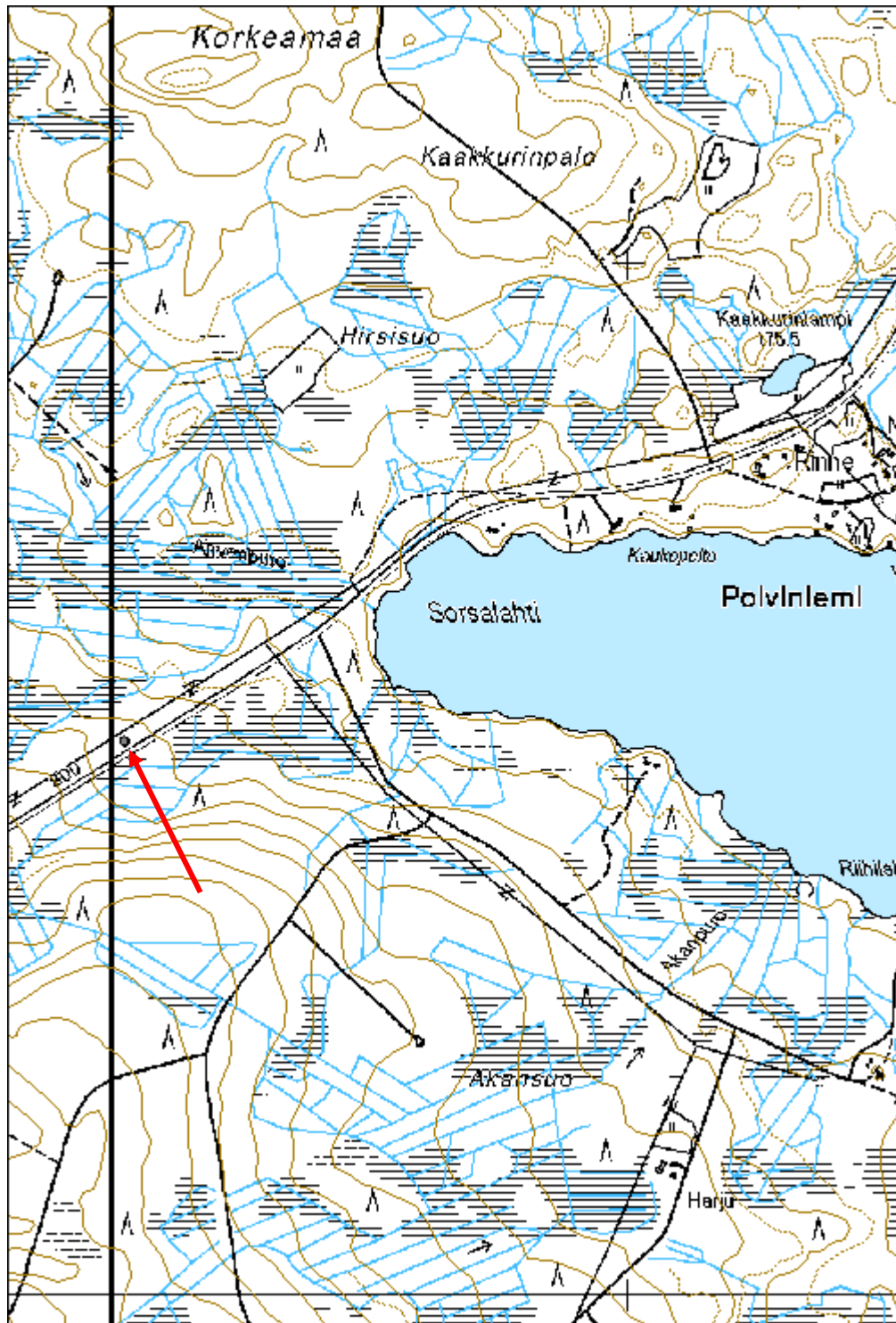
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	suojelu: Selitys:
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Yleiskuva tervahaudasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7226071, Y 3560023, Z 190	Mittakaava:	1:10000

Sorsalahti 2 tervahauta

MH-tunnus: 176038

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7225976, Y 3559656, Z 208	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Harvaa mäntyä kasvava kangas. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Melko massiivinen tervahauta, jonka halssi on itälaidalla kohti alarinnettä. Haudan halkaisija on noin 16 m ja sitä ympäröi oja. Tervahaudan päällä on vanhoja ekokantoja. Kohteen länsipuolelta kulkee metsäkoneen ajoura, joka ei ole vahingoittanut tervahautaa.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Tervahauta.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 5.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

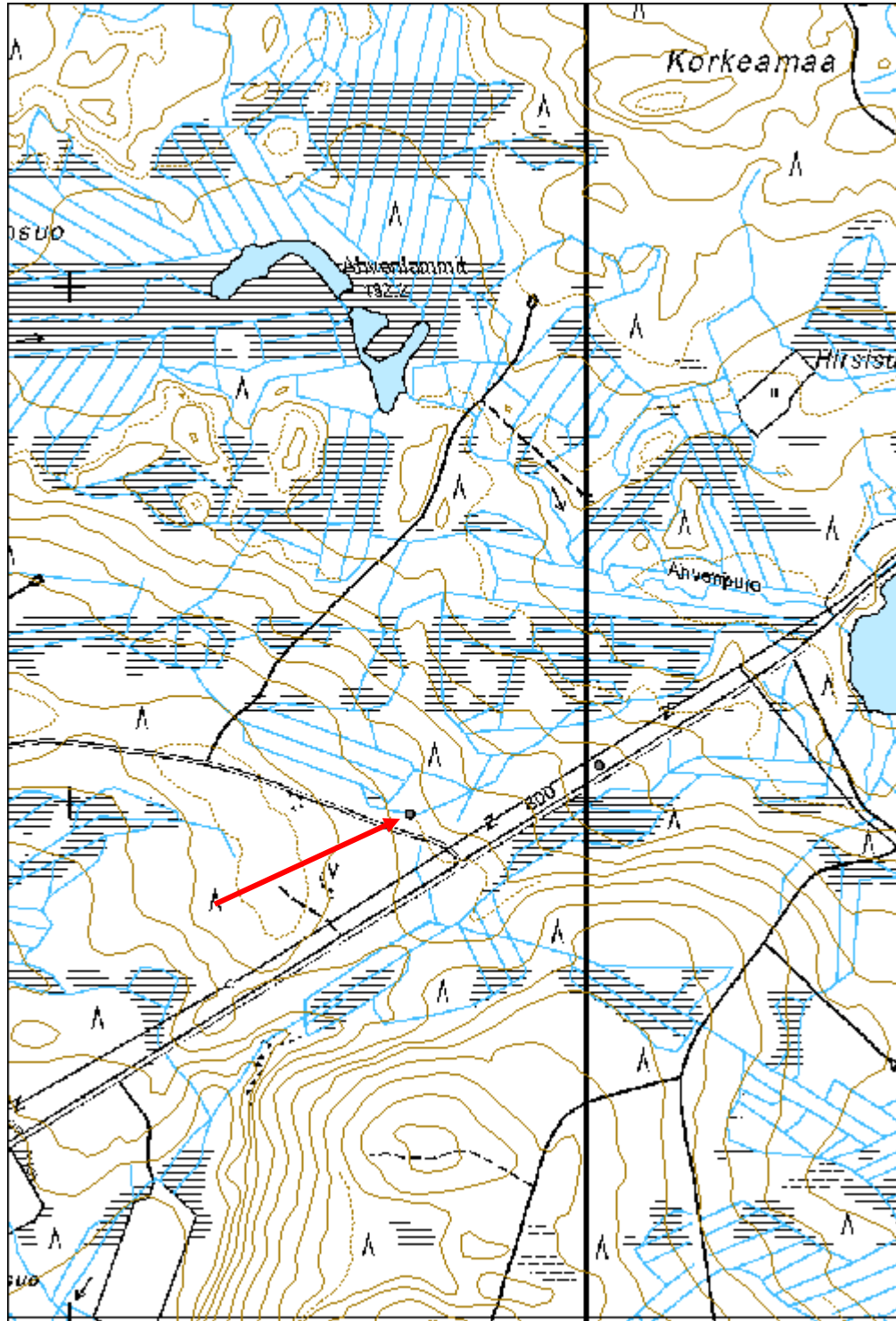
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	suojelu: Selitys:
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Yleiskuva tervahaudasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7225976, Y 3559656, Z 208	Mittakaava:	1:10000

Takkusenkangas tervahauta

MH-tunnus: 176640

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7239728, Y 3607037, Z 223	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Taimikon etelälaidalla sijaitseva mäntymetsä, jossa pienehkö, mutta jyrkkäreunainen kumpare. Paikalla kasvaa mäntyä ja varpuja sekä sammalta.

Kohteen kuvaus

Tervahauta, jossa halssi etelään kohti alarinnettä. Halkaisija noin 13m.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Tervahauta.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 17.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

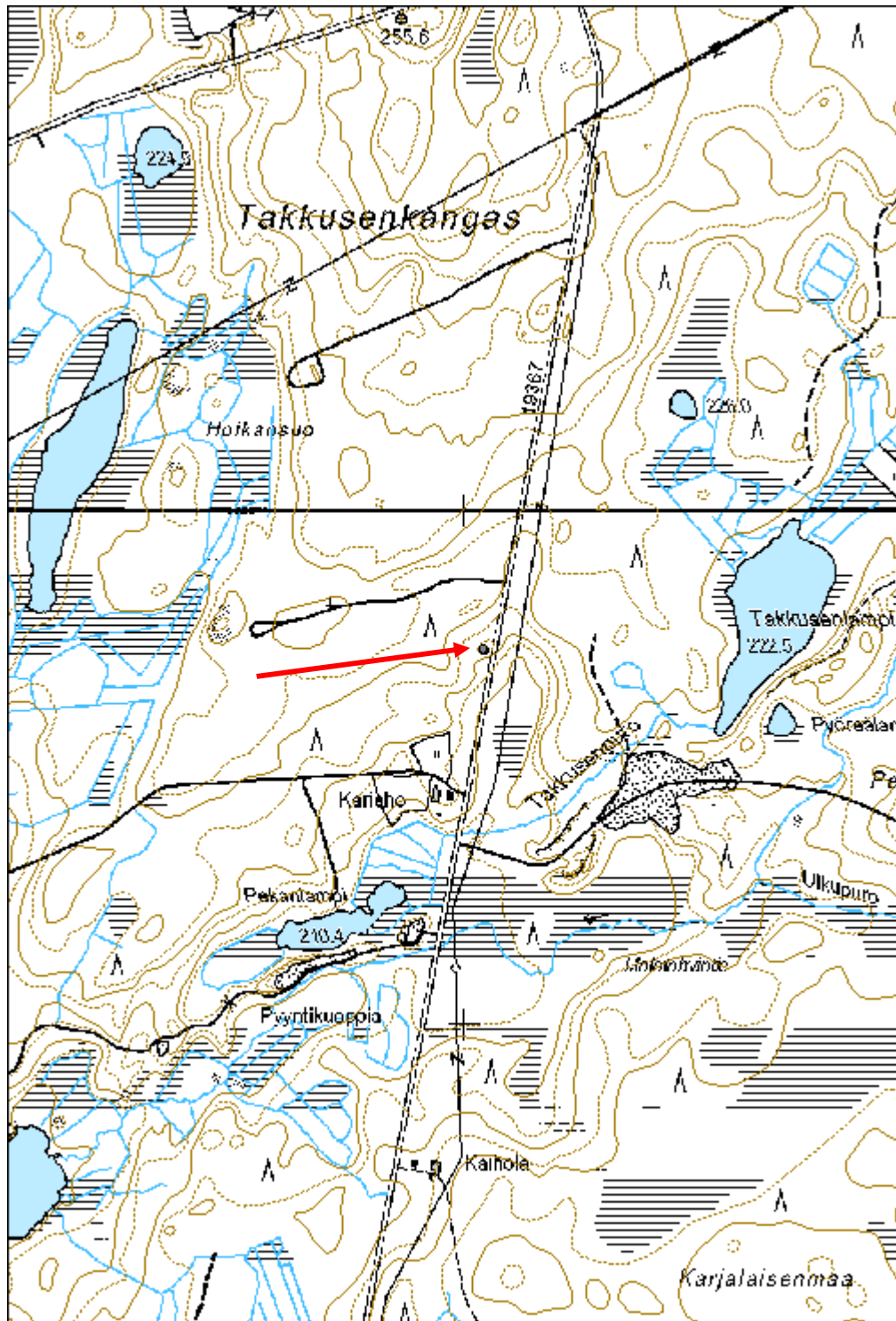
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	Selitys:
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Yleiskuva tervahaudasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7239728, Y 3607037, Z 223	Mittakaava:	1:10000

Tikkakummunaho tervahauta

MH-tunnus: 176071

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7234398, Y 3558258, Z 212	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Kosteahkoa sekametsää. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Halkaisijaltaan noin 10 m kokoinen tervahauta, jonka halssi pohjoislaidalla.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Tervahauta.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 5.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

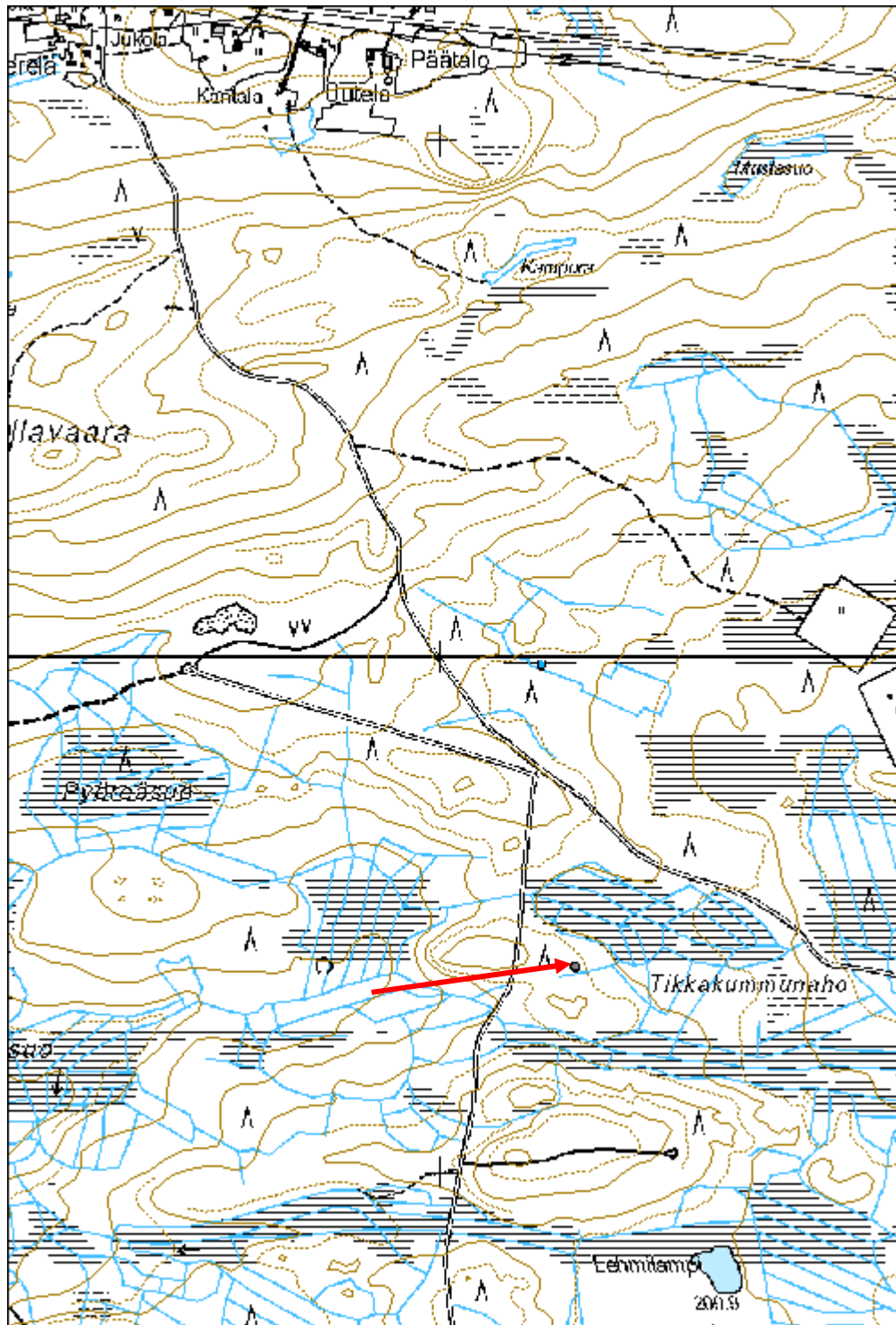
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	Selitys:
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Yleiskuva tervahaudasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7234398, Y 3558258, Z 212	Mittakaava:	1:10000

Välirkangas tervahauta

MH-tunnus: 171530

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7254407, Y 3579304, Z 248	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty peruskarttaan.

Ympäristön kuvaus

Sekametsä hiekkatien länsipuolella. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Tervahauta, joka halkaisijaltaan noin 15 metriä ja syvyys noin 1 m. Tervahaudassa on noin 3 m leveät vallit. Halssi pohjoiseen.

Kohteen rajaus

Pistemäinen

Tulkinta

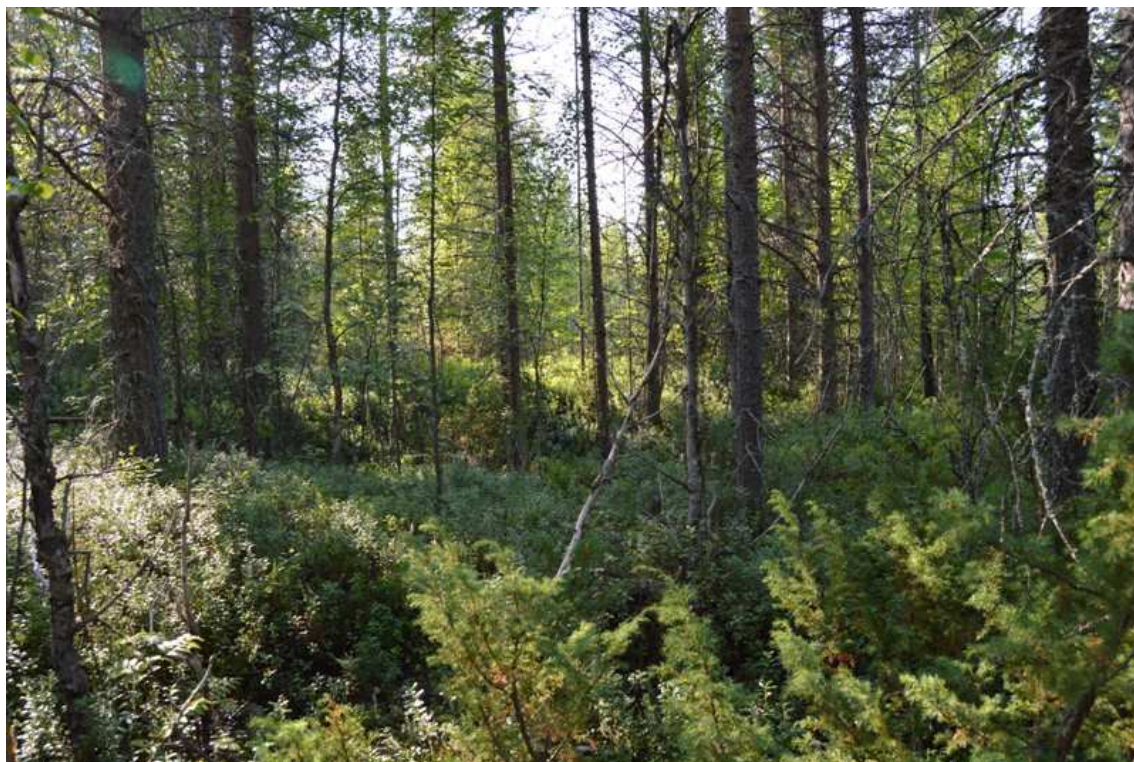
Tervahauta

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 6.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

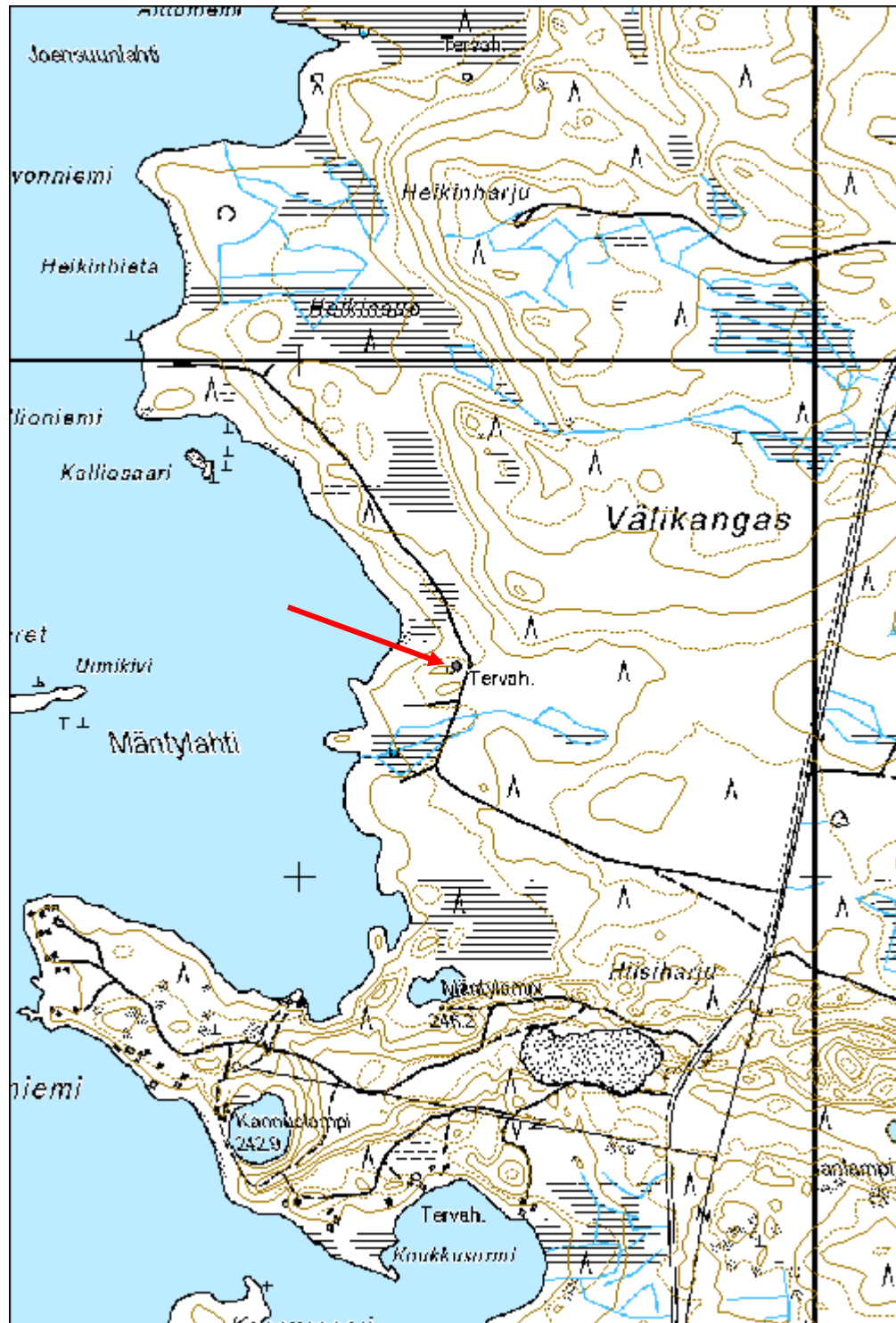
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	Selitys:
Ympäristön suojele:	99 Muu suojeleuarvoa sisältävä alue
Selitys:	37811 Korvuanjärven, Iso- ja Pikku-Kontaisen royk; VR,VV,LV-alueet (Suomussalmi)

Yleiskuva tervahaudasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7254407, Y 3579304, Z 248	Mittakaava:	1:10000

Ypykkätori tervahauta

MH-tunnus: 176070

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7231628, Y 3558237, Z 220	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Kahden harjun välinen matalampi alue, jossa kasvaa sekametsää. Aluskasvillisuus varpua, sammalta.

Kohteen kuvaus

Suurikokoinen tervahauta paksuilla valleilla, joiden päällä kasvaa katajaa. Halssi itälaidalla kohti metsäautotietä. Tervahaudan halkaisija on noin 20 m.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Tervahauta.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 5.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

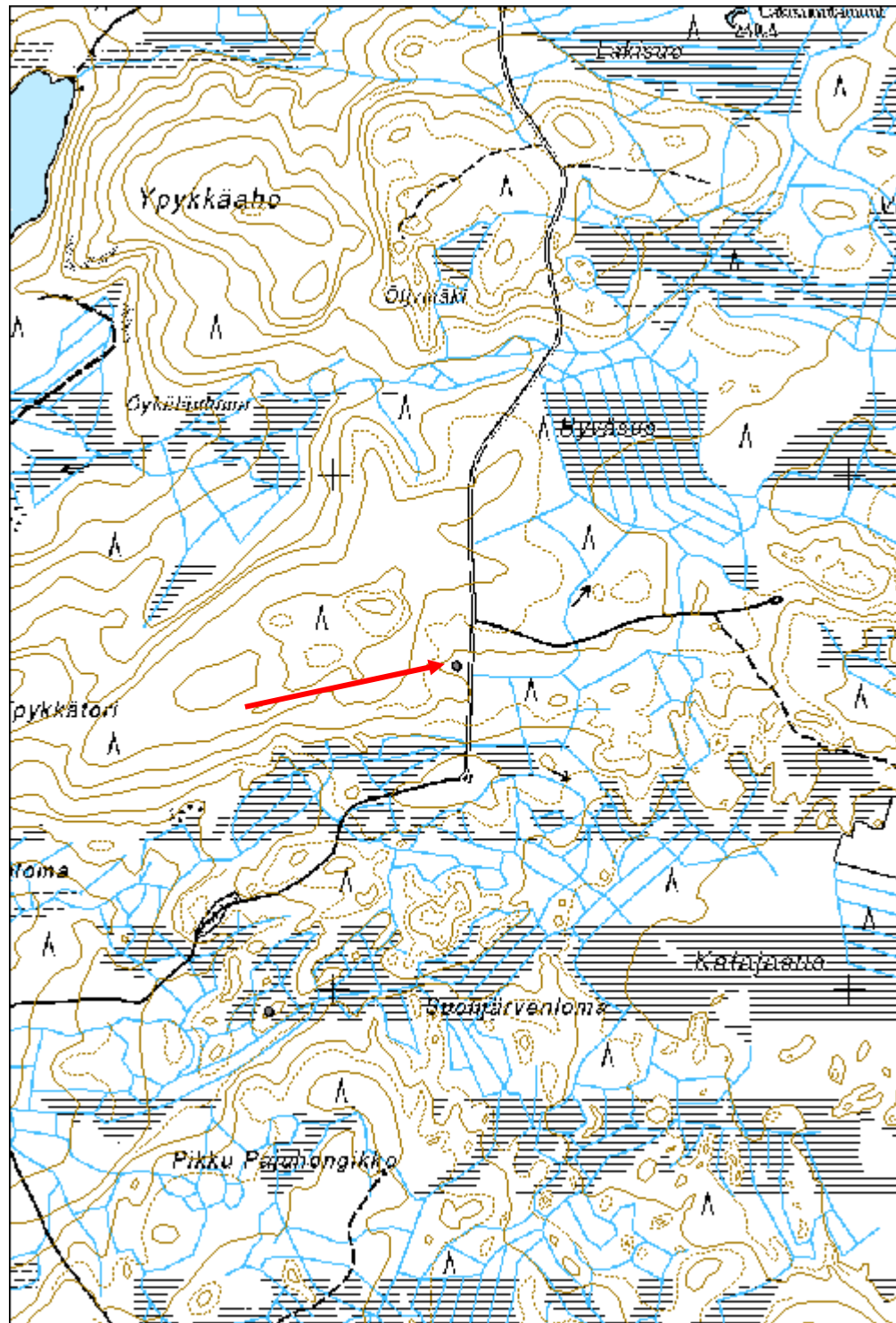
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	Selitys:
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Yleiskuva tervahaudasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7231628, Y 3558237, Z 220	Mittakaava:	1:10000

Housusuo 2 tervapirtti

MH-tunnus: 172692

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7229396, Y 3604938, Z 243	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Mätästetty avohakkuuaukea. Kohteiden kohdalla maanpinta jätetty muokkaamatta. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Pienen tervapirtin vähäiset jäänteet. Pirtin eteläseinän hirssiä muutama jäljellä, muuten rakennus on jo hävinnyt. Hirsien päät on katkottu kirveellä ja rakennuksessa on käytetty koirankaulasalvosta ja se on pitkänurkkainen. Seinän pituus noin 1,5 m. Sammaleen alta hahmoteltavissa rakennuksen toinen puoli.

Kohteen rajaus

Pistemäinen

Tulkinta

Tervapirtti

Lisätietoja

Vieressä tervahauta.

Toimenpiteet***Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 16.9.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

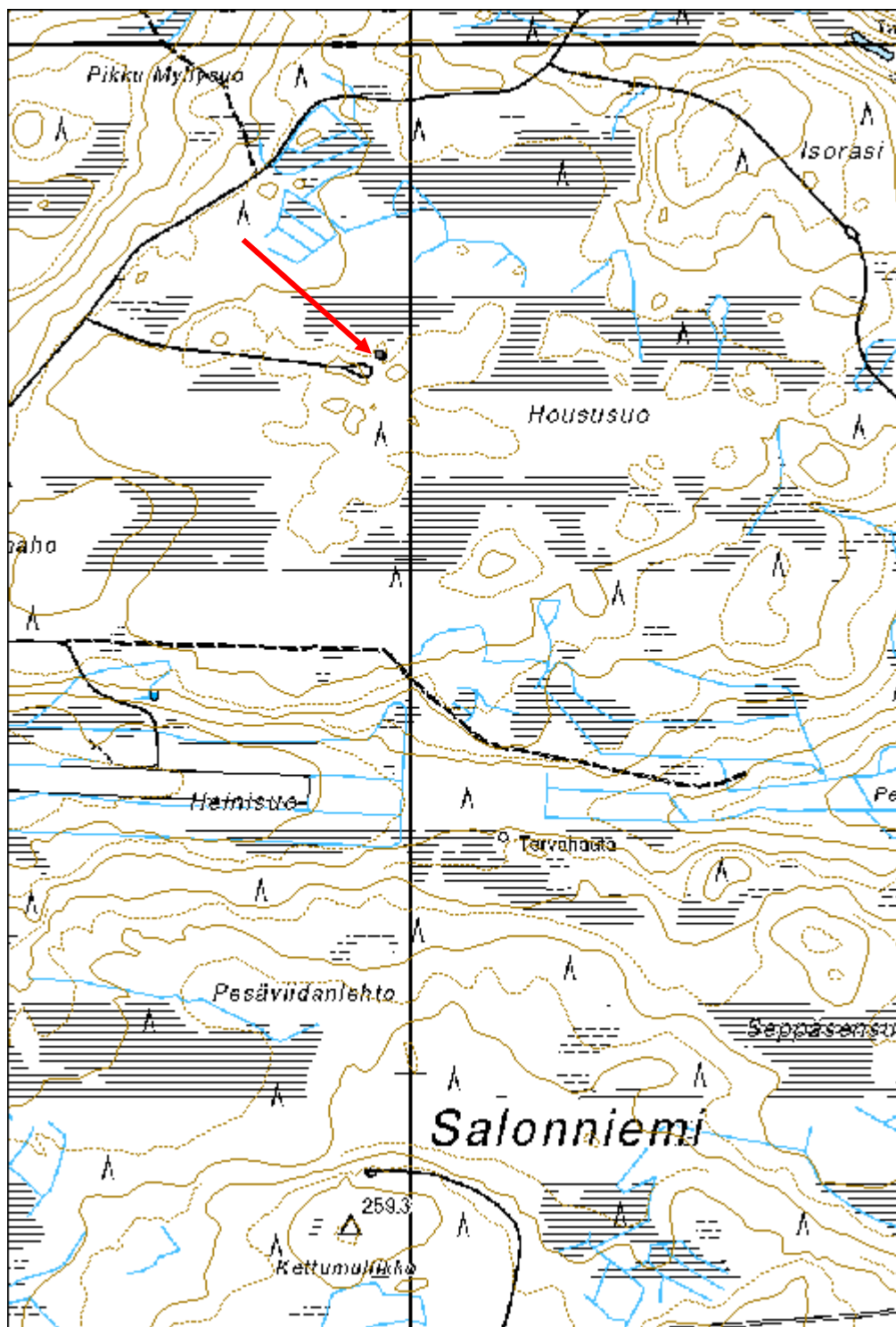
Viranomaisrekisterinro:	Kunto:	2 Keskinertainen
	Olotila:	2 Ei käytössä

Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Yleiskuva tervapirtistä.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7229396, Y 3604938, Z 243	Mittakaava:	1:10000

Pieni Syrjäjärvi 2 tervapirtti

MH-tunnus: 171540

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7231396, Y 3626376, Z 233	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Hiekkatien eteläpuolinen metsä. Paikalla kasvaa kuusia, mäntyjä ja koivuja. Aluskasvillisuus sammalta ja varpua.

Kohteen kuvaus

Aivan tervahaudan (171538) pohjoisreunassa kiinni oleva neliönmuotoinen tervapirtin jäännös, joka on täysin peittynyt sammaliin ja varpuihin. Koko n. 5,5 x 5,5 m. Rakennus erottuu maastosta sammaleen ja varpujen peittäminä seinälinjoina ja uunikumpareena. Oviaukko hahmoteltavissa pohjoisseinälle. Oviaukon vieressä rakennuksen luoteiskulmassa on tulisijan jäännös. Kasasta löytyi turpeen alta palaneita kiviä.

Kohteen rajaus

Pistemäinen

Tulkinta

Tervapirtti

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 13.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

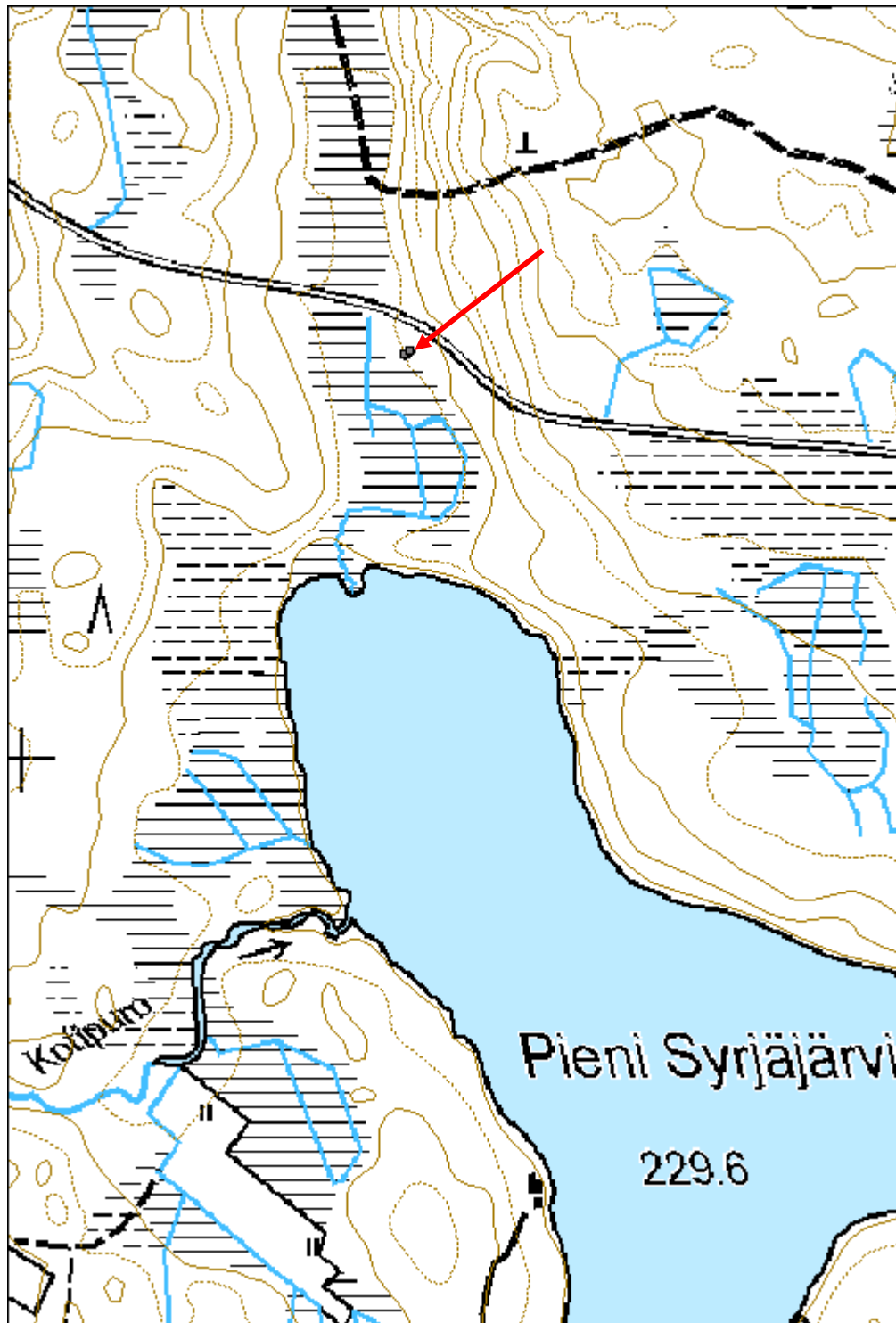
Viranomaisrekisterinro:	Kunto: 1 Hyvä
--------------------------------	----------------------

Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Yleiskuva tervapirtistä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7231396, Y 3626376, Z 233	Mittakaava:	1:5000

Pärsämönjärvi 1 tervapirtti

MH-tunnus: 171511

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7223578, Y 3620796, Z 230	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Matalahko itä-länsi-suuntainen hiekkaharju, jota ympäröi avohakkuualue. Kohteen kohdalla säästöpuita. Paikalla kasvaa mäntyjä ja aluskasvillisuus jäkälää, sammalta ja varpuja.

Kohteen kuvaus

Pitkänurkkainen tervapirtti, jonka itälaita lähes kokonaan maatunut. Rakennus on tehty pyöröhirsistä, joita on korkeimmillaan kaksi hirsikertaa jäljellä. Hirsien päät ovat sekä sahattuja että kirveellä katkottuja. Rakennus on luultavasti tehty koirankaulasalvoksin. Jäänteet ovat melko pahoin maatuneet, mutta pirtin sisällä on vielä nähtävissä tuohikaton tuohta. Kattorakenteet on tehty halkaistuista ja halkaisemattomista rimoista.

Pirtin päällä on jonkin verran hakkuujätettä. Rakennuksen koko on 4,5 x 2-2,5 m ja sitä on mahdollisesti jatkettu sen toisesta päästä. Ei merkkejä tulisijasta.

Kohteen rajaus

Pistemäinen

Tulkinta

Tervapirtti

Lisätietoja

Tervapirtin vieressä on tervahauta.

Toimenpiteet***Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 7.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen

Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 2 Kesinkertainen

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:**

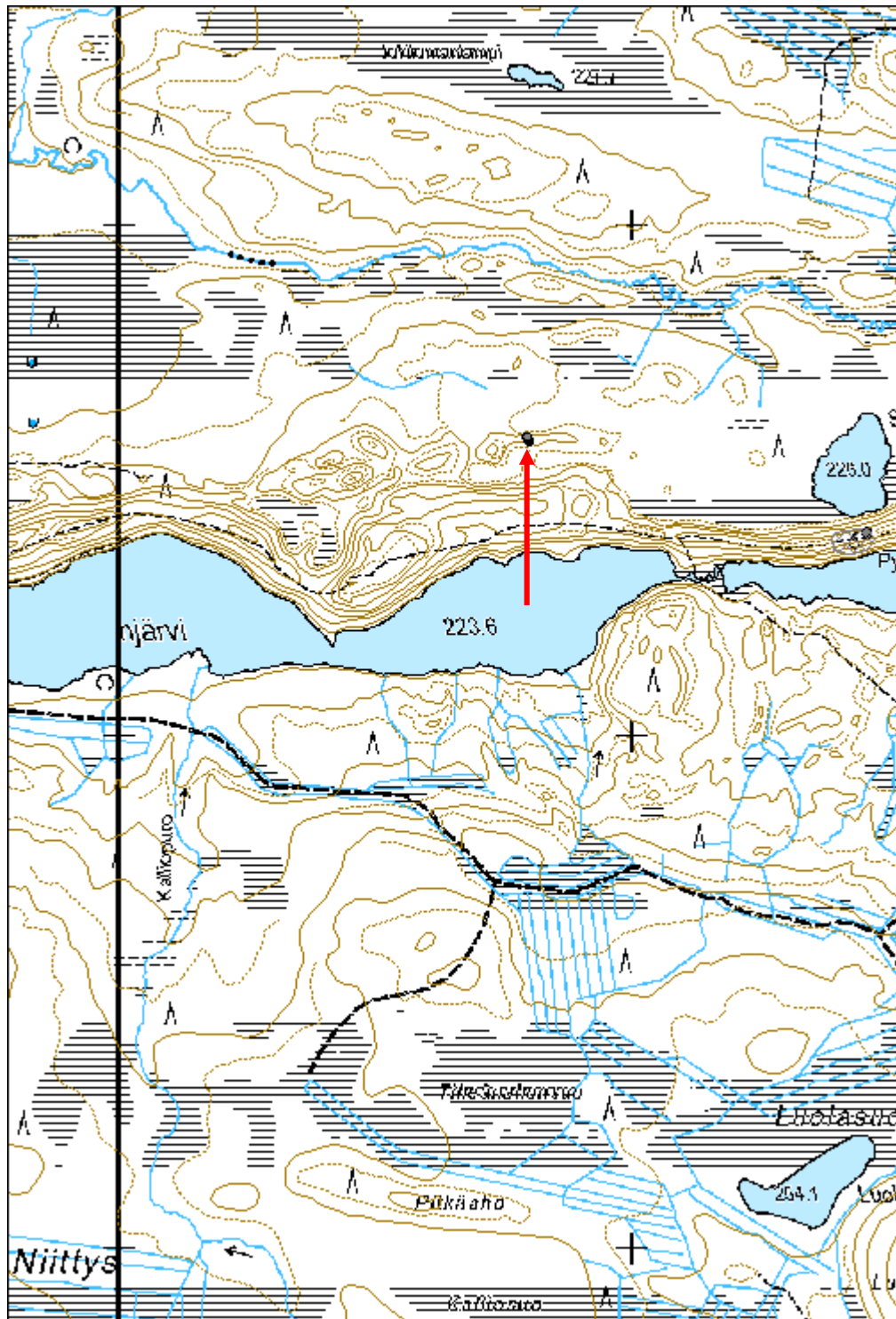
0 Ei määritelty

Selitys:

Yleiskuva tervapirtistä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7223578, Y 3620796, Z 230	Mittakaava:	1:10000

5.2.1. Vienan reitti

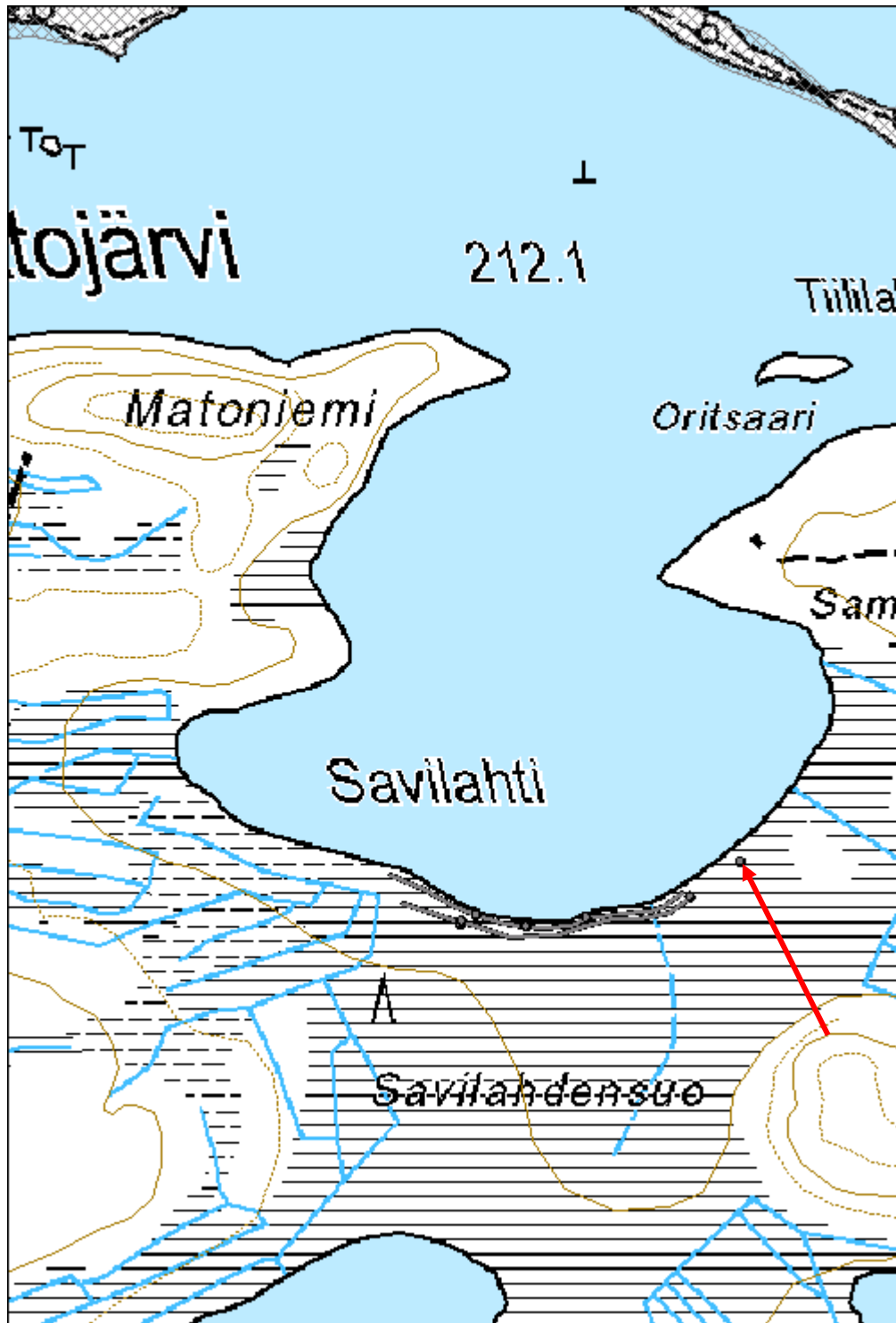
Savilahti 3 pilkkapuu		MH-tunnus: 175517	
Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	995 Yksityinen
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	995 Yksityinen
Rakentamisvuosi:		Kunta:	0
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7187791, Y 3636825, Z 215	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde löytyi 1860-luvun pitäjänkarttojen avulla.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Savilahden soinen eteläranta, jossa kasvaa jonkin verran mäntyjä. Aluskasvillisuus paikalla suopursua, varpuja ja sammalta.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Osin kelottunut mänty, jossa kaksi kapeaa pilkkaa puun molemmin puolin. Puun ohi kulkee polku (Savilahti 2 polku jäännös 175513), joka on merkitty valtion maiden osalta kartalle.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Pistemäinen.			
<i>Tulkinta</i>			
Polkua merkkäava pilkkapuu.			
<i>Lisätietoja</i>			
Paikalle on 1860-luvun pitäjänkarttaan merkitty polku, joka on osa Venäjälle vievää reittiä eli Vienan reitistöä.			
<i>Toimenpiteet</i>			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014			
Tarkastuspvm: 19.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen			
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi			

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Pilkkapuu ja sen ohi kulkeva polku Savilahden rannassa.

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7187791, Y 3636825, Z 215	Mittakaava:	1:5000

Savilahti 4 pilkkapuu

MH-tunnus: 175518

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	995 Yksityinen
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	995 Yksityinen
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7187757, Y 3636776, Z 215	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi 1860-luvun pitäjänkarttojen avulla.

Ympäristön kuvaus

Savilahden soinen eteläranta, jossa kasvaa jonkin verran mäntyjä. Aluskasvillisuus paikalla suopursua, varpuja ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Mahdollinen pilkkapuu. Kelottuneen puun pohjoispuolella on noin metrin korkeudessa soikea noin 20 x 5 cm kokoinen mahdollinen pilkka. Pilkka on kohti puun ohi kulkevaa polkua (Savilahti 2 polku jäännös 175513). Valtion maiden osalta tämä polku on merkitty kartalle.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Mahdollisesti pilkkapuu, joka merkkää polkua.

Lisätietoja

Paikalle on 1860-luvun pitäjänkarttaan merkitty polku, joka on osa Venäjälle vievää reittiä eli Vianan reitistöä.

Toimenpiteet***Tarkastukset***

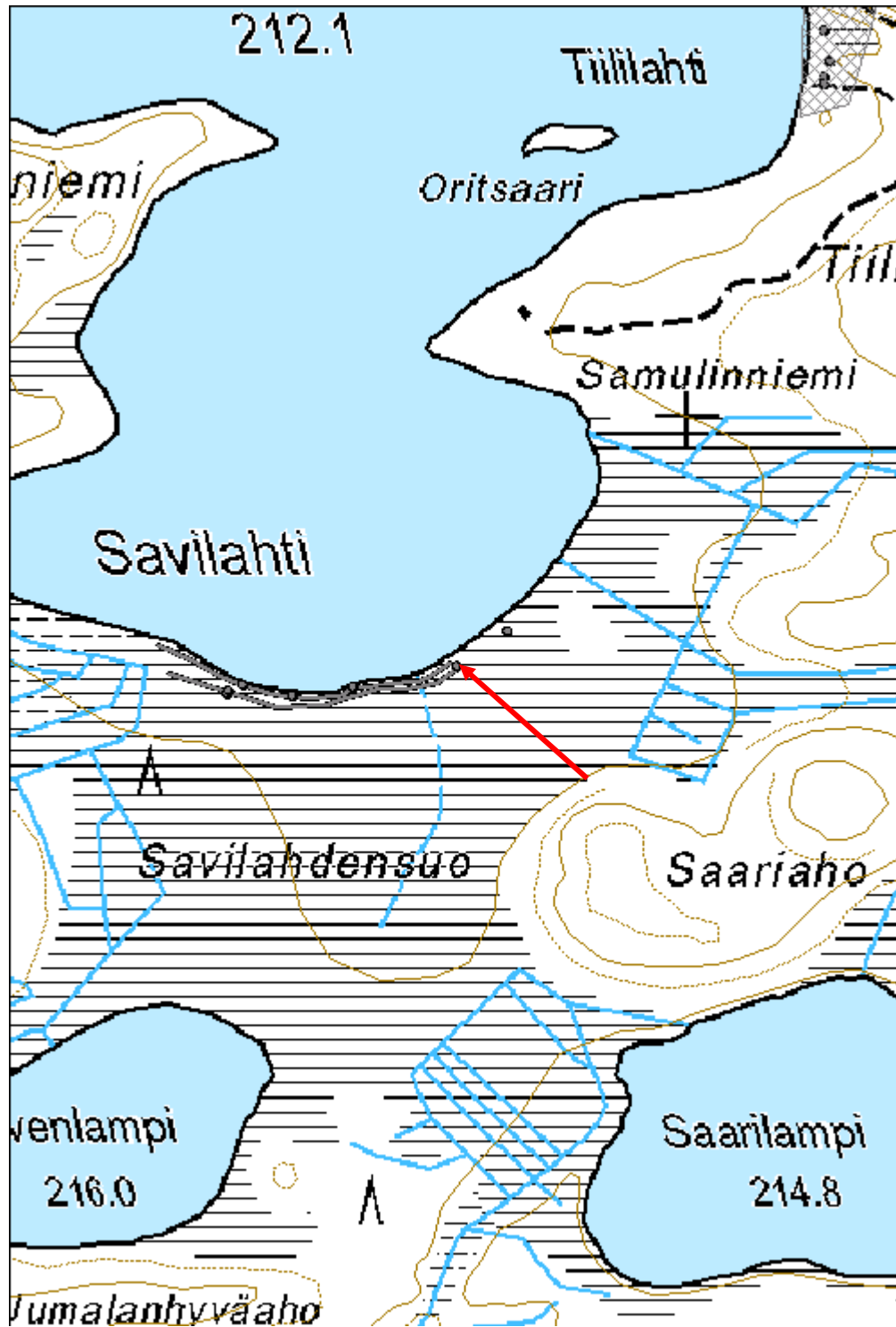
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 19.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Harjoittelija Tuuli Taivalantti dokumentoi mahdollista pilkkapuuta Savilahden rannassa.

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7187757, Y 3636776, Z 215	Mittakaava:	1:5000

Savilahti 1 polku jäännös

MH-tunnus: 175508

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	4		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7187730, Y 3636664, Z 215	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi 1860-luvun pitäjänkarttojen avulla.

Ympäristön kuvaus

Aittojärven eteläranta, jossa maaperä soista. Paikalla kasvaa sekä vanhoja mäntyjä että nuoria männyn taimia. Aluskasvillisuus suopursua, sammalta ja varpua.

Kohteen kuvaus

Rannan suuntaisesti kulkeva polku. Polun varrella on kolme puuta, joissa on kirveellä tehtyjä pilkkoja. Polku jatkuu yksityismaan puolelle.

Pilkkapuu 1 (175509): Vanha kelohonka, jonka koillislaidalla on pitkulainen pilkka kohti järveä. Hongassa on myös toinen mahdollinen kapea pienehkö pilkka puun kaakkoislaidalla kohti ohi kulkevaa polkua noin kahden metrin korkeudessa. X= 3636569 ja Y= 7187740.

Pilkkapuu 2 (175510): Kapeahko vanha mänty, jonka etelä- ja pohjoispuolilla on pitkät ja kapeat pilkat. Puuhun on sen länsipuolelle lyöty moderni naula. X= 3636617 ja Y= 7187728.

Pilkkapuu 3 (175511): Kelohonka, jonka juuressa on sen etelä- ja pohjoispuolilla kirveen iskun jälkiä. X= 3636676 ja Y= 7187737.

Kohteen raja

Viivamainen ja pistemäinen. Kohde rajautuu näkyvien jäänteiden mukaan.

Tulkinta

Polun jäännös, joka kulkee samalla paikalla kuin 1860-luvun karttaan merkitty rajan yli vievä polku. Luultavasti osa Vuokin alueen halki kulkevaa Vienan reittiä/reitistöä.

Lisätietoja

Savilahden rannassa kulkee tämän polun rinnalla toinenkin polku (175512). Kummankin polun varrella on pilkkapuita.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 19.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:**

0 Ei määritelty

Selitys:

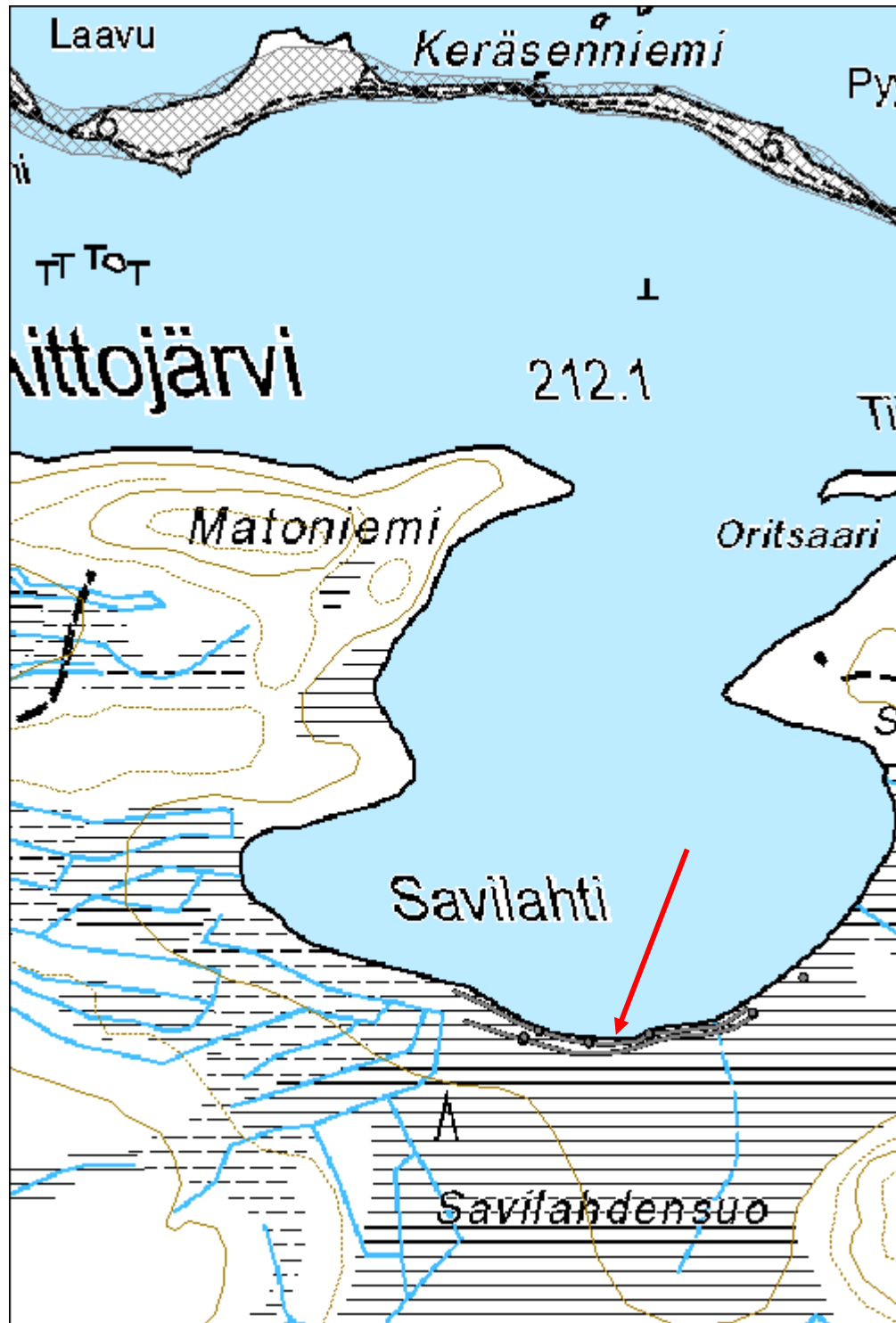

Pilkkapuu Savilahden rannassa.

Harjoittelija Tuuli Taivalantti dokumentoi Savilahden rannassa kulkevaa heikosti maastosta erottuvaa polkua.

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7187730, Y 3636664, Z 215	Mittakaava:	1:5000

Savilahti 2 polku jäännös

MH-tunnus: 175512

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	3		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7187726, Y 3636667, Z 215	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi 1860-luvun pitäjänkartan avulla.

Ympäristön kuvaus

Aittojärven eteläranta, jossa maaperä soista. Paikalla kasvaa sekä vanhoja mäntyjä että nuoria männyn taimia. Aluskasvillisuus suopursua, sammalta ja varpua.

Kohteen kuvaus

Savilahden etelärantaa pitkin kulkeva polku, joka jatkuu yksityismaan puolelle. Polun varrella on valtion maalla kaksi puuta, joissa on kirveeniskun jälkiä. Puut sijaitsevat vastakkain polun molemmin puolin. Yksityismaalla on tämän lisäksi polun varressa kaksi muuta pilkkapuuta, jotka on merkitty omina kohteinaan.

Pilkkapuu 1 (175513): Mahdollinen pilkkapuu. Puussa on matalalla tyvestä lähtevä pilkka, jossa kirveen iskun jälkiä. X= 3636554 ja Y= 7187731.

Pilkkapuu 2 (175514): Mahdollinen pilkkapuu. Ohut keppimäinen kuollut puu, jonka alaosassa on kirveellä veistetty kohta. X= 3636555 ja Y= 7187734.

Kohteen rajaus

Viivamainen ja pistemäinen.

Tulkinta

Polku jäännös. Paikalle on 1860-luvun pitäjänkarttaan piirretty polku, joka on osa rajan yli vienyttä polkua ja siten Vienan reittiä/reitistöä.

Lisätietoja

Savilahden rannassa kulkee tämän polun rinnalla toinenkin polku (175508). Kummankin polun varrella on pilkkapuita.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 19.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:****Kunto:** 1 Hyvä**Arvotus:** 3 Esitys mj-luokka II**Olotila:** 2 Ei käytössä**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo**Selitys:****Selitys:****Ympäristön
suojelu:**

0 Ei määritelty

Selitys:

Yksi polun varren puista, jossa kirveen iskun jälkiä.

Toinen Savilahden rannassa kulkevista heikosti maastosta erottuvista poluista.

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7187726, Y 3636667, Z 215	Mittakaava:	1:5000

Tornionkangas 1 polku jäännös

MH-tunnus: 175454

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	3		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7186694, Y 3639992, Z 210	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty 1910-luvulla tehtyyn metsätalouskarttaan.

Ympäristön kuvaus

Torniojärven ranta, jossa kasvaa harvaa mäntymetsää ja siellä täällä joitakin koivuja. Aluskasvillisuus varpua, suopursua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Torniojärven rannasta lähtevä polku, joka nousee Tornionkankaalle. Rannan tuntumassa on yksi selkeä pilkkapuu (175461) ja toinen mahdollinen pilkkapuu (175462), jossa on mahdollisesti umpeenkasvanut pilkka.

Pilkkapuu 1 (175461): Kelohonka, jossa vielä kaarna juuri ja juuri kiinni. Puun pohjoispuolella, kohti Torniojärveä, on noin 1 m mittainen ja 12 cm levyinen pilkka. Pilkkaan on lyöty moderni rautanaula ja siinä näkyy kirveen iskun jälki. X= 3639992 ja Y= 7186707.

Pilkkapuu 2 (175462): Mahdollinen umpeenkasvanut pilkka männyssä noin 1,2 m korkeudella. Pilkan koko on noin 30 x 6 cm ja sen päälle on kasvanut kaarna. Pilkka on puun luoteispuolella kohti polkua. X= 3639995 ja Y= 7186702.

Kohteen rajaus

Viivamainen.

Tulkinta

Osa Vuokin alueen reitistöä. Polku on merkitty ensimmäisen kerran 1910-luvun metsätalouskarttaan ja näkyy vielä 1970-luvun peruskartassa.

Lisätietoja

Reitti sijaitsee alueella, jonka reitistöä voi vuoden 2010 Museoviraston tarkastusraportin mukaan (s.24–25) harkita suojeltavaksi sivureittejä edustavana kokonaisuutena.

Maaranen, Päivi (2011): Kertomus Vienan reittien tarkastusmatkasta Suomussalmelle 14.–16.6.2010.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 17.9.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:**

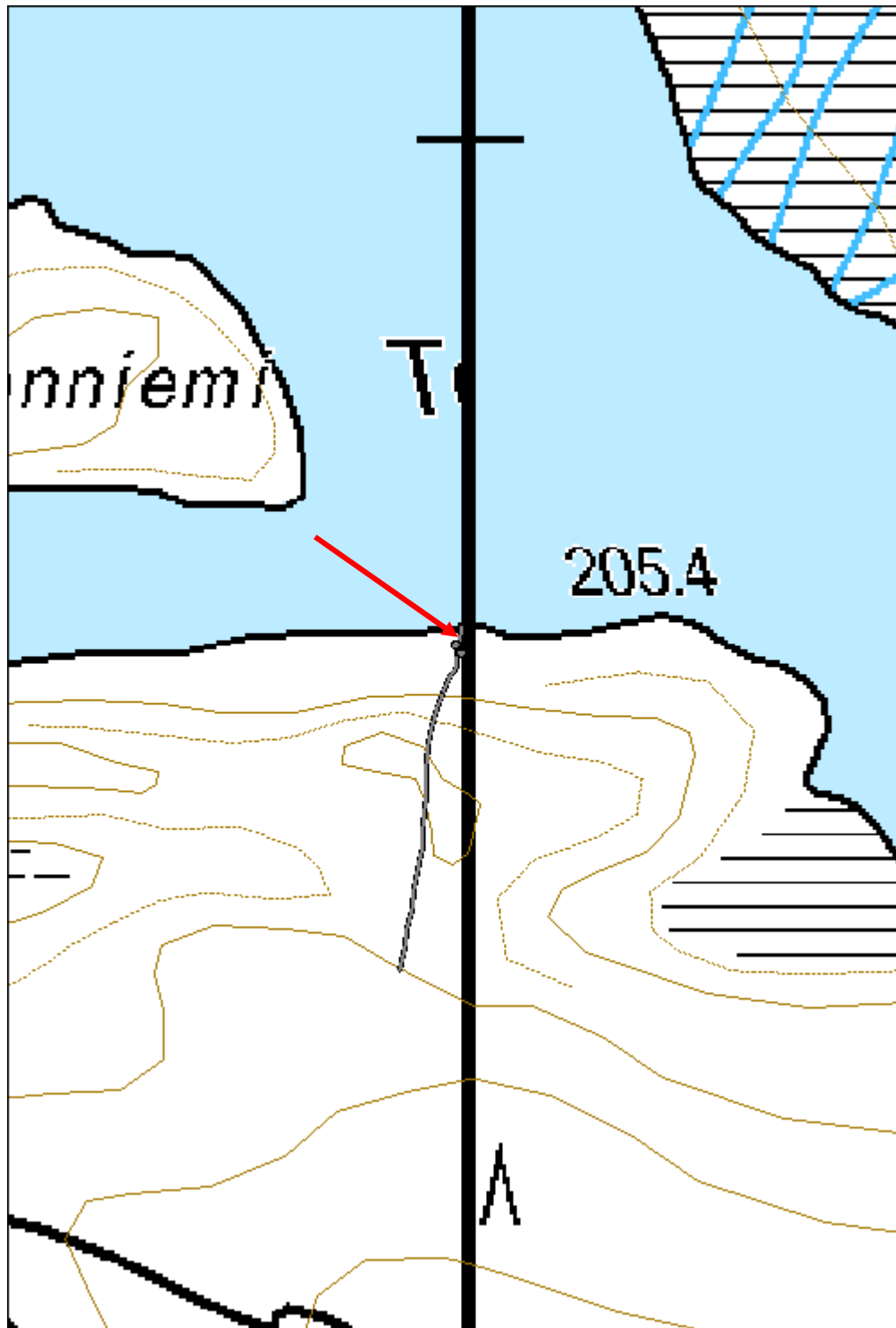
0 Ei määritelty

Selitys:

Torniojärven rannasta alkava polku erottuu maastossa melko hyvin.

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7186694, Y 3639992, Z 210	Mittakaava:	1:3000

Tornionkangas 2 polku jäännös

MH-tunnus: 175474

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7186607, Y 3639973, Z 210	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty 1910-luvulla tehtyyn metsätalouskarttaan.

Ympäristön kuvaus

Tornionkankaan päällä maasto on kuivaa mäntykangasta, jossa aluskasvillisuus on varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Torniojärven rannasta nousevan hiekkapohjaisen harjun päällä on 1910–1970 -lukujen karttatietojen mukaan kulkenut polku. Polku on säilynyt Torniojärven rantaterassilla (Reiska: 175454), mutta tuhoutunut kankaan päällä luultavasti aiempien metsätöiden seurauksena.

Polun kohdalla kulkee kankaalla melko leveä metsäkoneen ajoura. Kuviolla on ilmeisesti suoritettu väljennyshakkuu 1990-luvulla, jolloin ura on luultavasti syntynyt. Uran varrella ei ole puissa pilkkoja.

Kohteen rajaus

Viivamainen.

Tulkinta

Tuhoutunut polku.

Paikalla on 1910–1970 -lukujen karttojen mukaan kulkenut polku, josta ei ole enää jäljellä kulku-uraa tai reittiä merkitseviä pilkkapuita, vaan se on nykyään metsäkoneen ajoura. Polusta on säilynyt pätkä rannan tuntumassa (175454 Tornionkangas 1 polku jäännös).

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 17.9.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen

Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 3 Huono

Arvotus: 99 Ei suojeluarvoa

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 99 Ei suojeluarvoa

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:**

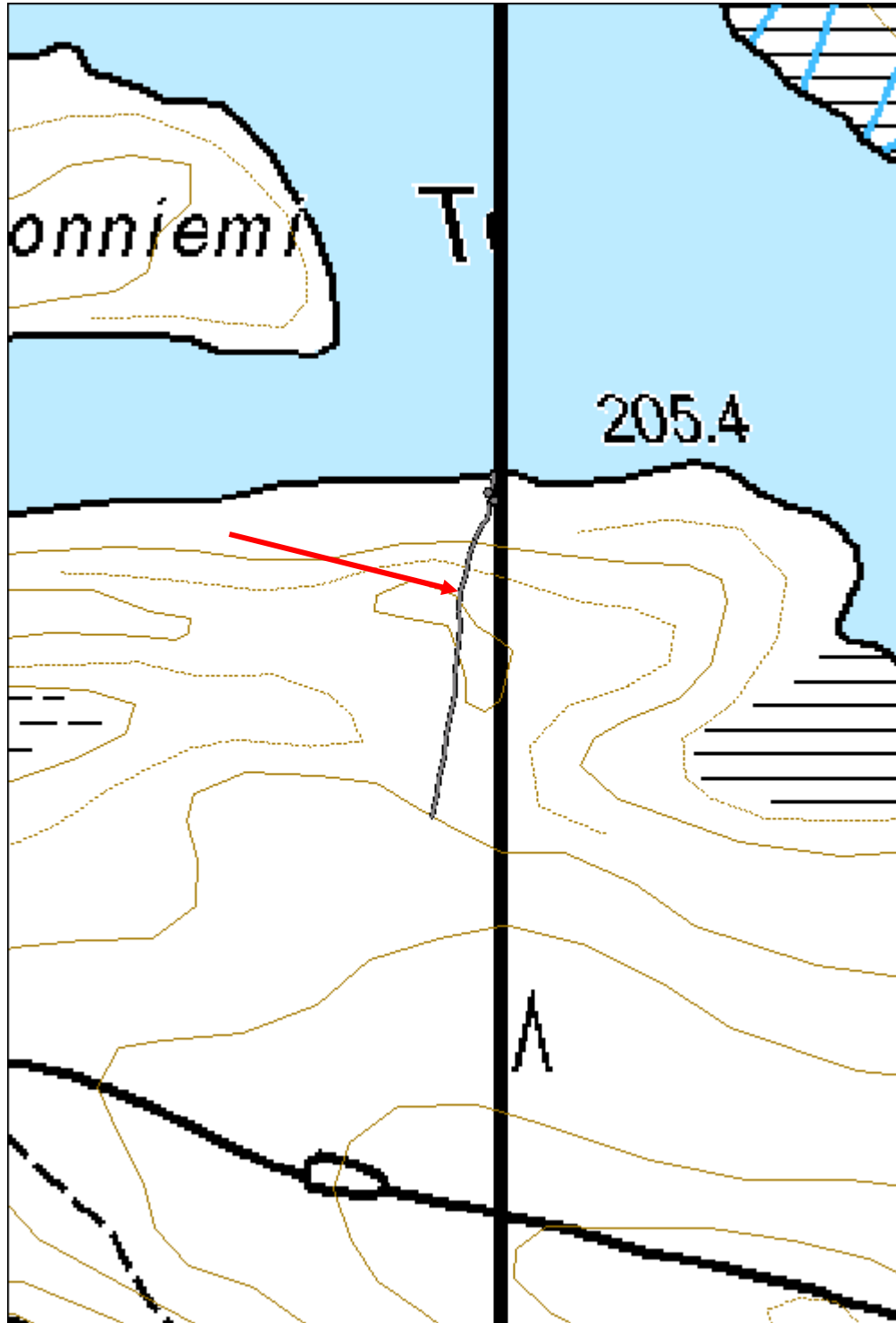
0 Ei määritelty

Selitys:

Tornionkankaan päällä työkoneen ajouraksi muuttunutta polkua.

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7186607, Y 3639973, Z 210	Mittakaava:	1:3000

Tornionkangas 3 polku jäännös

MH-tunnus: 175463

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7186172, Y 3639873, Z 215	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty 1910-luvun metsätalouskarttaan.

Ympäristön kuvaus

Siikanivalle laskeva harju, jonka päällisosa on avohakattu. Rinteessä kasvaa harvaa mäntymetsää. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Harjun rinteessä on hyvin heikosti erottuva polku, joka johtaa kohti joenrantaa. Ei pilkkapuita.

Polku on merkitty 1910-luvulla tehtyyn metsätalouskarttaan ja näkyy vielä 1970-luvun peruskartassa. Kartoissa näkyvä luoteeseen lähtevä sivuhaara on edelleen käytössä retkeilypolkuna. Peruskartassa polku on merkitty väärällä kohdalle.

Kohteen rajausta

Viivamainen.

Tulkinta

Hyvin heikosti erottuvan polun jäännös. Osa Vuokin reitistöä.

Lisätietoja

Reitti sijaitsee alueella, jonka reitistöä voi vuoden 2010 Museoviraston tarkastusraportin mukaan (s.24–25) harkita suojeltavaksi sivureittejä edustavana kokonaisuutena.

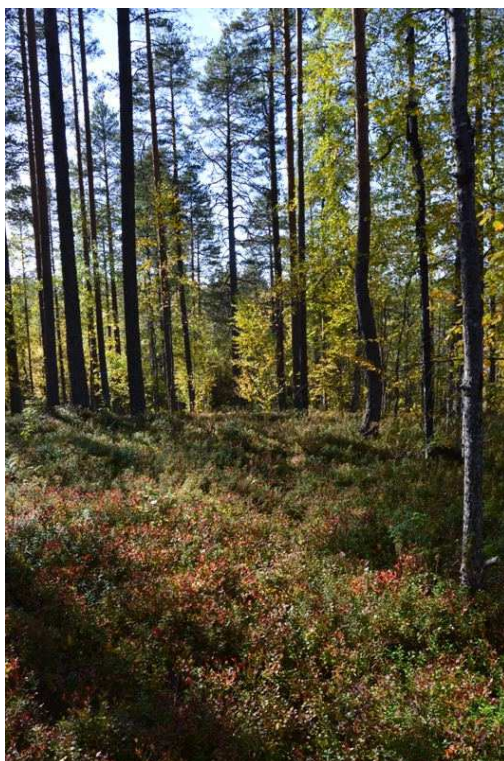
Maaranen, Päivi (2011): Kertomus Vienan reittien tarkastusmatkasta Suomussalmelle 14.–16.6.2010.

Toimenpiteet***Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 17.9.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

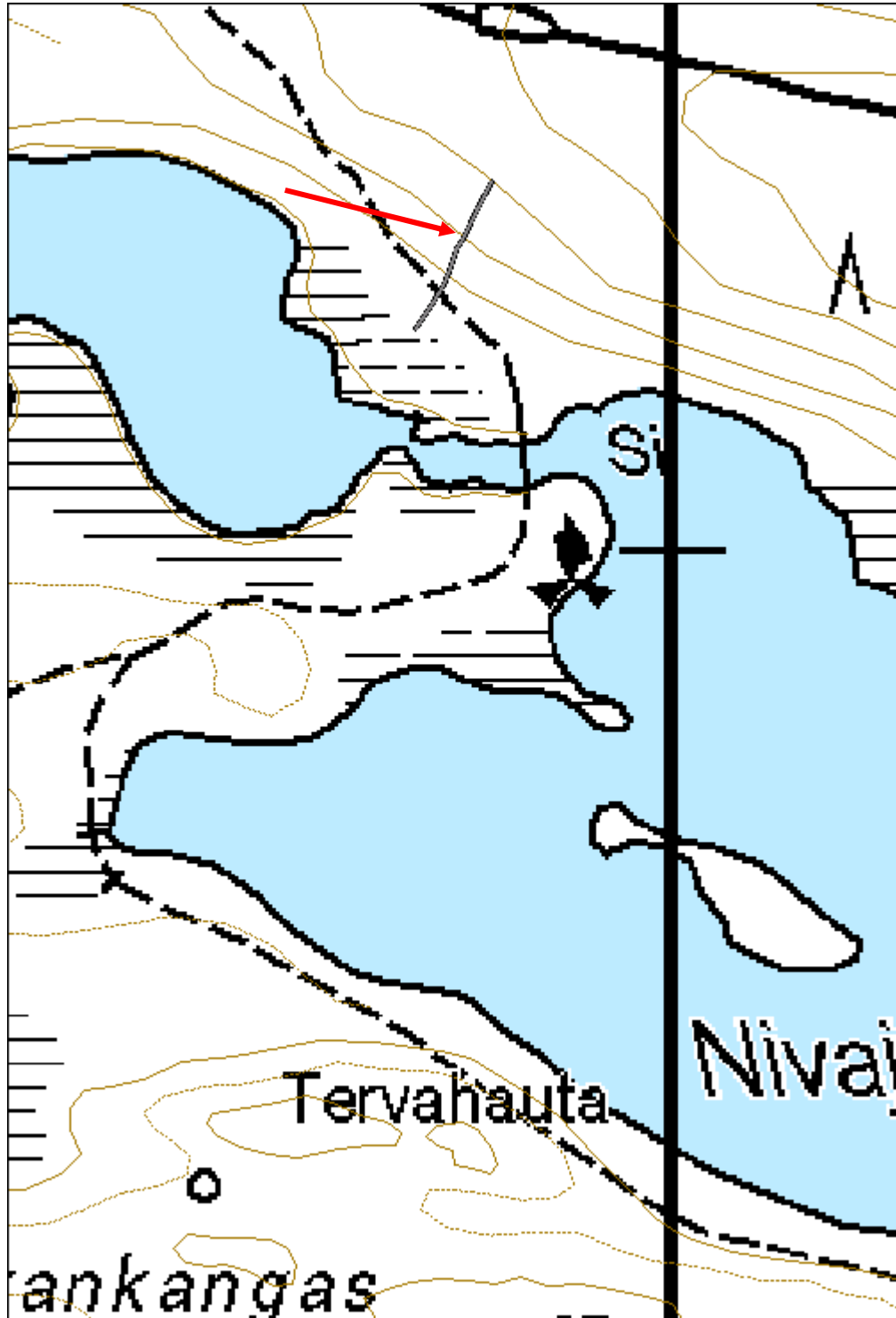
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	32853 Yli-Vuokki

Heikosti maastossa erottuva polku Tornionkankaan etelälaidalla.

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7186172, Y 3639873, Z 215	Mittakaava:	1:3000

5.2.2. Ajoittamattomat muinaisjännökset

Märännönlahti asuinpaikka		MH-tunnus: 175519	
Kohdetyyppi:	2 Asuinpaikat?	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7199 Ajoitus epäselvä	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7208018, Y 3585619, Z 200	Löydöt:	KM 35161, KM 35169, KM 33072
Taustatiedot			
Kohteesta ilmoitti Petri Anttonen, joka oli tutkinut paikkaa metallinpaljastimella.			
Ympäristön kuvaus			
Märännönlahden kivikkoinen luoteisranta, jossa on noin 70 cm - 1 m korkea rantatörmä. Törmällä kasvaa mäntyjä, kuusia ja jokunen koivu. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta. Järvi on säännöstelty.			
Kohteen kuvaus			
Rantahietikolta on löydetty aiemmin hiomalaaka, ruodollinen rautaveitsi sekä kiviesine. Kohde on merkitty muinaisjännösrekisteriin löytöpaikaksi. Paikallinen metallinpaljastinharrastaja löysi kesällä 2014 muinaisjännösrekisterin pisteestä noin 25 metrin päästä koilliseen rautakirveen sekä pronssisen sormuksen. Lisäksi tästä löytöpaikasta noin 60 metrin päästä koilliseen löytyi metallinpaljastimella toinen rautakirveen kappale.			
Paikkaa tarkastettaessa vesi oli melko matalalla ja rantakivikkoa oli näkyvissä noin 2-5 metriä. Rannalta ei löydetty merkkejä ihmistoiminnasta. Esineiden löytökohdat oli merkitty maastoon ja kaivuujäljistä päätellen ne olivat löytyneet joko kuntasta tai heti sen alta.			
Kirves 1 löytöpaikka (175522): X= 3585604 ja Y= 7208018. Kirves 2 löytöpaikka (175524): X= 3585653 ja Y= 7208057. Sormus löytöpaikka (175523): X= 3585606 ja Y= 7208019.			
Kirveiden löytöpaikoille tehtiin koekuoppa ja -pisto, joista kummastakaan ei tullut löytöjä. Maaperä paikalla oli soraista ja melko kivikkoista.			
Koekuoppa: Kuopassa tuli vastaan suuria kiviä noin 10 cm pinnasta. Turpeen alla oli noin 5-15 cm paksu kerros valkoista hiekkaa. Sen alla oli ohut (n. 2- 5 cm) kerros punertavaa soransekaista maata, jonka alta tuli karkea keltainen hiekka. X= 3585604 ja Y= 7208018.			
Koepisto: Ohut 2-4 cm paksuinen huuhtoutumiskerros, jonka jälkeen 1 cm paksu punertavan maan kerros ja lopuksi keltainen karkea hiekka. Maannos puhdas. X= 3585653 ja Y= 7208057.			

<i>Kohteen rajaus</i>
Aluomainen. Kohteen rajaus perustuu paikalta löydettyjen esineiden sijaintiin.
<i>Tulkinta</i>
Mahdollisesti asuinpaikka, jonka ajoitus epäselvä.
<i>Lisätietoja</i>
Esineet jäivät löytäjälle, joka sanoi toimittavansa ne Museovirastoon. Museovirastoon lähetettyjen esinekuvien perusteella paikkaa ei pystytty varmuudella ajoittamaan, mutta pronssisormus muistutti myöhäisrautakautisia sormuksia. Tarkempi ajoitus selvinnee esineistä myöhemmin.

<i>Toimenpiteet</i>

<i>Tarkastukset</i>
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014 Tarkastuspvm: 15.9.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

Viranomais- rekisterinro:	1000014317	Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	58462 Eteläisen Kiantajärven rantaosayk; MU-alueet

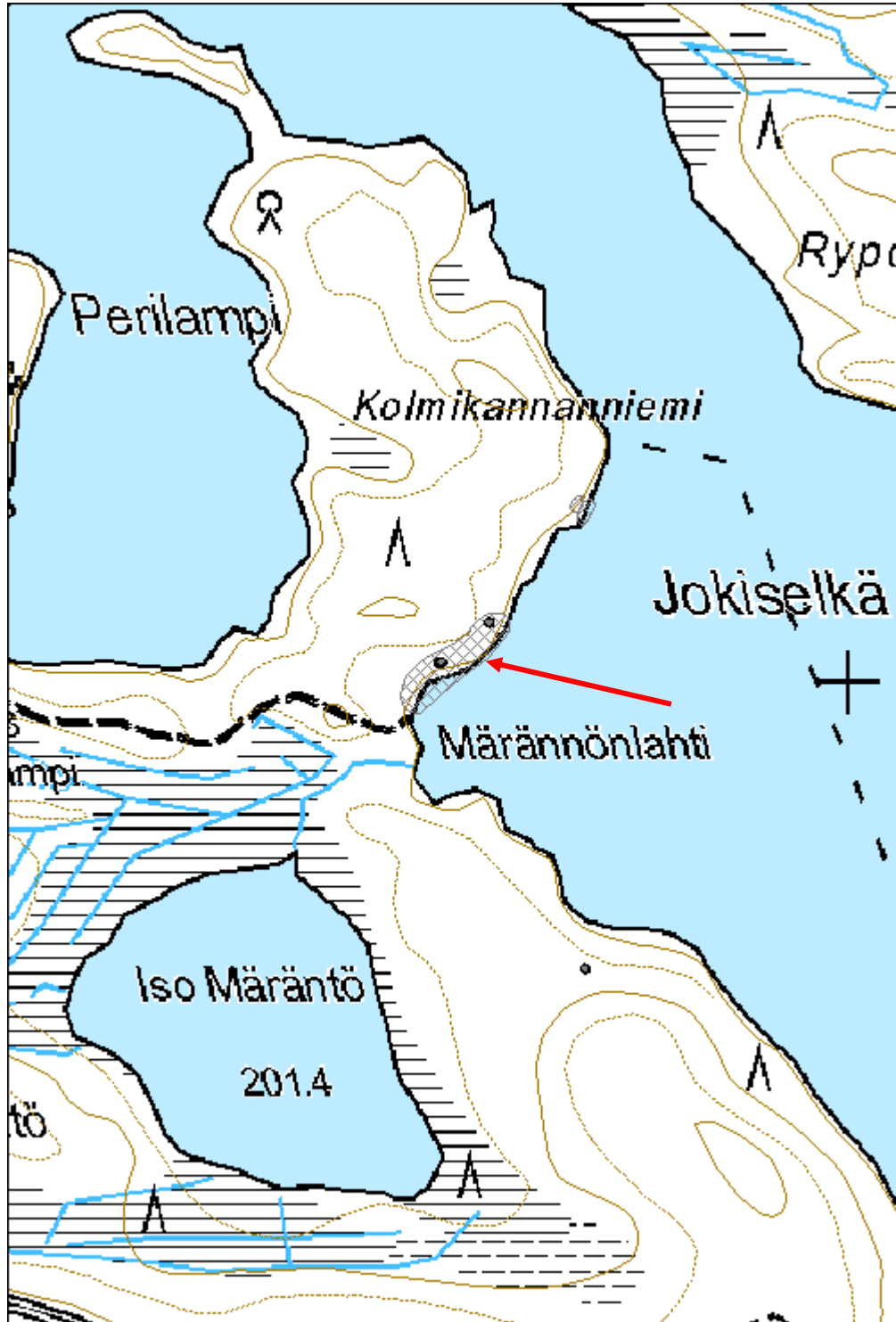

Yleiskuva Märännönlahden rannasta.

Vasemmalla paikalta metallinpaljastimella löydetyt kirveet ja oikealla pronssisormus.

Kohdetyyppi:	2 Asuinpaikat?	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7208018, Y 3585619, Z 200	Mittakaava:	1:5000

5.2.3. Sotahistorialliset kohteet, ehdotus muinaisjäännösrekisteri

Karhuaro talvisodan aikainen tukikohta	MH-tunnus: 173812
---	--------------------------

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	19		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7235336, Y 3610326, Z 225	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi arkistolähteiden avulla.

Ympäristön kuvaus

Tasainen kangasmaasto, joka pohjoisosassa laskee osin jyrkästikin Heposuolle. Aluetta halkoo toisen maailmansodan jälkeen tehty metsäautotie, jonka pohjoispuolella maasto on melko kivetöntä kuusimetsää, jossa kasvaa jokunen koivu. Tien eteläpuolella maasto muuttuu kivikkoisemmaksi ja kallioiseksi mäntyä ja kuusta kasvavaksi kankaaksi. Aluskasvillisuus alueella on varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Paikalla on hyvin säilynyt talvisodan aikainen tukikohta, joka oli käytössä sodan viimeisinä kuukausina 5.2.–13.3.1940. Tukikohta toimi polkupyöräpataljoona 6:n komentokeskuksena ja sieltä käsin johdettiin puolustusta Kokkojärven-Akkojärven vesistöjen länsipuolella.

Polkupyöräpataljoona 6 eli PPP 6 toimi suoraan päämajan alaisuudessa ja sitä johti Majuri Järvinen. Linnoitustyön Karhuaron alueella tekivät pataljoonan esikuntakomppania ja pioneerijoukot kersantti Olavi Saarion johdolla.

Tukikohta sijaitsi ensin noin 1,5 km päässä kaakkoon Akonjärven rannalla Ruottulan talossa, mutta neuvostojoukkojen ryhtyessä harjoittamaan tarkkuusammuntaa Ruottulan taloon, päätettiin se siirtää kauemmas korpeen Karhuahon alueelle. Veteraanit itse ovat käyttäneet tukikohdasta nimeä Nuolikangas.

Tukikohta on Suomussalmen sotakohteiden joukossa poikkeuksellinen useammastakin syystä. Ensinnäkin se on Suomussalmen ainoa talvisodan aikainen autenttinen säilynyt pataljoonan komentopaikkakokonaisuus ja toiseksi tukikohdan linnoitteita on tehty louhimalla ja räjäyttämällä. Tällaista tapaa ei tunneta muualta Suomussalmen alueelta, vaan näin pysyviä linnoitteita tehtiin lähinnä Karjalan kannaksen suunnalla.

Karhuaron alueelta kartoitettiin yhteensä 19 erilaista rakennetta - seitsemän korsun jäännöstä, potero, kaivantoja, neljä ampumapesäkettä, ilmatorjunta-aseman jäännös, teltan paikka ja tallikatoksen jäänteitä. Tukikohdan alueen halki on sodan jälkeen tehty metsäautotie, jonka alle on tietojen mukaan jäänyt ainakin

yksi korsu.

Miehistökorsu jäännös (173786): Korsu on suorakaiteenmuotoinen ja itä-länsisuuntainen. Sammaleen peittämä katto on vajonnut n. 30 - 50 cm alaspäin ja se on hajonnut länsipäästä, jossa katon puurakenteita on näkyvissä. Oviaukko on sijainnut länsipäädyssä. Se on ollut tuettu kivillä, joita on edelleen nähtävissä. Mitat: korsu 9 x 7,5 m ja oviaukon pituus 5 m. Korsu on toiminut miehistökorsuna. X= 3610228 ja Y= 7235390.

JSP-korsu jäännös (173788): Suorakaiteenmuotoisen itä-länsisuuntaisen korsun jäännös, joka on ollut joukkojen sidontapaikka. Oviaukko sijaitsee luoteisnurkassa kohti alarinnettä ja suota. Kattorakenteet ovat romahtaneet rakennuksen sisään. Koko 5 x 8 m, syvyys n. 1 - 1,2 m. Korsun päälle on kaatunut puu. X= 3610313 ja Y= 7235342.

Komentokorsu jäännös (173793): Rinteeseen kaivettu suorakaiteenmuotoinen itä-länsisuuntainen korsu, jossa sisäänkäynti suon puolella länsilaidalla. Kattorakenteet ovat muuten romahtaneet korsun sisälle paitsi sisäänkäynnin kohdalla, jossa on vielä kattoa jäljellä. Koko n. 8 x 5 m. Sisäänkäynnin käytävässä on ollut mutka. Sisäänkäynnin pituus n. 3 m. Oviaukon kohdalla on halkaisijaltaan n. 3 m kokoinen eteinen, joka ei ilmeisesti ole ollut katettu. Komentokorsun rakennusmateriaalina on aikalaislähteiden mukaan käytetty Ruottulan talon riihtä, joka otettiin mukaan alkuperäiseltä tukikohdan paikalta. Rakennusmestarina on toiminut Väinö Suominen Eurajoelta. Katto oli tehty vahvasta hirrestä, jonka päällä oli maa- ja turvekerros. Lattia oli tehty laudoista ja valaistuksena oli Petromax sekä öljylamppuja. Korsussa oli Ruottulan talosta tuotu keittiön hella, jonka savut johdettiin torvea pitkiin korsun vieressä olevan kuuseen. Korsussa ei ollut ikkunaa. X= 3610315 ja Y= 7235423.

Huoltokorsu 1 jäännös (173795): Kooltaan n. 3 x 2 m kokoisen tasapohjaisen kaivannon jäännös, jonka seinämät ovat suorat. Syvyys n. 30 cm - 1 m. Kaivannon itäpää on matalampi ja sisäänkäynti on ilmeisesti ollut itänurkassa. Kaivannosta ja sen ulkopuolelta löytyi säilyketölkkejä. Aikalaislähteiden mukaan paikalla on ollut huoltokorsu. Rakenne saattaa liittyä myös tukikohdan kenttäkeittiöön. X= 3610423 ja Y= 7235388.

Huoltokorsu 2 jäännös (173798): Metsäautotien pohjoispuolella oleva etelä-pohjoissuuntaisen korsun jäännös. Rakentamisessa on käytetty kiviä, joita näkyy korsun luoteiskulmassa. Oviaukko on ilmeisesti sijainnut keskellä länsiseinää, jossa on suuri kivi. Korsun mitat: koko n. 8 x 4 m ja syvyys n. 1,2 - 1,7 m. Vieressä kulkeva tie on mahdollisesti tuhonnut vähän korsun etelälaitaa. X= 3610295 ja Y= 7235298.

Pioneerijoukkojen varastokorsu jäännös (173802): Kivistä ja puusta tehdyn korsun jäännös, jossa oviaukko luoteiskulmassa. Korsu on etelä-pohjoissuuntainen, sen seinät ovat suorat ja pohja tasainen. Koko n. 5 x 5 m. Syvyys n. 80 cm. Vieressä pioneerien teltan pohja sekä ampumapesäke. X= 3610387 ja Y= 7235282.

Varastokorsu jäännös (173804): Räjäyttämällä louhittu varasto- tai miehistökorsu. Korsu on suorakaiteenmuotoinen ja n. 2 - 2,5 m syvä. Pohjalla on vielä nähtävissä joitakin hirssiä. Pohja on ollut tasainen, mutta sinne on tippunut kiviä. Itäseinässä nähtävissä kivenlohkareita, joista seinä tehty. Oviaukko on ilmeisesti sijainnut länsiseinällä. Koko n. 8 x 6 m. X= 3610419 ja Y= 7235159.

Pioneerijoukkojen teltan pohja (173800): Pyöreä n. 50 - 70 cm syvä teltan pohja, jossa kulkuaukko kaakkoislaidalla. Vieressä varastokorsu ja ampumapesäke. X= 3610379 ja Y= 7235288.

Ilmatorjunta-asema jäännös (173790): Neliön muotoinen tasapohjainen kaivanto, jossa ampuma-aukko lounaiskulmassa kohti suota. Koko n. 2 x 3 m ja syvyys n. 1 m. Asema sijaitsee komentokorsun ja JSP-korsujen välissä Heposuon laidalla. X= 3610317 ja Y= 7235381.

Ampumapesäke 1 (173803): Pieni kumpare, jossa kapeahko n. 1 m leveä ja 2 m pitkä suorasivuinen kaivanto. Eteläpäässä kulkuaukko, joka vielä erottuu olleen katettu. Aukko kohti pioneerijoukkojen varastokorsua ja teltan pohjaa. X= 3610387 ja Y= 7235286.

Seuraavat pesäkkeet sijaitsevat vierekkäin komentokorsusta pohjoiseen Heposuon laidalla.

Ampumapesäke 2 (173806): Suorakaiteenmuotoinen n. 1,2 m x 70 cm kaivanto. X= 3610338 ja Y= 7235503.

Ampumapesäke 3 (173807): X= 3610349 ja Y= 7235510.

Ampumapesäke 4 (173810): X= 3610314 ja Y= 7235496.

Katettu konekivääripesäke jäännös (173805): Katetun konekivääripesäkkeen jäännös. Pesäkkeen ampuma-aukossa on näkyvissä vielä hirsirakenteita. Seinä on tehty kivistä. Aukon takana epämääräisen muotoinen kuoppa, jonka syvyys n. 20 - 30 cm ja jonka pohja tasainen. Kuopan halkaisija on n. 2 m. Ampumasuunta suolle. X= 3610324 ja Y= 7235500.

Kaivanto 1 (173791): Kolmionmuotoinen n. 50 cm - 1 m syvä kaivanto ilmatorjunta-aseman ja JSP-korsun välissä. Kaivannon pohjoislaita mahdollisesti romahtanut, minkä seurauksena kaivannosta on tullut kolmionmuotoinen. Mahdollisesti korsi tai teltan pohja. X= 3610332 ja Y= 7235368.

Kaivanto 2 (173811): Kaivanto huoltokorsun 1 eteläpuolella. Pituus n. 6 m ja leveys n. 1 m. Ei ihan suora. Alueella on saattanut sijaita kenttäkeittiö, jonka jäänteitä kaivanto voi olla. X= 3610425 ja Y= 7235384.

Tallikatos 1 jäännös (173808): Komentokorsun itäpuolella harjun päällä on sijainnut tallikatos, josta jäljellä männyssä n. 1,7 m korkeudessa rungon sisään uponnut metallilanka ja puun vieressä kelo, jossa kaksi riukua kiinni metallilangalla. X= 3610344 ja Y= 7235416.

Tallikatos 2 jäännös (173809): Ohut kuusi, jossa n. 1,6 m korkeudessa rautalangalla puuhun kiinnitetty ohut rima. Paikalla on ollut tallikatos. X= 3610336 ja Y= 7235417.

Potero (173794): Noin 1,5 x 1 m kokoisen tasapohjaisen ja suoraseinämäisen kuopan jäännös. Kenties potero. X= 3610365 ja Y= 7235422.

Kohteen rajaus

Aluemainen. Rajaus perustuu näkyviin jäänteisiin.

Tulkinta

Talvisodan aikainen tukikohta, joka on ainoa Suomussalmen alueella tältä ajalta autenttisena säilynyt pataljoonan komentopaikkakokonaisuus. Tukikohtaa esitetään sen poikkeuksellisen luonteen takia lisättäväksi muinaisjäännösrekisteriin mahdolliseksi muinaisjäännökseksi.

Lisätietoja

Huttunen, Pertti 2010: Sodan jälkiä Suomussalmella. Sotahistoriallisten kohteiden inventointiraportti. Suomussalmen kirjasto, kotiseutuarkisto.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 22.10.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:**

0 Ei määritelty

Selitys:

Komentokorsun jäännös.

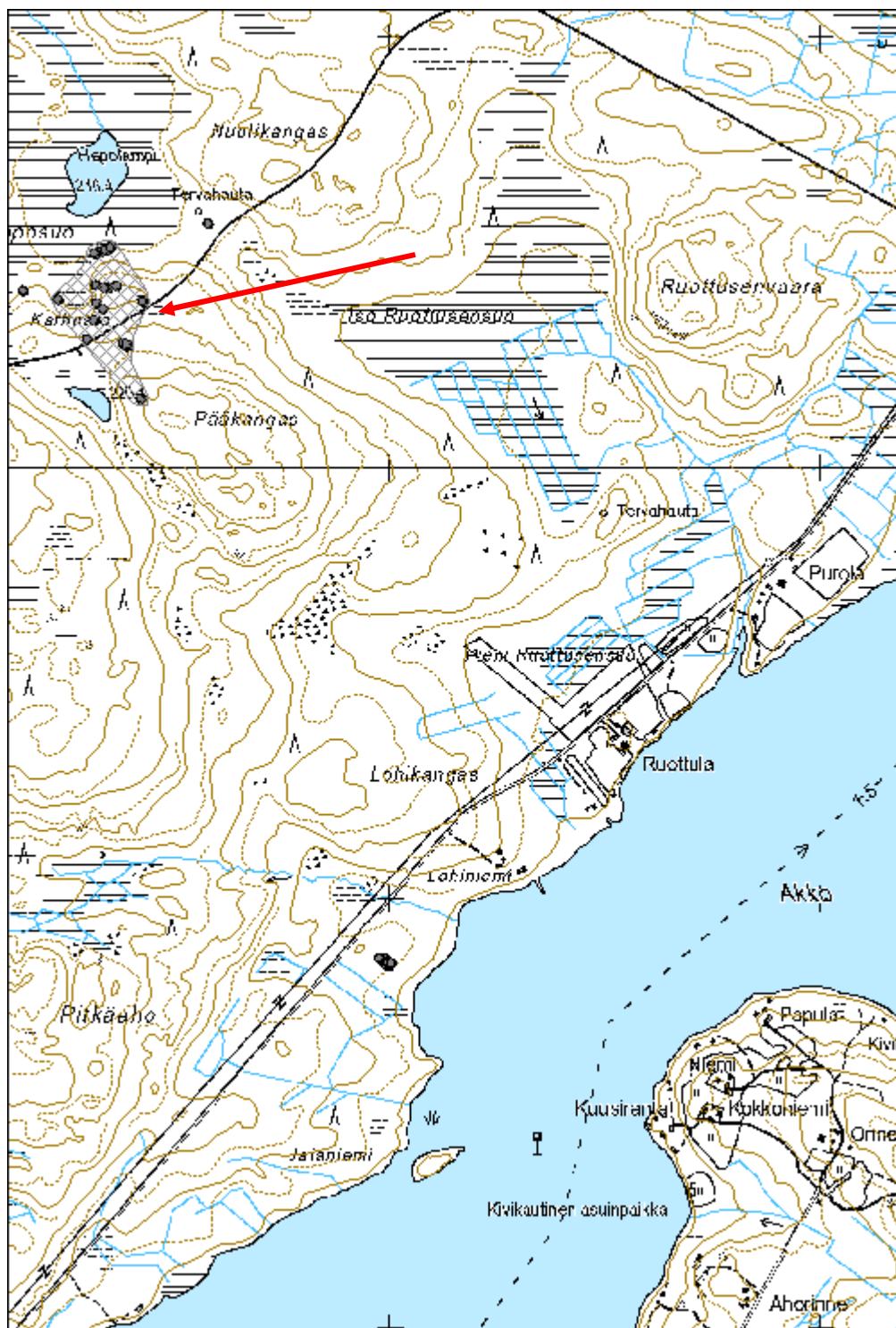

Pioneerijoukkojen teltan pohja.

Räjätämällä kallioon tehdyn varastokorsun jäännös.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7235336, Y 3610326, Z 225	Mittakaava:	1:12000

Peranka Salpalinja

MH-tunnus: 175775

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7256967, Y 3594442, Z 250	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi arkistolähteen avulla.

Ympäristön kuvaus

Nuorta männyntainta kasvava pohjoiseen viettävä rinne. Paikalla kasvaa männyn lisäksi nuoria koivuntaimia. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Paikalla on hyvin säilyneen korsun jäännös sekä kivikasa, joka liittyy korsun rakentamiseen. Korsu on osa Salpalinjaa ja se on rakennettu luultavasti välirauhan aikana. Paikalla ei ole koskaan sodittu.

Korsu jäännös (175772): Rinteeseen kaivetun korsun jäännös, josta on vielä jäljellä katto ja ovirakenteita. Oviaukko on sijainnut koillisseinällä kohti alarinnettä. Ovelle johtaa kapea ojomainen kaivanto. Korsun katto on romahtanut noin 40 cm alaspäin. Korsun koko on noin 6 x 6 m ja se on peittynyt sammaleisiin ja koivuntaimiin. X= 3594444 ja Y= 7256963.

Kivikasa (175773): Kivikasa korsun edustalla ovelle johtavan kapean kaivannon vieressä. Liittyy korsun rakentamiseen. Kivet osin sammaleen peitossa. X= 3594440 ja Y= 7256971.

Kohteen rajaus

Aluomainen. Kohde rajattu näkyvien jäänteiden mukaan.

Tulkinta

Salpalinjaan kuulunut korsun jäännös.

Lisätietoja

Huom! Kohde osa Salpalinja-inventoinnin kokonaisuutta Peranka 1000019894 ja tulisi yhdistää siihen.

Toimenpiteet***Tarkastukset***

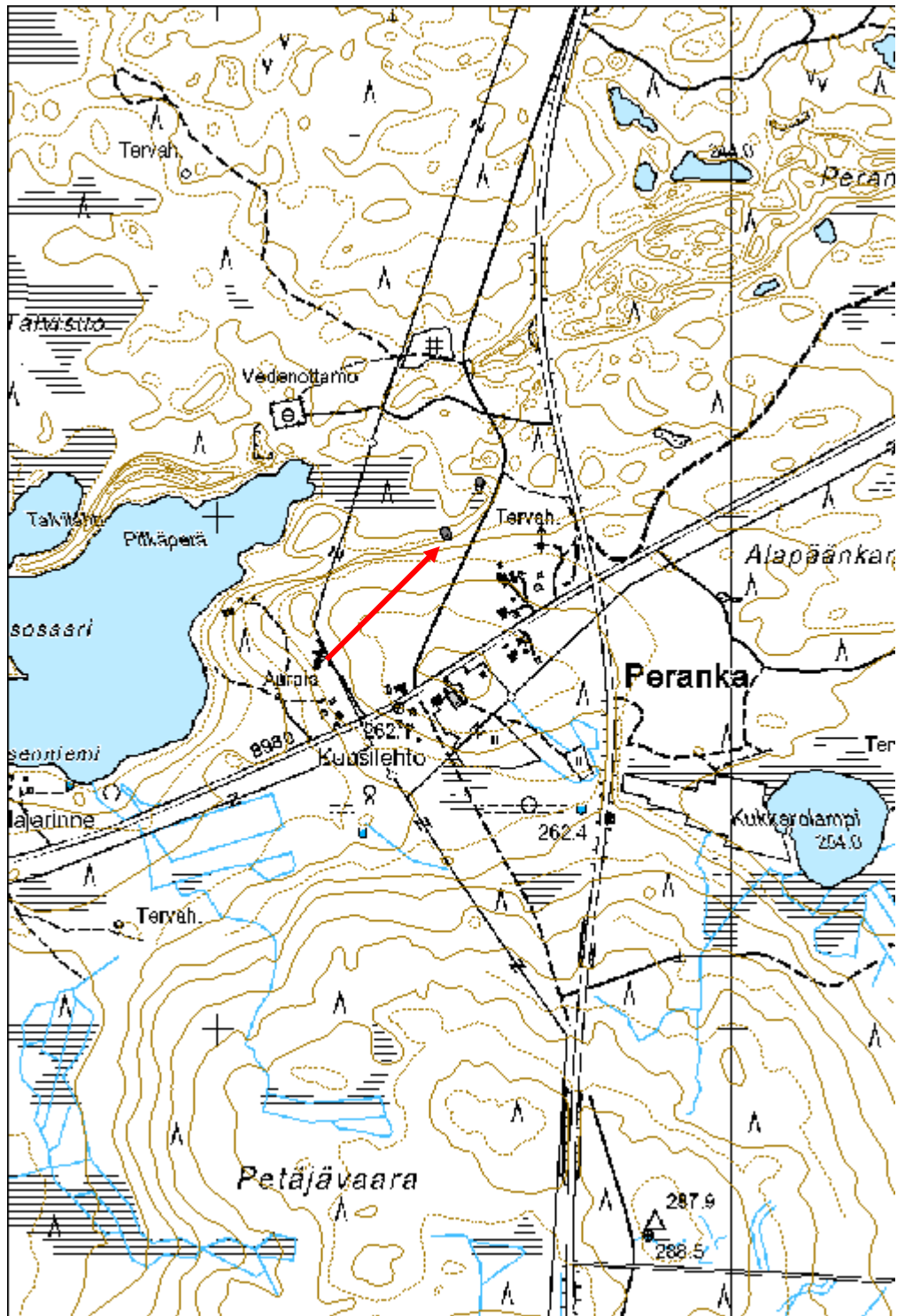
Viranomais- rekisterinro:	1000019894	Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Yleiskuva harjun rinteeseen rakennetusta korsusta.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7256967, Y 3594442, Z 250	Mittakaava:	1:10000

5.3. Uuden ajan kulttuuriperintökohteet

Olkivaara 1 aita jäännös		MH-tunnus: 175239	
Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	9		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7244528, Y 3621447, Z 223	Löydöt:	
Taustatiedot			
Kohde löytyi inventoinnissa.			
Ympäristön kuvaus			
Avohakkuuaukea, jonka eteläpuolella on suo. Kohteen länsipään kohdalla kasvaa heinää, varpuja ja sammalta, muuten aukea äestetty.			
Kohteen kuvaus			
Koillis-lounaissuuntainen aidan jäännös, jossa pylväinä on käytetty mäntyjä. Länsipäässä aita on jäljellä vielä pieni pätkä (pylväs 1, Reiska: 175175, X= 3621372 ja Y= 7244490) eli kolme pystypylvästä, joiden välissä kulkee poikittain kuusi lankkukerrosta. Yksi pylväistä on ollut tavallinen mänty, joka on hakkuiden yhteydessä katkaistu. Aidassa on käytetty moderneja rautanauvoja. Muuten aidan jäännös koostuu hakkuussa pitkiksi ekokannoiksi jätetyistä männyistä ja niihin naulatuista katkenneista lankunpätkistä. Pylväs 2 (175176): X= 3621428 ja Y= 7244515. Pylväs 3 (175177): X= 3621443 ja Y= 7244525. Pylväs 4 (175179): X= 3621447 ja Y= 7244528. Pylväs 5 (175180): X= 3621455 ja Y= 7244533. Pylväs 6 (175181): X= 3621456 ja Y= 7244534. Pylväs 7 (175183): X= 3621463 ja Y= 7244539. Pylväs 8 (175183): X= 3621476 ja Y= 7244557. Pylväs 9 (175185): X= 3621482 ja Y= 7244566.			
Kohteen rajaus			
Aluemainen. Rajaus perustuu kohteen näkyviin rajoihin.			
Tulkinta			
Aidan jäännös.			
Lisätietoja			

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 25.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 2 Kesinkertainen

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:**

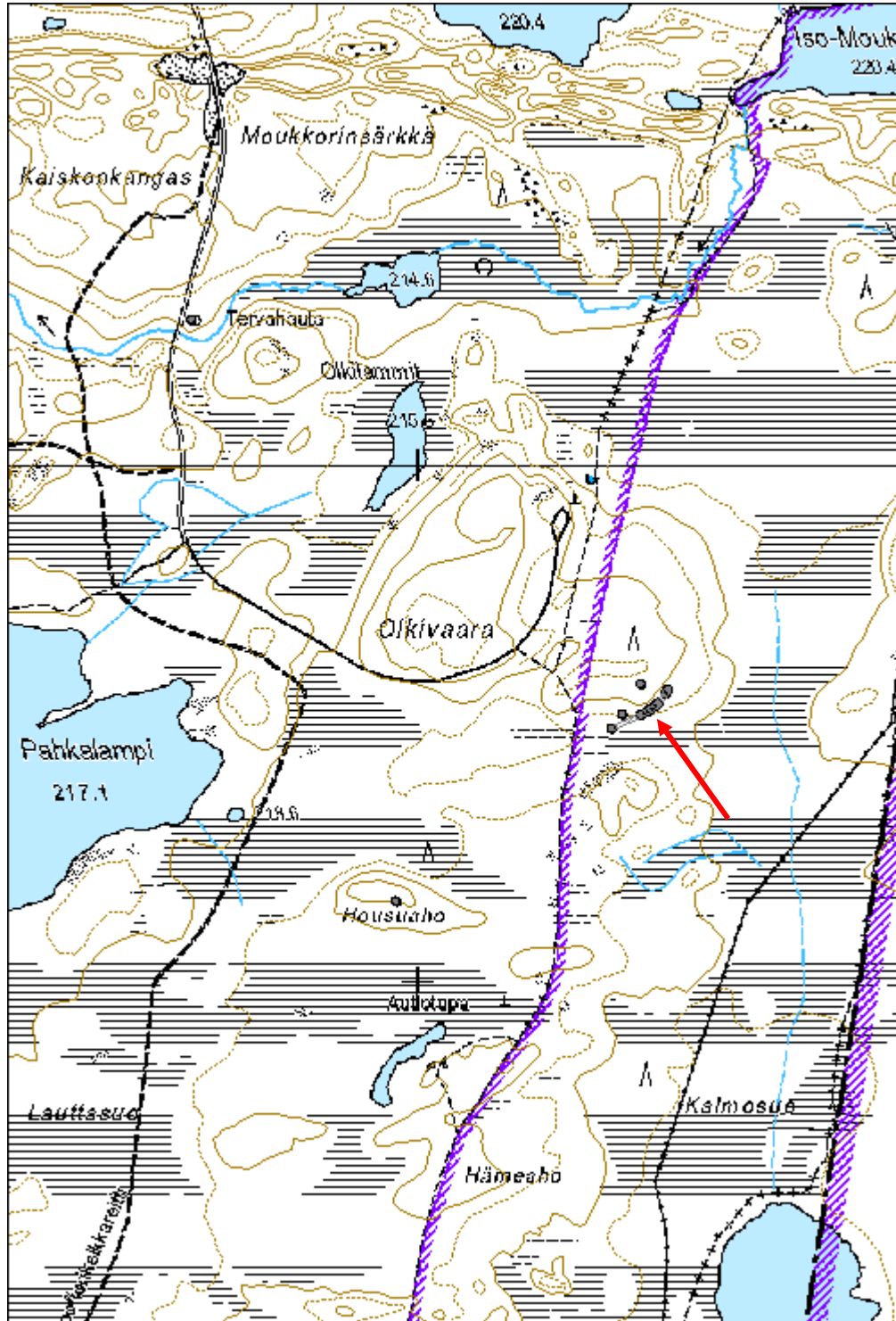
0 Ei määritelty

Selitys:

Kuvassa parhaiten säilynyt aidan pätkä.

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7244528, Y 3621447, Z 223	Mittakaava:	1:10000

Hallavaara asuintila jäännös

MH-tunnus: 173567

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	20		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7230017, Y 3630969, Z 250	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löydettiin vanhojen karttojen perusteella.

Ympäristön kuvaus

Heinää kasvava vanha peltoaukea, jonka keskellä kasvaa siellä täällä kuusia. Aukean reunoilla on sekametsää. Alueen halki kulkee Itärajan retkeilyreitti. Aluskasvillisuus metsän puolella varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Paikalla on sijainnut asuintila, jonka peltoaukea on edelleen merkitty peruskarttaan. Tilasta löytyy karttatietoa vielä 1940-luvulta ja se on luultavasti hylätty sotien aikaan.

Peltoaukealta ja sitä ympäröivästä metsästä löytyi inventoinnissa kaksi hyvin huonokuntoista ja osin purettua rakennuksen jäännöstä, mahdollisesti kaivon paikka, 14 peltoröykkiötä ja kolme kiviaidan pätkeä.

Rakennuksen jäännös 1 (173550): Jäännös sijaitsee pellon keskellä olevalla kuusentaimia kasvavalla alueella, jossa kasvaa myös paljon vadelmaa ja koivuntaimia. Rakennus itsessään oli erittäin heikossa kunnossa ja osin maatunutkin, joten vain sen eteläosan seinälinjat erottuivat maavalleina. Rakennuksessa on niiden perusteella ollut mahdollisesti kaksi huonetta, joiden keskellä on ollut luonnonkivistä tehty uuni, josta oli vielä nähtävissä palaneita kiviä. Mittoja ei rakennuksesta sen huonon kunnan takia voitu ottaa. X= 3630976 ja Y= 7230028.

Rakennuksen jäännös 2 (173552): Peltoaukean pohjoislaidalla metsän puolella sijaitseva kivikasa, jonka päällä maatuneita hirssiä. Mahdollisesti saunan tai riihen jäännös. X= 3631027 ja Y= 7230044.

Kaivo jäännös (173554): Halkaisijaltaan noin 2 m kokoinen kuoppa kuusikossa. Syvyys noin 50 cm. X= 3630987 ja Y= 7230043

Peltoaukean reunoilta dokumentoitiin yhteensä 14 sammaleen peittämää peltoröykkiötä. Niiden koko vaihteli 1-3 m välillä.

Peltoröykkiö 1 (173463): X= 3630942 ja Y= 7230058

Peltoröykkiö 2 (173464): X= 3630993 ja Y= 7229974

Peltoröykkiö 3 (173465): X= 3630962 ja Y= 7229958

Peltoröykkiö 4 (173466): X= 3630955 ja Y= 7229965
Peltoröykkiö 5 (173467): X= 3630943 ja Y= 7229965
Peltoröykkiö 6 (173469): X= 3630939 ja Y= 7229973
Peltoröykkiö 7 (173470): X= 3630937 ja Y= 7229984
Peltoröykkiö 8 (173471): X= 3630902 ja Y= 7230018
Peltoröykkiö 9 (173472): X= 3630888 ja Y= 7230024
Peltoröykkiö 10 (173474): X= 3630897 ja Y= 7230032
Peltoröykkiö 11 (173475): X= 3630894 ja Y= 7230051
Peltoröykkiö 12 (173477): X= 3630917 ja Y= 7230066
Peltoröykkiö 13 (173478): X= 3630922 ja Y= 7230071
Peltoröykkiö 14 (173546): X= 3630924 ja Y= 7230076

Lisäksi peltoaukean itä- ja eteläpuolelta dokumentoitiin kolme kiviaidan pätkää, joiden pituudet vaihtelivat 2-22 metrin välillä.

Kiviaita 1 (173560): X= 3631048 ja Y= 7230021
Kiviaita 2 (173565): X= 3631049 ja Y= 7230008
Kiviaita 3 (173566): X= 3630975 ja Y= 7229962

Kohteen raja

Aluemainen. Rajausta perustuu kohteen näkyviin rajoihin.

Tulkinta

Asuintilan jäännös, joka on merkitty karttoihin 1900-luvun alusta 1940-luvulle.

Lisätietoja

Vuoden 1900 pitäjänkarttaan paikalle on merkitty Hallan kruununmetsätorppa, joka vuoden 1926 metsätaloustalokartassa on muuttunut Hallavaaran valtiontilaksi. Tila on merkitty asutuksi vielä 1940-luvulla ennen sotaa ja todennäköisesti hylätty sotien aikaan.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 13.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

Viranomais- rekisterinro:

Kunto: 1 Hyvä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

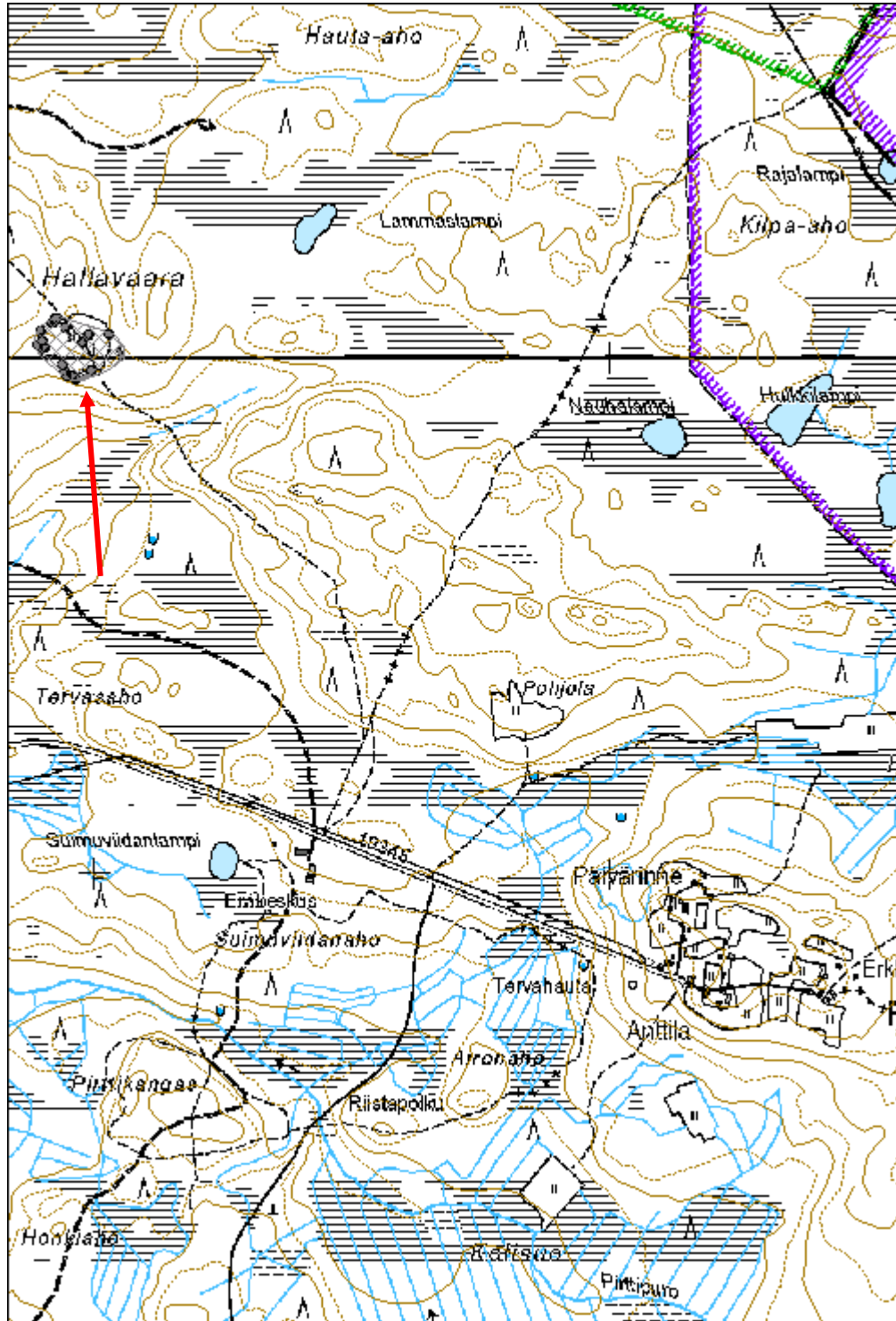

Rakennuksen jäännös Hallavaarassa.

Yksi alueen peltoröykkiöistä.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7230017, Y 3630969, Z 250	Mittakaava:	1:10000

Heteperä asuintila jäännös

MH-tunnus: 171524

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7227594, Y 3616221, Z 226	Löydöt:	

Taustatiedot

Rakennuksen jäännös merkitty SutiGisiin, kaivanto löytyi inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Harvennettu sekametsä. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Paikalla on asuintilan jäännös, josta on jäljellä rakennuksen jäännös sekä sen koillispuolella sijaitseva kaivanto. Lisäksi kohteesta n. 40 m päässä pohjoiseen on peltoröykkiö. Kohdetta ympäröi vanha pelto.

Rakennuksen jäännös (171520): Suorakaiteen muotoisen rakennuksen jäännös, joka erottuu maastosta varpujen ja sammaleen peittäminä seinälinjoina ja kivisen uunin jäänteinä. Rakennuksen koko on n. 5,5 x 8 m ja siinä on ollut kivistä tehty perustus. Rakennuksen koillispuolella on n. 2,5 x 5,5 m kokoinen kuoppamainen huone tai rakenne, joka on todennäköisesti kellarin jäännös. X= 3616217 ja Y= 7227592.

Uuni on romahtanut osin seinälinjojen ulkopuolelle ja sen vieressä on peltisen ämpärin jäännös. Uunin koko n. 1,5 x 1,5 m ja se on tehty luonnonkivistä, joista ainakin liusketta on näkyvissä.

Kaivanto (171522): Suorakaiteen muotoinen kooltaan n. 2 x 4,5 m ja syvyydeltään noin 30 cm syvä tasapohjainen kaivanto, joka sijaitsee noin neljän metrin päässä rakennuksen jäänteestä koilliseen. Kaivannon koillispuolella kasvaa mänty, joka romauttanut kaivannon reunaa. Kaivannon reunat ovat suorat. X= 3616224 ja Y= 7227595.

Kohteen rajaus

Aluemainen

Tulkinta

Asuintilan jäännös

Lisätietoja**Toimenpiteet**

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 14.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:**

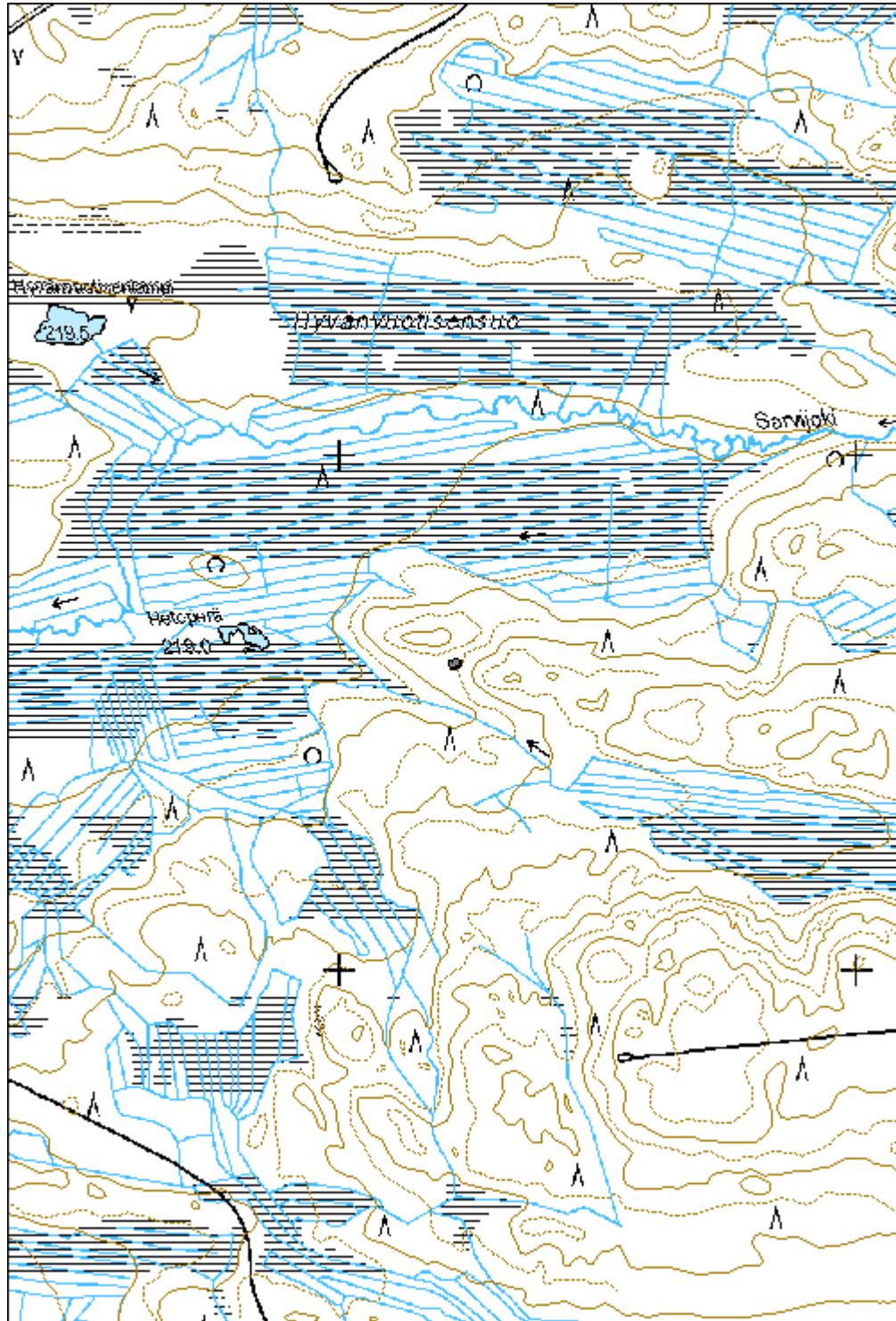
0 Ei määritelty

Selitys:

Rakennuksen jäännös. Uuni erottuu kuvassa kumpareena.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7227594, Y 3616221, Z 226	Mittakaava:	1:10000

Honkala asuintila jäännös

MH-tunnus: 176084

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	7		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7220422, Y 3575125, Z 223	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löydettiin nykyisen peruskartan avulla.

Ympäristön kuvaus

Heinää kasvava vanha peltoaukea metsäautotien laidassa. Pellon reunoilla kasvaa sekametsää, jossa aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Paikalla on ilmeisesti noin 1950-luvulla autioitunut ja purettu asuintila. Peruskarttaan on vielä piirretty tilan pelto. Pellon reunoilta löytyi kolme rakennuksen jäännöstä: navetta, päärakennus ja kellari. Alueelta inventointiin rakennusten lisäksi kaivon paikka, uunin jäännös ja kaksi peltoröykkiötä. Hiekkatien pohjoispuolella oli myös jonkin verran puu- ja metalliromua, josta osa oli luultavasti peräisin saunasta.

Rakennus jäännös 1 (176073): Kooltaan noin 14 x 8 m kokoisen suorakaiteenmuotoisen rakennuksen jäännös, jossa keskellä kasa tiiliä ja puuta. Rakennuksessa on betonista tehty kehikko, joka maanpintaa matalammalla. Luultavasti navetan jäännös. X= 3575091 ja Y= 7220469.

Rakennus jäännös 2 (176074): Noin 5,5 x 10,5 m kokoisen rakennuksen jäännös, joka ollut tilan päärakennus. Rakennus on ilmeisesti purettu ja siitä on jäljellä betonisia pilareita, joiden keskellä on korkea tiilestä tehdyn piipun jäännös, jossa on vielä pellitkin tallella. Uunista päätellen rakennus on ollut kaksikerroksinen. Rakennuksen vieressä on kaksi autonraatoa, joista toinen on luultavasti Moskvitsh 407 ja toinen Opel Rekord P1. X= 3575052 ja Y= 7220407.

Rakennus jäännös 3 (176075): Kellarin jäännös. Maakumpare, jossa noin 1 x 2 m kokoinen aukko, joka on syntynyt katon romahdettua. Oviaukko itälaidalla. Kumpareen halkaisija on noin 5 m. X= 3575102 ja Y= 7220393.

Uuni jäännös (176077): Suurista kivistä ladottu neliönmuotoinen uunin jäännös. Koko noin 3,5 x 3m. Ei merkkejä rakennuksesta. X= 3575068 ja Y= 7220419.

Kaivo (176079): Jäljellä vielä puisia rakenteita, jotka romahtaneet kaivon sisään. Halkaisija n. 1,2 m. X= 3575087 ja Y= 7220473.

Peltoröykkiö 1 (176083): Suuri raivausröykkiö, jonka pituus 13 m ja leveys 1-3m. X= 3575149 ja Y= 7220370.

Peltoröykkiö 2 (176081): Raivausröykkiö: halkaisija n. 2 m. Pellon laidassa. X= 3575180 ja Y= 7220425.

Kohteen rajaus

Aluemainen. Kohde rajautuu näkyvien rakenteiden mukaan.

Tulkinta

Asuintila jäännös.

Lisätietoja

Vuoden 1989 peruskarttaan (kartoitus tehty 1986) paikalle on merkitty yksi talous- tms. rakennus.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 10.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojaus:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojaus:**

0 Ei määritelty

Selitys:

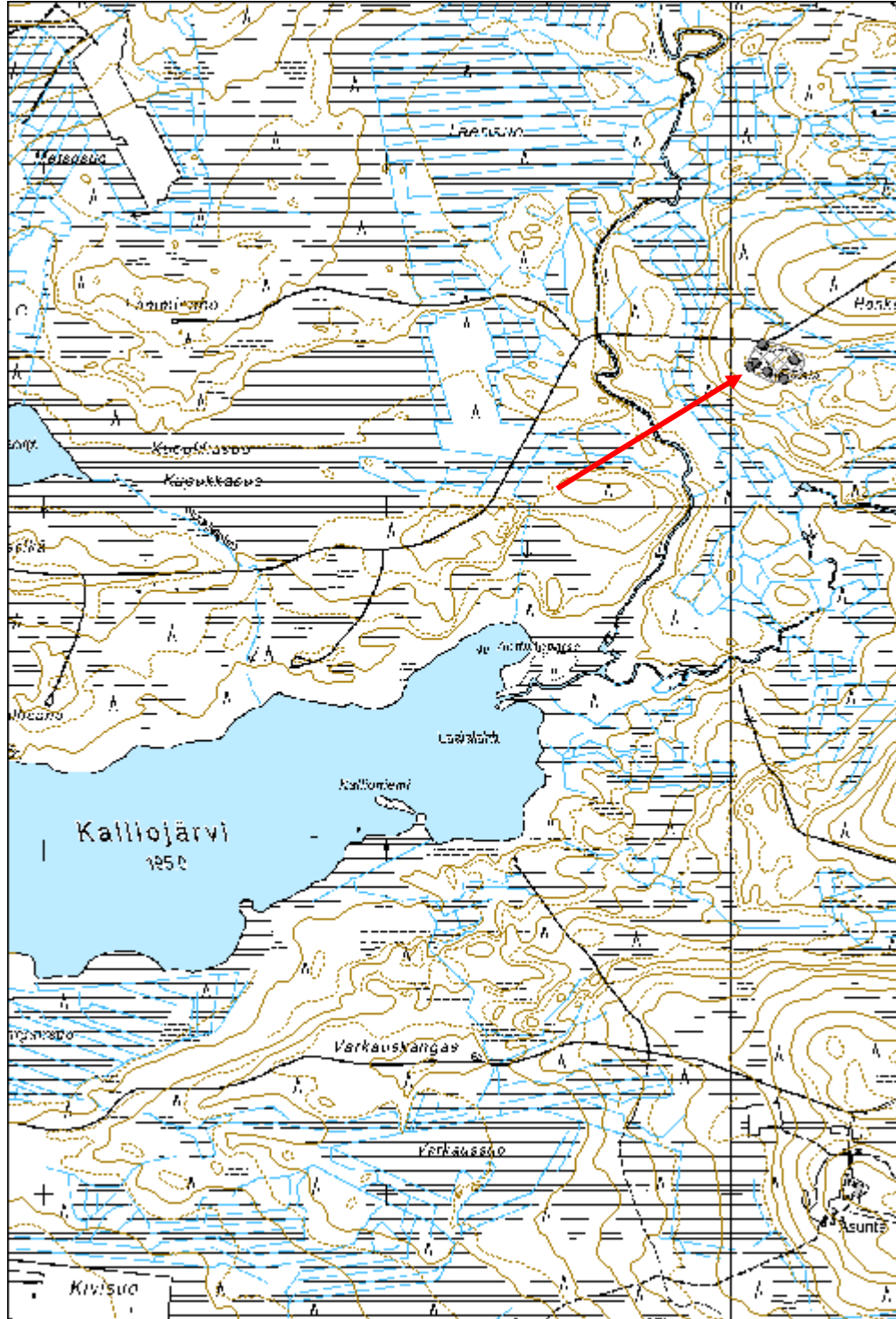

Päärakennuksen jäännös ja auton raato.

Kellarin jäännös.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7220422, Y 3575125, Z 223	Mittakaava:	1:15000

Kapustaniemi asuintila jäännös

MH-tunnus: 173697

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	31		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7223630, Y 3607480, Z 203	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi vanhojen karttojen perusteella.

Ympäristön kuvaus

Melko tasainen mäntykangas, jossa heinää ja koivua kasvava vanha pelto. Pellon ympärillä aluskasvillisuus sammalta ja varpua, rannassa lisäksi suopursua ja kanervaa.

Kohteen kuvaus

Alueelta kartoitettiin 19 peltoröykkiötä, viisi rakennuksen jäännöstä, kolme kaivantoa, oja, kaksi kivikasaa ja kaivo.

Rakennusten jäännöksistä kaksi (rakennusten jäännökset 2 ja 3) sijoittuvat vierekkäin alueen keskivaiheilla olevan vanhan pellon keskelle, kaksi järven rantaan alueen itä- (rakennuksen jäännös 1) ja länsipäihin (rakennuksen jäännös 4) ja yksi (rakennuksen jäännös 5) kangasmetsän puolelle alueen keskivaiheille.

Rakennuksen jäännös 1 (173663): Pienen noin 2,5 x 2,5 m kokoisen rakennuksen jäännös. Rakennus erottuu maastosta sammaleen ja varpujen peittäminä seinälinjoina, joiden keskellä on kuoppa ja pohjoislaidalla kumpu, joka on vanhan luonnonkivistä tehdyn uunin jäännös. Uunin halkaisija noin 1,5 m. Rakennuksen jäännös sijaitsee järven rannassa. Todennäköisesti sauna. X= 3607539 ja Y= 7223594.

Rakennuksen jäännös 2 (173664): Kooltaan n. 3,5 x 4 m kokoinen rakennuksen jäännös. Rakennuksesta on enää jäljellä aluskasvillisuuden peittämät seinälinjat, joiden keskellä on tasapohjainen syvennys. Länsinurkassa on luonnonkivistä tehdyn uunin jäänteet. Uunin koko n. 1,7 x 2,5 m ja sen päällä kasvaa katajaa ja kuusen taimia. Rakennuksen jäänteiden etelä- ja pohjoisnurkkien päällä kasvaa paksuja koivuja. Torppa/asuinrakennuksen jäänteet. X= 3607506 ja Y= 7223631.

Rakennuksen jäännös 3 (173665): Kooltaan n. 2,7 x 3 m kokoisen rakennuksen jäännös, jonka keskellä on kuoppa ja pohjoisnurkassa kivikasa. Aluskasvillisuus peittänyt seinälinjat ja jäänteiden keskellä kasvaa n. 25–30 -vuotias kuusi. Seinälinjojen päällä kasvaa puolestaan täysikokoisia koivuja. Mahdollisesti riihen jäännös. X= 3607495 ja Y= 7223632.

Rakennuksen jäännös 4 (173666): Rakennuksen seinälinjat erottuvat maastossa selkeästi sammaleen ja varpujen peittäminä kohoumina, joiden päällä kasvaa koivuja ja kuusia. Rakennuksen jäännös on U-

kirjaimen muotoinen ja se on tehty kivistä. Oviaukko on sijainnut länsiseinällä. Seinien paksuus on noin 1,5 m ja rakennuksen koko on n. 4,2 x 6 m. Pitkillä sivuilla on ojamaisia kaivantoja. Ei merkkejä kattorakenteista. Mahdollisesti kellarin jäännös. X= 3607420 ja Y= 7223606

Rakennus jäännös 5 (173688): U-kirjaimen muotoinen kaivanto lähellä rakennusten jäänteitä 2 ja 3. Kaivantoa ympäröivät vallit ja kaivannon koko on noin 80 x 80 cm. Rakenne on avoin pohjoisreunastaan, jossa ilmeisesti ollut oviaukko. Mahdollisesti pienen kellarin jäänteet. X= 3607460 ja Y= 7223610.

Rakennusten jäännösten 2 ja 3 välissä on pyöreä, halkaisijaltaan n. 1,3 m kokoinen kuoppa, jota reunustavat kivet. Kuopan syvyys on n. 20 cm ja siinä kasvaa saniaista. Kuoppaa ympäröivät kuusen taimet ja katajat. Luultavasti kaivon jäännös (173693). X= 3607504 ja Y= 7223622.

Peltoaukealla ja sen ympäristössä on 19 peltoröykkiötä, joiden halkaisija vaihtelee metristä muutamaa metriin. Röykkiöt ovat sammaleen, varpujen ja heinien peittämiä.

Peltoröykkiö 1 (173635): X= 3607456 ja Y= 7223589

Peltoröykkiö 2 (173636): X= 3607457 ja Y= 7223590

Peltoröykkiö 3 (173637): X= 3607458 ja Y= 7223580

Peltoröykkiö 4 (173638): X= 3607472 ja Y= 7223577

Peltoröykkiö 5 (173639): X= 3607481 ja Y= 7223577

Peltoröykkiö 6 (173640): X= 3607491 ja Y= 7223589

Peltoröykkiö 7 (173641): X= 3607490 ja Y= 7223589

Peltoröykkiö 8 (173642): X= 3607538 ja Y= 7223601

Peltoröykkiö 9 (173643): X= 3607533 ja Y= 7223606

Peltoröykkiö 10 (173644): X= 3607528 ja Y= 7223618

Peltoröykkiö 11 (173645): X= 3607536 ja Y= 7223625

Peltoröykkiö 12 (173648): X= 3607531 ja Y= 7223633

Peltoröykkiö 13 (173649): X= 3607519 ja Y= 7223621

Peltoröykkiö 14 (173650): X= 3607501 ja Y= 7223644

Peltoröykkiö 15 (173651): X= 3607502 ja Y= 7223665

Peltoröykkiö 16 (173653): X= 3607537 ja Y= 7223683

Peltoröykkiö 17 (173657): X= 3607499 ja Y= 7223621

Peltoröykkiö 18 (173660): X= 3607458 ja Y= 7223608

Peltoröykkiö 19 (173671): X= 3607494 ja Y= 7223657

Lisäksi alueelta dokumentoitiin kolme kaivantoa ja kaksi kivikasaa, jotka eivät olleet peltoröykkiöitä, vaan ne liittyvät kellariin ja sen rakentamiseen.

Kaivanto 1 (173678): Pyöreä, halkaisijaltaan n. 2,5 m kokoinen ja n. 50 cm syvä kuoppa. Kuopan itäpuolella on n. 2 m pitkä, pitkulainen kaivanto. Mahdollisesti toinen kaivo. X= 3607495 ja Y= 7223651.

Kaivanto 2 (173684): Suorakaiteen muotoinen, noin 1 x 1,2 m kokoinen kaivanto, jonka syvyys on n. 20 - 30 cm. Kaivannon koillisreuna on hieman romahtanut. Tästä rakenteesta n. metrin päässä länteen on toinen noin 1,5 x 0,5 m kokoinen kaivanto, jonka syvyys on myös n. 20 - 30 cm. X= 3607525 ja Y= 7223666.

Kaivanto 3 (173689): Kaivanto, jolle johtaa kaakko-luode -suuntainen n. 1,5 m pitkä ja kapea oja. Kaivanto on lähellä rakennuksen jäännöstä 4 ja liittyyne siihen ja sen rakentamiseen. X= 3607409 ja Y=

7223611.

Kivikasa 1 (173661): Liittyy rakennuksen jäännöksen 4 rakentamiseen. X= 3607420 ja Y= 7223606.

Kivikasa 2 (173662): Liittyy rakennuksen jäännöksen 4 rakentamiseen. X= 3607415 ja Y= 7223616.

Kohteen rajaus

Aluemainen. Rajaus perustuu näkyvissä oleviin rakenteisiin.

Tulkinta

Asuintilan jäännös. Kapustaniemessä on ollut jo 1800-luvulla kruununmetsätorppa ja tila on merkitty vielä 1940-luvun metsätaloukartaan valtion tilana.

Lisätietoja

Kapustaniemeen on merkitty 1800-luvun pitäjänkarttaan Kapustaniemen kruununmetsätorppa, joka on piirretty rakennusten jäänteiden 2 ja 3 kohdalle. Metsätaloukartaan on 1920- ja 1940-luvuilla merkitty kivistä tehdyn mahdollisen kellarin jäänteiden kohdalle Kapustaniemen valtion tila. On mahdollista, että inventoidut jäänteet ovat eriaikaisia ja pienet luonnonkiviuneilla varustetut rakennuksen jäänteet ovat 1800-luvun torpan jäänteitä ja myöhemmin 1900-luvulla olisi rakennettu uusia rakennuksia, kuten kivistä tehty rakennus.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014

Tarkastuspvm: 28.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen

Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:**

0 Ei määritelty

Selitys:

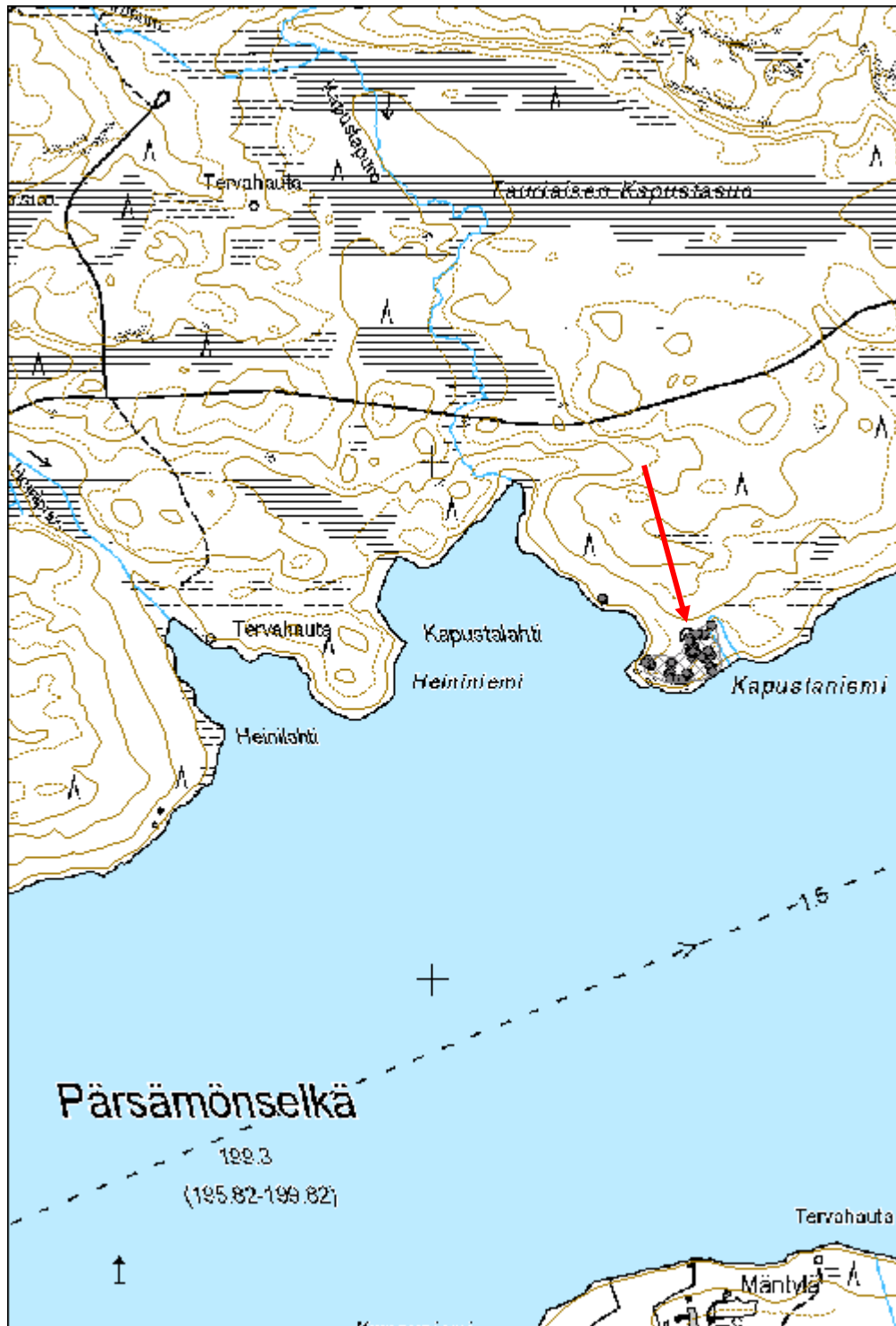

Rakennuksen jäännös 2 kuvassa keskellä.

Rakennuksen jäännös 5.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7223630, Y 3607480, Z 203	Mittakaava:	1:10000

Kaulavaara asuintila jäännös

MH-tunnus: 174004

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	8		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7206068, Y 3583224, Z 267	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohteesta ilmoitti Keijo Turunen.

Ympäristön kuvaus

Melko vastikään raivattu taimikko, jossa lehtipuun taimia kaadettuna maassa. Paikalla kasvaa männyntaimien lisäksi joitakin koivuntaimia. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta. Alue ojitettu.

Kohteen kuvaus

Kaulavaaran laella on Keijo Turusen mukaan ollut asuintila, josta on jäljellä enää kivrakenteita sekä mahdollisesti kellarin jäännös. Alueelta dokumentoitiin yhteensä kahdeksan rakennetta, joista neljä oli kiviröykkiöitä, kolme kiviaitoja ja yksi mahdollinen kellarin jäännös.

Kiviröykkiöistä röykkiöt 1 ja 2 olivat isomman silmäkiven ympärille kasattuja kivikasoja ja röykkiöt 3-4 koostuivat pienemmistä kivistä. Röykkiöiden koko vaihteli 2 - 3 m välillä.

Kiviröykkiö 1 (173993): X= 3583259 ja Y= 7206082.

Kiviröykkiö 2 (173994): X= 3583259 ja Y= 7206076.

Kiviröykkiö 3 (173996): X= 3583235 ja Y= 7205990.

Kiviröykkiö 4 (173997): X= 3583261 ja Y= 7206151.

Kiviaita 1 (173998): N. 25 m pitkä kiviaidan pätkä. Aidan leveys n. 1 m. X= 3583222 ja Y= 7206063.

Kiviaita 2 (174000): N. 13 m pitkä ja hieman kaareva kiviaita. X= 3583240 ja Y= 7206010.

Kiviaita 3 (174002): N. 7 m pitkä kiviaita edellisen aidan pohjoispuolella. Aidat kulkevat samassa linjassa. X= 3583245 ja Y= 7206021.

Kellari jäännös (174003): Rinteeseen kaivettu ojamainen rakenne, jonka takana rinteessä kanervan peittämä kumpare. Oja on mahdollisesti oviaukko kellariin ja kumpare itse kellari, jonka katto ei ole vielä romahtanut. Koko n. 2 x 2 m. Kohdetta oli vaikea havainnoida tiheän kasvillisuuden takia. X= 3583191 ja Y= 7206043.

Kohteen rajaus

Aluemainen. Rajaus perustuu näkyvissä oleviin rakenteisiin.

Tulkinta

Asuintilan jäännös.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 18.9.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojaus:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojaus:**

0 Ei määritelty

Selitys:

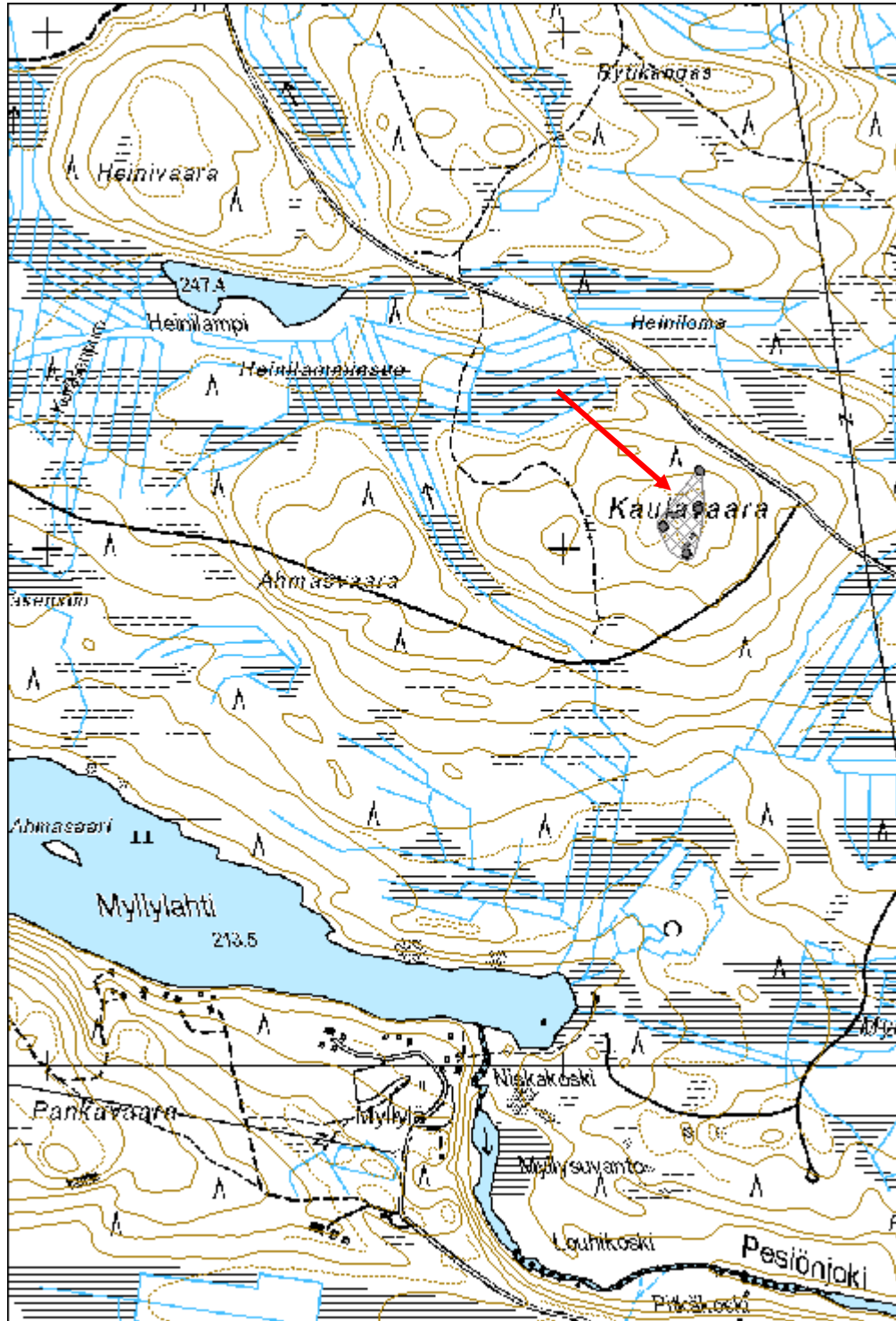

Kiviaitaa Kaulavaaran laella.

Mahdollinen kellarin jäännös.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7206068, Y 3583224, Z 267	Mittakaava:	1:10000

Koivula asuintila jäännös

MH-tunnus: 150662

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	5		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7227275, Y 3577429, Z 290	Löydöt:	

Taustatiedot

Eero Pyykkönen opasti paikalle.

Tarkastus 2014: Kohde oli merkitty vuonna 2012 Reiskaan, mutta sen kuvailutiedot puuttuivat. Kohde tarkastettiin sen vuoksi vuoden 2014 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee vaaran päällä Lipontien itäpuolella. Paikalla on vanha niittyaukea, jolla kasvaa kuusia, koivuja ja leppää.

Kohteen kuvaus

Vuonna 2012 paikalta oli löydetty viisi rakennetta/rakennuksen jäännöstä. Kohteen tarkastuksessa vuonna 2014 löydettiin neljä rakennuksen jäännöstä, joista yksi sijaitsi aiemman rajauksen ulkopuolella.

Rakennus jäännös 1 (176238): Pieni neliskanttinen hirsistä tehty rakennuksen jäännös, josta on jäljellä enää alimpia hirsikertoja. Koko noin 4 x 3,5 m. Rakennus on pitkänurkkainen ja se on tehty koirankaulasalvoksin. Rakennuksen itäpuolella on metalliromua. X= 3577396 ja Y= 7227287.

Rakennus jäännös 2 (150732): Neliskanttinen 4 x 4 m kokoinen hirsistä tehty rakennus, jonka etelänurkassa oviaukon vieressä on luonnonkivistä tehdyn uunin jäännös. Osa hirsistä rakennuksen sisäpuolella on nokeentuneita. Hirsien päät on sahattu. Rakennus on pitkänurkkainen ja se on tehty koirankaulasalvoksin. Vuoden 2012 inventoinnissa tulkittu riiheksi, saattaa olla myös sauna. X= 3577444 ja Y= 7227301.

Rakennus jäännös 3 (176240): Kellarin jäänteet. Oviaukko on sijainnut pohjoisseinällä. Sisäosan halkaisija on 2,5 m, kun koko kellarin halkaisija on 4,5 m. Vieressä kasvaa vanha mänty. X= 3577391 ja Y= 7227310.

Rakennus jäännös 4 (176241): Rakennuksen jäännöksistä huonokuntoisin. Luultavasti päärakennuksen jäännös, josta on jäljellä enää alimpia hirsikertoja sekä rakennuksen keskellä oleva iso kumpare, jonka päällä kasvaa iso lehtipuu. Koko 11 x 7 m. X= 3577462 ja Y= 7227273.

Kohteen rajaus

Aluemainen. Kohteen rajaus perustuu paikalla näkyviin jäänteisiin. Rajausta on vuoden 2012 tiedoista

suurennettu, sillä yksi kohteista sijaitsi alueen ulkopuolella.

Tulkinta

Asuintila jäännös. Paikalla on asuttu jo 1800-luvun puolivälin maissa.

Lisätietoja

Vuoden 1859 pitäjänkarttaan on paikalla merkitty Koivuvaaran torppa ja vuoden 1928–29 metsätaloukartaan Koivulan valtioneula. Tila on merkitty vielä vuosien 1930 ja 1945 metsätaloukartaan, mutta ei enää vuoden 1989 peruskartaan. Tila on siis autioitunut vuosien 1945–1989 välillä.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 10.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 16.8.2012 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Kainuu

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 2 Keskinertainen

Arvotus:

8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:**

0 Ei määritelty

Selitys:

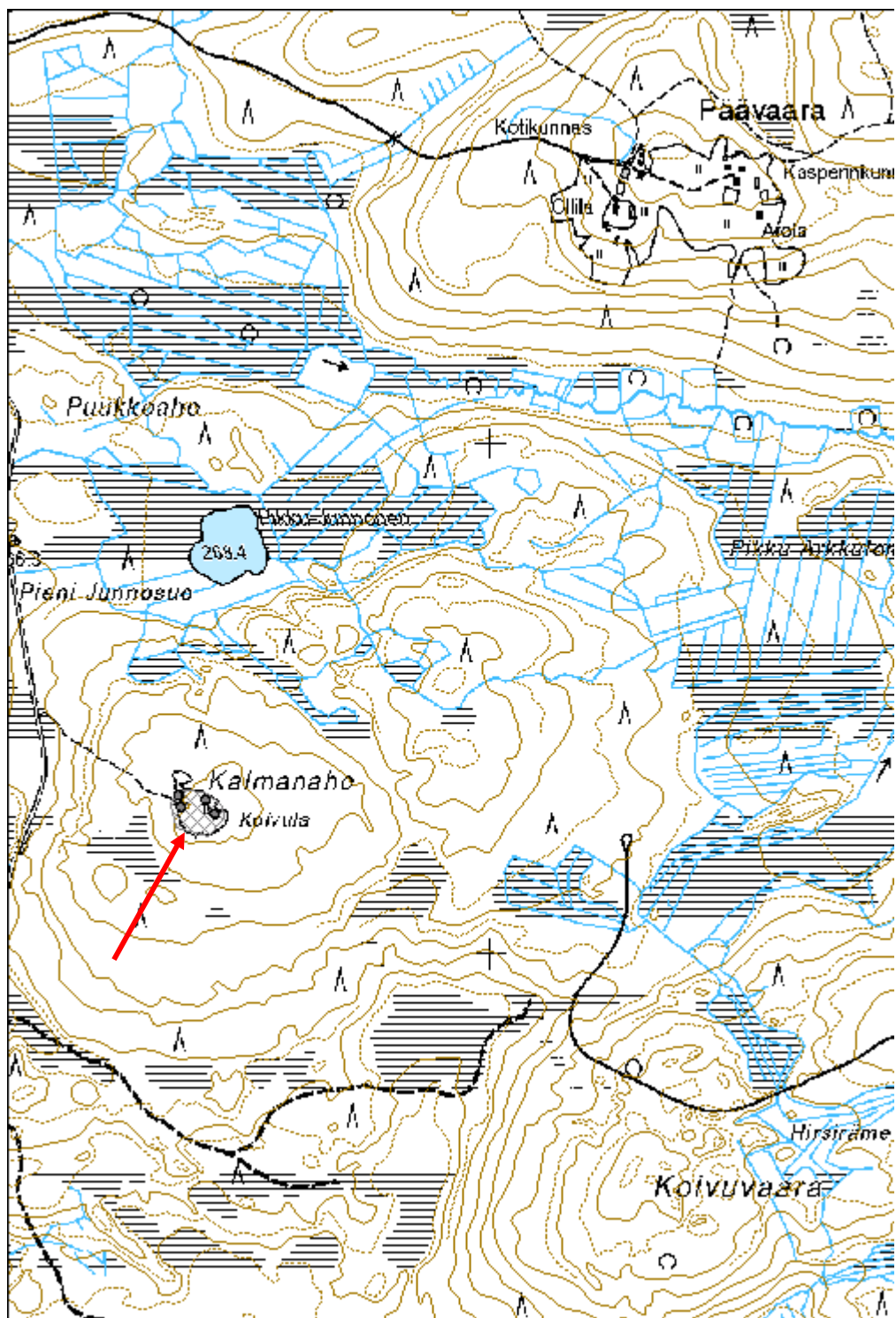

Rakennuksen jäännös 1.

Rakennuksen jäännös 2.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7227275, Y 3577429, Z 290	Mittakaava:	1:10000

Lampela asuintila jäännös

MH-tunnus: 175850

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	3		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7212369, Y 3561203, Z 230	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde oli merkitty vuoden 1972 peruskarttaan.

Ympäristön kuvaus

Korkea tasalakinen harju, jossa kasvaa sekametsää. Siellä täällä on myös katajia ja heinikkoa.

Kohteen kuvaus

Paikalla on sijainnut Lampela-niminen tila, josta oli jäljellä vielä kolme rakennuksen jäännöstä.

Rakennuksen jäännös 1 (175811): Kooltaan noin 4 x 4 m kokoisen rakennuksen jäännös, joka ollut aikoinaan luultavasti sauna. Rakennuksesta on jäljellä alimpia hirsikertoja sekä tiilistä tehdyn savupiipun jäänteet. Rakennus on ollut pitkänurkkainen ja se on tehty koirankaulasalvoksin. Sen keskellä on joitakin kuoppia ja sen päällä kasvaa saniaisia. X= 3561224 ja Y= 7212369.

Rakennus jäännös 2 (175812): Kooltaan noin 8 x 5,5 m kokoinen kiviperustainen päärakennuksen jäännös, josta on kiviperustuksen lisäksi säilynyt vain alimmat hirret ja kivistä tehdyn uunin jäännös. Rakennus on ollut tasanurkkainen ja hirret on veistetty neliskanttisiksi. Kivistä tehty uuni on sijainnut rakennuksen länsiseinustalla. Se on kooltaan noin 2,5 x 2 m ja sen päällä on metalliromua, muun muassa myrskylyhdyn jäänteet. X= 3561197 ja Y= 7212365.

Rakennus jäännös 3 (175813): Kellarin jäänteet. Noin 2 m korkea ja 5 m pitkä pyöreä kumpare, jota peittää varvut ja sammaleet. Kellarin katto on romahtanut sisään ja oviaukko on sijainnut itälaidalla. Kellarin puurakenteita on vielä nähtävissä. X= 3561177 ja Y= 7212372.

Kohteen rajaus

Aluemainen. Rajaus perustuu näkyviin jäänteisiin.

Tulkinta

Asuintilan jäännös.

Lisätietoja

Karttatietojen mukaan tila on rakennettu vuoden 1945 jälkeen ja vuoden 1972 peruskarttaan se on jo merkitty autioituneeksi.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 3.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:**

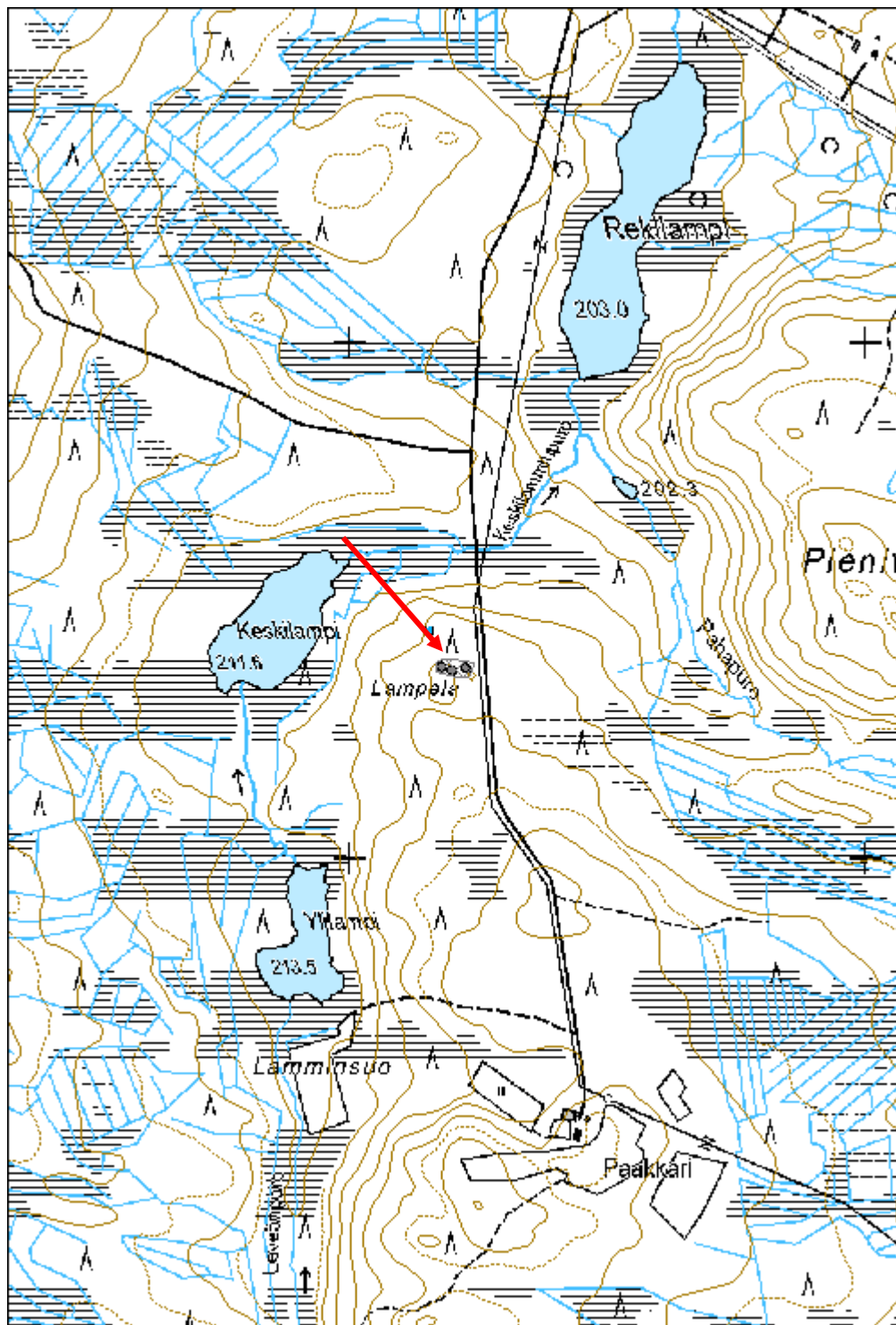
0 Ei määritelty

Selitys:

Rakennuksen jäännös 1.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7212369, Y 3561203, Z 230	Mittakaava:	1:10000

Pihlajamaanaho asuintila jäännös

MH-tunnus: 175891

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	10		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7222784, Y 3554934, Z 225	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi vanha peruskartan avulla.

Ympäristön kuvaus

Tasainen vaaran laki lähellä tietä. Paikalla kasvaa koivuja ja mäntyjä ja heinää.

Kohteen kuvaus

Paikalla on ollut vuoden 1928 metsätalouuskartan mukaan Pihlajamaan asuintila. Osa rakennuksista on piirretty vielä 1972 peruskarttaan, mutta tila on tuolloin ollut jo autio.

Alueelta kartoitettiin kolme rakennuksen jäännöstä, kaivo, kaksi kiviaidan pätkää, kolme peltoröykkiötä sekä kaksi kivikasaa, jotka saattavat olla joko peltoröykkiötä tai kiviaidan jäännöksiä.

Rakennus jäännös 1 (175877): Kivinen rakennuksen perusta. Oviaukko on sijainnut pohjoisseinän nurkassa. Kivikerroksia on jäljellä neljä ja perustuksen korkeus on noin 1 m. Kiviperustus on tehty isoista kivistä kylmämuuraamalla. Kivien päällä kasvaa sammalta ja rakennuksen jäänteiden keskellä isoja koivuja. Mitat: oviaukon leveys 1,3 m, rakennus 6,8 x 6,5 m. Rakennuksen itälaidalla on matala suorakaiteenmuotoinen kivikasa, jonka koko on 3 x 1,5 m. X= 3554935 ja Y= 7222788 ja sen lähetyvillä on kaivon jäännös X= 3554928 ja Y= 7222797.

Rakennus jäännös 2 (175878): Pieni neliskanttinen rakennus, josta on säilynyt alin hirsikerta sekä iso kivistä tehty uuni rakennuksen pohjoisnurkassa. Uuni on halkaisijaltaan noin 2,5 m ja sen korkeus on noin 70 cm - 1 m. Seinälinjat ovat peittyneet sammaleeseen ja niiden päällä kasvaa vanhoja koivuja. X= 3554964 ja Y= 7222787.

Rakennus jäännös 3 (175880): Kellarin jäännös. Pitkulainen noin 5 m pitkä varpujen peittämä kumpare, jossa päällä suorakaiteenmuotoinen aukko. Aukko on syntynyt, kun kellarin katto on romahtanut ja aukosta näkyy vielä joitakin puulautoja. X= 3554927 ja Y= 7222767.

Kiviaitaa oli jäljellä useita pätkiä rakennusten pohjois-, etelä- ja länsipuolilla.

Kiviaita 1 (175888): Sammaleen peittämä matala kiviaidan pätkä tasanteen reunalla. Pituus noin 15 m ja leveys noin 1-1,5 m. Aidan pohjoispään yli on ajettu metsätyökoneella. X= 3554891 ja Y= 7222793.

Kiviaita 2 (175889): Noin 10 m pituinen pätkä kiviaitaa, jonka päälle on kasattu hakkuujätettä. Aidan leveys noin 1 m. X= 3554909 ja Y= 7222807.

Kivikasoja (175890): Kaksi kivikasaa vierekkäin. Voivat olla pätkiä kiviaidasta. Toisen kasan päältä on ajettu metsäkoneella. Kasojen luona on myös peltipurkkeja. X= 3554931 ja Y= 7222761.

Peltoröykkiöt ovat sammaleen ja varpujen peittämiä ja niiden halkaisija vaihtelee 2 - 3 m välillä.

Peltoröykkiö 1 (175883): X= 3554949 ja Y= 7222785.

Peltoröykkiö 2 (175884): X= 3554909 ja Y= 7222796.

Peltoröykkiö 3 (175886): X= 3554975 ja Y= 7222791.

Kohteen rajaus

Aluomainen. Rajaus perustuu kohteen näkyviin rajoihin.

Tulkinta

Asuintila jäännös.

Lisätietoja

17-lehtinen talouskartta Kiannan hoitoalueesta 16sta karttalehti. Tehty Metsähallituksessa v. 1928–1929.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014

Tarkastuspvm: 4.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen

Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:**

0 Ei määritelty

Selitys:

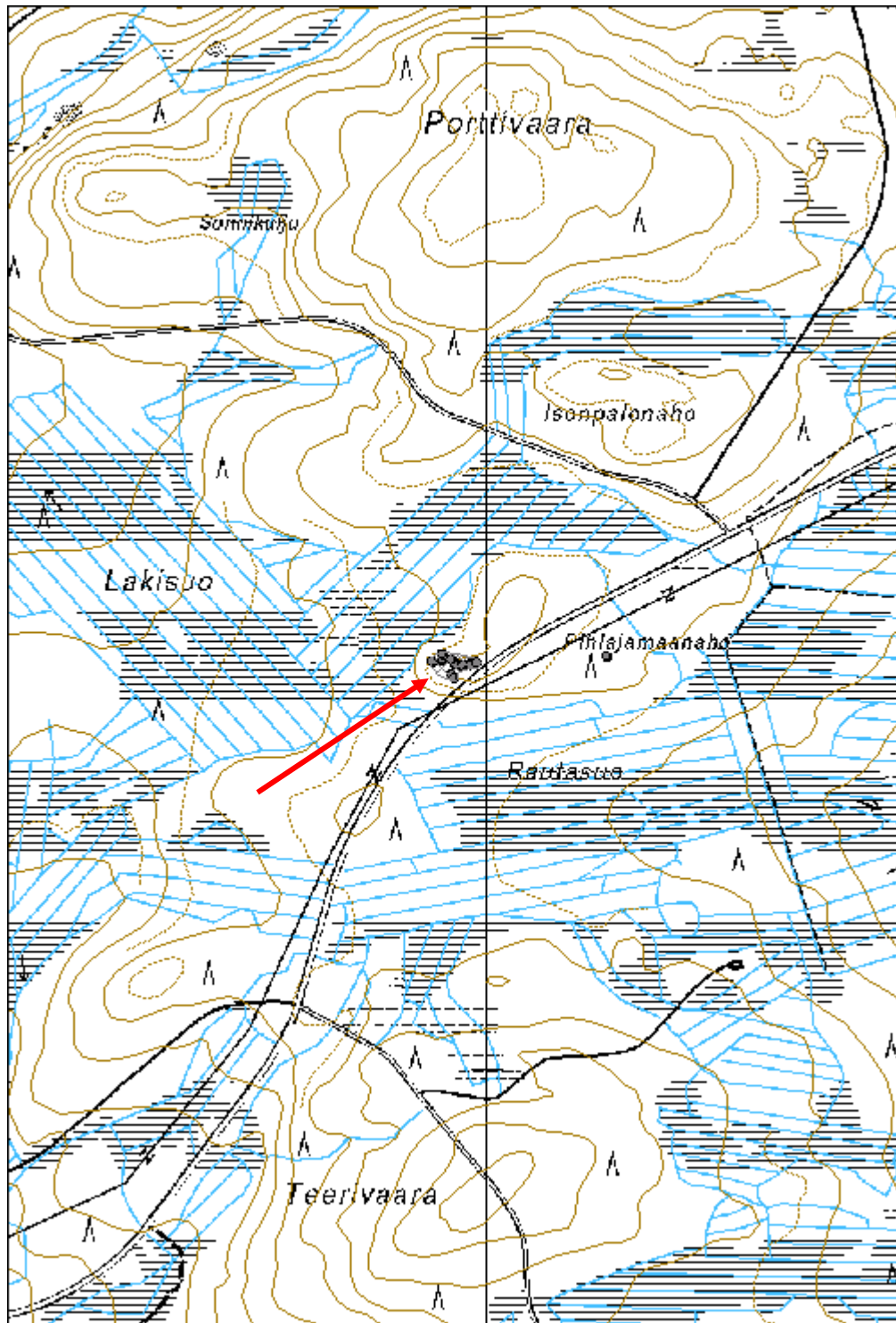

Rakennuksen jäännös 1.

Peltoröykkiö.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7222784, Y 3554934, Z 225	Mittakaava:	1:10000

Syrjäjärvi asuintila jäännös

MH-tunnus: 172749

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7231143, Y 3625662, Z 250	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Hakkuuaukean keskellä olevan mäen tasainen laki, jossa kasvaa koivun taimia ja katajaa. Aluskasvillisuus heinää, varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Paikalla on ilmeisesti joskus ollut asuintalo, josta on enää jäljellä kivistä tehdyn uunin jäännös ja pätkä kiviaitaa.

Uunin jäännös (Reiska 172746): Luonnonkivistä tehdyn uunin jäännös, joka on peittynyt sammaleen alle. Uunin itälaita on romahtanut. Kivissä palojälkiä. Koko n. 2 x 1 m. X= 3625660 ja Y= 7231139.

Kiviaidan jäännös (Reiska 172748): L-kirjaimen muotoisen kiviaidan jäännös. Aita on tehty melko suurista lohkarista, joiden päällä kasvaa nyt sammalta. Pituus n. 4 x 4 m ja leveys n. 1 - 1,2 m.

Kohteen rajaus

Aluemainen

Tulkinta

Uunin ja kiviaidan jäänteet. Paikalla on ilmeisesti ollut joskus talo/torppa.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 13.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

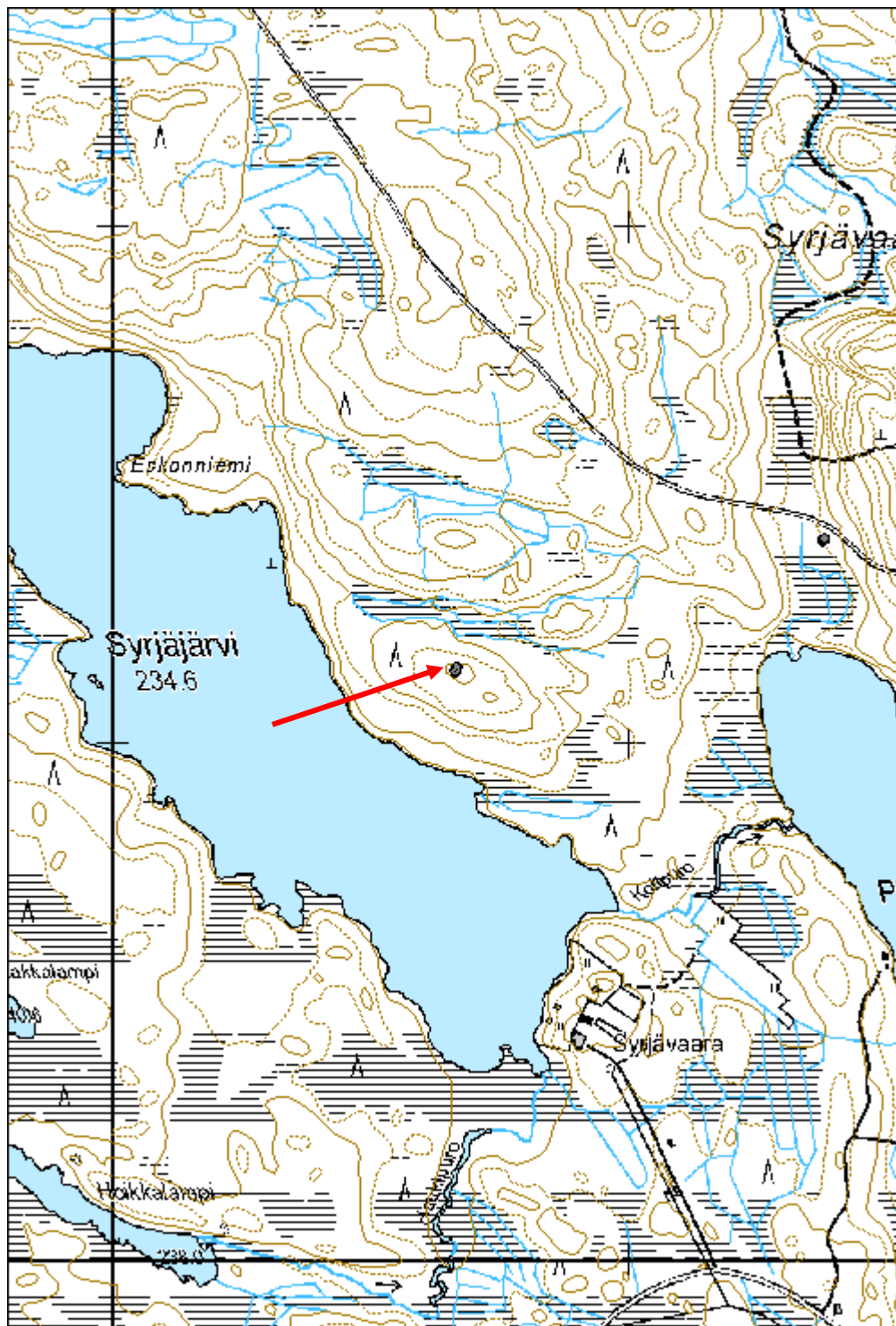
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojaus:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojaus:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Harjoittelija Tuuli Taivalantti dokumentoi paikalta löytynyttä kiviaitaa.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7231143, Y 3625662, Z 250	Mittakaava:	1:10000

Sarvikangas 3 hiilimiilu

MH-tunnus: 177093

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7211397, Y 3574524, Z 225	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi arkistolähteiden avulla.

Ympäristön kuvaus

Taimikko, jossa kasvaa mäntyä ja kuusta sekä siellä täällä koivua. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Halkaisijaltaan noin 5 m kokoinen ja syvyydeltään noin 1,5 m syvyinen aikalaislähteissä hiilimiiluksi nimetty kohde, joka sijaitsee mäntykankaan laidassa kankaan reunassa. Muotonsa perusteella kohde näyttää kuitenkin tervahaudalta.

Arkistolähteissä paikalla mainitaan sytytetyn hiilimiilun talvisodan alkamisen aikoihin vuonna 1939 ja se on jäänyt itsekseen palamaan loppuun. Aikalaiskertomuksen mukaan miilusta olisi haettu hiiltä vuonna 1940.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Hiilimiilu tai tervahauta.

Lisätietoja

Huttunen, Pertti 2010: Sodan jälkiä Suomussalmella. Sotahistoriallisten kohteiden inventointiraportti. Suomussalmen kirjasto, kotiseutuarkisto.

Toimenpiteet***Tarkastukset***

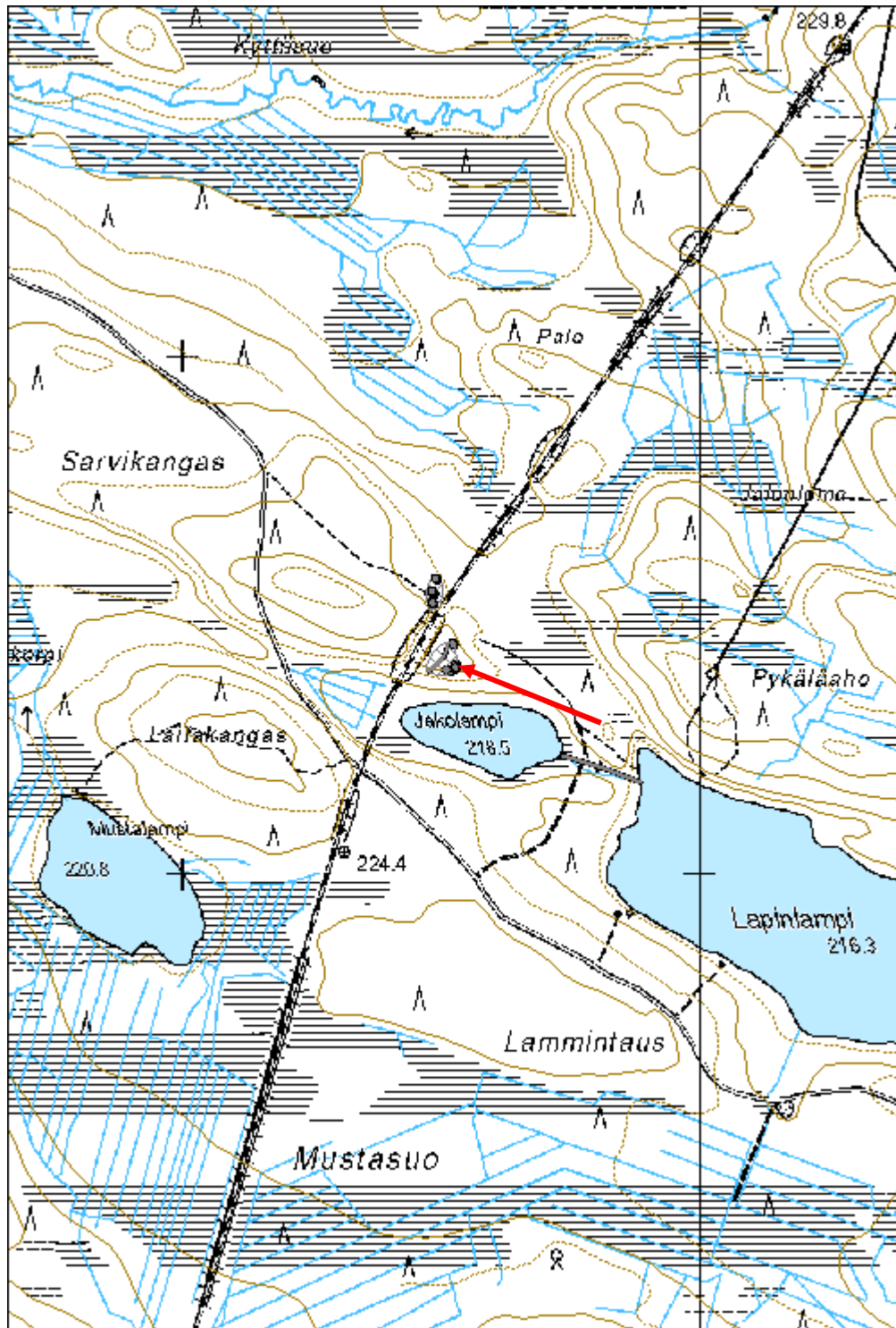
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 18.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojaus:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	
Ympäristön suojaus:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Yleiskuva hiilimiilusta/tervahaudasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7211397, Y 3574524, Z 225	Mittakaava:	1:10000

Saarijoki 2 hylsypuu

MH-tunnus: 176690

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7243142, Y 3611578, Z 203	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Saarijoen ranta, jossa kasvaa mäntyjä. Aluskasvillisuus varpua, sammalta ja suopursua.

Kohteen kuvaus

Kaksi vanhaa mäntyä joen varressa. Toisessa puussa on kolme epäsäännöllisen muotoista pilkkaa, joissa sekä luodinreikiä että hylsyjä. Hylsyty ovat ruostuneita ja joen puolella noin 1-1,6 m korkeudella puussa. Puun halkeamisesta päätellen ne on lyöty, ei ammuttu, puuhun. Viereiseen puuhun on lyöty moderni naula.

Kohteen rajausta

Pistemäinen.

Tulkinta

Pilkka- ja hylsyputa.

Lisätietoja

Kohde sijaitsee muinaisjäännösalueella 777010039 Saarijoen niska.

Toimenpiteet***Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 17.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

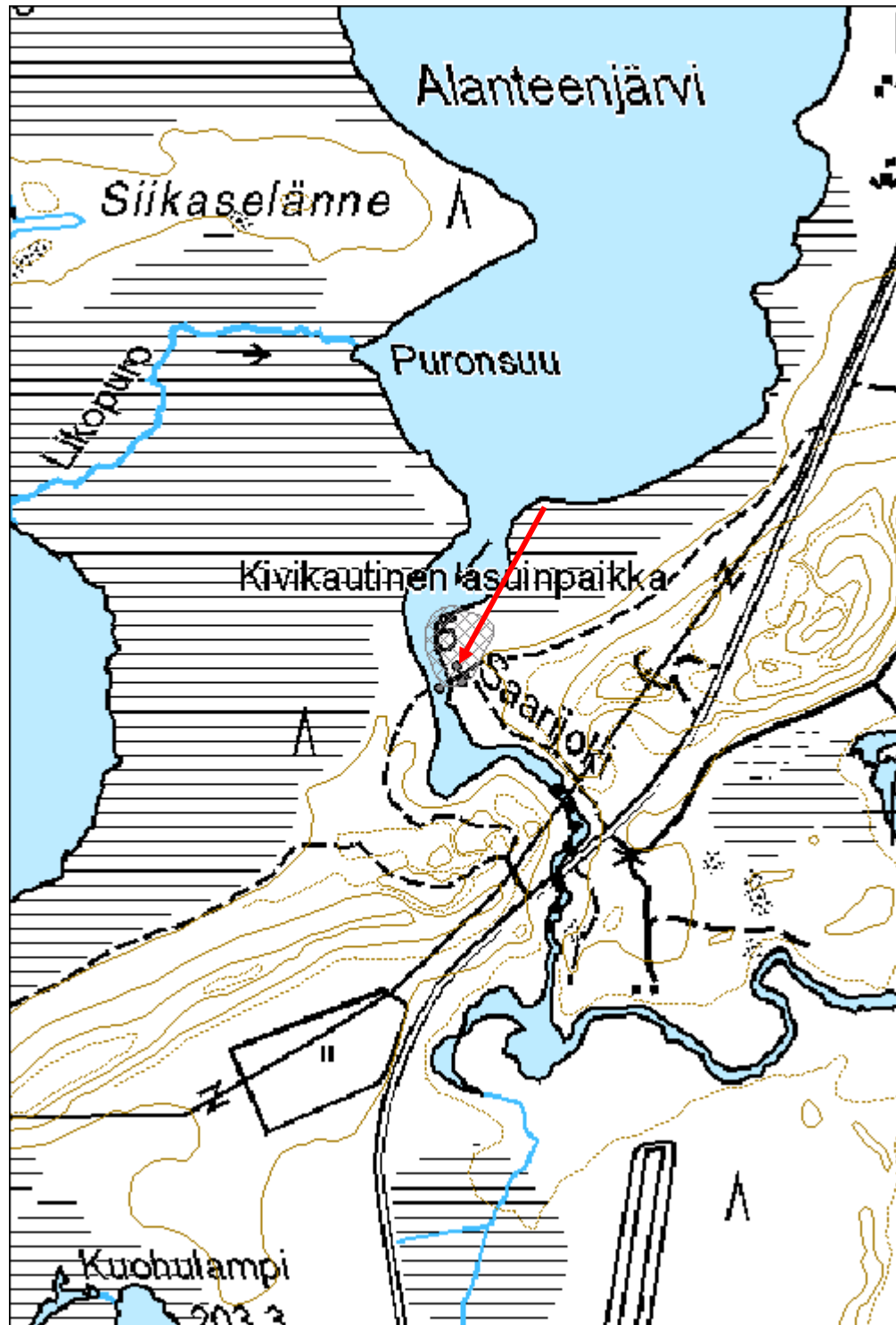
Viranomaisrekisterinro:**Kunto:** 1 Hyvä**Olotila:** 2 Ei käytössä

Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Hylsyjä puussa.

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7243142, Y 3611578, Z 203	Mittakaava:	1:5000

Honkasalmi 3 kaivanto

MH-tunnus: 172526

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7207011, Y 3577606, Z 215	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Honkasaaren länsiosa, jossa kasvaa mäntyjä, koivuja ja kuusia. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Suorakaiteenmuotoinen kaivanto n. 4 m rannasta. Koko n. 1,5 x 1 m. Syvyys n. 50 cm. Pohja melko tasainen, reunat hieman valahtaneet.

Kohteen rajaus

Pistemäinen

Tulkinta

Kaivanto, jonka tarkempaa funktiota ei tiedetä.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 23.9.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	Selitys:
Ympäristön suojele:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	2034 Pesiöjärven saaret

Yleiskuva kaivannosta.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7207011, Y 3577606, Z 215	Mittakaava:	1:8000

Honkasaari 11 kaivanto

MH-tunnus: 172513

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7207047, Y 3578652, Z 215	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa laserkeilausaineiston avulla.

Ympäristön kuvaus

Honkasaaren eteläranta, jossa kasvaa harvaa mäntymetsää. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Kaivanto, joka on kooltaan noin 4 x 1 m. Syvyys n. 50 cm. Kaivannon reunat eivät ole terävät ja suorat. Kaivantoa kairattiin maakairalla, jolloin selvisi, että turpeen alla on noin 20 cm paksuinen tummanharmaa kerros. Kuopan funktio on epäselvä.

Kohteen rajaus

Pistemäinen

Tulkinta

Kaivanto

Lisätietoja

Honkasaarella on asuttu ainakin 1900-luvun alussa tai mahdollisesti jo 1800-luvun lopussa. Kaivanto voi liittyä tähän toimintaan.

Toimenpiteet***Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 20.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

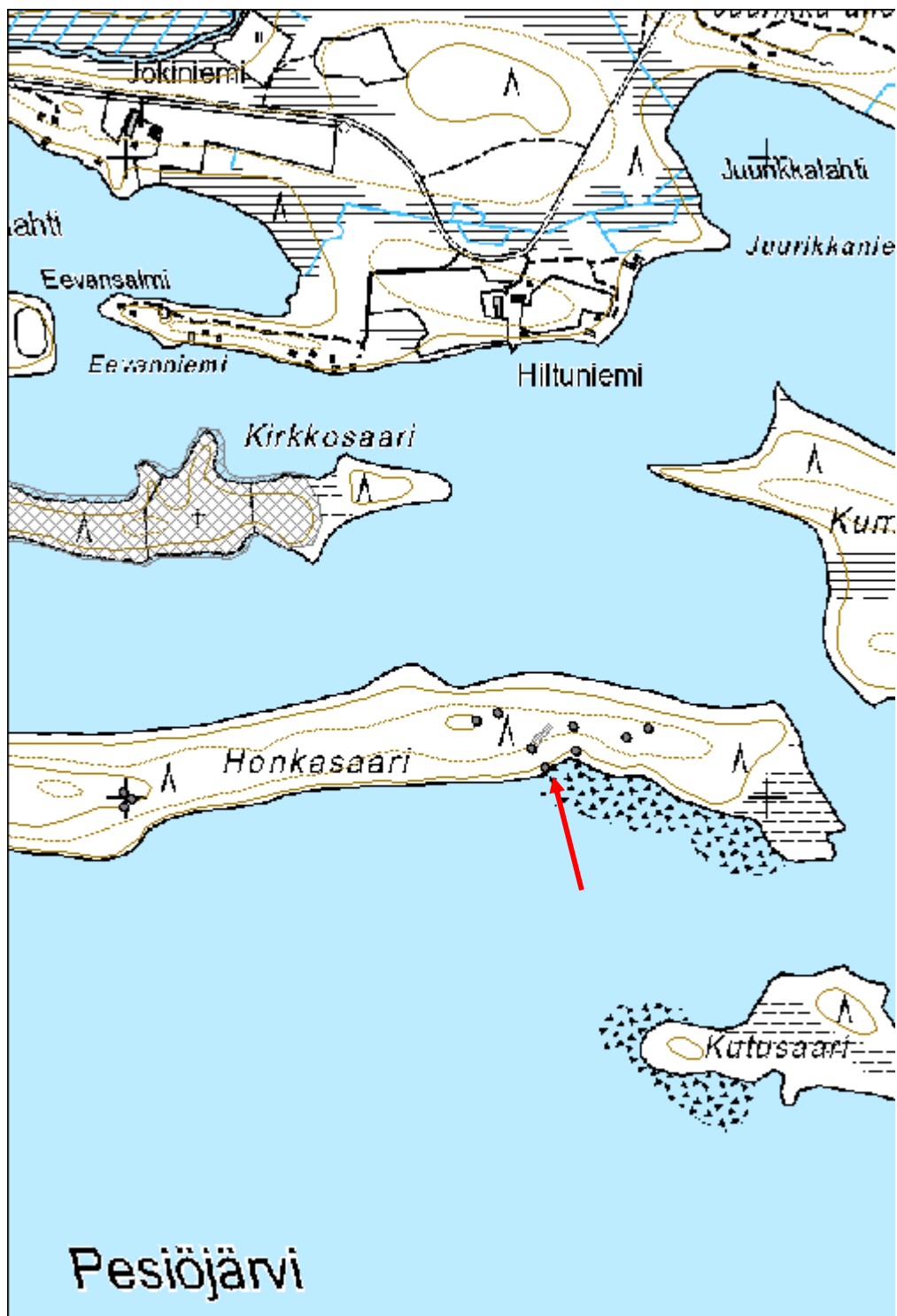
Viranomaisrekisterinro:	Kunto:	1 Hyvä
	Olotila:	2 Ei käytössä

Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue		
Selitys:	2034 Pesiöjärven saaret		

Yleiskuva kaivannosta.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7207047, Y 3578652, Z 215	Mittakaava:	1:8000

Honkasaari 12 kaivanto

MH-tunnus: 172515

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7207121, Y 3578545, Z 220	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa laserkeilausaineiston avulla.

Ympäristön kuvaus

Honkasaaren pohjoislaita, jossa n. 20 m leveä hiekkapohjainen harju. Paikalla kasvaa mäntymetsää, aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Tasapohjainen hieman suorakaiteenmuotoinen noin 40 cm syvä kaivanto. Koko 2 x 1 m. Ei huuhtoutumiskerrosta. Kaivannosta n. 37 m päässä koilliseen on toinen kaivanto (171481 Honkasaari 6 kaivanto) ja n. 100 m päässä itään useamman kuopan keskittymä (171477 Honkasaari 5 kuoppa jäännös).

Kaivannon funktio on epäselvä, mutta muotonsa perusteella se voisi liittyä sota-aikaan. Saarella on myös asuttu, joten ne voivat liittyä myös tähän toimintaan.

Kohteen rajaus

Pistemäinen

Tulkinta

Kaivanto

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

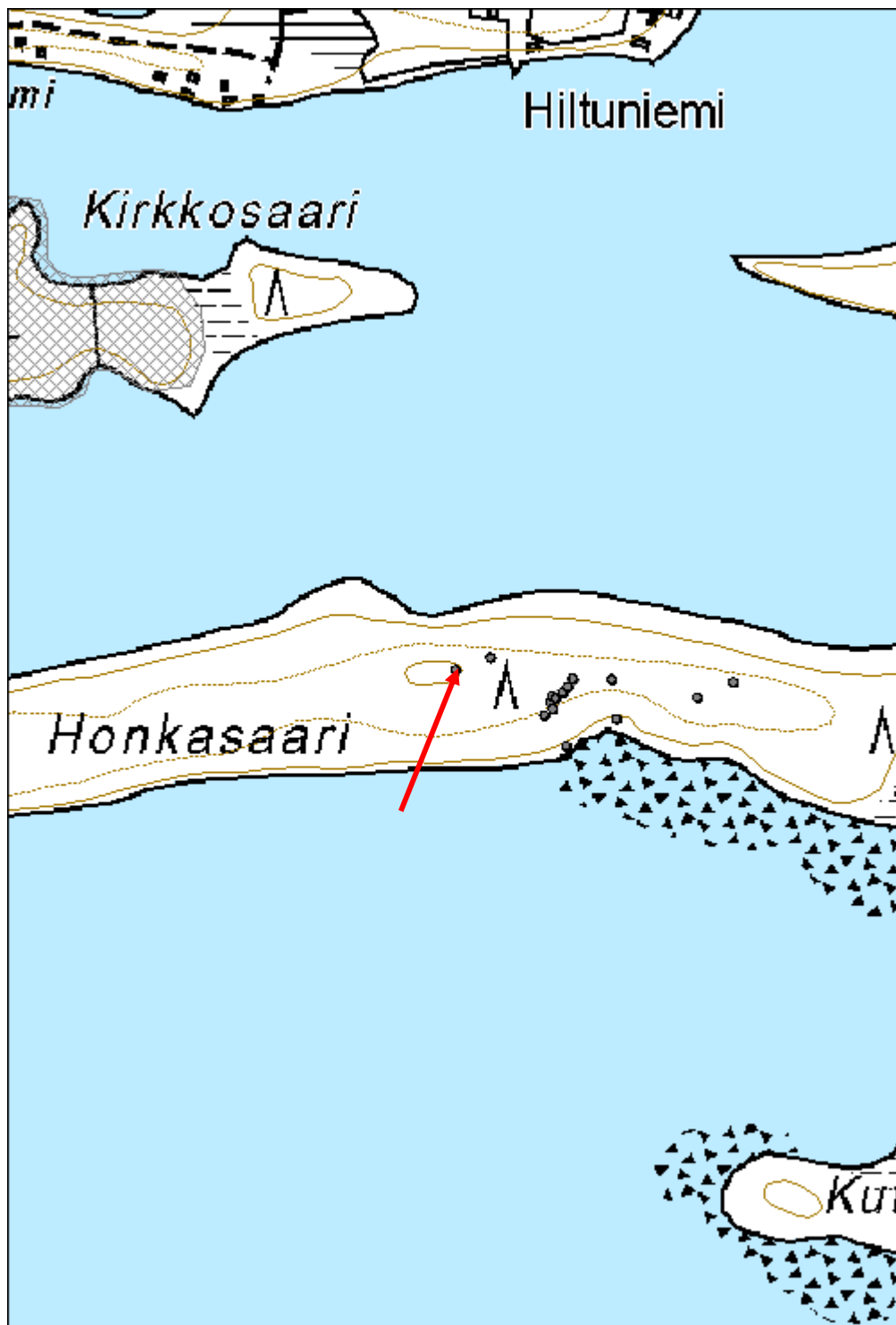
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 20.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojaus:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	
Ympäristön suojaus:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue		
Selitys:	2034 Pesiöjärven saaret		

Yleiskuva kaivannosta.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7207121, Y 3578545, Z 220	Mittakaava:	1:5000

Honkasaari 6 kaivanto

MH-tunnus: 171481

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7207133, Y 3578578, Z 218	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi laserkeilausaineiston avulla.

Ympäristön kuvaus

Honkasaaren keskivaiheilla kulkeva korkeampi harju. Paikalla kasvaa mäntyjä ja aluskasvillisuus on varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Itä-länsisuuntainen kapea ja melko syvä kaivanto. Koko 2,5 x 1 m ja syvyys 1 m. Ei huuhtoutumiskerrosta.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Kaivanto, jonka funktio ja ajoitus epäselvä. Muotonsa puolesta voisi olla sota-aikainen potero. Saarella on kuitenkin asuttu ainakin 1900-luvun alussa, joten kaivanto voi liittyä myös tähän toimintaan.

Lisätietoja

Kaivannosta n. 75 m päässä kaakkoon on seitsemän kuopan rykelmä (171477 Honkasaari 5 kuoppa jäännös).

Toimenpiteet***Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 20.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

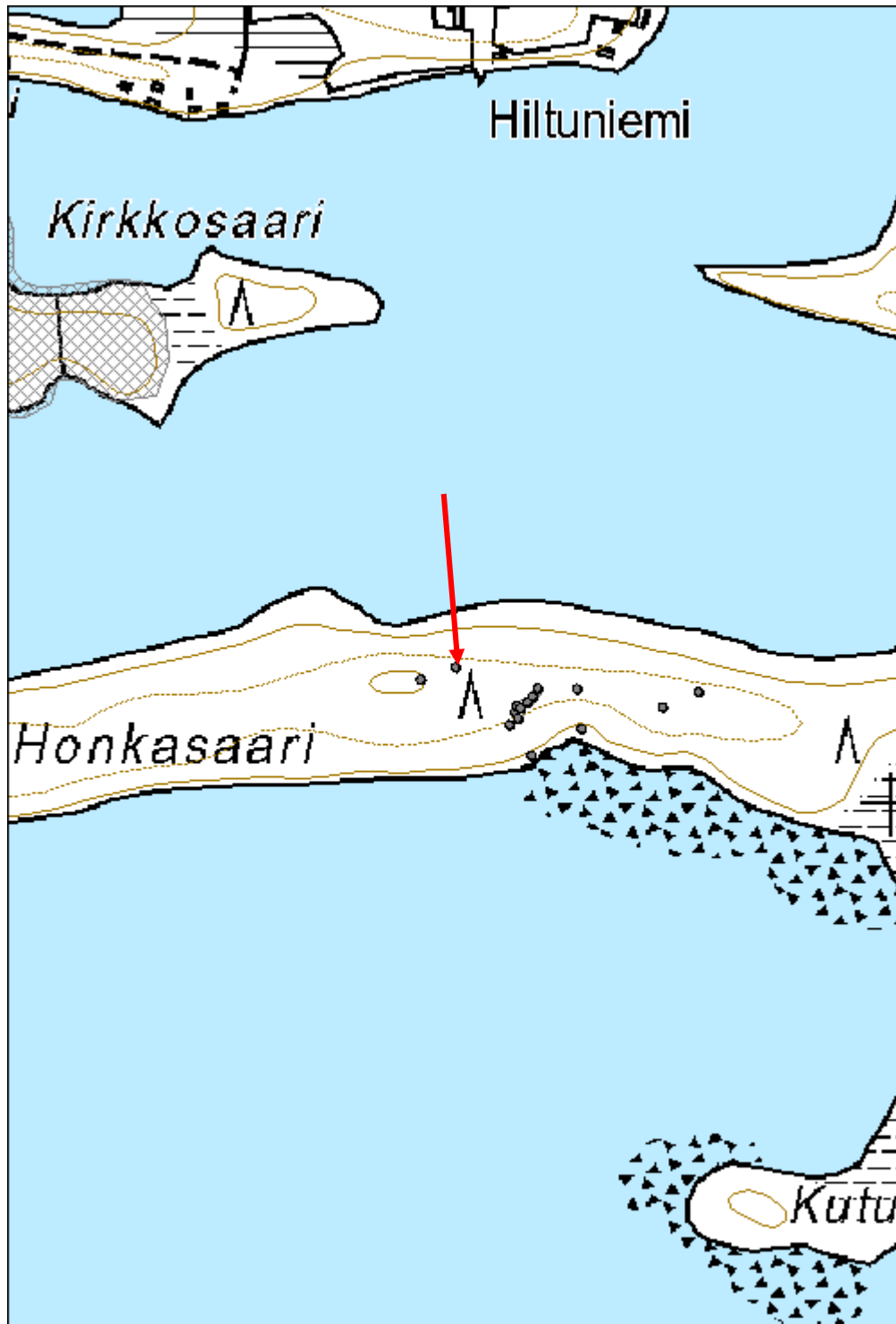
Viranomaisrekisterinro:	Kunto: 1 Hyvä
--------------------------------	----------------------

Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue		
Selitys:	2034 Pesiöjärven saaret		

Yleiskuva kaivannosta.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7207133, Y 3578578, Z 218	Mittakaava:	1:5000

Lehtosaari 2 kaivanto

MH-tunnus: 171369

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7206690, Y 3579435, Z 218	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohteesta ilmoitti Petri Anttonen.

Ympäristön kuvaus

Lehtosaaren eteläosassa oleva korkea kumpare, josta hyvä näköyhteys järvelle. Paikalla kasvaa kuusia, mäntyjä ja koivuja. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Paikalla on kaksi pitkulaista kaivantoa, jotka muistuttavat sota-aikaisia poteroita. Kuopissa ei huuhtoutumiskerrosta, joka viittaisi niiden olevan melko nuoria.

Kaivanto 1: Pitkulainen n. 3,5 x 1m kokoinen kaivanto, jonka syvyys noin metrin. Harjun eteläpäässä lähellä järveä. Paikalta erittäin hyvät näkymät järvelle. Kaivannossa ei huuhtoutumiskerrosta. X = 3579435 ja Y = 7206693.

Kaivanto 2: Pitkulainen, noin 2 x 1m kaivanto kaivannon 1 eteläpuolella. Syvyys noin metri. X = 3579436 ja Y = 7206687.

Kohteen rajaus

Aluemainen.

Tulkinta

Mahdollisesti sota-aikaisia kaivantoja/poteroita.

Lisätietoja

Sotatoimista saarilla ei ole löytynyt tietoa paikallisilta henkilöiltä tai paikallishistoriikeista. Lehtosaarella on ollut asutusta (rakennuksen jäännös), joten kaivannot voivat liittyä muuhunkin kuin sota-aikaan.

Toimenpiteet***Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014

Tarkastuspvm: 20.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

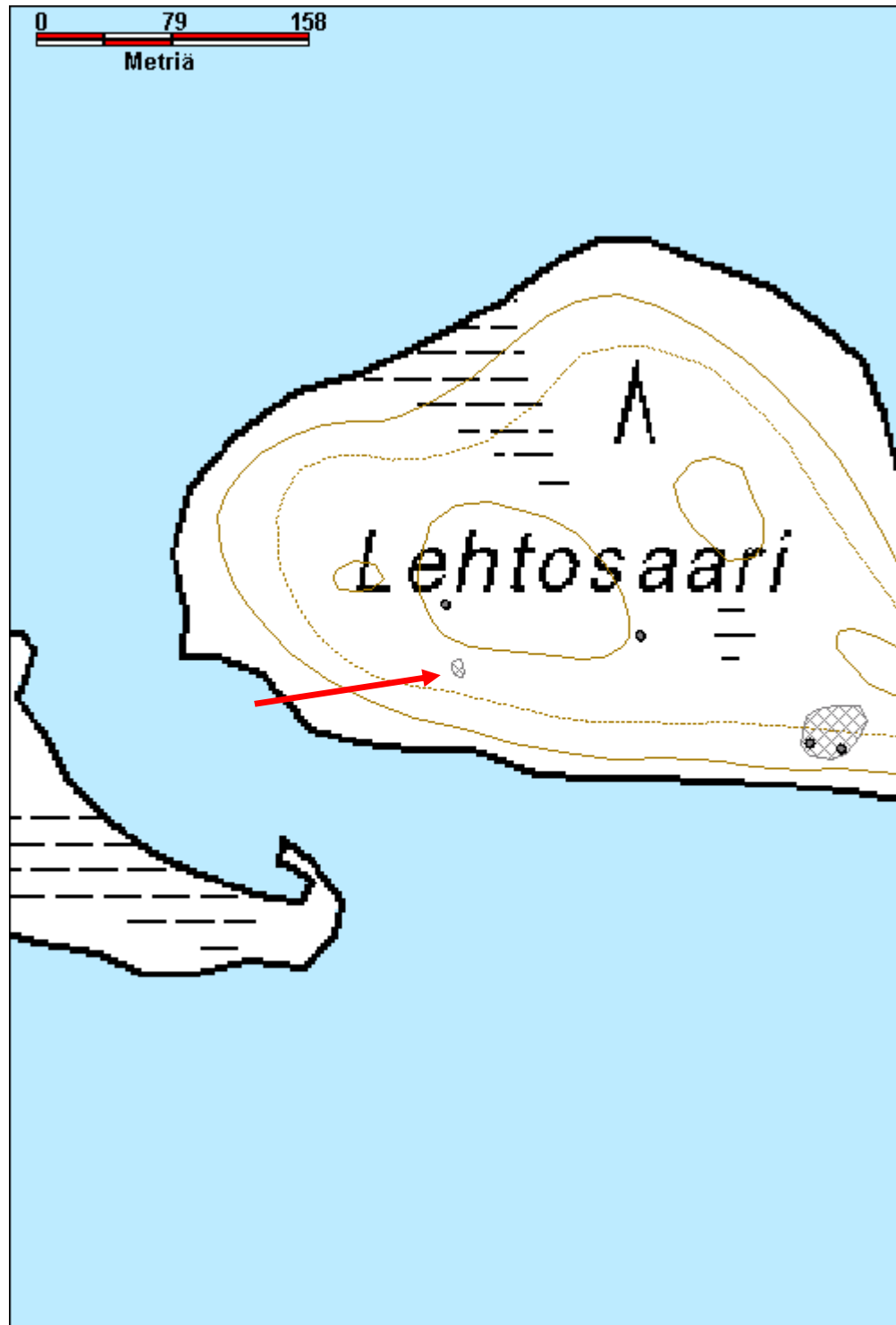
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	2034 Pesiöjärven saaret

Yleiskuva kaivannosta.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7206690, Y 3579435, Z 218	Mittakaava:	1:3000

Lehtosaari 3 kaivanto

MH-tunnus: 171388

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7206727, Y 3579428, Z 220	Löydöt:	

Taustatiedot

Tieto kohteesta saatiin Petri Anttoselta.

Ympäristön kuvaus

Korkeamman kumpareen korkein kohta, jossa kasvaa kuusia, mäntyjä ja koivuja. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Noin 3 metriä pitkä ja 1 metriä leveä pitkulainen kaivanto harjun korkeimmalla kohdalla. Syvyys 50–70 cm. Kaivannossa ei huuhtoutumiskerrosta. Kuopan funktio epäselvä. Samanlaisia kuoppia hieman alempana kumpareella noin 35 m päässä etelään. Muodoltaan voisivat olla sota-aikaisia poteroita. Huuhtoutumiskerroksen puuttuminen viittaa kuoppien olevan melko nuoria.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Mahdollisesti sodan aikainen kaivanto/potero.

Lisätietoja

Sotatoimista Lehtosaarella ei saatu tietoa paikallisilta asukkailta tai paikallishistoriateoksesta. Saarella on aiemmin asuttu (rakennuksen jäännös), joten kaivanto voi liittyä myös tähän asutukseen.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 20.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

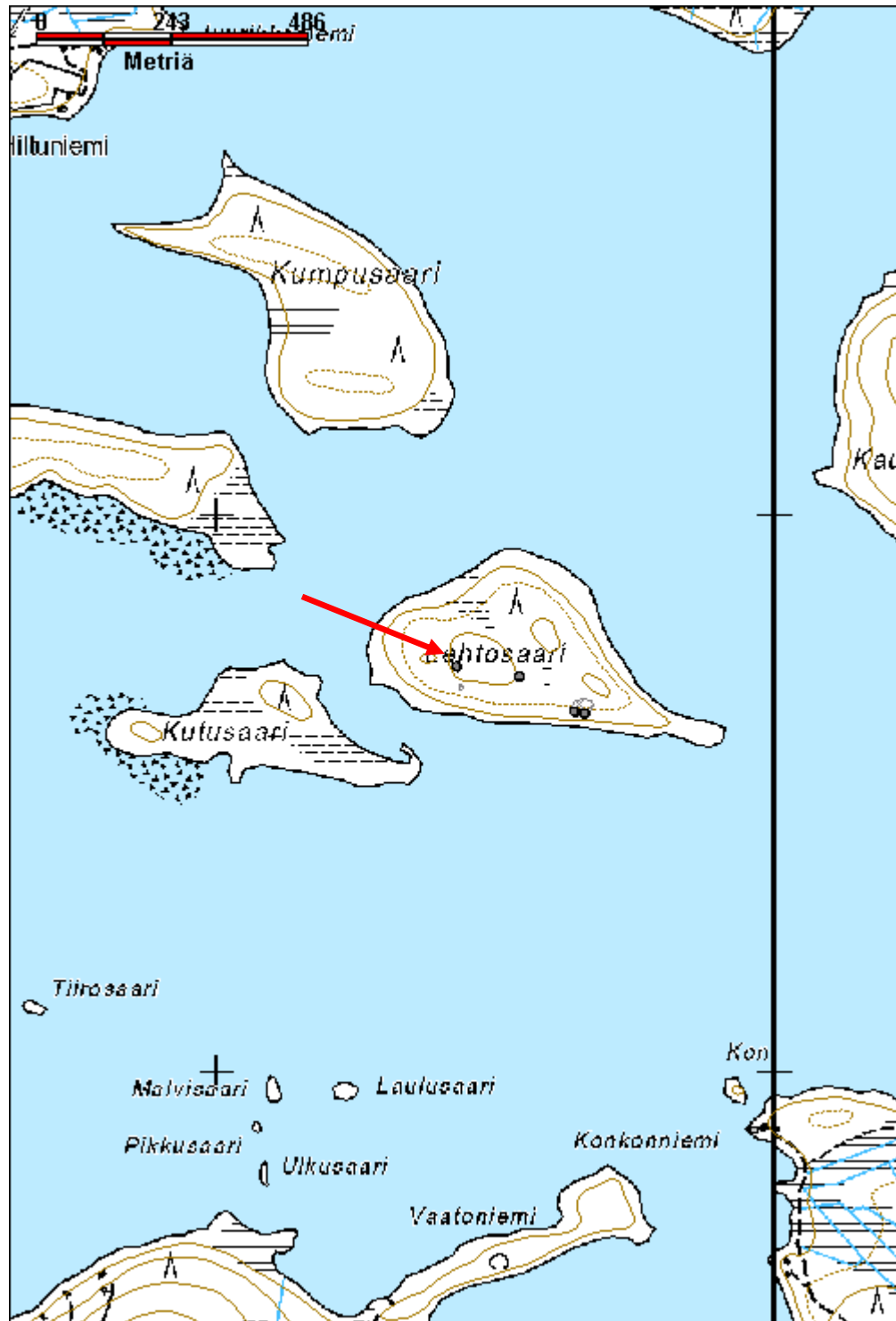
Viranomaisrekisterinro:	Kunto: 1 Hyvä
--------------------------------	----------------------

Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue		
Selitys:	2034 Pesiöjärven saaret		

Yleiskuva kaivannosta.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7206727, Y 3579428, Z 220	Mittakaava:	1:9252

Tervajärvi 1 kaivanto

MH-tunnus: 176724

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7214715, Y 3570551, Z 195	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Mäntykangas joen pohjoispuolella. Kohteet sijaitsevat törmän reunalla. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Kaksi suurta ja syvää kaivantoa, joita erottaa noin 2 m leveä maakangas.

Kaivanto 1 (176722): Itäisempi kaivannoista. Soikean tai hieman suorakaiteenmuotoinen halkaisijaltaan noin 5 kokoinen ja syvyydeltään noin 1 m syvyinen kaivanto. Kaivannon pohja on melko tasainen ja maa kaivannon reunoilta on valunut kaivantoon. X= 3570554 ja Y= 7214716.

Kaivanto 2 (176723): Pyöreä, halkaisijaltaan noin 5 m kokoinen kaivanto, jonka kaakkoislaidalla on hieman vallia. Kaivannon syvyys on noin 1 m. X= 3570549 ja Y= 7214715.

Kohteen rajaus

Aluemainen. Rajaus perustuu näkyviin rakenteisiin.

Tulkinta

Kaivantoja, joiden funktio epäselvä.

Lisätietoja

Kaivannoista noin 40 m päässä luoteeseen on vielä kolmas samantyyppinen kaivanto.

Toimenpiteet***Tarkastukset***

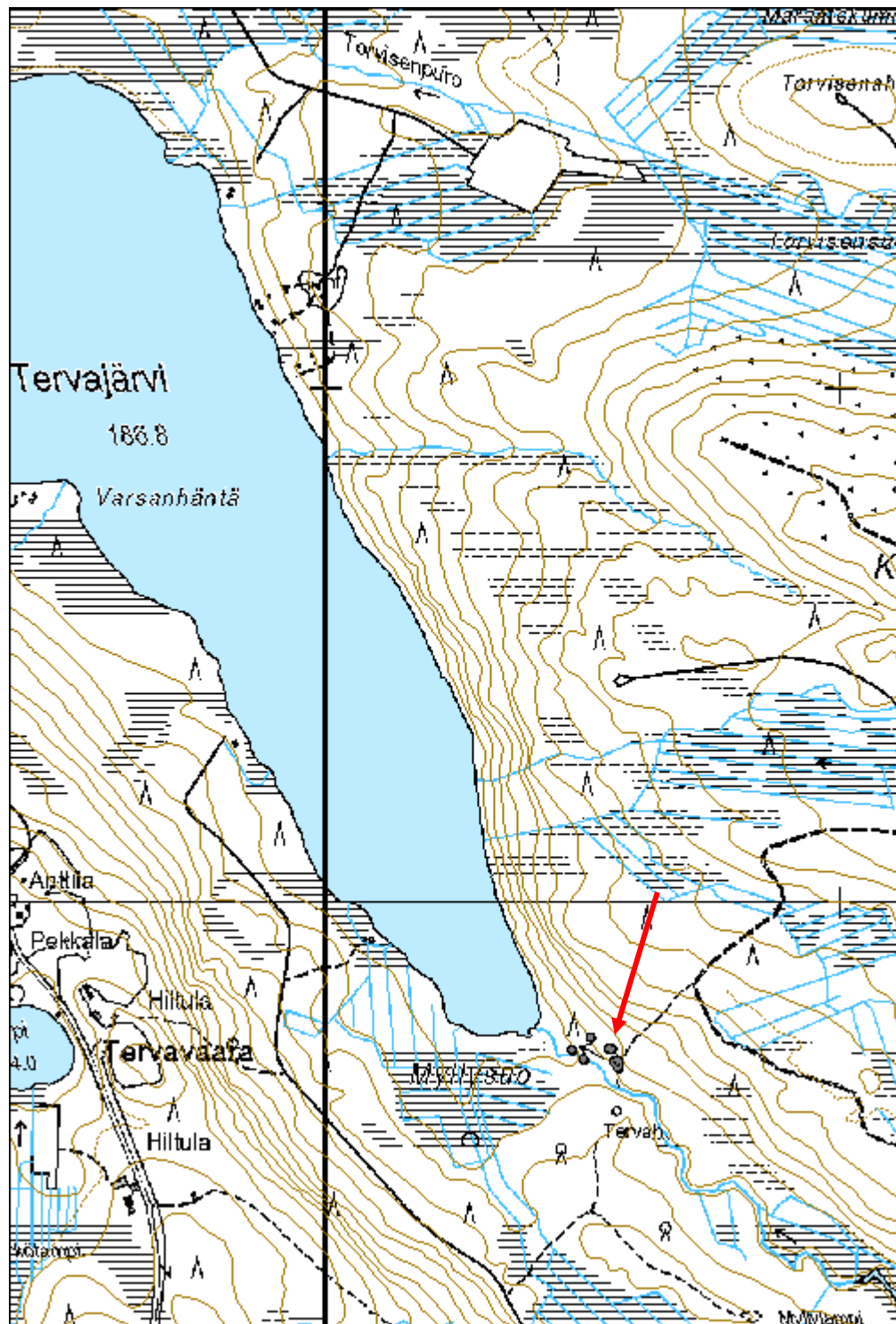
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 18.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojaus:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	
Ympäristön suojaus:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Yleiskuva kaivannosta.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7214715, Y 3570551, Z 195	Mittakaava:	1:10000

Tervajärvi 2 kaivanto

MH-tunnus: 176726

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7214737, Y 3570513, Z 195	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Mäntykankaan lounaiskulma, jossa maasto laskee jyrkästi joen rantaan. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Soikeahko kaivanto, jossa vallit. Halkaisija noin 7 m. Ei halssia, muuten voisi muotonsa puolesta olla tervahautakin.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Kaivanto, jonka funktio epäselvä.

Lisätietoja

Samantyyppisiä kaivantoja on noin 40 m päässä kaakkoon kohteessa 176724 Tervajärvi 1 kaivanto.

Toimenpiteet***Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 18.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

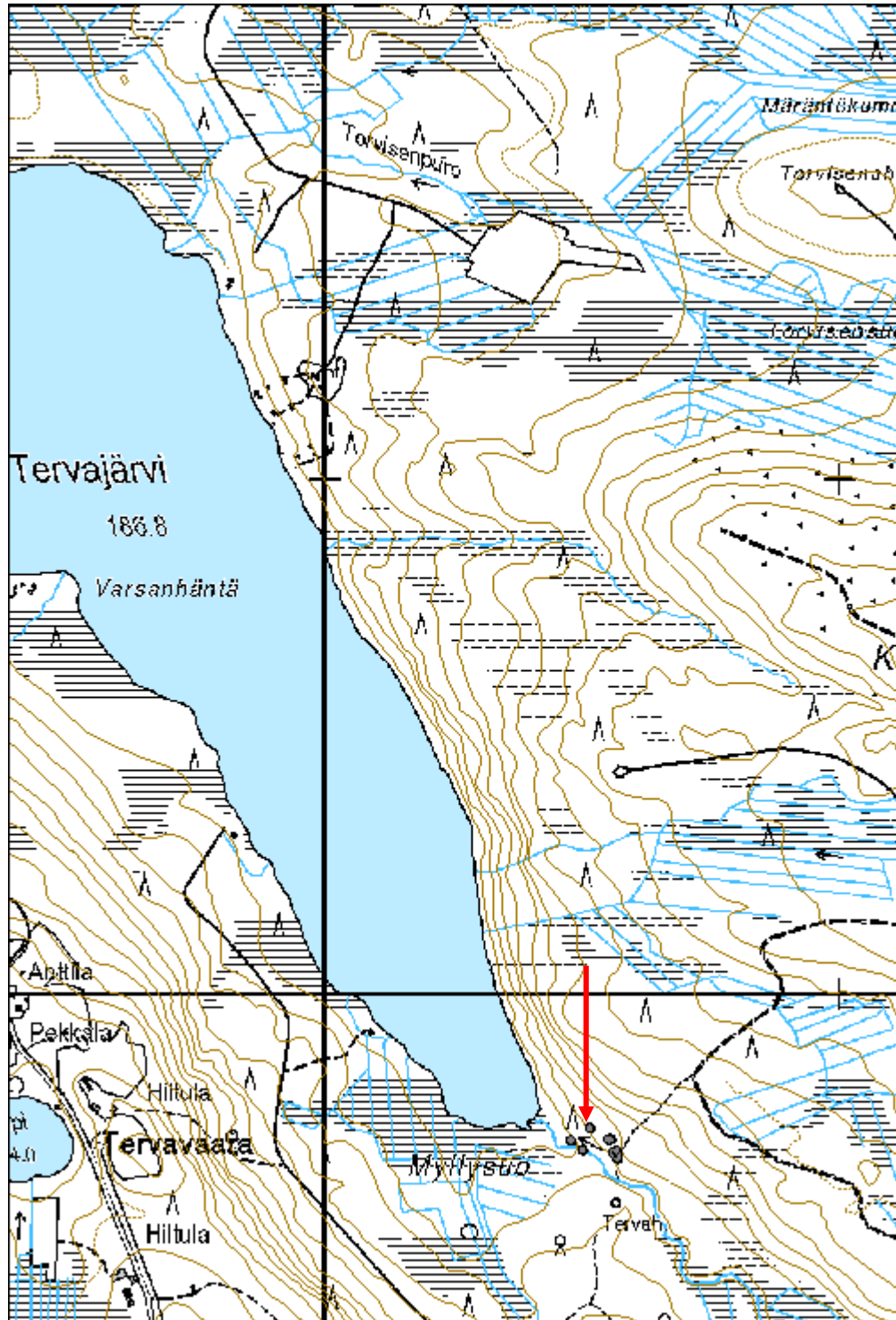
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	suojelu: Selitys:
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Yleiskuva kaivannosta.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7214737, Y 3570513, Z 195	Mittakaava:	1:10000

Julmanaho kellari jäännös

MH-tunnus: 171526

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7222657, Y 3595272, Z 240	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi vanhan peruskartan avulla.

Ympäristön kuvaus

Osin avohakattu kangas järven ja metsäautotien välissä. Paikalla kasvaa sekametsää, jossa melko paljon pihlajaa. Vieressä poroaita.

Kohteen kuvaus

Noin 6 x 7 m kokoisen loivaan rinteeseen kaivetun kellarin jäännös, jossa noin 2 m leveät maavallit. Vallien keskellä on noin 4 x 2 m kokoinen suorareunainen kaivanto. Itäpäässä on näkyvissä hirsirakenteita ja kellarin keskellä sisällä on kiviä, jotka ovat luultavasti peräisin sortuneesta katosta. Oviaukko keskellä itäseinää ja se on lähes täysin hävinnyt. Rakennuksessa on käytetty tavallisia rautanauvoja.

Paikalle on merkitty 1980-luvun lopun peruskarttaan kolme rakennusta, mutta muita rakennuksia ei enää ole jäljellä. Rannassa n. 70 m päässä on kasa purettuja hirsiiä.

Kohteen rajaus

Pistemäinen

Tulkinta

Kellarin jäännös

Lisätietoja

Vuoden 1988 peruskartassa paikalle on merkitty kolme rakennusta, joista yksi oli asuinrakennus ja kaksi muuta varasto tms. rakennuksia. Nyt paikalla oli enää kellarin jäännös ja muut rakennukset oli ilmeisesti purettu.

Toimenpiteet***Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 5.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen

Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 2 Kesinkertainen

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojaus:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojaus:**

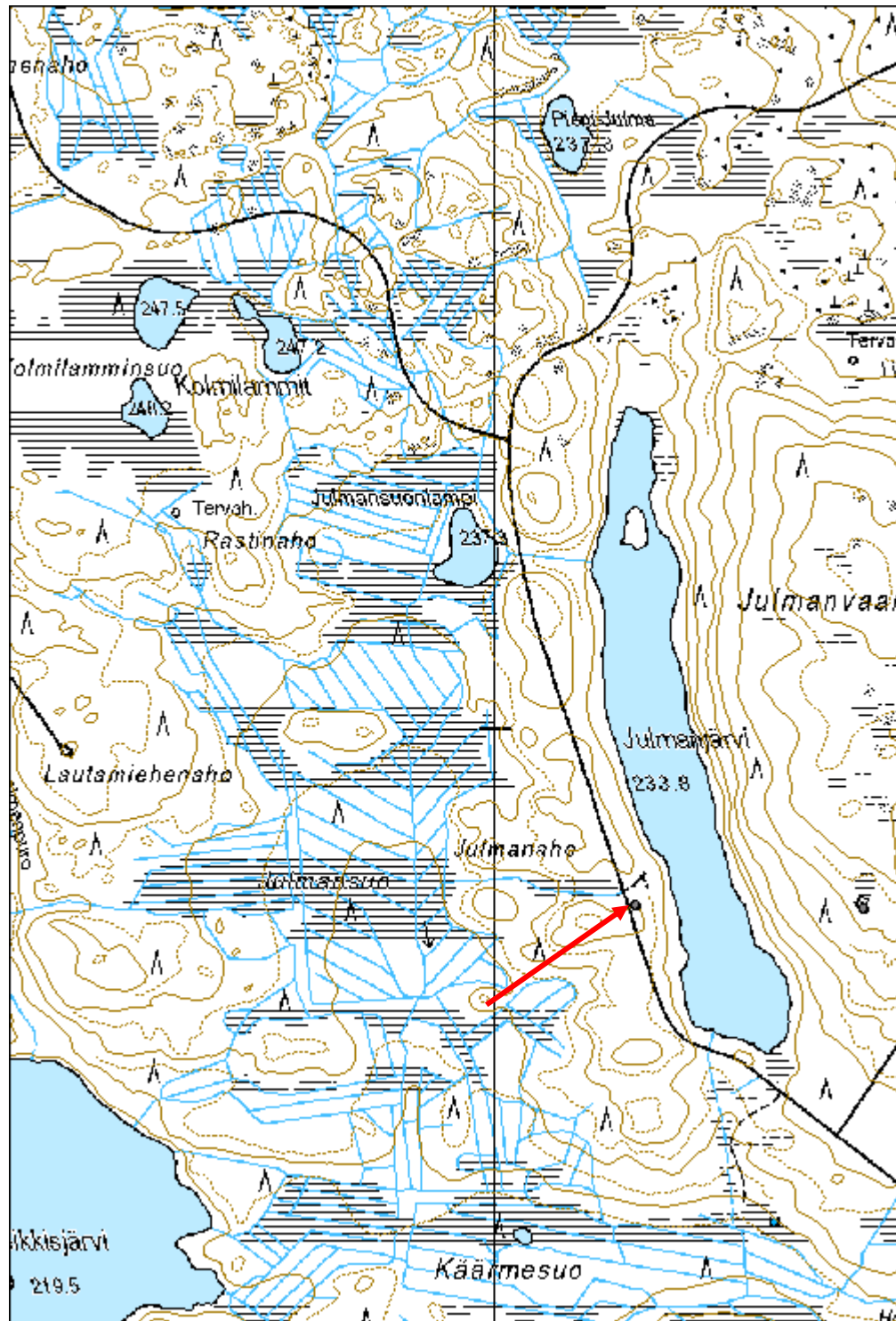
0 Ei määritelty

Selitys:

Yleiskuva kellarin jäännöksestä.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7222657, Y 3595272, Z 240	Mittakaava:	1:10000

Honkasaari 2 kellari jäännös

MH-tunnus: 171429

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7207112, Y 3578696, Z 218	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2014 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Honkasaaren keskivaiheilla kulkeva korkeampi harjanne, jossa kasvaa harvaa mäntymetsää. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Paikalla on pisananmallinen matalan harjun etelärinteeseen kaivettu kuoppa, jonka koko on n. 3 x 1,5 m. Kuopan syvyys noin 1 m. Rakenteen kaakkoislaidalla on aukko, jossa on luultavasti sijainnut ovi. Rakenteen takaseinä näyttää romahtaneen sisään. Katosta ei ole mitään jäljellä.

Kellarikuopasta n. 15 m päässä kaakkoon on kaksi pienempää kuoppaa, jotka ovat kooltaan 1 m x 40 cm ja 1,5 x 3 m ja syvyydeltään 20-30cm. Nämä voivat olla nauriskuopan jäänteitä.

Kohteen raja

Pistemäinen.

Tulkinta

Luultavasti pienen kellarin jäänteet.

Lisätietoja

Kellarista n. 30 m päässä etelään on rakennuksen jäänteet. Honkasaarella sijainnut mökki mainitaan Kalle Kajanderin teoksessa Nälkämailta - Kuvia ja havaintoja Koillis-Suomesta nälkävuodelta 1902 (1903) sivuilla 96–97. Kellari liittyyneen samaan kokonaisuuteen.

Toimenpiteet***Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 20.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

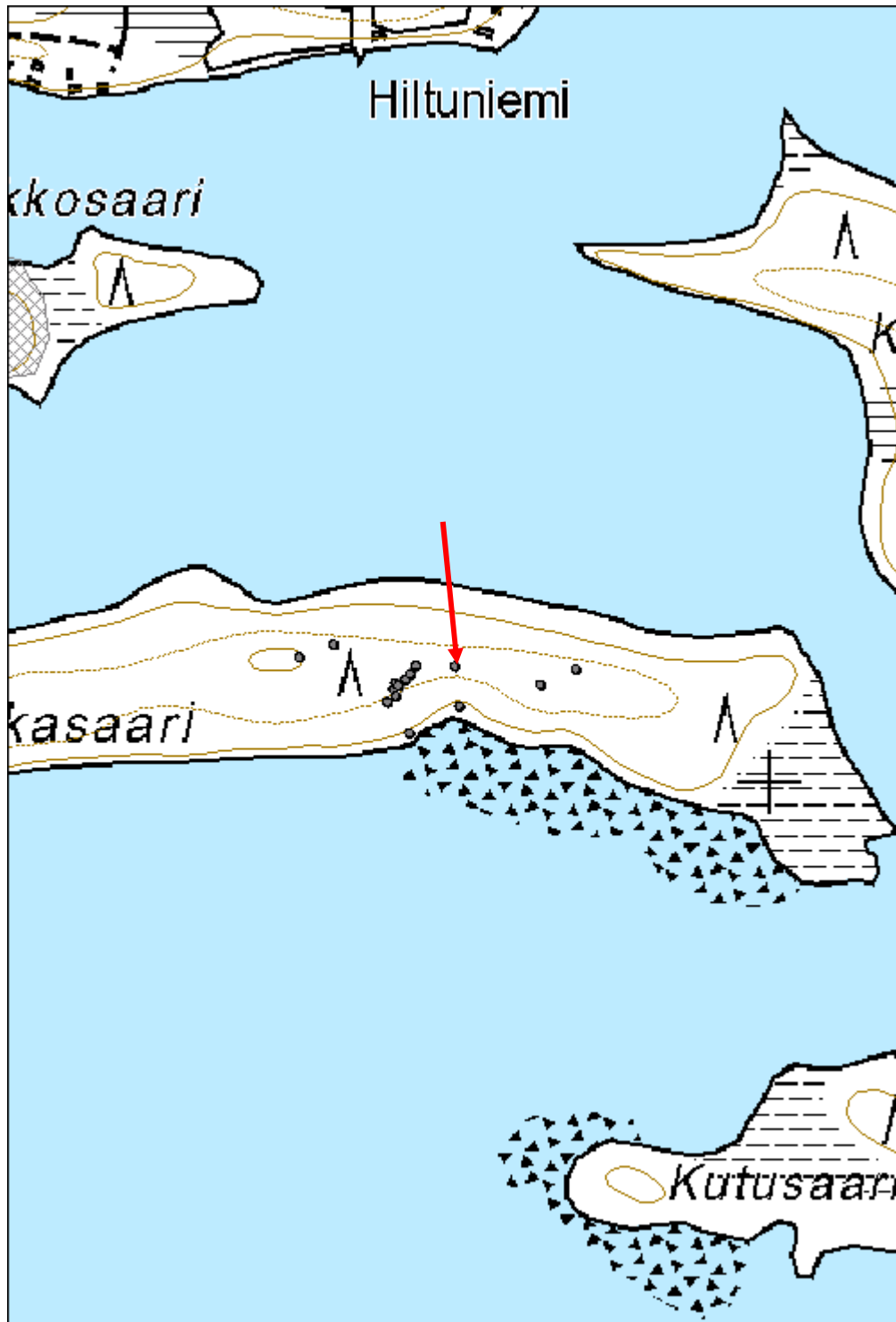
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	2034 Pesiöjärven saaret

Yleiskuva kellarin jäännöksestä.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7207112, Y 3578696, Z 218	Mittakaava:	1:5000

Honkasalmi 1 kivilatomus

MH-tunnus: 172518

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7206962, Y 3577691, Z 215	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohteesta ilmoitti Petri Anttonen.

Ympäristön kuvaus

Honkasaaren eteläinen rantatörmä Honkasalmen kohdalla. Paikalla kasvaa mäntyjä ja nuoria koivuja. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Kivilatomus, joka on etelälaitaa lukuun ottamatta säilyttänyt neliön/suorakaiteen muotonsa. Latomus on matala ja siinä on vain muutama kivikerta. Keskellä on pystyssä laakakivi, jossa kolme numeroa: 8 ja 9,7 tai 1 sekä 3 tai 5.

Kohteen rajaus

Pistemäinen

Tulkinta

Kivilatomus.

Lisätietoja

Vanhoissa kartoissa ei Honkasaaren halki ole kulkenut rajaa. Latomus muistuttaa muodoltaan kartan piirtoa varten tehtyjä kivilatomuksia.

Toimenpiteet***Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 23.9.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

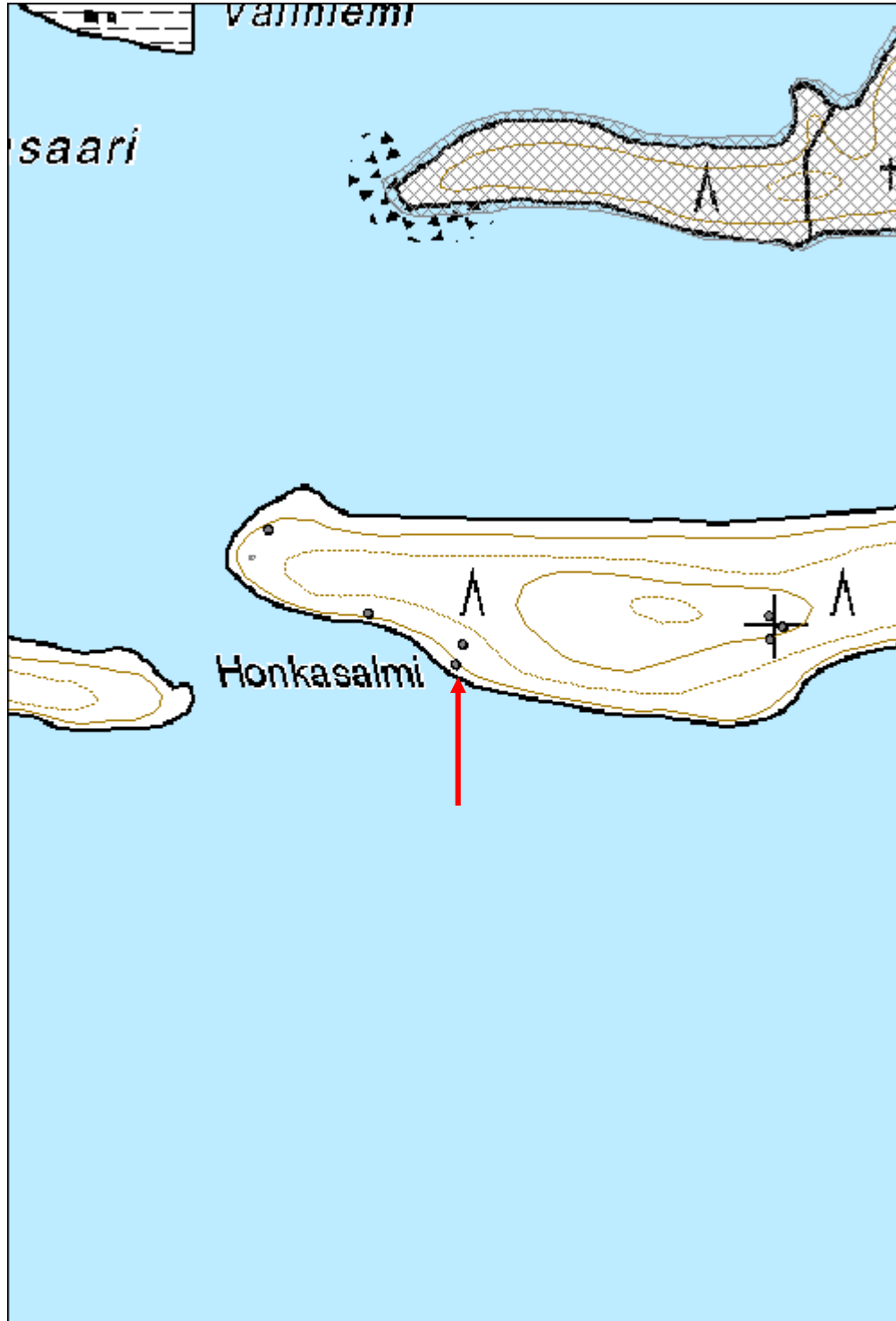
Viranomaisrekisterinro:	Kunto: 1 Hyvä
--------------------------------	----------------------

Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue		
Selitys:	2034 Pesiöjärven saaret		

Honkasaaren rannassa Honkasalmen kohdalla oleva kivilatomus.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7206962, Y 3577691, Z 215	Mittakaava:	1:5000

Honkasalmi 5 kivilatomus

MH-tunnus: 172537

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7207092, Y 3577510, Z 216	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohteesta ilmoitti Petri Anttonen.

Ympäristön kuvaus

Honkasaaren länsikärki. Paikalla kasvaa mäntyjä, kuusia ja koivuja. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Sammaleen peitossa oleva kivilatomus, josta näkyy enää latomuksen keskellä pystyssä oleva laakakivi. Latomus on tehty rannasta vähän matkan päässä nousevan matalan harjun kupeeseen. Pystykiveen on kaiverrettu numerot 808. Koko n. 1 x 1 m ja korkeus n. 30–80 cm.

Kohteen rajaus

Pistemäinen

Tulkinta

Kivilatomus.

Lisätietoja

Toinen samanlainen kivilatomus löytyi n. 180 m päässä kaakkoon saaren etelärannalta. Kartta-aineiston perusteella alueen halki ei ole kulkenut rajaa ainakaan 1800-luvun puolivälin jälkeen. Latomus muistuttaa muodoltaan kartan piirtoa varten tehtyjä kivilatomuksia.

Toimenpiteet***Tarkastukset***

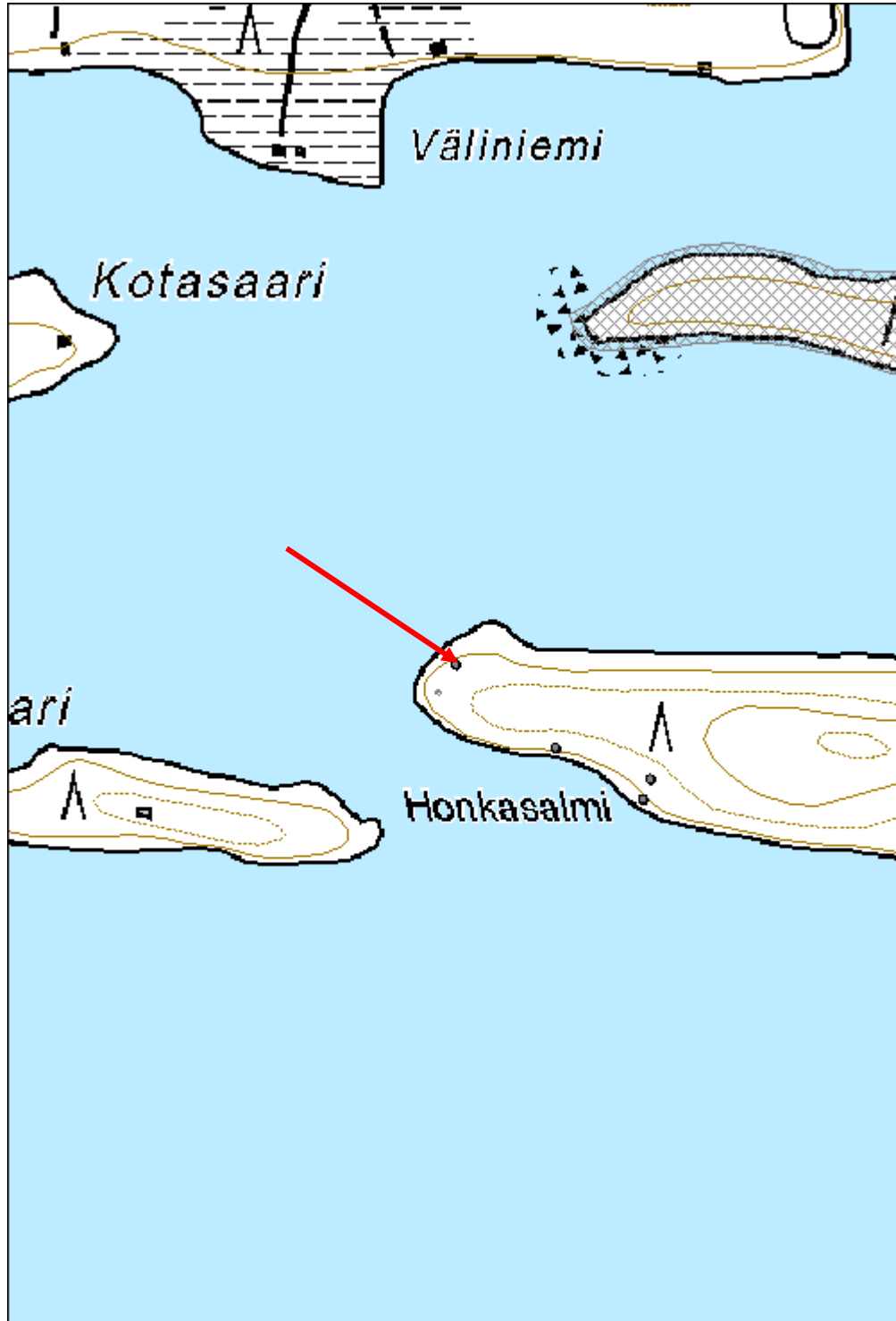
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	suojelu: Selitys:
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	2034 Pesiöjärven saaret

Sammaleen ja varpujen peittämä kivilatomus.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7207092, Y 3577510, Z 216	Mittakaava:	1:5000

Palovaara 1 kivilatamus

MH-tunnus: 171532

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7233537, Y 3626781, Z 236	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Palovaaran avohakattu itärinne. Kohteen vieressä säästöpuuryhmä. Maasto erittäin kivikkoista, aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Osin romahtanut kivilatamus, jonka koko on noin 1 x 1,2 m ja korkeus noin 1 m. Kivet on kasattu ison silmäkiven päälle ja latomuksesta on vielä 3-4 kivikertaa jäljellä. Kivilatamuksen luoteisreuna on romahtanut mikä on tehnyt kasasta epämääräisen. Kivien päällä kasvaa sammalta ja latomuksesta maahan romahtaneet kivet ovat peittyneet sammaliin.

Pitäjänkarttaan paikalle on merkitty kartan piirroksessa apuna käytetty kivilatamus.

Kohteen rajaus

Pistemäinen

Tulkinta

Kivilatamus.

Lisätietoja

Röykkiön kohdalla näkyy Suomussalmen pitäjänkartassa (vuosiluku kartassa ei näy, karttoja tehty 1850–1900 -luvun alku) punainen neliö, joka tarkoittaa kartan piirtämisessä apuna käytettyä kivistä tehtyä kivilatamusta.

Toimenpiteet***Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 13.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

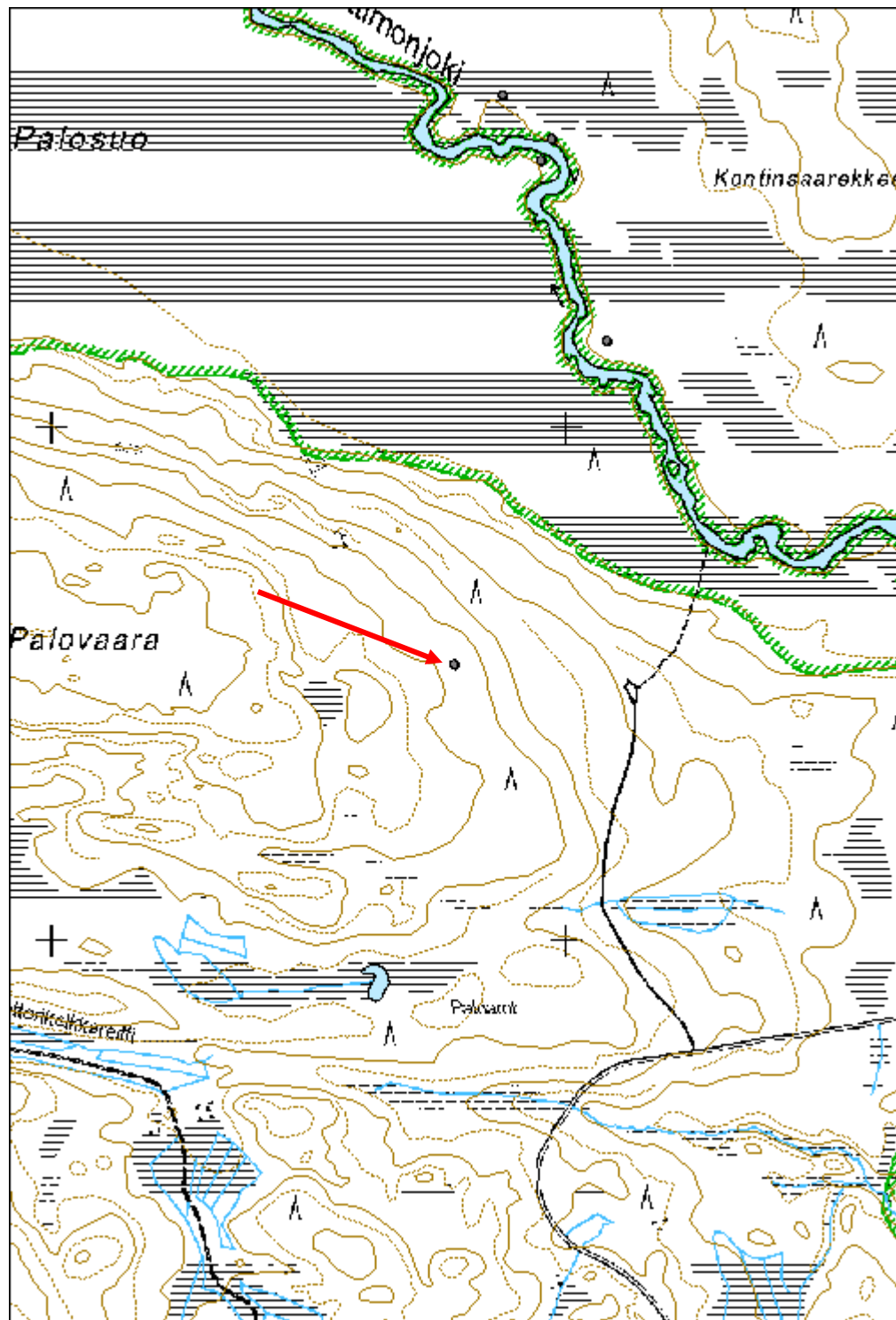
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suoja:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suoja:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Palovaaran rinteessä oleva kivilatomus.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7233537, Y 3626781, Z 236	Mittakaava:	1:10000

Kaaperinsuo 1 kivipirtti

MH-tunnus: 175778

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7236859, Y 3559742, Z 234	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Erittäin kivikkoisen harjun pohjoisreuna, josta alkaa hieman tasaisempi alue ja pian sen jälkeen suo. Puusto mäntyjä, kuusia ja koivua. Aluskasvillisuus suopursua, sammalta ja varpua.

Kohteen kuvaus

Paikalla on valtava siirtolohkare rinnettä vasten. Lohkareen luoteisreunan alla noin 1 - 1,2 metriä korkea ja 3 x 2 metriä kokoinen luola, jossa pohjana on peruskallio. SutiGisin tietojen mukaan paikassa on säilytetty sodan aikana astioita.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Siirtolohkareen alla oleva "luola", jossa kerrotaan säilytetyn sodan aikana astioita.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 26.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:	Kunto:	1 Hyvä
	Olotila:	2 Ei käytössä

Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

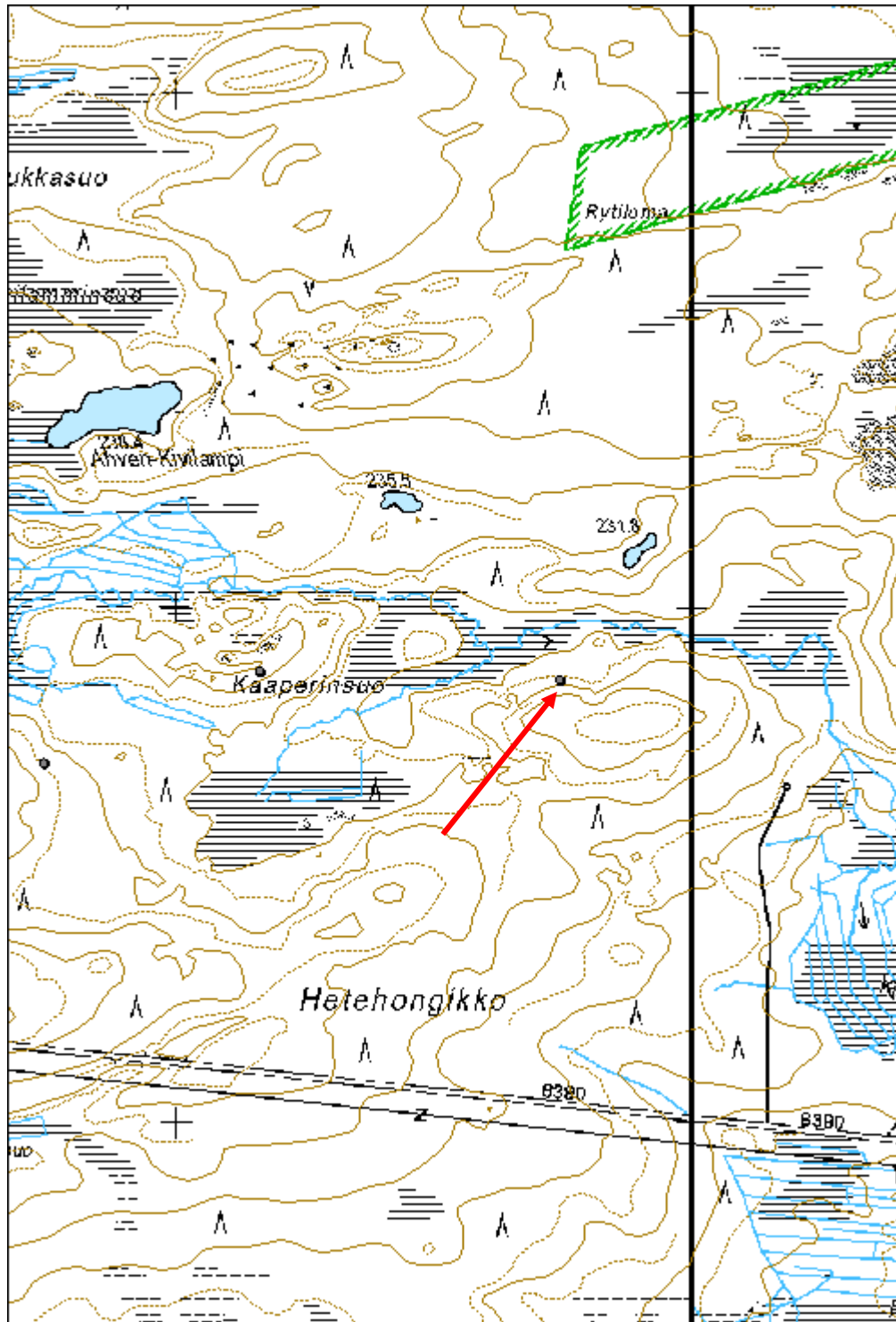

Siirtolohkareen alla oleva ”luola”.

Yleiskuva siirtolohkareesta.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7236859, Y 3559742, Z 234	Mittakaava:	1:10000

Kärppälehto kiviröykkiö

MH-tunnus: 172734

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7244571, Y 3614761, Z 210	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohteesta ilmoitti Metsähallituksen metsuri Kari Pyykkönen.

Ympäristön kuvaus

Taimikko, jossa parhaillaan käynnissä raivaus. Paikalla kasvaa nuorta koivua ja kuusta. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Alueella on kaksi kiviröykkiötä, joista pohjoisempi (Reiska: 172731) on liuskekivistä kasattu ja eteläisempi (Reiska: 172733) koostuu maastossa näkyvistä luonnonkivistä. Liuskekivikasa voisi olla uunin jäännös ja luonnonkivikasa raivausröykkiö. Paikalla ei kuitenkaan tiedetä olleen taloa eikä sellaista löytynyt myöskään vanhoista kartoista.

Kiviröykkiö 1 (172731): Hyvin tasainen ja neliömäinen liuskekivikasa. Koko n. 2 x 1 m. Kivet sammaleen peitossa. Kasan reunoilla nähtävissä kuoppia. Kenties uunin jäännös. X= 3614767 ja Y= 7244581.

Kiviröykkiö 2 (172733): Soikeanmuotoinen n. 3 x 1,2 m kokoinen sammaleen peittämä luonnonkivikasa. Kenties raivausröykkiö. X= 3614755 ja Y= 7244562.

Kohteen rajaus

Aluemainen

Tulkinta

Kiviröykkiötä, joista toinen voisi olla uunin jäännös ja toinen raivausröykkiö.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014

Tarkastuspvm: 16.9.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

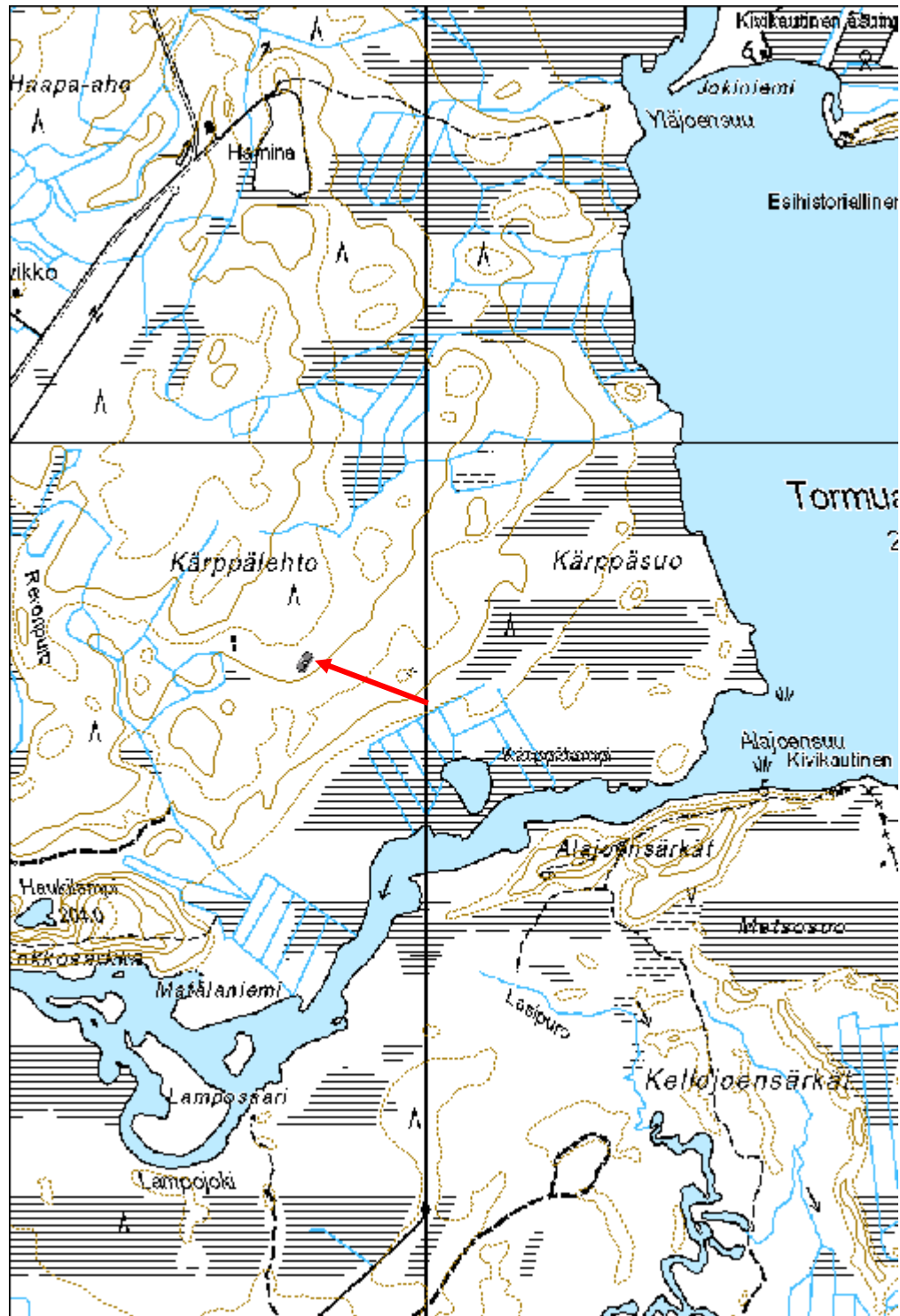
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojaus:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojaus:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Kiviröykkiö Kärppälehdossa. Kuvassa metsuri Kari Pyykkönen.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7244571, Y 3614761, Z 210	Mittakaava:	1:10000

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	42		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7244818, Y 3590108, Z 257	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin yhtenä pisteenä.

Ympäristön kuvaus

Vanha peltoaukea, jota ympäröi vanha metsä. Aluskasvillisuus heinää, vadelmaa, varpuja ja sammalta. Alueella kasvaa myös runsaasti katajia.

Kohteen kuvaus

Nykyiseen peruskarttaan on vielä merkitty pellot, jotka ovat kuuluneet Halmelahden kruununmetsätorppalle. Hiekkatien päästä lähtee metsän puolelta polku luoteeseen kohti vanhaa tilaa. Polku päättyy peltoaukean laitaan ja sen vieressä on kiviaidan pätkä.

Alueelta dokumentoitiin 42 erilaista rakennetta. Näistä seitsemän on rakennusten raunioita, 18 peltoröykkiöitä ja 13 kiviaidan pätkiä. Lisäksi dokumentoitiin iso kivistä rakennettu uuni alueen luoteisosasta sekä hirsikasa, kaivon jäänteet ja tilalle johtava polku. Rakennusten rauniot keskittyvät yhtä lukuun ottamatta alueen keskellä olevalle metsäsaarekkeelle. Kiviaidat on merkitty kartalle viivoina.

Rakennus jäännös 1 (176611): Suorakaiteenmuotoisen noin 7 x 5 m kokoisen kaksihuoneisen rakennuksen jäännös. Rakennuksesta on jäljellä kiviperustus, joka on peittynyt aluskasvillisuuteen. Ei uunია. Mahdollisesti navetan/tallin jäänteet. X= 3590097 ja Y= 7244838.

Rakennus jäännös 2 (176612): Neliönmuotoinen kooltaan 6 x 6 m ja syvyydeltään noin 70 cm syvä kaivanto, jonka luoteisnurkassa on ison uunin jäänteet. Jäänteet ovat peittyneet aluskasvillisuuden alle ja länsiseinän nurkkien päällä kasvaa suuret puut. Uuni on kooltaan noin 2 x 2 m ja se on peittynyt aluskasvillisuuden alle. X= 3590091 ja Y= 7244847.

Rakennus jäännös 3 (176613): Neliönmuotoisena noin 5 x 5 m kokoisena ja noin 60 cm syvänä kaivantona erottuva rakennuksen jäännös, josta on jäljellä kiviperustus. Rakennuksen jäännöksen sisällä ja sen seinälinjojen päällä kasvaa suuria puita. Mahdollinen uunin jäännös lounaiskulmassa. X= 3590092 ja Y= 7244855.

Rakennus jäännös 4 (176615): Heikosti erottuva rakennuksen jäännös, joka koostuu neliönmuotoisesta kivikerrasta, jossa on aukko eteläseinällä. Aukon kohdalla on luultavasti ollut oviaukko ja sen edessä on pyöreä kuoppa. Jäänteet ovat peittyneet tiheän kasvillisuuden (heinä ja vadelma) alle. Jäännöksen koko on

noin 3 x 2 m. X= 3590109 ja Y= 7244852.

Rakennus jäännös 5 (176616): Kasvillisuuden peittämä rakennus, josta on jäljellä kiviperustus. Rakennuksen jäännös on keskeltä syväköllä kuopalla. Luoteisnurkassa on lisäksi rapautuneita kiviä, mutta ei varsinaista kivikasaa. X= 3590107 ja Y= 7244838.

Rakennus jäännös 6 (176617): Rinteeseen kaivettu pieni kellari, jonka oviaukko sijaitsee pohjoisseinällä. Koko noin 2 x 3 m. X= 3590088 ja Y= 7244842.

Rakennus jäännös 7 (176618): Pienen neliönmuotoisen rakennuksen jäännös, joka on peittynyt täysin sammaleen ja varpujen alle. Kaakkoisnurkassa näkyy vielä nurkkakivi sammaleen alta. Rakennuksen jäännös on kooltaan noin 2,5 x 2,5 m ja sen luoteisnurkassa on iso sammaleen peittämä kivikasa, joka on uunin jäännös. Rakennus sijaitsee muista rakennuksista erillään alueen itäosassa. Luultavasti saunan jäännös. X= 3590140 ja Y= 7244872.

Uuni jäännös (176621): Noin 4 x 2 m kokoisen kookkaista kivistä kylmämuuramalla tehdyn uunin jäännös, jonka takapäädysssä uunin suu erottuu puolikaaren muotoisena. Uunin suun eteen on tippunut kiviä ja maata. Jäänteiden korkeus on noin 1,2 m ja se on tehty pienen maakummun sisään. Rakenteen oviaukko, jonka leveys on noin 80 cm, sijaitsee uunia vastapäätä sen kaakkoislaidalla. Uunin käyttötarkoitus jäi epäselväksi, mutta muodoltaan se muistuttaa kalkinpolttouuneja. X= 3590060 ja Y= 7244876.

Kaivo (176619): Maalla täyttynyt pyöreä halkaisijaltaan noin 1 m kokoinen kaivanto, jonka syvyys on noin 30 cm. Sijaitsee melko lähellä rakennuksen jäännöstä 7 eli saunaa.

Peltoröykkiöt:

Peltoröykkiö 1 (176589): X= 3590134 ja Y= 7244845

Peltoröykkiö 2 (176590): X= 3590105 ja Y= 7244739

Peltoröykkiö 3 (176591): X= 3590077 ja Y= 7244780

Peltoröykkiö 4 (176592): X= 3590084 ja Y= 7244788

Peltoröykkiö 5 (176593): X= 3590065 ja Y= 7244797

Peltoröykkiö 6 (176594): X= 3590067 ja Y= 7244794

Peltoröykkiö 7 (176595): X= 3590056 ja Y= 7244820

Peltoröykkiö 8 (176596): X= 3590046 ja Y= 7244822

Peltoröykkiö 9 (176597): X= 3590067 ja Y= 7244828

Peltoröykkiö 10 (176598): X= 3590072 ja Y= 7244827

Peltoröykkiö 11 (176599): X= 3590090 ja Y= 7244835

Peltoröykkiö 12 (176600): X= 3590115 ja Y= 7244833

Peltoröykkiö 13 (176601): X= 3590098 ja Y= 7244825

Peltoröykkiö 14 (176603): X= 3590069 ja Y= 7244886

Peltoröykkiö 15 (176604): X= 3590067 ja Y= 7244883

Peltoröykkiö 16 (176605): X= 3590130 ja Y= 7244871

Peltoröykkiö 17 (176607): X= 3590145 ja Y= 7244849

Peltoröykkiö 18 (176608): X= 3590165 ja Y= 7244851

Kohteen rajaus

Aluemainen. Rajaus perustuu näkyvissä oleviin rakenteisiin.

Tulkinta

Vanha kruununmetsätorppa.

Lisätietoja

Halmelahden kruununmetsätorppa on merkitty vuoden 1904 Piispajärven karttaan ja näkyy vielä vuoden 1945 metsätalousskartassa.

Halmelahden kruununmetsätorppaan liittyy karhunmetsästystarina, jossa karhun takaa-ajamat metsämiehet, Piispajärven kuningas Tauriainen ja Kellovaaran Kello-Jussi, juoksevat uuniin karhua pakoon. Tarina löytyy Ylä-Kainuun tarinakartastosta: <http://www.tarinakartasto.fi/fi/julkaisu/>. Tarinakartaston tietojen mukaan tila on poltettu sodan aikana ja talon viimeinen asukas oli Halme-Kalle eli Kalle Kempainen.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 16.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:****Kunto:** 1 Hyvä**Arvotus:** 8 Muu suojeluarvo**Olotila:** 2 Ei käytössä**Kohteen
suojaus:** 9 Muu suojeluarvo**Selitys:****Selitys:****Ympäristön
suojaus:**

0 Ei määritelty

Selitys:

Kiviaitaa Halmelahden kruununmetsätorpalla.

Kylmämuuraamalla tehdyn uunin jäännös Halmelahden kruununmetsätorpalla.

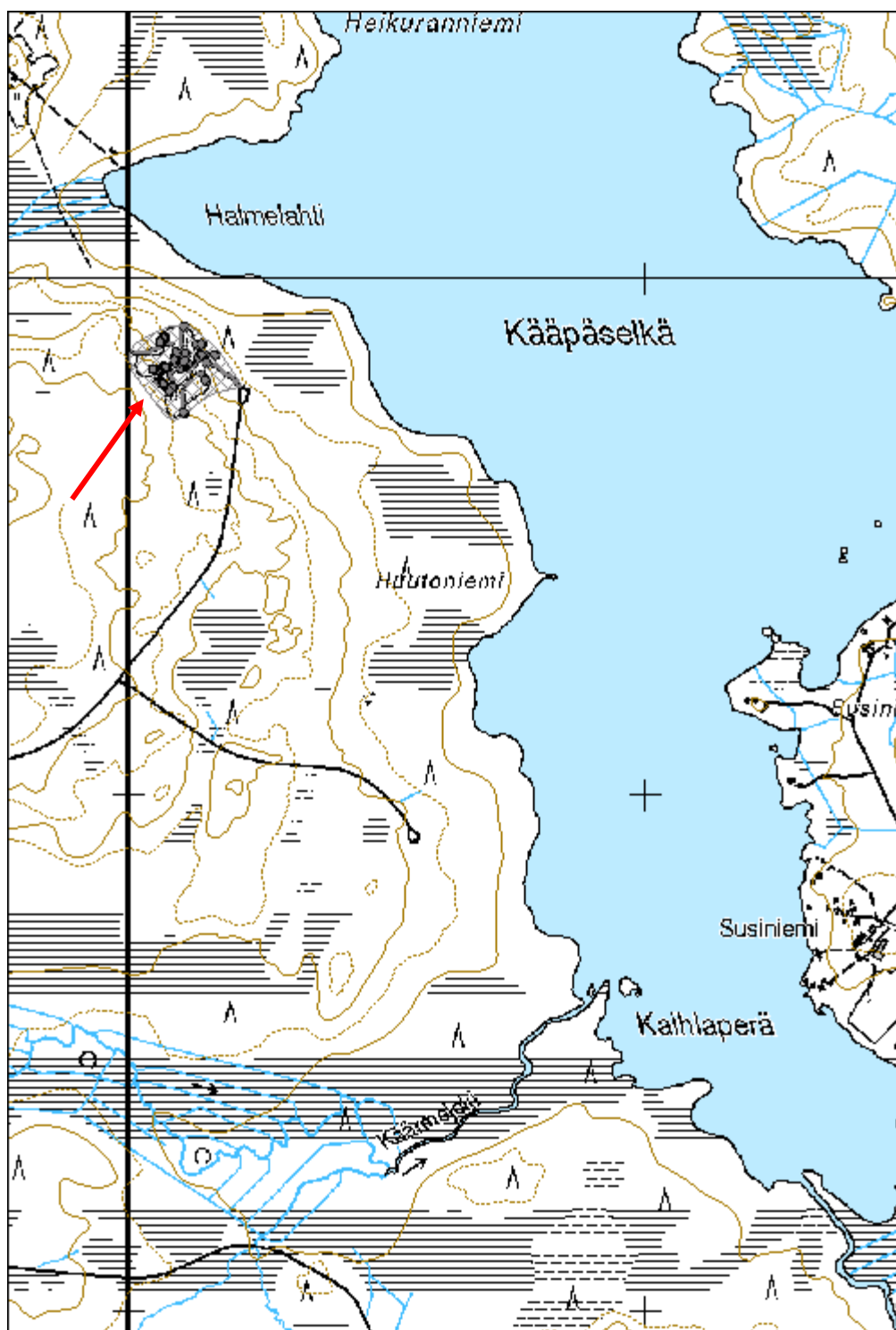

Kellarin jäännös.

Rakennuksen jäännös 1.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7244818, Y 3590108, Z 257	Mittakaava:	1:10000

Lehtosaari 5 kuoppa jäännös

MH-tunnus: 172543

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7206717, Y 3579339, Z 216	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Nuorta koivua ja mäntyjä kasvava Lehtosaaren länsiosa. Maaperä kosteaa. Aluskasvillisuus varpua, suopursua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Paikalla on n. 1,5 m pitkä ja 1 m leveä kuoppa, jonka syvyys on n. 40 cm. Kuoppa on kaivettu kapeahkolle ja hieman muuta maastoa korkeammalle harjanteelle. Kuopan tuntumassa on toinenkin epämääräisempi kaivanto, joka voi myös olla luonnollinen.

Kohteen rajaus

Pistemäinen

Tulkinta

Kuoppa, jonka funktio epäselvä.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 23.9.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:**Kunto:** 1 Hyvä**Olotila:** 2 Ei käytössä

Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue		
Selitys:	2034 Pesiöjärven saaret		

Yleiskuva kuopasta.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7206717, Y 3579339, Z 216	Mittakaava:	1:10000

Honkasaari 5 kuoppa jäännös

MH-tunnus: 171477

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	7		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7207098, Y 3578647, Z 218	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohteesta saatiin tieto Petri Anttoselta ja Kainuun museon Esa Suomiselta.

Ympäristön kuvaus

Honkasaaren keskiosassa kulkevan harjun eteläosa. Maasto harvaa mäntymetsää, aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Paikalta dokumentoitiin kuusi selkeää ja yksi epämääräisempi kuoppa. Kuoppien halkaisija vaihteli 1,2 - 3 m ja syvyys 30 cm - 1,2 m välillä. Kuoppien funktio jäi epäselväksi. Muotonsa ja sijaintinsa perusteella kuopat voisivat olla poteroita, mutta saarella on ollut myös asutusta 1800-luvun lopulta 1900-luvun puolelle saakka, joten ne ovat voineet syntyä tämänkin seurauksena.

Kuoppa 1 (177208): Halkaisijaltaan noin 1,2 metrin kokoinen ja noin 70 cm syvä melko jyrkkäreunainen kuoppa, jossa tasainen pohja. Kuoppaan on heitetty metalliämpärin jäänteet. Kuopassa ei huuhtoutumiskerrosta. X= 3578636 ja Y= 7207090.

Kuoppa 2 (177209): Halkaisijaltaan noin metrin kokoinen tasapohjainen kuoppa, jonka syvyys noin 60 cm. Kuopassa noin 5 cm huuhtoutumiskerros. X= 3578639 ja Y= 7207083.

Kuoppa 3 (177210): Noin 3 x 2 m kokoinen tasapohjainen kuoppa, jonka syvyys noin 1,2 m. Kuopassa on muutaman sentin huuhtoutumiskerros. X= 3578638 ja Y= 7207095.

Kuoppa 4 (177211): Noin 2 x 1 m kokoinen kuoppa, jonka syvyys noin 70 cm. Ei huuhtoutumiskerrosta. X= 3578641 ja Y= 7207093.

Kuoppa 5 (177212): Soikean muotoinen ja noin 1 m x 70 cm kokoinen kuoppa, jonka syvyys noin 30 cm. Ei huuhtoutumiskerrosta. X= 3578648 ja Y= 7207099.

Kuoppa 6 (177213): Jyrkkäreunainen kuoppa, jonka pohjoisreuna romahtanut. Koko noin 2,5 x 1,5 m ja syvyys noin 1,2 m. X= 3578658 ja Y= 7207113.

Kuoppa 7 (177214): Mahdollinen kuoppa. Halkaisija 1,5 m ja syvyys 20 - 30 cm. X= 3578653 ja Y= 7207105.

Kohteen rajaus

Aluemainen. Rajausta perustuu kohteen näkyviin rajoihin.

Tulkinta

Kuoppia, joiden funktio epäselvä.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 20.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:**

99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue

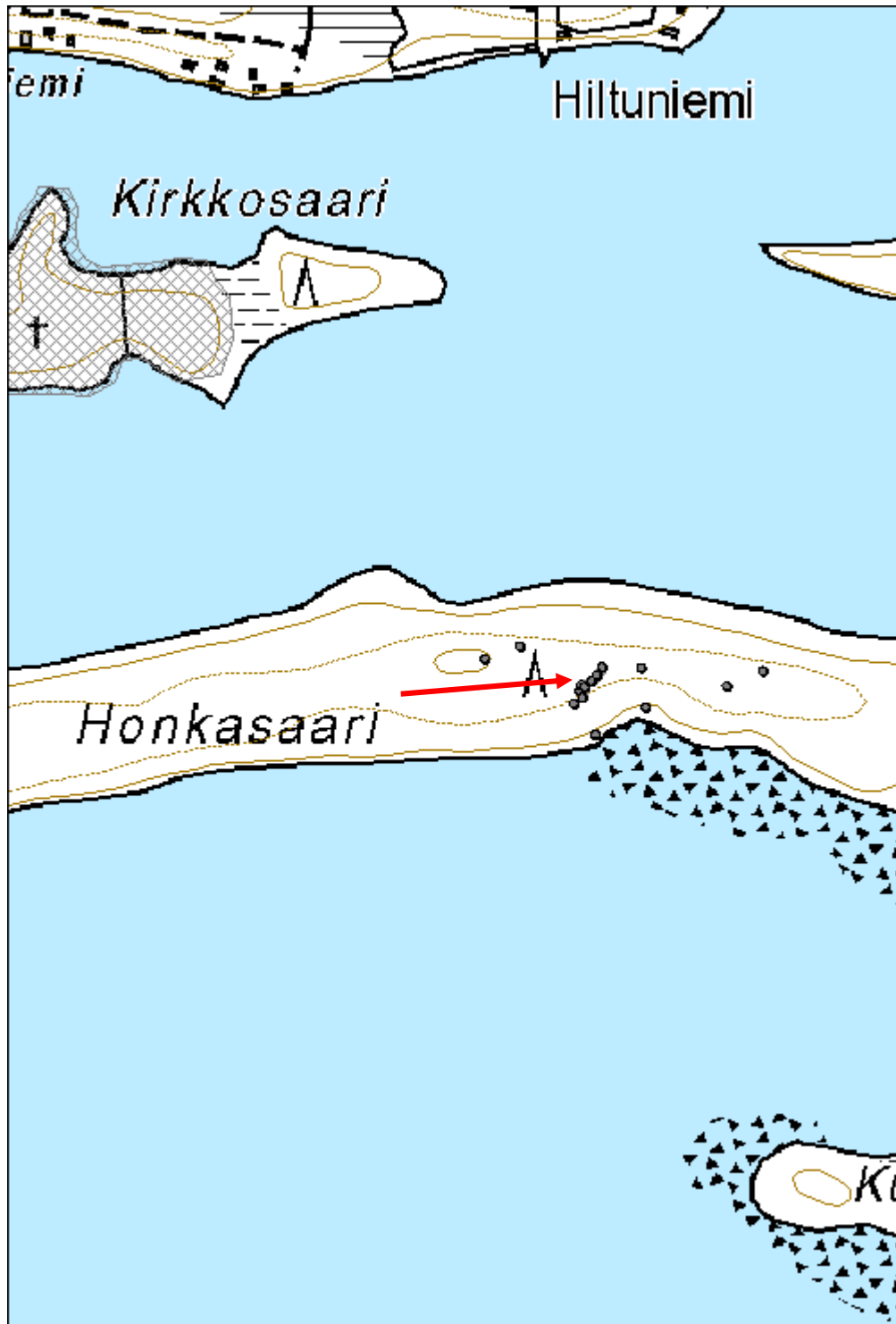
Selitys:

2034 Pesiöjärven saaret

Yksi alueen kuopista.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7207098, Y 3578647, Z 218	Mittakaava:	1:5000

Paitaharju kuoppa jäännös

MH-tunnus: 176537

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	7		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7225478, Y 3569257, Z 230	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Paitaharjun korkein kohta, josta hyvä näkyvyys kumpaankin suuntaan suoalueille. Harju on noin 10 m leveä ja sen päällä kasvaa mäntyjä. Maaperä on kivikkoista/soraista.

Kohteen kuvaus

Harjun päältä löydettiin seitsemän kuoppaa. Kuopat eivät ole ulkonäön perusteella kovin vanhoja eivätkä ne siten ole pyyntikuoppia. Harjun päältä on hyvä näkyvyys pitkälle ja kuopat voivatkin liittyä sotaan tai siihen varustautumiseen. Kuoppien tarkoitusta ja tarkkaa ikää on kuitenkin mahdotonta sanoa.

Kuoppa 1 (176525): Iso kuoppa, jonka halkaisija noin 2 m. Kuopasta poistettu sora on heitetty kuopan ulkopuolelle. X= 3569226 ja Y= 7225494.

Kuoppa 2 (176527): Kuopista epämääräisin. Pyöreähkö ja halkaisijaltaan noin 2 m kokoinen kuoppa, jonka syvyys on noin 20 cm. Kuoppa on tasapohjainen ja se sijaitsee harjun reunalla. X= 3569246 ja Y= 7225481.

Kuoppa 3 (176528): Pyöreä ja halkaisijaltaan noin 1 m kokoinen kuoppa, jonka syvyys on noin 40 cm. Päällä hakkuujätettä. Muistuttaa muodoltaan sodanaikaista poteroa. X= 3569260 ja Y= 7225475.

Kuoppa 4 (176530): Pyöreä ja halkaisijaltaan noin 1 m kokoinen kuoppa, jonka syvyys on noin 40 cm. Muistuttaa myös muodoltaan sodanaikaista poteroa. X= 3569265 ja Y= 7225471.

Kuoppa 5 (176532): Suuri ja epämääräinen kuoppa, jonka halkaisija on noin 1,5 m. Vieressä on kenties toinen kuoppa. Kuoppia erottaa n. 50 cm paksuinen maavalli. X= 3569274 ja Y= 7225464.

Kuoppa 6 (176533): Selkeä pyöreä kuoppa, jossa vallit. Halkaisija noin 1,2 m ja syvyys noin 30 cm. X= 3569286 ja Y= 7225461.

Kuoppa 7 (176535): Pitkulainen kuoppa, jonka pituus noin 1,5 m ja leveys noin 1 m. Muistuttaa suuresti sotakohteiden kaivantoja. Kuopan kohdalta erittäin hyvä näkymä suolle ja sen taakse. X= 3569287 ja Y= 7225462.

Kohteen rajaus

Aluomainen. Rajausta perustuu kohteen näkyviin rajoihin.

Tulkinta

Kuoppia, joiden funktio epäselvä.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 12.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

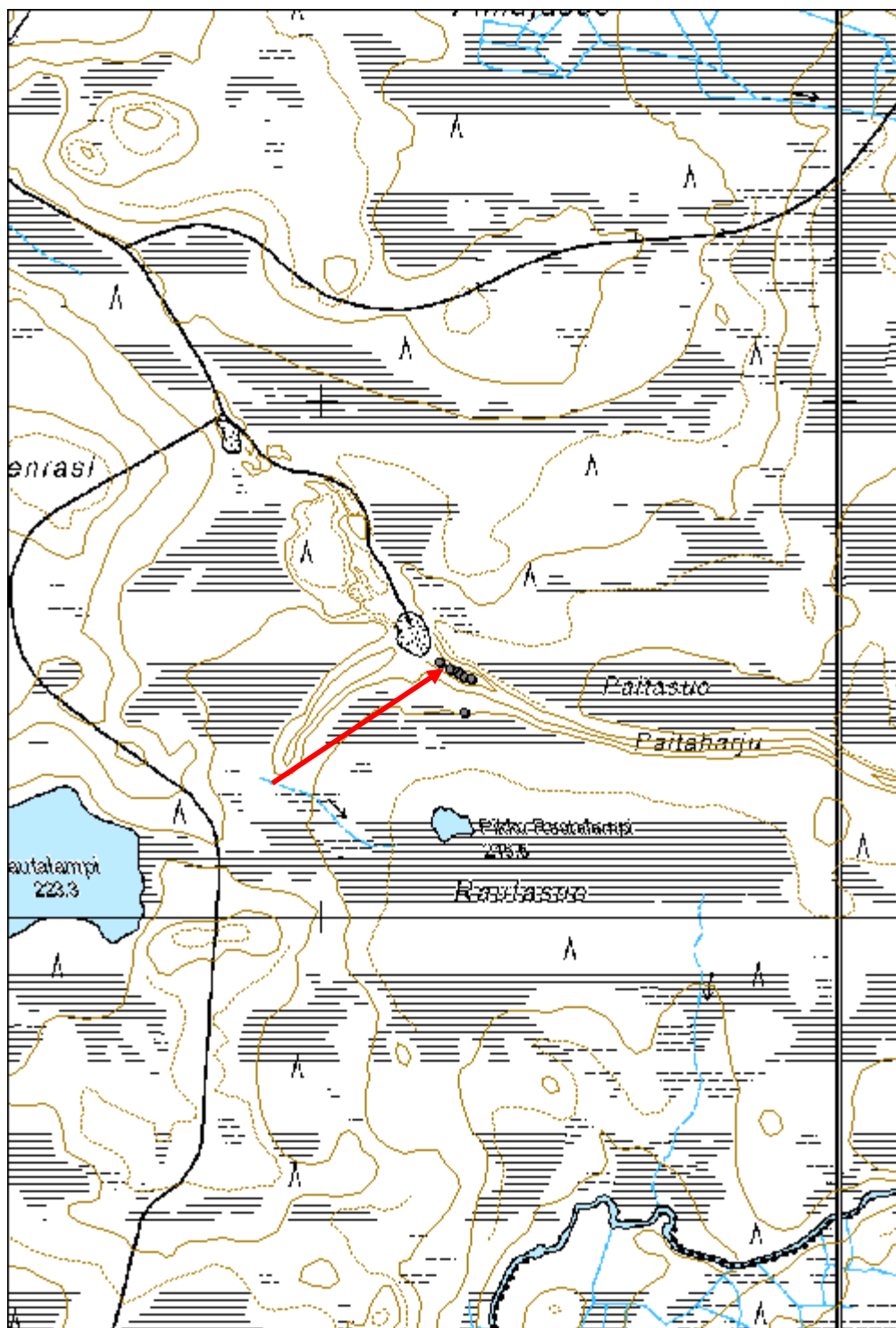
**Viranomais-
rekisterinro:****Kunto:** 1 Hyvä**Arvotus:** 8 Muu suojeluarvo**Olotila:** 2 Ei käytössä**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo**Selitys:****Selitys:****Ympäristön
suojelu:**

0 Ei määritelty

Selitys:

Yksi alueen kuopista kaadettujen kuusten alla.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7225478, Y 3569257, Z 230	Mittakaava:	1:10000

Saarijoki 3 kuoppa jäännös

MH-tunnus: 176692

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7243126, Y 3611584, Z 203	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Saarijoen itäranta, jossa kasvaa lehtipuita. Maaperä on kosteaa.

Kohteen kuvaus

Syvä ja pyöreä kuoppa, jonka halkaisija on noin 2 m ja syvyys noin 1 m. Kuopassa kasvaa melko nuoria puita. Ei valleja. Kairatessa ei hiiltä, vaan maannos normaali.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Kuoppa, jonka funktio ei tiedossa.

Lisätietoja

Kohde sijaitsee muinaisjäännösalueella 777010039 Saarijoen niska. Kuoppa ei kuitenkaan kuulu muinaisjäännökseen.

Toimenpiteet***Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 17.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

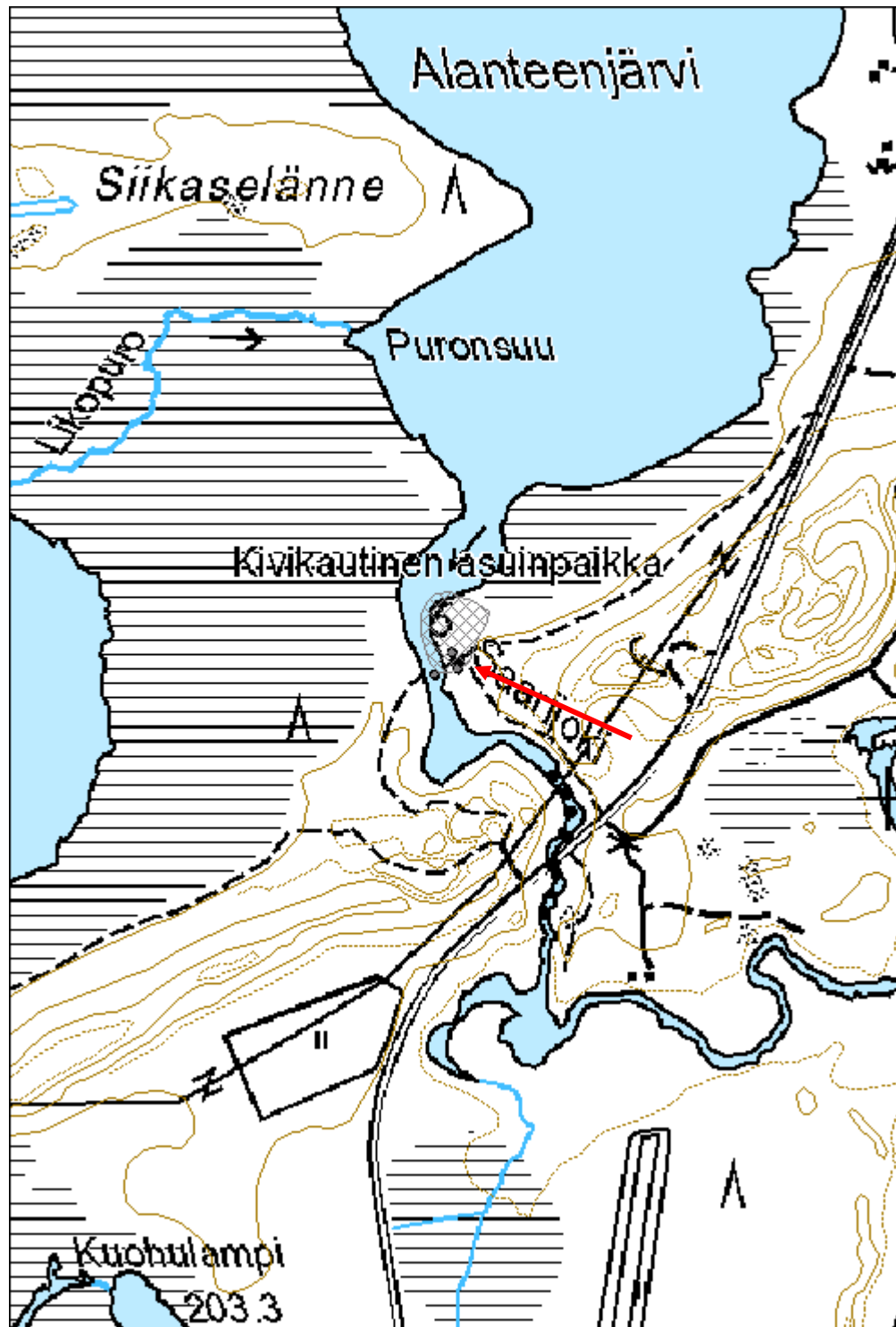
Viranomaisrekisterinro:	Kunto:	1 Hyvä
	Olotila:	2 Ei käytössä

Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Yleiskuva kuopasta.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7243126, Y 3611584, Z 203	Mittakaava:	1:5000

Tervajärvi 3 kuoppa jäännös

MH-tunnus: 176731

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	3		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7214685, Y 3570562, Z 195	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Mäntykangas, jossa aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Paikalta dokumentoitiin kolme kuoppaa. Samalla rantatörmällä on kaksi muutakin kohdetta, joissa on yhteensä kolme suurehkoa kaivantoa.

Kuopat ovat halkaisijaltaan noin 1 m kokoisia ja niiden syvyys vaihtelee 20–60 cm välillä.

Kuoppa 1 (176727): X= 3570566 ja Y= 7214678

Kuoppa 2 (176729): X= 3570558 ja Y= 7214690

Kuoppa 3 (176730): X= 3570566 ja Y= 7214693

Kohteen rajaus

Aluomainen. Rajaus perustuu kohteen näkyviin rajoihin.

Tulkinta

Kuoppia, joiden funktio epäselvä.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 5 Talousveden laadun tarkastus Tarkastusvuosi: 2014

Tarkastuspvm: 18.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen

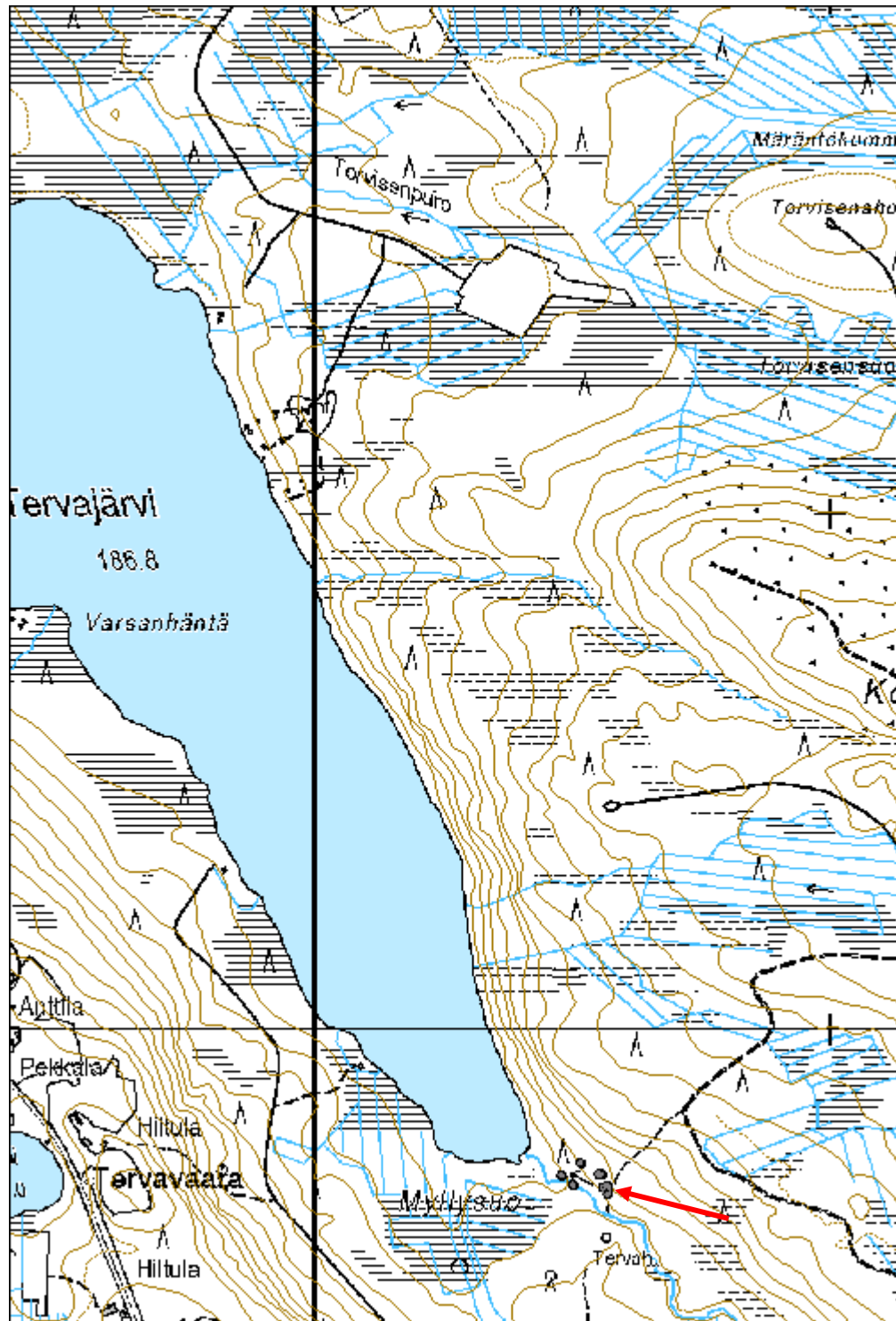
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojaus:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	
Ympäristön suojaus:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Yksi alueen kuopista.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7214685, Y 3570562, Z 195	Mittakaava:	1:10000

Päävaara kämppä jäännös

MH-tunnus: 150663

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	7		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7229249, Y 3576507, Z 284	Löydöt:	

Taustatiedot

Eero Pyykkönen opasti paikalle.

Tarkastus 2014: Kohde oli merkitty Reiskaan, mutta siitä puuttui paljon tietoa, jonka takia kohde tarkastettiin kesällä 2014.

Ympäristön kuvaus

Kolmen tien risteysalue, jonka pohjoispuolella on vanhaa kuusta kasvava kangas. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Paikalle on vuosien 1965–68 metsätaloukartaan merkitty kämpän paikka. Vuoden 1989 peruskarttaan on vielä merkitty kolme rakennusta itään päin menevän hiekkatien pohjoispuolelle. Alueelta kartoitettiin kesän 2014 inventoinnissa neljä rakennetta, joista kaksi sijaitsee tien pohjois- ja kaksi sen eteläpuolella.

Taimikellari jäännös (176255): Harjakattoinen taimikellari, jonka koko on noin 6 x 6 m. Katto nousee noin 1,2 m korkeudelle maanpinnasta. Oviaukko sijaitsee eteläpäädyssä ja se on katettu. Rakennuksen keskellä on savupiippu. Katto on päällystetty kattohuovalla. X= 3576533 ja Y= 7229271.

Huussi jäännös (176258): Kolmipyttyinen harjakattoinen laudoista rakennettu huussi, jonka koko on noin 3,5 x 2 m. Perustus on tehty luonnonkivistä ja katto päällystetty huovalla. X= 3576527 ja Y= 7229294.

Kellari jäännös (176367): Kumpareeseen kaivettu kellari, jonka halkaisija on noin 5 m ja sisäosa noin 2,5 m. Oviaukko sijaitsee itälaidalla kohti tietä. X= 3576539 ja Y= 7229221.

Rakennus jäännös (176368): Pienen neliönmuotoisen noin 2,5 x 2,5 kokoisen rakennuksen jäännös. Rakennus on kaivettu noin 30 cm syvälle maahan ja näkyvissä on vielä seinähirsiiä. Kenties varasto. X= 3576537 ja Y= 7229216.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on aluemainen. Rajausta perustuu näkyviin jäänteisiin.

Tulkinta

Päävaaran kämpän rakennusten jäänteitä.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 10.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 16.8.2012 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Kainuu

**Viranomais-
rekisterinro:****Kunto:** 2 Kesinkertainen**Arvotus:** 8 Muu suojeluarvo**Olotila:** 2 Ei käytössä**Kohteen
suojaus:** 9 Muu suojeluarvo**Selitys:****Selitys:****Ympäristön
suojaus:**

0 Ei määritelty

Selitys:

Päävaaran kämpän kolmipyttyinen huussi.

Kellarin jäännös.

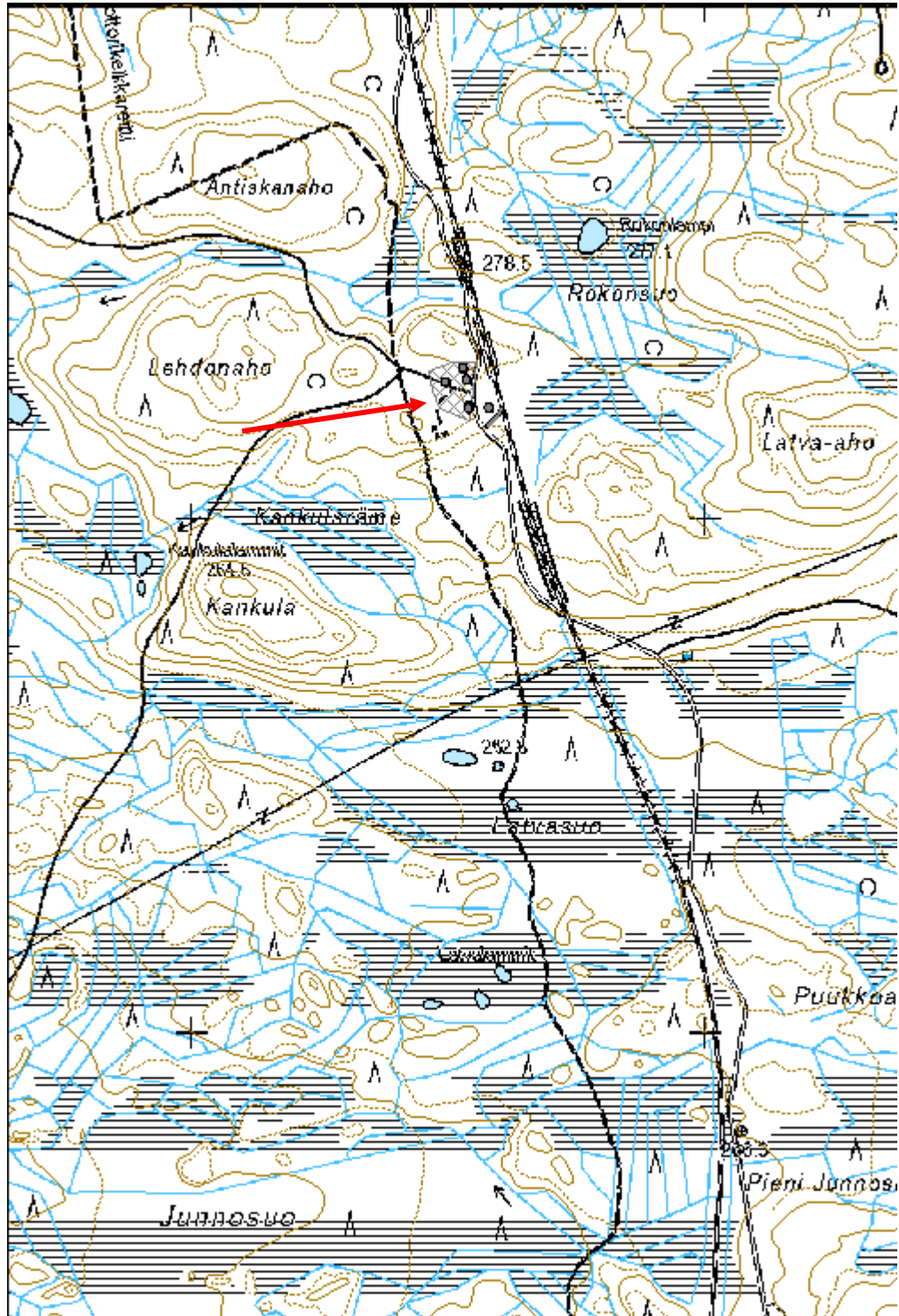

Rakennuksen jäännös (176368).

Romahtanut taimikellari.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7229249, Y 3576507, Z 284	Mittakaava:	1:10000

Rakkavaara kämppä jäännös

MH-tunnus: 150664

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	4		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7219137, Y 3579254, Z 227	Löydöt:	

Taustatiedot

Eero Pyykkönen opasti kohteelle.

Kohde tarkastettiin kesän 2014 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Leväkoskentien molemmin puolin soiden ympäröimällä kankaalla. Vuorivaaran talo sijaitsee kämpästä 1,5 km lounaaseen.

Kohteen kuvaus

Rakkavaaran kämppä on sijainnut tien itäpuolella. Siitä on jäljellä enää tasainen maa-ala. Sen takana on kivetyn kaivon tai kellarin jäänteet. Suorakaiteen muotoisen (1,5 x 1 m) päällä on ollut lautakate ja kivetty seinämät.

Parhaiten säilynyt rakennus (Reiska: 150729) on tien länsipuolella. Kyseessä on mahdollisesti hevostalli. Pohjan koko on 9 x 8 metriä. Pohja-alan betonipaalut ja seinien kiviperustat ovat säilyneet. X= 3579204 ja Y= 7219137.

Rakennuksen luoteispuolella on 7 m pitkä ja 1,5-2 metriä leveä kellari (Reiska: 176510). Sen syvyys on ainakin 0,5 metriä, mutta se on täyttynyt vedellä. Näkyvissä on lautajäänteitä ja tehdasnauloja. X= 3579191 ja Y= 7219165.

Rakennuksen jäänteiden ja kellarin lisäksi kesän 2014 inventoinnissa dokumentoitiin kaksi kaivantoa noin 30 kaakkoon mahdollisesti tallin jäänteestä. Kaivanto 1 (176511) on suorakaiteenmuotoinen ja noin 1,5 x 2 m kokoinen ja noin 40 cm syvä. Kaivannon pohja on tasainen ja siinä on mahdollisesti kulkuaukko pohjoislaidalla. Lisäksi kaivantoa ympäröivät pienet vallit. X= 3579219 ja Y= 7219110. Kaivanto 2 (176512) koostui kahdesta epämääräisestä kaivannosta, joita erottaa noin 1 m levyinen maakaistale. Kuopat ovat alarinteessä ja niiden yläpuolella on noin 3 x 3 m kokoinen tasoitettu ja noin 30 cm korkea kivikasa, joka on peittynyt sammaleeseen ja puuntaimiin. X= 3579218 ja Y= 7219104.

Kohteen rajaus

Kämpärakennusten jäänteet on rajattu alueen sisälle. Alueelta löydettiin kesällä 2014 vielä kaivantoja ja rajausta suurennettiin.

Tulkinta

Rakkavaaran kämpän jäännökset. Eero Pyykkösen muistikuvan mukaan, rakennukset ovat olleet pystyssä vielä 1970-luvulla.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 12.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 16.8.2012 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Kainuu

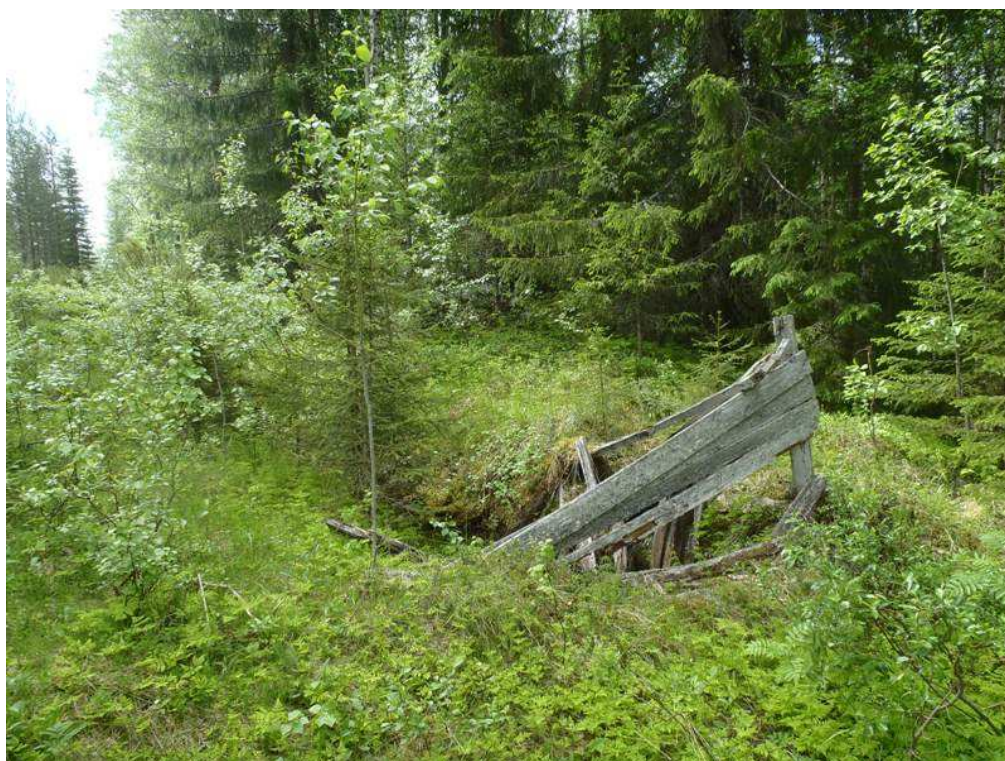
**Viranomais-
rekisterinro:****Kunto:** 2 Keskinertainen**Arvotus:** 8 Muu suojeluarvo**Olotila:** 2 Ei käytössä**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo**Selitys:****Selitys:****Ympäristön
suojelu:**

0 Ei määritelty

Selitys:

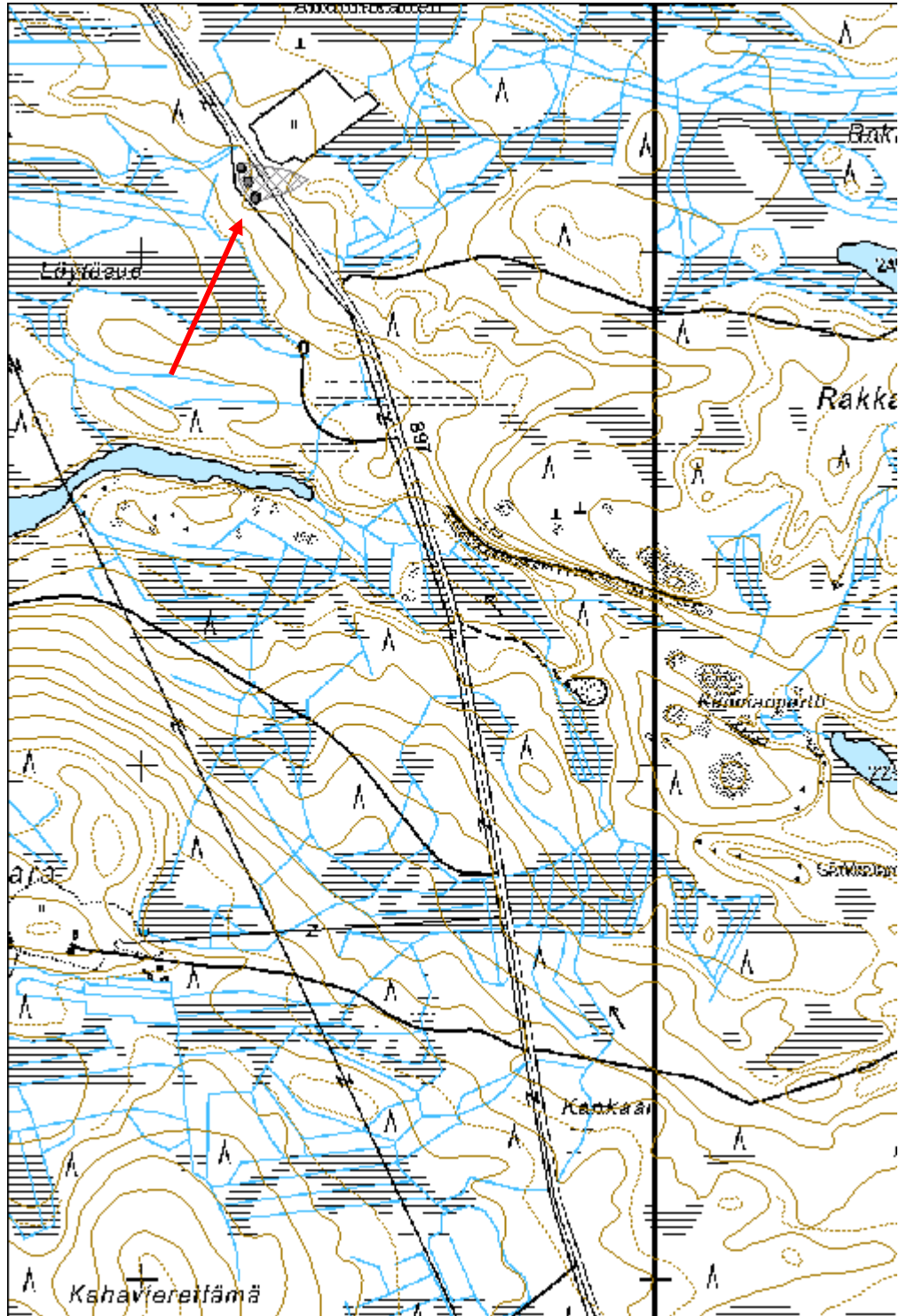

Hevostallin perustukset.

Kellarin jäännös.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7219137, Y 3579254, Z 227	Mittakaava:	1:10000

Julmanjärvi leimapuu

MH-tunnus: 171527

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7222650, Y 3595714, Z 255	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde merkitty peruskarttaan.

Ympäristön kuvaus

Taimikon luoteislaidalla sijaitseva vanhan metsän reuna. Aluskasvillisuus sammalta ja varpuja.

Kohteen kuvaus

Halkaisijaltaan noin metrin kokoinen vanha mänty, jossa noin puolentoista metrin korkeudella puun luoteis- ja kaakkoispuolilla kaksi pientä pilkkaa. Pilkkoihin on lyöty kruununleimat. Pilkat ovat kasvaneet jo osin umpeen ja peittäneet hieman leimoja. Kaarnan paksuus pilkkojen kohdalla on noin 5 cm.

Kohteen rajaus

Pistemäinen

Tulkinta

Leimapuu

Lisätietoja

Puu on merkitty peruskarttaan luonnonmuistomeriksi.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 5.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen	8 Luonnonmuistomerkki

Selitys:	suojelu: Selitys:
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

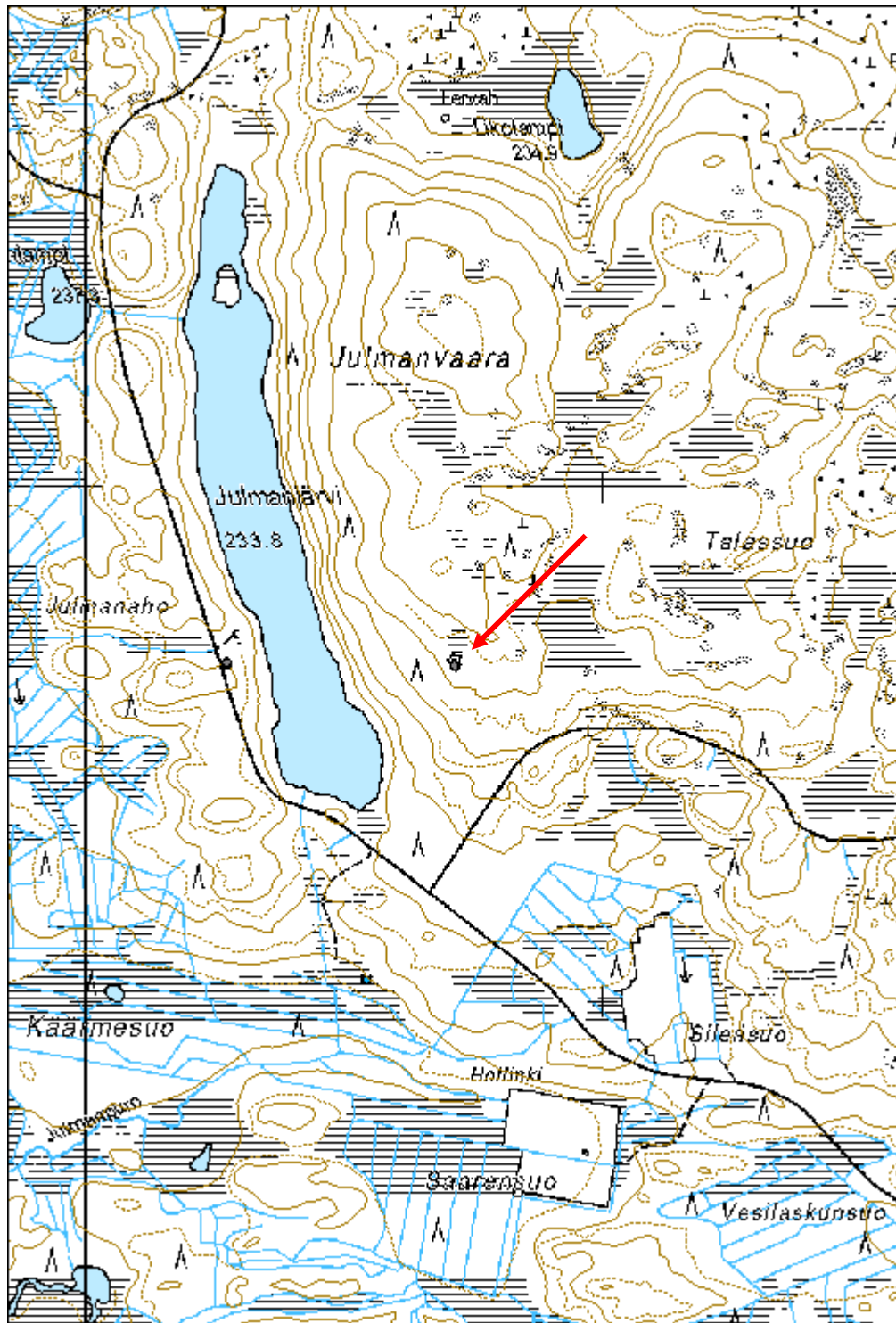

Kruununleima pilkassa.

Yleiskuva leimapuusta.

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7222650, Y 3595714, Z 255	Mittakaava:	1:10000

Honkasalmi 4 löytöpaikka

MH-tunnus: 172529

Kohdetyyppi:	2 Asuinpaikat?	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7207065, Y 3577493, Z 216	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohteesta ilmoitti Petri Anttonen.

Ympäristön kuvaus

Honkasaaren länsikärki. Paikalla kasvaa kuusia, mäntyjä ja nuoria koivuja. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Paikalta on löydetty metallipaljastimella palanen pronssipeltiä. Maastossa ei nähtävissä merkkejä muusta.

Kohteen rajaus

Aluemainen.

Tulkinta

Honkasaaren keskiosan paikkeilla tiedetään olleen asutusta ainakin 1900-luvun alussa, mahdollisesti jo 1800-luvun puolella. Saaren länsipäädystä ei ole tietoja asutuksesta, mutta pronssipellinpalasen perusteella on mahdollista, että myös tässä osassa saarta on joskus asuttu.

Lisätietoja

Pronssipellinpalasen löytäjä: Petri Anttonen.

Toimenpiteet***Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 23.9.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

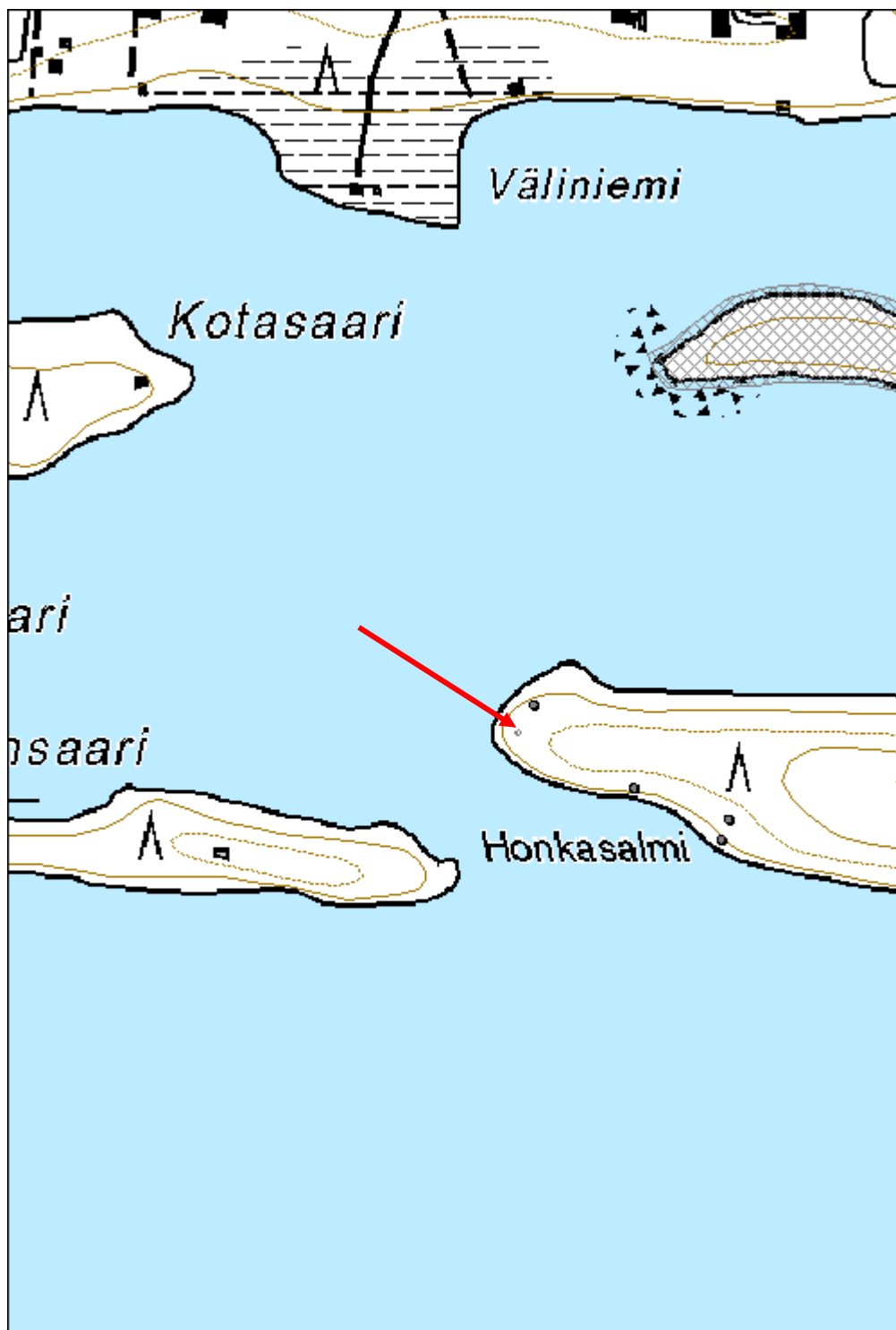
Viranomaisrekisterinro:	Kunto:	1 Hyvä
	Olotila:	2 Ei käytössä

Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue		
Selitys:	2034 Pesiöjärven saaret		

Yleiskuva löytöpaikasta. Alue merkitty nauhoilla.

Kohdetyyppi:	2 Asuinpaikat?	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7207065, Y 3577493, Z 216	Mittakaava:	1:5000

Kumpusaari löytöpaikka

MH-tunnus: 171395

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7199 Ajoitus epäselvä	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7207225, Y 3579289, Z 218	Löydöt:	Ruodollinen rautaveitsi, putkivartinen rautaterä/esine ja metallilevy, ei luetteloitu, mutta kuvattu

Taustatiedot

Kohteesta saatiin tieto Petri Anttoselta.

Ympäristön kuvaus

Kumpusaaren eteläosassa oleva korkeampi tasainen kangas. Paikalla kasvaa kuusia, mäntyjä ja joitakin lehtipuita.

Kohteen kuvaus

Paikalta on löytynyt metallinpaljastimella putkellinen rautaterä, ruodollinen rautaveitsi sekä rautalevyn kappaleita. Löydöt tulivat heti turpeen ja kunnan alta.

Kohde käytiin tarkastamassa, jolloin löytökohtien paikalle tehtiin koepistot. Koepistoissa tai maastossa ei havaittu mitään poikkeavaa tai ihmistoimintaan viittaavaa.

Esineitä arvioitiin Museovirastossa, jossa niiden tarkkaa ikää ei kuitenkaan pystytty kertomaan. Putkivartinen esine voisi olla taltta tai nuolenkärki, joka ajoittuu hyvin todennäköisesti historialliselle ajalle. Ruodollinen veitsi oli löydettyäessä toiselta puolelta hyvässä kunnossa. Löytöjen perusteella kyseessä ei liene kovin vanha kohde. Löydöistä on otettu kuvat ja ne on liitetty kohteen tietoihin.

Ruodollinen veitsi: Noin 12,5 cm pitkä hieman kaarevaselkäinen veitsi. Ruodon pituus noin 2,4 cm. Terä selkäpuolelta noin 5 mm paksu. Paino: 21,8 g.

Putkivartinen esine: Pituus noin 9 cm, josta terän osuus noin 4 cm. Esine levenee sivulta katsottuna melko tasaisesti kärjestä kantaan. Terässä molemmilla puolilla keskellä harjanne. Putken halkaisija sen kannasta 2 cm. Esineestä ei saa selvää onko terä katkennut vai onko se tehty tasakärkiseksi. Paino 78,9 g.

Kohteen rajaus

Aluemainen.

Tulkinta

Löytöpaikka. Löytöesineissä ei viitteitä rautakaudelle. Esineet eivät kunnan ja muotonsa perusteella ole kovin vanhoja.

Lisätietoja

Historiallisten lähteiden ja inventoinnissa saatujen tietojen mukaan Kumpusaaren viereisillä saarilla Honka- ja Lehtosaarella on ollut asutusta mahdollisesti jo 1800-luvun lopulla, mutta ainakin 1900-luvun alussa. Kumpusaarelta ei ole löydetty tietoa asutuksesta.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 20.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:****Kunto:** 1 Hyvä**Arvotus:** 8 Muu suojeluarvo**Olotila:** 2 Ei käytössä**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo**Selitys:****Selitys:****Ympäristön
suojelu:**

99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue

Selitys:

2034 Pesiöjärven saaret

Rautaesineiden löytöpaikka, yleiskuva.

Ruodollinen veitsi löytöpaikallaan.

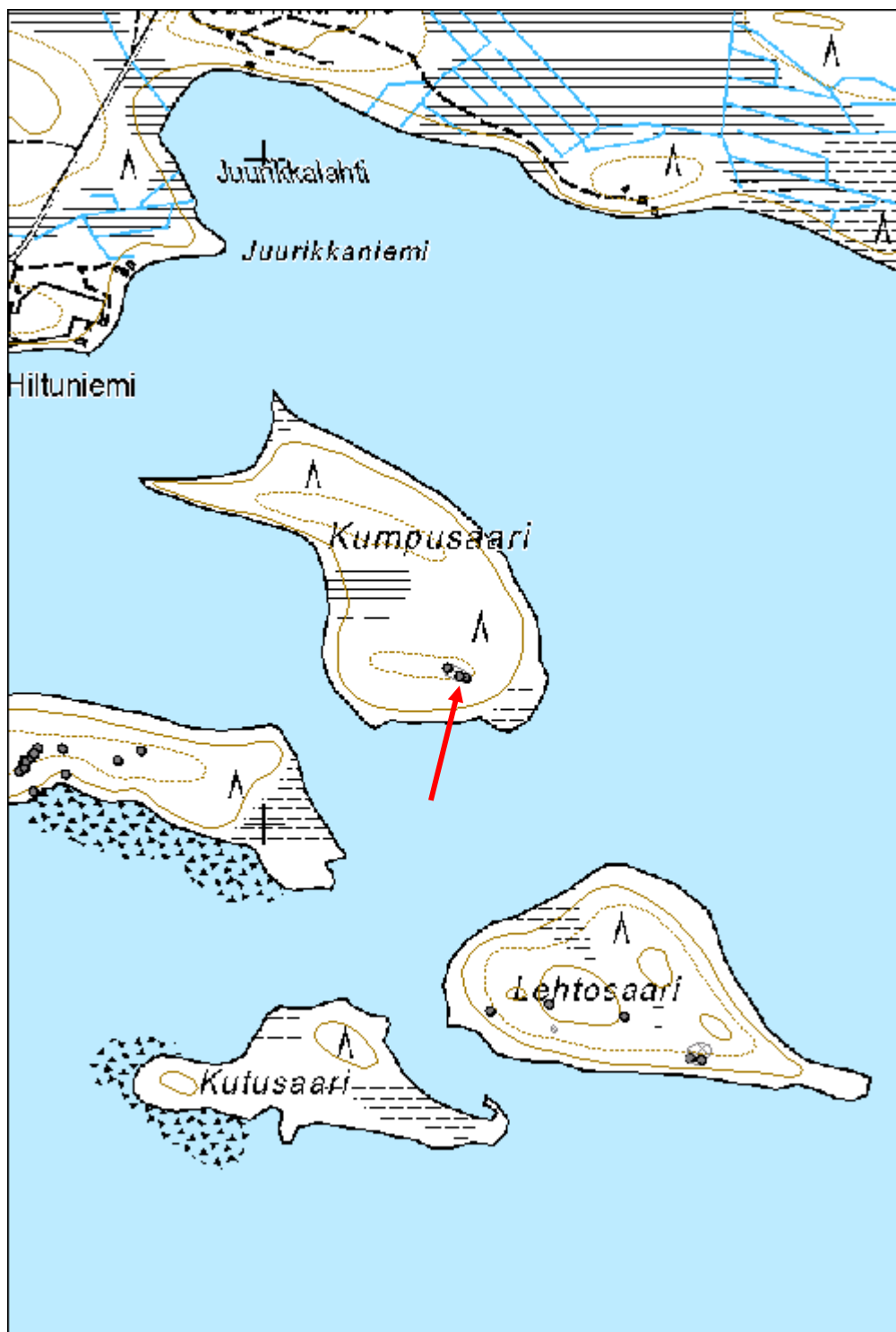

Putkivartinen rautaesine.

Ruodollinen veitsi.

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7207225, Y 3579289, Z 218	Mittakaava:	1:7804

Honkasalmi 2 merkkipuu

MH-tunnus: 172522

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7206981, Y 3577698, Z 216	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Kumpusaaren länsiosaa, jossa kasvaa mäntyä, kuusta ja koivua. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Vanha mänty, joka on yhdeltä puolelta juuresta n. 1,5 m korkeuteen asti karsittu. Puussa kirveen jälkiä sekä veistetty kirjaimia ja päivä: 22.5.–85. Kirjaimista ei saa selvää, kenties H ja jotain muuta.

Kohteen rajaus

Pistemäinen

Tulkinta

Vanha kolottu puu, johon kaiverrettu myös kirjaimia ja päivämäärä.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 23.9.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	8 Luonnonmuistomerkki

Selitys:	Selitys:
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	2034 Pesiöjärven saaret

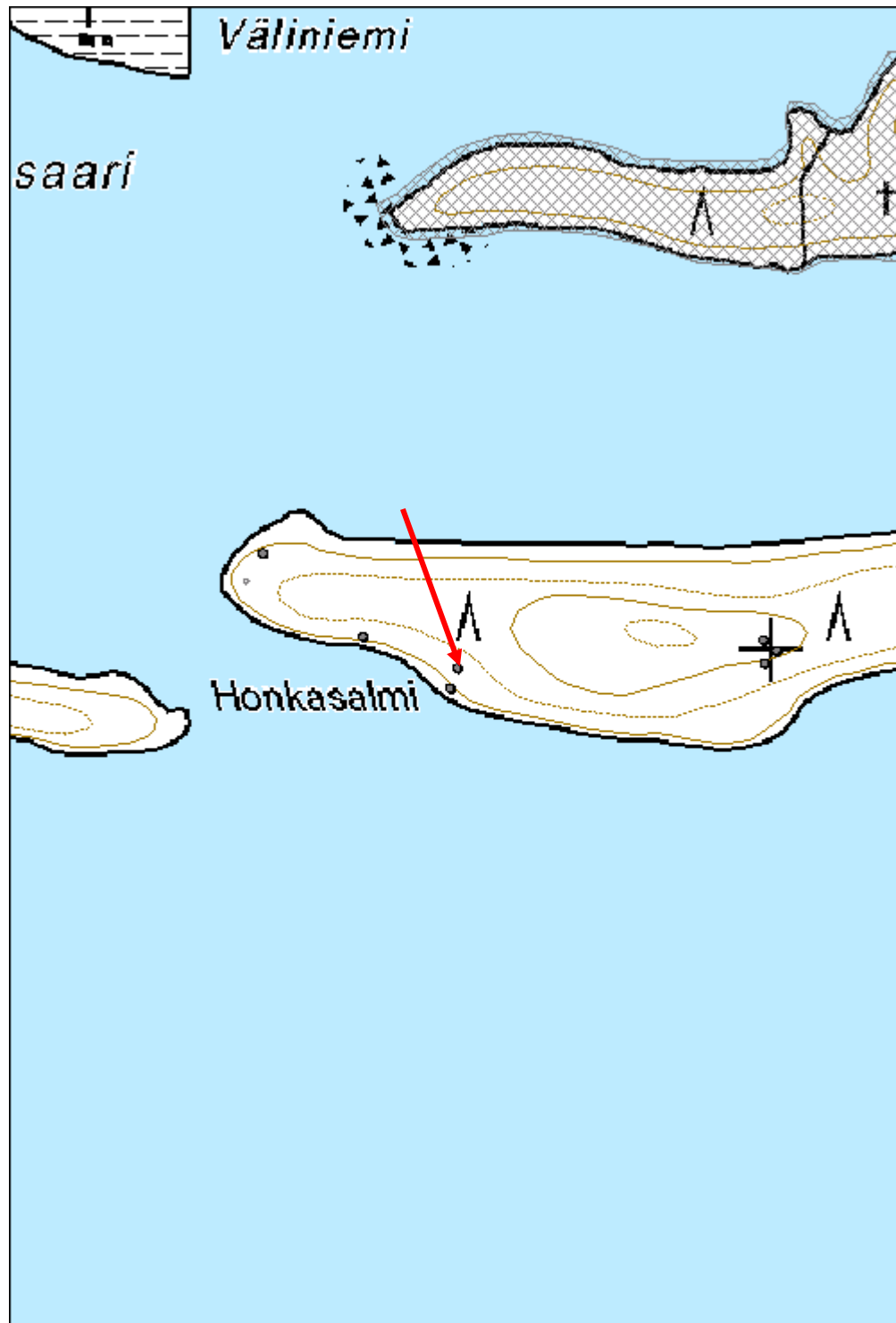

Yleiskuva kolotusta puusta.

Yksityiskohtakuva puun kaiverruksista.

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7206981, Y 3577698, Z 216	Mittakaava:	1:5000

Karhusuo muistomerkki

MH-tunnus: 172573

Kohdetyyppi:	11 Taide/muistomerkit	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7257456, Y 3620985, Z 227	Löydöt:	

<i>Taustatiedot</i>
Kohde on merkitty SutiGisiin.
<i>Ympäristön kuvaus</i>
Paikalla kasvaa n. 10–15 v. sitten harvennettu taimikko. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.
<i>Kohteen kuvaus</i>
Puusta tehty muistomerkki, jossa lukee: "8.7.1943 partisaani osasto ampui Lepolan veljeksiä Eemeliä x Nestoria tällä kunnaalla. NL."
<i>Kohteen rajaus</i>
Pistemäinen
<i>Tulkinta</i>
Muistomerkki partisaanien uhreille.
<i>Lisätietoja</i>

<i>Toimenpiteet</i>

<i>Tarkastukset</i>
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014 Tarkastuspvm: 11.9.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

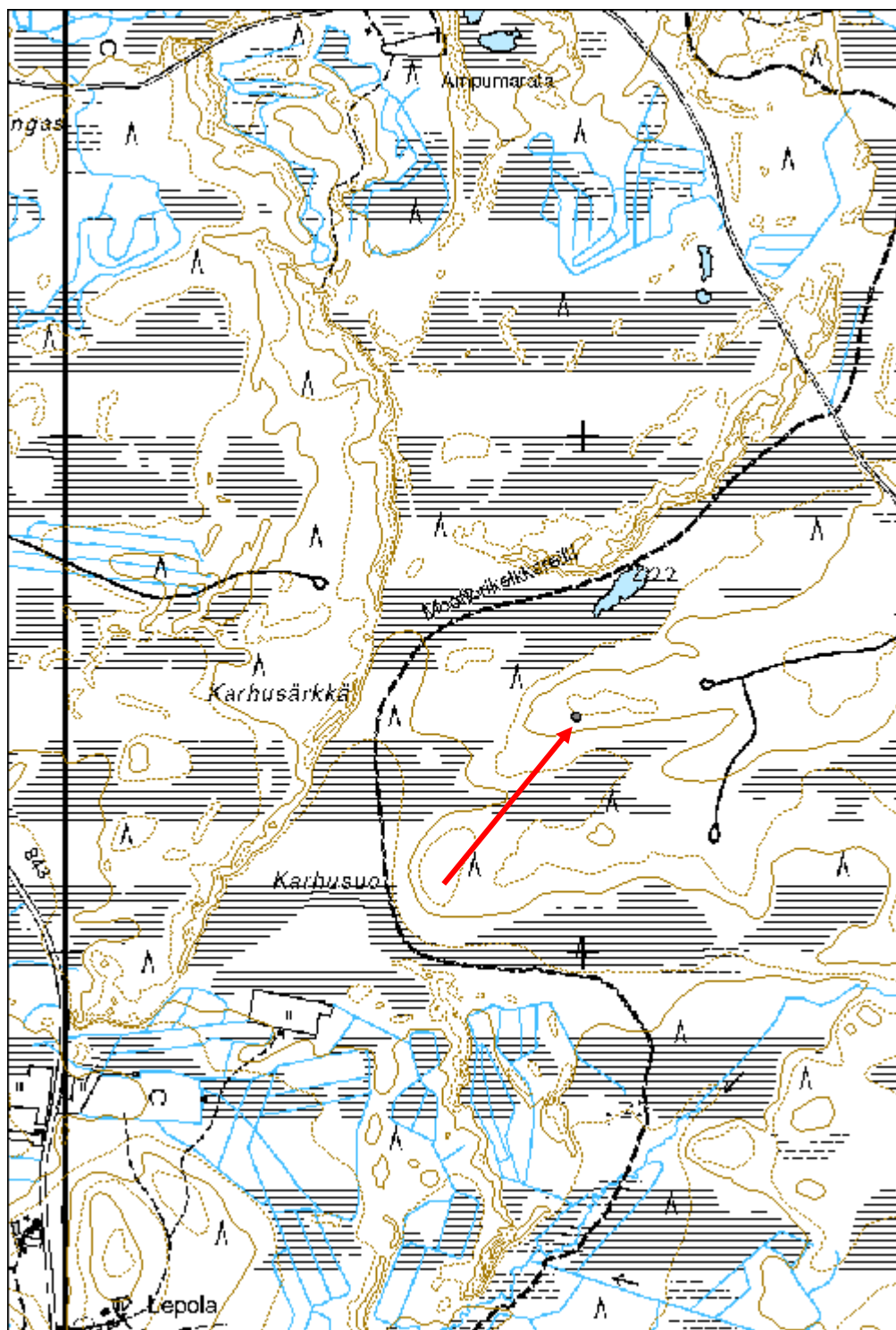
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	Selitys:
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Yleiskuva muistomerkistä.

Kohdetyyppi:	11 Taide/muistomerkit	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7257456, Y 3620985, Z 227	Mittakaava:	1:10000

Särkkä muistomerkki

MH-tunnus: 171514

Kohdetyyppi:	11 Taide/muistomerkit	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7222458, Y 3625329, Z 270	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde merkitty peruskarttaan ja SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Rajavyöhykkeellä kulkeva kapea ja kivikkoinen harju, jonka toisella puolella suo ja toisella lampi. Harjulla kasvaa mäntyä ja aluskasvillisuus on varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Harjun etelälaidalla on kivistä tehty muistomerkki, jossa laatta ja teksti "Ylirajavartija Rainer Luomanen kuoli partiomatkalla 9.2.1992 Kilta".

Kohteen rajaus

Pistemäinen

Tulkinta

Muistomerkki

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 11.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

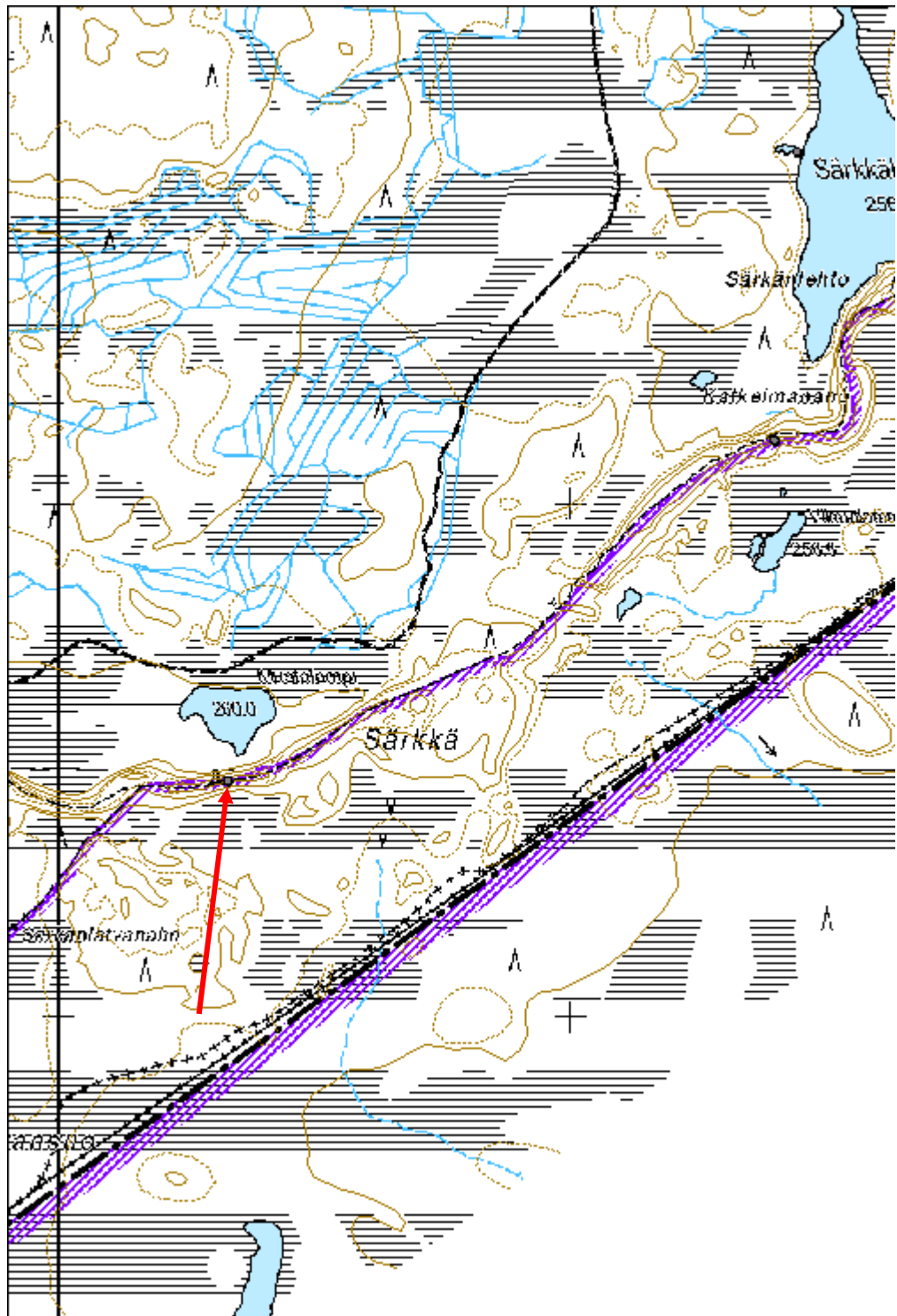
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	suojelu: Selitys:
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Yleiskuva muistomerkistä.

Kohdetyyppi:	11 Taide/muistomerkit	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7222458, Y 3625329, Z 270	Mittakaava:	1:10000

Huutokaarre 1 mylly jäännös

MH-tunnus: 172714

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7255531, Y 3588057, Z 247	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on mainittu SutiGisin kuviotiedoissa.

Ympäristön kuvaus

Kapea joki/puro, jonka reunoilla kasvaa rehevää sekametsää ja pusikkoa.

Kohteen kuvaus

Vanhan myllyn jäänteet. Myllystä on jäljellä enää alin hirsikehikko, jonka päällä on hirsyä ja luultavasti myös oven jäänteet. Luoteisnurkassa lisäksi jauhinkivet kallellaan.

Rakennus on ollut pitkänurkkainen, salvoksena on käytetty koirankaulasalvosta ja hirsien päät on sahattu. Koko n. 4 x 4 m. Ovi on sijainnut kohti metsää rakennuksen lounaispuolella. Rakenteet ovat peittyneet osin sammaleeseen.

Kohteen rajaus

Pistemäinen

Tulkinta

Myllyn jäännös

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 21.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

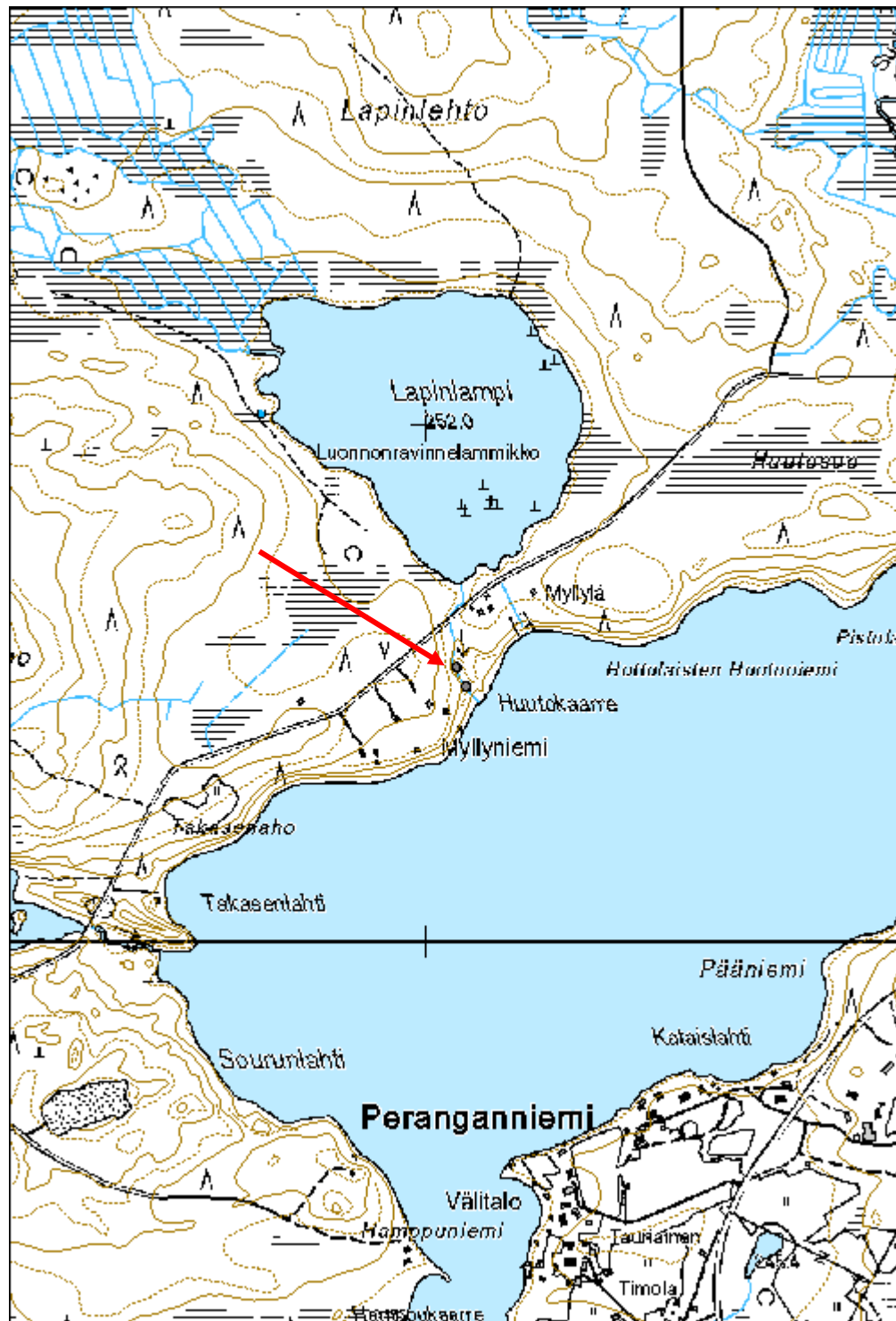
Viranomaisrekisterinro:	Kunto:	3 Huono
--------------------------------	---------------	---------

Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Myllyn jäännös.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7255531, Y 3588057, Z 247	Mittakaava:	1:10000

Huutokaarre 2 mylly jäännös

MH-tunnus: 172717

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7255494, Y 3588075, Z 247	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on mainittu SutiGisin kuviotiedoissa.

Ympäristön kuvaus

Pieni puro/joki, jonka varressa rehevää kasvustoa ja sekametsää. Myllyn kohdalla joen vastakkaisella puolella maasto nousee pian rannan jälkeen melko jyrkästi.

Kohteen kuvaus

Hyvin säilynyt mylly, josta puuttuu katto ja jauhinkivet. Rakennuksesta on vielä jäljellä hirsikertoja yli 10 ja sen korkeus on n. 2 m. Rakennuksen koko on n. 4 x 4 m.

Oviaukko sijaitsee puron puolella ja se on vuorattu laudoilla. Jäljellä ovat vielä metalliset saranat ja lukkopesä. Rakennus on pitkänurkkainen, siinä on käytetty koirankaulasalvosta ja hirsien päät on sahalla katkotut. Hirret on veistetty tasasivuisiksi. Rannan puoleiseen päätyseinään on kaiverrettu tekstiä/nimiä, joista ei saa enää selvää.

Rakennuksessa on joitakin teollisesti valmistettuja nauvoja. Toisella pitkällä sivulla on ollut aukko, joka nyt suljettu. Ei ikkunoita. Lisäksi rakennuksen ylimmät hirret ovat olleet pidempiä ja päistä veistettyjä.

Puro on myllyn kohdalla ohjattu kulkemaan myllyn ali. Pienen matkan päässä ylävirtaan on luultavasti kivistä ja maasta rakennettu pato, jolla veden virtausta on voitu säädellä.

Kohteen rajaus

Pistemäinen

Tulkinta

Myllyn jäännös

Lisätietoja***Toimenpiteet***

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 21.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

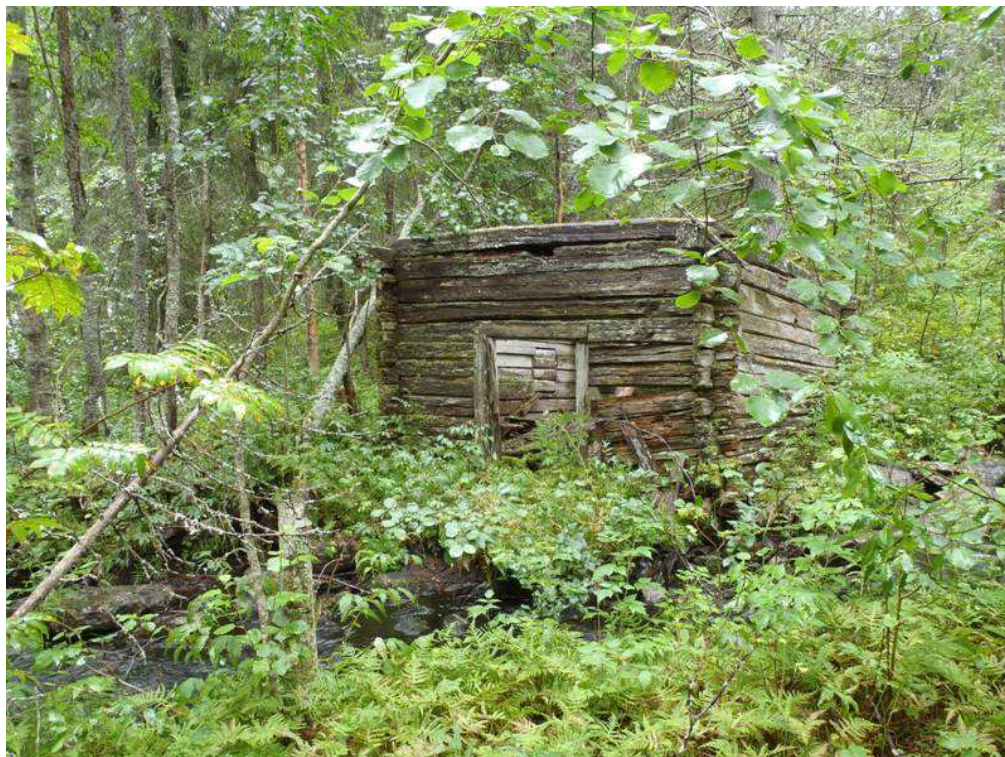
Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:**

0 Ei määritelty

Selitys:

Myllyn jäännös.

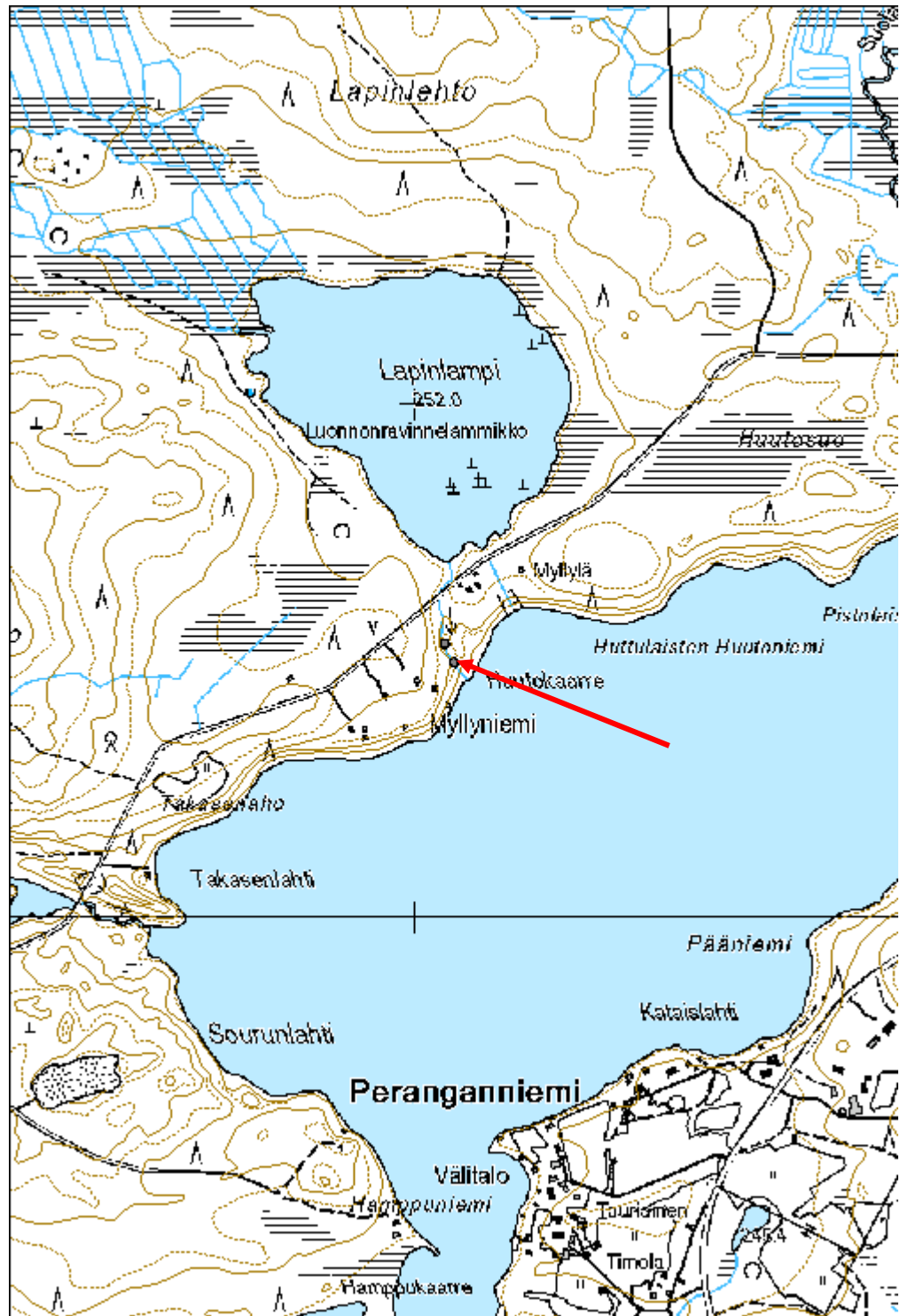

Myllyn jäännös.

Myllyn sisärakenteita.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7255494, Y 3588075, Z 247	Mittakaava:	1:10000

Maaselänvaara mylly jäännös

MH-tunnus: 172570

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7242552, Y 3619426, Z 222	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde merkitty SutiGisiin alueena.

Ympäristön kuvaus

Pieni puro, jossa hyvin reheväkasvustoinen ympäristö. Maasto kivikkoista ja puusto paikalla nuorta lehtipuuta ja kuusta. Aluskasvillisuus pusikkoa ja heinää.

Kohteen kuvaus

Pieni neliskanttisen myllyn jäännös. Myllystä on noin 10 hirsikertaa jäljellä ja se on kooltaan n. 2 x 2 m. Korkeutta rakennuksella on n. 1,5 - 2 m.

Rakennus on pitkänurkkainen ja se on salvottu neliskanttisella koirankaulasalvoksella. Hirret on veistetty sivuilta tasaiseksi ja niiden päät on sahattu. Oviaukko on sijainnut itäseinällä. Lattia on romahtanut ja myllyn kivet rautatankoineen ovat purosaa samoin kuin muuta metalliromua. Rakennuksessa on moderneja rautanauvoja.

Myllystä n. 8 m päässä itään on puron rannalla toinen myllynkivi, jonka halkaisija on n. 50 cm ja paksuus n. 15 cm.

Kohteen rajaus

Pistemäinen

Tulkinta

Myllyn jäännös

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu

Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus

Tarkastusvuosi: 2014

Tarkastuspvm: 25.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojaus:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	
Ympäristön suojaus:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Pusikon peittämä myllyn jäännös.

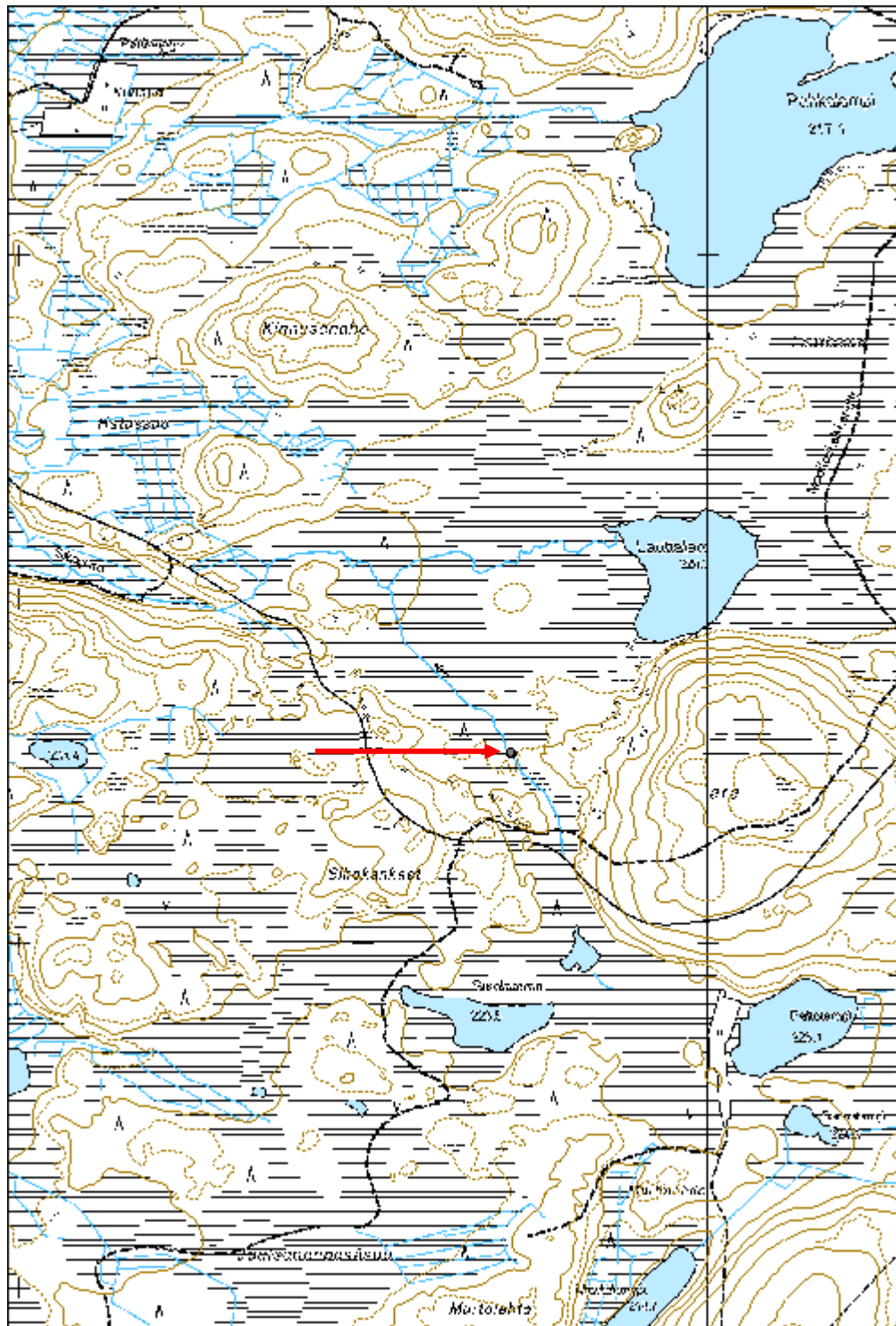

Myllyn sisärakenteita.

Myllynkivi puron rannalla.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7242552, Y 3619426, Z 222	Mittakaava:	1:15000

Myllysuo 1 mylly jäännös

MH-tunnus: 176714

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7214694, Y 3570499, Z 190	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty peruskarttaan.

Ympäristön kuvaus

Tervajärveen virtaava joki, jossa on myllyn kohdalla pieni maakankare, jonka molemmin puolin vesi virtaa. Metsä vanhaa kuusta ja koivuja.

Kohteen kuvaus

Joen länsipuolella on mylly, josta on jäljellä vielä kymmenkunta hirsikertaa. Rakennus on pitkänurkkainen ja oviaukko sijaitsee rannan puolella. Tarkastushetkellä joessa oli runsaasti vettä ja mylly oli täysin joessa.

Hieman ennen myllyä on joessa hirsistä rakennetun patoaltaan jäänteet.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Mylly jäännös.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 18.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

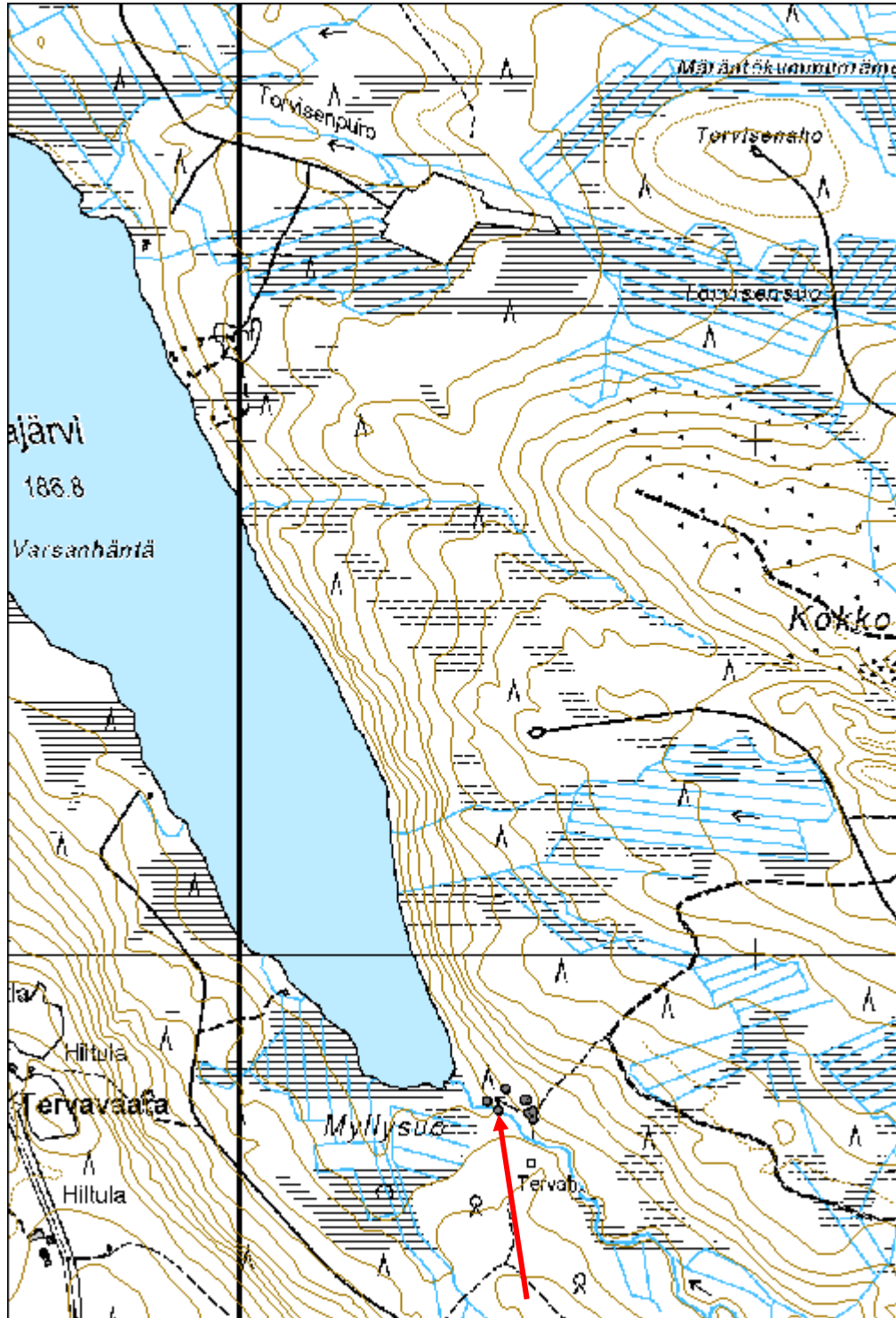
Viranomaisrekisterinro:	Kunto:	1 Hyvä
--------------------------------	---------------	--------

Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Yleiskuva myllyn jäännöksestä. Etualalla patoallas.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7214694, Y 3570499, Z 190	Mittakaava:	1:10000

Myllysuo 2 mylly jäännös

MH-tunnus: 176718

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7214713, Y 3570477, Z 190	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Joen pohjoisranta, jossa maaperä kosteaa. Paikalla kasvaa lehtipuita, aluskasvillisuus saniaista, heinää ja varpuja.

Kohteen kuvaus

Mylly, jossa oviaukko keskellä koillisseinää. Rakennus on pitkänurkkainen ja seinähirret on veistetty tasaisiksi ja niiden päät on sahattu. Salvoksena on käytetty koirankaulasalvosta.

Myllyn kaakkoisseinällä on noin 30 x 30 cm kokoinen aukko. Seinissä on lisäksi vastakkaisilla puolilla koloja myllyn ratasta ja kiviä varten. Lattiaa on vielä vähän jäljellä ja myllyn sisällä on siipitukin jäänteet. Ulkoseinään on kaiverrettu kirjaimet XP.

Mylly on rakennettu pienen oja/puron päälle, johon vesi on johdettu vieressä kulkevasta purosta.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Myllyn jäännös.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 18.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Pusikon keskellä oleva myllyn jäännös.

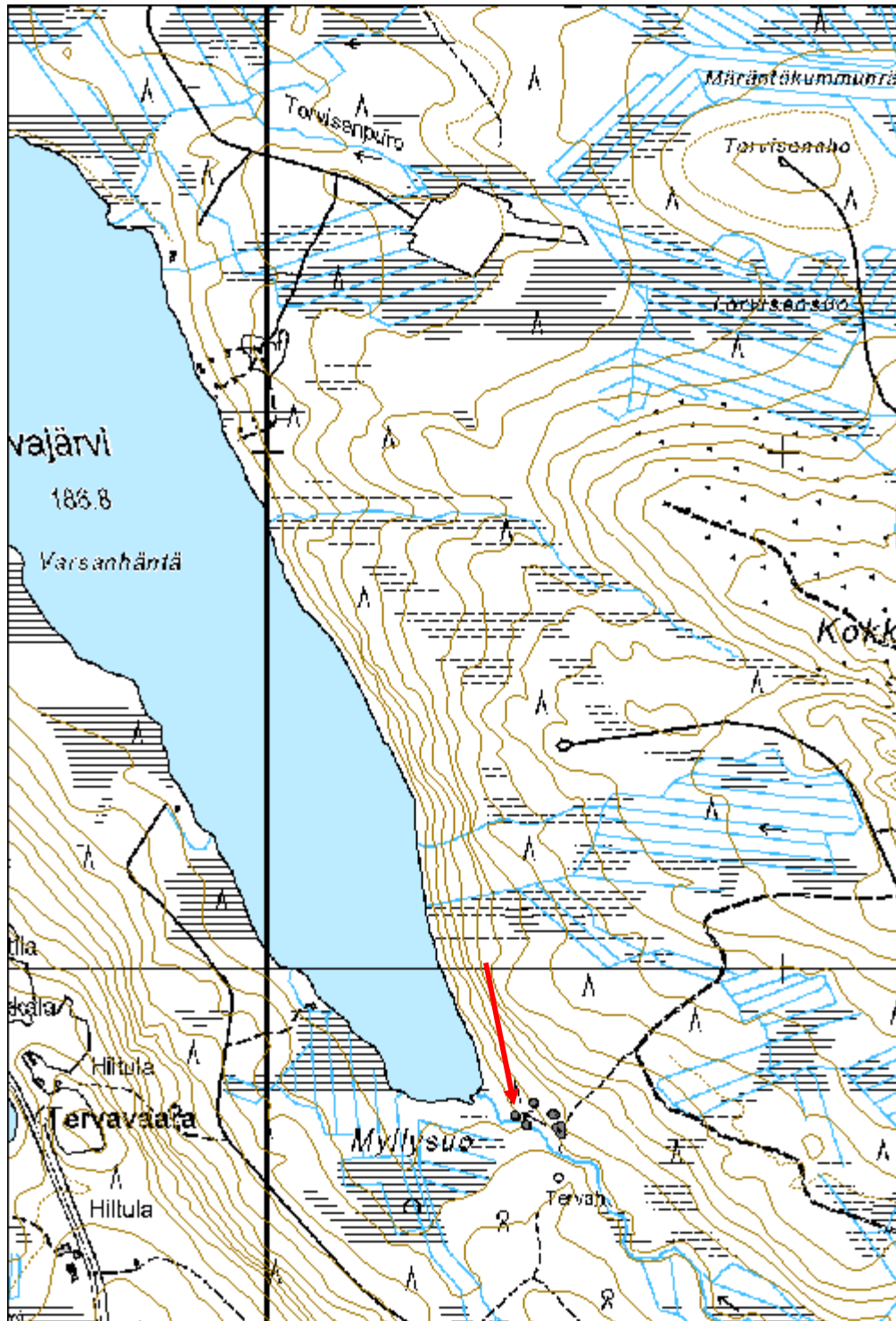

Myllyn sisällä on vielä siipitukin jäänteet.

Myllyn ali on johdettu puro.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7214713, Y 3570477, Z 190	Mittakaava:	1:10000

Sarvijärvi niittylato jäännös

MH-tunnus: 172574

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7268754, Y 3624998, Z 230	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Pieni vetinen ja heinää kasvava suo, jota ympäröi pohjoislaidalla lehtipuut. Muualla reunoilla mäntymetsää.

Kohteen kuvaus

Pyröihirsistä tehdyn niittyladon jäännös, jossa korkeimmillaan yhdeksän hirsikertaa jäljellä. Puiden päät ovat sekä sahattuja että kirveellä katkaistuja. Ladon koko on n. 3 x 3 m. Kattoparrut ovat romahtaneet rakennuksen sisälle. Lato on pitkänurkkainen ja salvoksena on käytetty koirankaulasalvosta.

Oviaukko on edelleen pystyssä ja se sijaitsee keskellä länsiseinää. Oviaukon hirsien päät on sahattu tasamittaisiksi ja oviaukon leveys on n. 1 m. Oven molemmin puolin on ollut kaksi riukua, jotka ovat ilmeisesti tukeneet oviaukkoa.

Pohjoisseinällä, ladon sisäpuolella, on kaiveruksia, joista saa selvää vain yksittäisistä kirjaimista A K ja N. Lisäksi kaiveruksista erottuu nimikirjaimet TM.

Kohteen rajaus

Pistemäinen

Tulkinta

Niittyladon jäännös

Lisätietoja

Lato on merkitty Maanmittauslaitoksen vuoden 1988 peruskarttaan.

Toimenpiteet***Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014

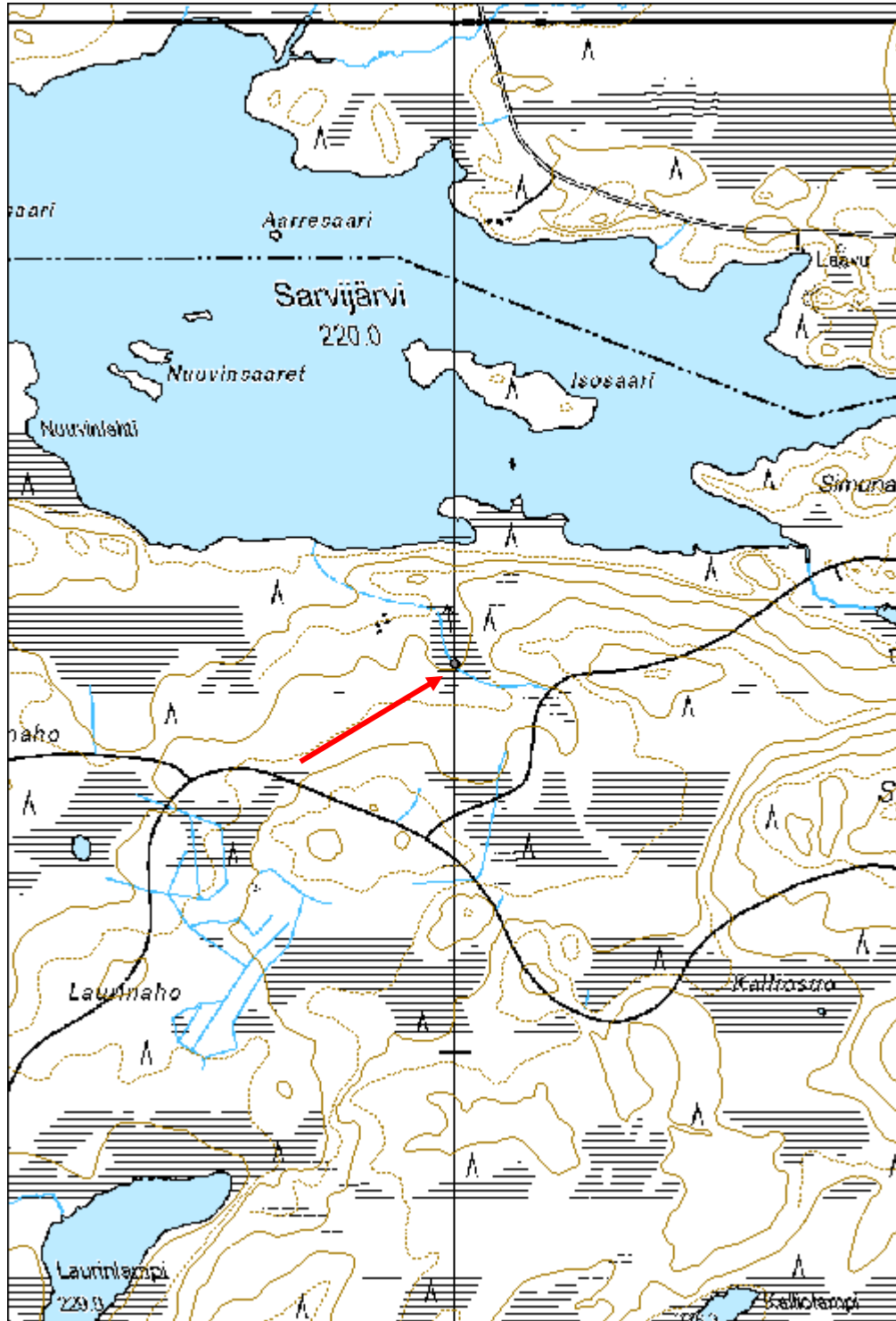
Tarkastuspvm: 11.9.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojaus:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	
Ympäristön suojaus:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Yleiskuva ladon jäännöksestä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7268754, Y 3624998, Z 230	Mittakaava:	1:10000

Iso Karjosuo niittysauna jäännös

MH-tunnus: 176058

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7228510, Y 3558175, Z 210	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Suon laidassa vähitellen nouseva maasto. Melko märkää, muttei vielä suota. Paikalla kasvaa sekametsää (melko vanhaa). Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Pyöröhirsistä tehdyn neliskanttisen ja noin 3,5 x 3,5 m kokoisen niittysaunan jäännös. Hirsien päitä on sekä sahattu että katkottu kirveellä. Rakennus on pitkänurkkainen ja tehty koirankaulasalvoksin. Hirret ovat olleet kuorimattomia ja tiivisteenä on käytetty sammalta. Tuohikatto on romahtanut sisään ja tuohikatetta on vielä siellä täällä. Katto on tehty ohuista riuista.

Sauna on säilynyt osin erittäin hyvin ja osin erittäin huonosti. Korkeimmillaan saunasta on jäljellä 11 hirsikertaa, kun taas rakennuksen länsiosa on lähes kokonaan romahtanut ja maatunut. Pohjoisseinällä on noin 25 x 15 cm kokoinen tuuletusaukko ja oviaukko sijaitsee luoteisseinällä.

Unia ei pystytty paikantamaan, sillä katto peitti sisäosan. Rakennuksen sisällä kasvaa kuusen taimia.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Niittysaunan jäännös.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojueluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014

Tarkastuspvm: 5.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

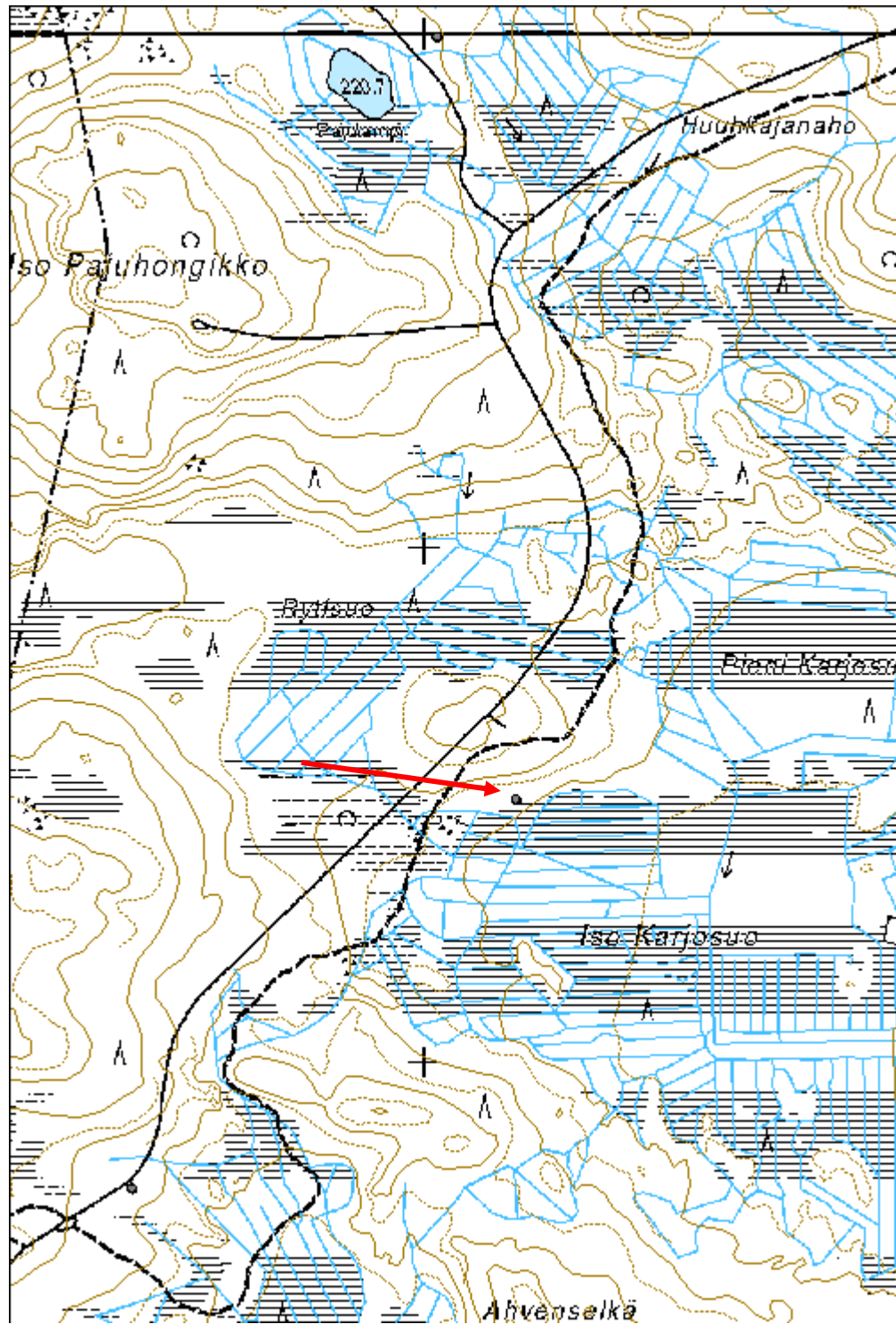
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojaus:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojaus:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Yleiskuva niittysaunasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7228510, Y 3558175, Z 210	Mittakaava:	1:10000

Iso Reikäsuo niittysauna jäännös

MH-tunnus: 176041

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7227213, Y 3556983, Z 210	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Soiden ympäröimä kapea harju. Kohteen itäpuolella avohakkuuaukea ja moottorikelkkareitti.

Kohteen kuvaus

Pyöröhirsistä tehdyn noin 3,5 x 3,5 m kokoisen pienen niittysaunan jäännös. Hirsien toinen pää on sahattu ja toinen katkaistu kirveellä. Lisäksi hirsien päät on veistetty neliönmuotoisiksi. Rakennus on pitkänurkkainen ja se on tehty koirankaulasalvoksin. Kattorakenteet ovat romahtaneet rakennuksen sisään. Katteena ja tiivisteenä rakennuksessa on käytetty sammalta.

Kapea oviaukko on sijainnut keskellä eteläistä seinää. Oviaukon vieressä on luonnonkivistä tehdyn kiukaan jäännös. Rakennuksen itä- ja länsiseinillä on noin 20 x 20 cm kokoiset kirveillä veistetyt tuuletusaukot.

Länsiseinustan hirsiiin veistetty ulkopuolelle nimikirjaimet: AT ja PT. Eivät vaikuta kovin vanhoilta.

Niittysaunan kaakkoispuolella on noin 3 metrin päässä vanha mänty, jonka kylkeen on veistetty noin 2 m korkea pilkka. X= 3556988 ja Y= 7227211.

Kohteen rajausta

Pistemäinen.

Tulkinta

Niittysaunan jäännös.

Lisätietoja***Toimenpiteet***

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 5.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:****Kunto:** 1 Hyvä**Arvotus:**

8 Muu suojeluarvo

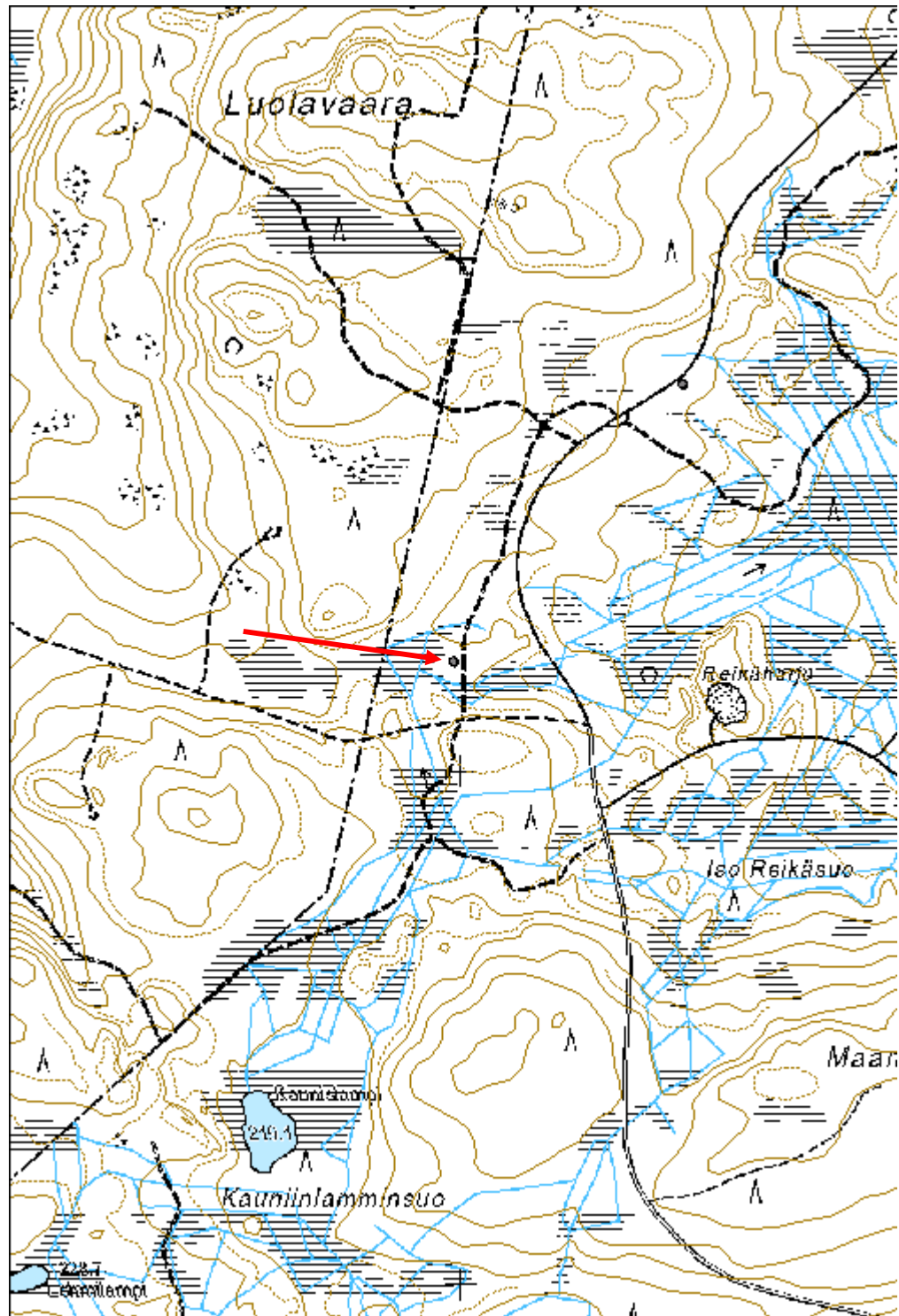
Olotila: 2 Ei käytössä**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo**Selitys:****Selitys:****Ympäristön
suojelu:**

0 Ei määritelty

Selitys:

Yleiskuva niittysaunasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7227213, Y 3556983, Z 210	Mittakaava:	1:10000

Suolijärvenloma niittysauna jäännös

MH-tunnus: 176067

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7230958, Y 3557873, Z 205	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Korkeahkon harjun länsipää, jossa kasvaa harvaa mäntyä. Myös koivuja ja muutama kataja kohteen ympärillä. Aluskasvillisuus varpua, suopursua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Pieni pitkänurkkainen n. 2,5 x 2,5 kokoinen rakennuksen jäännös, joka sijaintinsa ja rakenteensa perusteella on luultavasti niittysauna.

Rakennuksen itäpuolesta on jäljellä kolme hirsikertaa ja länsipuolella vain alin hirsikerta erottuu sammaleen ja varpujen alta. Oviaukko on sijainnut keskellä pohjoisseinää. Joitakin kattorakenteita on näkyvissä itälaidalla. Rakennuksessa käytettyjen hirsien päät on sahattu ja sen tekemiseen on käytetty koirankaulasalvosta. Tiivisteinä on käytetty sammalta. Tulisijasta ei löydetty merkkejä, mutta se saattaa olla peittyneenä sammaleen alla.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Niittysaunan jäännös.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 5.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

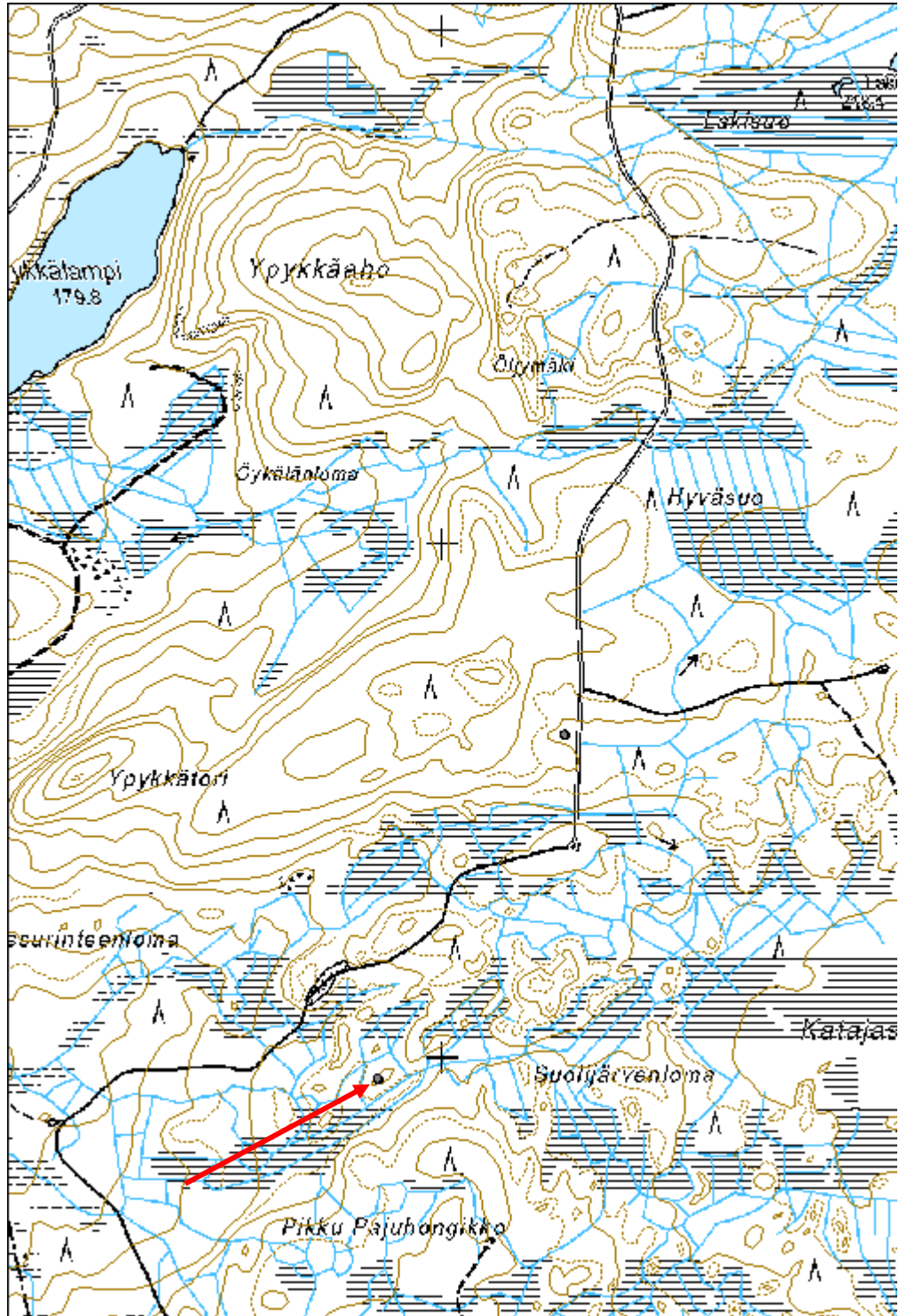
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojaus:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojaus:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Yleiskuva niittysaunasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7230958, Y 3557873, Z 205	Mittakaava:	1:10000

Honkasaari 3 peltoröykkiö

MH-tunnus: 171430

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7207109, Y 3578813, Z 218	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2014 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Vanha peltoaukea, jossa kasvaa heinää ja katajaa. Pellon laidalla lehtipuuta ja mäntyä.

Kohteen kuvaus

Pellon pohjoislaidalla metsän laidassa on sammaleen ja varpujen peittämä kivikasa, jonka halkaisija on noin 1,5 m. Kasa erottuu heikosti ympäröivästä maastosta.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Peltoröykkiö.

Lisätietoja

Paikalle on vielä vuoden 1974 maanmittauslaitoksen peruskarttaan merkitty pieni niitty. Saarella on ollut mökki/torppa ainakin 1900-luvun alkupuolella. Pelto liittyy tähän asutukseen.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 20.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	suojelu: Selitys:
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	2034 Pesiöjärven saaret

Sammaleen ja varpujen peittämä peltoröykkiö.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7207109, Y 3578813, Z 218	Mittakaava:	1:5000

Haukilampi 2 pilkkapuu

MH-tunnus: 175261

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7230471, Y 3623919, Z 248	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi vanhojen karttojen avulla.

Ympäristön kuvaus

Haukilammen ja Sulunpuron pohjoispuolella oleva vanhaa kuusta ja mäntyä kasvava kangas. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Pilkkapuu. Vanhassa männyssä on sen kaakkoispuolella noin 20 cm korkeudella tyvestä kirveellä tehty pilkka. Kankaalle on vanhoihin karttoihin merkitty polku, mutta puun kohdalla ei selvää merkkiä polusta.

Kohteen rajausta

Pistemäinen.

Tulkinta

Pilkkapuu.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 14.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

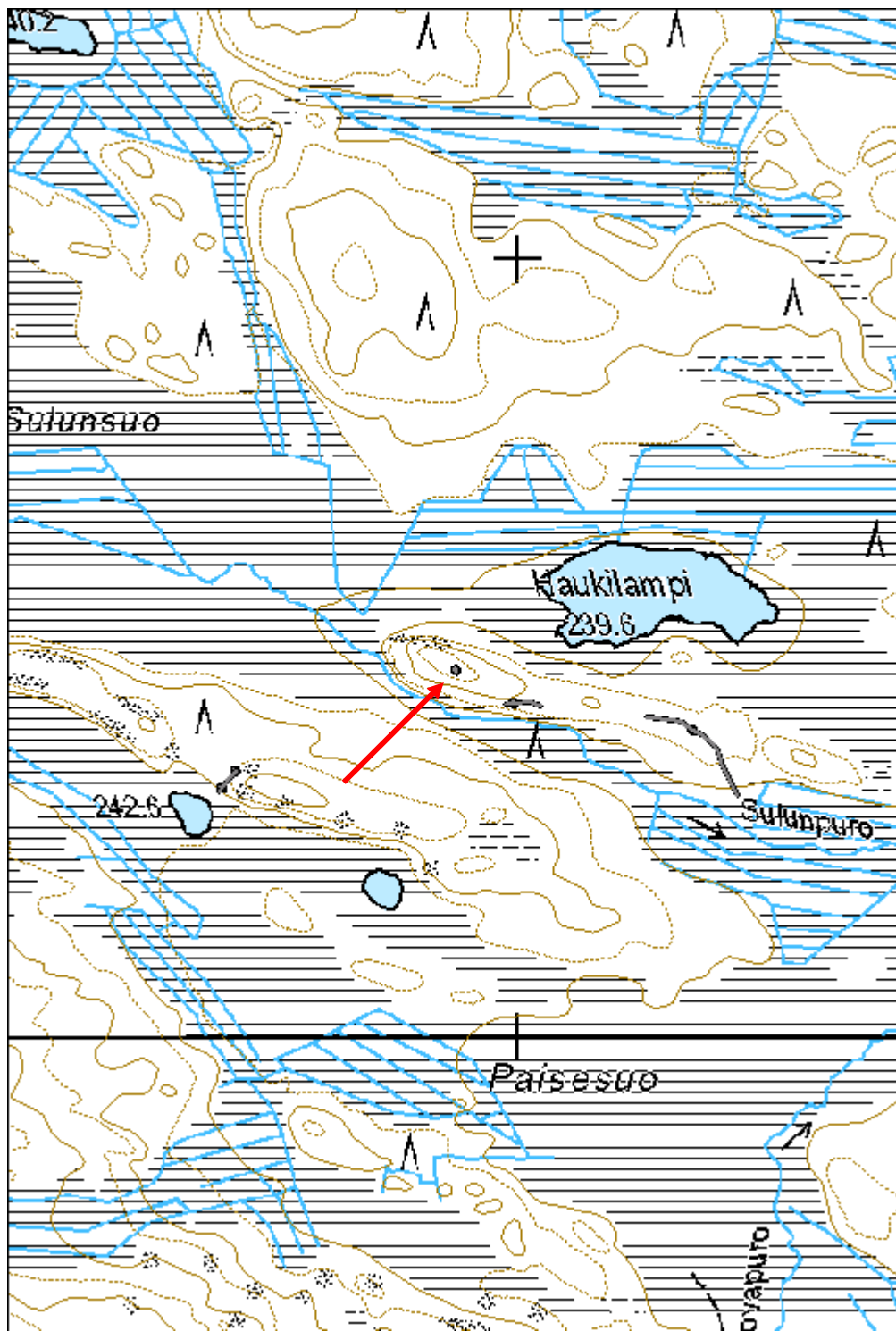
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	suojelu: Selitys:
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Yleiskuva pilkkapuusta.

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7230471, Y 3623919, Z 248	Mittakaava:	1:6625

Honkasaari 4 pilkkapuu

MH-tunnus: 171431

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7207077, Y 3578630, Z 217	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2014 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Honkasaaren etelärannan puoli. Kahden korkeamman harjun välinen matalampi maaston kohta, jossa kasvaa harvaa mäntymetsää. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Paikalla on vanha kelohonka, jonka koillislaidalla on noin 20 cm korkeudella tyvestä pieni pilkka, jossa kirveen iskun jälkiä.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Pilkkapuu

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 20.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	suojelu: Selitys:
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	2034 Pesiöjärven saaret

Yleiskuva kelohongasta, jonka tyvessä kirveellä isketty pilkka.

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7207077, Y 3578630, Z 217	Mittakaava:	1:8000

Hyrynlehto pilkkapuu

MH-tunnus: 174018

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7190776, Y 3637300, Z 230	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi vanhojen karttojen avulla.

Ympäristön kuvaus

Metsäautotien ja avosuon välissä oleva soistunut puuta kasvava alue. Aluskasvillisuus suopursua, sammalta ja kanervaa.

Kohteen kuvaus

Kelohonka, jonka vastakkaisilla kyljillä on kaksi pitkää ja kapeaa pilkkaa. Pilkkapuun ohi on kulkenut polku, joka on jatkunut Härkövaaran läpi rajan yli Venäjälle. Polku on haarautunut Vienan reitistä. Nyt polusta ei enää ollut pilkkapuuta lukuun ottamatta muita merkkejä havaittavissa.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Pilkkapuu. Puun ohi on kulkenut reitti Härkövaaran kautta Venäjälle. Vanhan rajakartan ja pitäjänkartan perusteella polku on syntynyt vuosien 1827 ja 1863 välillä ja se on merkitty vielä 1930-luvun metsätaluskarttaan. Vuoden 1974 peruskartassa ei polkua enää ole.

Lisätietoja

Charta Öfver Gränsen Emellan Uleåborgs Län och Gouvernementet Archangelsk. Författad år 1827. Kansallisarkisto.

Toimenpiteet***Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 19.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

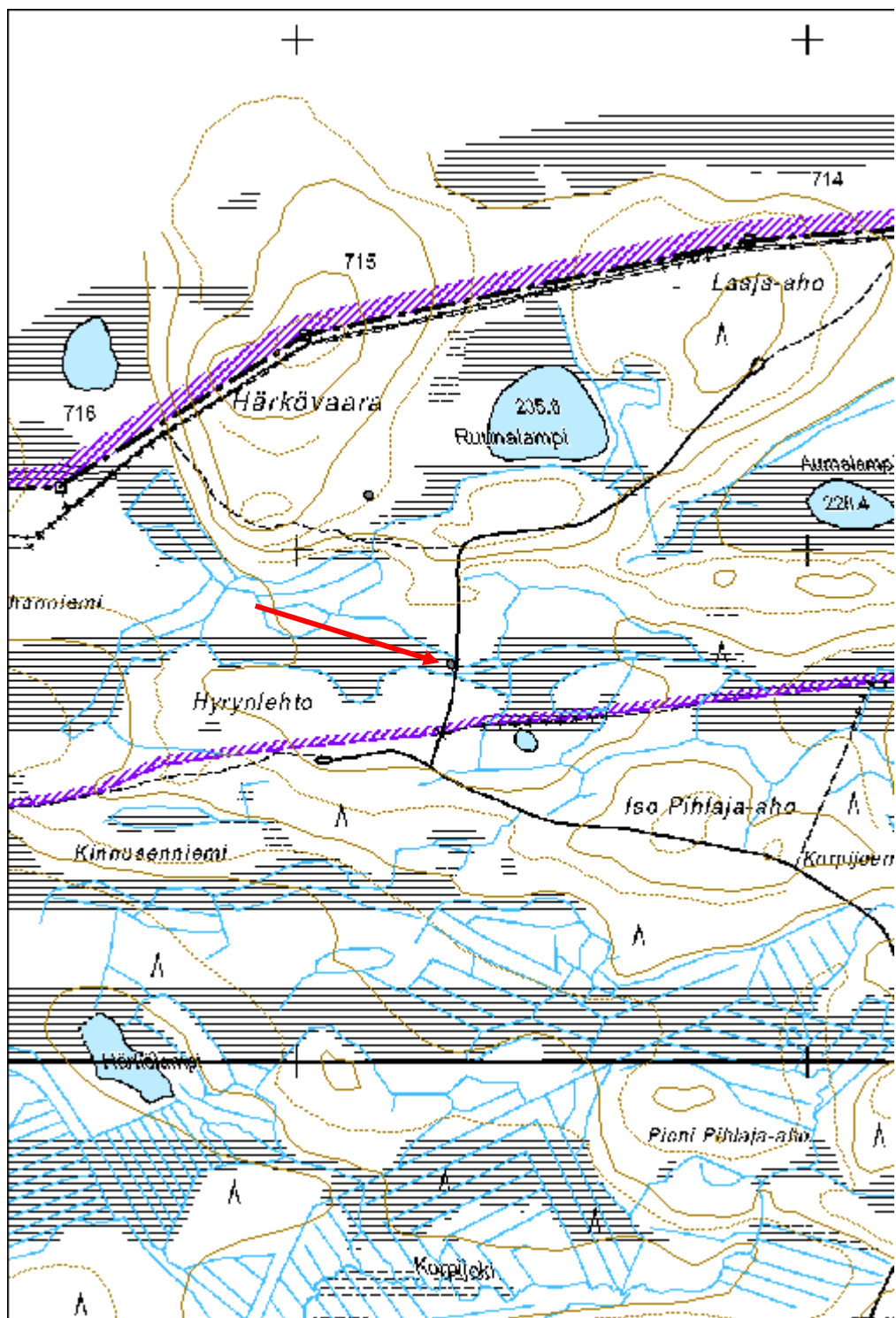
Viranomais-**Kunto:** 1 Hyvä

rekisterinro:		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Toinen puuhun veistetyistä pilkoista.

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7190776, Y 3637300, Z 230	Mittakaava:	1:10000

Härkövaara pilkkapuu

MH-tunnus: 17668

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7191107, Y 3637139, Z 237	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löydettiin 1860-luvun pitäjänkartan avulla.

Ympäristön kuvaus

Vanhaa kuusta ja mäntyä kasvava kangas suon pohjoispuolella. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Vanha mänty, jonka koillis- ja lounaispuolilla on noin 1,2 m korkeudella mahdollisia umpeen kasvaneita pilkkoja, joiden pituudet ovat noin 20 cm. Alueella on kulkenut polku Venäjälle, mutta siitä ei löydetty merkkejä.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Mahdollinen polkua osoittava pilkkapuu.

Lisätietoja

Härkövaaran kautta on kuljettu Venäjälle. Vanhan rajakartan ja pitäjänkartan perusteella polku on syntynyt vuosien 1827 ja 1863 välillä ja se on merkitty vielä 1930-luvun metsätalousohjeeseen. Vuoden 1974 peruskartassa ei polkua enää ole. Polku on lähtenyt Malahvianvaarasta.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 19.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

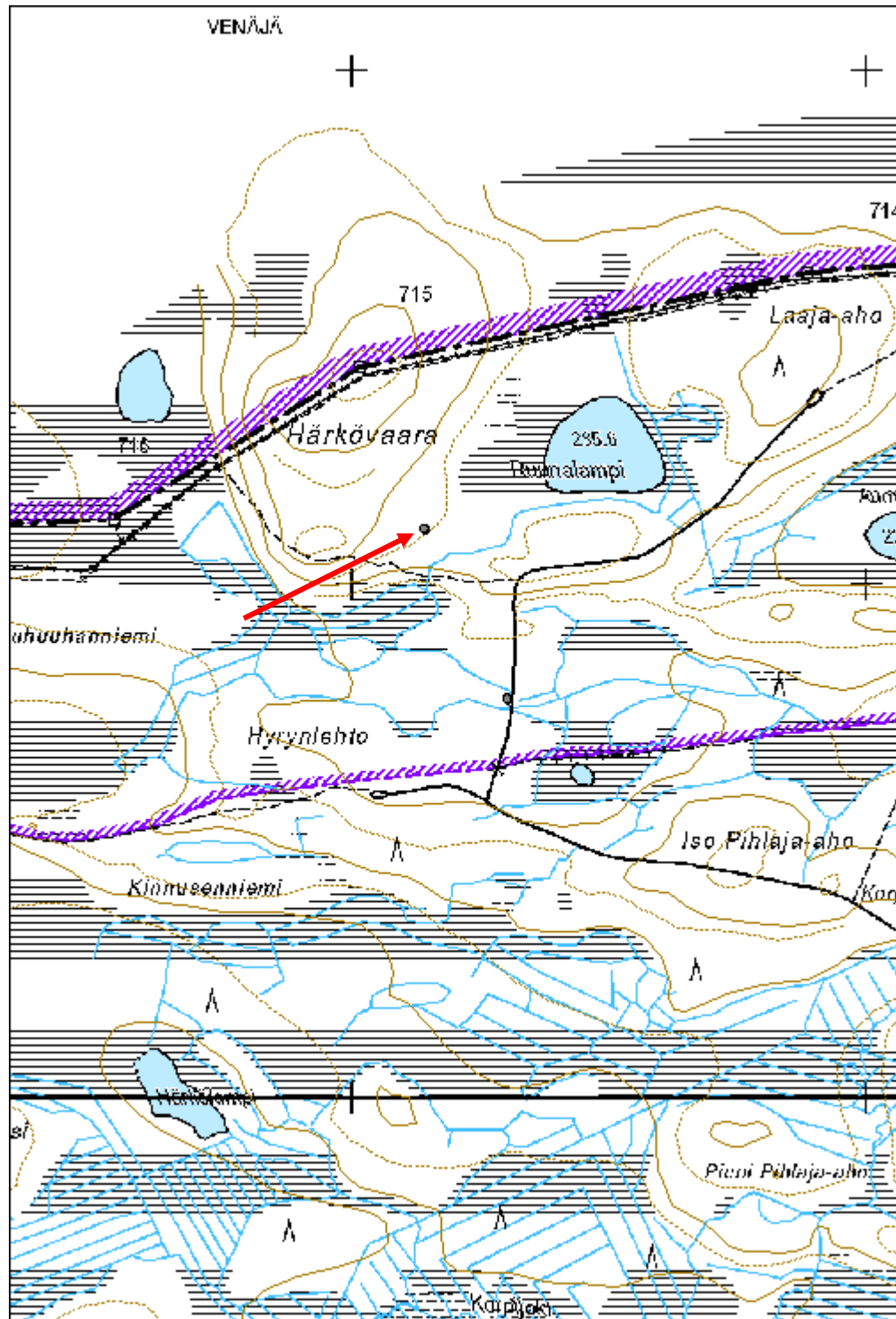
Viranomaisrekisterinro:	Kunto: 1 Hyvä
--------------------------------	----------------------

Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Yleiskuva mahdollisesta pilkkapuusta.

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7191107, Y 3637139, Z 237	Mittakaava:	1:10000

Ulkuniemi pilkkapuu

MH-tunnus: 175480

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	3		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7186272, Y 3638851, Z 207	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty 1910-luvulla tehtyyn metsätalouskarttaan.

Ympäristön kuvaus

Ulkuniemen alueella oleva kosteikkoalue, jossa kasvaa mäntyä, kuusta ja joitakin koivuntaimia. Aluskasvillisuus varpua, sammalta ja suopursua.

Kohteen kuvaus

Kolme pilkkapuuta paikalla, johon on merkitty polku 1910-luvun metsätalouskarttaan. Polusta ei löytynyt merkkejä.

Pilkkapuu 1 (175466): Noin 1,2 m korkeuteen tehty 15 x 8 cm kokoinen pilkka kelohongan länsipuolella. X= 3638868 ja Y= 7186273.

Pilkkapuu 2 (175467): Vanha kelohonka, jonka pohjois- ja itälaidalla noin 1 m korkeudessa kaksi pilkkaa, jotka ovat kooltaan noin 10 x 5 cm. X= 3638858 ja Y= 7186276.

Pilkkapuu 3 (175468): Vielä elossa oleva mänty, jossa itälaidalla pitkä ja kapea pilkka noin 1 m korkeudessa. Pilkan koko noin 40 x 5 cm. X= 3638835 ja Y= 7186269.

Kohteen rajaus

Aluemainen.

Tulkinta

Pilkkapuita, jotka ovat luultavasti peräisin paikalla kulkeneesta polusta. Polku osa Vuokin alueen reitistöä.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 17.9.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue		
Selitys:	32853 Yli-Vuokki		

Yksi mahdollisista pilkkapuista.

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7186272, Y 3638851, Z 207	Mittakaava:	1:10000

Lehdonaho 2 pistotie

MH-tunnus: 176372

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7229199, Y 3576592, Z 282	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Hiekkatien ja vanhan rautatien välinen kangas, jossa kasvaa sekametsää. Radan vieressä korkea maavalli.

Kohteen kuvaus

Maastossa polkuna erottuva pistotie hiekkatieltä junaradalle. Radan vieressä olevaan maavalliin on polun/tien kohdalle kaivettu aukko. Kohteen vieressä on Päävaaran kämpä (150663).

Kohteen rajaus

Viivamainen.

Tulkinta

Pistotie hiekkatieltä junaradalle.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 10.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

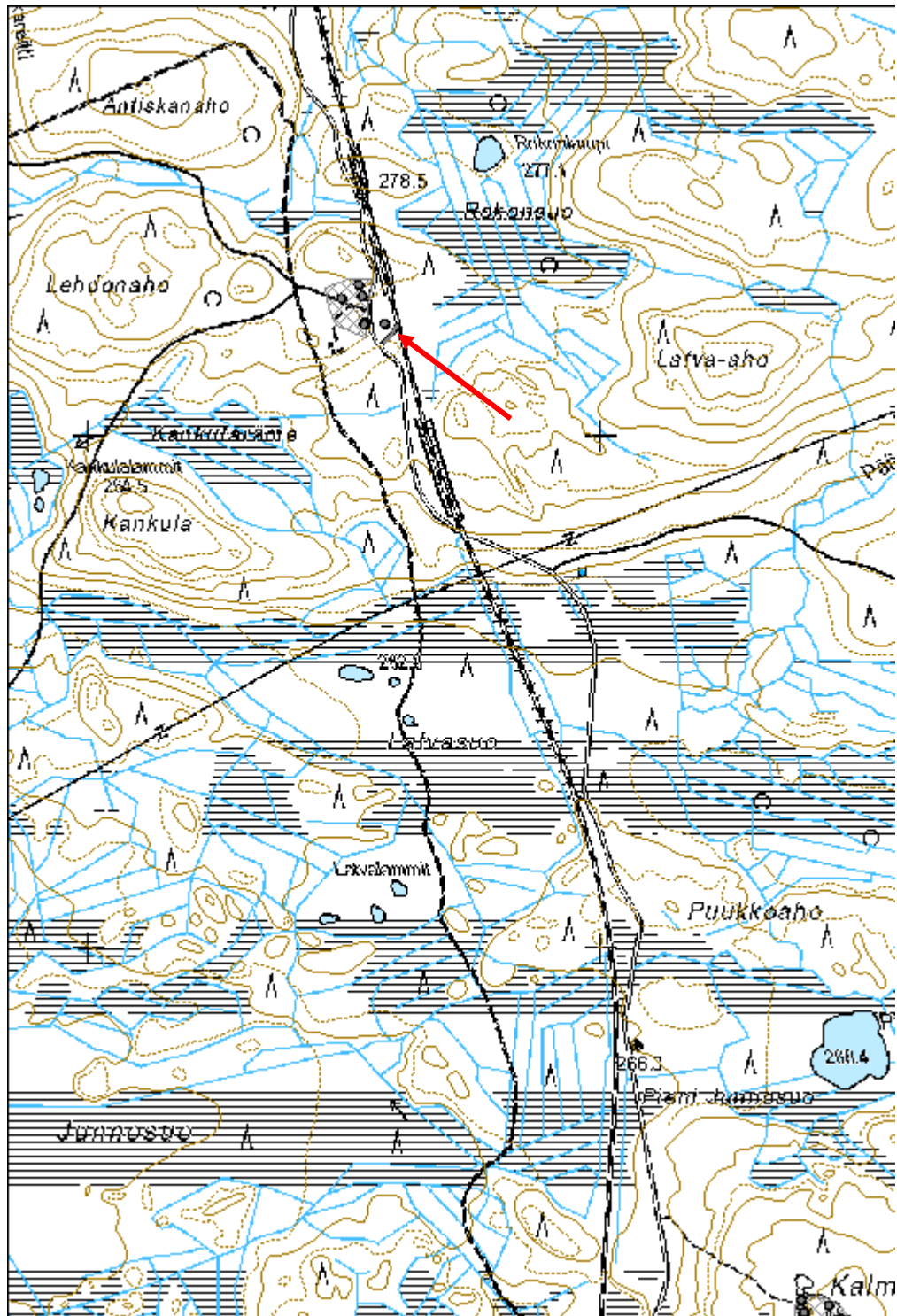
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	Selitys:
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Yleiskuva radalta johtavasta pistotiestä.

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7229199, Y 3576592, Z 282	Mittakaava:	1:10000

Haukilampi 1 polku jäännös

MH-tunnus: 175258

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	3		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7230329, Y 3623626, Z 245	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi vanhojen karttojen avulla.

Ympäristön kuvaus

Pienen suolammen koillispuolella oleva kuusikko. Paikalla kasvaa vanhaa metsää. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta. Maasto kivikkoista.

Kohteen kuvaus

Paikalla on 1910-luvulla tehdyn metsätalouuskartan perusteella kulkenut Pirttivaarasta Venäjälle kulkeva polku. Inventoinnissa havaittiin kaksi mahdollista pilkkapuuta sekä niiden ohitse kulkeva hyvin heikosti erottuva polku. Vanhan kartan mukaan polku on kulkenut kohti Haukilampea, mutta polkua ei enää havaittu tämän noin 36 metrin pituisin pätkän jälkeen.

Pilkkapuu 1 (175256): Mahdollinen pilkkapuu suon laidassa ennen varsinaisen metsän alkua. Puu on vanha mänty, jossa suon puolella näyttäisi olevan umpeen kasvanut pilkka noin metrin korkeudessa. Metsän puolella on toinen mahdollinen pitkä ja kapea pilkka. X= 3623619 ja Y= 7230320.

Pilkkapuu 2 (175257): Vanha mänty, jossa noin metrin korkeudella puun molemmin puolin pienet jo melkein umpeen kasvaneet pilkat. Suolle mentäessä puun vieressä on heikosti erottuva polku.

Kohteen rajaus

Viivamainen ja pistemäinen. Kohde rajautuu näkyvien jäänteiden mukaan.

Tulkinta

Lyhyt pätkä vanhaa Venäjälle johtavaa polkua.

Lisätietoja

Polku näkyy 1910-luvulla tehdyssä metsätalouuskartassa.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

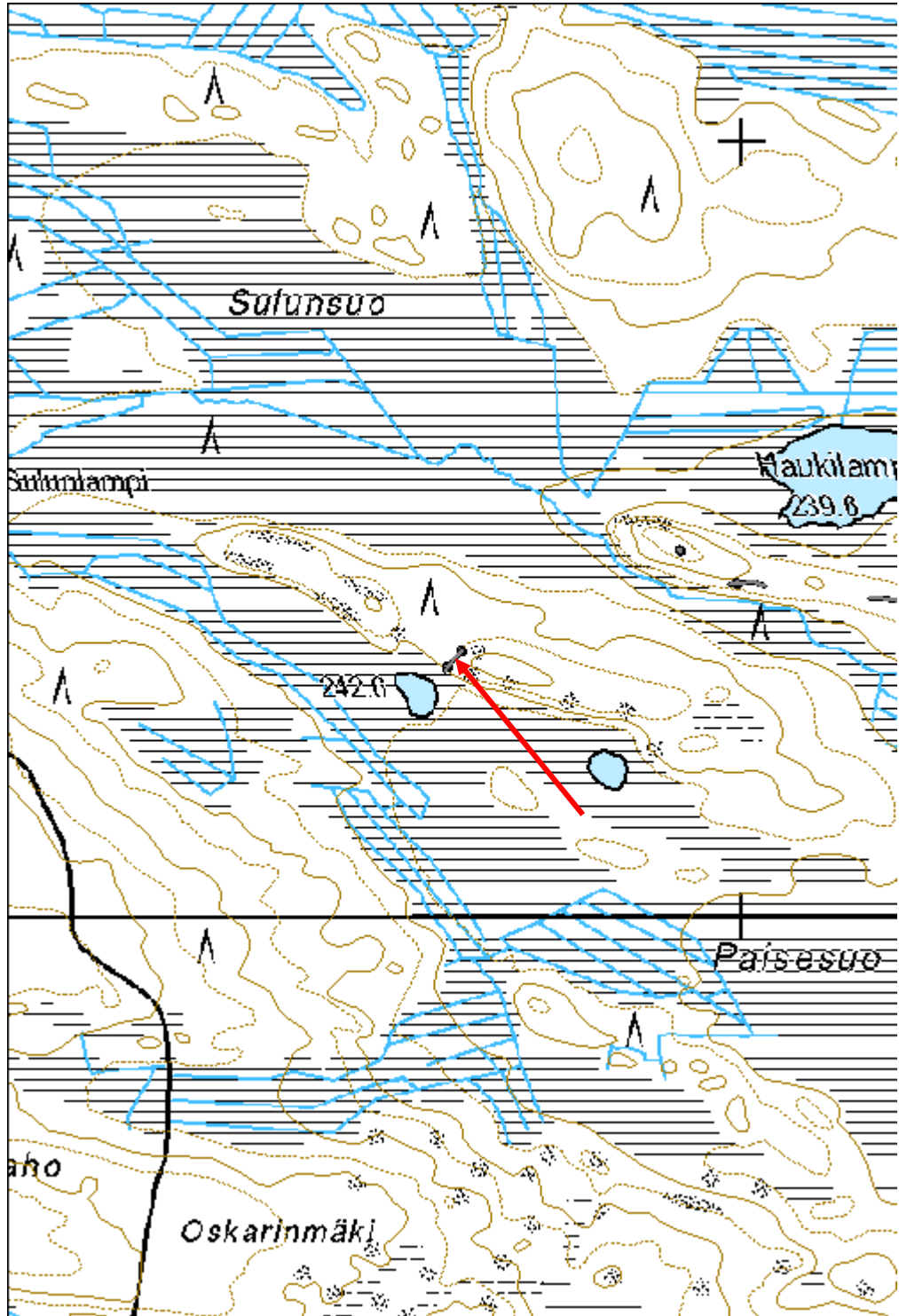
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 14.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue		
Selitys:	58280 Oskarinmäki, Kovavaara, Ahonlamminaho, Kortesusuo (dialogialue)		

Heikosti erottuvaa polkua.

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7230329, Y 3623626, Z 245	Mittakaava:	1:6625

Haukilampi 3 polku jäännös

MH-tunnus: 175263

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7230430, Y 3624005, Z 243	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi vanhan kartan avulla.

Ympäristön kuvaus

Haukilammen ja Sulunpuron pohjoispuolella oleva vanhaa kuusta ja mäntyä kasvava kangas. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Melko heikosti erottuva polku ja pilkkapuu. Kankaalla risteilee useampiakin polkuja, joiden säilyneisyys vaihtelee.

Pilkkapuu (175262): Vanha katkennut kelohonka, jonka pohjoissivulla on pilkka. Kelon ohi kulkee heikosti havaittava polku. X= 3623993 ja Y= 7230429.

Kohteen rajaus

Viivamainen ja pistemäinen. Rajaus perustuu kohteen näkyviin rajoihin.

Tulkinta

Polun jäännös.

Lisätietoja

Kankaalle on 1910-luvulla tehtyyn metsätaloukartaan merkitty polku Pirttivaarasta Venäjälle.

Toimenpiteet***Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 14.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

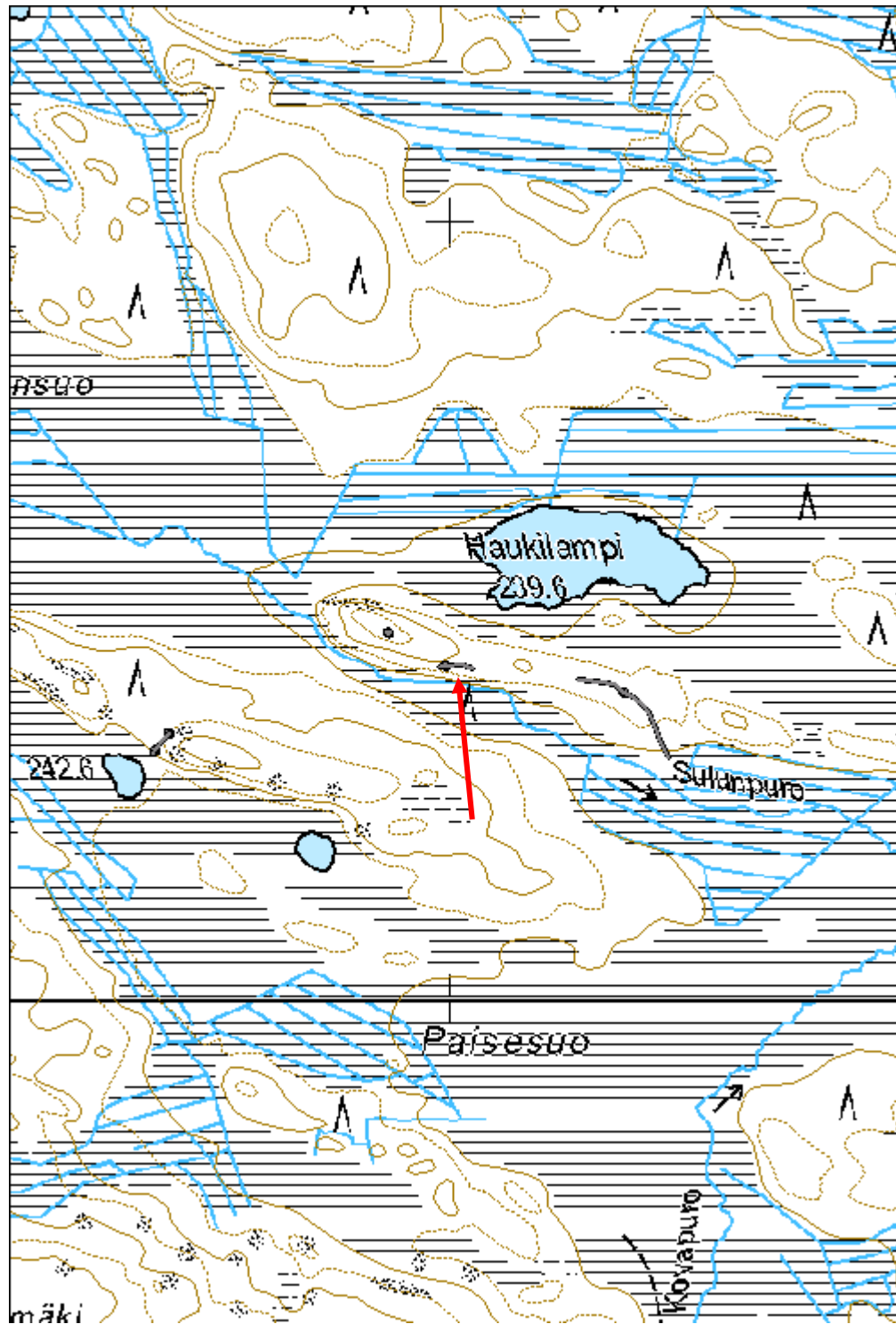
Viranomaisrekisterinro:	Kunto:	2 Keskinertainen
--------------------------------	---------------	------------------

Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Heikosti erottuva polku ja kelo, jossa pilkka.

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7230430, Y 3624005, Z 243	Mittakaava:	1:6625

Haukilampi 4 polku jäännös

MH-tunnus: 175265

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7230389, Y 3624234, Z 243	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi vanhojen karttojen avulla.

Ympäristön kuvaus

Haukilammen ja Sulunpuron pohjoispuolella oleva vanhaa kuusta ja mäntyä kasvava kangas. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Kankaalla on 1910-luvulla tehdyn metsätaloukartan mukaan kulkenut polku Pirttivaarasta Venäjälle. Kankaalla risteilee useampiakin polkuja, joista tämä on selkein. Polun varressa on yksi mahdollinen pilkkapuu.

Pilkkapuu (175264): Mahdollinen pilkkapuu. Vanha ympärysmitaltaan noin 1,9 m kokoinen mänty, jossa puun itäpuolella noin 1,3 m korkeudella mahdollinen noin 35 cm pitkä ja 10 cm leveä umpeenkasvanut pilkka. Vierestä kulkee polku. X= 3624222 ja Y= 7230395.

Kohteen rajaus

Viivamainen ja pistemäinen. Kohde rajautuu näkyvien jäänteiden mukaan.

Tulkinta

Polun jäännös.

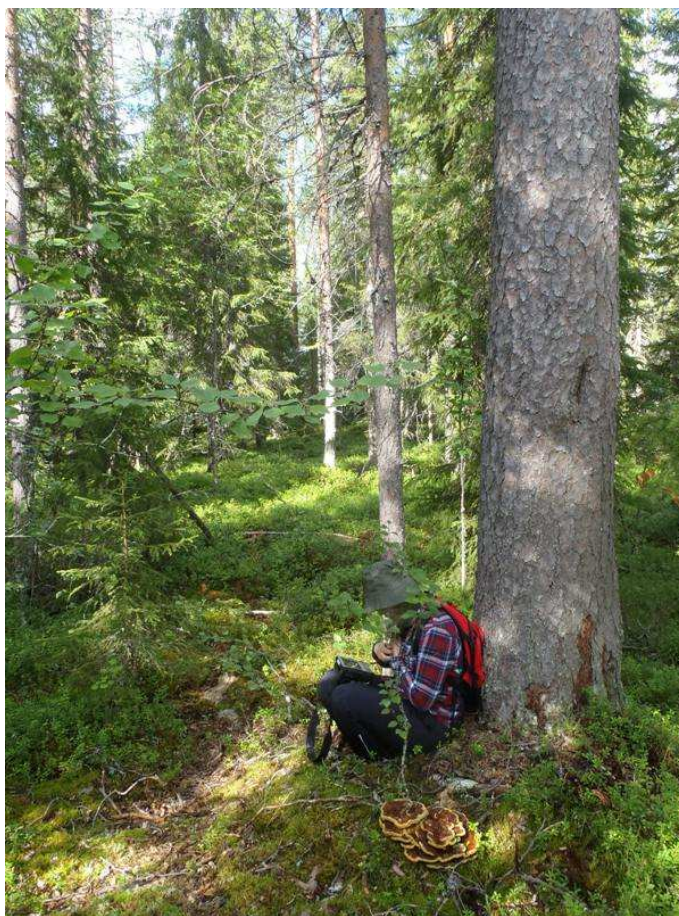
Lisätietoja

Polku on merkitty 1910-luvulla tehtyyn metsätaloukartaan.

Toimenpiteet***Tarkastukset***

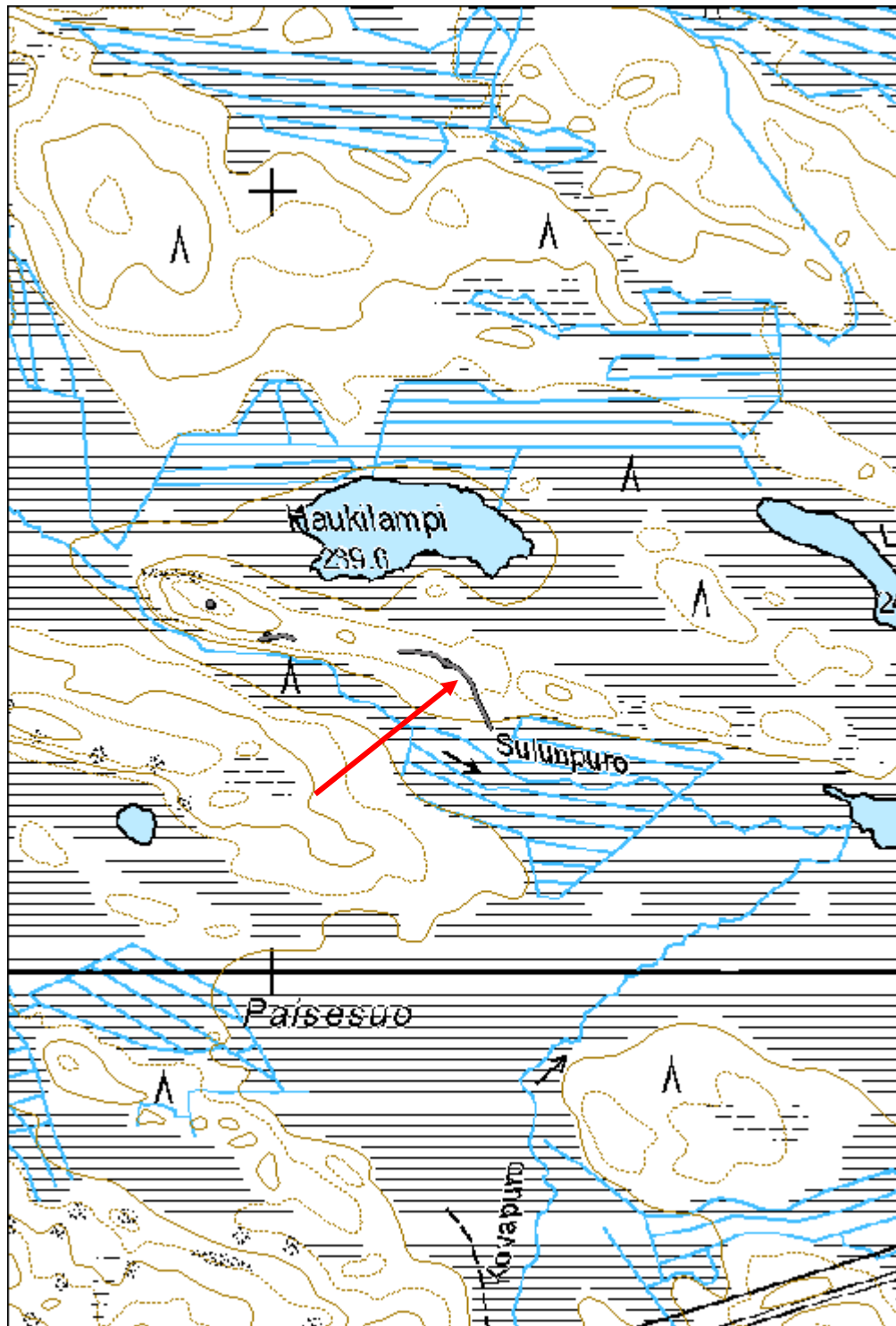
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspm: 14.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojaus:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojaus:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Harjoittelija Tuuli Taivalantti dokumentoi polkua.

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7230389, Y 3624234, Z 243	Mittakaava:	1:6625

Honkasaari 1 rakennus jäännös

MH-tunnus: 171428

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7207074, Y 3578700, Z 214	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty vanhaan peruskarttaan.

Ympäristön kuvaus

Honkasaaren etelärannalla oleva pieni ruohottunut lahti. Maasto harvaa mäntymetsää, aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Pieni halkaisijaltaan alta metrin kokoinen palaneiden kivien kasa. Paikalla on ollut vanhojen karttojen ja arkistolähteiden perusteella rakennus, johon kivet liittyivät.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Rakennuksen jäännös, josta enää uunin jäännös erotettavissa.

Lisätietoja

Maanmittauslaitoksen vuoden 1973 peruskarttaan on paikalle merkitty rakennus.

Toimenpiteet***Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 20.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

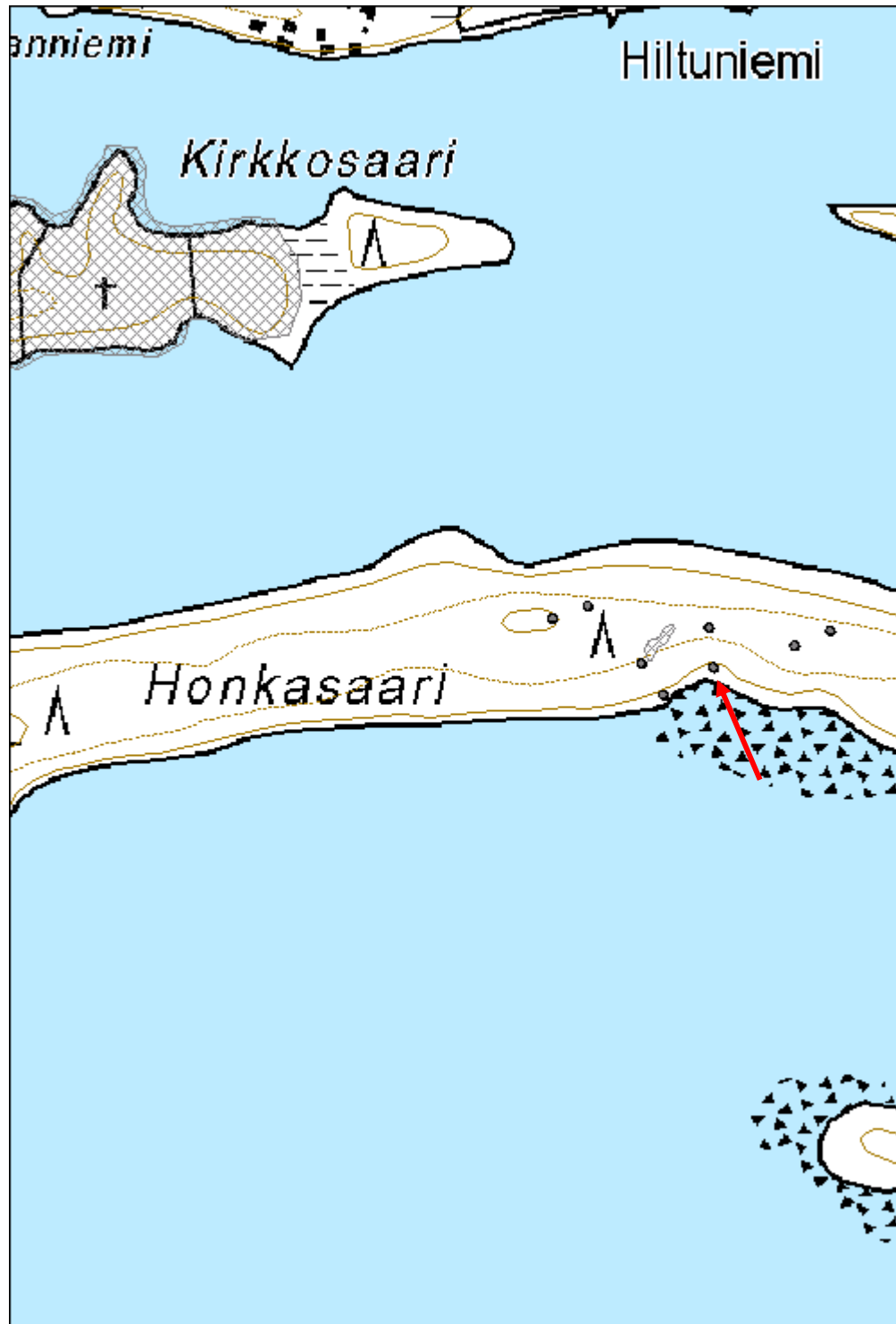
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	suojelu: Selitys:
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	2034 Pesiöjärven saaret

Rakennuksen jäännös.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7207074, Y 3578700, Z 214	Mittakaava:	1:5000

Honkasaari 10 rakennus jäännös

MH-tunnus: 172506

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7207094, Y 3578779, Z 218	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Vanhan peltoaukean länsilaita. Paikalla kasvaa katajaa, nuoria koivuja ja mäntyjä. Aluskasvillisuus varpua, sammalta ja heinää.

Kohteen kuvaus

Pieni neliönmuotoinen rakennuksen jäännös, joka erottuu maastosta sammaleen ja varpujen peittäminä seinälinjoina sekä luoteisnurkan katajan peittämänä kumpuna. Kummun alla on luonnonkivistä tehty uuni. Rakennuksen jäännöksen koko on n. 2,5 x 2,5 m. Uunikumpareen halkaisija n. 1 m.

Rakennuksen etelälaidan ohi kulkee polku.

Kohteen rajaus

Pistemäinen

Tulkinta

Rakennuksen jäännös

Lisätietoja

Honkasaaren talo/torppa mainitaan Kalle Kajanderin (1903) Nälkämältä. Kuvia ja havaintoja Koillis-Suomesta nälkävuonna 1902 -teoksessa sivuilla 96–97. Teos löytyy netistä: <http://www.oulu.ouka.fi/kirjasto/oulunarkki/kirjat/2619nalkamailta.pdf>

Toimenpiteet***Tarkastukset***

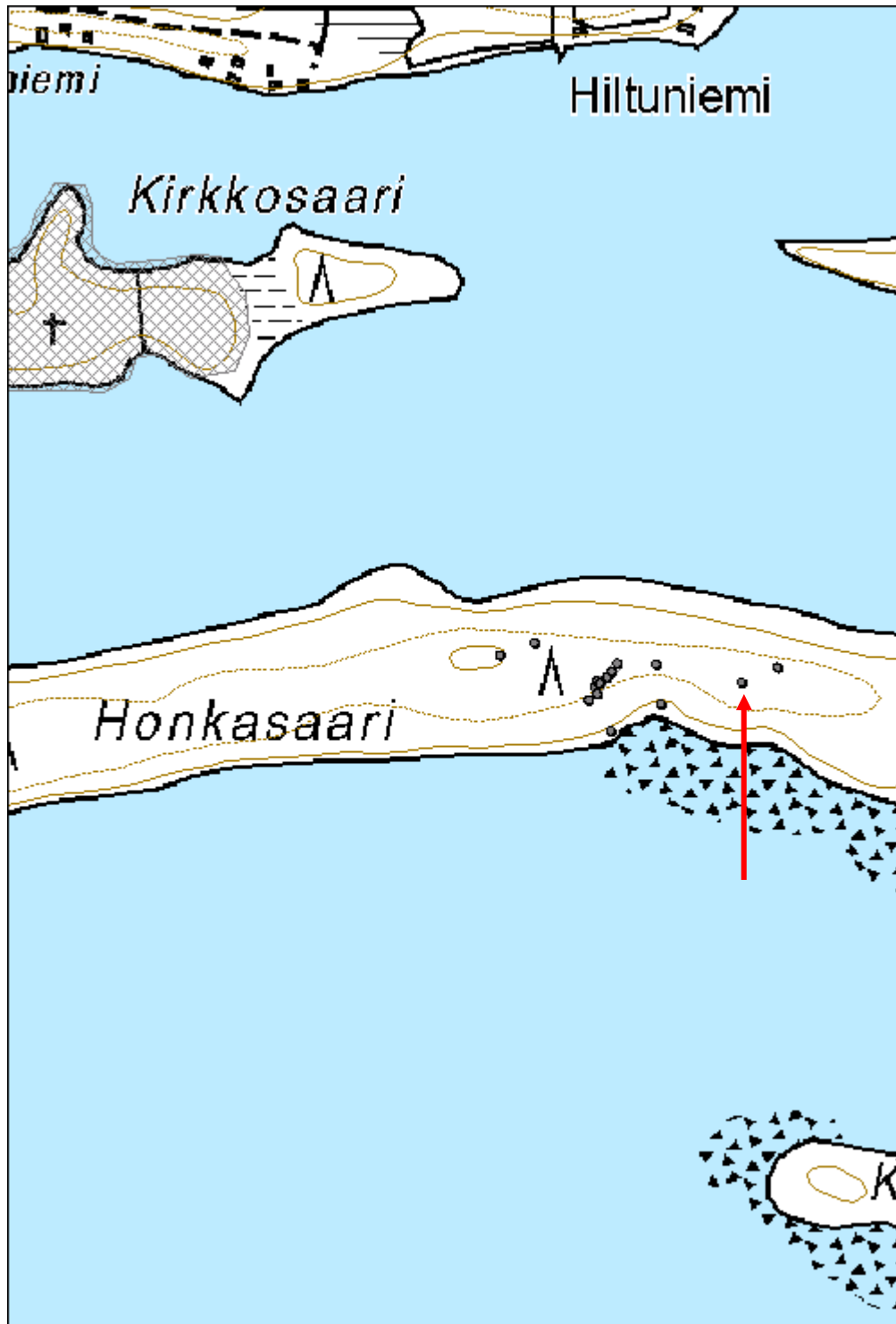
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspm: 23.9.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue		
Selitys:	2034 Pesiöjärven saaret		

Yleiskuva rakennuksen jäännöksestä. Jäännös on rajattu nauhoilla.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7207094, Y 3578779, Z 218	Mittakaava:	1:5000

Lehdonaho 1 rakennus jäännös

MH-tunnus: 176371

Kohdetyyppi:	10 Valmistuspaikat/työpaikat?	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7229217, Y 3576577, Z 282	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Kolmen tien risteysalue, jonka pohjoispuolella kasvaa vanhaa kuusta. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Neliönmuotoisen noin 2,5 x 2,5 kokoisen ja noin 40 cm maanpintaa alemmaksi kaivetun tasapohjaisen rakennuksen jäännös. Samanlainen rakennuksen jäännös on myös tien länsipuolella (rakennus jäännös 176368).

Rakennus saattaa kuulua alueella sijainneen Päävaaran kämpän toimintaan (150663).

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Rakennuksen jäännös.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 10.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

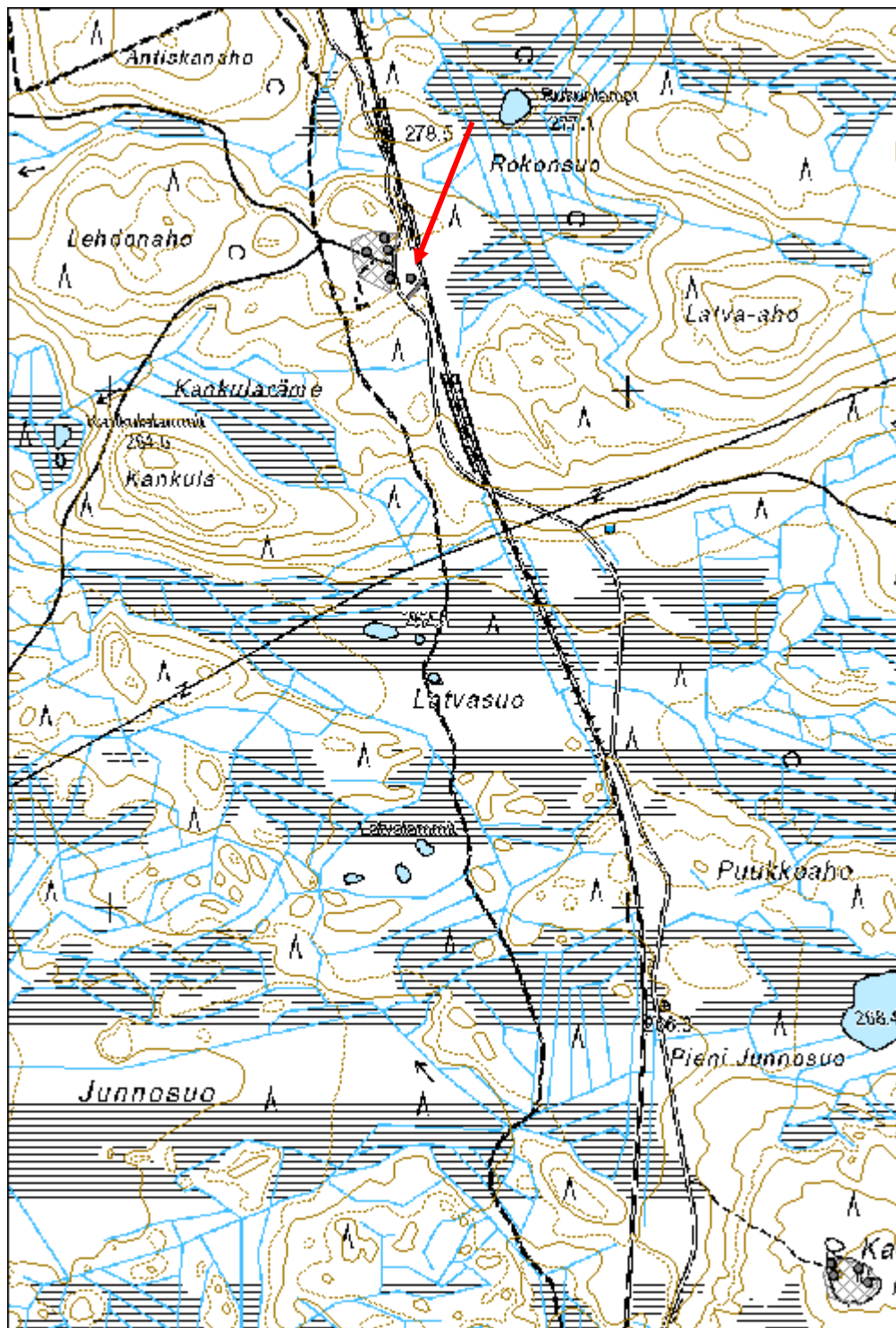
Viranomais-**Kunto:** 1 Hyvä

rekisterinro:		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Yleiskuva rakennuksen jäännöksestä.

Kohdetyyppi:	10 Valmistuspaikat/työpaikat?	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7229217, Y 3576577, Z 282	Mittakaava:	1:10000

Lehtosaari 1 rakennus jäännös

MH-tunnus: 171368

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7206708, Y 3579541, Z 218	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohteesta saatiin tieto Petri Anttoselta.

Ympäristön kuvaus

Maaperä paikalla rehevää, puusto sekametsää. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Pieni neliskanttinen rakennus, joka erottuu ympäristöstä varpujen ja sammaleen peittäminä seinälinjoina ja kumpareena, joiden keskellä on L-kirjaimen muotoinen kuoppa. Kuopan syvyys noin 50 cm. Rakennuksen lounaiskulmassa on sammaleen ja varpujen alla palaneiden kivien kasa, joka uunin jäännös. Oviaukko on mahdollisesti sijainnut länsiseinällä uunin vieressä. Rakennuksen koko n. 2 x 2 m.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Rakennuksen jäännös, joka saattaa liittyä n. 120 m päässä kaakossa oleviin kahteen tervahautaan.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 20.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

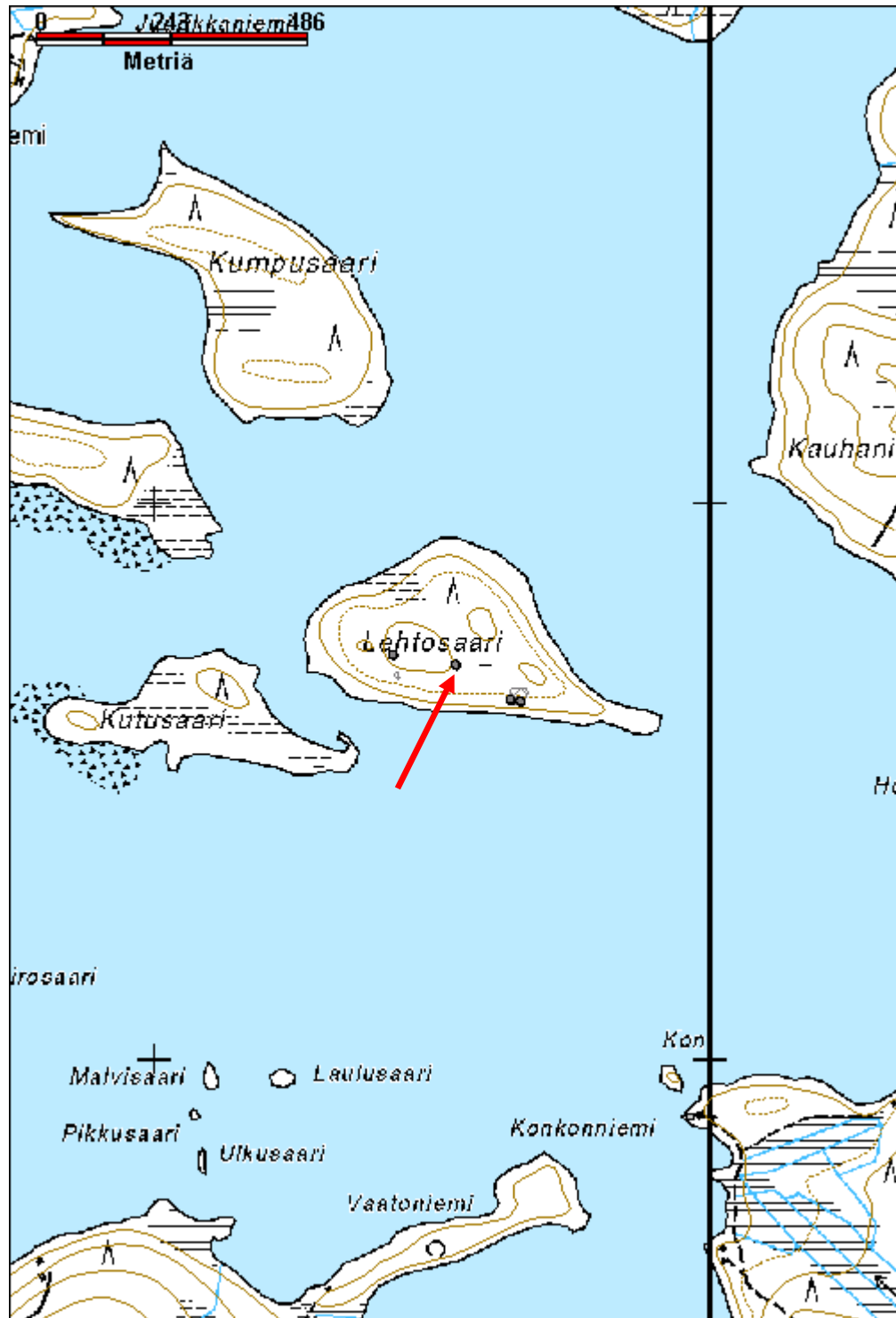
Viranomaisrekisterinro:	Kunto:	1 Hyvä
	Olotila:	2 Ei käytössä

Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue		
Selitys:	2034 Pesiöjärven saaret		

Rakennuksen jäännös erottuu neliönmuotoisena kuoppana.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7206708, Y 3579541, Z 218	Mittakaava:	1:9252

Marjomännikönaho rakennus jäännös

MH-tunnus: 171509

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7222171, Y 3618210, Z 233	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohteesta saatiin tieto alueen suunnittelijalta.

Ympäristön kuvaus

Avohakkuuaukea, jonka pohjoislaidalla on n. 30 x 30 m kokoinen säästöpuuryhmäalue. Paikalla kasvaa muutamia mäntyjä ja nuoria koivuja. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Paikalla on neliön muotoinen ja noin 3 x 3 metrin kokoinen rakennuksen jäännös, josta on korkeimmillaan viisi hirsikertaa jäljellä. Oviaukko länsiseinällä ja ovenkarmia on edelleen jäljellä. Eteläseinässä on ollut mahdollisesti pieni tuuletusaukko. Seinähirret on veistetty tasasivuisiksi ja niiden päät on sahattu. Hirret on ladottu koirankaulasalvoksin ja nurkat ovat pitkät.

Rakennuksen luoteiskulmassa on luonnonkivistä tehdyn tulisijan jäännös, jonka päällä on pala metallia, joka on peräisin luultavasti jonkinlaisesta pönttöuunista.

Rakennuksessa on ollut tuohikatto, joka on romahtanut sen sisälle. Katto on tehty pyöreistä riu'uisista.

Rakennuksessa on useita moderneja rautanauvoja.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Rakennuksen jäännös.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

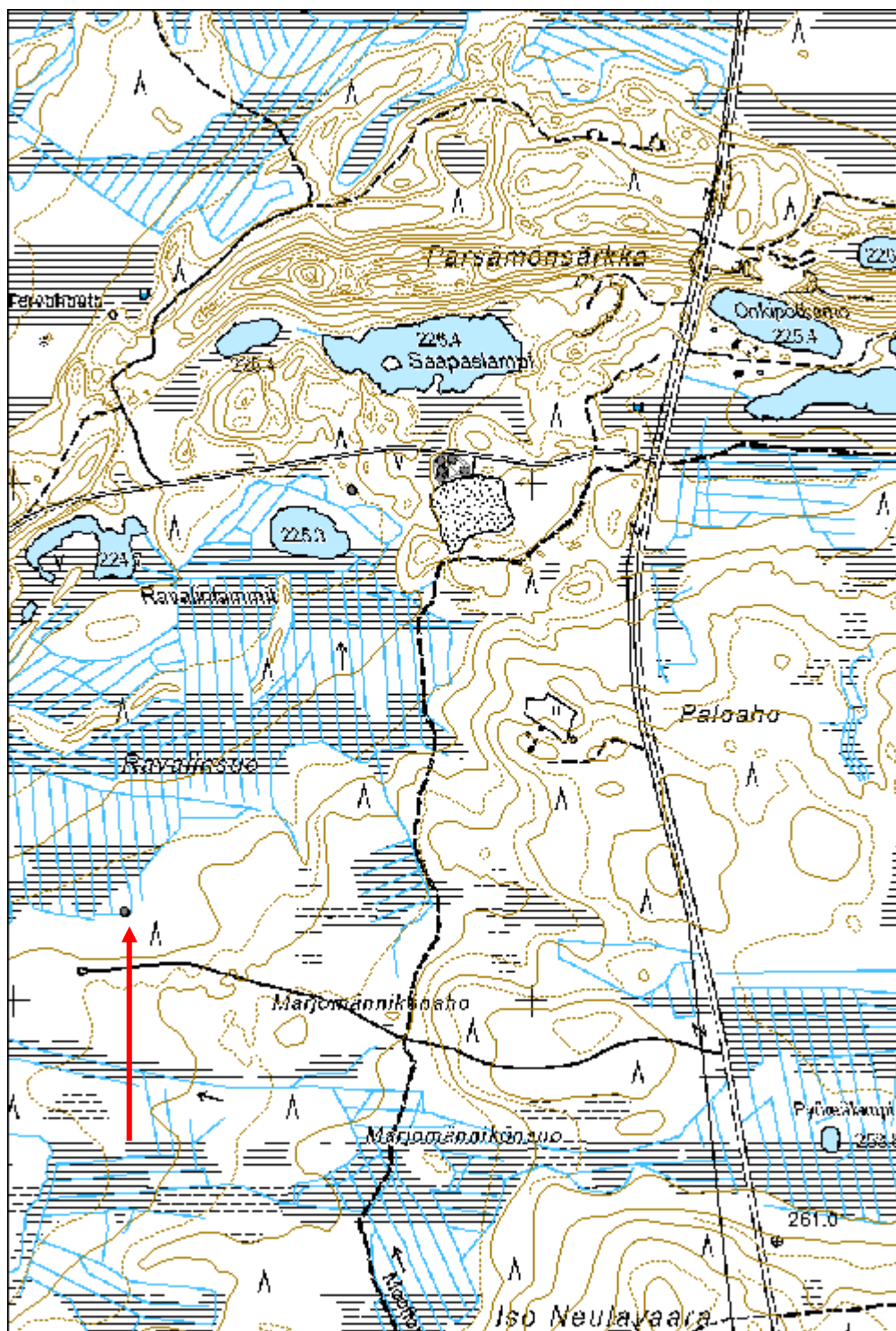
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 7.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Yleiskuva rakennuksen jäännöksestä.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7222171, Y 3618210, Z 233	Mittakaava:	1:10000

Rautasuo rakennus jäännös

MH-tunnus: 176515

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7225396, Y 3569274, Z 220	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Rautasuon pohjoislaidalle ulottuvan harjun pää, jossa kasvaa mäntymetsää ennen maan muuttumista suoksi. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Pienen neliönmuotoisen rakennuksen jäännös, josta on jäljellä enää sammaleen ja varpujen peittämät seinälinjat ja kivisen uunin jäännökset. Koko noin 1,5 x 1,5 m. Uuni sijaitsee rakennuksen koillisnurkassa ja oviaukko keskellä eteläseinää. Rakennuksen kokoon verrattuna uuni on massiivinen, sillä sen halkaisija on noin 1,2 m. Rakennuksen kaakkoisnurkan seinähirsien päät on sahattu.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Rakennuksen jäännös. Samanlainen kuin tervahautojen yhteydessä olevat tervapirtit.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 12.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

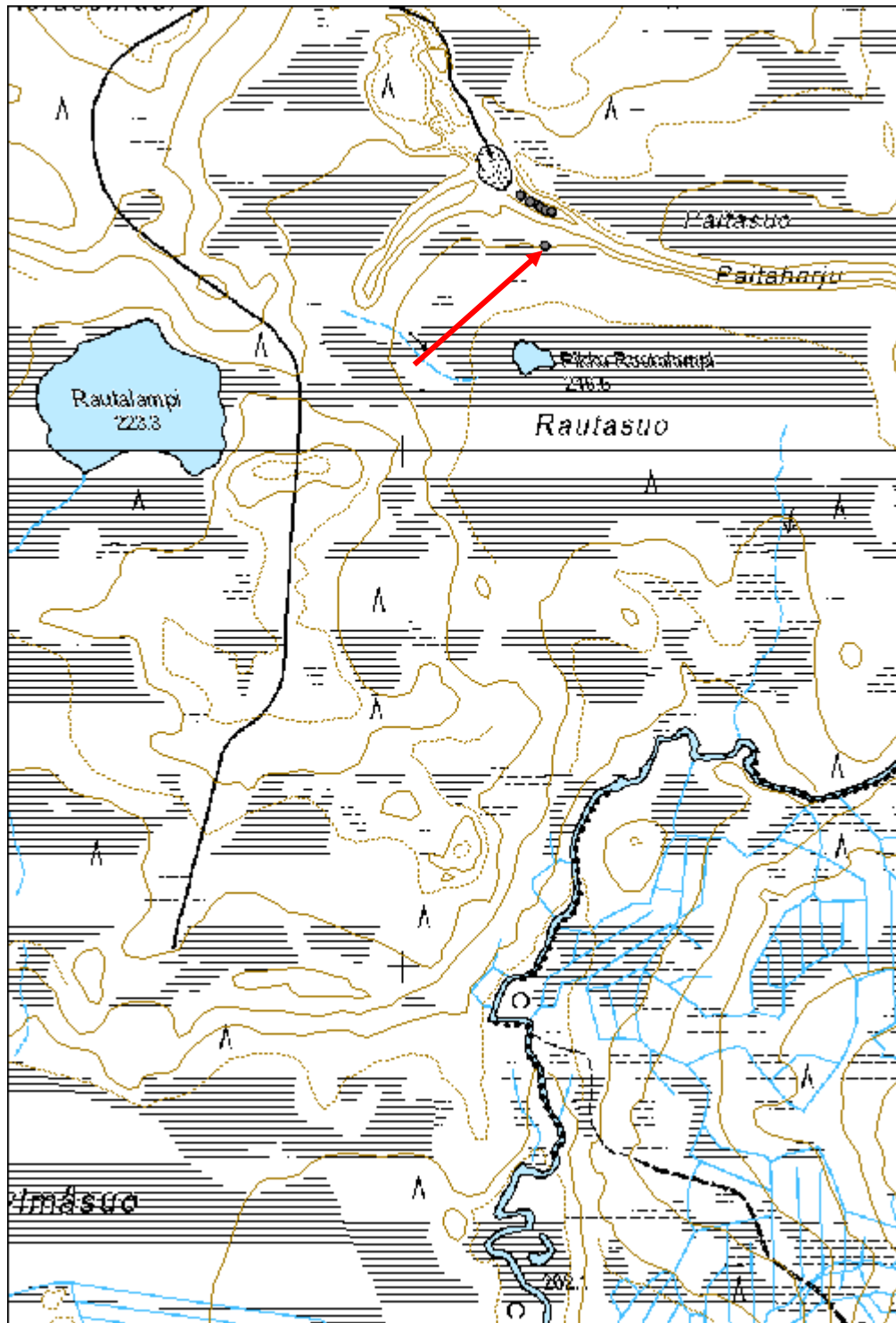
Viranomaisrekisterinro:	Kunto: 1 Hyvä
--------------------------------	----------------------

Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Uuni erottuu hyvin rakennuksen jäännöksen sisällä.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7225396, Y 3569274, Z 220	Mittakaava:	1:10000

Palovaara 2 savottakämpä jäännös

MH-tunnus: 171536

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	4		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7233864, Y 3625282, Z 230	Löydöt:	

Taustatiedot

Yksi kohteista on merkitty SutiGisiin, loput löytyivät inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Palovaaran länsireuna, joka päättyy suohon. Paikalla kasvaa mäntyjä ja aluskasvillisuus on varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Paikalla on kaksi savottakämpän jäännöstä, joiden välissä on pilkkapuu. Lisäksi alueen länsireunassa on kuusi, jota vasten on nostettu kaksi lankuista tehtyä rakennelmaa, kenties oven kappaleita (X = 3625269 ja Y = 7233872).

Kämpä 1 (171533): Kaksihuoneisen kämpän jäännös. Rakennus on tehty pyöröhirsistä, joiden välissä on tiivisteinä käytetty sammalta. Seinähirsien päät ovat sekä sahattuja että kirveellä katkaistuja. Rakennus on pitkänurkkainen ja siinä on käytetty koirankaulasalvosta. Oviaukko sijaitsee keskellä pohjoisseinää.

Rakennuksen luoteiskulma on parhaiten säilynyt ja sitä on vielä seitsemän hirsikertaa jäljellä. Kattorakenteet ovat romahtaneet rakennuksen sisään. Katon rakentamisessa on käytetty teollisesti valmistettuja nauloja. Rakennuksessa ei merkkejä tulisijasta. Koko 10,5 x 7,5 m ja se on jaettu tasan kahteen huoneeseen.

Kämpä 2 (171534): Suuren pyöröhirsistä tehdyn rakennuksen jäännös, jonka pohjois- ja eteläseinät ovat peittyneet sammaleeseen ja varpuihin. Kattorakenteet ovat romahtaneet sisään eikä niissä näy nauloja. Katto on tehty puolitetuista riu'usta. Oviaukko on sijainnut mahdollisesti itäseinällä.

Rakennus on pitkänurkkainen ja siinä on käytetty koirankaulasalvosta. Seinähirsien päät ovat sekä sahattuja että kirveellä katkaistuja. Rakennuksen seinät ovat jo melko levhäntä. Keskellä on metallisen levyn osia, jotka ovat luultavasti peräisin uunista. Rakennuksen koko 9 x 9,5 m.

Pilkkapuu (171535): Pilkkapuu sijaitsee kämppärakennusten välissä. Puun kahden puolen on tehty pieni pilkka, jossa ei merkintöjä.

Kohteen rajaus

Aluemainen

Tulkinta

Savottakämppien jäännöksiä

Lisätietoja

Rakennukset on merkitty vielä vuoden 1988 peruskarttaan.

Toimenpiteet***Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 13.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojaus:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojaus:**

0 Ei määritelty

Selitys:

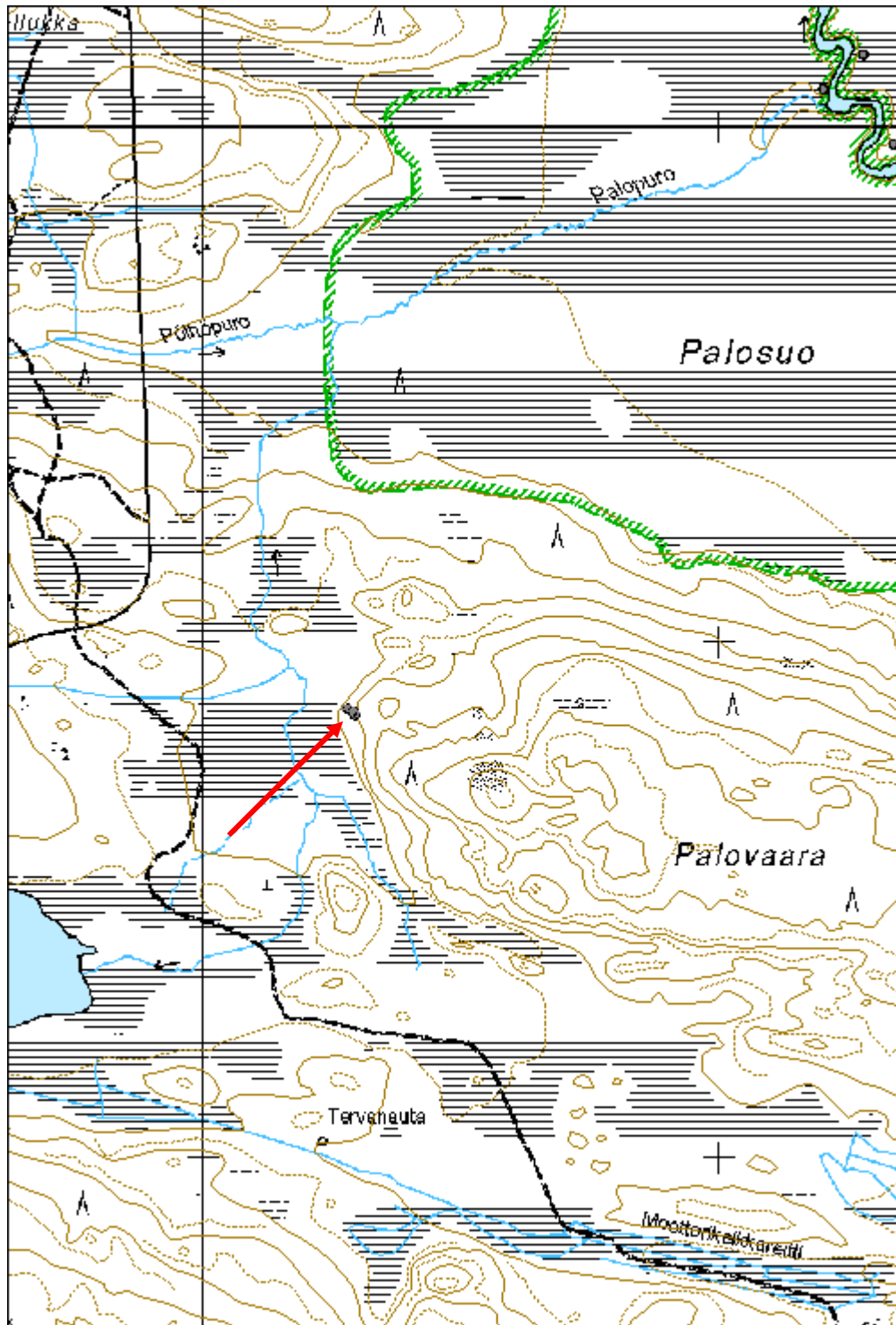

Kämpä 1.

Kämpä 2.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7233864, Y 3625282, Z 230	Mittakaava:	1:10000

Pieni Kumpusuo seurantalo jäännös

MH-tunnus: 176380

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7233789, Y 3566292, Z 197	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi 1970-luvun peruskartan avulla.

Ympäristön kuvaus

Puolangalle johtavan tien laita, jossa kasvaa nuoria koivuntaimia ja kuusentaimia sekä heinää. Vieressä kulkee sähkölinja.

Kohteen kuvaus

Vanhan peruskartan mukaan paikalla on sijainnut seurantalo. Nyt siitä on jäljellä vain ilmeisesti betoninen uunin perustus, joka on peittynyt sammaleeseen ja puuntaimiin. Betonilaatan koko on noin 3 x 1,5 m. Laatan takana myös muita betonipaloja.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Vuoden 1972 peruskartan mukaan paikalla on ollut seurantalo.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 11.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

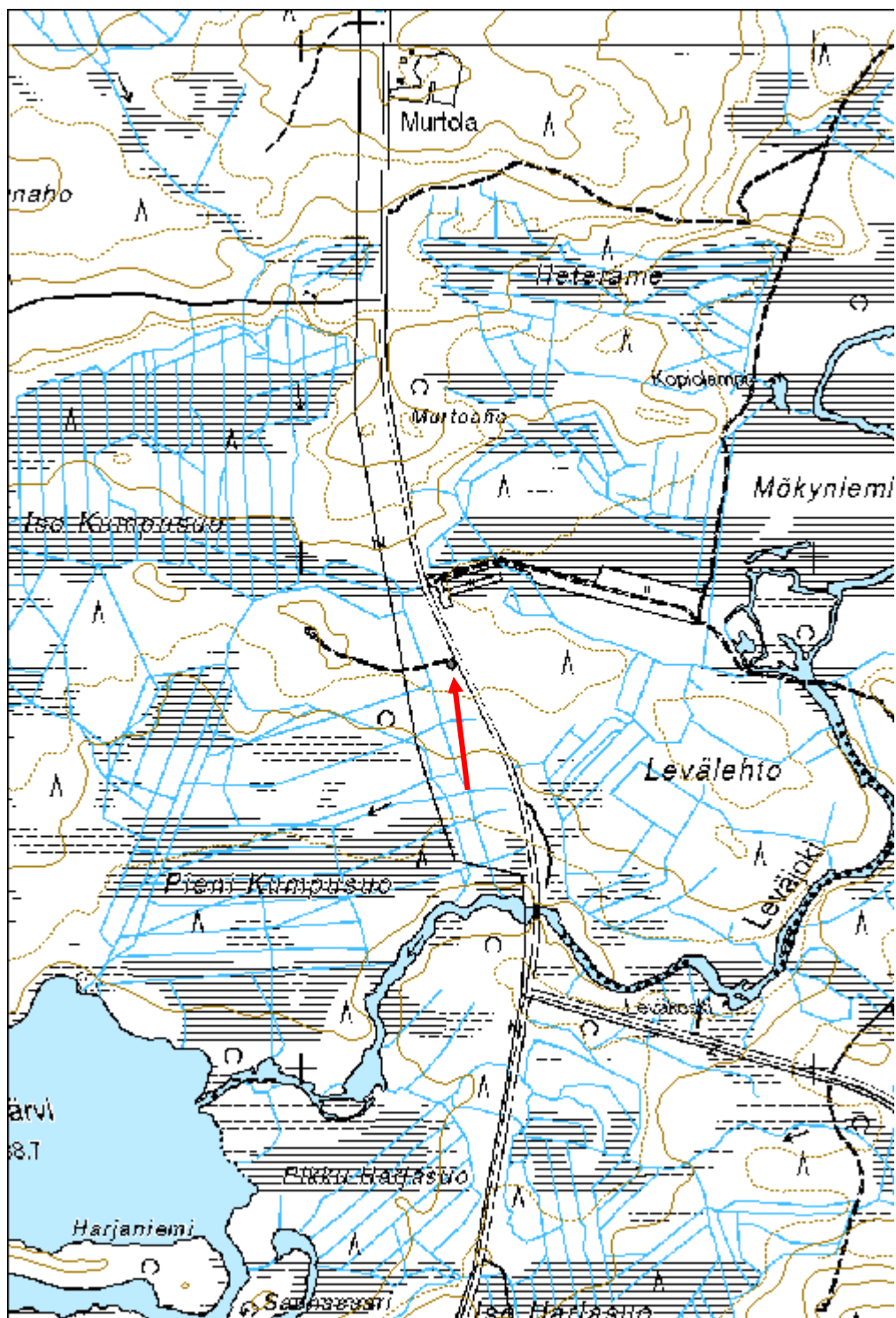
Viranomaisrekisterinro:	Kunto:	2 Keskinertainen
	Olotila:	2 Ei käytössä

Arvotus:	99 Ei suojeluarvoa	Kohteen suojelu:	99 Ei suojeluarvoa
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Betoninen uunin perustus.

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7233789, Y 3566292, Z 197	Mittakaava:	1:10000

Saarijoki 1 silta jäännös

MH-tunnus: 176687

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7243120, Y 3611561, Z 203	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Saarijoki ja sen ranta, jossa tällä kohdalla hieman matalampaa. Rannasta noin 3 m päässä joessa on pieni ruohottunut pitkulainen maakaistale. Rannalla kasvaa sekametsää ja aluskasvillisuus on varpua, sammalta ja heinää.

Kohteen kuvaus

Joen yli on kolme kivikasaa tasaisin välimatkoin. Keskimmaisessä kasassa on myös joitakin puita veden alla. Kasat ovat vanhoja sillan perustuksia.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Vanhan sillan jäänteitä.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 17.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

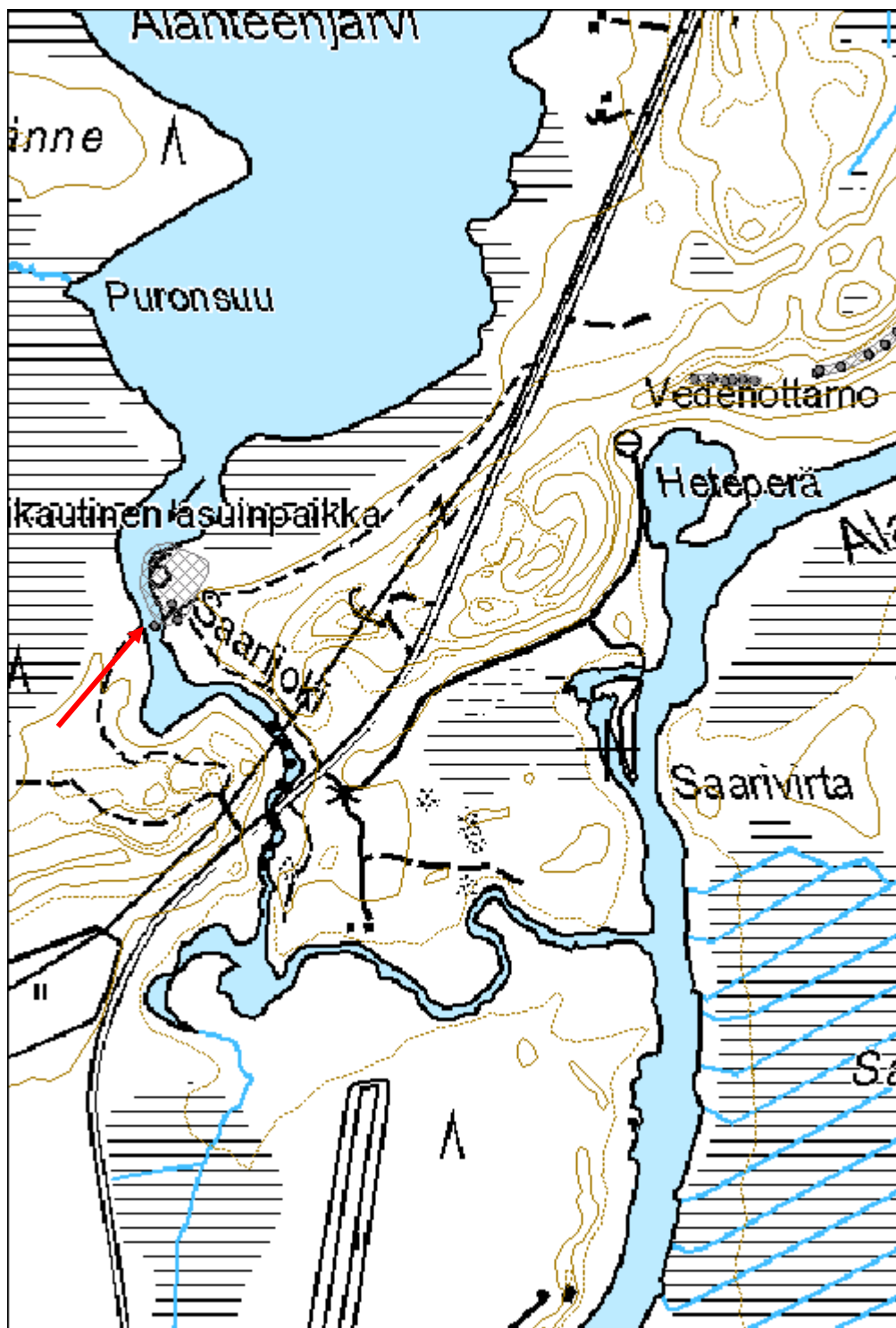
Viranomaisrekisterinro:**Kunto:** 1 Hyvä**Olotila:** 2 Ei käytössä

Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Sillan kivisiä perustuksia joessa.

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7243120, Y 3611561, Z 203	Mittakaava:	1:5000

Karsikkovaara torppa jäännös

MH-tunnus: 177096

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7234345, Y 3571395, Z 252	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi vanhojen karttojen avulla.

Ympäristön kuvaus

Pitkänomainen heinittynyt aukea, jossa kasvaa nuoria koivuja. Aluskasvillisuus pusikkoa, saniaisia ja varpuja. Kohteen eteläpuolella metsä ojitettu.

Kohteen kuvaus

Paikalle on vuoden 1861 pitäjänkarttaan merkitty Karsikon torppa. Inventoinnissa alueelta löydettiin neliömäinen pyöreähköreunainen halkaisijaltaan noin 1,2 - 1,5 m kokoinen vedellä täyttynyt kaivanto, jossa on mahdollisesti puurakenteita. Torpan paikka erottuu maastossa myös kasvillisuuden perusteella, sillä paikalla on metsän ympäröimä heinittynyt aukea.

Torpassa on tietävästi asunut tunnettu metsärosvo ja velho Poro-Jussi Seppänen (1824–1870). Hänen kerrotaan muun muassa kaivaneen öisin hautausmaalta ylös ruumiita mahtinsa ylläpitämiseksi ja ryöstelleen taikojensa avulla alueen taloja. Poro-Jussi kuoli 14.2.1870 pieleen menneessä ryöstörytyksessä saamiinsa ampumahaavoihin.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Torpan jäännös.

Lisätietoja

Transport karta öfver Kiando Kerälä och Pesiö 1861. Maanmittaushallituksen historiallinen kartta-aineisto, pitäjänkartasto, Suomussalmi 4511 05/ I a.

Myllyniemi, Satumaarit 2013: Korpimuseo Wildwood Tales - Matka Ylä-Kainuun maagisiin maisemiin. http://issuu.com/tarinakartasto/docs/korpimuseo_wildwood_tales?e=9596681/5260294

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 11.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:****Kunto:** 2 Keskipertainen**Arvotus:**

8 Muu suojeluarvo

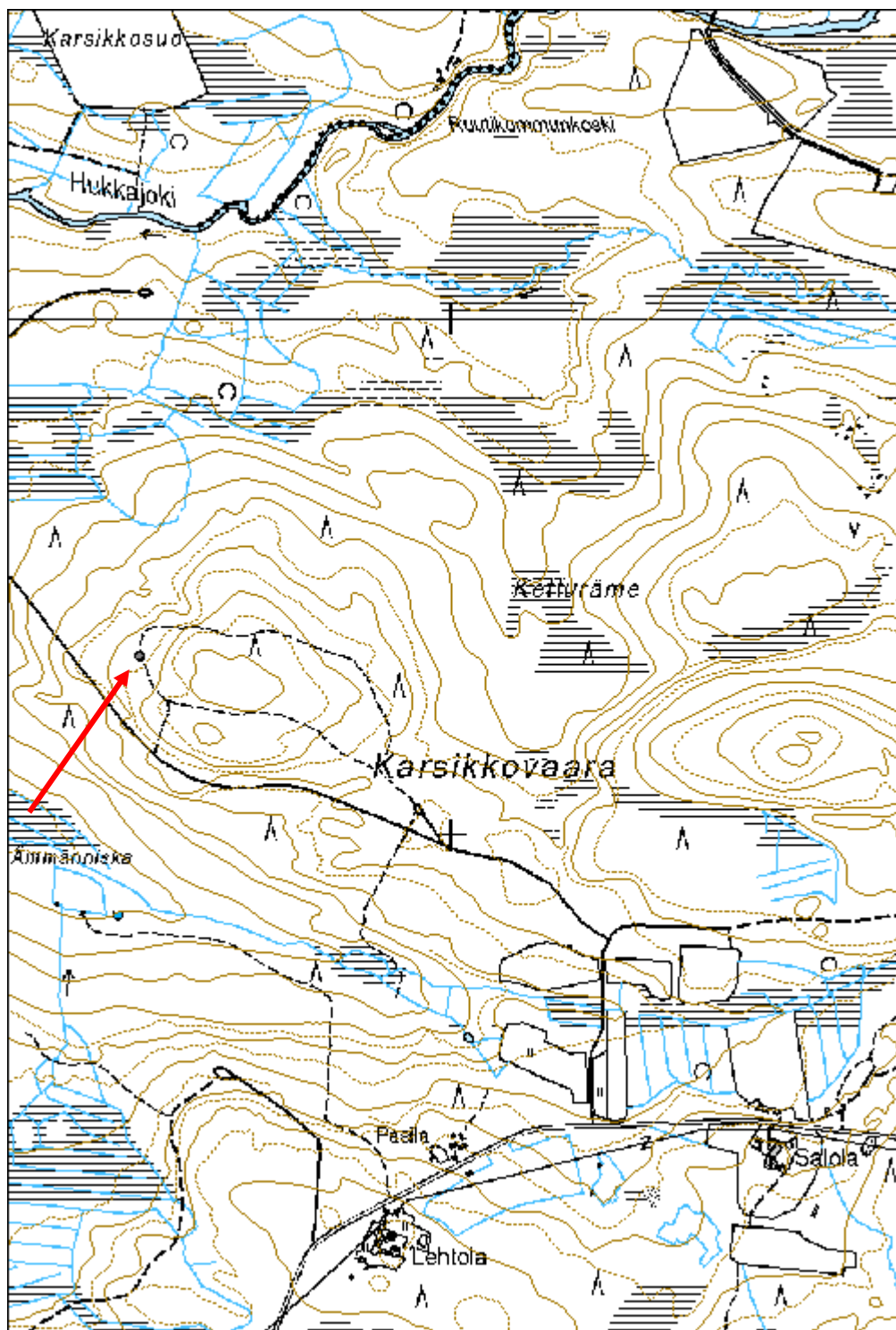
Olotila: 2 Ei käytössä**Kohteen
suojele:** 9 Muu suojeluarvo**Selitys:****Selitys:****Ympäristön
suojele:**

0 Ei määritelty

Selitys:

Torpan paikalta löytynyt neliönmuotoinen vedellä täytynyt kaivanto/rakenne.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7234345, Y 3571395, Z 252	Mittakaava:	1:10000

Tulivaara torppa jäännös

MH-tunnus: 173365

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	25		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7247987, Y 3623841, Z 250	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi vanhojen karttojen avulla.

Ympäristön kuvaus

Itärajan retkeilyreitien varrella oleva melko nuorta mäntyä kasvava metsä. Maasto nousee polulta länteen. Maaperä ojitettu ja ojitus on osin tuhonnut kohdetta. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Paikalle on vuoden 1865 pitäjänkarttaan merkitty Töpelän torppa. Torpasta ei ollut enää jäljellä rakennuksen jäänteitä, mutta paikalta löytyi noin 120 x 60 m kokoiselta alueelta yhteensä 25 kivirakennetta, joista 22 oli kiviroykkiöitä ja 3 kiviaidan pätkiä. Osa rakenteista on vaurioitunut tai tuhoutunut aiemmissa metsätöissä, jolloin alue on ojitettu.

Kiviroykkiöiden koko vaihtelee 1-3 m ja korkeus 20–60 cm välillä. Kiviaitojen leveys on n. 1,5 m. Kaikkien kivirakenteiden kivet ovat sammaleen ja varpujen peittämiä.

Kiviroykkiö 1 (173303): X= 3623826 ja Y= 7248004
Kiviroykkiö 2 (173308): X= 3623818 ja Y= 7248009
Kiviroykkiö 3 (173310): X= 3623822 ja Y= 7248018
Kiviroykkiö 4 (173311): X= 3623833 ja Y= 7248006
Kiviroykkiö 5 (173312): X= 3623837 ja Y= 7248015
Kiviroykkiö 6 (173314): X= 3623853 ja Y= 7248008
Kiviroykkiö 7 (173315): X= 3623847 ja Y= 7248007
Kiviroykkiö 8 (173317): X= 3623862 ja Y= 7248009
Kiviroykkiö 9 (173318): X= 3623864 ja Y= 7248013
Kiviroykkiö 10 (173320): X= 3623868 ja Y= 7248005
Kiviroykkiö 11 (173321): X= 3623839 ja Y= 7248004
Kiviroykkiö 12 (173322): X= 3623846 ja Y= 7247997
Kiviroykkiö 13 (173325): X= 3623856 ja Y= 7247996
Kiviroykkiö 14 (173340): X= 3623843 ja Y= 7247990
Kiviroykkiö 15 (173341): X= 3623834 ja Y= 7247989
Kiviroykkiö 16 (173344): X= 3623814 ja Y= 7247980
Kiviroykkiö 17 (173346): X= 3623819 ja Y= 7247970
Kiviroykkiö 18 (173349): X= 3623819 ja Y= 7247962

Kiviröykkiö 19 (173351): X= 3623817 ja Y= 7247958
Kiviröykkiö 20 (173361): X= 3623856 ja Y= 7247962
Kiviröykkiö 21 (173363): X= 3623865 ja Y= 7247974
Kiviröykkiö 22 (173364): X= 3623866 ja Y= 7247984

Kiviaita 1 (173332): X= 3623850 ja Y= 7248005
Kiviaita 2 (173338): X= 3623859 ja Y= 7248000
Kiviaita 3 (173334): X= 3623823 ja Y= 7247987

Kohteen rajaus

Aluomainen. Rajausta perustuu kohteen näkyviin jäänteisiin.

Tulkinta

1800-luvun torpan paikka.

Lisätietoja

Geografisk karta öfver Keinälänniemi. Upprättad år 1865. (digiarkisto: <http://digi.narc.fi/digi/view.ka?kuid=646054>)

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 28.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

Viranomais- rekisterinro:

Kunto: 1 Hyvä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojaus:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

Ympäristön suojaus:

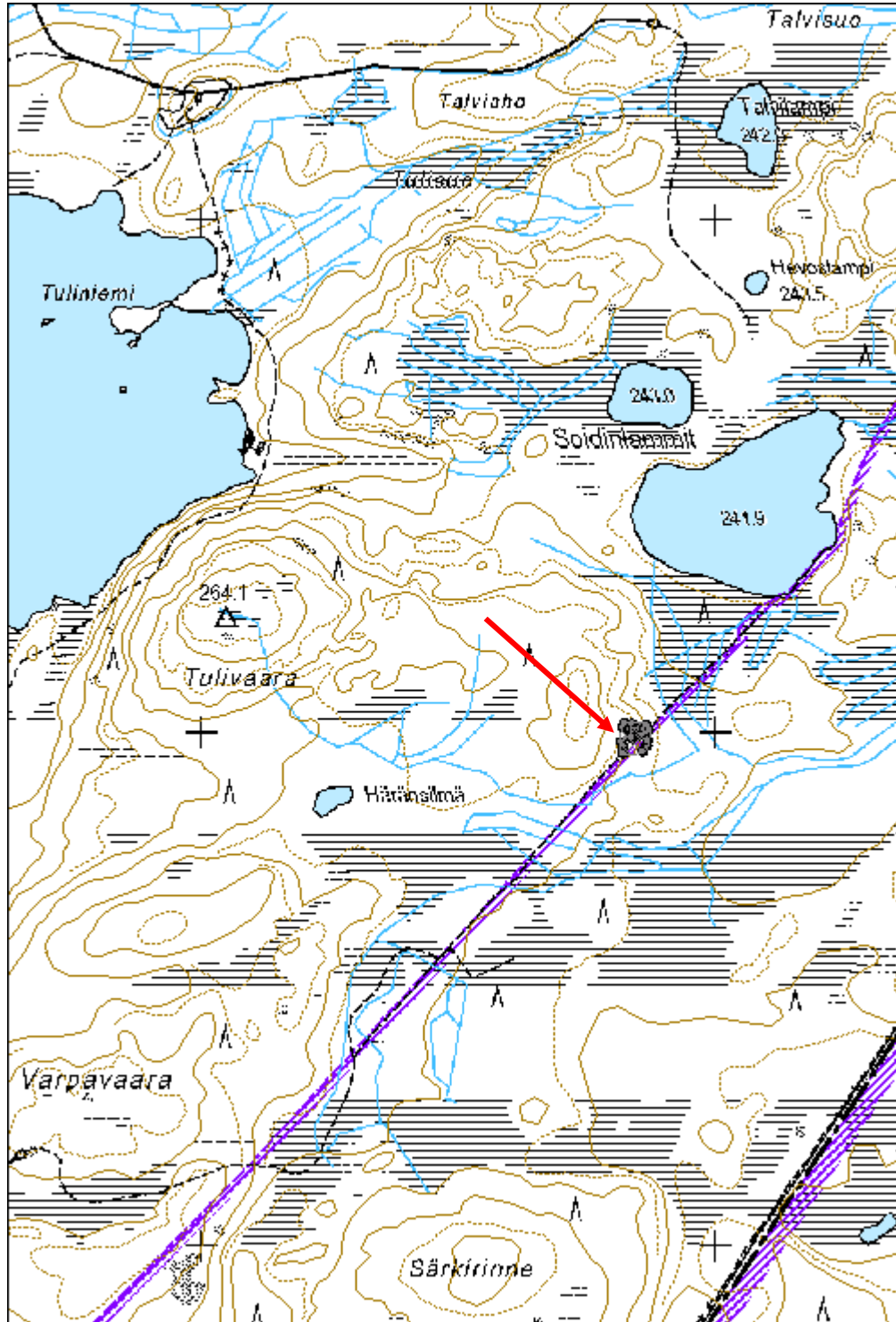
0 Ei määritelty

Selitys:

Kiviröykkiö Tulivaaran torpan alueella.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7247987, Y 3623841, Z 250	Mittakaava:	1:10000

Ala-Hukkanen uittopato jäännös

MH-tunnus: 172600

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7237421, Y 3574288, Z 235	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi paikallishistoriikin avulla.

Ympäristön kuvaus

Ala-Hukkasen eteläpäästä alkava joki, jonka varrella kasvaa lehtomaista metsää. Paikalla on runsaasti koivua ja leppää. Aluskasvillisuus on saniaista, kieloa ja pajua.

Kohteen kuvaus

Uittopadon jäännös. Patoa varten on kaivettu joen molemmin puolin suorakaiteen muotoiset kaivannot, joissa on kiviä ja padon puisia osia. Patorakennelma koostuu pitkistä poikkipuista, joita vasten on pystypuurivi. Pato on ilmeisesti joen keskeltä purettu ja sitä on vielä jäljellä n. 5 m matka kummallakin puolen jokea.

Padosta pienen matkan päässä pohjoiseen on joen itäpuolella pystyssä joitakin puuriukuja, jotka liittyvät uittoon/patoon.

Kohteen rajaus

Pistemäinen

Tulkinta

Uittopadon jäännös.

Lisätietoja

Paikallishistoriikin mukaan uittopadon kautta uitettiin 12 000 valtion metsästä talvella 1945–46 kaadettua tukkipuuta. Puut oli leimattu jo 1944 saksalaisten tarpeita varten, mutta sodan tapahtumien takia puut jäivät tuolloin kaatamatta.

Toimenpiteet***Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 26.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen

Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojaus:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojaus:**

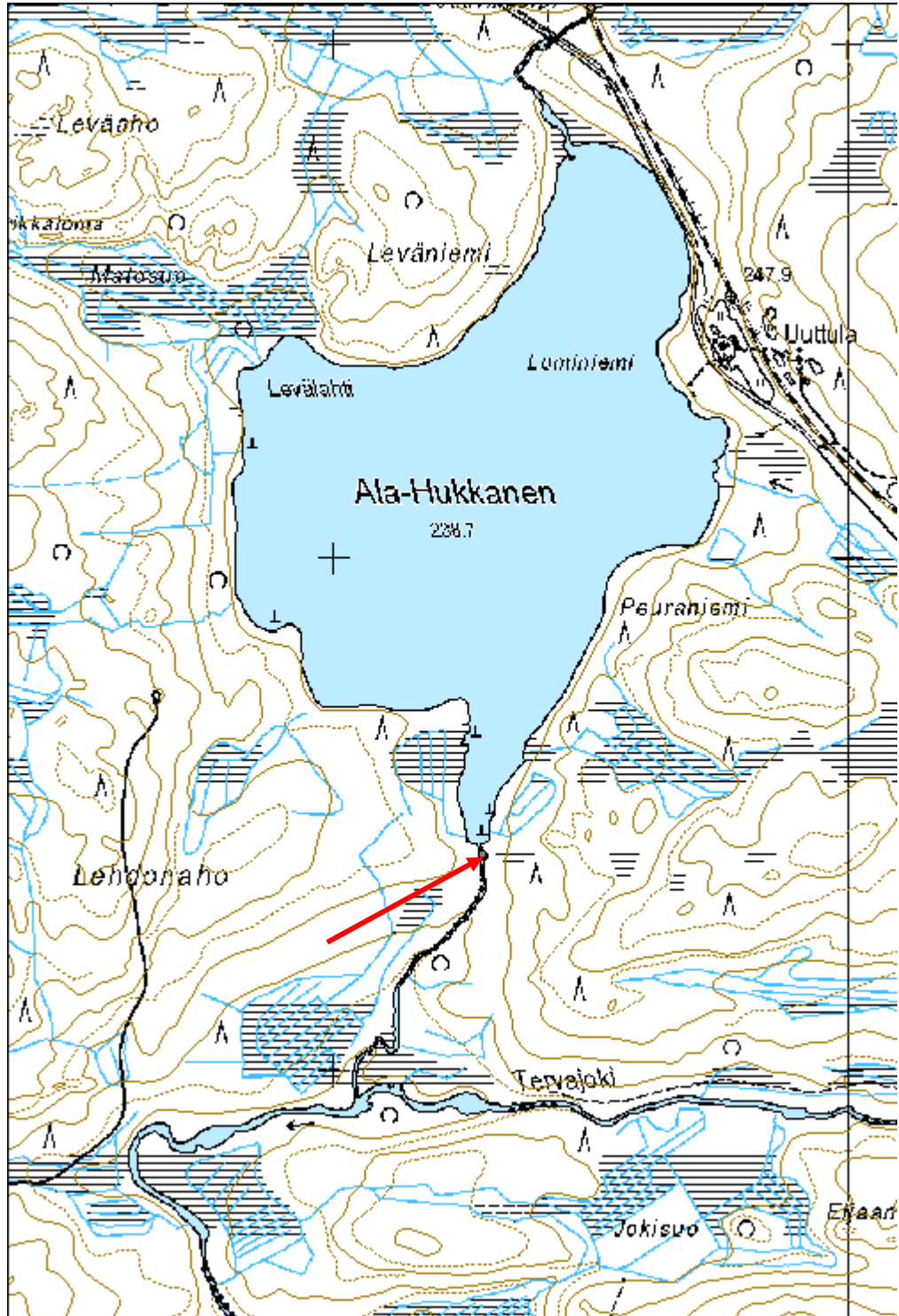
0 Ei määritelty

Selitys:

Yleiskuva uittopadosta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7237421, Y 3574288, Z 235	Mittakaava:	1:10000

Honkasaari 8 veistetty kelohonka

MH-tunnus: 171484

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7207009, Y 3577994, Z 220	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Honkasaaren etelärannasta noin 50 m päästä alkava hiekkapohjainen harju. Paikalla kasvaa mäntyä ja muutamia kuusia. Aluskasvillisuus varpua, sammalta ja suopursua.

Kohteen kuvaus

Kelohonka, jonka länsipuolella on noin 1,5 - 2 m korkeudessa kirveellä veistetty tasainen kohta. Hongan vieressä on tervahauta.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Honka, jota veistetty kirveellä.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 20.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

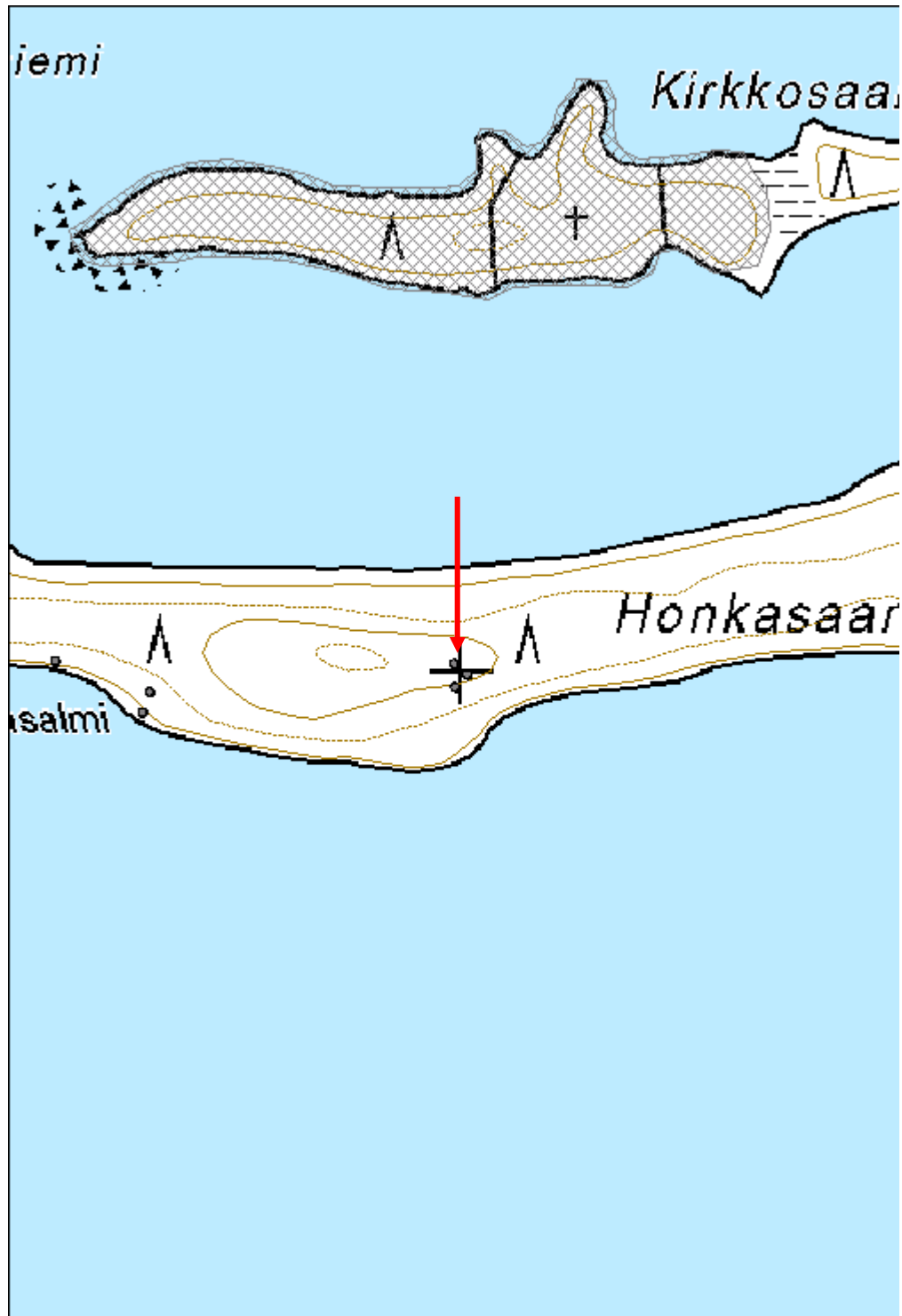
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	suojelu: Selitys:
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	2034 Pesiöjärven saaret

Yleiskuva kelohongasta.

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7207009, Y 3577994, Z 220	Mittakaava:	1:5000

5.4. Sotahistorialliset kohteet:

Saarivaara asema jäännös	MH-tunnus: 172604
---------------------------------	--------------------------

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7243447, Y 3571191, Z 255	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi arkistolähteiden avulla.

Ympäristön kuvaus

Suomussalmi-Taivalkoski -radan pohjoispuolella sijaitseva sekametsä. Aluskasvillisuus paikalla katajaa, varpua, sammalta ja jäkälää. Puusto mäntyä.

Kohteen kuvaus

Tasoitettu n. 45 x 10 m kokoinen itä-länsi-suuntainen alue, jonka etelälaidalla on kivipengerrys. Tasoitettun alueen pohjoispuolella on noin 1,2 metriä korkea ja 1,5 m paksu kivistä kasattu sammaleen ja varpujen peittämä valli, jonka pituus on n. 40 metriä.

Tasoitettulla alueella on halkaisijaltaan noin metrin kokoinen kivien ja maan sekainen kasa (X= 3571169 ja Y= 7243457).

Kohteen rajaus

Aluemainen

Tulkinta

Tasoitettu alue, joka liittyy kenttärataan. Paikalla tiedetään olleen Leinon asema. Arkistolähteiden mukaan asemalla on ollut asemamiehiä marraskuussa 1944 kaksi ja kesäkuussa 1944 viisi. Asema tuhottiin syyskuussa 1944.

Lisätietoja

Huttunen, Pertti 2010: Saksalainen kenttärata 1942–1944. Sotahistoriallisten kohteiden inventointiraportti. Suomussalmen kirjasto, kotiseutuarkisto.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 26.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

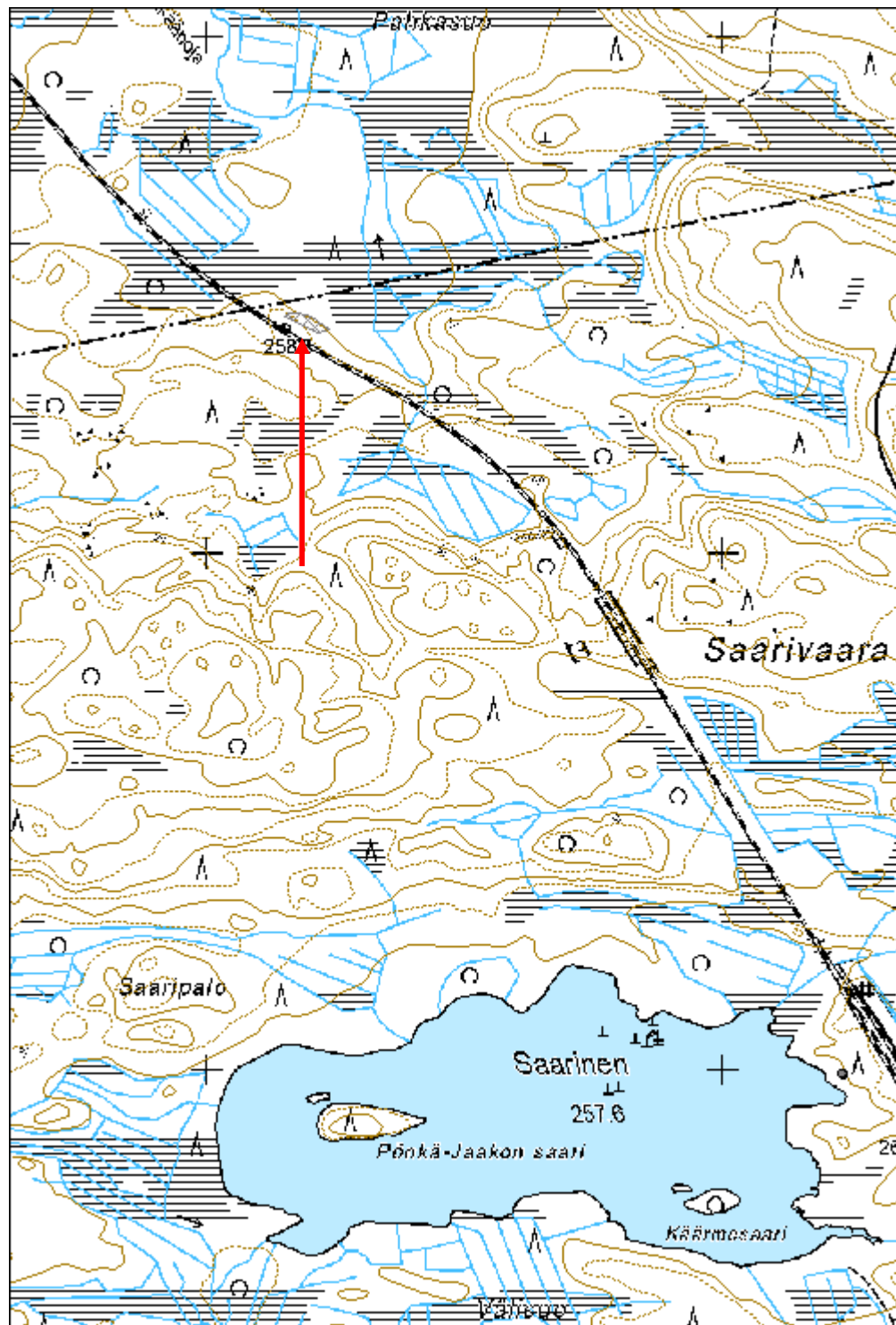
**Viranomais-
rekisterinro:****Kunto:** 1 Hyvä**Arvotus:** 8 Muu suojeluarvo**Olotila:** 2 Ei käytössä**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo**Selitys:****Selitys:****Ympäristön
suojelu:**

0 Ei määritelty

Selitys:

Tasoitettua aluetta aseman kohdalla. Alueen toinen laita pengerretty kivillä ja toisella laidalla on maan ja kivien sekainen pitkä valli.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7243447, Y 3571191, Z 255	Mittakaava:	1:10000

Jakolampi kanava

MH-tunnus: 173950

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7211203, Y 3574809, Z 220	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi haastattelun perusteella.

Ympäristön kuvaus

Nuorta koivua ja kuusta kasvava kosteahko kangas. Aluskasvillisuus varpua, sammalta ja suopursua.

Kohteen kuvaus

Jakolammen ja Lapinlammen välille kaivettu kanava, joka liittyy Jakolammen toisella puolella kulkeneeseen saksalaisten kenttärataan ja sen rakentamiseen.

Haastattelutiedon mukaan kanavan ovat kaivaneet sotavangit. Kanavan avulla käännettiin veden virtaus Jakolammesta Lapinlampeen ja saatiin siten Jakolammen itäpuolella oleva suo kenttäradan rakennusta varten kuivemmaksi.

Kanava on n. 160 m pitkä ja se kulkee Jakolammen ja Lapinlammen välisen kankaan halki. Kanava on n. 2 - 3 metriä leveä ja n. 1,5 - 2 m syvä. Kanavan pohjalla oli tarkastushetkellä vettä.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu viivamaisesti kanavan kulun mukaan.

Tulkinta

Jatkosodan aikaan vankityövoimalla rakennettu kanava.

Lisätietoja

Kohteesta kertoi Esko Heikkinen.

Toimenpiteet***Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 18.9.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

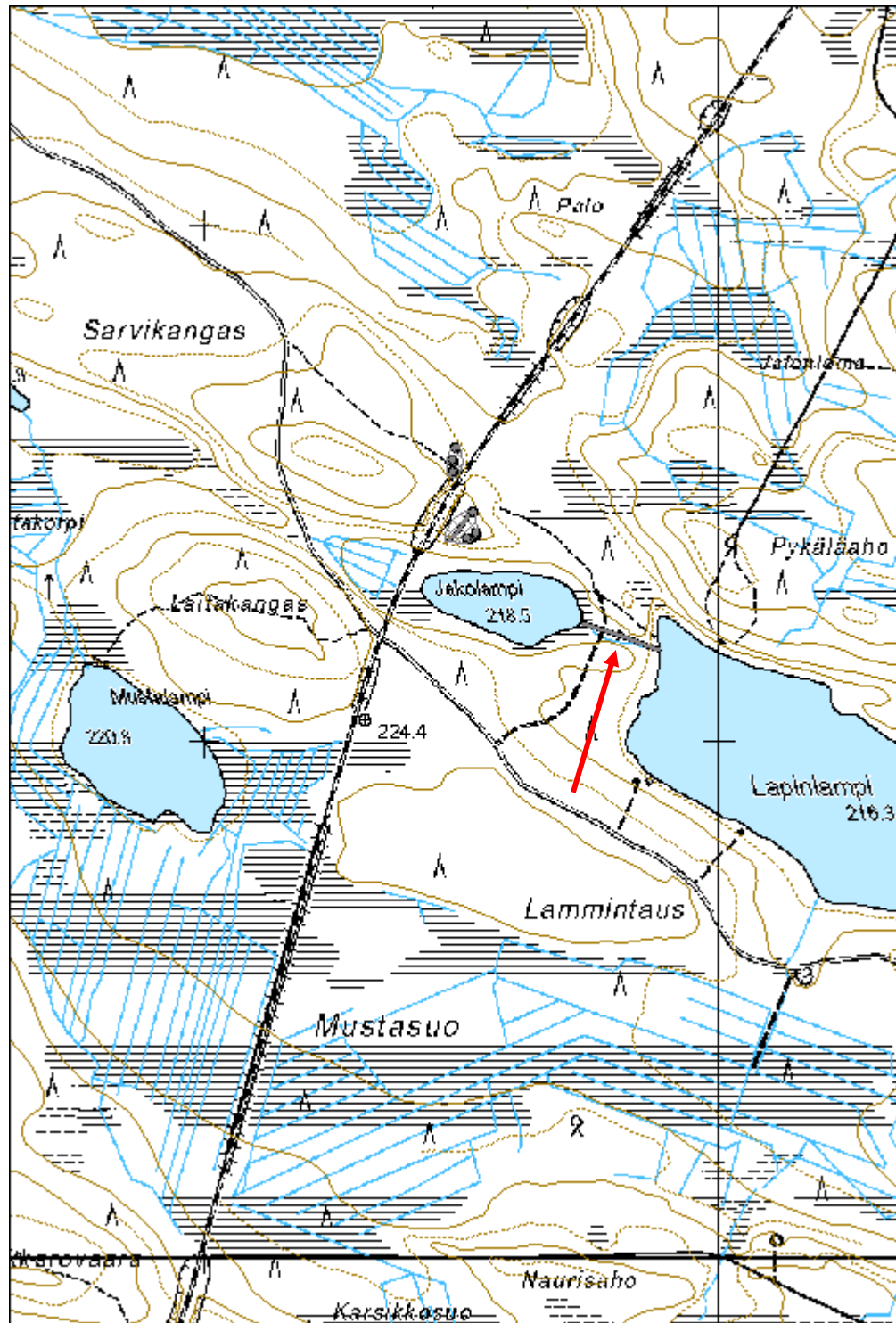
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojaus:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojaus:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Kanavaa Jakolammessa.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7211203, Y 3574809, Z 220	Mittakaava:	1:10000

Kukkarovaara kenttäradan työmaaleiri

MH-tunnus: 177061

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	13		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7209777, Y 3573862, Z 240	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Suon laidassa oleva mäntykangas. Aluskasvillisuus sammalta ja varpua.

Kohteen kuvaus

Paikalla on jatkosodan aikana sijainnut Kukkarovaaran (saksalaiset nimittivät paikkaa Rapuvaaraksi) työmaaleiri, josta käsin venäläiset sotavangit rakensivat saksalaisten kapearaiteista kenttärataa. Nykyinen rautatie ja kallioleikkaus ovat tuhonneet kenttäradan.

Työmaaleirin alue on ulottunut nykyisen rautatien molemmille puolille ja vankileirin alue on sijainnut yksityismaalla rautatien itäpuolella. Aikalaistiedon mukaan valtion maalla, rautatien länsipuolella, on sijainnut rakennus, jossa on asunut "joku herra". Lisäksi tällä puolella rataa on ollut teltoja sekä yksi yksittäinen vangin hauta.

Inventoinnissa radan länsipuolelta löydettiin korsun jäännös, joka on luultavasti aikalauskertomuksessa mainittu "herran" asunto sekä kaksi vallien ympäröimää noin 5,5 x 5,5 m kokoista vähän maanpintaa alemmas kaivettua tasapohjaista rakennetta, jotka ovat luultavasti teltojen pohjia (rakennuksen jäänteet 1 ja 2). Lisäksi teltan pohjien läheltä löytyi aluskasvillisuuden peittämän resiinan jäänteet sekä vallien ympäröimä halkaisijaltaan noin 1,5-2 m kokoinen kuoppa. Nämä rakenteet liittynevät saksalaisten kenttäradan työmaaleiriin. Aikalauskertomuksessa mainittua vangin hautaa ei löydetty.

Rakennus jäännös 1 (177048): X= 3573849 ja Y= 7209808.

Rakennus jäännös 2 (177049): X= 3573854 ja Y= 7209806.

Korsu jäännös (177058): X= 3573891 ja Y= 7209774.

Resiina jäännös (177059): X= 3573855 ja Y= 7209816.

Kuoppa jäännös (177060): X= 3573836 ja Y= 7209812.

Alueen eteläosasta suon laidasta inventoitiin kuusi betonista rakennuksen pohjaa (rakennuksen jäänteet 2-8), joissa osassa oli vielä betonisia uunin pohjia. Alueelta löytyi myös kaivon jäännös. Nämä rakennuksen jäänteet ovat luultavasti suomalaisten myöhemmin rakentamia, sillä saksalaisten työmaaleirit olivat kevytrakenteisia eikä paikalla sijainnut kenttäradan asemaa. Rakennusten pohjien lisäksi alueen pohjoislaidalta dokumentoitiin noin puoli metriä korkean kiviaidan jäänteet. Aidasta on vaikea sanoa

liittykö se työmaaleiriin vai onko se myöhempi rakennelma.

Rakennus jäännös 3 (177050): Suorakaiteenmuotoinen ja noin 10 x 7,5 m kokoinen rakennuksen pohja, josta jäljellä betonisia kannatinpilareita ja kaksi uunin pohjaa. Uunit ovat kooltaan noin 1,2 x 1,5 m. Rakennuksen länsilaidalla on puisen, kooltaan noin 1 x 1 m kokoisen, rakenteen jäännös. X= 3573869 ja Y= 7209786.

Rakennus jäännös 4 (177051): Suorakaiteenmuotoisen ja kooltaan noin 16m x 8m kokoisen rakennuksen pohja, jossa on keskellä betoninen uunin pohja. Perustuksesta on jäljellä betonisia kannatinpilareita. X= 3573843 ja Y= 7209792.

Rakennus jäännös 5 (177052): Samanlaisen rakennuksen pohja kuin edelliset. Koko 12,5 x 7 m ja uunin pohjia on kaksi. X= 3573858 ja Y= 7209762.

Rakennus jäännös 6 (177053): Epäselvä isoista luonnonkivistä rakennettu rakennuksen pohja tai kivivarasto. Koko 5 x 4,5 m. X= 3573865 ja Y= 7209744.

Rakennus jäännös 7 (177054): Rakennuksen perustasta on jäljellä suuria kiviä sekä iso betonilaatta, jonka koko on noin 3 x 3 m. X= 3573879 ja Y= 7209740.

Rakennus jäännös 8 (177055): Kooltaan noin 6 x 5 m kokoisen rakennuksen jäännös, josta jäljellä rakennuksen keskellä betonisen uunin perustus ja sen lähellä yksi perustuskivi. X= 3573888 ja Y= 7209764.

Kaivo jäännös (177057): Kaivosta on jäljellä puinen "hattu" ja betonirenkaan puolikas. X= 3573859 ja Y= 7209747.

Kiviaita (177056): Löyhä kiviaita tai raivaus rakennuksen vieressä. Pituus 5,5 m, leveys 1,5 m ja korkeus 0,5 m. X= 3573883 ja Y= 7209801.

Kohteen raja

Aluomainen. Raja

Tulkinta

Saksalaisten kenttäradan rakentamista varten perustama työmaaleiri sekä mahdollisesti suomalaisten myöhemmin rakentamien rakennusten pohjia.

Lisätietoja

Huttunen, Pertti 2010: Sodan jälkiä Suomussalmella. Sotahistoriallisten kohteiden inventointiraportti. Suomussalmen kirjasto, kotiseutuarkisto.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 10.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

Viranomais-
rekisterinro:

Kunto: 1 Hyvä

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Kohteen 9 Muu suojeluarvo

Selitys:	suojelu: Selitys:
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Korsu jäännös.

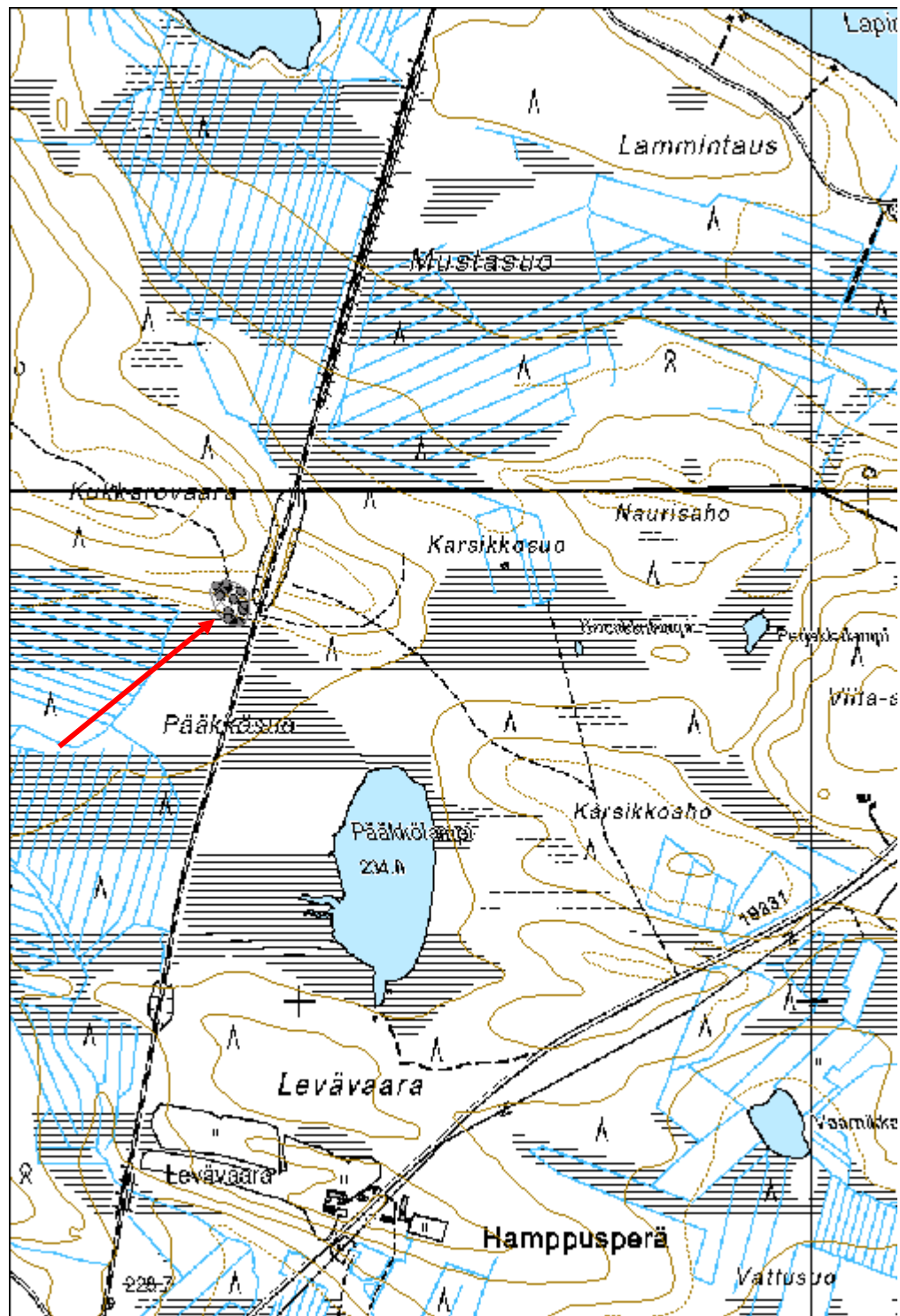

Teltan pohja.

Myöhemmin rakennettujen rakennusten betonisia perustuksia.

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7209777, Y 3573862, Z 240	Mittakaava:	1:10000

Sarvikangas 1 kenttäradan työmaaleiri

MH-tunnus: 177073

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	5		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7211416, Y 3574497, Z 225	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi arkistolähteiden avulla.

Ympäristön kuvaus

Tiheä taimikko, jossa kasvaa mäntyä ja kuusta sekä siellä täällä koivua. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Paikalla on ollut jatkosodan aikana saksalaisten kenttäradan työmaaleiri. Tällä alueella on ilmeisesti sijainnut hakkuutyömaa ja radan länsipuolella saha (177092 Sarvikangas 2 kenttäradan työmaaleiri). Arkistolähteiden mukaan hakkuutyömaalla työvoimana käytettiin saksalaisia rangaistusvankeja ja sahalla venäläisiä sotavankeja. Vangit pidettiin erillään ja aikalaislähteen mukaan saksalaisia vankeja piiloteltiin. Vangit saatettiin kuljettaa työmaalle Pesiökylästä eikä ole varmaa yöpyivätkö he työmaalla.

Tältä arkistolähteissä hakkuutyömaan alueeksi nimetyltä alueelta inventoitiin korsun jäännös, teltan pohja, kaksi poteroa sekä noin 60 metriä radan pohjaa. Radan pohjan ja nykyisen radan välistä löydettiin lisäksi useita pieniä kasoja kelottuneita puupölkyjä.

Alueen vieressä sijaitsee hiilimiilu (177093 Sarvikangas 3 hiilimiilu), joka aikalaislähteiden mukaan poltettiin juuri ennen talvisotaa ja se jäi itsekseen palamaan. Hiiltä on ilmeisesti hyödynnetty sodan aikana.

Korsu jäännös (177069): Vallien ympäröimä suorakaiteenmuotoinen, kooltaan noin 4 x 8 m kokoinen ja syvyydeltään noin 1 - 1,2 m syvyinen, kaivanto. Kaivanto on etelä-pohjoissuuntainen ja sen eteläpuolella on tasainen heinittynyt alue, jolla ei kasva puita. Sisäänkäynnistä ei ole enää merkkejä, mutta tämä tasattu alue viittaisi sisäänkäynnin olleen etelälaidalla. Kaivannossa on muutama iso kivi ja sen pohja on tasainen ja reunat edelleen melko jyrkät. X= 3574520 ja Y= 7211444.

Teltan pohja (177070): Pyöreä ja halkaisijaltaan noin 6 m kokoinen tasoitettu alue, joka on kaivettu noin 30 cm maanpintaa alemmas. Kaivamisesta on rakenteen ympärille syntynyt vallit. Oviaukko länsilaidalla kohti rataa. X= 3574525 ja Y= 7211403.

Potero 1 (177071): Pitkulainen kuoppa, jonka koko noin 2,5 x 1m. Syvyys noin 40 cm. X= 3574514 ja Y= 7211392.

Potero 2 (177072): Pitkulainen kuoppa, jonka koko noin 1,5 m x 0,8 cm. Syvyys noin 30 cm. X= 3574507 ja Y= 7211393.

Radan pohja (177068): Pohja on noin 3 m leveä ja 50 cm - 1 m syvä leikkaus harjussa.

Kohteen raja

Aluemainen. Raja

Tulkinta

Saksalaisten kenttäradan rakentamista varten perustama työmaaleiri.

Lisätietoja

Huttunen, Pertti 2010: Sodan jälkiä Suomussalmella. Sotahistoriallisten kohteiden inventointiraportti. Suomussalmen kirjasto, kotiseutuarkisto.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 18.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

Viranomais-		Kunto:	1 Hyvä
rekisterinro:		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		suojelu:	
		Selitys:	

Ympäristön	0 Ei määritelty
suojelu:	

Selitys:	
-----------------	--

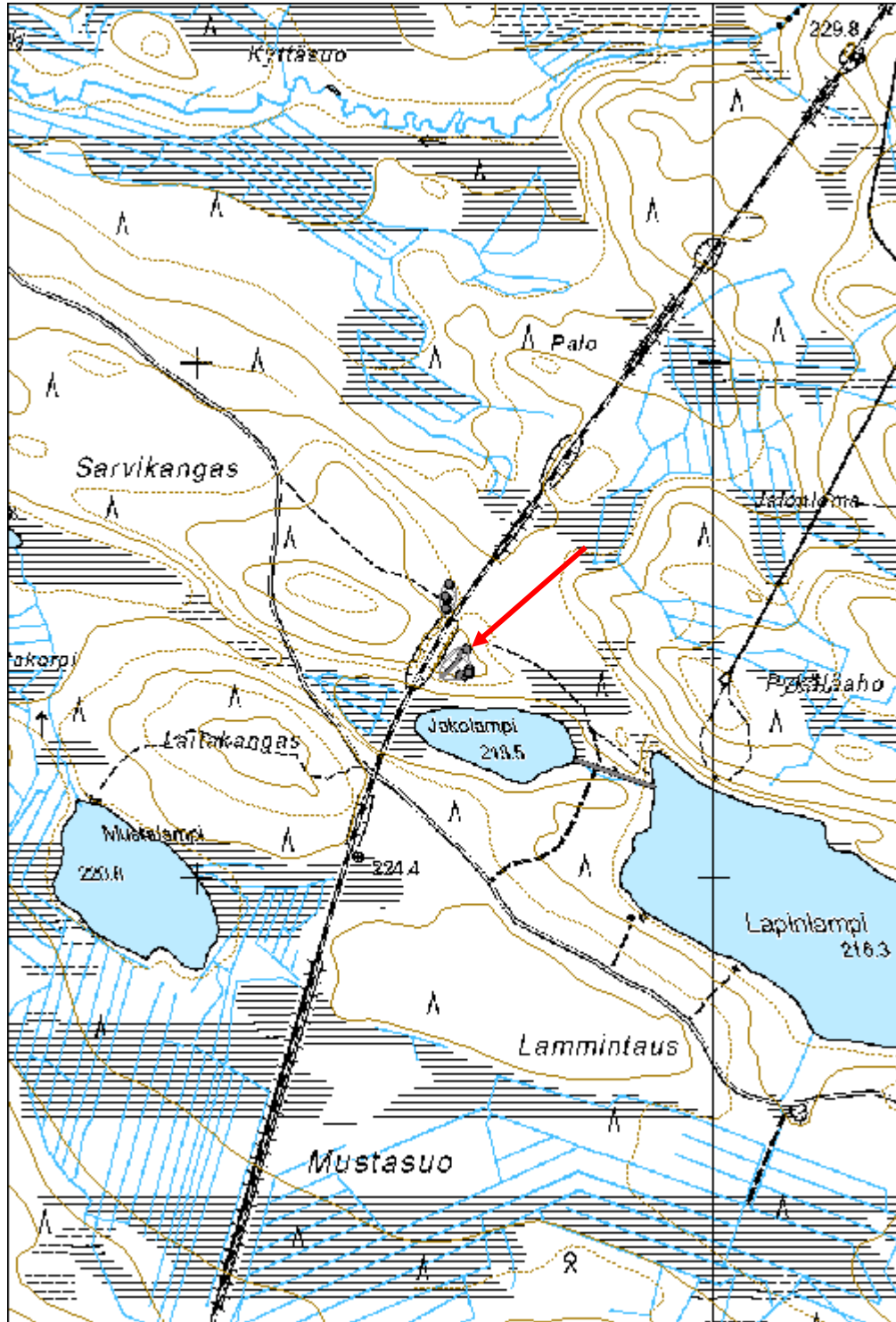

Mahdollista kenttäradan pohjaa.

Teltan pohja.

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7211416, Y 3574497, Z 225	Mittakaava:	1:10000

Sarvikangas 2 kenttäradan työmaaleiri

MH-tunnus: 177092

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	4		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7211543, Y 3574483, Z 223	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi arkistolähteiden avulla.

Ympäristön kuvaus

Avohakkuualue, jonka eteläpuolella kasvaa kaistale metsää. Maanpinta on avohakkuualueella aurattu ja alueella kasvaa pieniä koivuntaimia. Metsän puolella kasvaa melko nuorta kuusta ja mäntyä. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Paikalla on toiminut jatkosodan aikana saksalaisten kenttäradan työmaaleirin saha. Työmaaleirin aluetta on myös radan toisella puolella, jossa on arkistolähteiden mukaan sijainnut hakkuutyömaa (177973 Sarvikangas 1 kenttäradan työmaaleiri).

Sarvikankaan työmaaleirin läntinen puoli on uuden sodan jälkeen rakennetun radan vuoksi suurelta osin tuhoutunut ja jäljellä on vain pieni metsikkö. Metsikössä on nähtävissä hieman epämääräisen muotoinen noin 15 x 5 metrin kokoinen ja noin 30–50 cm maanpintaa alemmaksi kaivettu tasoitettu alue sekä pieni pisanamuotoinen kuoppa ja kivikasa. Lisäksi hieman kauempana on potero, jonka vieressä kasvavassa männyssä on kaksi kirveellä tehtyä pilkkaa.

Arkistolähteiden mukaan alueella on sijainnut saha, jota pyörittä Antti Partanen. Hänen kertomansa mukaan moottorimiehenä sahalla toimi nuori venäläinen sotavanki ja vartijoina toimivat saksalaiset sotilaat. Saha-alueelle johti kenttäradalta pistoraide puutavaran kuljetusta varten. Saksalaiset halusivat pitää sahan visusti piilossa eikä sitä ympäröivää metsää saanut kaataa, ettei paikka paljastuisi venäläisille. Pienenä mielenkiintoisena tarinana Partanen kertoo, että paikalla oli sahakoppi, jonne tuli iltaisin naisia tapaamaan miehiä. Hän ei ollut pitänyt tästä ja oli sen takia kääntänyt moottorin pakoputken kopin sisälle ja saanut näin naiset lähtemään. Aikalaislähteet mainitsevat Sarvikankaalla sijainneen myös hevostallin, jossa olivat tukinkuljetuksissa käytetyt ardennienhevokset.

Potero (177088): Osin tuhoutunut potero, jonka keskeltä on ajettu yli. Kuoppa on soikea ja se on kooltaan noin 2 x 1 m. Syvyys noin 30 cm. Poteron eteläreunan päällä kasvaa mänty, jossa on molemmin puolin kirveellä veistetyt pilkat. Puun länsipuolen pilkassa on puuhun tehty noin 10 x 15 cm kokoinen leikkaus. X= 3574486 ja Y= 7211569.

Kuoppa jäännös (177089): Pisanamuotoinen kuoppa, jossa on puolikaaren muotoinen valli. Kuoppa on

auki pohjoislaidalta. Halkaisija noin 1,5 m ja syvyys noin 50–60 cm. Kuoppa liittyyneen sahan paikkaan. X= 3574482 ja Y= 7211540.

Kivikasa (177090): Kivikasa, josta näkyvillä kiviä puolikaaren muodossa. Kasan länsilaidalta on kaadettu iso mänty. X= 3574479 ja Y= 7211545.

Tasoitettu alue (177091): Laaja tasainen alue, joka on kaivettu noin 30 - 50 cm maanpinnan alapuolelle. Alueen koko on noin 15 x 5 m ja sen itäpäässä on muutamia isoja kivenlohkareita. X= 3574480 ja Y= 7211522.

Kohteen rajaus

Aluomainen. Rajaus perustuu kohteen näkyviin rajoihin.

Tulkinta

Saksalaisten kenttäradan työmaaleiri, jossa on toiminut saha.

Lisätietoja

Huttunen, Pertti 2010: Sodan jälkiä Suomussalmella. Sotahistoriallisten kohteiden inventointiraportti. Suomussalmen kirjasto, kotiseutuarkisto.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 18.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojaus:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojaus:**

0 Ei määritelty

Selitys:

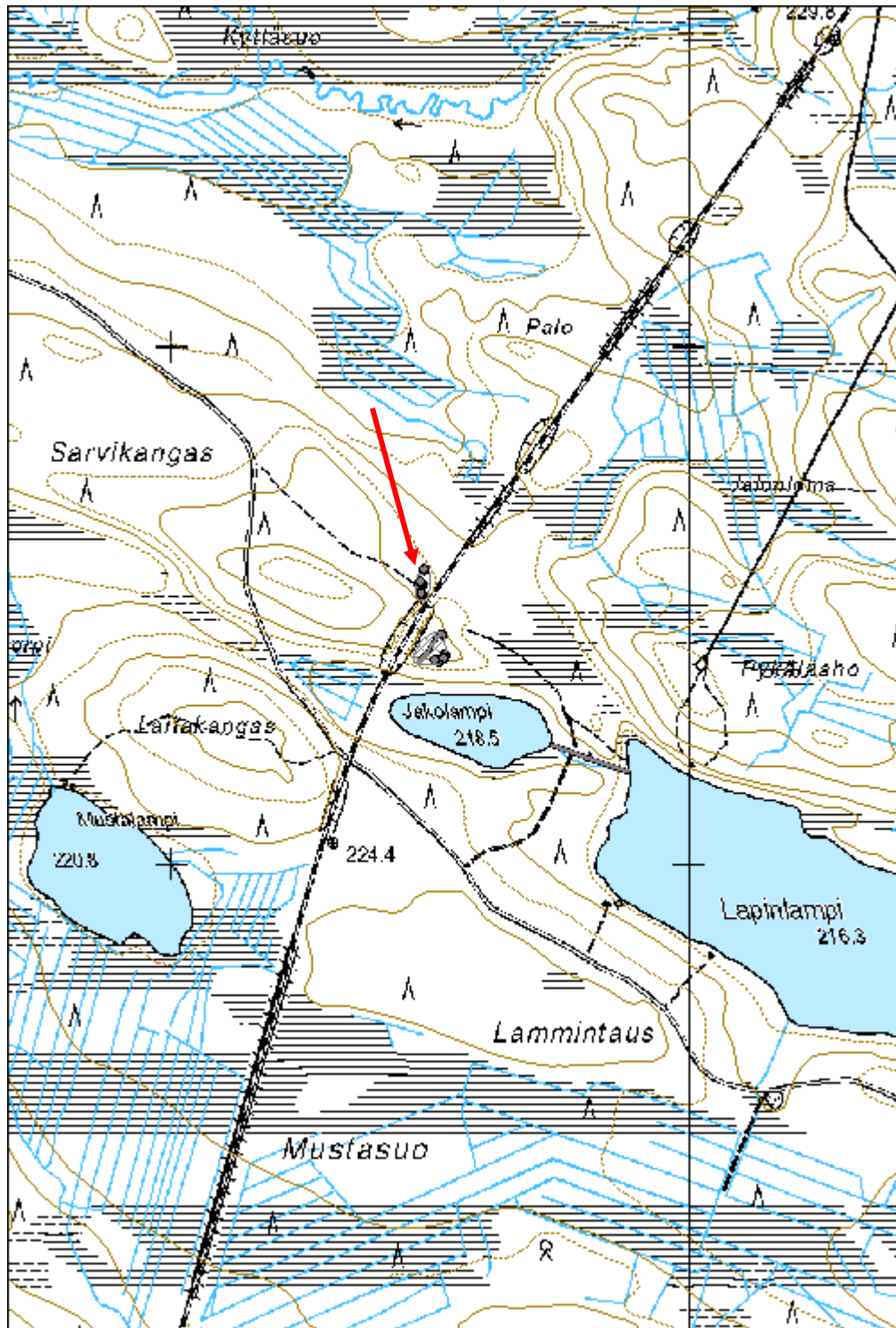

Kuoppa, jonka kohdalla on sijainnut ilmeisesti sirkkeli.

Osin tuhoutunut potero.

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7211543, Y 3574483, Z 223	Mittakaava:	1:10000

Housuaho korsu jäännös

MH-tunnus: 172572

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7244155, Y 3620955, Z 230	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Housuahon tasainen laki, jossa kasvaa mäntyjä ja kuusia. Kankaan aluskasvillisuus mustikan varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Korsun jäännös, jonka koko n. 8,5 x 5 metriä. Kohde erottuu maastosta varpujen ja sammaleen peittäminä seinälinjoina. Rakenteen syvyys on n. 60 cm ja sen pohja on tasainen.

Kohteen keskellä on peltisen uunin jäännös ja itänurkassa savupiipun pätkä. Lisäksi rakenteen eteläpäässä on pystyssä tasaiseksi veistetty hirsi, jonka korkeus on n. 1,4 metriä. Hirteen on veistetty lovi ja sen länsipuolella on oviaukko, jonka leveys on noin 70 cm.

Kohteen rajaus

Pistemäinen

Tulkinta

Korsun jäännös

Lisätietoja

Lähistöltä tunnetaan useita toisen maailmansodan aikaisia kohteita.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 25.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

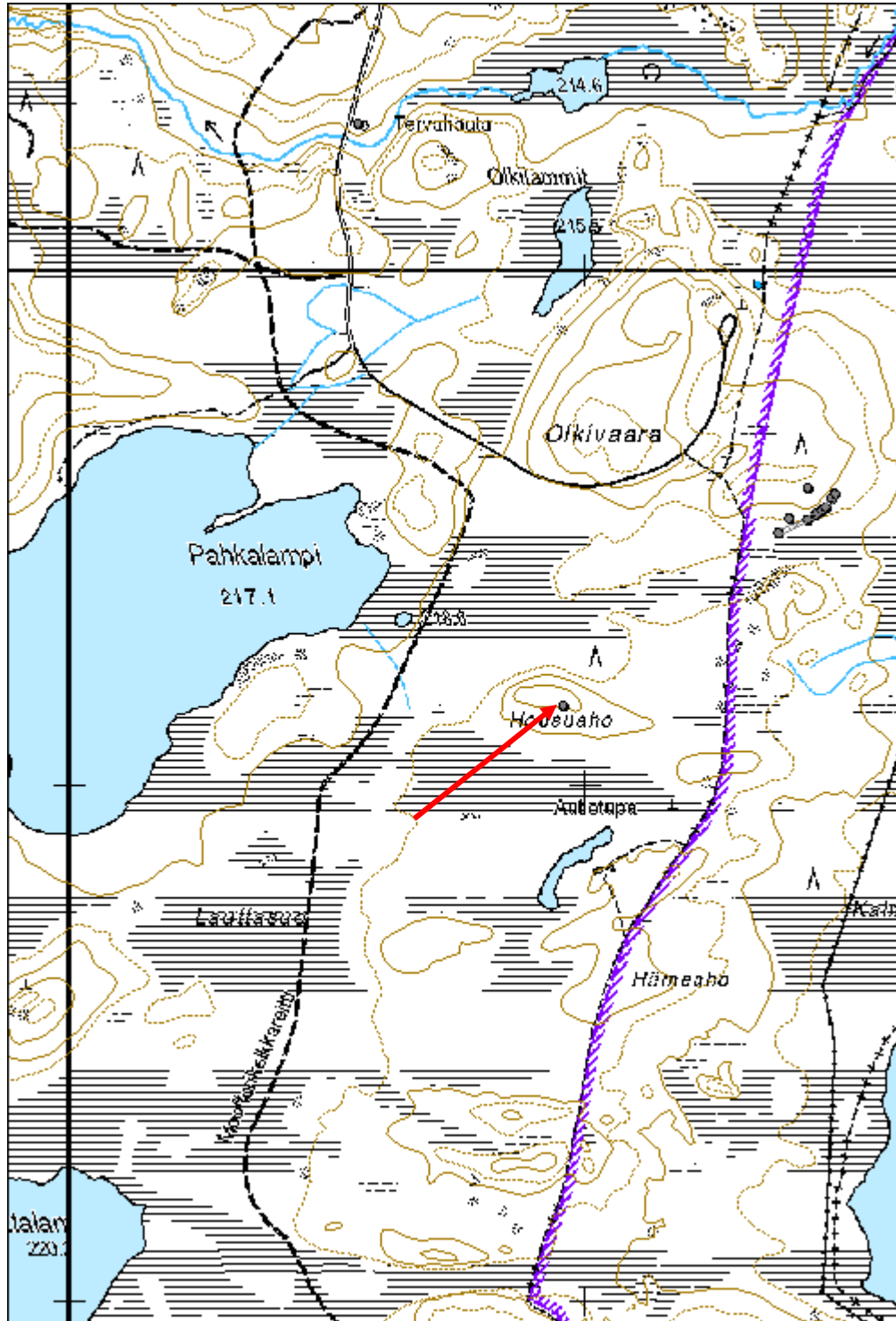
Viranomais-**Kunto:** 1 Hyvä

rekisterinro:		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Yleiskuva korsun jäännöksestä.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7244155, Y 3620955, Z 230	Mittakaava:	1:10000

Jäkälävaara korsu jäännös

MH-tunnus: 172569

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7241307, Y 3611881, Z 220	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi arkistotietojen avulla.

Ympäristön kuvaus

Taimikko, jossa kasvaa mäntyä ja kohteen ympärillä ja päällä koivuja. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta. Maasto ojitettu.

Kohteen kuvaus

Suorakaiteenmuotoinen itä-länsisuuntainen kaivanto, jonka itäpään ulkopuolella pyöreähkö kuoppamainen halkaisijaltaan n. 1 m kokoinen kaivanto, josta sisäänkäynti. Kuopan edessä on maavalli.

Kattoa on vielä jäljellä oviaukon ympärillä, jossa näkyy hirsirakenteita. Muuten korsun rakenteet hajooneet. Korsun koko n. 8 x 5 m

Kohde kummaltakin puolelta ojitettu.

Pertti Huttusen mukaan korsu on kuulunut talvisodan pääpuolustuslinjan tukikohtiin ja sen olisivat rakentaneet Jalkaväkirykmentti 65:n I pataljoona. Alueella on runsaasti sodanaikaisia jäänteitä, joita on rakennettu sekä talvisodan, välirauhan että jatkosodan aikana.

Kohteen rajaus

Pistemäinen

Tulkinta

Korsun jäännös

Lisätietoja

Huttunen, Pertti 2010: Sodan jälkiä Suomussalmella. Sotahistoriallisten kohteiden inventointiraportti. (Kohde: Hallasenahontie) Suomussalmen kirjasto, kotiseutuarkisto.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 16.9.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:****Kunto:** 1 Hyvä**Arvotus:**

8 Muu suojeluarvo

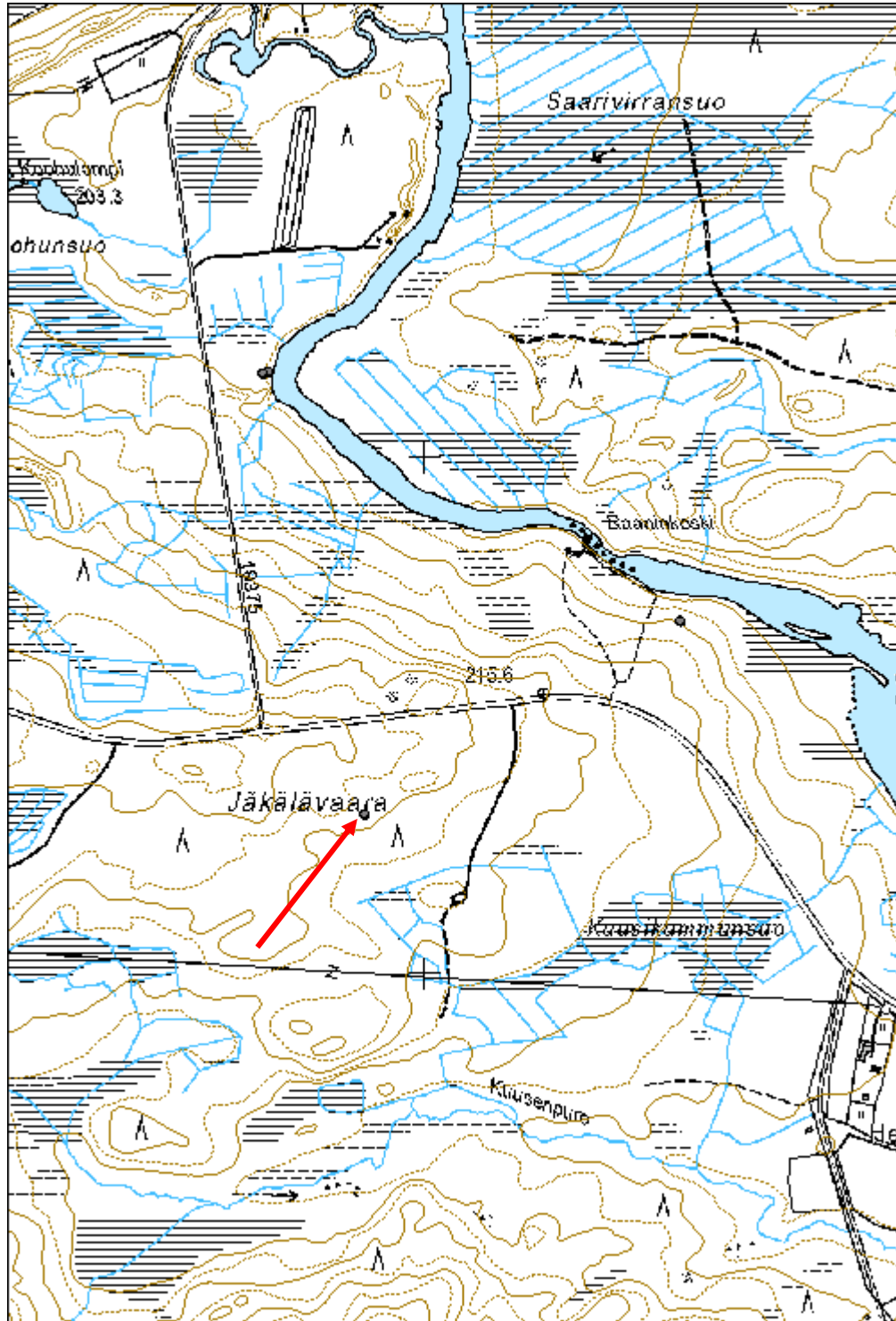
Olotila: 2 Ei käytössä**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo**Selitys:****Selitys:****Ympäristön
suojelu:**

0 Ei määritelty

Selitys:

Yleiskuva korsun jäännöksestä.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7241307, Y 3611881, Z 220	Mittakaava:	1:10000

Olkivaara 2 korsu jäännös

MH-tunnus: 175170

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7244518, Y 3621393, Z 223	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Kahden avohakkuuaukean välissä oleva kapeahko metsäkaistale. Puusto mäntyä ja koivun tainta, aluskasvillisuus sammalta ja varpua.

Kohteen kuvaus

Korsun jäännös, joka erottuu suorakaiteen muotoisena ja tasapohjaisena kaivantona maastossa. Kaivantoa ympäröivät noin metrin paksuiset osin kivikkoiset vallit. Ei selkeää sisäänkäyntiä. Kaivannon syvyys on noin 60 cm ja koko noin 6 x 4 metriä. Korsun jäännöksen itäpuolella on kannon päälle nostettu peltisen uunin pesä.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Korsun jäännös.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 25.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

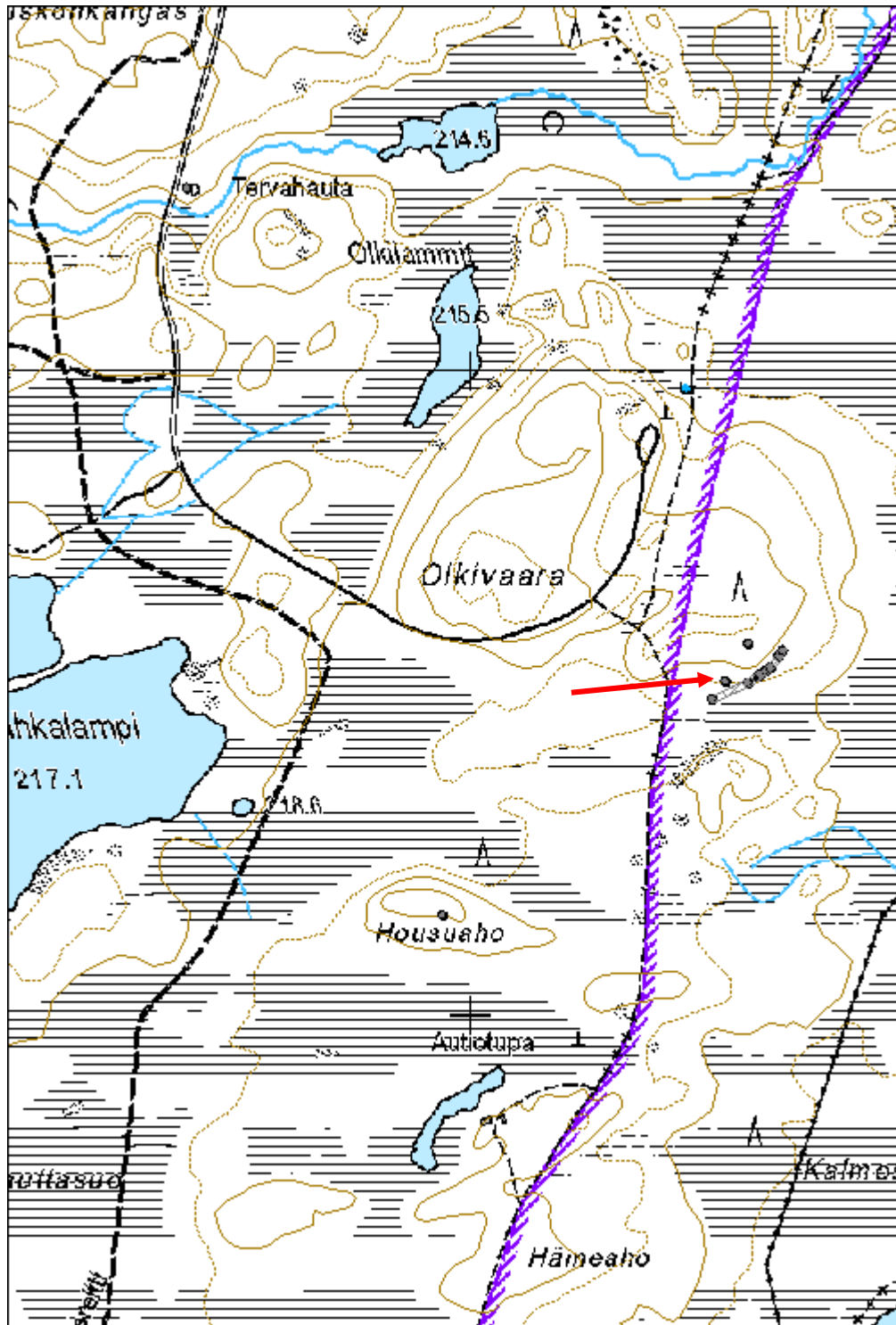
Viranomaisrekisterinro:	Kunto: 1 Hyvä
--------------------------------	----------------------

Arvotus:	8 Muu suojeuarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojeu:	9 Muu suojeuarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojeu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Yleiskuva korsun jäännöksestä.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7244518, Y 3621393, Z 223	Mittakaava:	1:8000

Olkivaara 3 korsu jäännös

MH-tunnus: 175174

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7244576, Y 3621429, Z 226	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Kahden avohakkuuaukean välissä oleva kapeahko metsäkaistale. Puusto mäntyä ja nuoria koivuja, aluskasvillisuus sammalta ja varpua.

Kohteen kuvaus

Korsun jäännös, joka erottuu maastossa suorakaiteen muotoisena ja tasapohjaisena kaivantona. Ei selkeää sisäänkäyntiä. Kaivannon syvyys on noin 60 cm ja koko noin 6 x 4 metriä. Kohteen päälle on kaatunut neljä puunrunkoa, jotka ovat hieman vahingoittaneet sitä. Rakennuksen länsiseinällä on edelleen näkyvissä seinähirsi, muuten rakenteet ovat peittyneet sammaleen ja varpujen alle.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Korsun jäännös.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 25.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

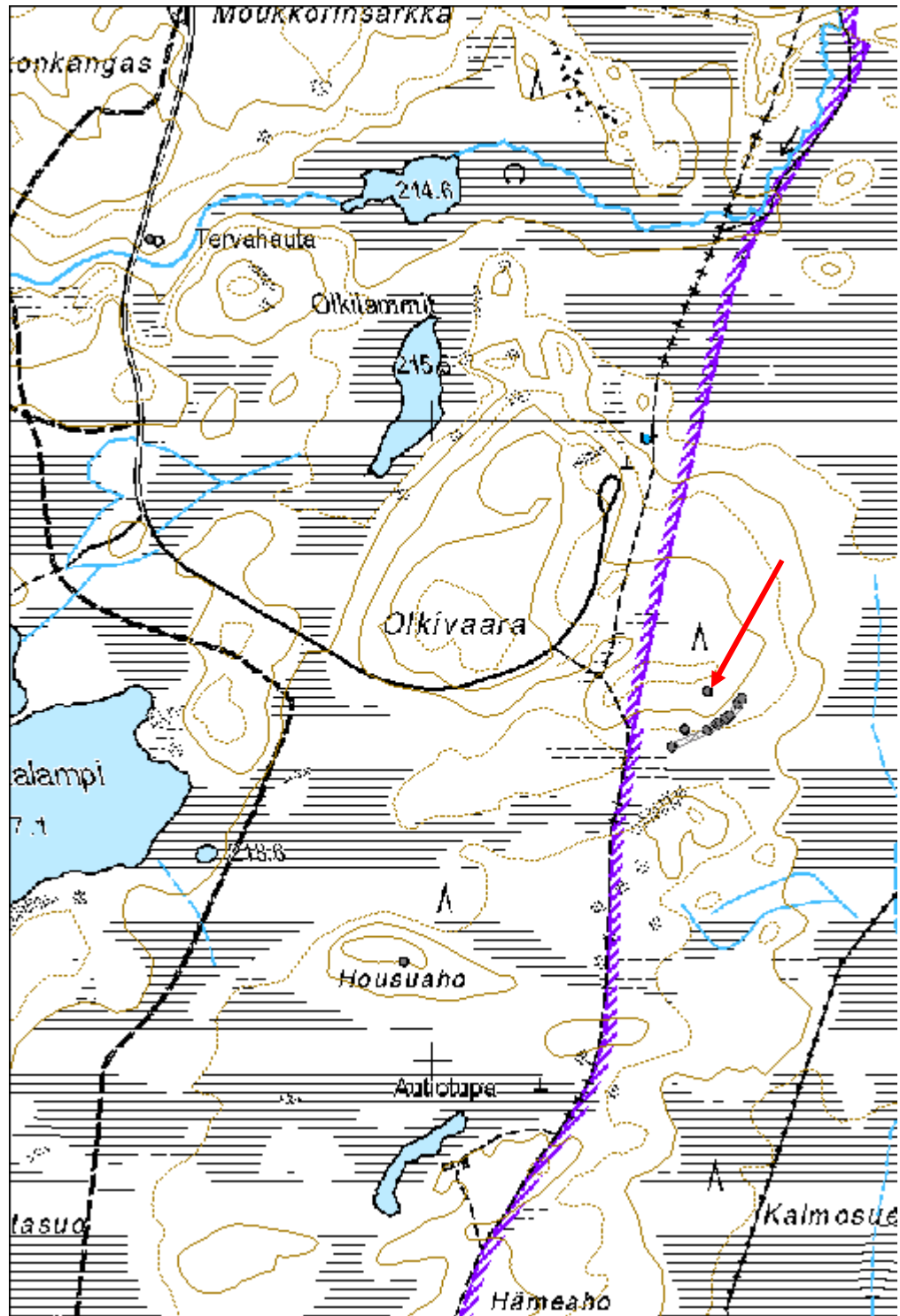
Viranomaisrekisterinro:	Kunto:	1 Hyvä
--------------------------------	---------------	--------

Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Korsun jäännöksen päälle on kaatunut puita.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7244576, Y 3621429, Z 226	Mittakaava:	1:8000

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	11		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7238581, Y 3597783, Z 235	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi arkistotietojen avulla.

Ympäristön kuvaus

Hallasenahon tien eteläpuolella kasvaa koivuja, kuusia ja muutama iso mänty. Aluskasvillisuus on heinää, varpua ja sammalta. Tien pohjoispuolella maaperä on hieman kosteampaa ja paikalla kasvaa nuoria koivuja ja kuusia. Aluskasvillisuus koostuu heinästä, sammaleesta ja saniaisista.

Kohteen kuvaus

Paikalla on sijainnut jatkosodan aikaan neuvostosotavankien tietyömaaleiri, josta arkistolähteissä puhutaan Hallasenahon työmaaleirinä. Tietojen mukaan tien eteläpuolella on sijainnut vartio- ja työnjohtohenkilöstön alue ja pohjoispuolella sotavankien piikkilanka-aidalla aidattu alue. Tien eteläpuolelta inventoitiin hyvin säilynyt kaivo, kaksi kuoppaa ja yksi kaivanto. Pohjoispuolelta löydettiin kaksi teltan pohjaa, kottikärryjä sekä kuoppia ja kaivantoja.

Kohteet Hallasenahontien eteläpuolella:

Kaivo (175749): Neliönmuotoinen noin 1 x 1 m kokoinen salvotuista hirsistä tehty kaivo, joka vielä erittäin hyvin säilynyt. Hirsikertoja oli näkyvissä 5-6 ja kaivon pohjalla oli vettä. X= 3597756 ja Y= 7238560.

Kuoppa 1 (175751): Noin 1 m x 50 cm kokoinen ja noin 20–30 cm syvä kuoppa, jossa kasvaa kuusi. X= 3597724 ja Y= 7238558.

Kuoppa 2 (175752): Noin 1,5 m x 50 cm kokoinen ja noin 20–30 cm syvä kuoppa, jonka reunoilla kasvaa isohkot koivut. X= 3597712 ja Y= 7238556.

Kaivanto 3 (175763): Suorakaiteenmuotoinen, suorareunainen ja tasapohjainen kaivanto. Koko noin 1,5 x 1 m ja syvyys noin 30 cm. Kaivannon seinämät on ilmeisesti tehty kivistä. X= 3597762 ja Y= 7238529.

Kohteet Hallasenahontien pohjoispuolella:

Kuoppa 3 (175753): Epämääräisen muotoinen kuoppa, jonka pituus noin 1,2 m ja syvyys noin 30 cm. Kuopan seinämät ovat suorat. X= 3597801 ja Y= 7238634.

Kuoppa 4 (175756): Itä-länsisuuntainen suorakaiteenmuotoinen ja tasapohjainen kuoppa, joka on kooltaan noin 2 x 1 m ja syvyydeltään noin 1 m. X= 3597800 ja Y= 7238632.

Kaivanto 1 (175754): Noin 3 m pitkä ja 1,2 m leveä kaivanto, jonka syvyys on noin 70 cm. Kaivannon

pohjoisreuna on kaivannon keskeltä romahtanut. X= 3597793 ja Y= 7238634.

Kaivanto 2 (175758): Noin 6 m pitkä ja 1,2 m leveä kaivanto, jonka syvyys on 80 cm - 1 m. X= 3597826 ja Y= 7238617.

Teltan pohja 1 (175759): Ympyrän muotoinen maavalli, joka on noin 50 cm leveä ja noin 30 cm korkea. Maasto maavallin sisällä tasainen. Teltan oviaukko on sijainnut ilmeisesti etelälaidalla, jossa maavallissa aukko. Rakenteen halkaisija noin 5 m. Kartan mukaan alueella on ollut paja. X= 3597813 ja Y= 7238586.

Teltan pohja 2 (175762): Ympyrän muotoinen, hieman epätasainen maavalli, jonka halkaisija noin 5 m. Vallin leveys on noin 30–50 cm ja korkeus n. 20 cm. Maa vallin sisäpuolella on tasainen. Oviaukko on ilmeisesti sijainnut länsilaidalla, jossa maavallissa aukko. X= 3597788 ja Y= 7238595.

Kottikärryjä (175761): Metsään hylättyjä ruostuneita kottikärryjä. X= 3597848 ja Y= 7238573.

Kohteen rajaus

Aluemainen. Kohde on rajattu näkyvien jäänteiden mukaan.

Tulkinta

Jatkosodan aikainen neuvostovankien tietyöleiri. Hallasenhontie on rakennettu vankityövoimalla puolustustarkoituksiin jatkosodan aikana.

Lisätietoja

Huttunen, Pertti: Sodan jälkiä Suomussalmella. Sotahistoriallisten kohteiden inventointiraportti 2010. Suomussalmen kirjasto, kotiseutuarkisto.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014

Tarkastuspvm: 22.9.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen

Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojelu: 0 Ei määritelty

Selitys:

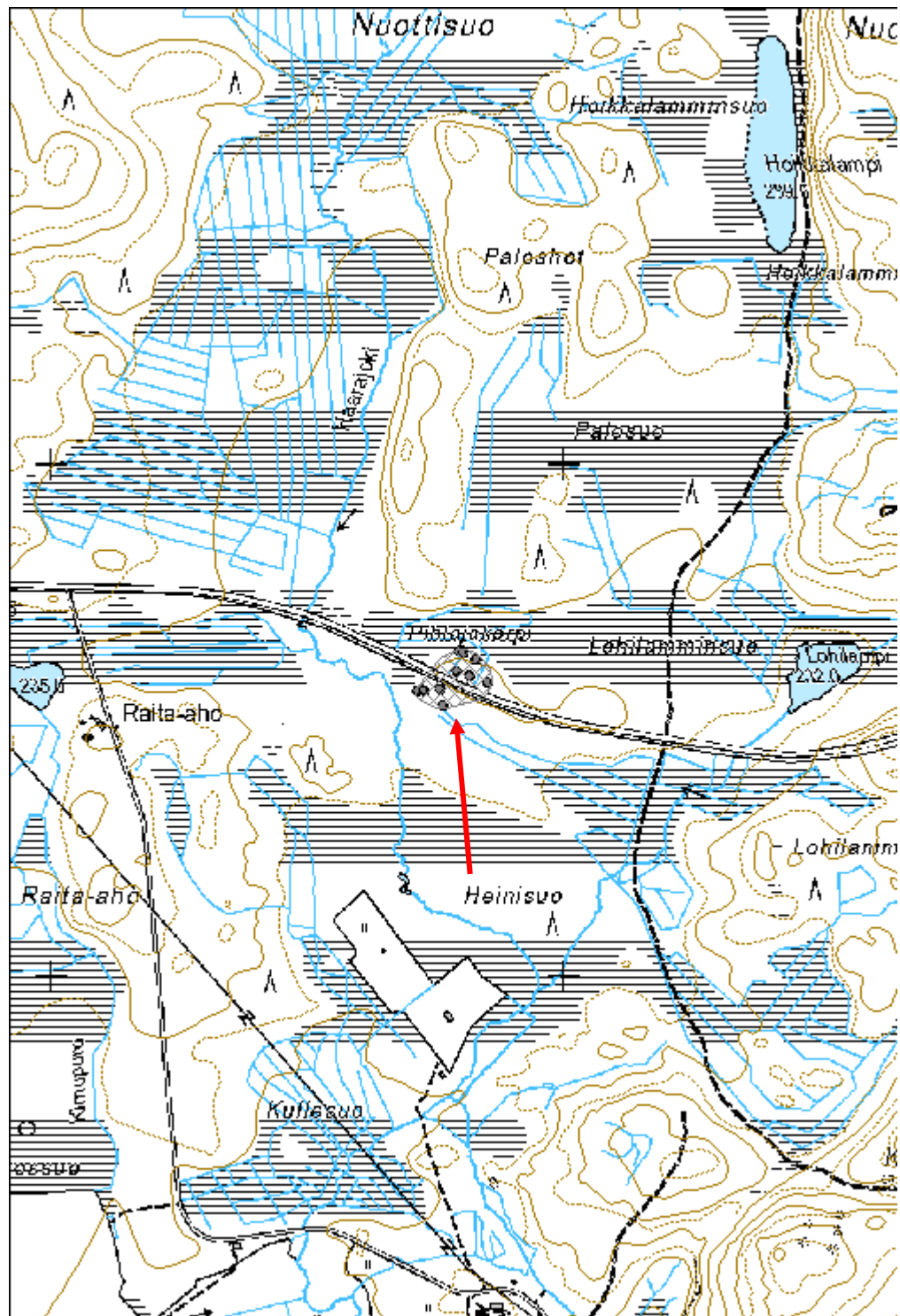

Yleiskuva vankileirin alueesta.

Kottikärryjä.

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7238581, Y 3597783, Z 235	Mittakaava:	1:10000

Kuohunsuo 2 potero

MH-tunnus: 176645

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7242162, Y 3611684, Z 202	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Alue matalahkoa ja kosteaa maata, jonka eteläpuolella kulkee kapea harju metsäautotieltä joen rantaan.

Kohteen kuvaus

Noin 10 m päässä tervahaudan (176642 Kuohunsuo 1 tervahauta) länsipuolella oleva halkaisijaltaan noin 1 m kokoinen oleva soikea kuoppa, jonka syvyys on noin 50 cm.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Sodan aikainen potero.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 17.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

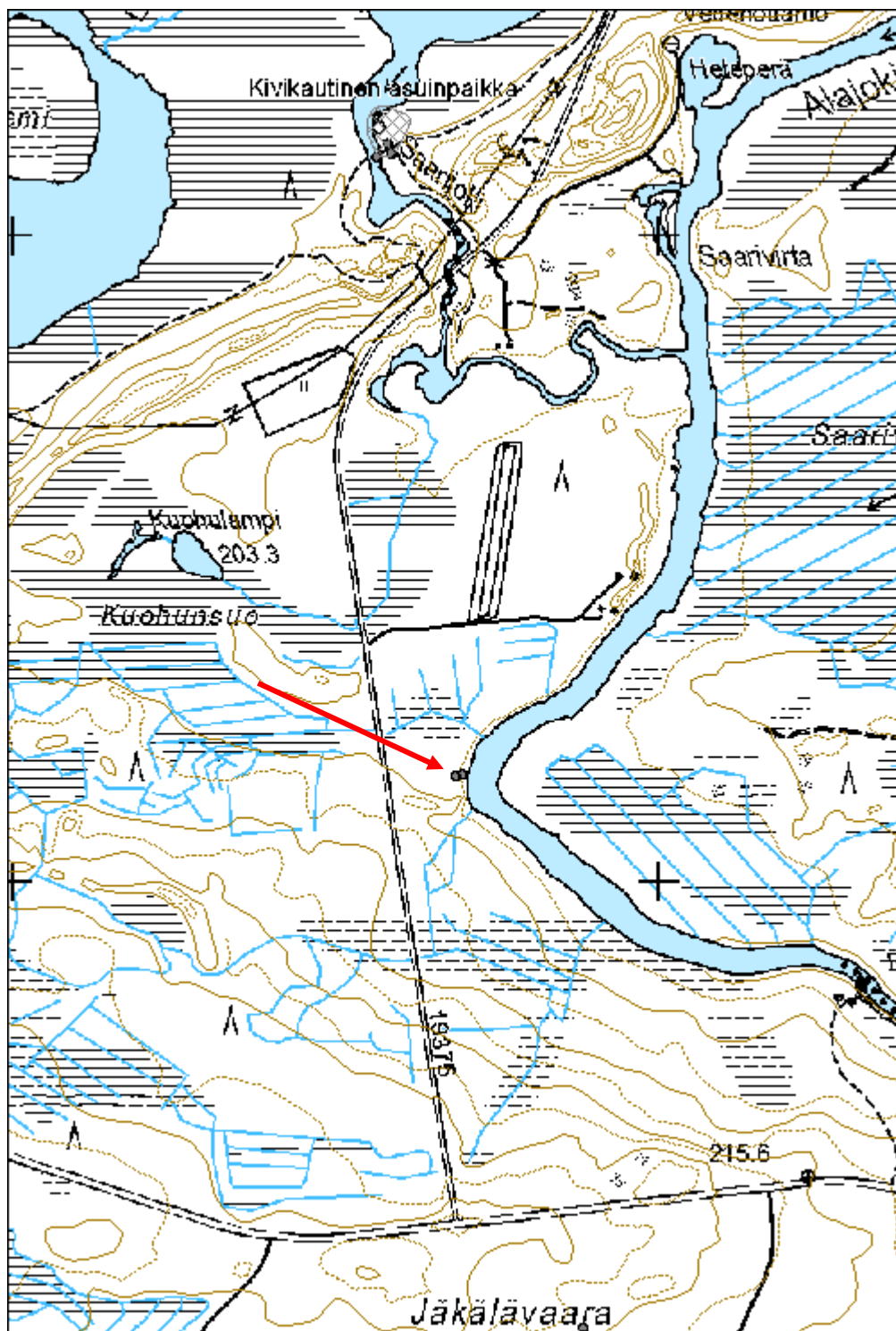
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	Selitys:
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Yleiskuva poterosta.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7242162, Y 3611684, Z 202	Mittakaava:	1:8000

Heteperänsärkkä 1 puolustusasema

MH-tunnus: 172875

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	6		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7243359, Y 3612113, Z 223	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Hyvin jyrkkä harju, josta näkee pitkälle kumpaankin suuntaan. Paikalla kasvaa mäntymetsää ja aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Heteperänsärkän päällä on kuusi ampumapesäkettä. Pesäkkeet ovat soikeanmuotoisia kuoppia, joiden syvyys on n. 30–40 cm ja pituus n. 2 m. Ne on tehty poikittain harjun päälle ja ampumasuunta niistä on kohti jokea. Osassa pesäkkeistä on edelleen jäljellä hirsistä tehtyjen rakenteiden jäänteitä.

Ampumapesäke 1 (Reiska 172859): X= 3612083 ja Y= 7243359

Ampumapesäke 2 (Reiska 172860): X= 3612101 ja Y= 7243360

Ampumapesäke 3 (Reiska 172862): X= 3612113 ja Y= 7243357

Ampumapesäke 4 (Reiska 172864): X= 3612120 ja Y= 7243359

Ampumapesäke 5 (Reiska 172865): X= 3612130 ja Y= 7243359

Ampumapesäke 6 (Reiska 172869): X= 3612142 ja Y= 7243358

Kohteen rajaus

Aluemainen

Tulkinta

Toisen maailmansodan aikaisia ampumapesäkkeitä, osa puolustusasemaa.

Lisätietoja

Puolustusasema jatkuu kohteessa 173280 Heteperänsärkkä 2.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu

Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus

Tarkastusvuosi: 2014

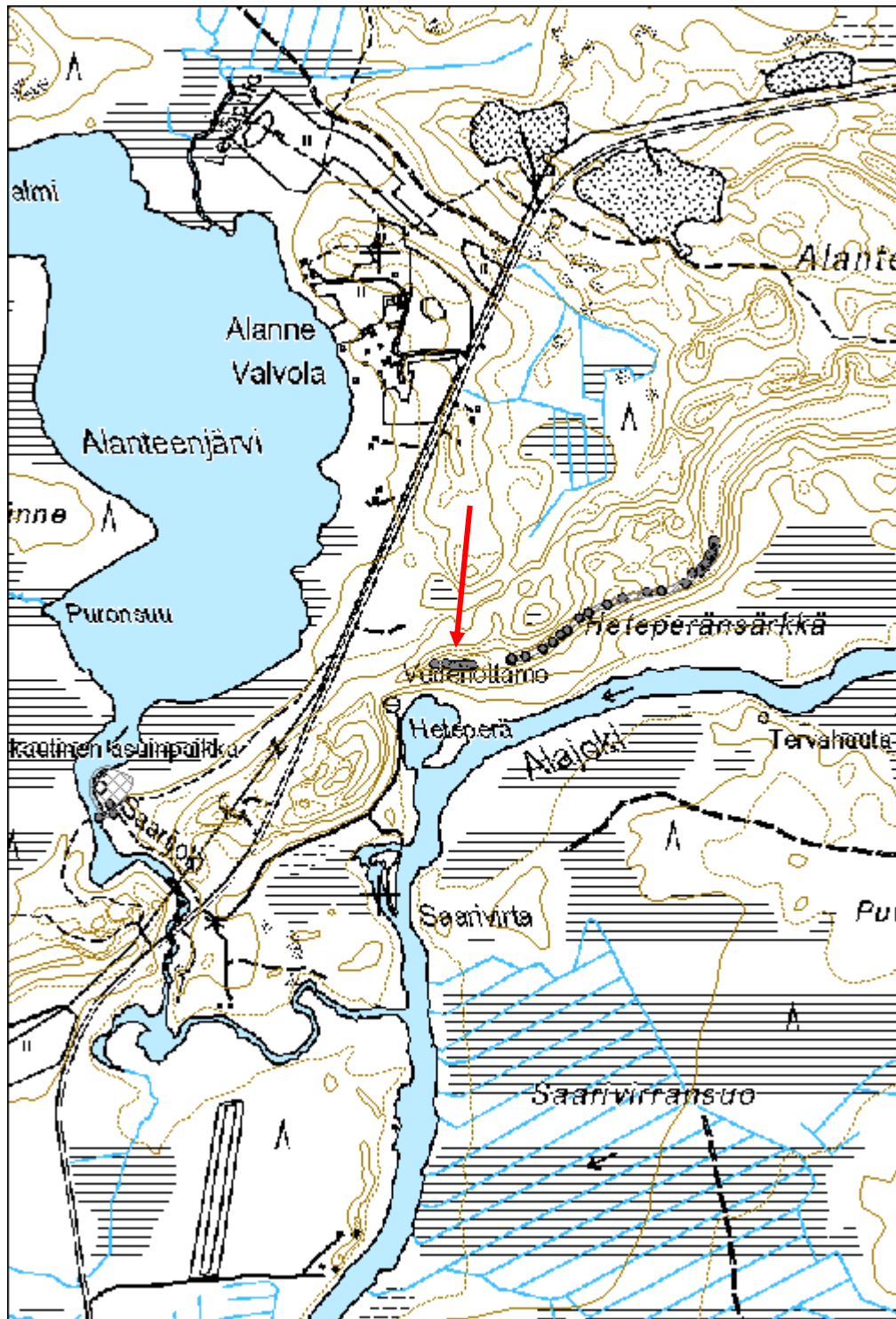
Tarkastuspvm: 16.9.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojaus:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	
Ympäristön suojaus:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Yksi harjulla sijaitsevistä katetuista ampumapesäkkeistä.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7243359, Y 3612113, Z 223	Mittakaava:	1:8000

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	151 Metsätalous Pohjanmaa
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	25		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7243458, Y 3612361, Z 225	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Hyvin jyrkkä harju, josta näkee pitkälle kumpaankin suuntaan. Paikalla kasvaa harvaa mäntymetsää. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Heteperänsärkkän päälle on kapean harjun reunalle kaivettu pitkulanmuotoisia ampumapesäkkeitä ja pyöreitä poteroita yhteensä 25 kappaletta. Harjulta näkyy pitkälle Alajoen suuntaan ja puolustusvarustukset on luultavasti tehty välirauhan tai jatkosodan aikana, jolloin alueella tehtiin runsaasti linnoitustöitä.

Pitkulanmuotoisia ampumapesäkkeitä on harjulla 13 kappaletta ja ne sijoittuvat alueen itä- ja keskiosiin. Pesäkkeiden pituus on n. 2 m ja leveys alle metrin. Syvyys vaihtelee 30–40 cm välillä. Ne ovat ilmeisesti olleet katettuja ja osassa on vielä hirsirakenteita jäljellä. Pesäkkeet on kaivettu harjun päälle poikittain ja ampumasuunta on kohti jokea.

Ampumapesäke 1: X= 3612202 ja Y= 7243365
 Ampumapesäke 2: X= 3612204 ja Y= 7243368
 Ampumapesäke 3: X= 3612225 ja Y= 7243371
 Ampumapesäke 4: X= 3612252 ja Y= 7243383
 Ampumapesäke 5: X= 3612268 ja Y= 7243393
 Ampumapesäke 6: X= 3612280 ja Y= 7243405
 Ampumapesäke 7: X= 3612289 ja Y= 7243411
 Ampumapesäke 8: X= 3612308 ja Y= 7243431
 Ampumapesäke 9: X= 3612322 ja Y= 7243439
 Ampumapesäke 10: X= 3612352 ja Y= 7243452
 Ampumapesäke 11: X= 3612376 ja Y= 7243462
 Ampumapesäke 12: X= 3612414 ja Y= 7243471
 Ampumapesäke 13: X= 3612474 ja Y= 7243486

Poterot ovat muodoltaan joko pyöreitä tai suppilomaisia. Halkaisija vaihtelee 1-2 m ja syvyys 50–70 cm välillä. Poteroita on tehty 12 kappaletta alueen itäpäässä kohoavan harjun rinteeseen ja sen päälle.

Poteroiden jälkeen harju muuttuu maastoltaan leveämmäksi.

Potero 1: X= 3612437 ja Y= 7243473
Potero 2: X= 3612485 ja Y= 7243501
Potero 3: X= 3612496 ja Y= 7243503
Potero 4: X= 3612501 ja Y= 7243511
Potero 5: X= 3612505 ja Y= 7243512
Potero 6: X= 3612506 ja Y= 7243515
Potero 7: X= 3612510 ja Y= 7243523
Potero 8: X= 3612511 ja Y= 7243529
Potero 9: X= 3612516 ja Y= 7243534
Potero 10: X= 3612519 ja Y= 7243544
Potero 11: X= 3612517 ja Y= 7243547
Potero 12: X= 3612518 ja Y= 7243551

Kohteen rajaus

Aluemainen. Kohde rajautuu näkyvissä olevien jäänteiden mukaan.

Tulkinta

Puolustusasema, joka yhdessä kohteen 172875 Heteperänsärkkä 1 kanssa muodostaa puolustusketjun Heteperänsärkän harjulle.

Puolustusasema on luultavasti rakennettu välirauhan tai jatkosodan aikana, jolloin alueelle rakennettiin runsaasti linnoitteita sekä tie.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 16.9.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:**

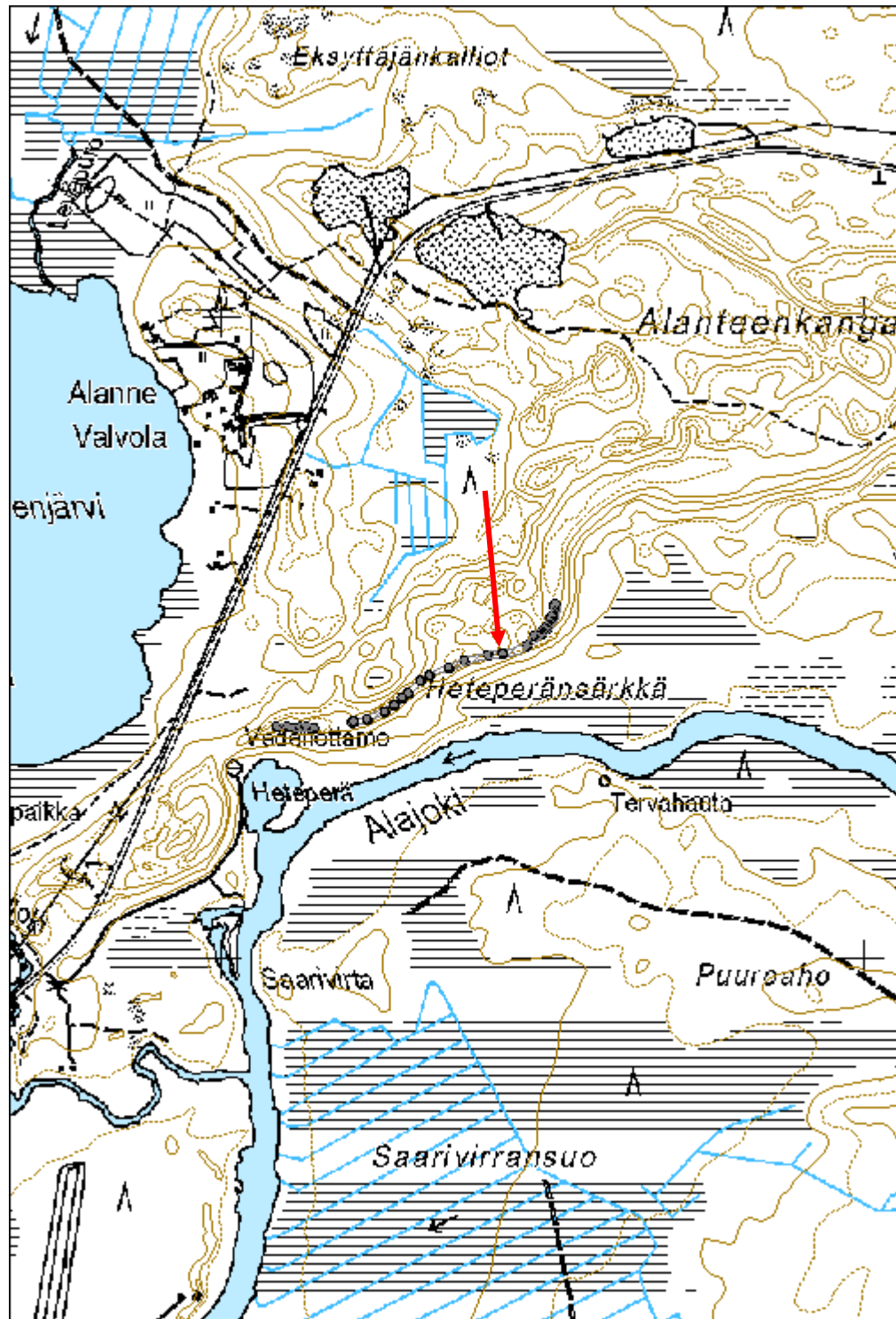
0 Ei määritelty

Selitys:

Poteroita alueen itäpäässä.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7243458, Y 3612361, Z 225	Mittakaava:	1:8000

Kaapinsalmi puolustusasema

MH-tunnus: 173881

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	6		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7233089, Y 3599495, Z 202	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Taimikkoa kasvava melko tasainen alue autotien ja järven välissä. Alueen länsipäässä maasto muuttuu kallioiseksi. Aluskasvillisuus sammalta, varpua ja kanervaa.

Kohteen kuvaus

Jalkaväkirykmentti 44:n II pataljoonan linnoittamana puolustusasema. Linnoitustyöt oli aloitettu ilmeisesti talvisodan loppuvaiheessa ja niitä tehtiin marraskuun 1940 puoliväliin saakka. Aluetta linnoitti kaiken kaikkiaan kolme joukkoa, joista Jalkaväkirykmentti 44:n II pataljoonan miehet olivat viimeiset.

Alueelta kartoitettiin taisteluhautaa, konekivääripesäkkeitä, potero, yhdyshautaa sekä korsun jäännös.

Taisteluhauta (173874): Kokonaisuudessaan n. 140 m mittainen taisteluhauta, jossa kaksi haaraa. Taisteluhaudassa on useita ampumalokkeita, joissa on osassa vielä nähtävissä puurakenteita. Lisäksi pohjoispäässä taisteluhaudasta haarautuu konekivääripesäke (173879), jota on vahvistettu ulkoapäin kivillä. Taisteluhaudan leveys n. 1,5 - 2 m. X= 3599540 ja Y= 7233088.

Katettu konekivääripesäke jäännös (173876) ja yhdyshauta (173875): Taisteluhaudan eteläpuolella on katetun konekivääripesäkkeen jäännös, johon johtaa siksakin lailla mutkitteluva yhdyshauta. Yhdyshaudan pituus on n. 25 m. Konekivääripesäke on n. 1,5 m syvä pyöreä kumpare, josta ampumasuunta on ollut koilliseen kohti järveä. Konekivääripesäke X= 3599523 ja Y= 7233042 ja yhdyshauta X= 3599514 ja Y= 7233039.

Katetun konekivääripesäkkeen eteläpuolella on poteron (173877) jäännös. Se on n. 1,2 -1,5 m syvä kaivanto, jonka reunoilla on järven puolella u:n muotoinen valli. Potero on tuettu kivillä. Koko n. 1,2 x 1 m. X= 3599513 ja Y= 7233030.

Taisteluasemista n. 60 - 80 m päässä länteen on kallioiden edessä tasanteella korsun jäännös (173880), joka on kooltaan n. 5 x 7 m ja syvyydeltään n. 1,2 - 1,5 m. Oviaukko on sijainnut ilmeisesti korsun itäseinällä kohti järveä. X= 3599451 ja Y= 7233080.

Kohteen rajaus

Aluemainen. Rajaus perustuu kohteiden näkyviin rajoihin.

Tulkinta

Puolustusasema, joka on ilmeisesti osa salpalinjaa. Linnoitteita rakennettiin talvisodan lopussa ja välirauhan aikana.

Lisätietoja

Huttunen, Pertti 2010: Sodan jälkiä Suomussalmella. Sotahistoriallisten kohteiden inventointiraportti. Suomussalmen kirjasto, kotiseutuarkisto.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 15.9.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojaus:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojaus:**

0 Ei määritelty

Selitys:

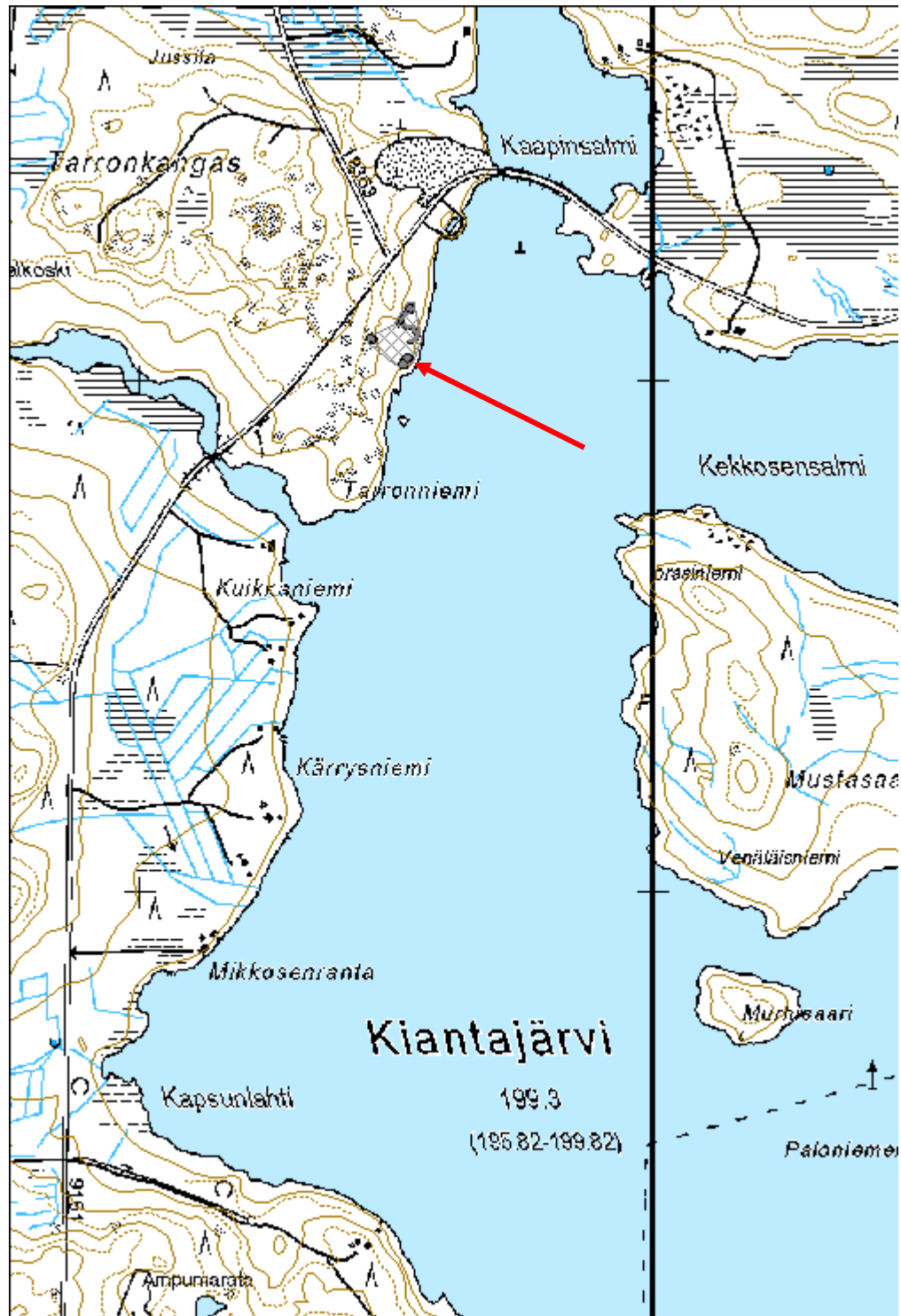

Yhdyshauta johtaa katetulle konekivääripesäkkeelle.

Potero.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7233089, Y 3599495, Z 202	Mittakaava:	1:10000

Saarinen rakennus jäännös

MH-tunnus: 172601

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7241990, Y 3572230, Z 260	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi arkistolähteen avulla.

Ympäristön kuvaus

Loivasti Saarinen-järven itärantaan laskeva kangasmaasto. Puusto vanhoja kuusia ja mäntyjä. Kohteen kohdalla puusto nuorempaa koivua ja kuusta. Aluskasvillisuus katajaa, sammalta ja varpua.

Kohteen kuvaus

Heikosti ympäröivästä maastosta erottuva rakennuksen jäännös. Paikalla on ollut saksalaisten majoitusparakki kenttäradan rakentamisen aikaan.

Rakennus erottuu länsipäästä hieman korkeampana, suorakaiteenmuotoisena ja tasaisena alueena. Rakennuksen pituutta on sen huonon kunnan takia mahdoton määrittää, mutta sen leveys on noin 5 metriä. Rakennuksessa on voinut olla kaksi huonetta.

Inventoinnissa kaivettiin esiin rakennuksen länsipään kiviperustus, joka oli sammaleen alla. Rakennuksen itäpuoli erottui sen sijaan erittäin heikosti ja paikalla kasvava tiheä nuori puusto vaikeutti havaintojen tekoa.

Rakennuksen itäpuolella kulkee selkeä polku rautatiekiskoilta rantaan. Polku haarautuu rakennuksen kohdalla. Rakennuksen pohjan keskeltä löytyi metallinen purkki.

Kohteen rajaus

Pistemäinen

Tulkinta

Rakennuksen jäännös. Paikalla on kenttäradan rakentamisen aikaan ollut saksalaisten majoitusalue.

Lisätietoja

Huttunen, Pertti 2010: Saksalainen kenttärata 1942–1944. Sotahistoriallisten kohteiden inventointiraportti. Suomussalmen kirjasto, kotiseutuarkisto.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 26.8.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 2 Keskinertainen

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:**

0 Ei määritelty

Selitys:

Esiin kaivettua parakin perustusta.

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7241990, Y 3572230, Z 260	Mittakaava:	1:10000

Tervajärvensuo rakennus jäännös

MH-tunnus: 177148

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7235904, Y 3576784, Z 248	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Raivatun ja tasoitetun aukean pohjoispuolella oleva pieni mäntyä kasvava töppäre. Paikalla myös siellä täällä kuusia ja koivuja.

Kohteen kuvaus

Kaksi betonista rakennetta, jotka liittyvät lähellä kulkeneeseen kenttärataan. Betonirakenteet sijaitsevat noin 6 x 2-2,5 m kokoisella alueella ja ne voisivat olla uunin perustuksia. Raivatun aukean laidassa rakenteiden vieressä on runsaasti tiiliä. Rakennus lienee purettu/tuhottu.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Betonirakenteita, jotka liittyvät läheiseen saksalaisten kenttärataan.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 11.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

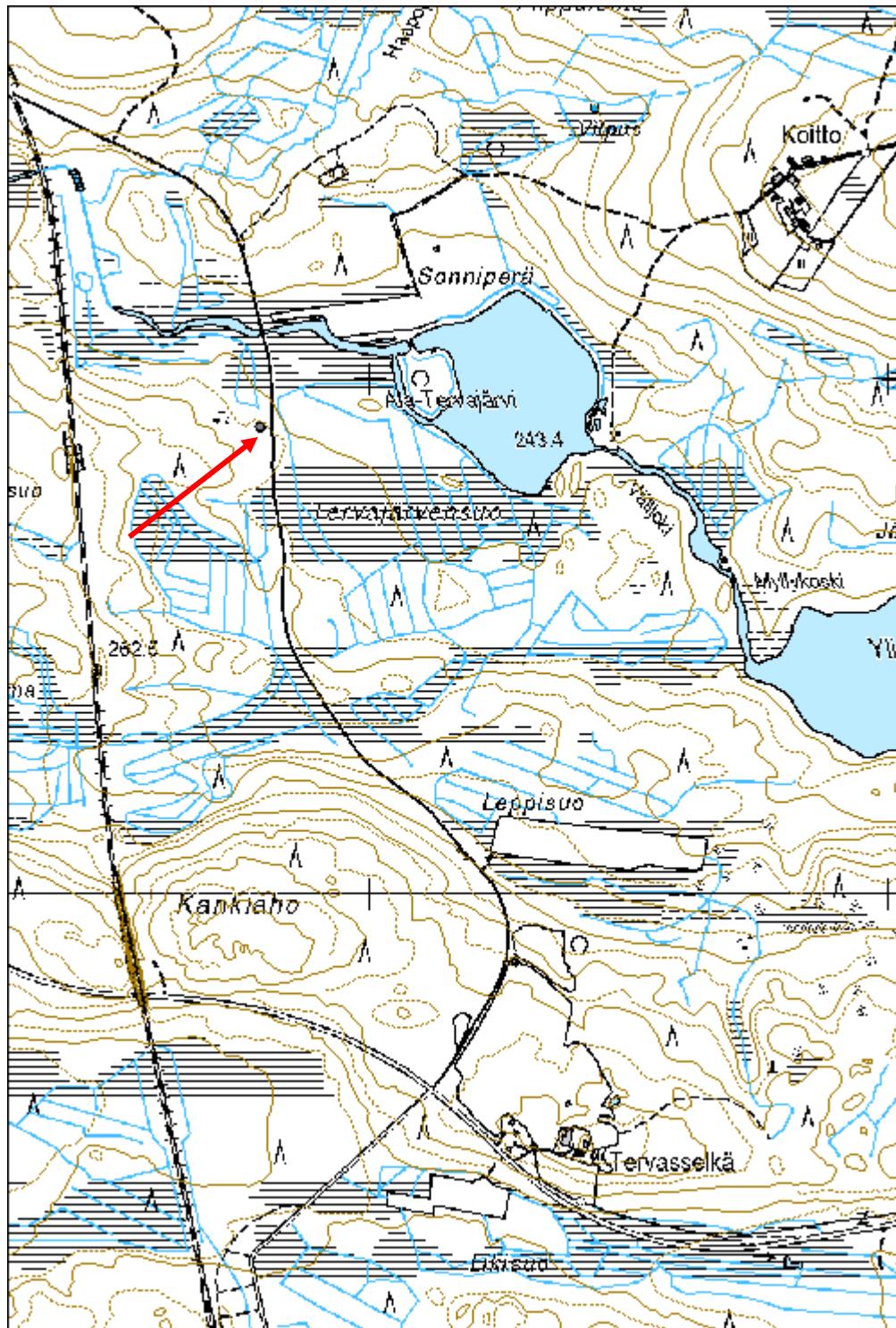
Viranomaisrekisterinro:	Kunto:	2 Keskinertainen
	Olotila:	2 Ei käytössä

Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Rakennuksen betonisia jätteitä.

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7235904, Y 3576784, Z 248	Mittakaava:	1:10000

Pitkäaho sotahistoriallinen kohde

MH-tunnus: 176710

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	8		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7233852, Y 3610987, Z 203	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Soistunutta aluetta, jossa kasvaa kuusia, mäntyjä ja nuoria koivuja. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta. Maasto kivikkoista.

Kohteen kuvaus

Paikalta dokumentoitiin kaksi korsun jäännöstä ja kuusi poteroa.

Korsu jäännös 1 (176701): Epämääräisen muotoinen noin 50–70 cm syvä ja tasapohjainen kaivanto, jossa ilmeisesti kulkuaukko etelässä. Rakenteen itäpuolella kivikkoa, jota ilmeisesti tasoiteltu. Koko noin 8 x 5 m. X= 3610979 ja Y= 7233859.

Korsu jäännös 2 (176702): Vähän matalampi korsun jäännös kuin edellinen. Korsuja erottaa noin 1,2 m paksuinen maavalli. Oviaukko eteläseinällä eli järvelle. X= 3610989 ja Y= 7233858.

Poteroiden halkaisija vaihtelee 1-2 m välillä ja syvyys 30–50 cm välillä. Muodoltaan poterot ovat pyöreitä, neliskanttisia ja soikeita.

Potero 1 (176703): X= 3610974 ja Y= 7233860

Potero 2 (176704): X= 3610987 ja Y= 7233850

Potero 3 (176706): X= 3610996 ja Y= 7233841

Potero 4 (176707): X= 3610991 ja Y= 7233843

Potero 5 (176708): X= 3610994 ja Y= 7233849

Potero 6 (176709): X= 3611001 ja Y= 7233849

Kohteen rajaus

Aluemainen. Rajausta perustuu näkyviin jäänteisiin.

Tulkinta

Sodanaikaisia korsun jäänteitä ja poteroita. Alueella on paljon sodanaikaisen toiminnan jäänteitä.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 17.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojelu:**

0 Ei määritelty

Selitys:

Korsun jäännös.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7233852, Y 3610987, Z 203	Mittakaava:	1:10000

Vääkiön suosilta jäännös

MH-tunnus: 150742

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	9		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7224123, Y 3577240, Z 237	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohteesta oli merkitty paikkatieto Reiskaan Riikka Mustosen toimesta 2012.

Ympäristön kuvaus

Suon itäpuolella oleva matala notkelma nykyisen tien ja rautatieradan välissä. Paikalla kasvaa koivuja ja pusikkoa.

Kohteen kuvaus

Paikalla on Vääkiön suosillan jäänteitä. Silta oli osa saksalaisten kenttärataa ja se rakennettiin vankityövoimalla. Arkistolähteiden mukaan sitä olivat rakentamassa rakentajapioneeripataljoona 429 K:n 1. komppania. Saksalaiset tuhosivat rautatien ja sillan vetäytyessään syksyllä 1944.

Aivan tien laidassa on rivi suosillan tukipylväitä. Yksi sillan pylväsrakennelma koostuu kymmenestä paksusta pystyssä olevasta tukista. Näitä rakennelmia on tien varressa yhteensä yhdeksän kappaletta noin 7-8 m päässä toisistaan.

Kohteen rajausta

Pistemäinen.

Tulkinta

Kenttärataan kuuluvan Vääkiön suosillan jäänteet.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

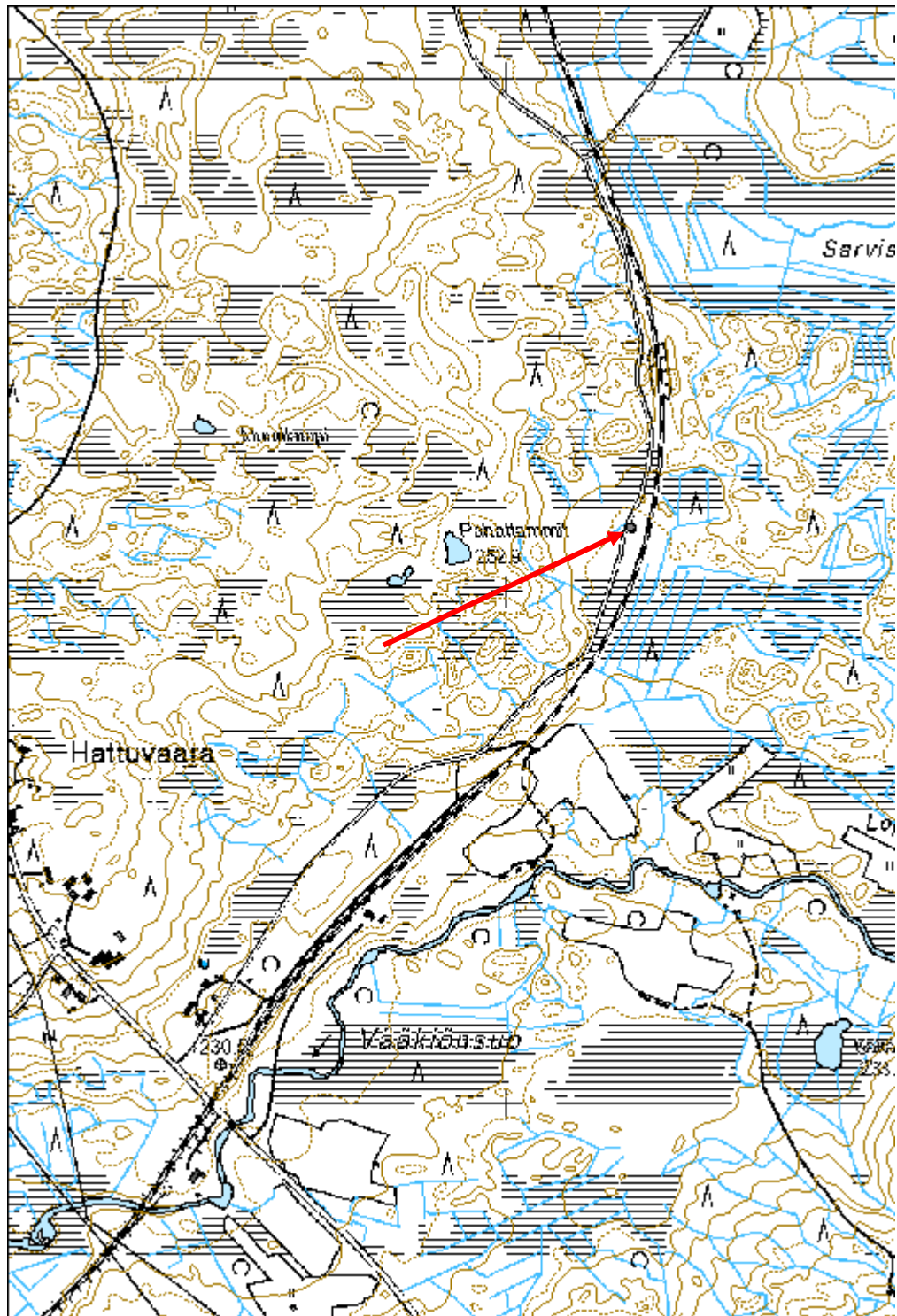
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 10.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojaus:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojaus:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Hanna Kelola-Mäkeläinen dokumentoi sillan rakenteita.

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7224123, Y 3577240, Z 237	Mittakaava:	1:10000

Pesiökylä vankileiri jäännös

MH-tunnus: 173979

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	23		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7203229, Y 3574637, Z 230	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohteesta ilmoitti Marja Heikkinen.

Ympäristön kuvaus

Hiidenjoesta nouseva melko jyrkkärinteinen, mutta päältä tasaisempi harju, jonka eteläpuolella on suo. Harjulla ja sen päällä kasvaa sekametsää. Aluskasvillisuus varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Paikalla on sijainnut saksalaisten kenttäradan rakennustöihin liittyvä vankileiri. Kenttäradan kiskotus oli valmiina Pesiökylään asti 31.8.1942 mennessä. Saksalaiset perustivat Hiidenjoen eteläpuolella olevalle tyhjälle tukkikämpälle vankileirin, jossa radan itäpuolella sijaitsi piikkilanka-aidalla aidattu vankien leiri ja länsipuolella saksalaisten majoitusalue (nykyään yksityismaata). Arkistolähteiden mukaan Pesiökylän alueella työskenteli kesäkuussa 1944 kolme aliupseeria, kahdeksan saksalaissotilasta ja 54 venäläistä sotavankia. Aikalaiskertomusten mukaan sotavankeja pahoinpideltiin ja ammuttiin mielivaltaisestikin.

Vankileirin alueella on sekä Metsähallituksen talousmetsää että ilmeisesti Suomen valtion (ratahallintokeskus) omistamaa maata. Rajapyykki kulkee alueen luoteisosassa ja jäänteistä kokonaan Metsähallituksen maiden ulkopuolella ovat sotavankien majoitus- ja varastokorsut sekä pengerrys niiden edustalla. Osittain ulkopuolella ovat lisäksi juoksuhauda, parakin jäännös sekä parakin ja juoksuhaudan välissä oleva pengerrys.

Vankileirin alueelta dokumentoitiin edellä mainittujen jäänteiden lisäksi useita kuoppia ja kaivantoja, kaivo ja konekivääripesäke. Venäläisen vangin hautaa ei etsinnöistä huolimatta löydetty, mutta jälkepäin saatuun alueen karttaan se on merkitty konekivääripesäkkeestä etelään. Haudan paikka merkittiin alueelle tämän tiedon perusteella ja ennen metsätöitä tulisi hautapaikka tarkastaa ja merkitä maastoon oikealle paikalleen.

Majoituskorsu jäännös (173957): Vankien majoitustilan jäännös. Neliön muotoinen harjun rinteeseen kaivettu majoituskorsun jäännös, jossa oviaukko luoteiskulmassa. Näkyvissä on vielä puurakenteita sekä kiviä, joita on käytetty seinärakenteissa. Syvyys n. 1,5 m. Rakenteen keskellä on metallinen laatikkomallinen esine, jossa kahva. Esine on luultavasti peräisin uunista. Korsun koko on n. 4,5 x 5 m. X= 3574592 ja Y= 7203265.

Varastokorsu jäännös (173804): Majoituskorsun länsipuolella on ilmeisesti varastokorsun jäännös, joka on

suorakaiteenmuotoinen n. 3 x 1 m kokoinen kaivanto harjussa. Oviaukko on pohjoislaidalla kohti alarinnettä. Oviaukon tuntumassa on vielä näkyvissä hirren pätkiä. Kaivannon syvyys on n. 1 - 1,2 m. X= 3574584 ja Y= 7203265.

Pengerrys 2 (173956): Majoitus- ja varastokorsujen edustalle on tehty n. 15 m pitkä tasanne ja pengerrys kivistä. X= 3574590 ja Y= 7203266.

Parakki jäännös (173959): Ilmeisesti kaksihuoneisen parakin jäännös, jonka toisen huoneen koko on n. 8,5 x 16 m ja toisen 7 x 9 m. Parakki on itä-länsisuuntainen ja sen pohjoislaita on kaivettu harjun sisälle ja eteläreuna puolestaan pengerrretty kivillä, niin että parakin pohja on tasainen. Sisäpuolella on vielä siellä täällä tiilen kappaleita. Informantin mukaan leirissä on ollut yksi parakki. Parakin jäännöksen keskeltä kulkee rajapyykki. X= 3574583 ja Y= 7203246.

Parakin sisällä on kaivanto 1 (173960), joka on neliönmuotoinen ja n. 1 m x 70 cm kokoinen ja 20 cm syvä suorareunainen kaivanto, jonka laidalla on punaisia tiilenkappaleita. Kaivanto voisi olla joko uunin tai savupiipun paikka. X= 3574595 ja Y= 7203249.

Parakin eteläpuolella on alueen toinen n. 9 metriä pitkä kivipengerrys (173956) ja sen eteläpuolella juoksuhauta (173952). Juoksuhauta mutkittelee n. 30 m matkan suon laitaa ja sitä näyttäisi tehdyn ilmeisesti leirialueen verran. Haudan leveys on n. 50cm - 1 m ja syvyys n. 70 cm - 1m. Suon puolella on juoksuhaudassa valli. X= 3574595 ja Y= 7203236.

Tasoitettun leirialueen itäpuolella on harjun rinteeseen Hiidenjoen puolelle kaivettu useita erikokoisia kaivantoja ja kuoppia, joista osa on luultavasti poteroita tai ampumapesäkkeitä ja osa mahdollisesti varastorakennusten tms. pohjia.

Kuoppa 1 (173967): Noin 1,2 m pitkä ja n. 80 cm leveä kuoppa. Syvyys n. 40 cm. Reunat suorat ja pohja melko tasainen. Kuopassa säilyketölkkin jäänteet. X= 3574613 ja Y= 7203251.

Kuoppa 2 (173963): Kuopan 1 vieressä. Muodoltaan pyöreämpi. Kuopasta on kaivettu esiin tiili. X= 3574616 ja Y= 7203250.

Kuoppa 3 (173968): Epämääräisen muotoinen kuoppa, jonka yli kulkee polku. X= 3574624 ja Y= 7203245.

Kuopat 4-7 sijaitsevat lähekkäin alueen koilliskulmassa. Sijaintinsa ja muotonsa perusteella ne saattavat olla poteroita.

Kuoppa 4 (173969): Kuoppa harjun pohjoisreunan päällä. Hyvä näkymä joelle. X= 3574684 ja Y= 7203258.

Kuoppa 5 (173970): Soikeanmuotoinen ja n. 1,5 x 1 m kokoinen kuoppa. Syvyys n. 20–30 cm. X= 3574687 ja Y= 7203250.

Kuoppa 6 (173971): X= 3574690 ja Y= 7203259.

Kuoppa 7 (173972): Soikea kuoppa, jossa metallipurkin jäänteet. X= 3574696 ja Y= 7203257.

Kaivannoista kaivanto 2 (173961) sijaitsee parakin jäännöksen itäpuolella. Paikalla on n. 4 m pitkä ja 20 cm syvä kaivannon reuna, joka näyttäisi tekevän kulman lounaassa. Mahdollisesti rakennuksen/varaston pohja. Maa paikalla tasoitettu. X= 3574611 ja Y= 7203250.

Kaivanto 3 (173964): Pieni kaivanto alueen pohjoislaidalla sijaitsevan harjun rinteessä laen tuntumassa. Kulkuaukko on sijainnut rinteeseen puolella. Koko n. 1,8 x 1,2 m ja syvyys n. 20 - 50 cm. Sammal on

peittänyt kaivannon paksusti ja näyttää sille kuin rakenteen katto olisi romahtanut sisään. X= 3574657 ja Y= 7203250.

Kaivanto 4 (173965): Pieni kaivanto alueen pohjoislaidalla sijaitsevan harjun rinteessä laen tuntumassa. Päällä kasvaa kuusi. Kaivanto samantyyppinen kuin edellinen, mutta epämääräisemmän näköinen. X= 3574652 ja Y= 7203251.

Kaivanto 5 (173974): Suorakaiteenmuotoinen kaivanto harjun pohjoisreunassa. Kulku- tai ampuma-aukko etelälaidalla. Hyvä näkyvyys joelle. Mahdollisesti potero/ampumapesäke. Koko n. 1,5 x 1m. X= 3574662 ja Y= 7203248.

Kaivanto 6 (173977): Suon laidassa oleva suorakaiteenmuotoinen kaivanto, joka on täyttynyt vedellä. Suolle tiedetään haudatun ainakin yhden vangin, jonka ruumis olisi myöhemmin siirretty kuivemmalle maalle. Kaivanto saattaa olla alkuperäinen hautakuoppa. Koko n. 1,2 m x 80 cm. Pohjaa ei tuntunut kairalla kokeiltaessa. X= 3574608 ja Y= 7203215.

Hautapaikka (713978): Suolta kuivalle maalle siirrettyä hautapaikkaa etsittiin vankileirin alueelta tuloksetta. Tarkastuksen jälkeen löytyi kartta, johon se oli merkitty. Hautapaikka merkittiin tämän perusteella kohtaan X= 3574650 ja Y= 7203190, mutta sen tarkka paikka tulisi tarkistaa ennen metsätöitä. Haudan vieressä on tietojen mukaan syrjälleen nostettu maakivi sekä jäänteitä hautaa ympäröivästä lauta-aidasta (ollut vielä 2000-luvulla nähtävissä).

Kaivo jäännös (173975): Suon tuntumassa, sen pohjoispuolella, on kaivon jäännös. Kaivo on halkaisijaltaan n. 1,5 m kokoinen erittäin syvä kuoppa, jossa oli tarkastushetkellä pohjalla edelleen vettä. X= 3574622 ja Y= 7203228.

Kuoppa 8 (173973): Kaivosta n. 4 m päässä etelään sijaitsee pieni suorakaiteenmuotoinen kuoppa, jossa oli metallilevyn palanen. X= 3574622 ja Y= 7203224.

Konekivääripesäke jäännös (173976): Suon itäpuolella on hyvin erottuva ja karttaankin merkitty maakumpare, johon on kaivettu konekivääripesäke. Pesäke on suorakaiteenmuotoinen itä-länsisuuntainen ja suorareunainen kaivanto. Ampuma-aukko on ollut etelälaidalla ja sen vieressä sijaitsee suojakomeron kuoppa. Pesäkkeen katto ja seinärakenteet ovat sortuneet kaivantoon. Koko n. 4 x 3 m ja syvyys n. 2 m. Suojakomeron kuopan koko n. 2 x 1,2 m.

Kohteen rajaus

Aluemainen. Kohde on rajattu näkyvien jäänteiden mukaisesti.

Tulkinta

Saksalaisten vankileiri. Vankeja on käytetty Pesiön aseman ja kenttäradan rakennustöissä.

Lisätietoja

Informantti Marja Heikkinen kertoi 5-vuotiaana käyneensä isänsä Venja Niemen kanssa leirillä ja muisteli vankien nousseen "kuopasta" ja olleen hyvin iloisia voidessaan keskustella omalla äidinkielellään venäjäksi. Lisäksi informantti muisteli suolla olleen vangin haudan, josta merkinä oli risti. Vainaja siirrettiin jossakin vaiheessa suon toiselle puolelle kuivalle maalle ja Suomi-Neuvostoliitto -seura käytti haudan vieressä ollutta luonnonkiveä hautakivenä sekä teki haudan ympärille lauta-aidan. Informantilla oli pelkästään hyviä muistikuvia saksalaissotilaista ja hän kertoi leirillä vankien hygieniasta vastanneen

saksalaissotilaan "Aleksin" loikanneen saksalaisten vetäytyessä Suomeen ja piilotelleen muutaman vuoden ennen kuin tuli esille. Aleksin eli loppuelämänsä Suomessa ja kuoli 2000-luvulla. Marja Heikkisellä oli myös valokuva, joka oli otettu Pesiökylän vankileirin piikkilanka-aidan ulkopuolella.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 18.9.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojaus:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	

Ympäristön suojaus:	0 Ei määritelty
--------------------------------	-----------------

Selitys:	
-----------------	--

Yleiskuva vankileirin alueesta.

Majoituskorsun jäännös.

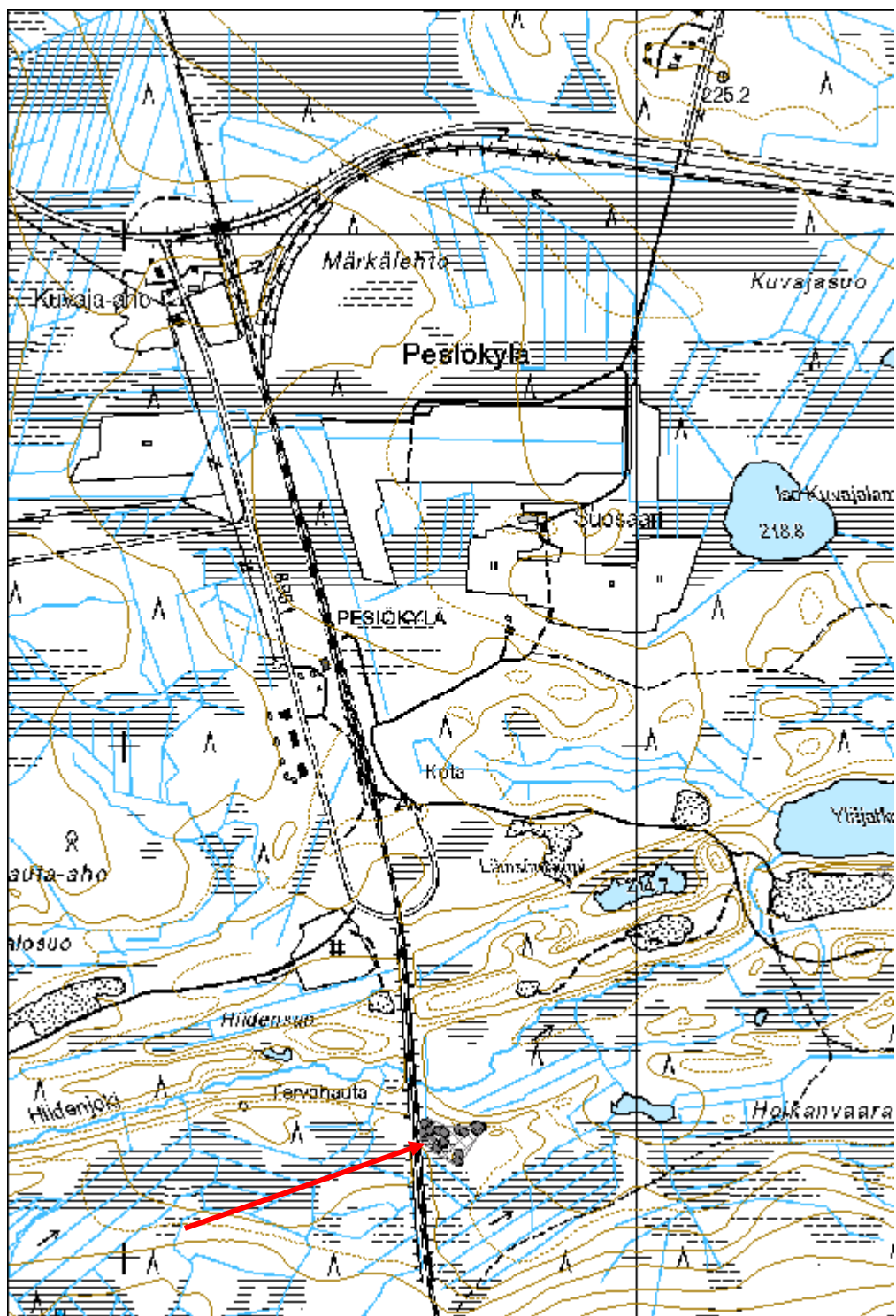

Konekivääripesäkkeen jäännös.

Leirialueen pengerrystä.

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7203229, Y 3574637, Z 230	Mittakaava:	1:10000

Perkkiönpuro venäläisten sotavankien hautausmaa

MH-tunnus: 176682

Kohdetyyppi:	3 Hautapaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	11		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7239567, Y 3605167, Z 227	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGisiin.

Ympäristön kuvaus

Loivasti viettävän mäntykankaan etelälaidalla sijaitseva tasaisempi alue ennen hakkuuaukeaa. Paikalla kasvaa mäntyjä ja aluskasvillisuus on varpua ja sammalta.

Kohteen kuvaus

Paikalla on ollut ilmeisesti jatkosodan aikainen venäläisten sotavankien hautausmaa. Hautausmaa lienee arkistolähteiden mukaan ollut osa alueella sijainnutta Karilan eli Kivijärven tietyömaaleiriä, jonka muut jäänteet sijaitsevat yksityismaalla. Tietyöleirejä on Hallasenahontien varressa ollut useampiakin ja tie on rakennettu jatkosodan aikaan vankityövoimalla.

Mäntykankaalta löydettiin lauta-aidan jäänteitä, pilkkapuu ja viisi selkeää ja yksi epämääräisempi itä-länsisuuntainen noin 2-3 m pitkä ja noin 20–40 cm syvä kaivanto. Lisäksi kaivantojen itäpuolella oli rivi kumpuja, joiden päälle oli kaatunut mänty. Alueen pohjoispäästä dokumentoitiin myös pyöreä kuoppa (176680), jonka halkaisija on noin 1,2 m ja syvyys noin 20 cm.

Arkistolähteestä löydettiin hautausmaasta muistitietoa, jonka mukaan Karilan vankileirillä on ollut hautausmaa, josta ruumiit on myöhemmin siirretty ilmeisesti Pihlajakorven alueella sijainneeseen kokoamishautaan. Paikalta löydetty jäänteet tukevat tätä tietoa, sillä vainajat näyttäisi kaivetun ylös.

Hautakuoppa 1 (176671): X= 3605166 ja Y= 7239571

Hautakuoppa 2 (176672): X= 3605166 ja Y= 7239569

Hautakuoppa 3 (176673): X= 3605169 ja Y= 7239567

Hautakuoppa 4 (176674): X= 3605170 ja Y= 7239565

Hautakuoppa 5 (176675): X= 3605171 ja Y= 7239562

Hautakuoppa 6 (176676): X= 3605168 ja Y= 7239565

Lauta-aita 1 (176677): X= 3605163 ja Y= 7239563

Lauta-aita 2 (176678): X= 3605173 ja Y= 7239564

Lauta-aita 3 (176679): X= 3605162 ja Y= 7239570

Kuoppa (176680): X= 3605163 ja Y= 7239572

Pilkkapuu (176681): X= 3605170 ja Y= 7239567

Kohteen rajaus

Aluomainen. Rajaus perustuu näkyviin jäänteisiin.

Tulkinta

Venäläisten sotavankien hautausmaa, josta vainajat on jäänteiden perusteella siirretty pois.

Lisätietoja

Huttunen, Pertti (2010): Sodan jälkiä Suomussalmella. Sotahistoriallisten kohteiden inventointiraportti. Suomussalmen kirjasto, kotiseutuarkisto.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 17.6.2014 Tarkastaja: H. Kelola-Mäkeläinen
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojaus:** 9 Muu suojeluarvo

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön
suojaus:**

0 Ei määritelty

Selitys:

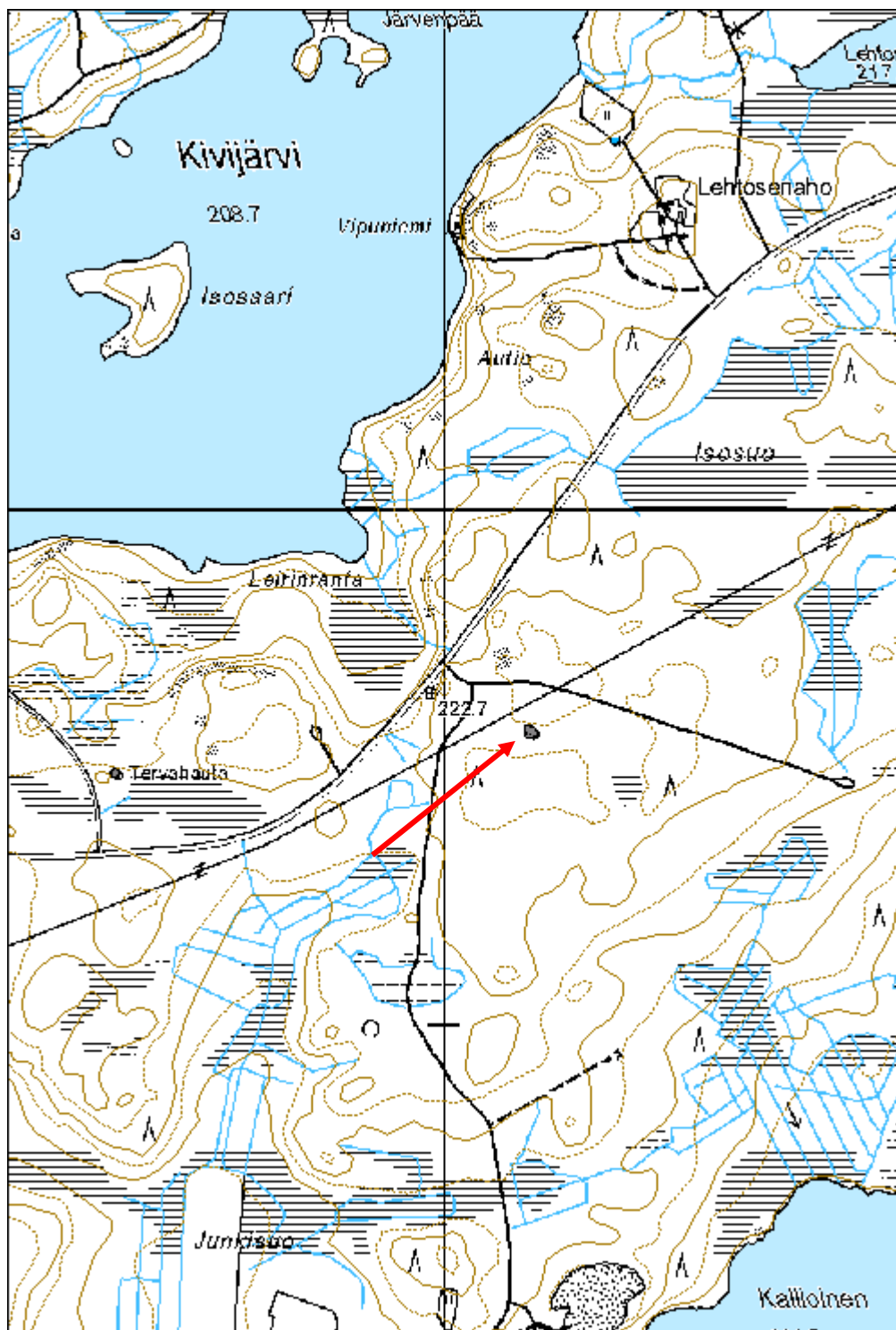

Hautausmaan kaatunutta aitaa.

Yleiskuva hautausmaan alueesta. Kuvassa oikealla hautakuoppien rivi.

Kohdetyyppi:	3 Hautapaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7239567, Y 3605167, Z 227	Mittakaava:	1:10000

5.5. Luontopalveluiden ilmoittamat kohteet, ei tarkastettu

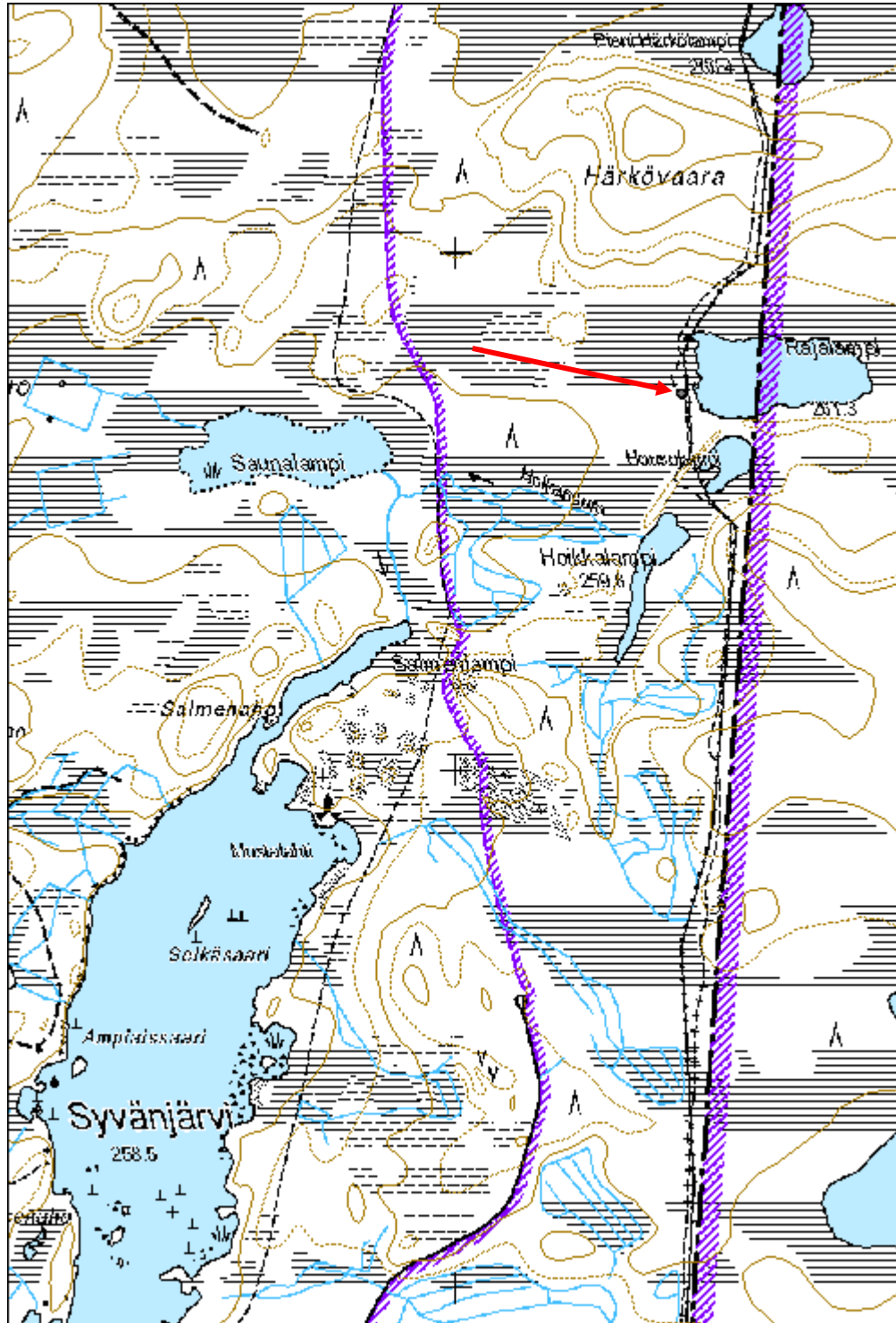
Rajalampi löytöpaikka		MH-tunnus: 175116	
Kohdetyyppi:	2 Asuinpaikat?	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7117 Esihistoriallinen aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	8 Digitointi, mittakaava <1:20000
Koordinaatit:	X 7217727, Y 3623436, Z 262	Löydöt:	
Taustatiedot			
Kohteesta ilmoitti Luontopalveluiden inventoija Marika Viljanen marraskuussa 2014.			
Ympäristön kuvaus			
Kohteen kuvaus			
Kvartsi-iskoksia sekä poroaidan vieressä kulkevalta polulta että sen vierestä.			
Kohteen rajaus			
Pistemäinen.			
Tulkinta			
Mahdollinen kivikautinen asuinpaikka.			
Lisätietoja			
Tarkastettava ennen toimenpiteitä.			
Toimenpiteet			
Tarkastukset			
Tila: 1 Ehdotettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014			
Tarkastuspvm: 4.12.2014 Tarkastaja: M. Viljanen			
Kuvaus: Havainto tehty Luontopalveluiden suoinventoinnissa			
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	0 Ei määritelty
		Olotila:	2 Ei käytössä

Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Paikalta löydetty kvartsi-iskos. Kuva: Marika Viljanen.

Kohdetyyppi:	2 Asuinpaikat?	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7217727, Y 3623436, Z 262	Mittakaava:	1:10000

Joutensuo 2 rakennus jäännös

MH-tunnus: 175128

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7265748, Y 3606945, Z 253	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohteen on inventoinut luontopalveluiden Marika Viljanen soiden inventoinnin yhteydessä kesällä 2014. Kohdetta ei ole tarkastettu kulttuuriperintöinventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Tuore uudistuskypsä kangasmetsä, joka kohteen kohdalla hyvin tiheä.

Kohteen kuvaus

Kaksihuoneisen pitkänurkkaisen rakennuksen jäännös. Rakennus pohjois-eteläsuuntainen ja sen eteläsivun itäosassa on pieni lisäsiipi. Pohjoispäädyn huoneesta, joka on huoneista pienempi, on jäljellä vain nurkkia. Eteläpäädyn huoneessa on kiuas lounaisnurkassa.

Rakennus on peittynyt suurimmaksi osaksi sammaleen ja varpujen alle.

Kohteen rajaus

Pistemäinen

Tulkinta

Rakennuksen jäännös.

Lisätietoja

Kohteen tiedot on Reiskaan lisännyt H. Kelola-Mäkeläinen. Kohdetta **ei ole tarkastettu** kulttuuriperintöinventoinnissa.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 23.7.2014 Tarkastaja: M. Viljanen
Kuvaus: Inventointi luontopalvelut

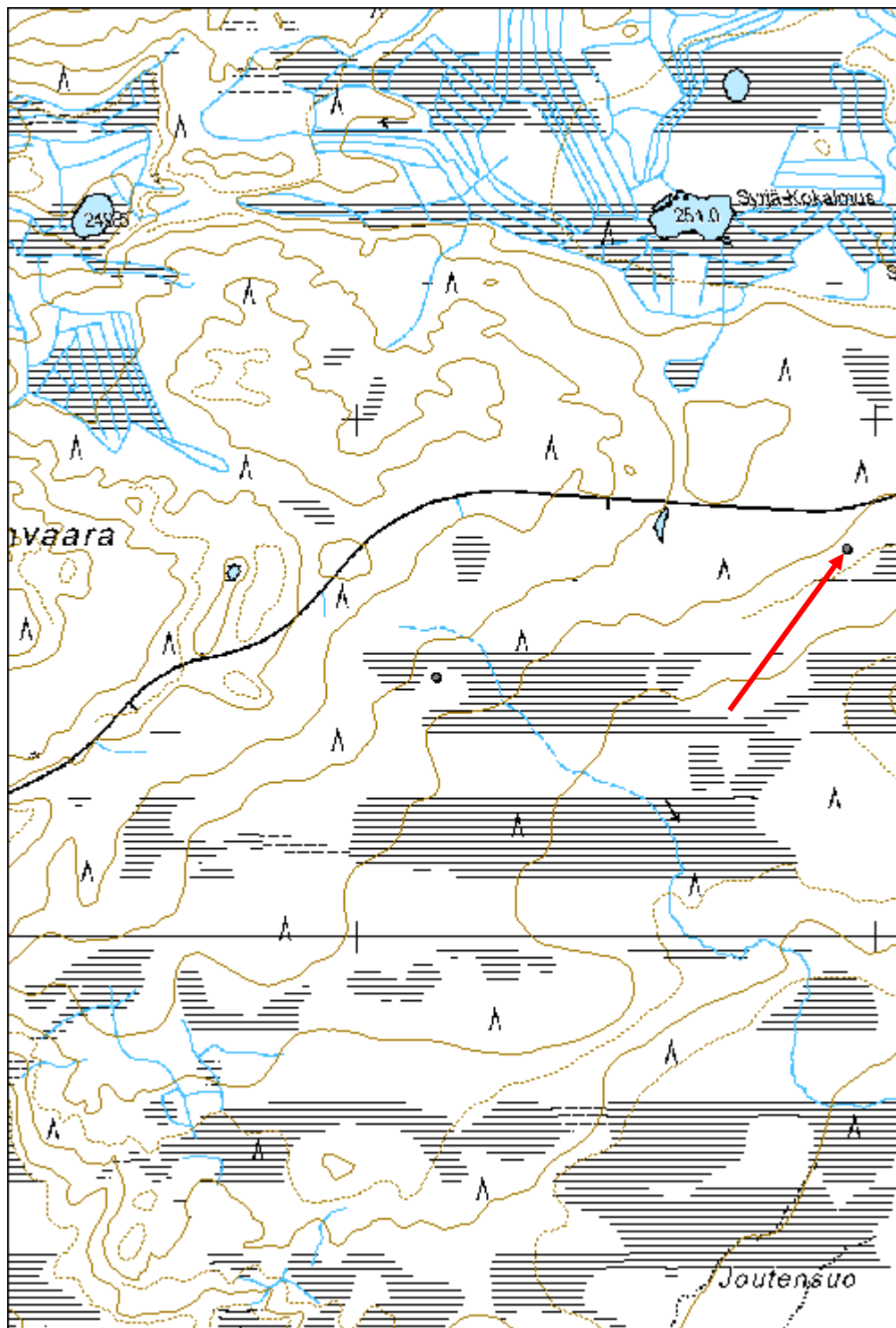
Viranomais-**Kunto:** 1 Hyvä

rekisterinro:		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue		
Selitys:	33002 Moilasenvaara (M-nat)		

Yleiskuva rakennuksen jäännöksestä. Kuva: Marika Viljanen.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7265748, Y 3606945, Z 253	Mittakaava:	1:10000

Juotensuo 3 heinäsuova

MH-tunnus: 175168

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7263705, Y 3606735, Z 240	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohteen on inventoinut luontopalveluiden Marika Viljanen soiden inventointien yhteydessä kesällä 2014.

Ympäristön kuvaus

Avoin neva.

Kohteen kuvaus

Heinäsuovien jäänteitä.

Kohteen rajaus

Pistemäinen

Tulkinta

Heinäsuova

Lisätietoja

Kohteen Reiskaan tallentanut H. Kelola-Mäkeläinen. Kohdetta **ei ole tarkastettu** kulttuuriperintöinventoinnissa.

Toimenpiteet***Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 12.8.2014 Tarkastaja: M. Viljanen
Kuvaus: Inventointi luontopalvelut

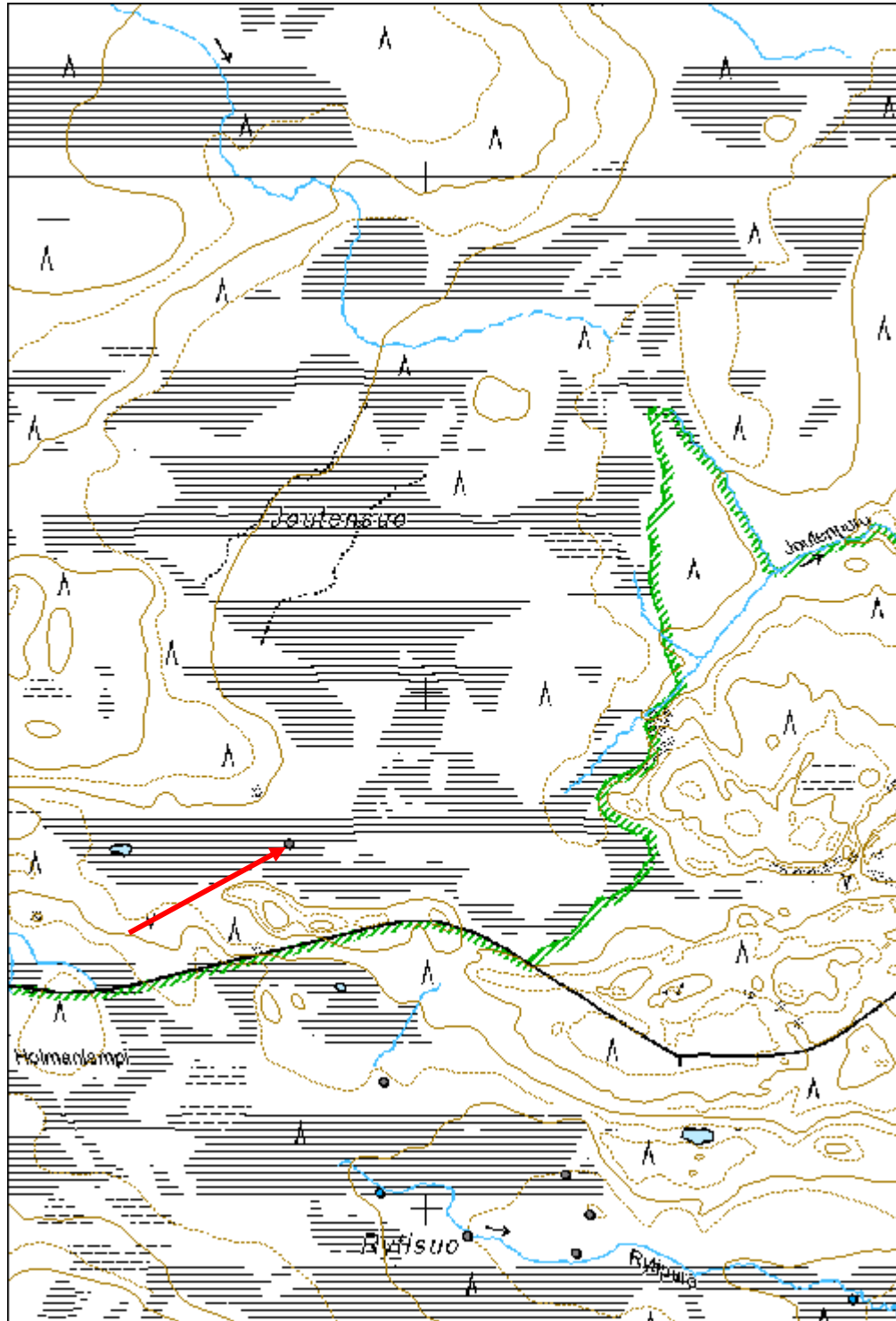
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	Selitys:
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	33002 Moilasenvaara (M-nat)

Yleiskuva heinäsuovasta. Kuva: Marika Viljanen.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7263705, Y 3606735, Z 240	Mittakaava:	1:10000

Laseikonkangas 1 niittylato

MH-tunnus: 175133

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7266167, Y 3604066, Z 232	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohteen on inventoinut luontopalveluiden Marika Viljanen soiden inventointien yhteydessä kesällä 2014.

Ympäristön kuvaus

Pajupuron länsipuolen luhtaisen korven ja avoimen nevan raja. Pajupuron rannat ovat kohteen kohdalla tulvaniittyä.

Kohteen kuvaus

Melko hyvin säilynyt niittyladon jäännös, jossa oviaukko eteläsivulla.

Kohteen rajaus

Pistemäinen.

Tulkinta

Niittylato

Lisätietoja

Kohteen tiedot on Reiskaan vienyt H. Kelola-Mäkeläinen. Kohdetta **ei ole tarkastettu** kulttuuriperintöinventoinnissa.

Toimenpiteet***Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 15.7.2014 Tarkastaja: M. Viljanen
Kuvaus: Inventointi luontopalvelut

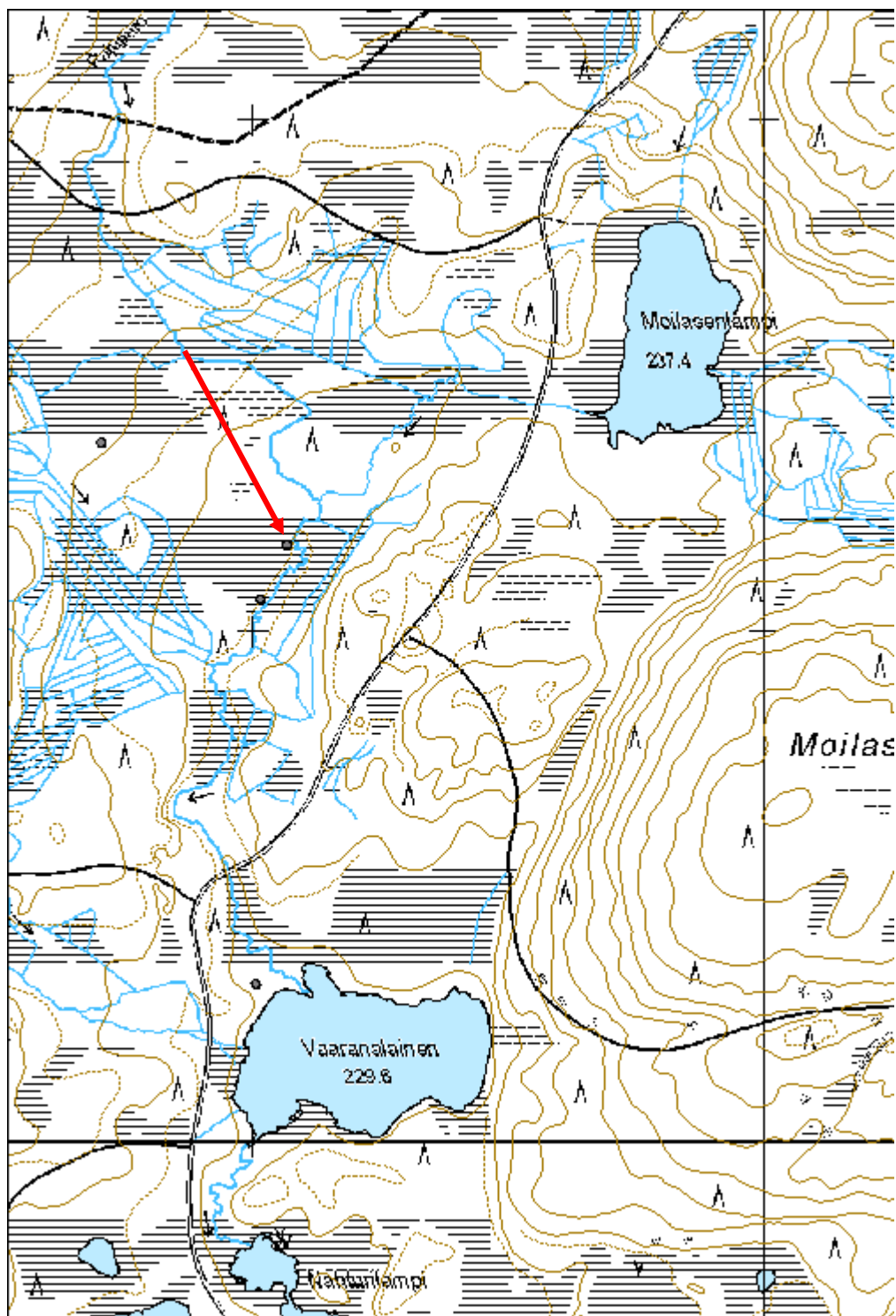
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	suojelu: Selitys:
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	33002 Moilasenvaara (M-nat)

Yleiskuva niittyladosta. Kuva: Marika Viljanen.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7266167, Y 3604066, Z 232	Mittakaava:	1:10000

Laseikonkangas 2 niittylato

MH-tunnus: 175138

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7266061, Y 3604014, Z 232	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohteen on inventoinut luontopalveluiden Marika Viljanen soiden inventointien yhteydessä kesällä 2014.

Ympäristön kuvaus

Sarainen räme.

Kohteen kuvaus

Niittyladon jäänteet. Oviaukko länsilaidalla.

Kohteen rajaus

Pistemäinen

Tulkinta

Niittylato

Lisätietoja

Kohteen tiedot on Reiskaan lisännyt H. Kelola-Mäkeläinen. Kohdetta **ei ole tarkastettu** kulttuuriperintöinventoinnissa.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 15.7.2014 Tarkastaja: M. Viljanen
Kuvaus: Inventointi luontopalvelut

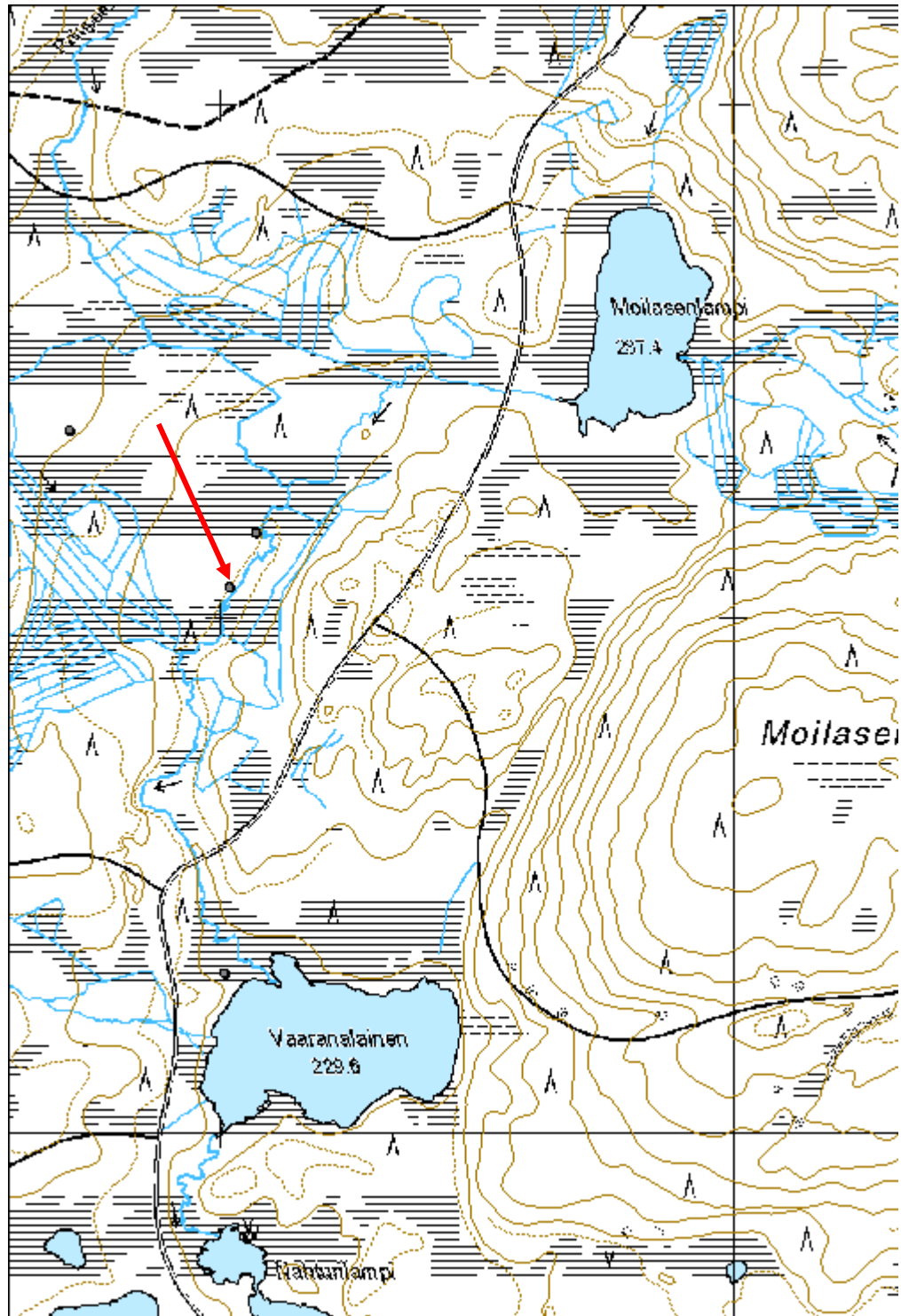
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	Selitys:
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	33002 Moilasenvaara (M-nat)

Yleiskuva niittyladosta. Kuva: Marika Viljanen.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7266061, Y 3604014, Z 232	Mittakaava:	1:10000

Laseikonkangas 3 niittylato

MH-tunnus: 175139

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7266367, Y 3603703, Z 240	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohteen on inventoinut luontopalveluiden Marika Viljanen soiden inventointien yhteydessä kesällä 2014.

Ympäristön kuvaus

Avoimen saraisen nevan eteläosa.

Kohteen kuvaus

Osin jo maatuneen niittyladon jäännös. Ladon toinen puoli säilynyt paremmin kuin toinen.

Kohteen rajaus

Pistemäinen

Tulkinta

Niittylato

Lisätietoja

Tiedot Reiskan on lisännyt H. Kelola-Mäkeläinen. Kohdetta **ei ole tarkastettu** kulttuuriperintöinventoinnissa.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 15.7.2014 Tarkastaja: M. Viljanen
Kuvaus: Inventointi luontopalvelut

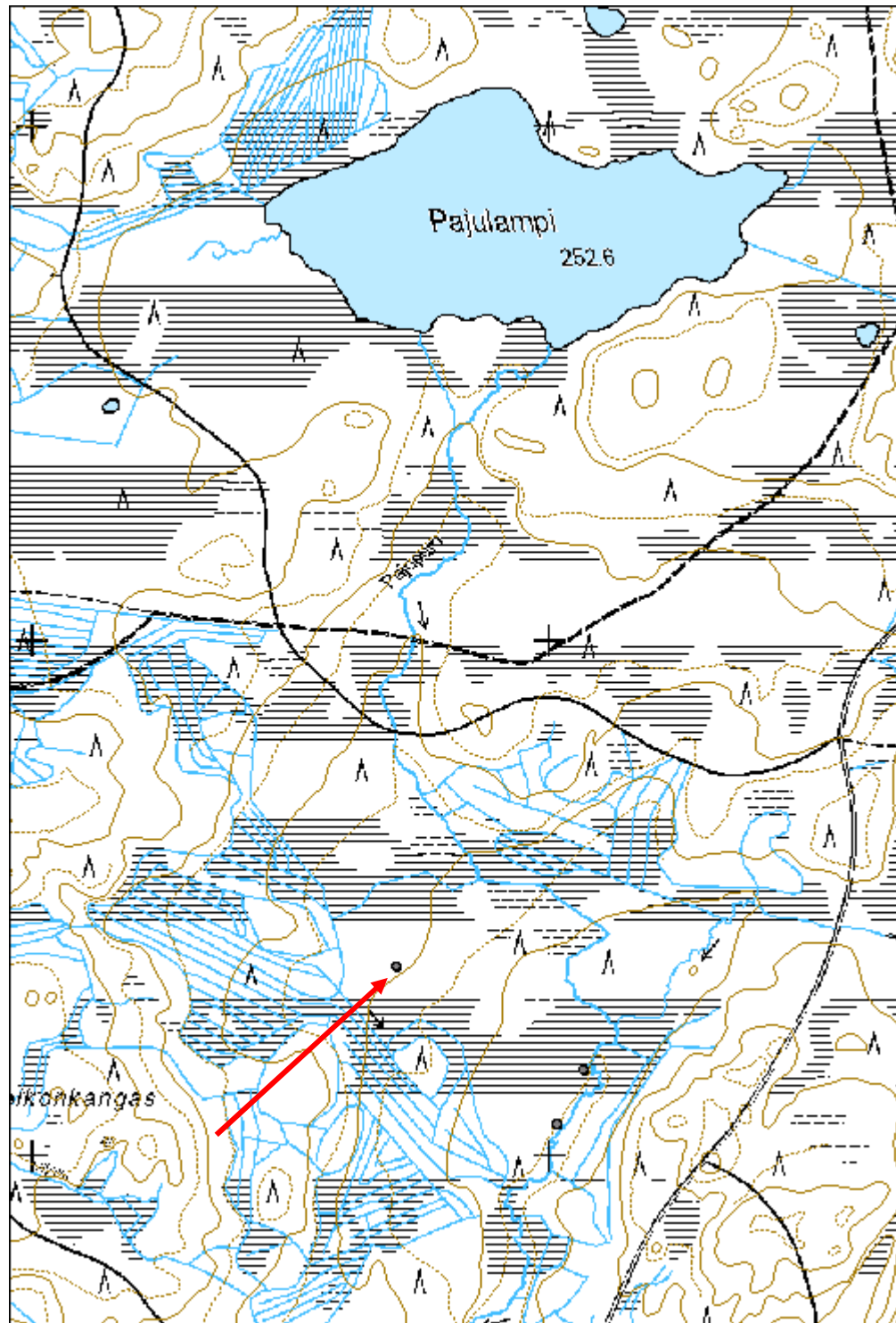
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	Selitys:
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	33002 Moilasenvaara (M-nat)

Yleiskuva niittyladosta. Kuva: Marika Viljanen.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7266367, Y 3603703, Z 240	Mittakaava:	1:10000

Porkkakoski niittylato

MH-tunnus: 175140

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamivuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7263048, Y 3603935, Z 230	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohteen on inventoinut luontopalveluiden Marika Viljanen soiden inventointien yhteydessä kesällä 2014.

Ympäristön kuvaus

Aittojoen itäpuolella mäntyä ja koivuja kasvava rehevä sararäme.

Kohteen kuvaus

Hyvin säilynyt niittylato, jossa oviaukko itälaidalla.

Kohteen rajaus

Pistemäinen

Tulkinta

Niittylato

Lisätietoja

Tiedot Reiskaan lisännyt H. Kelola-Mäkeläinen. Kohdetta **ei ole tarkastettu** kulttuuriperintöinventoinnissa.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 13.8.2014 Tarkastaja: M. Viljanen
Kuvaus: Inventointi luontopalvelut

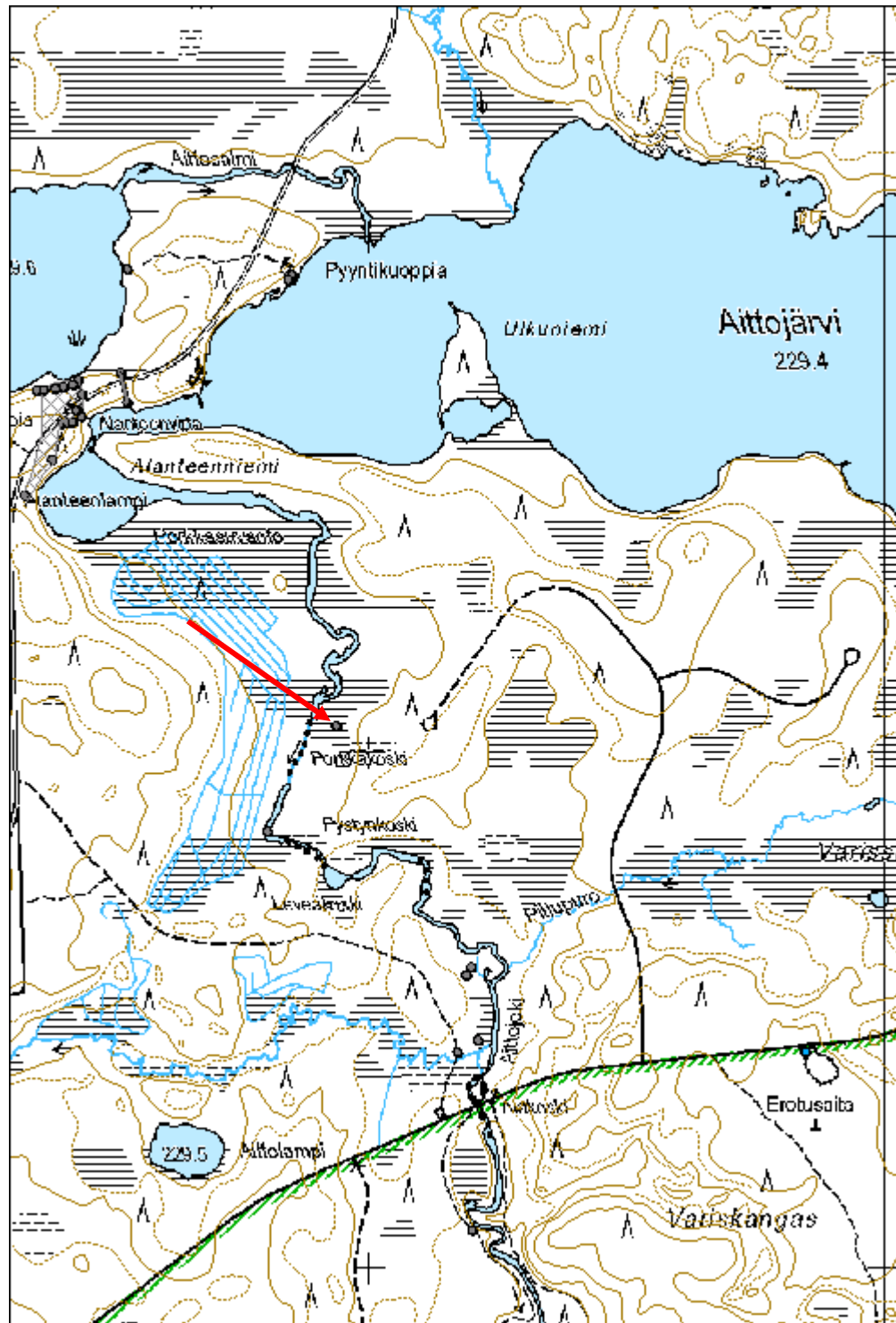
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Selitys:	Selitys:
Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
Selitys:	33002 Moilasenvaara (M-nat)

Yleiskuva niittyladosta. Kuva: Marika Viljanen.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7263048, Y 3603935, Z 230	Mittakaava:	1:10000

Hullupuro niittylato

MH-tunnus: 175169

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	777 SUOMUSSALMI
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7189391, Y 3599640, Z 195	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohteen on inventoinut luontopalveluiden Marika Viljanen soiden inventointien yhteydessä kesällä 2014.

Ympäristön kuvaus

Puusto paikalla koivua ja mäntyä, maasto pääosin soista. Alue on ilmeisesti ollut aiemmin tulvametsää tai -niittyä, mutta puron oikominen ja ojitukset ovat muuttaneet suota.

Kohteen kuvaus

Hullupuron eteläpuolella oleva n. 3 x 3 m kokoinen niittylato, josta jäljellä 3 hirsikertaa.

Ladon molemmin puolin puron yli menee kaksi jonkinlaisista ritilöistä tehtyä siltaa, joilla leveyttä n. puoli metriä.

Kohteen rajaus

Pistemäinen

Tulkinta

Niittylato

Lisätietoja

Tiedot Reiskaan lisännyt H. Kelola-Mäkeläinen. Kohteesta ei kuvia. Kohdetta **ei ole tarkastettu** kulttuuriperintöinventoinnissa. Ei valokuvaa.

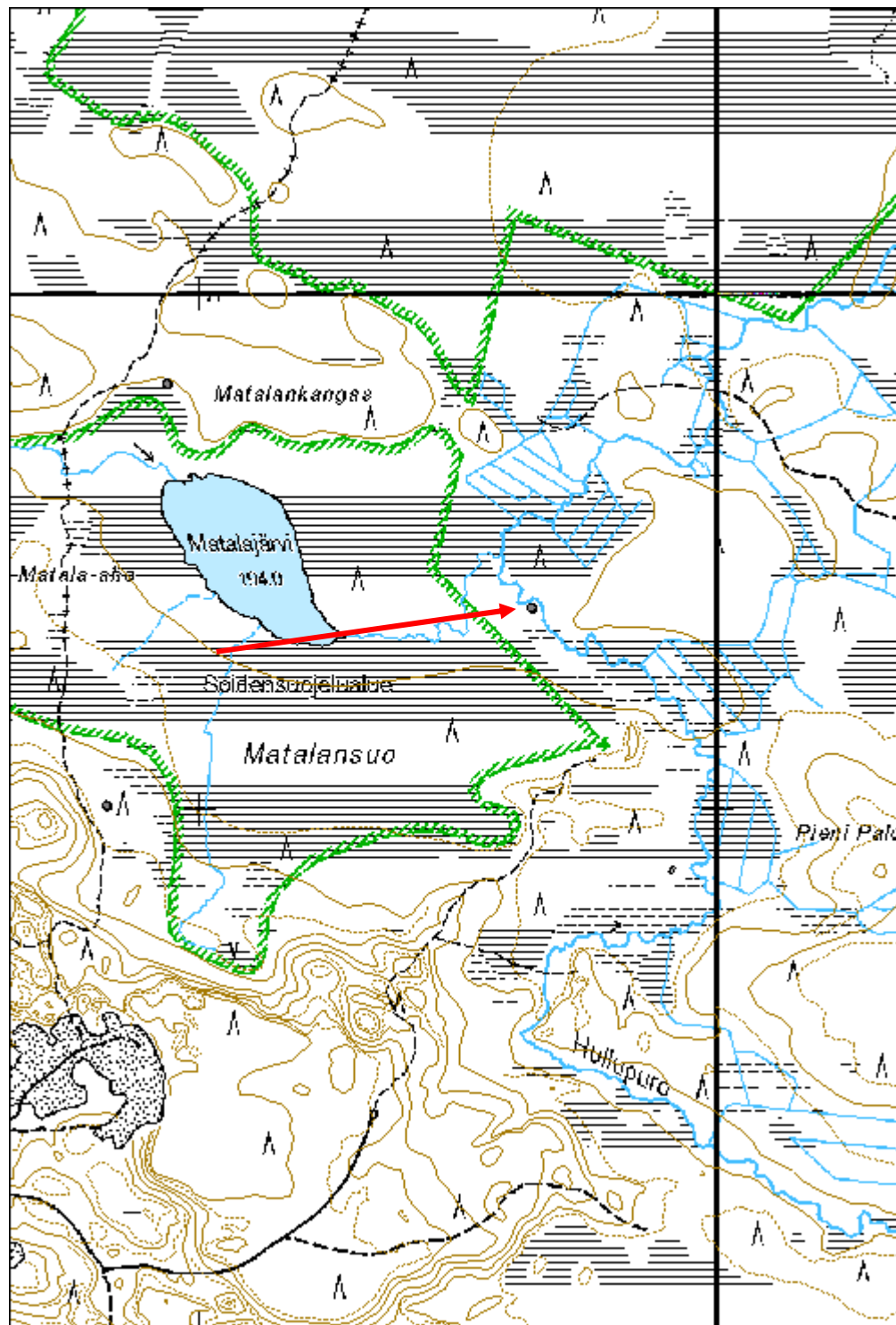
Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 12.8.2014 Tarkastaja: M. Viljanen
Kuvaus: Inventointi luontopalvelut

Viranomaisrekisterinro:	Kunto: 2 Keskinertainen
--------------------------------	--------------------------------

Arvotus:	8 Muu suojeuarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojeu:	9 Muu suojeuarvo
		Selitys:	
Ympäristön suojeu:	99 Muu suojeuarvoa sisältävä alue		
Selitys:	28032 Säynäjäsuon-Matalasuon alue (nat)		

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7189391, Y 3599640, Z 195	Mittakaava:	1:10000

Liitteet

Löytöluettelo

2014

KM 40363

Suomussalmi Kolmikannanniemi 1

KM 40363

*Kivikautisia löytöjä, jotka Hanna Kelola-Mäkeläinen toimitti Kansallismuseon kokoelmiin inventointimatkaltaan Suomussalmen Kolmikannanniemi 1 kivikautiselle asuinpaikalle.
Diar. 29.1.2015
H. K-M.*

1. Kvartsikaavin, 1 kpl,

4,4 g

2. Kvartsi-iskoksia, 10 kpl

16,6 g

Löytöpaikka sijaitsee Suomussalmella Mikkoslahden luoteisosassa sijaitsevan Kolmikannanniemen rannalla.

*p= 585538, i= 7205139, z= 200 m mpy
Keskikoordinaatti ETRS-TM35FIN, GPS-mittaus*

2014

KM 40364

Suomussalmi Kolmikannaniemi 2

KM 40364

*Ajoittamattomia löytöjä, jotka Hanna Kelola-Mäkeläinen toimitti Kansallismuseon kokoelmiin inventointimatkaltaan Suomussalmen Kolmikannaniemi 2 löytöpaikalle.
Diar. 29.1.2015
H. K-M.*

1. Pronssipellin pala, 1 kpl,

13,1 g

Löytöpaikka sijaitsee Suomussalmella Mikkoslahden luoteisosassa sijaitsevan Kolmikannaniemen rannalla.

*p= 585531, i= 7205154, z= 200 m mpy
Löytöpaikan koordinaatit ETRS-TM35FIN, GPS-mittaus*